ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\F\Feist Raymond E\Feist Raymond E - Mág - 01-Mág Učedník.pdb

PDB Name: Mag Ucednik
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 6.9.2003
Modification Date: 6.9.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

RAYMOND E. FEIST
MÁG
UČEDNÍK

Kapitola první
BOUŘE

Bylo po bouři. Pug balancoval podél okraje skalisek, hledaje na své cestě mezi vzedmutými tůněmi vhodné opory pro nohy. Nahlížel do každé z tůněk pod stěnou útesu a jeho tmavé oči těkaly sem a tam. Sbíral ostnaté živočichy zahnané na mělčinu nedávnou bouří. Chlapecké svaly se mu nadouvaly pod lehkou košilí, když zdvihal síť s vylovenými škeblemi a kraby.
Odpolední slunce pronikalo paprsky skrze mořskou tříšť vířící pod ním a západní vítr mu načechrával sluncem místy vyšisované hnědé vlasy. Pug položil síť na zem, zkontroloval, zda je dobře uvázaná, a sedl si na písčitý plácek. Nenasbíral sice tolik, aby byla síť vrchovatá, ale radost z hodiny, kterou ušetřil k odpočinku, byla silnější než jeho smysl pro povinnost. Kuchaři Megarovi navíc nevadilo, pokud byly sítě naplněné jen do tří čtvrtin. Pug odpočíval, záda opřená o skálu, a zmámen slunečním teplem, brzy usnul.
Studená sprška ho probudila o několik hodin později. Otřesen otevřel oči a vyskočil. Poznal, že spal příliš dlouho. Směrem na západ se nad mořem, či spíše nad černým obrysem Šesti sester, malých ostrůvků na horizontu, kupily tmavé bouřkové mraky. Převalující se oblaka přinášející déšť rostla před očima a zvěstovala další z náhlých letních bouří, obvyklých v této části pobřeží v časném létě. Na jihu se proti obloze vypínaly vysoké vrcholky Námořníkova hoře a o úpatí jeho skalnatých věží se rozbíjely vlny, na kterých se už začínaly tvořit bílé čepičky. Pug věděl, že mu hrozí nebezpečí. Letní bouřka vždy nemilosrdně smetla všechno, co se nacházelo na pláži. Byla-li o něco divočejší, pak i to, co se nacházelo na rovině za ní.
Zvedl síť a vydal se na sever směrem k pevnosti. Jak kličkoval mezi tůněmi, cítil, že chlad větru sílí a ve vzduchu je cítit déšť. Den se začal zahalovat pavučinou stínů a jasné barvy vybledly do nevýrazné šedi, když slunce zakryly první mraky. Dál na moři blesky protínaly temnotu a vzdálené hřmění přehlušovalo hukot vlnobití.
Pug přidal do kroku, jakmile se dostal na první výběžek volné pláže. Bouře se blížila daleko rychleji, než by si byl kdy pomyslel, že je možné, a hnala před sebou vysoké, naježené vlny. V okamžiku, kdy dosáhl další zátočiny, zbývaly mezi mořem a útesem sotva tři metry.
Pug spěchal přes skály tak rychle, jak bylo bezpečné. Přesto se mu dvakrát noha téměř zachytila v rozsedlině. Když se už už blížil k dalšímu písečnému výběžku, nesprávně načasoval skok z posledního balvanu a špatně doskočil. Upadl do písku a svíral si kotník. Jako kdyby čekal na tuto příležitost, příboj se vzedmul a Puga zalila vlna. Naslepo natáhl ruku a cítil, jak mu odplouvá síť. Vymrštil se kupředu a horečně po ní chňapl, ale kotník selhal. Ponořil se a lokl si mořské vody. S prskáním a kašláním zdvihl hlavu nad hladinu. Začal vstávat, když vtom se přihnala druhá vlna, vyšší než první, udeřila jej do prsou a odhodila zpět. Pug si jako malý chlapec často hrával na pobřeží a byl zkušený plavec, ale bolest v kotníku a údery vln jej přivedly téměř až na hranici paniky. Zahnal ten pocit a vynořil se v okamžiku, kdy druhá vlna ustoupila. Napůl plaval, napůl lezl směrem k útesu, protože věděl, že voda je tam jen pár palců hluboká.
Pug se dostal až k útesu a opřel se o něj, přitom se snažil nezatěžovat poraněný kotník. Pomalu se sunul podél skalní stěny. Hladina stoupala s každou novou vlnou. Když se Pug konečně dostal na místo, ze kterého mohl vyšplhat nahoru, voda už mu vířila kolem pasu. Musel vynaložit všechnu sílu, aby se vytáhl na stezku. Chvíli jen ležel a oddechoval. Poté se začal plazit po pěšině nahoru, na strmé skalnaté stezce svému bolavému kotníku příliš nedůvěřoval.
První dešťové kapky začaly padat v okamžiku, kdy překotně zlézal stěnu. Odíral si přitom kolena a holeně o skálu. Lezl tak dlouho, dokud se nedostal na travnatý vrcholek útesu. Tam se zhroutil vyčerpáním, lapal po dechu a vzpamatovával se z právě prožitého nebezpečí. Rozptýlené kapky se změnily v lehký, ale vytrvalý déšť.
Když Pug popadl dech, sedl si a vyzkoušel oteklý kotník. Byl citlivý na dotek, ale uklidnilo ho, že s ním může hýbat - nebyl zlomený. Měl před sebou celou cestu zpátky, kulhal, ale hrozba běsnícího moře v něm probudila novou sílu. Bude promočený a promrzlý, až se dostane k městu, a bude muset najít nějaké místo na spaní, protože brány hradu se na noc zavírají a s bolavým kotníkem nebude moci přelézt zeď za stájemi. Kromě toho bude rozumnější počkat a

proklouznout dovnitř až zítra. Opozdí-li se, Megar pro něj bude mít jen ošklivá slova. Bude-li však přistižen, jak leze přes zeď, mistr šermířů Fannon a vrchní podkoní Algon pro něj určitě budou mít v zásobě daleko ošklivější věci než slova.
Zatímco odpočíval, déšť nabral na síle, obloha ještě více potemněla a pozdně odpolední slunce úplně zakryly bouřkové mraky. Chvilkovou úlevu vystřídal vztek. Ztratil přece síť s kraby. Jeho nelibost se ještě zdvojnásobila, když si uvědomil tu pošetilost s odpoledním spánkem. Kdyby zůstal vzhůru, nemusel by při zpáteční cestě spěchat, nevymkl by si kotník a měl by čas prozkoumat pramen na útesu, kde se daly najít kameny, které se bezvadně hodily do praku. Teď nemá žádné kameny a potrvá nejméně týden, než se sem bude moci vrátit. Pokud sem ovšem Megar nepošle jiného chlapce, což bylo teď, když se Pug vracel s prázdnýma rukama, nanejvýš pravděpodobné.
Pug si uvědomil nepohodlí, které přinášelo sezení na dešti. Rozhodl se vstát a vydat se na cestu. Postavil se a znovu zkusil kotník. Ten se sice bránil proti takovému způsobu léčby, ale Pug se přesto rozešel. Kulhal přes travnatý úsek na místo, kde nechal batoh, prak a dřevec. Hrubě zaklel, když našel batoh odtažený o kus dál a chyběl v něm chléb a sýr. Mývalové, možná písečné ještěrky, usoudil. Odhodil batoh, který teď byl k nepotřebě, a pomyslel si cosi nepěkného o vrtkavosti štěstěny.
Zhluboka si povzdechl, opřel se o tyč a vydal se přes nízké pahorky oddělující útesy od silnice. Po krajině byly rozesety malé remízky a Pug zalitoval, že na útesech nebyl žádný příhodnější úkryt. Pokud se bude pomalu plahočit k městu, nebude o nic mokřejší, než kdyby postával pod jedním z těch stromů.
Zvedl se vítr a Pug ucítil, jak se chlad zakousl do jeho mokrých zad. Otřásl se a zrychlil krok, jak to jen šlo. Nízké stromky se ohýbaly pod nápory větru a Pug měl pocit, jako by ho zezadu postrkovala nějaká velká ruka. Když se dostal na cestu, zamířil na sever. Poslouchal strašidelné zvuky z rozsáhlých lesů na východě, jimž vítr, skučící ve větvích rozložitých dubů, ještě přidával na hrozivosti. Tmavý les zřejmě nebyl o nic nebezpečnější než Královská cesta, ale při vzpomínce na příběhy o bandách zločinců a nelidských stvůrách, které údajně lesy obývaly, chlapci naskočila husí kůže.
Pug si zkrátil pouť přes Královskou cestu, čímž zároveň získal jistý úkryt před deštěm v hluboké strouze, která vedla podél ní. Vítr ještě zesílil a déšť bodal do očí. Poryv větru Puga zachytil a na vteřinku jej připravil o rovnováhu. Voda v příkopě stoupala a on musel našlapovat velmi opatrně, aby mu v některé z kaluží neuklouzla noha.
Téměř hodinu si prodíral cestu neustále sílící bouří. Cesta se stočila na severozápad, takže teď šel téměř přímo proti hučícímu větru. Pug se opřel do vichřice a košile mu pleskala do zad. Těžce polykal a snažil se potlačit rostoucí dusivou paniku. Věděl, že je v nebezpečí, bouře byla daleko zběsilejší, než bylo v tuto roční dobu obvyklé. Obrovské klikaté blesky osvětlovaly temnou krajinu, krátce vykreslující obrysy stromů a cesty ostrým, oslnivým světlem a hned zase neproniknutelnou černí. Oslepující obraz vždy chvíli přetrvával na sítnici v převrácených barvách a mátl smysly. Ohlušující hromy dunící nad hlavou působily Pugovi přímo fyzickou bolest. Jeho strach z bouřky teď převážil nad strachem z vymyšlených příšer. Rozhodl se kráčet mezi stromy nedaleko cesty. Vítr tam byl díky hradbě silných kmenů o něco mírnější.
Jakmile se Pug stáhl do lesa, nenadálý praskot větví ho přinutil zastavit. V šeru sotva rozeznával siluetu černého kance, který vyrazil z podrostu. Divoké prase se vyřítilo z křoví, ztratilo rovnováhu a vyhrabalo se na všechny čtyři o pár metrů dál. Pug věděl, že si ho všimlo. Kanec stál proti němu a kýval hlavou ze strany na stranu. Dva veliké kly se mu matně leskly a odkapávala z nich voda. Měl strachy rozšířená světla a hrabal kopytem. Divoká prasata bývala většinou - mírně řečeno - špatně naložena, ale obvykle se lidem vyhýbala. Jenže tohle bylo díky bouřce strachy bez sebe a Pug věděl, že kdyby jej napadlo, mohlo by jej ošklivě poranit kly, možná i zabít. Stál bez hnutí, připraven použít svůj dřevec k obraně. Doufal však, že se kanec vrátí zpět do lesa. Prase zvedlo hlavu a zavětřilo. Krví podlité oči mu žhnuly a chvělo se nerozhodností. Zahřmění ho přinutilo na okamžik se obrátit směrem k lesu, pak ale svěsilo hlavu a zaútočilo. Pug švihl dřevcem a úderem vedeným šikmo dolů zasáhl prase ze strany do hlavy. Divoké prase uklouzlo po blátivém povrchu a podrazilo Pugovi nohy. Klesl k zemi a prase ho těsně minulo. Ležel na zemi a spatřil kance, jak se připravuje k novému útoku. Najednou bylo prase u něj a Pug už neměl čas vstát. Nastavil tyč v marném pokusu znovu odvrátit útok. Prase se však špičce vyhnulo. Pug se chtěl odvalit pryč, ale tíha zvířete mu zabránila v pohybu. Zakryl si obličej rukama, pažemi si přitom chránil krk. Čekal, že bude kly roztrhán na tisíc kousků.
Náhle zpozoroval, že se kanec přestal hýbat. Odkryl si tvář a zjistil, že prase leží přes jeho nohy a z boku mu trčí černě opeřený šíp. Pug pohlédl směrem k lesu. Muž, oblečený v hnědé kůži, stál na pokraji souvislé řady stromů a rychle balil dlouhý luk, jaký používají lidé z nižších kast, do obalu z látky napuštěné olejem. Jakmile byl cenný luk ochráněn před deštěm, muž se přiblížil k chlapci a k mrtvému zvířeti.
Byl zahalen v plášti a přes hlavu měl kápi. Do obličeje mu nebylo vidět. Poklekl vedle Puga a zakřičel, aby přehlušil vytí větru. "Jsi v pořádku, chlapče?" zeptal se a lehce odtáhl mrtvolu kance z Pugových nohou. "Máš něco zlomeného?"
"Myslím, že ne," zaječel Pug, když si spočítal kosti. Cítil sice palčivou bolest na pravé straně těla, jeho nohy byly do krve sedřené, bolel ho kotník a cítil se mizerně po všem, co toho dne prožil, ale nezdálo se mu, že by byl opravdu vážně zraněn.
Veliké masité ruce jej postavily na nohy. "Tady," poručil muž a podal mu dřevec a svůj luk. Pug je vzal do rukou. Muž zatím velkým loveckým nožem stahoval kance. Když dokončil práci, obrátil se k Pugovi. "Pojď se mnou, chlapče. U mě a mého mistra si trochu odpočineš. Není to daleko, ale měli bychom sebou trochu hodit. Bude hůř, než bouřka přejde. Můžeš jít?"
Pug udělal nejistý krok a přikývl. Muž si bez jediného slova přehodil kance přes rameno a vzal si svůj luk. "Jdeme," řekl a vykročil směrem k lesu, a to dosti rychle, takže měl Pug co dělat, aby mu stačil. Les chránil před hlukem bouře tak málo, že rozhovor nebyl možný. V jednu chvíli blesk na okamžik ozářil celou scénu, takže si Pug mohl prohlédnout mužův obličej. Snažil se rozpomenout, zdali jej už někdy viděl. Muž vypadal tak, jak obvykle vypadají lovci a lidé žijící v

lesích Crydee: široká ramena, vysoký a pevně stavěný. Měl tmavé vlasy a vousy a drsná, větrem ošlehaná tvář hovořila o člověku, který tráví většinu času venku.
Na pár okamžiků si chlapec pomyslel, že je to možná člen nějaké zločinecké bandy, ukrývající se v temných lesích. Hned ale tuto myšlenku zavrhl, protože žádný zločinec by se neobtěžoval s klukem z pevnosti, který je na první pohled bez troníku.
Upamatoval se, že se muž zmínil o mistrovi. Napadlo ho, že by to mohl být leník, který žije na pronajaté půdě. Tito lidé byli sice ve službách majitele půdy, ale nebyli k němu upoutáni jako nevolníci. Leníci se rodili svobodní a odváděli část úrody nebo stáda výměnou za možnost užívat půdu. Musel být svobodný. Žádný nevolník nemohl nosit dlouhý luk - byl pro ně příliš cenný. A příliš nebezpečný. Přesto si Pug nepamatoval, že by v oblasti lesů bylo nějaké léno. Byla to pro chlapce záhada, ale vzpomínka na ztráty toho dne rychle zaplašila veškerou zvědavost.
Zdálo se, že už jdou celé hodiny, když muž náhle odbočil do houští. Málem se Pugovi ztratil ve tmě, která panovala. Slunce už zapadlo a s sebou si odneslo i to málo světla, které ještě pronikalo bouří. Následoval muže spíše instinktivně a podle zvuku šlépějí, než aby ho sledoval očima. Pug vytušil, že muž jde po pěšince, protože ozvěna jeho kroků s sebou nenesla praskot větviček jako při prodírání se křovím. Z místa, kde stál před několika vteřinami, by stezku nebylo snadné najít ani za dne, natož teď v noci, kdyby ji člověk neznal. Brzy došli na mýtinu, uprostřed níž stál malý kamenný domek. Z jeho jediného okna se linulo slabé světlo a z komína stoupal proužek kouře. Přešli mýtinu a Pug si uvědomil, že bouře je zde, na pasece, poměrně mírná.
Když už byli u dveří, muž ustoupil do strany a řekl: "Běž dovnitř, chlapče, ještě se postarám o to prase."
Pug němě přikývl, opřel se do dřevěných dveří a vstoupil. "Zavři ty dveře, hochu! Ještě kvůli tobě nastydnu a umřu."
Pug rychle uposlechl a bouchl dveřmi o něco silněji, než chtěl. Otočil se a prohlížel si scénu, která mu vyvstala před očima. Celý vnitřek chalupy zaujímala jediná malá světnice. U stěny nalevo bylo ohniště s poměrně velkým krbem. V něm žhnul jasnou, radostnou září oheň. Hned vedle krbu stál stůl, za nímž na lavici seděla postava v těžkém žlutém kaftanu. Kromě páru živých očí, které se blýskaly ve světle ohně, zakrývala mužovu tvář záplava šedých vlasů a vousů. Z vousů vyčuhovala dýmka a z ní se valila celá oblaka bledého kouře.
Pug znal toho muže. "Mistr Kulgan...," začal. Ten muž byl vévodův kouzelník a poradce, známá tvář z hradu.
Kulgan namířil na Puga pohled a řekl hluboko posazeným, mocným hlasem: "Tak ty mě tedy znáš?"
"Ano, pane. Z hradu."
"Jak se jmenuješ, chlapče z pevnosti?"
"Pug, mistře Kulgane."
"Už si vzpomínám." Kouzelník roztržitě zamával rukama. "Neříkej mi 'mistře', Pugu, ačkoliv jsem pravý mistr svého oboru," řekl a kolem očí se mu vesele zavlnilo. "Jsem urozenější než ty, ne však o mnoho. Podívej, u krbu visí deka, jsi úplně promočený. Rozvěs své šaty, aby uschly, a posaď se tady," ukázal na lavici před sebe.
Pug využil nabídky a nespouštěl přitom z kouzelníka oči. Byl sice členem vévodova dvora, ale pořád to byl kouzelník, podezřelá osoba, která se obvykle mezi obyčejnými lidmi netěší velké vážnosti. Když se někde narodilo zrůdné tele nebo obilí napadla sněť, vesničané to s největší pravděpodobností připsali práci kouzelníka, který podle nich určitě číhal někde v skrytu. Není to tak dávno, co by Kulgana z Crydee klidně ukamenovali. Jeho postavení u vévody mu sice zaručovalo jistou toleranci mezi poddanými, ale starého strachu se lidé jen tak nezbaví.
Jakmile pověsil svůj oděv, Pug si sedl. Ihned však úlekem vyskočil, neboť za kouzelníkovým stolem spatřil pár rudých očí, které jej upřeně pozorovaly. Nad stůl se vynořila šupinatá hlava a prohlížela si chlapce.
Kulgan se jeho úleku zasmál. "Neboj se, hochu, Fantus tě nesežere." Položil ruku na hlavu stvoření, které sedělo vedle něj na lavici, a podrbal ho nad hřebínky nad očima. Zavřelo oči a vydalo jemný broukavý zvuk, ne nepodobný kočičímu předení.
Pug zavřel pusu, kterou předtím překvapeně otevřel dokořán a zeptal se: "Je to opravdový drak, pane?"
Kouzelník se zasmál. Byl to plný, dobrosrdečný smích. "Myslí si o sobě, že ano. Fantus je ohnivý dráček, příbuzný sani, ale je menší." Tvor otevřel jedno oko a upřel ho na kouzelníka. "Srdce má však stejné," dodal rychle Kulgan a dráček zavřel oko. Kulgan mluvil tichým, spikleneckým tónem. "Je dost chytrý, tak si dávej pozor, co před ním říkáš. Je to moc jemnocitné stvoření."
Pug kýval, jako že bude. "Chrlí oheň?" zeptal se, oči rozšířené údivem. Jako v každém třináctiletém chlapci i v Pugovi vzbuzoval byť jen příbuzný draka bázlivou úctu.
"Když má náladu, může plivnout plamínek nebo dva, ačkoliv nemívá náladu často. Myslím, že to je proto, že ho dost krmím. Nemusel lovit už léta, takže tak trochu vyšel ze cviku v dračích záležitostech. Abych řekl pravdu, zcela bez zábran ho rozmazluju."
Puga to poněkud uklidnilo. Jestliže tenhle kouzelník někoho rozmazloval, a nezáleží na tom, zda zrovna tohoto nezvykle vyhlížejícího tvora, určitě to nebyl zlý člověk. Pug si Fantuse prohlížel a líbilo se mu, jak se oheň zlatě odrážel na jeho smaragdových šupinách. Dráček byl velký asi jako malý pes, měl dlouhý, prohnutý krk, na kterém spočívala krokodýlí hlava. Křídla měl složená na hřbetě a vpředu byly vidět tlapy s drápky, jimiž komíhal ve vzduchu, zatímco jej Kulgan drbal na hlavě. Dlouhý ocas mu kmital sem a tam jen pár centimetrů nad zemí.
Dveře se otevřely a vysoký lučištník vstoupil dovnitř. V ruce držel rožeň s napíchnutými kusy vepřového hřbetu. Beze slova přešel k ohništi a upevnil rožeň. Fantus vyjukl zpoza stolu, jeho dlouhý krk se k tomu výborně hodil. Kmitl rozeklaným jazykem a seskočil dolů. Majestátným pohybem pomalu odkráčel ke krbu. Vybral si teplé místo a stočil se do klubíčka, aby si před večeří ještě trochu zdříml.
Lovec si povolil plášť a pověsil jej na věšák u dveří. "Před svítáním bude po bouřce." Vrátil se k ohni a začal připravovat omáčku z vína a bylinek na potření pečeně. Pug byl vyděšen velkou jizvou na mužově tváři. Ve světle ohně vypadal ten zrudlý obličej rozzlobeně.

Kulgan zamával dýmkou směrem k ochránci: "Jak znám svého málomluvného společníka, asi jste se ještě neseznámili. Meecham, tenhle chlapec je Pug z hradu Crydee." Meecham krátce pokývla vrátil se k hlídání pečínky.
Pug kývnutí oplatil, ale o okamžik později, než aby si toho mohl Meecham všimnout. "Ještě jsem vám nepoděkoval za to, že jste mě zachránil před kancem."
Meecham odvětil: "Nemusíš mi děkovat, chlapče. Kdybych tu bestii nevyplašil, asi by tě vůbec nenapadla." Otočil se ke krbu zády a přešel světnici. Vzal nějaké hnědé těsto ze džberu překrytého látkou a začal je hníst.
"No, pane," obrátil se Pug ke Kulganovi, "byl to jeho šíp, co zabil to prase. Bylo velké štěstí, že to zvíře sledoval."
Kulgan se smál. "Ubohý kaneček. Je sice velmi vítaným hostem k naší večeři, ale jinak je stejnou obětí shody okolností jako ty."
Pug vypadal zaraženě. "Nechápu, pane."
Kulgan vstal, z vrchní police knihovny sňal nějaký předmět a položil jej před chlapce. Byl zabalený v tmavomodrém sametu a Pug si pomyslel, že musí být nesmírně cenný, když ho chrání tak drahá látka. Kulgan odkryl samet a odhalil křišťálovou kouli, která se blýskala ve světle plamenu. Pug vydechl překvapením nad krásou té věci. Byla bez jediného kazu a přímo úchvatná jednoduchostí tvaru.
Kulgan ukázal na skleněnou kouli. "Tuhle věcičku jsem dostal darem od Althafaina z Carsu, jednoho z největších čarodějů. Myslel, že si takový dárek zasloužím. Udělal jsem pro něj kdysi pár drobností, ale to není důležité. Vrátil jsem se od něj zrovna dneska, tak jsem si řekl, že to hned vyzkouším. Podívej se dovnitř, Pugu."
Pug upřel zrak na kouli a snažil se sledovat záblesky ohně, které se zdály tančit uvnitř struktury. Odraz světnice, znásobený a pokroucený, se ztrácel a poskakoval, když se Pug pokoušel na něj zaostřit. To, co viděl uvnitř, se jakoby přelévalo a kroutilo, chvílemi se vše nezřetelně ztrácelo v kotoučích mlhy. Ve středu koule žhnuly jemné bílé jiskřičky, střídající se s nachem plamenů, a Pug cítil, že jeho pohled je upoután tím zvláštním teplem. Jako teplo kuchyně v hradu, pomyslel si nepřítomně.
Najednou mléčná běl ustoupila a Pug spatřil obraz kuchyně. Tlustý kuchař Alfan vykrajoval cukroví a olizoval si z prstů sladké těsto. To přivádělo k šílenství vrchního kuchaře Megara, který tenhle odporný zvyk nesnášel. Pug se zasmál výjevu, který se mu odehrával před očima už potisící, a obraz zmizel. Pug se cítil náhle unavený.
Kulgan zabalil kouli do látky a uložil ji. "To bylo dobré, chlapče," řekl zamyšleně. Chvíli si hocha prohlížel, jako by rozvažoval, a pak se posadil. "Nečekal bych, že dokážeš ztvárnit tak jasnou představu hned napoprvé. Ale asi je v tobě něco víc, než je na první pohled patrné."
"Pane?"
"To nic, Pugu." Na chvilku se odmlčel a pak řekl: "Zkoušel jsem tu hračku poprvé. Chtěl jsem vyzkoušet, jak daleko se s tím dá dohlédnout, a sledoval jsem tě, jak míříš k hradu. Myslel jsem, že s tím svým kulháním a sedřenýma nohama by ses tam nikdy nedostal. Tak jsem poslal Meechama, aby tě přivedl."
Pug tonul v rozpacích z neobvyklé pozornosti a krev se mu nahrnula do obličeje. S neochvějnou důvěrou třináctiletých ve své vlastní schopnosti prohlásil: "Nemusel jste to dělat, pane. Dostal bych se do města."
Kulgan se usmál. "Možná ano, možná ne. Bouře je neobvykle silná a je dost nebezpečné teď cestovat."
Pug se zaposlouchal do jemného bubnování kapek. Bouře zjevně polevila a Pug o kouzelníkových slovech zapochyboval. Jako by četl jeho myšlenky, Kulgan řekl: "Nepochybuj o tom, Pugu. Tahle oblast je chráněná víc než jen hradbou stromů. Zkus projít za pás dubů ohraničujících moje území a poznáš, jak bouře běsní. Meechame, jak bys řekl, že je vítr silný?"
Meecham položil chlebové těsto, které hnětl, a na chviličku se zamyslel. "Je skoro stejně zlý jako ten před třemi lety, co zahnal šest lodí na mělčinu a potopil je." Na pár vteřin zavládlo ticho a pak souhlasně přikývl. "Jo, skoro tak zlý, možná jen tenhle nepotrvá tak dlouho."
Pug se rozpomněl na bouřku před třemi lety, kdy queganská flotila obchodních lodí směřující do Crydee skončila na útesech Námořníkova hoře. Když bouře vrcholila, stráže v hradu nemohly stát na hradbách, protože vítr by je sfoukl dolů, a ukryly se ve věžích. Pokud tahle bouře byla stejně nebezpečná, potom Kulganova kouzla byla velmi působivá, protože kolem domku to nevypadalo hůř než při vlahém jarním deštíku.
Kulgan se posadil zpět na lavici, zaměstnán zapalováním vyhaslé dýmky. Když se z ní vyvalila oblaka sladkého bílého kouře, Pugovu pozornost zaujala police na knihy, visící za kouzelníkem. Jeho rty se nehlučně pohybovaly, jak se snažil rozluštit, co je napsáno na jejich přebalech, ale nedařilo se mu to.
Kulgan nadzvedl obočí a řekl: "Tak ty umíš číst, hm?"
Pug sebou poplašeně trhl, vyděsilo jej, že možná urazil kouzelníka tím, že se vetřel do jeho domény. Kulgan vycítil zmatek v jeho mysli a řekl: "To je v pořádku, hochu. Znát písmena není zločin."
Pug cítil, že ho strach opouští. "Umím maličko číst, pane. Kuchař Megar mi ukázal, jak přečíst tabulky u zásob do kuchyně. Taky umím některá čísla."
"Taky čísla," zvolal kouzelník dobrosrdečně. "No, tak to jsi pěkně vzácný ptáček." Natáhl se dozadu a vyndal jeden ze svazků, svázaný v červenohnědé kůži. Otevřel jej, krátce v něm zalistoval, až našel stránku, kterou zřejmě hledal. Otočil otevřenou knihu směrem k Pugovi a přistrčil mu ji blíž. Ukázal na stranu iluminovanou nádhernými pestrobarevnými výjevy hadů, květin a pnoucí se vinné révy kolem velkého písmena v levém horním rohu. "Přečti tohle, chlapče."
Pug nikdy neviděl nic podobného. Učil se na prostém pergamenu a písmenech, která načmáral Megar kusem dřevěného uhlí. Sedl si, fascinován detaily uměleckého díla. Vtom si uvědomil, že na něj Kulgan hledí. Vzpamatoval se a začal číst.
"A nato přišlo pose... poselství od..." Sledoval slova, zadrhávaje nad množstvím kombinací, které pro něj byly zcela nové. "...Zacary." Zastavil se s tázavým pohledem opřeným na Kulgana. Kouzelník pokývl, aby pokračoval. "Proto Sever měl být opuš... opuštěn, že by snad srdce říše chřa... chřadlo a všechno ztraceno býti mohlo. A ač Bosaniové

původem, titož vojáci přece byli oddáni zemi Velké Keshi celým srdcem. A pro její slávu pozdvihli zbraně, opustili Bosanii a přeplavili se na jih, by zkáze zabránili."
"Stačí," řekl Kulgan a opatrně knihu zavřel. "Jsi nadaný čtenář na chlapce z pevnosti."
"Ta kniha, pane, co je zač?" zeptal se Pug, když mu ji Kulgan vzal z ruky. "Nikdy jsem nic takového neviděl."
Kulgan na chlapce pohlédl tím nepříjemným způsobem, ale hned se usmál, aby uvolnil napětí. Když ukládal knihu zpátky, odvětil. "Jsou to dějiny této země, chlapče. Kniha je darem od opata Ishapianského kláštera. Je to překlad keshanského textu, více než století starý."
Pug přikývl. "Zní to zvláštně. O čem to je?"
Kulgan se na Puga znova podíval, jako by chtěl zahlédnout něco uvnitř něho, a pak řekl: "Před dávnými lety, Pugu, byla celá tato země, od Nekonečného moře přes hory Šedých věží až k Hořkému moři, součástí říše Velké Keshe. Daleko na východě na jednom nevelkém ostrůvku jménem Rillanon existovalo malé království. Jak se rozpínalo, pohltilo okolní království na ostrovech a stalo se Ostrovním královstvím. Později se rozšířilo na pevninu, a ačkoli se stále jmenuje Ostrovní království, většina už o něm mluví jednoduše jako o Království. My, kdož žijeme v Crydee, jsme jeho součástí, i když žijeme tak daleko od hlavního města Rillanonu, na samé hranici Království.
Jednou, je to už dávno, říše Velká Kesh opustila tuto zemi, protože se zapletla do vleklého, krvavého konfliktu se svými sousedy na jihu, s Keshanskou konfederací."
Puga zaujala velkolepost ztracených říší, ale měl velký hlad a právě sledoval Meechama, jak vkládá několik malých bochníčku do pece. Přesunul svou pozornost zpět na kouzelníkovo vyprávění. "Co byla Keshanská kon...?"
"Keshanská konfederace," dokončil Kulgan za chlapce. "To je skupina malých národů, které dříve byly po celá století državami Velké Keshe. Tucet roků před tím, než byla napsána tato kniha, se spojily proti svému utlačovateli. Jednotlivě by nebyly schopny s Velkou Keshí bojovat, ale jako spojenci se ukázaly být rovnocenným partnerem. V pravém slova smyslu rovnocenným, a tak se boje táhly rok za rokem. Říše byla nucena stáhnout legie ze severních oblastí a poslat je na jih. Tak zůstal Sever nechráněný proti postupu nového království.
Byl to děd vévody Borrice, mladší syn krále, kdo vedl vojska na Západ a rozšířil západní oblast. Od té doby se všechno, co dřív bývalo starou bosanianskou provincií, kromě Svobodných měst natalských, nazývá vévodstvím Crydee."
Pug se na chvíli zamyslel a pak povídá: "Myslím, že bych chtěl jednou cestovat do Velké Keshe."
Meecham si odfrkl a znělo to trochu jako výsměch. "A jako co bys cestoval? Jako nevázanec?"
Pug cítil, jak rudne. Nevázanci byli bezzemci, žoldáci, kteří válčili za peníze. Stáli jen o stupínek výše než zločinci.
Kulgan prohodil: "Možná bys jednou mohl, Pugu. Cesta je sice dlouhá a plná nástrah, ale jsou odvážlivci, kteří ji přežili. Prý se tam dají vidět prazvláštní věci."
Rozmluva kolem stolu se stočila k obyčejnějším tématům. Kouzelník strávil déle než měsíc v jižní pevnosti v Carsu a byl zvědavý na novinky z Crydee. Pak už byl chléb upečený a Meecham jej podával ještě horký. Nařezal propečený kančí hřbet a přinesl mísu se sýrem a zeleninou. Pug v životě tak dobře nejedl. I když pracoval v kuchyni, jeho postavení nebylo nikterak skvělé a zajišťovalo mu jen skrovné živobytí. Podvakrát během večeře Pug přistihl kouzelníka, jak ho soustředěně pozoruje.
Když bylo po jídle, Meecham sklidil ze stolu a pustil se do mytí nádobí čistým pískem a vodou. Kulgan a chlapec seděli a rozprávěli. Na stole zůstal jeden kousek masa. Kulgan ho hodil Fantusovi, který ležel u krbu. Dráček otevřel jedno oko, aby si prohlédl sousto. Váhal mezi pohodlným, vyhřátým místečkem a šťavnatým kusem masa. Po chvilce se posunul o nezbytně nutných šest pídí, spolkl maso a znova oko zavřel.
Kulgan rozžehl dýmku, a když byl spokojen s množstvím kouře, které se z ní valilo, zeptal se: "Jaké máš plány, až dosáhneš dospělosti, chlapče?"
Pug bojoval s únavou, ale Kulganova otázka jej probrala k životu. Doba Volby, kdy chlapci z vesnic a z pevnosti byli bráni do učení, se blížila a Pug se rozzářil, když říkal: "Tohle léto, v předvečer Slunovratu, doufám, že se dostanu do vévodových služeb, pod vedení mistra šermířů Fannona."
Kulgan si prohlédl svého hubeného hosta. "Byl bych řekl, že ti zbývá ještě rok nebo dva k tvému přijetí do učení, Pugu."
Meecham ze sebe vyrazil něco mezi smíchem a zachroptěním. "Trochu malý na to, abys vláčel meč a štít, co, kluku?"
Pug zrudl. V hradu byl nejmenší z chlapců svého věku. "Kuchař Megar říká, že možná vyrostu později," řekl se slabým nádechem vzdoru. "Nikdo neví, kdo byli mí rodiče, tak ani nemohou vědět, co ode mě očekávat."
"Tak sirotek?" otázal se Meecham a povytáhl obočí. Bylo to zatím jeho nejvýmluvnější gesto.
Pug přikývl. "Jedna žena, která mě prý našla na cestě, mě nechala u dalajských kněží v horském opatství. Ti mě vzali do pevnosti, protože nevěděli, jak se o mě postarat."
"Ano," přidal se Kulgan, "pamatuji se, jak tě ti, co uctívají Štít slabosti, poprvé přinesli do hradu. Nebyl jsi víc než právě odkojené dítě. Jen díky vévodově laskavosti jsi dnes svobodný. Zdálo se mu vhodnější osvobodit nevolníka než zbavit práv svobodného člověka. Přestože neměl jistotu, mohl využít svého práva a prohlásit tě za nevolníka."
Meecham pronesl nezávazným tónem: "Dobrý chlap, ten vévoda."
Pug slyšel historku o svém původu už stokrát před tím od Marie v hradní kuchyni. Cítil se úplně vyčerpaný a jen tak tak udržel oči otevřené. Kulgan si toho všiml a dal znamení Meechamovi. Vysoký ochránce vzal z police deky a připravil lůžka. Tou dobou už Pug spal, hlavu opřenou o stůl. Velký muž jej opatrně zvedl, uložil do postele a pečlivě přikryl.
Fantus otevřel oči a zaregistroval spícího chlapce. S širokým zívnutím se přesunul k Pugovi a přitulil se k němu. Pug se ve spánku obrátil a jednou rukou dráčka objal kolem krku. Ohnivý drak souhlasně zabručel a znova zavřel oči.

Kapitola druhá
UČEDNÍK

Les byl tichý. Lehký ranní vánek se prohánět větvovím vysokých dubů a poněkud zmírňoval vedro. Listí lehounce šelestilo. Ptáci, jejichž krákavý zpěv se rozeznával při východu a západu slunce, byli v tuto denní dobu tiší. Mátožně ostrá příchuť mořské soli se mísila se sladkou vůní květin a čpěním tlejících listů.
Pug a Tomas pomalu kráčeli po stezce, bezcílně spřádajíce své kroky jako všichni chlapci, kteří nemíří na žádné určité místo a mají spoustu času dostat se tam, kam chtějí. Pug zamířil malým oblázkem na smyšlený cíl, pak se obrátil na svého druha. "Myslíš, že se tvoje matka zlobila?" zeptal se.
Tomas se usmál. "Ne, chápe, co se děje. Viděla i ostatní chlapce v den Volby. A po pravdě řečeno, víc jsme dnes v kuchyni překáželi, než pomáhali."
Pug přikývl. Rozlil drahocenný džbán s medem, když jej nesl cukráři Alfanovi. Potom upustil celý plech s čerstvými bochníky, když jej vytahoval z pece. "Asi jsem ze sebe dneska udělal hlupáka, Tomasi."
Tomas se smál. Byl to vysoký chlapec s pískovými vlasy a jasně modrýma očima. Díky tomu, že neustále vypadal, jako by se měl co chvíli rozesmát, byl v pevnosti velmi oblíben, a to navzdory klukovskému sklonu vyhledávat potíže. Byl Pugovým nejbližším přítelem, spíš bratrem než kamarádem, a díky tomu, že byl všemi chlapci uznáván jako jejich neoficiální vůdce, se jisté míře uznání těšil i Pug.
Tomas řekl: "Nebyl jsi o nic víc za hlupáka nežli já. Aspoň jsi nezapomněl pověsit hovězí čtvrtky dost vysoko." Pug se zašklebil. "Ať je to jak chce, vévodovi lovečtí psi mají konečně jednou plná břicha." Výsměšně se ušklíbl a pak se rozesmál. "Ona má vztek, že ano?"
Tomas se smál společně se svým přítelem. "Má. Stejně ale ti psi užrali jen kousek, než je stačila odehnat. A kromě toho, zlobí se spíš na otce. Prohlásila, že Volba je jen dobrá výmluva pro všechny mistry, aby se sesedli, kouřili dýmky, pili pivo a celý den si vyprávěli příběhy. Říká, že už stejně vědí, kdo si vybere kterého chlapce."
Pug přisvědčil. "Podle toho, co říkají ostatní ženy, není jediná, kdo si to myslí." Potom se na Tomase zazubil. "A asi se moc neplete."
Tomasův úsměv se vytratil. "Doopravdy nemá ráda, když otec není v kuchyni a je na ní, aby všechno hlídala. Myslím, že to ví, a proto nás vyhodila ven, aby si na nás nevylévala vztek. Nebo aspoň na tobě," dodal s tázavým úsměvem. "Přísahám, že jsi její oblíbenec."
Pug se znovu zašklebil a pak se rozesmál. "No, protože nedělám tolik potíží."
Tomas ho přátelsky šťouchl do žeber a prohlásil: "Tím chceš říct, že se nenecháš tak často chytit."
Pug vytáhl zpod košile prak. "Když se vrátíme s párkem křepelek, možná jí to zvedne náladu."
Tomas se usmál. "Možná," souhlasil a vyndal vlastní zbraň. Oba byli ve střelbě z praku výborní, Tomas byl nepochybně šampiónem mezi chlapci, a převyšoval v tomto směru Puga jen nepatrně. Zřejmě by se jim nepodařilo sestřelit ptáka za letu, ale kdyby narazili na nějakého odpočívajícího, měli naději na úspěch. Kromě toho jim to poskytovalo zábavu na pár hodin a na nějaký čas mohli zapomenout na Volbu.
Přehnaně pokradmu se plížili kupředu a hráli si na lovce. Tomas ukazoval cestu, když sešli ze stezky a zamířili k tůni, která, jak věděli, nebyla příliš vzdálená. Bylo nepravděpodobné, že by v tuto denní dobu zahlédli vysokou, pokud by se jim náhodou nepřipletla do cesty, ale pokud měli nějakou naději, pak nejspíše v blízkosti pramene. Háje na severovýchod od města Crydee byly daleko méně odpudivé než rozsáhlé lesy na jihu. Mnoho let těžby dřeva dodalo zeleným mokřadům prosluněné vzdušnosti, tak vzdálené strašidelným temnotám v hloubi jižních lesů. Chlapci z pevnosti si zde po léta hrávali. Stačila trocha představivosti a už se háj proměňoval v báječné místo, zelený svět plný dobrodružství. Bylo to dějiště udatných skutků. Okolní tiché stromy byly svědky odvážných útěků, hrozných nálezů a skvělých bitev, když chlapci dávali volný průchod svým mladistvým snům o přicházející dospělosti. Odporná stvoření, mocné obludy a hanební zločinci zde byli poráženi na hlavu a boje byly často doprovázeny i smrtí velkého hrdiny, vydechujícího ta správná poslední slova pro své truchlící druhy. A všechno to bylo vždy správně načasováno tak, aby zbyl čas nutný právě na návrat do pevnosti k večeři.
Tomas dosáhl malého návrší, ze kterého bylo dobře vidět okolí tůně skryté za mladými stromy a odhrnul křoví na stranu, aby se mohli ostražitě rozhlédnout. Vtom se zastavil a zašeptal: "Pugu, podívej!" Na kraji napajedla stál jelen, hlavu držel vysoko a hledal původce hluku, který jej vyrušil při pití. Bylo to staré zvíře, chlupy kolem čenichu mělo téměř bílé a jeho hlavu zdobilo nádherné paroží.
Pug rychle počítal. "Dvanácterák!"
Tomas přikývl. "Musí to být nejstarší samec v lese." Jelen se podíval směrem k chlapcům a nervózně zastříhal ušima. Chlapci ztuhli, protože nechtěli tak krásného tvora vyplašit. Celou dlouhou minutu jelen pozoroval vyvýšené místo, nozdry rozšířené, potom pomalu sklonil hlavu k prameni a pil.
Tomas chytil Puga za rameno a naklonil hlavu k jedné straně. Pug sledoval Tomasův pohyb a spatřil postavu kráčející v tichosti k pasece. Byl to vysoký muž, oblečený v koženém oděvu v barvě lesní zeleni. Na zádech měl zavěšený dlouhý luk a za pasem lovecký nůž. Zelená kápě jeho pláště byla shrnuta dozadu a přibližoval se k jelenovi klidným, rovnoměrným krokem. Tomas řekl: "To je Martin."
Pug také poznal vévodova vrchního lovčího. Byl sirotek jako Pug, v hradu známý jako Dlouhý Luk. Své jméno dostal proto, že jen málo mužů se mu mohlo s touto zbraní rovnat. Bylo to trochu zvláštní, ale Martin Dlouhý Luk byl mezi chlapci oblíben; zatímco k dospělým se choval odměřeně, k hochům byl vždy přátelský a přístupný. Jako vrchní lovčí byl i vévodovým lesníkem. Jeho povinnosti ho odváděly z hradu na celé dny, dokonce týdny, když zaměstnával své stopaře hledáním známek pytlačení, možných lesních požárů, stěhování goblinů nebo zločinců utábořených v lese. Ale

pokud byl na hradě a neorganizoval pro vévodu lov, vždy si našel pro chlapce čas. Jeho tmavé oči bývaly laskavé, když na něj dotírali s otázkami o životě v lese nebo chtěli slyšet příběhy o zemích u hranic Crydee. Jeho trpělivost se zdála nekonečná, což jej odlišovalo od většiny řemeslníků z města a pevnosti.
Martin přistoupil k jelenovi, něžně vztáhl ruku a dotkl se jeho krku. Velká hlava se otočila a jelen přitiskl čenich k Martinově paži. Martin tiše řekl: "Půjdete-li pomalu a nebudete-li mluvit, možná vám dovolí se přiblížit."
Pug a Tomas si vyměnili vylekané pohledy, pak vystoupili na mýtinu. Pomalu kráčeli podél břehu tůně, jelen pohybem hlavy sledoval jejich kroky a jemně se přitom zachvíval. Martin ho konejšivě popleskal a jelen se uklidnil. Tomas a Pug si stoupli vedle lovce a Martin řekl: "Natáhněte ruku a dotkněte se ho, pomalu, abyste ho nevyděsili."
Tomas se ho dotkl první a jelen se pod jeho prsty zachvěl. Pug se začal natahovat a jelen o krok ustoupil. Martin něco k jelenovi zabrumlal v řeči, kterou Pug nikdy předtím neslyšel, a zvíře se klidně zastavilo. Pug se jej dotkl a obdivoval jeho srst - jako vydělané kůže, kterých se už dotýkal, a přesto tak jiná díky pocitu pulsujícího života pod konečky prstů.
Náhle jelen ustoupil a obrátil se. Potom jediným plavným skokem zmizel mezi stromy. Martin Dlouhý Luk se pousmál a řekl: "Tak je to dobré. Nestálo by za to příliš ho ochočovat. Ty parohy by pak rychle skončily někde nad pytláckým krbem."
Tomas zašeptal: "Je tak překrásný, Martine."
Dlouhý Luk přikývl, pohled stále upřený na místo, kudy jelen odběhl do lesa. "To tedy je, Tomasi."
Pug řekl: "Myslel jsem, že lovíš jeleny, Martine. Jak to -
Martin odvětil: "Starý Bělovous a já si tak nějak rozumíme, Pugu. Lovím jenom přestárlé jeleny, kteří nemají laně nebo jsou jejich samice už příliš staré na mláďata. Až Bělovous přijde o svůj harém v souboji s nějakým mladším samcem, asi ho ulovím. Teď necháváme jeden druhého na pokoji. Ten den přijde, až se na něj budu dívat skrz napnutou tětivu."
Usmál se na chlapce. "Do té doby nebudu vědět, zda nechám svůj šíp vyletět. Možná nechám, možná nenechám." Na chvilku ztichl, jako kdyby ho rozlítostnilo pomyšlení na Bělovousovo stáří, potom vítr zašelestil ve větvích a vytrhl ho ze zamyšlení. "A teď, co přivádí tyhle dva smělé lovce do vévodových lesů takhle brzy ráno? Určitě zůstalo tisíce nedodělaných věcí při přípravách na slavnosti Slunovratu dnes odpoledne."
Tomas odpověděl. "Moje matka nás vyhodila z kuchyně. Byli jsme na obtíž. S tou dnešní Volbou..." Jeho hlas odumřel, protože ho najednou přepadla tíseň. Velká část Martinovy tajemné pověsti vyvěrala z doby, kdy poprvé přišel do Crydee. Když přišel čas jeho Volby, byl přímo přiřazen ke starému vrchnímu lovčímu, místo aby stál před shromážděním mistra s ostatními chlapci svého věku. Toto porušení jedné z nejstarších známých tradic urazilo mnoho obyvatel města, ačkoliv se nikdo neodvážil před lordem Borricem otevřeně takový pocit přiznat. Bylo jen přirozené, že se Martin stal objektem jejich zlosti místo vévody. Během let Martin více než potvrdil správnost lordova rozhodnutí, ale přesto se mnozí lidé dodnes nedokázali plně smířit s vévodovým neobvyklým postupem právě toho dne. Dokonce i po dvanácti letech považovali Martina Dlouhého Luka jistým způsobem za odlišného, a tudíž hodného nedůvěry.
Tomas řekl: "Omlouvám se, Martine."
Martin pokývl, ale nevesele. "Rozumím, Tomasi. Možná jsem to nezažil na vlastní kůži, ale viděl jsem spoustu jiných čekat na den Volby. A čtyři roky jsem sám stával mezi mistry, takže vím něco o tvých obavách."
Náhle Puga cosi napadlo a vyhrkl: "Ale ty nejsi teď s ostatními mistry."
Martin potřásl hlavou a ve tváři se mu objevila lítost. "Myslel jsem, že v návalu starostí přehlédnete zřejmé. Ale máš dobrý postřeh, Pugu."
Tomas chviličku nechápal, o čem je řeč. Potom mu svitlo. "Pak si ale nevybíráš žádného učedníka!"
Martin zvedl prst k ústům. "Ani muk, chlapče. Ne, s mladým Garretem, kterého jsem si vybral loni, mám plnou sestavu stopařů."
Tomas byl zklamán. Přál si sice víc než co jiného sloužit u šermířského mistra Fannona, ale kdyby nebyl vybrán za vojáka, pak by dal přednost životu lesníka pod Martinovým vedením. Teď mu byla druhá možnost odepřena. Po chvíli temných úvah se rozjasnil: pravděpodobně ho Martin nevybral, protože už to udělal Fannon.
Pug, který sledoval, jak se u jeho přítele střídá radostné pohnutí s hlubokým rozhořčováním, řekl: "Nebyl jsi v pevnosti skoro měsíc, Martine." Odložil prak, který stále držel, a zeptal se: "Kde's byl celou tu dobu?"
Martin pohlédl na Puga, jenž své otázky okamžitě zalitoval. Ať byl Martin sebepřátelštější, byl to přece jen stále vrchní lovčí, člen vévodova dvora, a nebylo zvykem, aby se chlapci z pevnosti vyptávali na záležitosti vévodových sloužících.
Martin zmírnil Pugovu stísněnost lehkým úsměvem. "Byl jsem v Elvandaru. Královna Aglaranna ukončila dvacetiletý smutek, který držela za svého zemřelého manžela, krále elfů. Byla tam velká slavnost."
Pug byl odpovědí překvapen. Pro něj, stejně jako pro většinu obyvatel Crydee, byli elfové jen o trochu více než legenda. Ale Martin strávil mládí v blízkosti elfích lesů a byl jedním z mála lidí, kteří mohli přicházet a odcházet z lesů na severu, jak se jim zachtělo. Byla to další věc odlišující Martina od ostatních. Ačkoliv Martin už dříve vyprávěl o elfím způsobu života, tohle bylo poprvé, pokud si Pug vzpomínal, kdy mluvil o svém vztahu k elfům. Pug ze sebe vykoktal: "Ty jsi byl na slavnosti elfí královny?"
Martin zaujal pózu neokázalé skromnosti. "Nu, seděl jsem u stolu, jenž byl od trůnu nejdál, ale ano, byl jsem tam." Když spatřil v jejich očích tisíce nevyřčených otázek, pokračoval. "Víte, že jsem vyrůstal mezi mnichy Silbanského opatství blízko lesů náležejících elfům. Hrával jsem si s elfími dětmi a předtím, než jsem přišel sem, jsem lovíval s princem Calinem a jeho bratrancem Galainem."
Tomas málem povyskočil vzrušením. Elfové byli předmětem jeho zájmu. "Znal jsi krále Aidana?" Martin se zamračil a oči se mu ztížily, jeho chování se náhle stalo upjatější. Tomas postřehl Martinovu reakci a pospíšil si s omluvou: "Promiň, Martine. Řekl jsem něco špatného?"

Martin máchl rukou. "To není tvá chyba, Tomasi," řekl a poněkud se uvolnil. "Elfové nevyslovují jména těch, kteří odešli na Svaté ostrovy, zvláště ne těch, kdož zemřeli předčasně. Věří, že je to přivolává zpět z jejich poslední pouti a ruší jejich odpočinek. Respektuji tuto víru."
"Ale abych ti odpověděl. Ne, nikdy jsem se s ním nesetkal. Byl zabit v době, kdy jsem byl ještě malý. Ale slyšel jsem o jeho skutcích a byl to ve všech směrech dobrý a moudrý král." Martin se rozhlédl. "Už bude poledne. Měli bychom se vrátit do pevnosti."
Vykročil směrem k cestě a chlapci ho následovali.
"Jaká byla ta slavnost, Martine?" zeptal se Tomas.
Pug vzdychl, když lovec začal hovořit o divech Elvandaru. Také on byl fascinován příběhy o elfech, nikoliv však tolik jako Tomas. Tomas vydržel poslouchat hodiny a hodiny příběhy o lidech z elfích lesů, bez ohledu na důvěryhodnost vypravěče. Přinejmenším, uvažoval Pug, mají ve vrchním lovčím spolehlivého očitého svědka. Martinův hlas jednotvárně bzučel a Pugovy myšlenky se rozbíhaly, když se znovu přistihl, jak přemítá nad Volbou. Lhostejno, že si říkal, že jeho obavy jsou zbytečné: měl strach. Zjistil, že se na příchod dnešního odpoledne dívá s pocitem velmi příbuzným čiré hrůze.

Chlapci stáli na nádvoří. Byl slunovrat, den, kdy končil jeden rok a začínal nový. Od toho dne se všem obyvatelům připočítává jeden rok, každý o rok zestárne. Pro hemžící se chlapce to bylo významné, neboť dnešek byl posledním dnem jejich dětství. Byl to den Volby.
Pug poškubával límcem své nové tuniky. Nebyla úplně nová, byla to jedna z Tomasových obnošených, avšak nejnovější, jakou kdy Pug vlastnil. Marie, Tomasova matka, ji pro Puga poopravila, aby mohl bez ostychu předstoupit před zraky vévody a jeho dvora. Marie a její manžel, kuchař Megar, se k sirotkovi chovali téměř jako rodiče. Ošetřovali jej při nemoci, dohlíželi na jeho stravu a dávali mu za uši, pokud si to zasloužil. A milovali ho, jako kdyby byl Tomasovým bratrem.
Pug se rozhlédl kolem. I všichni ostatní chlapci si oblékli své nejlepší šaty, protože tento den byl jeden z nejdůležitějších v jejich mladém životě. Každý bude stát před shromážděnými mistry a každý pomýšlí na místo učedníka. Byl to rituál, jehož kořeny se během času vytratily. Výběr už byl proveden. Řemeslníci a vévodovi lidé strávili mnoho hodin diskusemi o přednostech každého z chlapců a věděli, které hochy si zvolí.
Zavedený zvyk zaměstnávat různými řemesly a službami chlapce ve věku mezi osmi a třinácti lety umožňoval moudře rozhodnout o tom, kdo se hodí pro kterou práci. Tímto měli v záloze jednotlivce, kteří se mohli uplatnit i v jiných řemeslech, pokud vyvstala taková potřeba. Nedostatkem tohoto postupu bylo, že určití chlapci nebyli vybráni pro žádné řemeslo ani službu. Stávalo se, že buď bylo mnoho uchazečů o jedno místo, nebo žádný chlapec nebyl uznán vhodným pro určitou práci, ačkoliv byla volná. Dokonce i když se počet chlapců a volných míst zdál být v rovnováze, jako tomu bylo letos, nikdo neměl jistotu. Pro ty, kteří se utápěli v pochybách, to byla těžká doba.
Pug nepřítomně podupával bosýma nohama v prachu. Na rozdíl od Tomase, který si vedl dobře ve všem, o co se pokusil, Pugovi se často stávalo, že se snažil příliš úporně a navzdory usilovné snaze svěřené úkoly sem tam zhudlařil. Rozhlédl se kolem a všiml si, že několik dalších chlapců vykazovalo známky napětí. Někteří hrubě žertovali, předstírajíce nezájem. Jiní stáli stejně jako Pug ztraceni ve vlastních myšlenkách a snažili se nezaobírat se stále tím, zda budou, nebo nebudou vybráni.
Kdyby nebyl vybrán, Pug - jako ostatní - by mohl svobodně opustit Crydee a pokusit se najít jiné město. Pokud by se rozhodl zastat, buď by mohl obdělávat vévodovy pozemky jako leník, nebo pracovat na jedné z městských rybářských lodí. Obě perspektivy byly stejně nepřitažlivé, ale nedokázal si představit, že by opustil Crydee.
Pug si pamatoval, co mu Megar pověděl předešlé noci. Starý kuchař ho varoval před přílišným trápením se s Volbou. Konec konců, upozornil, bylo a je mnoho učedníků, kteří nikdy nedosáhli povýšení do řemeslnického stavu, a vezmeme-li v úvahu celkovou situaci, v Crydee bylo více mužů bez řemesla než s ním. Megar zastíral fakt, že mnoho synů farmářů a rybářů se nezúčastnilo výběru, protože se rozhodli následovat své otce. Puga zajímalo, zda se Megar takto vyhnul Volbě, když si nepamatuje, že chlapci, kteří nejsou vybráni, stojí před pohledem shromážděných mistrů, správců a nově vybraných učedníků tak dlouho, dokud není vyřčeno poslední jméno, a oni jsou s hanbou propuštěni.
Pug se snažil skrýt nervozitu, kousaje se do spodního rtu. Nepatřil mezi ty, kteří by skočili z vršku Námořníkova hoře, kdyby nebyl vybrán, tak jako to už někteří v minulosti učinili. Ale nemohl smést pomyšlení, že by stál tváří v tvář těm, kdož vybráni byli.
Tomas, který stál vedle svého menšího přítele, se na něj letmo usmál. Věděl, že se Pug trápí, ale nemohl s ním tak docela soucítit, protože byl zcela zaujat vlastním vzrušením. Jeho otec přiznal, že bude prvním vyvoleným šermířského mistra Fannona. Navíc se mistr šermíř svěřil, že povede-li si Tomas dobře v tréninku, mohl by se stát členem vévodovy osobní gardy. Byla by to velká čest a vylepšila by Tomasovy vyhlídky na postup, dokonce by mu mohla přinést i důstojnickou hodnost po patnácti či dvaceti letech služby.
Dloubl Puga loktem do žeber, protože na balkon vystoupil vévodův herold a přehlížel nádvoří. Herold pokynul strážným, ti otevřeli malá dvířka ve velké bráně a mistři řemesel vstoupili. Přešli nádvoří a postavili se na široké schody k pevnosti. Jak bylo zvykem, stáli zády k chlapcům a čekali na vévodu.
Velké dubové dveře do pevnosti se začaly rozvážně otáčet a několik strážných ve vévodských barvách - hnědé a zlaté - se rozběhlo na své pozice na schodech. Na každém tabardu se blyštěl zlatý racek, znak Crydee, a nad ním malá zlatá korunka, zvěstující, že vévoda náleží ke královské rodině.

(Tabard - středověký řasnatý plášť bez rukávů, na bocích otevřený, vzadu se splývajícím pruhem látky.)

Herold zvolal: "Slyšte, slyšte! Jeho Milost, Borric conDoin, třetí vévoda z Crydee, princ Království; lord z Crydee, Carsu a Tulanu; správce Západu, rytíř-generál královských armád; předpokládaný dědic rillanonského trůnu." Vévoda trpělivě stál, dokud nebyl seznam jeho úřadů úplný, potom vykročil dopředu do slunečního světla.
Přestože vévodovi minulo již padesát let, stále se pohyboval s ladností a kráčel pevným krokem rozeného válečníka. Nebýt prokvetlých skrání na jeho jinak tmavohnědých vlasech, vypadal o dvacet let mladší. Byl oblečen od hlavy k patě v černém. Posledních sedm let nenosil jinou barvu, protože stále truchlil nad ztrátou milované manželky Kateřiny. U boku mu visel v černé pochvě meč se stříbrným jílcem a na ruce měl jedinou ozdobu, kterou si povolil, vévodský pečetní prsten.
Herold zesílil hlas. "Jejich královská veličenstva, princové Lyam conDoin a Arutha conDoin, dědicové panství Crydee, rytíři-kapitáni královských západních armád, princové královského rodu v Rillanonu."
Synové udělali krok vpřed a postavili se za svého otce. Oba mladí muži byli jen o trochu starší než přítomní učedníci (starší o šest let, mladší o čtyři roky), neboť vévoda se oženil pozdě, ale rozdíl mezi neohrabanými kandidáty na učení a syny vévody byl mnohem větší než jen několik let věku. Oba princové se jevili klidní a vyrovnaní.
Starší Lyam stál po otcově pravici. Byl to světlovlasý, dobře stavěný muž. Jeho vstřícný úsměv vyvolával vzpomínky na jeho matku a stále vypadal, že co chvíli vybuchne smíchy. Byl oblečen v jasně modré tunice a žlutých kamaších a měl krátce zastřižené vousy, plavé stejně jako jeho po ramena dlouhé vlasy.
Arutha připomínal stíny a noc, podobně jako Lyam světlo a den. Stál tam, téměř stejně vysoký jako jeho bratr a otec. ale zatímco oni byli statní a silní, on neměl daleko k vyzáblosti. Na sobě měl hnědou tuniku a oranžové kamaše. Jeho vlasy byly tmavé a tvář hladce oholená. Všechno na něm vyvolávalo pocit rychlosti. Jeho síla tkvěla v pohotovosti: pohotovosti s rapírem i pohotovosti v řeči. Jeho humor byl suchý a často řezavý. Zatímco Lyam byl vévodovými poddanými otevřeně milován, Arutha byl respektován a obdivován pro své schopnosti, ale nebyl přijímán s vřelostí.
Oba synové společně však nezapřeli svého otce, neboť vévoda byl nadán Lyamovým robustním humorem, stejně jako byl schopen Aruthových temných nálad. Byli téměř protiklady, co se týče povah, ale oba byli nesmírně schopnými muži, kteří budou ku prospěchu vévodství i Království v nadcházejících letech. Vévoda miloval oba své syny stejnou měrou.
Herold znovu promluvil. "Princezna Carline, dcera královské krve."
Štíhlá rozkošná dívka, která vešla, byla stejně stará jako chlapci, kteří stáli dole, ale už se u ní začínala projevovat vyrovnanost a půvab těch, kdo jsou zrozeni k tomu, aby vládli, i krása zděděná po zesnulé matce. Její jemně žlutá róba pozoruhodně kontrastovala se záplavou téměř černých vlasů. Oči měla stejně modré jako Lyam, po matce, a Lyam zářil, když se jeho sestra zavěsila do otce. Dokonce i Arutha si povolil jedno ze svých vzácných pousmání. Také jemu byla sestra nadevše drahá.
Mnozí chlapci v pevnosti princeznu tajně milovali, kteroužto skutečnost hojně využívala ve svůj prospěch, kdykoli se přimíchala do nějaké lumpárny. Ale ani její přítomnost nedokázala zaplašit jejich dnešní starosti.
Potom vstoupili i ostatní členové vévodova dvora. Pug a Tomas si mohli všimnout, že jsou přítomni všichni muži vévodova doprovodu, včetně Kulgana. Pug ho občas v hradu letmo zahlédl od té doby, co u něj za bouřky strávil noc, a jednou spolu prohodili pár slov, když se Kulgan Puga poptal na zdraví. Většinou se však čaroděj držel mimo dohled. Pug byl trochu překvapen, že Kulgana vidí, protože nebyl považován za stálého člena vévodova dvora, spíš za občasného poradce. Většinu času strávil Kulgan ve své věži, ukryt před zvědavými pohledy ostatních, a dělal tam to, co mágové na takových místech obvykle dělávají, ať už to bylo cokoliv.
Čaroděj byl pohroužen v rozhovor s otcem Tullym, duchovním od Astalona Stvořitele a jedním z nejstarších vévodových pomocníků. Tully býval poradcem u vévodova otce a už tehdy vypadal starý. Teď se zdál být velice starý - aspoň z Pugova mladického pohledu - ale jeho oči neprozrazovaly žádné známky staroby. Mnoho chlapců z pevnosti už bylo vystaveno ostrému upřenému pohledu jeho jasných šedých očí. Jeho úsudek a mluva byly stejně mladistvé a nejednou si hoch přál raději výprask řemenem od vrchního podkoního Algona nežli slovní bičování otce Tullyho. Bělovlasý kněz málem stahoval kůži z nezbedníkových zad svými kousavými slovy.
Nedaleko stál někdo, kdo býval sem tam obětí hněvu otce Tullyho. Panoš Roland, syn barona Tolburta z Tulanu, jednoho z vévodových vazalů. Dělal společnost oběma princům, protože byl jediným dalším urozeným chlapcem v pevnosti. Jeho otec ho poslal do Crydee před rokem, aby se přiučil správě vévodství a způsobům u vévodského dvora. V poměrně drsném pohraničním prostředí Roland našel svůj druhý domov. Bylo v něm něco z uličníka, už když přijel, ale jeho nakažlivý smysl pro humor a pohotový vtip často mírnily vztek vyvolaný jeho žertíky. Nejčastěji to byl právě Roland, kdo se stával princezniným komplicem v neplechách, jichž se účastnila. Měl světlehnědé vlasy a modré oči a byl na svůj věk poměrně vysoký. Byl o rok starší než shromáždění hoši a během posledního roku si s nimi často hrával, protože Lyam a Arutha bývali zaneprázdněni dvorními povinnostmi. Zpočátku byli s Tomasem klukovští soupeři, později se rychle spřátelili a Pug se v tom tak trochu svezl, protože kde byl Tomas, objevil se určitě i Pug.
Roland pozoroval, jak se Pug nervózně vrtí na samém kraji davu, a nenápadně mu pokývl a zamrkal na něj. Pug se krátce pousmál; ačkoliv býval terčem Rolandových vtípků stejně jako každý druhý, přesto měl mladého panoše rád.
Jakmile byli všichni dvořané přítomni, vévoda promluvil. "Včerejší den byl posledním dnem jedenáctého roku vlády našeho pana krále Rodrica Čtvrtého. Dnes je slavnost Banapisu. Počínaje dnem následujícím všichni zde shromáždění mladíci budou se řadit mezi crydeeské muže, nebudou již více chlapci, ale učedníky a svobodnými lidmi. Musím se v tomto okamžiku tázat, zda je snad mezi vámi někdo, kdo si přeje být vyvázán ze služby vévodství. Nuže, je zde někdo takový?" Otázka byla ovšem pouze řečnická a odpověď na ni se neočekávala, neboť bylo v historii jen málo takových, kteří si přáli opustit Crydee. Ale jeden chlapec vystoupil před shromáždění.
Herold se zeptal: "Kdo si přeje být uvolněn ze služby?"
Hoch sklopil oči s viditelnými rozpaky. Odkašlal si a řekl: "Jsem Robert, Hugenův syn." Pug jej znal, ale ne příliš dobře.

Byl synem správkaře sítí, dítě z města, a ti se jen málokdy pletli mezi chlapce z pevnosti. Pug si s ním několikrát hrál a měl pocit, že si jej ostatní docela váží. Bylo velmi nezvyklé odmítnout službu a Pug byl zvědav na chlapcovy důvody.
Vévoda laskavě řekl: "Za jakým účelem, Roberte, synu Hugenův?"
"Vaše Milosti, můj otec mě nemůže učit svému řemeslu, protože čtyři mí bratři jsou již schopni v jeho práci pokračovat jako řemeslníci a mistři, stejně jako mnozí další synové správkařů sítí. Můj nejstarší bratr je ženatý a sám má syna, takže pro moji rodinu není únosné živit mě a vychovávat. Nemohu-li tedy zůstat se svou rodinou a učit se otcovu řemeslu, prosím Vaši Milost, abych směl opustit panství a stát se námořníkem."
Vévoda chvíli rozvažoval. Robert nebyl prvním vesničanem, kterého zlákalo volání moře. "Našel jsi mistra, který by tě přijal do služby?"
"Ano, Vaše Milosti. Gregson, kapitán lodi Zelená hlubina z přístavu Margrave by mě vzal."
"Znám toho muže," řekl vévoda. Lehce se usmál a pokračoval. "Je to dobrý a čestný muž. Doporučuji tě do jeho služeb a přeji ti štěstí na cestách. Budeš vítán, kdykoli se svou lodí zavítáš do Crydee."
Robert se trochu prkenně uklonil a opustil nádvoří; svoji úlohu ve Volbě už odehrál. Pug žasl nad Robertovým dobrodružným rozhodnutím. Netrvalo ani minutu a onen chlapec přeťal pouta se svou rodinou a domovem a stal se občanem města, které v životě neviděl. Přetrvával zvyk, že námořník považoval za svou povinnost projevit loajalitu městu, které bylo domovským přístavem jeho lodi. Přístav Margrave, jedno ze Svobodných měst natalských, se rozkládal na pobřeží Hořkého moře a byl teď Robertovým domovem.
Vévoda pokynul heroldovi, aby pokračoval.
Herold vyhlásil prvního z mistrů řemesel, stavitele lodí Holina, a ten vyvolal jména tří chlapců. Všichni službu přijali a žádný z nich nevypadal zklamaně. Volba probíhala hladce, nikdo práci neodmítl. Vybraní učedníci se pokaždé postavili vedle svých nových mistrů.
Jak se odpoledne chýlilo a nevybraných chlapců ubývalo, Pug se cítil stále hůř. Brzy už uprostřed nádvoří stáli kromě Puga a Tomase jen další dva adepti. Všichni mistři si už vybrali své učně a pouze dva z vévodových správců a mistr šermíř se ještě nevyslovili. Pug pozoroval skupinu stojící na schodech a srdce mu úzkostlivě bušilo. Oba princové hochy sledovali, Lyam s přátelským úsměvem, Arutha zadumaně. Princeznu Carlinu celá záležitost očividně nudila a nesnažila se tuto skutečnost příliš skrývat. Špitala si něco s Rolandem a vysloužila si za to káravý pohled lady Marny, své guvernantky.
Vrchní podkoní Algon vystoupil. Jeho zlatohnědý tabard nesl malou koňskou hlavu vyšitou přes levou stranu hrudi. Mistr vyřkl jméno Rulfa, syna Richardova, a sporý syn vévodova čeledína přistoupil k svému mistrovi. Tam se otočil a blahosklonně se na Puga usmál. Ti dva spolu nikdy nevycházeli, neštovicemi poďobaný hoch strávil mnoho hodin posmíváním se a trýzněním Puga. Když spolu pracovali ve stájích, jeho otec vždy dělal, že nevidí naschvály, které Rulf Pugovi prováděl. Bylo to pro Puga hrozné období a on se zapřísahal, že raději odmítne službu, než by se postavil tváří v tvář vyhlídce na doživotní místo vedle Rulfa.
Správce Samuel vyvolal dalšího, Geoffryho, který se tak stal hradním sloužícím, a zanechal Puga a Tomase stát o samotě. Mistr šermířů udělal krok vpřed a Pugovo srdce se zastavilo, když slyšel, jak volá: "Tomas, syn Megarův."
Udělal pauzu a Pug čekal, že uslyší i své jméno. Ale Fannon se vrátil zpět do řady a Tomas se postavil po jeho boku.
Pug vrůstal do země pod všemi pohledy, které se na něj upíraly. Nádvoří se mu teď zdálo mnohem větší než kdykoliv předtím a připadal si nevhodně a uboze oblečený. Srdce mu spadlo do kalhot, když si uvědomil, že nezbyl jediný mistr ani služebník, který by si byl už svého učně nezvolil. Je jediný nevybraný. Potlačoval slzy a čekal, až vévoda společnost rozpustí.
Vévoda začal hovořit, dávaje Pugovi jasně najevo svou náklonnost, když tu náhle jej přerušil hlas. "Vaše Milosti, kdybyste dovolil."
Všechny oči se obrátily na Kulgana a spatřily, jak mág vystupuje kupředu. "Potřebuji učedníka a vybírám Puga, sirotka z pevnosti, do služby."
Vlna zareptání se přehnala přes shromáždění mistrů. Bylo slyšet několik hlasů, které považovaly za nevhodné, aby se mág účastnil Volby. Vévoda je umlčel jediným přísným pohledem. Žádný mistr řemesla si nesmí dovolit reptat proti vévodovi z Crydee, šlechtici třetího stupně, jen kvůli postavení jednoho chlapce. Všechny zraky se upřely na Puga.
Vévoda řekl: "Vzhledem k tomu, že Kulgan je mistrem svého řemesla, je jeho právem vybrat si učně. Pugu, sirotku z pevnosti, přijímáš službu" Pug strnule stál. Mnohokrát si představoval sám sebe, jak vede královskou armádu do boje jako rytíř-poručík, nebo jak jednoho dne přichází na to, že je ztraceným šlechtickým synem. V klidnějších úvahách se obíral možnostmi, zda by mohl strávit svůj j život vyráběním keramiky, stavěním lodí či učením se obchodnickým dovednostem, a přemýšlel, jak by si v těchto činnostech asi vedl. Ale o jediné věci nikdy v životě nepřemýšlel, jediný sen se mu hlavou nikdy neprohnal, totiž že by se stal mágem.
Vytrhl se z úvah, vědom si toho, že vévoda stále čeká na odpověď. Prohlédl si tváře před sebou. Otec Tully mu věnoval jeden ze svých vzácných úsměvů, stejně jako princ Arutha. Lyam souhlasně pokyvoval a Kulgan jej soustředěně pozoroval. Na kouzelníkově tváři byly patrné známky obav, a Pug se náhle rozhodl, možná to není úplně správná volba, ale jakékoliv řemeslo je lepší než žádné. Vykročil, nohy se mu zamotaly do sebe a on upadl obličejem do prachu. Zdvihl se a napůl lezl, napal běžel směrem k mágovi. Ten chybný krůček povolil napětí a vévodův výbuch smíchu se rozlehl nádvořím. Pug stál za Kulganem rudý jako rak. Vyhlédl zpoza objemného těla svého nového mistra a spatřil vévodu, jak se na něj dívá a mírní svůj výraz laskavým pokývnutím na ruměnného Puga. Vévoda se obrátil zpět ke všem, kteří čekali na ukončení Volby.
"Prohlašuji tímto každého z přítomných chlapců za učedníka a postupuji jej dohledu jeho mistra. Přikazuji jim všem poslušnost v mezích zákonů Království. Od nynějška budou posuzováni jako právoplatní mužové Crydee. Nechť učedníci následují své mistry. Až do slavnosti vám všem přeji hezký den." Otočil se a nabídl své dceři rámě. Princezna

položila jemně svou ruku na jeho paži a poté prošli mezi dvořany, kteří jim uvolňovali cestu, dovnitř pevnosti. Princové je následovali a pak opouštěli nádvoří i ostatní. Pug spatřil Tomase odcházet směrem ke kasárnám za mistrem Fannonem.
Obrátil svou pozornost zpět ke Kulganovi, který stál ponořen v myšlenkách. Po chvíli mág řekl: "Doufám, že jsme ani jeden dnes neudělali chybu."
"Pane?" otázal se Pug, který nepochopil, co tím čaroděj míní. Kulgan nepřítomně zamával rukou a způsobil tak, že se jeho bledě žlutá róba zavlnila jako zčeřená mořská hladina. "To nic, chlapče. Co se stalo, stalo se. Uděláme, co bude v našich silách."
Položil ruku Pugovi na rameno. "Pojď, půjdeme teď do věže, kde přebývám. Je tam malý pokojík hned pod mým, který by ti měl vyhovovat. Zamýšlel jsem ho použít k tomu či jinému účelu, ale nikdy jsem nenašel čas ho připravit."
Pug stál v němém úžasu. "Můj vlastní pokoj?" Taková věc byla naprosto nevídaná. Učedníci spávali v dílnách nebo hlídali stáda nebo tak nějak. Až když se stali řemeslníky, zařídili si obvykle nějaké soukromé bydlení.
Kulgan povytáhl huňaté obočí. "Samozřejmě. Nemůžeš se mi plést stále pod nohama. Nikdy bych nic nedokončil. Kromě toho, magie vyžaduje samotu k přemýšlení. Budeš potřebovat klid možná víc než já." Vytáhl ze záhybů svého oděvu dlouhou, tenkou dýmku a začal ji cpát tabákem z váčku, který rovněž odněkud vylovil.
"Nebudeme se teď ale příliš obtěžovat hovory o povinnostech a tak podobně, chlapče. Protože, po pravdě řečeno, nejsem na tebe připraven. Zakrátko budu mít jistě všechno pevně v rukou. Do té doby ale využijeme času k vzájemnému oťukávání. Souhlasíš?" Pug byl vyděšen. Neměl vlastně ponětí o tom, co to je, být mágem, navzdory noci strávené s Kulganem před několika týdny. Ale zaručeně věděl, jací jsou mistři, a žádného z nich by rozhodně nezajímalo, zda učedník souhlasí, či nesouhlasí s jeho plány. Jelikož nevěděl, co říci, Pug prostě přikývl.
"Dobrá tedy," řekl Kulgan, "teď ti seženeme nějaké nové šaty a zbytek dne strávíme oslavami. Později budeme mít hojnost času učit se být mistrem a učněm." Statný čaroděj Puga s úsměvem otočil a odváděl pryč.

Pozdní odpoledne bylo jasné a svěží, letní horko provětrával lehký mořský vánek. V celé pevnosti a v městečku pod ní vrcholily přípravy na slavnost Banapis.
Banapis byl nejstarší známý svátek, jehož původ byl zanesen prachem věků. Slavil se o každém letním slunovratu, dni, který nenáležel ani minulému, ani nadcházejícímu roku. Banapis, známý pod různými jmény u mnoha dalších národů, byl podle legendy oslavován po celé Midkemii. Někteří věřili, že slavnost byla přejata od elfů a trpaslíků, protože se říkalo, že tyto dlouho žijící bytosti slaví Banapis od nejzazších dob, které jejich národy pamatují. Mnozí s tímto tvrzením nesouhlasili. Svou pochybnost však nedokázali podepřít ničím jiným než námitkou, že je nepravděpodobné, aby lidské bytosti přejaly cokoliv od trpaslíků a elfů. Kolovaly pověsti, že dokonce denizenové ze Severní země, kmeny goblinů a klany Bratrstva temné stezky slaví Banapis, ačkoliv nikdo nikdy u nich takové oslavy neviděl na vlastní oči.
Na nádvoří bylo rušno. Byly zde rozestavěny dlouhatánské stoly nesoucí myriády rozličných druhů jídel, která se připravovala po celý uplynulý týden. Gigantické sudy trpasličího piva byly vyvaleny ze sklepu a spočívaly teď na dřevěných konstrukcích, jež protestovaly proti takovému zatížení. Dělníci, podněcováni křehkým vzhledem nosníku, rychle vyprazdňovali obsah sudu. Megar vyběhl z kuchyně a rozhněvaně je odtamtud vyhnal. "Jedete od toho, vždyť nic nezbyde na večer! Zpátky do kuchyně, povaleči! Je tam ještě spousta práce."
Pracovníci se reptajíce loudali pryč a Megar naplnil korbel, aby se ujistil, že pivo má správnou teplotu. Když jej vyprázdnil a upokojil se zjištěním, že všechno je, jak má být, vrátil se do kuchyně.
Slavnost neměla žádný oficiální začátek. Tradičně se lidé, jídlo, víno a pivo shromažďovali na jednom místě tak dlouho, dokud nedosáhli takového počtu, až se oslavy ocitly v plném proudu.
Pug utíkal z kuchyně. Jeho pokoj byl v nejsevernější věži, mágově věži, jak se jí říkalo, a jeho umístění mu poskytovalo možnost zkrátit si cestu přes kuchyň. Bylo mu milejší chodit tudy než hlavními dveřmi. Zářil jako sluníčko, když spěchal po nádvoří v nové tunice a kalhotách. Nikdy předtím na sobě neměl takovou parádu a pospíchal pochlubit se Tomasovi.
Našel Tomase opouštějícího právě vojenskou ubytovnu a spěchajícího zrovna tak jako Pug. Když se setkali, spustili oba naráz.
"Podívej na moji novou tuniku -" vyhrkl Pug. "Podívej na můj vojenský tabard -" drmolil Tomas. Oba se zarazili a vybuchli smíchy.
Tomas se uklidnil první. "To jsou moc hezké šaty, Pugu," řekl a ohmatával drahou látku, z níž byla červená tunika ušita. "A ta barva ti sluší."
Pug mu lichotku oplatil, protože Tomas zaujal nápadný postoj ve svém zlatohnědém tabardu. Nebylo přitom důležité, že měl pod ním obvyklou, podomácku tkanou tuniku a kalhoty. Vojenskou uniformu dostane, až bude mistr Fannon spokojen s jeho počínáním ve zbrani.
Oba přátelé se procházeli od jednoho obtěžkaného stolu k druhému. Pugovi se sbíhaly sliny nad vůněmi, jimiž byl vzduch naplněn. Přišli ke stolu vrchovatě obloženému masovými paštikami, z jejichž dozlatova opečených kůrčiček se jemně kouřilo, ostře čpějícími sýry a horkými chleby. U stolu stál mladý pomocník z kuchyně s plácačkou na mouchy. Jeho úkolem bylo odhánět od pokrmů škůdce, ať už hmyzí nebo učednické, avšak obojí chronicky hladové. Stejně jako ostatní situace, ve kterých bývali zapleteni chlapci, i vztah mezi strážci pokrmů a staršími učni byl důsledně vymezen tradicemi. Bylo považováno za neslušné a nevkusné donutit prostě malé kluky vydat jídlo před započetím slavnosti. Za správné však bylo považováno využít lsti či rychlosti při ukořisťování jednotlivých soust.
Pug a Tomas se zaujetím pozorovali, jak chlapec jménem Jón pořádně pleskl přes ruce jednoho mladého učedníka, který se snažil uchvátit velký kus paštiky. Kývnutím poslal Tomas Puga k nejvzdálenějšímu konci stolu. Pug pomalu kráčel v Jónově zorném poli a chlapec jej pozorně sledoval. Pug náhle provedl předstíraný výpad a Jón se naklonil jeho

směrem. Vtom Tomas chňapl po plněném listovém těstě a zmizel dřív, než stačila plácačka zaútočit. Jak utíkali od stolu, Pug s Tomasem slyšeli naříkání hocha, jehož stůl byl popleněn.
Když byli bezpečně mimo dosah, Tomas podal Pugovi polovičku nádivky a menší učedník se zasmál. "Vsadím se, že máš nejrychlejší ruku v celém hradu."
"Anebo měl Jón pomalé oči, protože je měl upřené na tebe."
Smáli se společně. Pug vsunul svůj díl úlovku do úst. Paštika byla delikátně okořeněná a kontrast mezi slanou vepřovou nádivkou a sladkou kůrkou listového těsta byl prostě božský.
Z bočního nádvoří k nim dolehl zvuk píšťal a bubnů, to se blížili vévodovi hudebníci. Přibližně v době, kdy se vynořili u pevnosti, jako by davem proběhlo tiché poselství. Kuchyňští pomocníci měli náhle plné ruce práce s vynášením dřevěných vrchovatých podnosů pro účastníky slavnosti a ze sudu se začaly stáčet konvice piva a vína.
Chlapci uháněli zaujmout výhodná místa u stolů. Pug a Tomas využili své výšky a rychlosti a rozeběhli se skrz dav ve snaze uchvátit pokrmy všeho druhu a k tomu velký korbel pěnivého piva pro každého z nich.
Vybrali si poměrně klidné zákoutí a vyhladověle klesli na zem. Pug ochutnal své první pivo a byl překvapen jeho robustní, lehce nahořklou chutí. Zdálo se mu, že ho uvnitř hřeje, a po dalším pokusném loku se rozhodl, že mu chutná.
Pug viděl, jak se vévoda i jeho rodina vmísili mezi obyčejné lidi. I jeho dvořané stáli před plnými stoly. Žádné zahájení, žádný ceremoniál ani společenské postavení dnes nebyly dodržovány. Každý byl obsloužen, jak přišel, protože slunovrat byl dnem, kdy všichni rovným dílem užívali štědrých darů sklizně.
Pug letmo zahlédl princeznu a hruď se mu maličko stáhla. Vypadala nadšeně, neboť mnoho chlapců skládalo poklony jejímu vzhledu. Byla oděna v roztomilých temně modrých šatech a jednoduchém kloboučku stejné barvy se širokou krempou. Děkovala každému autorovi lichotivých poznámek a využívala tmavých dlouhých řas a zářivého úsměvu k tomu, aby za sebou zanechávala širokou brázdu zmatených mladíku.
Na nádvoří předváděli svou dovednost klauni a žongléři, první z mnoha skupin kočovných umělců, kteří přijeli na slavnost do města. Herci další společnosti stavěli jeviště na náměstí dole ve městě a chystali se na večerní představení. Slavnost bude pokračovat až do časných ranních hodin příštího dne. Pug věděl, že minulý rok muselo být mnoho chlapců na druhý den omluveno z plnění povinností, protože jejich hlavy ani žaludky nebyly právě v dobrém stavu. Byl si celkem jist, že se to bude nazítří opakovat.
Pug se těšil na večer, protože bylo zvykem, že čerství učedníci navštěvovali mnoho domů ve městě a přijímali gratulace a korbele piva. Byla to také vhodná doba ke schůzkám s děvčaty. Ačkoliv toulání se po nocích nebylo u dívek neznámým jevem, obvykle se odsuzovalo. Matky se však nesnažily být během Banapisu tak bdělé jako jindy. Teď, když měli chlapci práci, z obtížného hmyzu se přerodili v potenciální zetě a nejedna matka se hned jinak dívala na dceru využívající svého umu k líčení na ženicha. Pugovi, který byl malé postavy a mladého vzhledu, nevěnovaly dívky z pevnosti velkou pozornost. Zato Tomas, jak vyrůstal v pohledného mládence, se stával víc a víc předmětem jejich zájmu a Pug začal zjišťovat, že je jeho přítel stále častěji hodnocen tu jedním a hned zase jiným děvčetem. Pug byl ještě dost mladý, aby považoval celou věc za hloupou, ale byl už dost starý na to, aby jí byl nadšen.
Pug žvýkal neuvěřitelně velké sousto a rozhlížel se kolem. Lidé z pevnosti a z města ho míjeli, gratulovali mu k novému místu a přáli dobrý nový rok. Pug cítil velkou sounáležitost a vše mu připadalo v nejlepším pořádku. Byl učněm, navzdory tomu, že si Kulgan nebyl zcela jist, co si s ním počne. Byl dobře nasycen a byl na dobré cestě se poprvé v životě opít - což ještě umocňovalo jeho pocit blaha. A co bylo nejdůležitější, byl mezi přáteli. Život už nemůže přinést nic moc lepšího, myslel si.

Kapitola třetí
PEVNOST

Pug zasmušile polehával na dřevěné pryčně. Ohnivý dráček Fantus postrčil hlavu dopředu, vyzývaje tak Puga k drbání za nadočnicovými hřebínky. Když však viděl, že ho nic uspokojivého nečeká, s nelibým odfrknutím vyletěl oknem, zanechávaje za sebou malý obláček černého kouře. Pug ani nepostřehl jeho odlet, tak byl ponořen do vlastního světa starostí. Od doby, kdy přijal místo Kulganova učně, všechno, co udělal, se zdálo být špatně.
Položil se na pryčnu a zakryl si oči paží; cítil slanou mořskou brízu vanoucí oknem a sluneční paprsky mu hřály nohy. Všechno v jeho životě se obrátilo k lepšímu od začátku jeho učednictví, kromě jediné, zato však nejdůležitější věci, jeho studií.
Celé měsíce se Kulgan lopotil, aby jej naučil to nejzákladnější z magického umění, ale vždycky se objevilo něco, co způsobilo, že veškerá snaha vyšla naprázdno. Teorii vyslovování zaklínadel nastudoval Pug rychle a dobře pochopil základní principy. Ale když se pokusil využít znalostí v praxi, pokaždé ho něco zadrželo. Jako by jedna část jeho mysli odmítla pokračovat v magii, jako by existovala nějaká překážka, která mu bránila v překročení jistého bodu. Pokaždé, když se o to pokusil, cítil, jak se k tomuto místu blíží, ale, stejně jako jezdec na vzpurném koni, nedokázal se přinutit překážku přeskočit.
Kulgan jeho obavy odmítal, řka, že se všechno časem vyřeší samo. Tělnatý mág vždy s chlapcem cítil sympatie a nikdy ho nepokáral za to, že si nevede lépe, protože viděl jeho usilovnou snahu.
Dveře se otevřely a jejich zvuk vytrhl Puga ze snění. Vzhlédl a spatřil vcházet otce Tullyho s velkou knihou pod paží. Bílá kněžská róba zašustila, když zavíral dveře. Pug se posadil.
"Pugu, je čas na hodinu psaní -" Zarazil se, když uviděl chlapcův skleslý výraz. "Co se děje, hochu?" Pug si starého astalonského kněze oblíbil. Byl to sice přísný mistr, ale spravedlivý. Dokázal pochválit za úspěch, stejně tak jako pokárat za nezdar. Měl bystrou mysl a smysl pro humor a byl otevřen dotazům bez ohledu na to, jak hloupé podle

Pugova názoru mohly být.
Pug si stoupl a vzdychl. "Nevím, otče. Jen to vypadá, že věci nejdou, jak by měly. Všechno, o co se snažím, vždycky zkazím."
"Pugu, určitě to nebude tak černé," řekl duchovní a položil mu ruku na rameno. "Teď mi řekni, co tě trápí, a psaní můžeme procvičovat jindy." Přešel ke stoličce pod oknem, sedl si a přitom si kolem sebe upravil široký kaftan. Položil si velkou knihu na kolena a se zájmem si chlapce prohlížel.
Pug za poslední rok o něco povyrostl, ale stále byl malý. Ramena se mu trochu rozšířila a jeho tvář naznačovala rysy, jichž jednou nabyde jako dospělý muž. Teď to ale byla sklíčená postavička oblečená v podomácku tkané tunice a kalhotách, s náladou šedou jako jeho oděv. Pokojík, obvykle čistý a uklizený, byl teď jedinou změtí svitků a knih a odrážel zmatek v Pugově duši.
Pug chvíli seděl tiše, ale když kněz nic neříkal, spustil. "Pamatujete si, jak jsem vám říkal, že se Kulgan snaží naučit mě tři základní cviky k uklidnění mysli, takže vyslovování zaklínadel pak může být prováděno bez napětí? No, pravda je taková, že jsem dokonale zvládl tato cvičení už před několika měsíci. Mohu uvést svou mysl do stavu naprostého klidu v okamžení a nedá mi to mnoho práce. Ale to je všechno. To, co má následovat, vždycky selže."
"Co tím myslíš?"
"Další věc, kterou se mám naučit, je ukáznit mysl k tomu, aby vykonávala věci, které nejsou přirozené, jako myslet na jednu věc a všechno ostatní vyloučit nebo na něco nemyslet, což je obzvlášť těžké, pokud vám bylo řečeno, co je to, nač nemáte myslet. Mohu tyhle věci dělat pokaždé, kdy se mi zachce, ale mám pocit, jako by se v mé hlavě svářely nějaké síly, které s tím zápasí a nutí mě, abych dělal věci jinak. Je to, jako by se v mé hlavě dělo něco jiného, než co mi Kulgan řekl, že by mělo.
Vždycky, když zkouším některá z nejednodušších kouzel, která mě Kulgan naučil, jako nechat pohybovat nějaký předmět, nebo levitovat, ty věci v mé hlavě zaplaví moje soustředění a já ztratím kontrolu. Nedokážu ani to nejprostší kouzlo." Pug se třásl, protože to bylo poprvé, kdy měl možnost o takových věcech mluvit s někým jiným než s Kulganem. "Kulgan mi prostě říká, abych vydržel a neměl strach." Pug měl blízko k pláči, ale pokračoval. "Mám talent. Kulgan říká, že to věděl od první chvíle, kdy jsme se potkali, když jsem použil tu kouli. Vy jste mi řekl, že mám talent. Ale já nedokážu vyslovit zaklínadlo tak, aby správně fungovalo. Jsem tak zmatený."
"Pugu," řekl kněz, "magie má mnoho rysů a vlastností a jen málo rozumíme tomu, jak působí. Dokonale jí nerozumějí dokonce ani ti, kteří ji praktikují. V chrámech nás učí, že magie je darem od boha, a my ji přijímáme díky víře. Nerozumíme, proč je tomu tak, ale netážeme se. Každý řád zachází s určitou oblastí magie a žádné dvě nejsou stejné. Používám magii, kterou neumí používat členové jiných řádů. Ale nikdo neumí říct proč. Mágové zase využívají jiné druhy magie a jejich praktiky jsou od našich velmi odlišné. Mnohé z toho, co oni dělají, nedokážeme. Právě oni studují magii, pátrají po její podstatě a procesech, které se v ní uplatňují, ale ani oni neumějí vysvětlit, jak magie působí. Vědí jenom, jak ji použít, a předávají tyto znalosti svým studentům, stejně jako to Kulgan dělá s tebou."
"Zkouší to se mnou, otče. Myslím, že mě možná nesprávně odhadl."
"Já si to nemyslím, Pugu. Něco o těchhle věcech vím a od té doby, co jsi u Kulgana nastoupil, jsem cítil, jak v tobě síla roste. Možná to bude trvat, stejně jako některým dalším, ale věřím, že najdeš tu správnou cestu."
Puga to neuklidnilo. Neptal se na knězovy znalosti nebo na jeho názor a měl pocit, že nebyl pochopen. "Snad máte pravdu, otče. Jenom nechápu, co dělám špatně já."
"Já myslím, že vím, co ty děláš špatně," ozval se hlas od dveří. Pug i otec Tully se polekaně otočili a spatřili Kulgana stojícího mezi zárubněmi. Jeho modré oči vyjadřovaly znepokojení a husté šedé obočí se mu nad kořenem nosu zkrabatilo do tvaru písmene V. Ani Pug, ani Tully neslyšeli dveře otevírat. Kulgan nadzdvihl lem kutny a vkročil do místnosti, dveře za sebou nechal otevřené.
"Pojď sem, Pugu," řekl mág a pokynul přitom rukou. Pug přistoupil k čaroději, který mu položil obě ruce na ramena. "Chlapci, kteří den za dnem vysedávají ve svém pokoji a znepokojují se tím, proč věci neúčinkují, způsobují, že věci neúčinkují. Je šestý den a venku bude spousta kluků, kteří ti pomohou s jakýmkoliv trápením." Usmál se a jeho žáku se ulevilo. "Potřebuješ si od studií odpočinout. Teď utíkej." Když to říkal, uštědřil chlapci přátelský pohlavek a naznačil mu tím cestu dolů po schodech. Pak přešel k pryčně, svalil na ni svou těžkou kostru a podíval se na kněze. "Kluci," pokýval hlavou Kulgan. "Oslavíš svátek, dáš jim odznak řemesla a najednou si myslí, že jsou z nich muži. Ale jsou to pořád chlapci a nezáleží na tom, jak moc se snaží, pořád se chovají jako kluci a ne jako muži." Vyndal svoji dýmku a začal ji plnit. "Mágové jsou považováni za mladé a nezkušené ve třiceti letech, ale v ostatních řemeslech je třicetiletý muž již řemeslníkem či mistrem a nejspíš už připravuje na Volbu vlastního syna." Přiložil třísku k uhlíkům, které stále doutnaly v Pugově koši na oheň, a zapálil si.
Tully přikývl. "Rozumím, Kulgane. Kněžský stav je také záležitostí starých mužů. V Pugově věku jsem před sebou měl ještě třináct let jako akolyta."

(Akolyta - muž, přisluhující při bohoslužbách, pověřený vykonávat některé významnější dílčí úkony.)

Starý duchovní se naklonil dopředu. "Kulgane, v čem je potíž toho chlapce?"
"Chlapec je v pořádku, vždyť víš," prohlásil Kulgan rozhodně. "Neumím si vysvětlit, proč nedokáže použít dovednosti, které jsem se ho snažil naučit. To, co dokáže dělat se svitky a pomůckami, mě udivuje. Má pro tyto věci takový talent. Vsadil bych se, že má schopnosti mágů mocných umění. Ale jeho neschopnost využít vnitřní sílu..."
"Myslíš, že najdeš řešení?"
"Doufám. Nechtěl bych ho vyřadit z učení. Bylo by to pro něj horší, než kdybych ho byl nikdy nevybral." Jeho tvář vyjadřovala upřímné znepokojení. "Je to divné, Tully. Myslím, že budeš souhlasit, že je v tom chlapci skryt obrovský

talent. Jakmile jsem ho viděl používat ten křišťál v mé chýši, věděl jsem, že je to poprvé za dlouhá léta, kdy bych mohl konečně mít učedníka. A když ho žádný mistr nevybral, věděl jsem, že osud svedl naše cesty dohromady. Ale v jeho hlavě je něco, s čím jsem se dosud nesetkal, něco mocného. Nevím, co to je, Tully, ale odmítá to má cvičení, jako by byla nějak... nesprávná nebo... nevyhovující. Nevím, zda dokážu lépe vysvětlit, na co jsem u Puga narazil. Není pro to žádné jednoduché vysvětlení."
"Přemýšlel jsi o tom, co ten hoch řekl?" zeptal se kněz s přemýšlivým výrazem ve tváři.
"Myslíš o tom, že jsem se možná mýlil?"
Tully kývl. Kulgan mávnutím ruky otázku odmítl. "Tully, víš o povaze magie tolik co já, možná víc. Tvůj bůh se nejmenuje Bůh, který přinesl řád, jen tak pro nic za nic. Tvoje sekta odhalila mnohé ze zákonů tohoto vesmíru. Pochyboval jsi někdy na okamžik o jeho talentu?"
"O talentu ne. Ale otázkou zůstávají jeho schopnosti."
"Správně řečeno, jako obvykle. Dobrá, máš nějaký nápad? Neměli bychom z něj třeba udělat klerika?"
Tully složil ruce v klín a nasadil nesouhlasný výraz. "Dobře víš, že práce pro církev je poslání, Kulgane," řekl upjatě.
"Ale no tak, Tully. Jen jsem žertoval." Povzdychl. "Stejně, pokud jej netáhne povolání kněze, ani neovládá triky magického umění, co tedy uděláme s jeho přirozenými schopnostmi?"
Tully chvíli otázku v tichosti zvažoval a pak řekl: "Přemýšlel jsi o Ztraceném umění?"
Kulganovi se rozšířily oči. "Ta stará legenda?" Tully přikývl. "Pochybuji, že je na světě jediný mág, který by někdy nepřemýšlel o Ztraceném umění. Pokud kdy existovalo, vysvětlilo by se tím mnoho nedostatků našeho řemesla." Pak ztížil oči a upřel na Tullyho nesouhlasný pohled. "Ale legendy jsou dost běžné. Obrať kterýkoliv kámen na pláži a pod každým jednu najdeš. Dával bych přednost hledání skutečných vysvětlení našich chyb a nesváděl je na starobylé pověry."
Tully zpřísněl a promluvil káravým tónem. "My z chrámu to nepočítáme mezi legendy, Kulgane! Považujeme to za část vyjevené pravdy, předanou bohy prvním lidem."
Pohněván Tullyho tónem, Kulgan vyštěkl. "Stejně tak se myslelo, že svět je placka, dokud Rolendrik - připomínám, že to byl mág - nevyslal svůj magický zrak dostatečně vysoko a odhalil tak zakřivení obzoru, jasný důkaz toho, že svět je kulatý! Byl to ovšem fakt známý všem mořeplavcům a rybářům, kteří kdy viděli, jak se plachty vynořují na obzoru dříve než zbytek lodi, což tak bylo od úsvitu věku!" Jeho hlas zesílil téměř do křiku.
Když spatřil Tullyho, jak jej popálila připomínka starověkého církevního předpisu, který byl už dávno opuštěn, Kulgan zmírnil tón. "Nechci být k tobě neuctivý, Tully. Ale nesnaž se starého zloděje učit krást. Vím, že tvůj řád procvičuje logiku, jak nejlépe umí, a že polovina tvých bratrů kleriků se mohla udusit smíchy, když slyšela ty smrtelně vážné debaty mladých akolytů o teologických tezích opuštěných před sto lety. Kromě toho, není snad pověst o Ztraceném umění ishapianské dogma?"
Teď to byl Tully, kdo vrhl na Kulgana nesouhlasný pohled. Nasadil napůl pobavený, napůl zlobný tón a řekl: "Tvoje náboženské vzdělání má stále nedostatky, Kulgane, navzdory poněkud neshovívavému pronikání do vnitřních záležitostí mého řádu." Trošku se pousmál. "Máš pravdu o překonaných tezích z evangelií. Mnozí z nás je shledávají zábavnými, protože si pamatujeme, jak bolestně ponuří jsme byli, když jsme o nich jako akolytové diskutovali." Znovu zvážněl a prohlásil, "Ale myslím to vážně, když říkám, že máš nedostatky ve vzdělání. Ishapiané věří v různé divné věci, to je pravda, a jsou uzavřená skupina, ale jsou také nejstarším známým řádem a jsou považováni za soudce v otázkách rozdílů mezi různými vyznáními."
"Myslíš náboženské války," řekl Kulgan s pobaveným odfrknutím.
Tully jeho poznámku ignoroval. "Ishapiané jsou správci nejstarších tradic a doklady o historii Království. Navštívil jsem knihovnu v jejich chrámu v Krondoru a je nanejvýš působivá."
Kulgan se usmál a lehce blahosklonným tónem podotkl: "I já jsem tam byl, a navíc jsem se toulal mezi policemi v Sarthském opatství, jehož knihovna je desetkrát větší. Kam tím míříš?"
Tully se naklonil kupředu a prohlásil: "Chci tím jen říct, že můžeš mít proti Ishapianům cokoliv, ale pokud něco označí jako historický fakt, ne jako pověst, můžeš si být jist, že pro to mají pádné důkazy."
"Ne," řekl Kulgan zamítaje máváním rukama Tullyho komentáře. "Neberu tvou ani žádnou jinou víru na lehkou váhu. Ale nemohu přijmout ten nesmysl o Ztraceném umění. Možná bych si přál, aby byl Pug nějak naladěný na jiné aspekty magie, které jsou pro mě neprobádanou oblastí, třeba na předvádění iluzí - oblast, o které bez rozpaků přiznávám, že o ní mnoho nevím - ale nehodlám si připustit, že se z něj nikdy nestane dobrý mág jen proto, že dávno zmizelý bůh magie zahynul ve válkách Chaosu! Ne, uznávám, že existuje neobjasněná legenda. V našem řemesle se vyskytuje tolik omylů, že si netroufáme ani pomyslet, že by naše chápání magie bylo alespoň vzdáleně ucelené. Ale pokud se Pug nenaučí magii, pak je to jen proto, že jsem selhal jako učitel."
Tully se podíval po Kulganovi, najednou zjistil, že mág nezvažuje Pugovy možné omyly, ale své vlastní. "Teď mluvíš jako blázen. Jsi nadaný muž, a i když jsem jediný, kdo potvrdil Pugův talent, nedovedu si pro něj představit lepšího učitele, než jsi ty. Ale nezdar nemůže tkvět v tom, že nevíš, co k učení potřebuje." Kulgan začal něco koktat na protest, ale Tully ho přerušil. "Ne, nech mě dokončit. Co nám chybí, je porozumění. Vypadá to, že jsi zapomněl na to, že existují takoví jako Pug, plané talenty, kteří nikdy nevyužili své dary, a další, kteří neuspěli jako kněží a mágové."
Kulgan zabafal z dýmky a svraštil čelo. Najednou se začal pochechtávat a potom smát. Tully se na mága ostře podíval. Kulgan nedbale zašermoval dýmkou. "Právě mě napadlo, že kdyby stádo sviní selhalo v učení mladého prasete rozmnožovacímu pudu, mohli by to svádět na neochotu prasečího boha."
Tullyho oči se rozšířily nad tou téměř rouhavou myšlenkou, potom se krátce zasmál. "To by mohla být jedna z překonaných tezí z evangelia!" Oba muži se rozesmáli dlouhým, napětí uvolňujícím smíchem. Tully si vzdychl a povstal. "Ale stejně se neuzavírej před tím, co jsem ti řekl, Kulgane. Možná, že Pug je jedním z těch planých talentů. A možná se

budeš muset smířit s tím, že ho budeš nucen propustit."
Kulgan nad tou představou smutně pokýval hlavou. "Odmítám věřit tomu, že je pro všechny ty nezdary nějaké jednoduché vysvětlení, Tully. Stejně jako pro Pugovy potíže. Chyba byla vždy v každém muži či ženě, ne v přirozeném běhu vesmíru. Mám často pocit, že u Puga selhávám kvůli nedostatečnému pochopení, jak se k němu přiblížit. Možná bych ho měl doporučit jinému mistrovi, dát ho k někomu, kdo dokáže lépe využít jeho schopností."
Tully povzdychl. "Hledal jsem otázku na tuto odpověď ve své mysli, Kulgane. Nemohu ti doporučit nic jiného, než co jsem už řekl. Přesto, jak se říká, lepší špatný mistr než žádný. Jak by asi chlapec dopadl, kdyby ho nikdo nevzal do učení?"
Kulgan se vztyčil ze svého místa. "Co jsi to řekl?" "Řekl jsem, jak by asi ten chlapec dopadl, kdyby ho nikdo nevzal do učení?"
Kulganovy oči vyhlížely rozostřeně, jak zíral do prázdného prostoru. Zběsile tahal z dýmky. Tully jej chvíli pozoroval a pak řekl: "Co se děje, Kulgane?"
Kulgan odvětil: "Nejsem si jist, ale možná jsi mě přivedl na nápad."
"Jaký nápad?"
Kulgan mávl nad otázkou rukou. "Nejsem si úplně jistý. Nech mě uvažovat. Ale s ohledem na tvou otázku: jak se první mágové učili využívat svou moc?"
Tully se pohodlně opřel a oba začali v tichosti přemýšlet. Oknem se k nim donesly zvuky chlapeckých her, rozléhajících se po nádvoří.

Každý šestý den měli chlapci a dívky pracující v hradu dovoleno strávit odpoledne, jak se jim chtělo. Všichni, jak chlapci v učednickém věku a mladší, hlasití a divocí, tak děvčata, zaměstnaná ve službě u dvorních dam, kde šila, uklízela a pomáhala v kuchyni, pracovali celý týden od úsvitu do soumraku a déle. Ale šestého dne se sešli na hradním nádvoří, v blízkosti princezniny zahrady. Většina chlapců hrávala drsnou hru spočívající v uchvácení koženého, hadry vycpaného míče a snaze prodírat se mezi výkřiky, kopanci a příležitostnými pěstními souboji. Všichni si oblékali své nejstarší oděvy, protože zvuky trhající se látky a skvrny od bláta i krve byly více než obvyklé.
Dívky sedávaly podél nízké zídky princezniny zahrady a bavily se klepy o dámách z vévodova dvora. Téměř vždy se navlékaly do svých nejlepších sukní a blůziček a vlasy se jim leskly od mytí a kartáčování. Každá z obou skupin dávala najevo okázalý nezájem o tu druhou a obě v tom byly stejně nepřesvědčivé.
Pug přiběhl, když byla hra v plném proudu. Jako obvykle byl Tomas uprostřed chumlu, pískové vlasy mu vlály a jeho křik a smích se rozléhal nad hlukem ostatních. Zasypáván ranami loktu a kopanci vypadal divoce rozradostněný, jako kdyby bolest činila souboj zajímavějším. Prodral se smečkou a vykopl míč vysoko do vzduchu, snaže se přitom vyhnout nastavovaným nohám. Nikdo přesně nevěděl, jak hra vznikla a jaká má pravidla, ale chlapci ji hráli se zarputilostí válečníků na bitevním poli, stejně jako léta předtím jejich otcové.
Pug vběhl do hřiště a nastavil nohu Rulfovi, který se právě chystal zezadu udeřit Tomase. Rulf upadl do změti těl a Tomas prorazil. Úprkem se hnal k bráně, upustil míč před sebe, kopl jej do převráceného sudu a získal převahu pro své mužstvo. Zatímco ostatní chlapci propukli ve vítězný ryk, Rulf vyskočil na nohy, odstrčil dalšího hocha stranou a postavil se před Puga. Vyhlížeje zpod hustého obočí, vyjel na Puga: "Zkus to ještě jednou a zpřerážím ti nohy, písečná kukačko!" Písečná kukačka byl pták s nenapravitelně špatnými návyky - jedním z nich bylo kladení vajec do cizích hnízd, takže jeho potomky vychovávali cizí rodiče. Pug neměl rozhodně v úmyslu nechat se Rulfem urážet. Beznaděj posledních několika měsíců vřela těsně pod povrchem a Pugova kůže byla toho dne obzvlášť tenká.
Skokem se vrhl na Rulfa a levou rukou chytil silnějšího chlapce pod krkem. Zaťatou pravačkou jej udeřil přímo do obličeje. Ucítil, jak první rána drtí Rulfův nos. Brzy se oba chlapci váleli po zemi. Rulfova větší váha se začala projevovat a netrvalo dlouho a brzy seděl obkročmo na Pugovi a mlátil menšího hocha pěstmi do obličeje.
Tomas bezmocně přihlížel, protože ať chtěl svému příteli pomoct sebevíc, klukovský smysl pro čest byl stejně silný jako u kteréhokoliv šlechtice. Kdyby se postavil na stranu svého kamaráda, Pug by nikdy nesnesl pocit hanby, který by mu to přineslo. Tomas poskakoval a pobízel Puga a při každé ráně se šklebil, jako by ji dostal sám.
Pug sebou pod větším chlapcem házel ze strany na stranu, takže mnoho ran místo do Pugova obličeje dopadlo do bláta. Ale přesto jich dost svůj cíl neminulo, takže se Pug brzy začal cítit ve rvačce podivně nezaujatý. Pomyslel si, že je zvláštní, že všechny hlasy k němu doléhají jakoby z velké dálky a že Rulfovy rány nebolí. Zorné pole se mu červeně a žlutě zamlžilo, když náhle ucítil, že tíha z hrudníku zmizela.
Za krátkou chvíli se mu podařilo zaostřit a Pug spatřil prince Aruthu stojícího nad ním a držícího Rulfa pevně za límec. Ačkoliv nebyl tak statný jako jeho bratr a otec, přesto byl princ schopen držet Rulfa tak vysoko, že se jeho špičky sotva dotýkaly země. Princ se usmál, ale bez známky veselí. "Myslím, že už měl dost," řekl tiše a oči mu žhnuly.
"Nemyslíš?" Jeho mrazivý tón jasně naznačoval, že se neptá na názor. Rulfovi stále crčela z obličeje krev díky Pugově úvodní ráně. Vydal jen přiškrcený zvuk, který se princ rozhodl považovat za souhlas. Arutha pustil Rulfův límec a čeledín spadl na záda k velkému pobavení přihlížejících. Princ se sklonil a pomohl Pugovi na nohy.
Arutha vrávorajícího chlapce zachytil a řekl: "Obdivuji tvou odvahu, mladíku, ale nebylo by dobré nechat vytlouct duši z vévodova nejlepšího mladého mága, že?" Jeho tón byl jen lehce ironický a Pug byl příliš ohromený, aby udělal cokoliv jiného, než stál a zíral na vévodova mladšího syna. Princ mu věnoval lehký úsměv a předal jej Tomasovi, který přistoupil s mokrým hadrem v ruce.
Pug prohlédl mlhu, až když mu Tomas otíral tvář, a cítil se mnohem hůř, když ještě zahlédl princeznu a Rolanda stát jen několik stop od něj. Princ Arutha se k nim znovu připojil. Dostat výprask před dívkami bylo dost zlé, ale být ztrestán neotesancem, jako byl Rulf, a navíc před zraky princezny, to byla naprostá katastrofa.
Vydal sten, který měl málo co dělat s jeho fyzickým stavem. Pug se snažil tvářit jako někdo úplně jiný. Tomas ho drsně

popadl. "Snaž se tolik sebou nemlít. Není to s tebou tak zlé. Stejně je většina té krve Rulfova. Zítra bude jeho nos vypadat jako napuchlá červená kapusta."
"Moje hlava taky."
"Ne tolik. Monokl, možná dva, k tomu oteklá tvář. Celkově si vedeš docela dobře, ale než se příště s Rulfem pustíš do křížku, počkej, až trochu vyrosteš, dobře?" Pug sledoval, jak princ odvádí svoji sestru pryč z místa bitky. Roland se na něj široce zašklebil a Pug zatoužil být v tu chvíli mrtev.

Pug a Tomas vyšli z kuchyně s talíři s večeří v ruce. Byla teplá noc, a tak dali přednost chladivému mořskému vánku před vedrem v umývárně nádobí. Posadili se na verandu a Pug zahýbal čelistmi ze strany na stranu. Cítil, jak mu v nich přeskakuje. Zkusil sousto jehněčího a odložil talíř na stranu.
Tomas ho sledoval. "Nemůžeš jíst?"
Pug přikývl. "Čelisti mě moc bolí." Opřel se lokty o kolena a podepřel bradu dlaní. "Měl jsem svou zlost držet na uzdě. Udělal bych líp."
Tomas promluvil s plnou pusou. "Mistr Fannon
říká, že voják si musí uchovat za všech okolností chladnou hlavu, jinak o ni přijde."
Pug vzdychl. "Kulgan říká něco podobného. Znám nějaké cviky na uklidnění. Měl jsem je použít."
Tomas polykal heroickou porci jídla. "Nacvičování v tvém pokoji je jedna věc. Používat takové věci v praxi, když tě někdo napadne, je věc druhá. Myslím, že bych udělal totéž."
"Ale ty bys vyhrál."
"Pravděpodobně. Proto by si na mě Rulf nikdy nedovolil." Jeho výraz nasvědčoval, že se nevychloubá, ale jen konstatuje, co je zřejmé. "Přesto sis počínal dobře. Starý kapustí rypák si příště dvakrát rozmyslí tě napadat, to jsem si jistý, a o to tady přece jde."
Pug se zeptal: "Co tím myslíš?"
Tomas položil talíř a říhl. S uspokojením nad tím zvukem řekl: "S tyrany je to vždycky stejné: nezáleží na tom, zda je přemůžeš. Důležité je, zda se jim postavíš, nebo nepostavíš. Rulf je možná velký, ale uvnitř je zbabělec. Teď zaměří pozornost na malé kluky a trochu se na nich vyvzteká. Nemyslím, že by tě chtěl ještě někdy dostat. Nelíbí se mu cena, kterou za to zaplatil." Tomas Pugovi věnoval široký vřelý úsměv. "Ten hák, co jsi mu nasadil, byl báječný. Rovnou do zobáku."
Pug se cítil o něco lépe. Tomas po očku sledoval jeho netknutou večeři. "Budeš to jíst?"
Pug pohlédl na talíř. Byl plně naložený jehněčím, zeleninou a bramborami. Navzdory lákavé vůni Pug neměl chuť. "Ne, můžeš si to vzít."
Tomas popadl talíř a začal si cpát jídlo do pusy. Pug se usmál. Tomas měl vždycky chuť k jídlu.
Pug se obrátil k hradní zdi. "Připadám si jako hlupák."
Tomas zastavil ruku s masem na půl cesty k ústům. Chvilku si Puga prohlížel. "Tak ty taky?"
"Taky co?"
Tomas se smál. "Jsi na rozpacích, protože princezna viděla, jak ti Rulf dává nářez."
Pug se bránil: "To nebyl nářez, dál jsem mu taky co proto!"
Tomas výskl. "Tak! Věděl jsem to. Je to kvůli princezně."
Pug odevzdaně složil ruce. "Myslím, že ano."
Tomas už nic neřekl a Pug se na něj podíval. Byl zaneprázdněn dojídáním Pugovy večeře. Konečně Pug prohodil: "A tobě se snad nelíbí?"
Tomas pokrčil rameny. Mezi sousty řekl: "Naše lady Carline je docela hezká, ale znám své místo. A pak, líbí se mi někdo jiný."
Pug se zvědavě otázal: "A kdo?"
"Nepovím," řekl Tomas a záludně se usmál.
Pug byl pobaven. "Je to Nela, že ano?" Tomasovi spadla brada. "Jak to víš?"
Pug se snažil tvářit záhadně. "My mágové máme své způsoby."
Tomas odfrkl. "Mágové možná. Ty ale nejsi mág o nic víc než já rytíř-kapitán Královské armády. Řekni, jak to víš?"
Pug se smál. "Není to žádná záhada. Pokaždé, když ji vidíš, nafoukneš se v tom svém tabardu a natřásáš se jako krocan."
Na Tomasovi byla vidět starost. "Myslíš si, že to na mně poznala?"
Pug se usmál jako dobře najezená kočka. "To víš že ne. Pokud je slepá a pokud jí to děvčata z pevnosti už aspoň stokrát nepředhodila."
Přes Tomasovu tvář se přehnal mrak. "Co si asi musí myslet?"
Pug řekl: "Kdo ví, co si dívky myslí? Podle všeho mohu říct, že se jí to líbí."
Tomas si zamyšleně prohlížel talíř. "Přemýšlel jsi někdy o tom, že by ses oženil?"
Pug zamrkal jako sova, když se jí posvítí do očí. "Já... nikdy jsem na to nepomyslel. Nevím, zda se mágové žení. Myslím, že ne."
"Ani vojáci, většinou. Mistr Fannon říká, že voják, který myslí na svou rodinu, nemyslí na svou práci." Tomas na minutku ztichl.
Pug řekl: "Zdá se, že to ale nepřekáží seržantu Gardanovi ani některým dalším."
Tomas zahučel, jako by tyto výjimky jenom potvrzovaly jeho úsudek. "Někdy si zkouším představit, jaké by to asi bylo, mít rodinu."
"Ty máš rodinu, hlupáku. Já jsem tady sirotek."

"Já myslím ženu, tupá hlavo." Tomas na Puga vrhl jeden ze svých jsi-příliš-hloupý-na-to-abys-žil pohledů. "A jednou i děti, ne matku a otce."
Pug pokrčil rameny. Rozhovor se ubíral směrem, který se mu nezamlouval. Nikdy na takové věci nemyslel, nedychtil po dospělosti tak jako Tomas. Prohlásil: "Tuším, že se oženíme a budeme mít děti, pokud je to to, co se od nás očekává."
Tomas se na Puga velmi vážně podíval, aby si mladší chlapec nedělal legraci z tak zásadní věci. "Představoval jsem si malou místnost někde v hradu a... Neumím si představit, jaká by ta dívka měla být." Žvýkal jídlo. "Něco je mi na tom divné."
"Divné?"
"Jako by tam mělo být ještě něco, nerozumím tomu... Nevím."
Pug řekl: "No, když ty nevíš, tak jak bych já mohl?"
Tomas náhle změnil téma. "Jsme přátelé, že ano?"
Pug byl překvapen. "Samozřejmě že jsme. Jsi jako můj bratr. Tví rodiče se o mě starali jako o vlastního. Proč se ptáš na takové věci?"
Tomas položil ustaraně talíř. "Nevím. Jenom si někdy myslím, že se to všechno nějak změní. Ty budeš mág, možná budeš cestovat po světě, setkávat se s jinými mágy v dalekých zemích. Ze mě bude voják, spoutaný řádem svého pána. Pravděpodobně nikdy neuvidím víc než jen malý kousek Království, a to jen jako člen vévodova doprovodu, když budu mít štěstí."
Pug byl znepokojen. Nikdy Tomase nezažil tak vážného. Starší z chlapců se vždycky začal smát první a nikdy se nezdálo, že by jej něco trápilo. "Je mi jedno, co si myslíš, Tomasi," řekl Pug. "Nic se nezmění. Zůstaneme přáteli, ať se děje co se děje."
Tomas se nad tím pousmál. "Snad máš pravdu." Založil ruce a oba chlapci pozorovali hvězdy nad mořem i světla města, zarámovaná hradní branou.

Pug se nazítří ráno pokoušel omýt si obličej, ale shledal úkol příliš obtížným. Levé oko měl úplně zalité, na pravé viděl jen napůl. Jeho vizáž "zdobily" velké modravé boule a čelist mu cvakala, když s ní pohyboval do stran. Fantus ležel na jeho pryčně a v červených očích se mu odráželo ranní slunce, které do pokoje vnikalo věžním okénkem.
Dveře chlapcova pokojíku se rozlétly a Kulgan vstoupil dovnitř, statné tělo oděné v zeleném kaftanu. Na chvíli se zastavil, aby si hocha prohlédl, posadil se na pelest a poškrábal dráčka na hlavě. Ten vydal potěšené zahřmění z hloubi hrdla. "Koukám, že jsi včerejší den neprolenošil," řekl Kulgan.
"Měl jsem trochu potíže, pane."
"Inu, bitky jsou záležitostí chlapců stejně jako dospělých mužů, ale doufám, že ten druhý dopadl aspoň stejně špatně. Byla by ostuda nedosáhnout uspokojení rozdáváním ran tak jako jejich přijímáním."
"Děláte si ze mě legraci."
"Jenom trochu, Pugu. Pravda je, že jsem se jako mladý také účastnil rvaček, ale doba klukovských bojů je už minulostí. Měl bys vynakládat svoji energii na rozumnější účely."
"Já vím, Kulgane, ale byl jsem v poslední době tak rozjitřený, že když si ta hrouda masa Rulf začal utahovat z toho, že jsem sirotek, a řekl to, co řekl, všechen vztek vyvřel na povrch."
"Dobrá, to, že netajíš, jak to bylo, je dobré znamení. Roste z tebe muž. Ostatní chlapci by se snažili obhajovat svůj čin a házeli by vinu na druhé nebo by se oháněli morálními imperativy."
Pug se natáhl pro stoličku a posadil se tváří k mágovi. Kulgan vytáhl dýmku a začal ji plnit. "Pugu, domnívám se, že jsme v případě tvé výchovy zvolili nesprávnou cestu." Zapátral po třísce, kterou by si mohl připálit od ohně hořícího v železné nádobě, ale žádnou nenašel. Jeho tvář se zachmuřila, na okamžik se soustředil, pak z jeho ukazováku vyšlehl plamínek. Přiložil jej k dýmce a pokoj se brzy naplnil oblaky bílého kouře. Potřásl rukou a plamínek zmizel. "Užitečná dovednost, když máš rád dýmku."
"Dal bych nevím co, kdybych uměl aspoň tohle," řekl Pug znechuceně.
"Jak jsem řekl, asi jsme to zkoušeli špatně. Možná jsme k tvé výchově měli přistupovat jinak."
"Co tím myslíte?"
"Pugu, první mágové neměli před dávnými lety žádné učitele magie. Vynalezli dovednosti, kterým se dnes učíme. Některé z těch starých triků, jako je vycítění změny počasí nebo schopnost najít vodu pomocí virgule, vracejí se až k prvopočátku. Myslel jsem si, že bych tě na nějaký čas ponechal tvým vlastním pokusům. Studuj, co chceš, z mých knih. Pokračuj ve své další práci, uč se písemnictví s Tullym, ale já tě teď na nějakou dobu nebudu zatěžovat se svými lekcemi. Samozřejmě ti odpovím na všechno, co budeš chtít vědět. Ale myslím si, že teď si potřebuješ udělat jasno sám v sobě."
Pug se sklíčeně otázal: "Není mi pomoci?"
Kulgan se povzbudivě usmál. "Ani v nejmenším. Jsou známy případy mágu, kteří začínali pomalu. Máš se učit ještě dalších devět let, nezapomeň. Nenech se znechutit nezdary posledních několika měsíců. Mimochodem, chtěl by ses učit jezdit na koni?"
Pugova nálada se okamžitě obrátila o sto osmdesát stupňů a on vykřikl: "Ach ano! Mohl bych?"
"Vévoda se rozhodl vybrat chlapce, který by s princeznou občas podnikl vyjížďku. Jeho synové mají teď, když už jsou velcí, mnoho povinností a on si myslí, že ty by ses pro to hodil, když jsou tolik zaneprázdnění."
Pugovi se zatočila hlava. Nejenže se bude učit jezdit na koni, výsadě, kterou měla většinou jen šlechta, ale bude dělat společnost princezně! "Kdy začnu?"
"Ještě dnes. Ranní pobožnost je téměř u konce." Byl první den a ti, kteří tomu byli nakloněni, šli na bohoslužby do pevnostní kaple nebo do malého chrámu dole ve městě. Zbytek dne byl věnován lehké práci, jen aby vévoda dostal na

stůl jídlo. Chlapci a dívky mohli mít navíc půl dne volna šestého dne, ale dospělí odpočívali jen první den. "Běž za vrchním podkoním Algonem; dostal už instrukce od vévody a začne tě vyučovat."
Bez dalšího slova Pug vyskočil a uháněl ke stájím.

Kapitola čtvrtá
PŘEPADENÍ

Pug jel v naprosté tichosti. Jeho kůň rozvážně kráčel po vrcholcích rozkládajících se nad mořem. Teplý vánek přinášel vůni květin a rozvlnil stromy v lese na východě. Žár letního slunce rozpaloval mihotavý vzduch nad mořem. Nad vlnami byli ve vzduchu zavěšeni rackové, kteří se tu a tam vrhali do vln pro potravu. Nad hlavou plula velká bílá oblaka.
Pug sledoval princeznina záda, nesoucí se na krásném grošákovi, a připomněl si dnešní ráno. Byl nucen čekat ve stájích téměř dvě hodiny, než se princezna objevila se svým otcem. Vévoda mu dlouze kázal o jeho povinnostech vůči hradní dámě. Pug němě stál a naslouchal vévodovým pokynem, které mu vrchní podkoní Algon vtloukal do hlavy noc předtím. Správce stájí jej učil celý týden a prohlásil ho za jakž takž připraveného na projížďku s princeznou.
Pug ji následoval ven z bran, stále užaslý nad štěstím, které jej potkalo. Byl bujný navzdory tomu, že se celou noc převaloval a nemohl spát a pak zmeškal snídani.
Teď se jeho nálada měnila od chlapeckého obdivu k otevřené podrážděnosti. Princezna odmítala reagovat na veškeré jeho zdvořilé pokusy o navázání hovoru a jenom ho komandovala. Její tón byl panovačný a hrubý a tvrdošíjně jej oslovovala 'hochu', nevšímajíc si několika zdvořilých připomenutí, že jeho jméno je Pug. Chovala se jako chladná mladá dvorní dáma a ze všeho nejvíc se přitom podobala rozmazlenému, protivnému děcku.
Zpočátku se cítil velice neohrabaně, když se vyškrábal na hřbet starému šedákovi, vybranému pro jezdce jeho kvalit. Kobyla byla klidné povahy a odmítala se pohybovat rychleji, než bylo nezbytně nutné.
Pug měl na sobě svou jasně červenou tuniku, tu od Kulgana, ale stejně vypadal vedle princezny uboze. Ta byla oděna v jednoduchém, ale nádherném jezdeckém oblečku žluté barvy, černě olemovaném, a klobouku, který se k němu báječně hodil. Přestože seděla na koni bokem, Carline vypadala, jako by se v sedle narodila, zatímco Pug se cítil, jako by za svou klisničkou šel pěšky a ještě ho od ní dělil pluh. Pugův 'oř' měl navíc protivnou vlastnost každých dvanáct kroků se zastavit a uškubnout trs trávy nebo si kousnout do keříku a byl naprosto netečný k Pugovým zběsilým kopancům do slabin. Princeznin výtečně trénovaný kůň ihned reagoval na sebemenší švihnutí jejího bičíku. Projížděla se beze slova, přehlížejíc brumlavé úsilí chlapce za sebou, který se silou vůle snažil svůj a koňův trhavý pohyb co nejvíce připodobnit jezdectví.
Pugovy útroby vyslaly první znamení hladu a jeho romantické sny se začaly vzdávat v souboji s obvyklým apetitem patnáctiletého chlapce. Jezdci pokračovali v projížďce a Pugovy myšlenky se stále častěji upínaly na košík s obědem, který byl zavěšen na hrušce jeho sedla. Uplynula celá věčnost, než se na něj princezna obrátila. "Hochu, jaké je tvé řemeslo?"
Polekán otázkou po tak dlouhém tichu, Pug vykoktal odpověď. "Já... já jsem učedník mistra Kulgana."
Upřela na něj pohled, jaký by se stejně dobře hodil pro hmyz plovoucí v jejím talíři s polévkou. "Ach. Ty jsi ten hoch."
Jiskřička zájmu opět pohasla a ona se odvrátila. Zase jeli chvíli v tichosti a pak princezna řekla: "Hochu, zastavíme tady."
Pug zastavil svou kobylu, a než se dostal k princezně, ta hbitě seskočila, aniž by počkala na jeho pomoc, jak na základě pokynů, jichž se Pugovi dostalo od mistra Algona, měla. Předala mu otěže svého koně a došla na kraj útesu.
Chvíli zírala na moře a pak, aniž se na Puga podívala, řekla: "Myslíš si, že jsem krásná?"
Pug mlčel, nevěděl, co má říct. Otočila se a pohlédla na něj. "No?"
Pug řekl: "Ano, Vaše Veličenstvo."
"Velmi krásná?"
"Ano, Vaše Veličenstvo, velmi krásná."
Princezna chvíli vypadala, jako že o tom uvažuje, a pak znovu věnovala svou pozornost vyhlídce. "Je pro mě důležité, abych byla krásná, hochu. Lady Marna říká, že musím být nejkrásnější dívka v Království, protože si jednoho dne budu muset najít mocného manžela, a jenom nejkrásnější dívky v Království si mohou vybírat. Ty nehezké si musí vzít toho, kdo je bude chtít. Říká, že budu mít hodně ctitelů, protože otec je velmi důležitý." Otočila se a Pug měl na okamžik dojem, že zahlédl přelétnout stín obav přes její hezké rysy. "Máš hodně přátel, hochu?"
Pug pokrčil rameny. "Několik, Vaše Veličenstvo."
Chvilku si ho prohlížela a pak řekla: "To musí být pěkné," a nepřítomně si přitom mnula pramínek vlasů, který se uvolnil zpod jejího jezdeckého klobouku se širokou krempou. Něco v ní působilo tak zranitelně a smutně, že Pug znovu cítil srdce až v krku. Zřejmě to na něm bylo vidět, protože princezně se najednou zúžily oči a svým nejporoučivějším hlasem prohlásila: "Teď budeme mít oběd." Pug rychle uvázal koně a odvázal košík. Položil ho na zem a otevřel.
Carline přistoupila a řekla: "Já připravím jídlo, hochu. Nemám nešikovné ruce, které převrhnou jídlo a rozlijí víno." Pug udělal krok zpět, princezna poklekla a začala rozbalovat jídlo. Silná vůně sýra a chleba zaútočila na Pugovy čichové buňky a sběhly se mu sliny.
Princezna k němu vzhlédla. "Jdi s koňmi přes kopec k prameni a napoj je. Můžeš se najíst na zpáteční cestě. Zavolám tě, až budu po jídle." Potlačuje zaúpění vzal Pug otěže a vydal se na cestu. Vedl koně a kopal do kamenů, které se mu připletly pod nohy. Střídaly se v něm rozporuplné pocity. Věděl, že by neměl dívku nechávat samotnou, ale na druhou stranu ji nemohl dost dobře neuposlechnout. Nikdo nebyl v dohledu a potíže byly tak daleko od lesa

nepravděpodobné. Navíc byl rád, že si od Carliny na chvíli odpočine.
Došel až k potoku a odstrojil koně. Vykartáčoval jim vlhké stopy po sedlech a popruzích a pak spustil uzdy na zem. Grošák byl trénován na přivazování k zemi a kobyla nevypadala, že by se jí chtělo někam odcházet. Škubali trávu a Pug si našel pohodlné místo na sezení. Zvažoval situaci a cítil se zmatený. Carline stále byla nejrozkošnější dívka, jakou kdy viděl, ale její chování způsobilo, že Pugovo okouzlení se rychle vytrácelo. Na chvíli ho dokonce víc zajímal prázdný žaludek než dívka jeho snů. Pomyslel si, že to má možná něco společného.
Na chvíli se zabavil úvahou na toto téma. Když ho to znudilo, šel se podívat do vody po nějakých kamenech. Neměl poslední dobou příliš mnoho příležitostí trénovat s prakem a teď na to byla vhodná chvíle. Našel několik hladkých oblázků a vytáhl prak. Vybíral si cíle mezi malými stromky a rušil tak ptáky, kteří na nich měli svá hnízda. Zasáhl několik trsu hořkých bobulí, minul přitom jen jeden cíl ze šesti. Uspokojen tím, že má stejně dobrou mušku jako dříve, zastrčil si prak za opasek. Vyhledal několik dalších kamenů, které vypadaly neobyčejně slibně a uložil je do váčku. Usoudil, že dívka musí být téměř najezená a vykročil směrem ke koním, aby je osedlal a byl připraven, až ho zavolá.
Když došel k princeznino koni, z druhé strany kopce zazněl výkřik. Upustil sedlo a spěchal do kopce. Když dosáhl vrcholku, ohromeně se zastavil. Vlasy mu vstaly hrůzou na hlavě.
Princezna prchala, v patách párek trolů. Trolové se obvykle neodvažovali vzdalovat se příliš od lesa a Pug na ně nebyl připraven. Byli podobní lidem, ale menší a zavalitější, s dlouhýma silnýma rukama, které dosahovaly téměř až na zem. Mohli běhat po dvou i po čtyřech a vypadali jako nějaká legrační parodie na opice. Jejich těla byla pokryta tlustou šedou kůží a rty měli stažené dozadu, odhalujíce dlouhé tesáky. Škaredí tvorové zřídka obtěžovali skupinu lidí, ale čas od času napadali osamělého cestovatele.
Pug na okamžik zaváhal, vytáhl z opasku prak a vložil do něj kámen, pak zaútočil; běžel ze svahu a točil prakem nad hlavou. Stvoření princeznu téměř dohánělo, když Pug vypustil kámen. Zasáhl předního trola ze strany do hlavy takovou silou, že trol udělal přemet. Ten druhý o něj klopýtl a oba se svalili v jednom chumlu. Pug se zastavil, a když se trolové vyhrabali na nohy, obrátili pozornost na útočníka. Zařvali na Puga a zaútočili. Pug uháněl zpátky do kopce. Věděl, že pokud se mu podaří dostat se ke koním, muže troly odlákat a pak se obloukem vrátit pro princeznu. Ohlédl se přes rameno a viděl je blížit se - obrovské psí tesáky měli vyceněné a dlouhými předními pařáty vytrhávali kusy země. Byli po větru a on ucítil jejich závan, odporný pach hnijícího masa.
Vyběhl na návrší a přerývaně lapal po dechu. Když spatřil, že koně přešli potok a byli teď o dobrých čtyřicet yardů dál, vynechalo mu srdce. Vrhl se dolu z kopce a doufal, že rozdíl nebude osudný.
Uslyšel troly za sebou a vběhl v plné rychlosti do potoka. Voda zde byla mělká, ale přesto jej zpomalila.
Jak probíhal potokem, zachytila se mu noha mezi kameny a upadl. Natáhl ruce před sebe, aby zmírnil pád a udržel hlavu nad vodou. Bolest z nárazu mu proběhla pažemi. Chlapec se snažil ihned vyskočit, ale zakopl znovu. Otočil se a spatřil troly, jak se přiblížili ke břehu potoka. Když viděli, jak se jejich mučitel plácá ve vodě, zařičeli a na chvíli se zastavili. Puga zachvátila čirá hrůza a snažil se ochromenými prsty vložit do praku kámen. Zašmátral po něm a upustil prak, který ihned uchvátil proud a odnesl jej pryč. Pug pocítil, jak se mu v hrdle sbírá výkřik.
Když trolové vkročili do vody, záblesk světla explodoval Pugovi za očima. V čele mu vybuchla bodavá bolest a zároveň se v jeho mysli vynořila šedá písmena. Byla Pugovi povědomá, znal je ze svitku, který mu Kulgan několikrát ukázal. Bez rozmýšlení začal nehlasně vyslovovat zaklínadlo a slova z jeho vnitřního zraku mizela, jakmile je vyslovil. Dostal se až k poslednímu slovu a bolest náhle ustala. Z místa před ním se ozval hlasitý jekot. Otevřel oči a uviděl oba troly, jak se svíjejí ve vodě, oči rozšířené v agónii, a bezmocně sebou házejí, vzlykají a vřeští.
Pug vylezl z vody a chvíli se díval na zápasící příšery. Vydávali teď přidušené a chraplavé zvuky a nakonec se svalili na kameny. V tom jedním z nich proběhl záškub a on znehybněl, tvář ponořenou v mělkém potoce. Smrt druhého přišla o několik minut později, stejně jako jeho druh se utopil, neschopen udržet hlavu nad vodou.
Pug přešel zpět přes potok, hlavu prázdnou a k smrti unavený. Jeho mysl byla ochromena a všechno se zdálo zamlžené a vykolejené. Po několika krocích se zastavil, vzpomněl si na koně. Rozhlédl se kolem, ale zvířata neviděl. Jistě utekla hned, jak ucítila troly, a teď byla na cestě za šťavnatou pastvou.
Pug se vydal na místo, kde princezna obědvala. Vyšel na vrcholek kopce a rozhlédl se. Nikde ji nespatřil, tak zamířil k převrácenému košíku na jídlo. Nedařilo se mu jasně uvažovat a byl vyhladovělý. Věděl, že by měl dělat něco jiného nebo na něco jiného myslet, ale jediné, co se mu z kaleidoskopu jeho pocitů zdálo trochu srozumitelné, byl hlad.
Klesl na kolena, uchopil klínek sýra a nacpal si ho do pusy. Zpola rozlitá láhev vína ležela opodál, tak spláchl sýr vínem. Vyzrálý sýr a pikantní víno jej trochu povzbudily a Pug cítil, že se mu mysl vyjasňuje. Utrhl velký kus chleba z bochníku a žvýkal jej, zatímco se snažil uspořádat si myšlenky. Vybavil si celou příhodu a jedna věc jej zaujala. Nějak se mu podařilo provést kouzlo. A navíc, vyslovil jej bez pomoci knihy, svitku nebo jiné pomůcky. Nebyl si jistý, ale zdálo se mu to nějak divné. Mozek se mu znovu zamlžil. Víc než co jiného se chtěl natáhnout a spát, ale jak žvýkal jídlo, proběhla spletí jeho dojmů vzpomínka. Princezna!
Vyskočil a zatočila se mu hlava. Když se mu vrátila rovnováha, sebral kus chleba a víno a vydal se směrem, kterým viděl naposledy utíkat princeznu. Přinutil se k chůzi, ač se mu nohy zaplétaly do sebe. Po několika minutách začal zjišťovat, že se mu mysl vyjasňuje a vyčerpání ustupuje. Zavolal princeznino jméno. Po chvíli uslyšel potlačované vzlyky vycházející ze shluku křovin. Prodral se jimi a našel Carline schoulenou za keřem, zaťaté pěstičky tlačila proti žaludku. Oči měla rozšířené hrůzou a její oděv byl potrhaný a umazaný od hlíny. Vyděšeně vyskočila, když se před jejími zraky objevil Pug, padla mu do náručí a ukryla hlavu na jeho prsou. Trhaně vzlykala a pevně držela látku jeho košile. Pug měl ruce stále natažené před sebe, zaměstnané svíráním vína a chleba, a naprosto netušil, co má dělat. Neohrabaně obtočil paži kolem vyděšené dívky a řekl: "Už je to dobré. Jsou pryč. Jsi v bezpečí."
Na chvíli se na něj pověsila, potom, když se utišila, odstoupila. Popotáhla a řekla: "Myslela jsem, že tě zabili a vracejí se pro mě."

Pugovi připadala celá situace velmi zmatená. Těsně poté, co zažil nejtrýznivější okamžiky ve svém mladém životě, stál tváří v tvář zkušenosti, která mu zamotala hlavu zcela jinak. Bez rozmýšlení držel princeznu v náručí a teď si najednou uvědomil její jemnou a teplou přitažlivost. Rozlil se v něm ochranný, mužný pocit a vykročil k ní.
Jako by vycítila změnu jeho nálady, Carline se stáhla. Přes všechny její dvorské způsoby a vychování to byla stále patnáctiletá dívka a byla rozrušena rychlým sledem emocí, které pocítila v Pugově náruči. Nalezla útočiště v něčem, co dobře znala, totiž v roli princezny. Pokusila se o panovačný tón a řekla: "Jsem ráda, že nejsi zraněn, hochu." Pug sebou viditelně trhl. Snažila se znovu získat své aristokratické chování, ale červený nos a tváře mokré od slz její snahu podrývaly. "Najdi mého koně a vrátíme se do pevnosti."
Pug měl pocit, jako by měl obnažené nervy. Přísně kontrolovaným hlasem odvětil: "Je mi líto, Vaše Výsosti, ale koně utekli. Obávám se, že budeme muset jít pěšky."
Carline měla pocit, že byla zneužita a že je s ní špatně zacházeno. Ani jednu z odpoledních událostí Pug nezavinil, ale její často rozmazlovaný vztek se vybil na nejbližším objektu, který byl po ruce. "Pěšky! Nemohu jít přece pěšky až do pevnosti," vyštěkla a pohlédla na Puga takovým způsobem, jako by s tím měl něco udělat, a to hned a bez zbytečných otázek.
V Pugovi se vzedmul všechen vztek, zmatek, ublíženost a zoufalství toho dne. "Potom si tady, sakra, klidně seďte, dokud si někdo nevšimne, že jste pryč, a někoho pro vás nepošle." Teď už křičel. "Počítám, že to bude tak dvě hodiny po západu slunce."
Carline o krok ustoupila, tvář popelavou a vypadala, jako by dostala políček. Spodní ret se jí třásl a zdálo se, že se znovu rozbrečí. "Takhle se mnou nebudeš mluvit, hochu."
Pug doširoka rozevřel oči, udělal krok dopředu a zamával lahví od vína. "Málem jsem se nechal zabít, když jsem se vás snažil zachránit," zakřičel. "A slyším jediné slůvko díků? Ne! Všechno, co slyším, je ufňukané stěžování, že nemůžete jít pěšky. My z pevnosti možná nejsme urození, ale aspoň víme, že se sluší poděkovat, když si to někdo zaslouží." Jak mluvil, vztek z něj vyprchal. "Můžete tu zůstat, jestli chcete, ale já jdu." Najednou si všiml, že drží láhev vysoko nad hlavou a stojí v trapné póze. Princezna hleděla na bochník chleba, který Pug držel jako štít, palec zaháknutý v poutku opasku dojem směšnosti ještě dokresloval. Na chvíli se rozkohoutil, pak jeho hněv ustoupil a láhev poklesla. Princezna se na něj podívala skrz prsty, kterými si zakrývala obličej. Pug začal něco blekotat, myslel, že se ho dívka bojí, pak ale přišel na to, že se směje. Byl to melodický smích, vřelý a nevýsměšný. "Omlouvám se, Pugu," řekla, "ale vypadal's tak hloupě, když jsi tu tak stál. Vypadal jsi jako jedna z těch hrozných soch, které postavili v Krondoru, s lahví nad hlavou místo meče."
Pug zavrtěl hlavou. "Já se musím omluvit, Vaše Výsosti. Neměl jsem právo na vás tak ječet. Prosím, odpusťte mi."
Teď to byla princezna, kdo vypadal znepokojeně. "Ne, Pugu. Měl jsi úplnou pravdu ve všem, co jsi řekl. Jsem tvou dlužnicí, neboť jsi mi zachránil život a já se chovala strašně." Přistoupila k němu blíž a položila ruku na jeho paži. "Děkuji ti."
Pug byl omámen jejím vzezřením. Všechna odhodlání zbavit se klukovských fantazií o ní odnesl v jediném okamžiku mořský vánek. Úžasný pocit z použití magie byl vystřídán naléhavějším a základnějším předmětem úvah. Začal se k ní naklánět; pak si uvědomil její postavení a nabídl jí láhev. "Víno?"
Zasmála se, protože vycítila náhlou změnu jeho myšlenek. Byli oba vyčerpaní a trpěli lehkou závratí po všem tom utrpení, ale ona si přesto byla vědoma dojmu, který na něj učinila. Kývla, vzala si láhev a usrkla. Pug sebral zbytky duševní rovnováhy a řekl: "Měli bychom si raději pospíšit. Možná se dostaneme k pevnosti před setměním."
Přikývla a usmála se, nespouštějíc z něj oči. Pug se pod jejím pohledem cítil nesvůj a obrátil se k cestě do pevnosti. "Dobrá, raději půjdeme."
Vykročila za ním. Po chvíli se ozvala: "Mohu taky dostat kousek chleba, Pugu?"

Pug běhával vzdálenost mezi útesy a pevností v minulosti mnohokrát, ale princezna nebyla zvyklá chodit takovou dálku a její měkké jezdecké botky se na takový podnik vůbec nehodily. Když se dostali na dohled od pevnosti, opírala se jednou rukou o Pugovo rameno a ošklivě kulhala.
Z věže nad branou se ozval křik a stráže se rozběhly směrem k nim. Za strážemi vyběhla lady Marna, dívčina guvernantka, s vykasanou sukní svých červených šatů pospíchala, seč mohla, k princezně. Ač byla téměř dvakrát rozměrnější než ostatní dvorní dámy - a než někteří ze strážných -, přesto všechny předběhla. Blížila se jako medvědice, jejíž medvídě bylo napadeno. Obrovské poprsí se jí dmulo námahou, doběhla k princezně a popadla ji v objetí, které hrozilo úplně Carlinu umačkat. Brzy se kolem seběhly dvorní dámy a zasypaly princeznu otázkami. Ještě než se hluk utišil, lady Marna se otočila a vrhla se na Puga jako medvědice. "Jak ses mohl opovážit dopustit, aby se princezna dostala do takového stavu! Kulhá, šaty celé potrhané a špinavé. Nechám tě bičem hnát z jedné strany pevnosti na druhou. Než s tebou budu hotova, budeš si přát, abys nebyl nikdy spatřil světlo světa." Pug ustupoval před tím náporem, zmaten a neschopen jediného slova. Jeden ze strážných nabyl pocitu, že Pug je nějak zodpovědný za princeznin stav, a chytil ho za paži.
"Nechte ho být!"
Rozhostilo se ticho a Carline si protlačila cestu mezi guvernantku a Puga. Malé pěstičky zabušily do strážného, ten Puga pustil a v jeho tváři se objevil údiv. "Zachránil mi život! Málem se nechal zabít, když mě zachraňoval." Slzy jí stékaly po tváři. "Neudělal nic špatného. A nikdo z vás mu nebude ubližovat." Dav se semkl kolem nich a sledoval Puga s nově nabytou úctou. Ze všech stran bylo slyšet tiché hlasy a jeden ze strážných se rozběhl s novinou do hradu. Princezna ještě jednou položila ruku Pugovi kolem ramene a vydali se směrem k bráně. Dav se rozestoupil a dva unavení poutníci viděli, jak se na hradbách rozsvěcují louče a lucerny.
Když došli k bráně, princezna k Pugově velké úlevě konečně souhlasila, aby jí pomohly dvě dvorní dámy. Nikdy by

nevěřil, že tak útlá dívka může být takovým břemenem. Vévoda jí už spěchal naproti, právě byl zpraven o jejím návratu. Objal svoji dceru a začal s ní hovořit. Pug je ztratil z dohledu, protože jej obklopili zvědaví přihlížející. Snažil se probít si cestu k mágově věži, ale tlak davu ho zadržel.
"Nemáte snad co na práci?" ozval se silný hlas.
Hlavy se otočily na mistra šermíře Fannona, následovaného Tomasem. Lidé se rychle rozutekli a nechali Puga přímo před Fannonem, Tomasem a dvořany s tak vysokým postavením, aby mohli Fannonovu poznámku ignorovat. Pug viděl princeznu, jak si povídá se svým otcem, Lyamem, Aruthou a panošem Rolandem. Fannon se zeptal: "Co se přihodilo, chlapče?"
Pug začal mluvit, ale vzápětí zmlkl, když viděl přicházet vévodu a jeho syny. Kulgan spěchal za vévodou, vyburcován všeobecným rozruchem na nádvoří. Když vévoda došel až k nim, všichni se uklonili a Pug zahlédl, jak se Carlina vyhnula Rolandovu dotírání, následovala otce a postavila se vedle Puga. Lady Marna prosebně vzhlédla k nebi a Roland se vydal za dívkou s výrazem upřímného překvapení. Když princezna vzala Puga za ruku, Rolandův údiv přerostl v žárlivost.
Vévoda řekl: "Moje dcera mi o tobě pověděla několik pozoruhodných věcí, chlapče. Rád bych znal tvoji verzi." Pug zrozpačitěl a jemně vyprostil ruku z Carlininy. Podrobně vylíčil události toho dne a Carline vyprávění nadšeně přibarvovala. Někde uprostřed mezi jejich verzemi vévoda získal téměř přesný popis. Když Pug skončil, lord Borric se otázal: "Jak to, že se trolové utopili v tom potoce, Pugu?"
Pug se zavrtěl. "Zaklel jsem je a oni se nemohli dostat na břeh," řekl tiše. Jeho nová schopnost jej stále mátla a příliš nad ní zatím nedumal, protože myšlenky na princeznu zaplašily všechno ostatní. Spatřil v Kulganově obličeji výraz upřímného překvapení. Pug chtěl něco říci, ale vévoda ho přerušil další poznámkou.
"Pugu, ani zdaleka ti nemohu oplatit službu, kterou jsi prokázal mé rodině. Ale najdu vhodnou odměnu za tvou kuráž."
Carline vybuchla nadšením a vrhla se Pugovi kolem krku, divoce jej objímajíc. Pug tonul v rozpacích a horečnatě se rozhlížel kolem ve snaze dát najevo, že s takovou důvěrností nemá nic společného.
Lady Marna se chystala omdlít a vévoda významně zakašlal a naznačil bradou dceři, aby toho nechala.
Zatímco odcházela s lady Marnou, Kulgan a Fannon dali volný průchod svému pobavení, stejně jako Lyam a Arutha. Roland po Pugovi střelil zlostným, nepřátelským pohledem, otočil se a zamířil do svých komnat. Lord Borric se obrátil na Kulgana: "Vemte toho hocha do jeho pokoje. Vypadá vyčerpaně. Zařídím, aby mu poslali jídlo. Zítra po snídani ho přiveďte do velkého sálu." Podíval se na Puga. "Ještě jednou ti děkuji." Vévoda pokynul svým synům, aby jej následovali, a odkráčel. Fannon strčil Tomase loktem, protože chlapec s pískovými vlasy se začal vybavovat se svým přítelem. Starý šermířský mistr pohybem hlavy chlapci ukázal, že má jít s ním a nechat Puga v klidu. Tomas přikývl, ačkoliv hořel zvědavostí.
Když byli všichni pryč, Kulgan ovinul chlapci ruku kolem ramen. "Pojď, Pugu. Jsi unavený a máme si toho hodně co říct."

Pug ležel na zádech, natažený na pryčně, vedle sebe talíř se zbytky jídla. Nevzpomínal si, že by byl kdy takhle unavený. Kulgan rázoval po pokoji. "To je naprosto neuvěřitelné." Mával rukama ve vzduchu a červená kutna se mu nadouvala kolem silného těla jako voda valící se přes balvan. "Zavřeš oči a objeví se představa svitku, který jsi viděl týdny předtím. Vyslovíš zaklínadlo, jako bys držel svitek před sebou a trolové padnou. Naprosto neuvěřitelné." Sedl si na stolici u okna a pokračoval. "Pugu, nikdy předtím nikdo nic takového nedokázal. Víš, co jsi udělal?"
Pug se vytrhl z přicházející sladké dřímoty a podíval se na mága. "Udělal jsem jen to, co jsem řekl, Kulgane."
"Ano, ale máš vůbec představu, co to znamená?"
"Ne."
"Ani já ne." Kouzelník vypadal, jako by se uvnitř něj něco zhroutilo, a jeho vzrušení vystřídala naprostá nejistota. "Nemám nejmenší představu, co to všechno znamená. Čarodějové netahají zaklínadla jen tak odněkud z vršku hlavy. Klerikové mohou, ale ti mají jiná ohniska a jinou magii. Pamatuješ se, co jsem ti říkal o ohniscích, Pugu?"
Pug sebou škubl, neměl náladu na opakování lekcí, ale přinutil se posadit. "Každý, kdo se zabývá magií, musí mít ohnisko pro moc, kterou využívá. Kněží mají moc soustředit magii skrze modlitby; jejich zaříkadla jsou ve formě modliteb. Mágové používají svého těla nebo pomůcek nebo knih nebo svitků."
"Správně," pochválil ho Kulgan, "ale ty jsi toto pravidlo právě porušil." Vyňal dýmku a nepřítomně začal cpát hlavičku tabákem. "Zaříkadlo, které jsi použil, nemůže použít mágovo tělo jako ohnisko. Bylo vyvinuto, aby dokázalo jinému způsobit obrovskou bolest. Může to být hrozná zbraň. Ale musí se vyslovit jedině přečtením svitku; na kterém je napsáno, a to v době použití. Proč to tak je?"
Pug se přinutil otevřít olověná víčka. "Protože svitek je sám o sobě magický."
"To je pravda. Některá zaklínadla týkající se kouzelníkovy osoby, jako vzít na sebe zvířecí podobu nebo odhadovat počasí, nepotřebují vnější ohnisko. Ale zaklínadla směřující mimo čarodějovo tělo vnější ohnisko potřebují. Pokus vyslovit zaříkadlo zpaměti mělo způsobit strašlivou bolest tobě, ne trolům, ovšem pokud by to vůbec účinkovalo! Proto kouzelníci vynalezli svitky, knihy a jiné pomůcky, aby soustředili a namířili tenhle druh magie tak, aby neublížil tomu, kdo ji provozuje. Až do dneška bych přísahal, že v celé Midkemii není nikdo, kdo by dokázal, aby tohle zaklínadlo působilo bez svitku v ruce."
Kulgan se opřel o okenní římsu a zabafal z dýmky. Zíral do prázdna. "Je to stejné, jako bys vynalezl úplně nový druh magie," řekl tiše. Protože nezaslechl odpověď, otočil se na chlapce, který tvrdě spal. Udiveně potřásaje hlavou, přetáhl přes vyčerpaného hocha pokrývku. Sundal lucernu, která visela na zdi, a odešel. Kráčel dolů po schodech do svého pokoje a stále kroutil hlavou. "Naprosto neuvěřitelné."

Pug čekal, až vévoda vyřídí slyšení ve velkém sále. Byli zde všichni lidé z pevnosti i města, kterým se sem podařilo dostat. Slavnostně oblečení mistři řemesel, kupci a nižší šlechta. Měřili si chlapce pohledy vyjadřujícími údiv a nedůvěru. Zkazky o jeho činu kolovaly městem a získávaly na barvitosti.
Pug měl na sobě nové šaty, které našel v pokoji, když se probudil. V té nové nádheře se cítil rozpačitě a trapně. Tunika byla z nejdražšího hedvábí jasně žluté barvy, kalhoty pak měly barvu pastelově modrou. Pug se snažil zkroutit špičky v nových škorních, prvních, které měl kdy na sobě. Chození v nich mu připadalo divné a nepohodlné. U boku mu z černého koženého opasku se zlatou přezkou ve tvaru letícího racka visela dýka. Pug měl dojem, že oděv dříve patřil jednomu z vévodových synů a byl odložen, když z něj princ vyrostl, ale stále vypadal nově a překrásně.
Vévoda končil poslední ze svých dnešních ranních povinností. Řešil žádost jedné loďařské dílny o přidělení strážců, kteří by doprovázeli výpravu těžařů dřeva do velkých lesů. Borric byl oděn jako obyčejně v černém, ale jeho synové i dcera na sobě měli všechny vévodské regálie. Lyam pozorně naslouchal záležitostem svého otce. Roland stál jako vždy za ním. Arutha měl výjimečně veselou náladu, rukou si zakrýval ústa rozesmátá nějakou vtipnou poznámkou otce Tullyho. Carline seděla tiše, na rtech zářivý úsměv, a dívala se přímo na Puga, což ještě umocňovalo jeho neklid - a Rolandovu podrážděnost.
Vévoda udělil svolení, aby skupina strážců doprovázela řemeslníky do lesů. Mistr řemesla poděkoval a uklonil se, pak se vrátil do davu a nechal Puga před vévodou samotného. Chlapec udělal krok vpřed, jak mu Kulgan řekl, a uklonil se podle etikety, i když trochu prkenně, před vévodou z Crydee. Borric se na hocha usmál a pokynul otci Tullymu. Kněz vytáhl z rukávu objemného kaftanu dokument a podal jej heroldovi. Herold vystoupil a rozvinul svitek.
Hlasitě předčítal: "Na vědomost se dává, že mladíku Pugovi z hradu Crydee, jenž projevil příkladnou odvahu, riskuje a nasazuje život na obranu královské osoby princezny Carline, jsme až do smrti zavázáni. Je mým přáním, aby byl mezi všemi z království znám jako náš milovaný a oddaný sluha, a dále si přeji, aby měl nadále místo u mého dvora Crydee s hodností panoše, se všemi právy a privilegii k tomu přináležejícími. Dále nechť vejde ve známost, že vlastnické právo na pozemky Lesní hlubiny je uděleno jemu a jeho potomkům na dobu celého jejich života, aby je vlastnili a užívali se sloužícími a vším, co k tomu přináleží. Toto právo bude spravováno korunou do dne jeho zletilosti. Dnes podepsáno a zpečetěno mnou, Borricem conDoinem, třetím vévodou z Crydee, princem Království; lordem z Crydee, Carsu a Tulanu; správcem Západu, rytířem-generálem královských armád; předpokládaným dědicem rillanonského trůnu."
Pug cítil, jak se mu podlamují kolena, ale vzpamatoval se a znovu nabyl rovnováhy. Sál vypukl v jásot. Lidé se natlačili kolem něj, gratulovali mu a plácali ho do zad. Byl panošem a majitelem pozemku se sloužícími, domem a stády. Byl boháč. Nebo aspoň bude, až za tři roky dosáhne zletilosti. Už ve čtrnácti letech byl sice prohlášen za muže Království, ale půda a tituly mu mohou být uděleny, až dosáhne osmnácti let věku. Dav se rozestoupil, když vévoda kráčel k Pugovi, v patách se svou rodinou a Rolandem. Oba princové se na Puga usmívali a princezna úplně zářila. Roland mu věnoval žalostný úsměv, jako by tomu nemohl uvěřit.
"Jsem poctěn, Vaše Milosti," blekotal Pug. "Nevím, co mám říct."
"Pak neříkej nic, Pugu. Budeš vypadat chytře, zatímco ostatní breptají. Pojď, popovídáme si." Vévoda pokynul, aby Pugovi byla donesena židle a postavena blízko k jeho. Vzal Puga kolem ramen a procházeli společně davem. Když se posadili, řekl: "Teď nás nechte o samotě. Budu hovořit s panošem." Dav stěsnaný kolem nesouhlasně zašuměl, ale začal se pomalu sunout ven. "Kromě vás dvou," dodal vévoda a ukázal na Kulgana a Tullyho.
Carline stála vedle otcovy židle s váhajícím Rolandem po boku. "Ty také, mé dítě," řekl vévoda.
Carline chtěla protestovat, ale přerušilo ji otcovo přísné napomenutí: "Můžeš ho potrápit později, Carline." Oba princové stáli u dveří, očividně pobaveni tím, jak ji otec odbyl; Roland se snažil princezně nabídnout rámě, ale ona se odtáhla a přehnala se kolem šklebících se bratrů. Lyam poplácal Rolanda po rameni, když ho rozpačitý panoš míjel. Roland vrhl na Puga zlý pohled a Pug jeho vztek pocítil jako úder.
Když se dveře zavřely a sál se vyprázdnil, vévoda řekl: "Nevšímej si Rolanda, Pugu. Má dcera ho má ve své moci; on si myslí, že ho miluje a že ji jednoho dne požádá o ruku." S pohledem upřeným na zavřené dveře téměř nepřítomně dodal: "Ale bude mi muset dokázat, že je víc než vypočítavec, který z něj teď roste, pokud bude chtít doufat v můj souhlas."
Vévoda odehnal toto téma mávnutím ruky. "Teď k dalším záležitostem. Pugu, mám pro tebe ještě jeden dárek, ale nejdřív ti chci něco vysvětlit.
Moje rodina patří k nejstarším v Království. Já sám pocházím z královského rodu, neboť můj dědeček, první vévoda z Crydee, byl králových třetím synem. Máme královskou krev, a proto se velmi zaobíráme záležitostmi cti a slávy. Ty jsi teď jak členem mého dvora, tak Kulganovým učedníkem. V otázkách povinnosti jsi odpovědný jemu. V otázkách cti jsi odpovědný mně. Tato místnost je ověšena trofejemi a vlajkami našich triumfů. Ať jsme se bránili Temnému bratrstvu a jejich neutuchajícím snahám zničit nás, nebo jsme válčili s piráty, vždy jsme bojovali statečně. Náš hrdý odkaz nebyl nikdy pošpiněn nečestností. Žádný člen našeho dvora nikdy do této síně nepřinesl hanbu a já čekám totéž od tebe."
Pug přikývl, připomněl si pověsti o slávě a cti, které často slýchával. Vévoda se usmál. "Teď k tomu dalšímu dárku. Otec Tully má dokument, o jehož napsání jsem ho minulé noci požádal. Poprosím ho, aby ho u sebe podržel, dokud nebude považovat za vhodné předat ti jej. Neřeknu ti o tom víc, jen tolik, že až ti ho předá, doufám, že si vzpomeneš na tento den a na to, co jsem nyní řekl."
"Ano, Vaše Milosti." Pug si byl jistý, že vévoda říkal něco velice důležitého, ale po všech těch událostech poslední půlhodiny už příliš nevnímal.
"Budu tě očekávat k večeři, Pugu. Jako dvořan už nebudeš jíst v kuchyni." Vévoda se na něj usmál. "Uděláme z tebe mladého gentlemana, chlapče. A až budeš jednoho dne cestovat do královského města Rillanonu, nikdo nebude moci vyčíst jedinou chybičku v chování těm, kdož přicházejí z Crydee."

Kapitola pátá
VRAK

Od moře vál chladný vítr. Poslední dny léta minuly a brzy nastanou podzimní deště. O několik týdnů později napadne první sníh. Pug seděl ve svém pokoji a studoval knihu starodávných cvičení připravujících mysl na zacházení s kouzly. Jakmile vzrušení z povýšení na dvořana vyprchalo, vrátil se zpět ke své staré rutině.
Jeho zázračný souboj s troly nepřestal být objektem spekulací Kulgana a otce Tullyho. Pug zjistil, že stále není schopen mnoha věcí, které se od něj jako od učně očekávaly, ale přesto učinil jistý pokrok. Některé svitky se mu dařilo používat lépe a jednou se v tajnosti pokusil zopakovat svůj první úspěch.
Vybavil si zaklínadlo z jedné knihy určené pro levitaci předmětů. Pocítil známé zábrany v mysli, když se pokusil vyslovit je zpaměti. Nepodařilo se mu předmět, jímž byl svícen, zdvihnout, ale několik vteřin se objekt třásl a Pug měl chviličku dojem, jako by se svícnu dotýkal částí své mysli. Potěšen tím, že dosáhl jistého pokroku, zapomněl na bezútěšnost, která jej dříve přepadala, a vrhl se do studií s novou vervou.
Kulgan ho stále ponechával vlastnímu tempu. Vedli často dlouhé debaty o podstatě magie, ale většinu času Pug pracoval o samotě.
Zespodu z nádvoří se k němu donesl výkřik. Pug přešel k oknu. Když spatřil známou postavu, vyklonil se a zavolal.
"Hej, Tomasi, co se děje?" Tomas vzhlédl.
"Hej! Pugu! Objevili vrak. Loď v noci narazila do Námořníkova hoře. Pojď se na ni podívat."
"Hned jsem dole."
Pug běžel ke dveřím a spěšně si natáhl plášť. Ačkoliv byl jasný den, u vody bude chladno. Seběhl ze schodů a zkrátil si cestu přes kuchyň, kde málem srazil pekaře Alfana. Když vybíhal ze dveří, zaslechl, jak tlustý pekař ječí: "Panoš nebo ne, stejně tě vytahám za uši, jestli nebudeš koukat, kam šlapeš, kluku!" Sloužící z kuchyně nezměnili přístup k chlapci, kterého považovali za vlastního, až na to, že byli patřičně hrdí na to, čeho dosáhl.
Pug se smíchem zakřičel odpověď "Přijměte mou omluvu, mistře cukráři!"
Alfan mu dobrosrdečně zamával a Pug zmizel venkovními dveřmi. Zamířil za roh, kde na něj čekal Tomas. Ten vykročil k bráně hned, jak spatřil svého přítele.
Pug ho chytil za ruku. "Počkej, ví o tom někdo z dvořanů?"
"Nevím. Zpráva dorazila z rybářské vesnice před chviličkou," odvětil Tomas netrpělivě. "Pojď, nebo vesničané vrak úplně vyberou." Obvykle to bylo zařízeno tak, že zachráněné věci mohly být odnášeny z vraku, dokud nepřijel někdo z členů vévodova dvora. To mělo za následek, že vesničtí i městští lidé bývali velmi nedochvilní v předávání zpráv vrchnosti o takovém nálezu. Také tu bylo nebezpečí krveprolití, pokud na palubě vyplavené lodi zůstali ještě námořníci. Ti bránili náklad svého kapitána, aby jim mohla být vyplacena odměna za jeho uhlídání. Výsledkem takovýchto střetů bývaly nebezpečné potyčky a někdy i smrt. Jedině přítomnost zbrojnošů mohla zaručit, že nikdo z poddaných nebude zraněn přeživšími mořeplavci.
"Ach ne," vzdechl si Pug. "Jestli tam dole budou nějaké potíže a vévoda zjistí, že jsem neřekl nikomu dalšímu, bude to na mě."
"Podívej, Pugu. Myslíš si, že s tím vším rozruchem tady se o tom vévoda brzy nedozví?" Tomas si prohrábl rukou vlasy. "Určitě mu právě teď někdo tu novinu sděluje ve velkém sále. Mistr Fannon je pryč na obhlídce a Kulgan se ještě nějakou chvíli taky nevrátí." Kulgan se měl toho dne vrátit později ze svého domku v lese, kde strávil s Meechamem uplynulý týden. "Možná je to naše jediná příležitost vidět vrak." Jeho tváří projel záblesk náhlého vnuknutí. "Pugu, mám to! Ty jsi teď člen dvora. Pojď se mnou, a až se tam dostaneme, prohlásíme vrak za vévodův." V obličeji se mu objevila vypočítavost. "A když najdeme něco cenného, nemusí se o tom nikdo dozvědět."
"Já se to dozvím." Pug chvíli přemýšlel. "Nemohu dost dobře něco zabrat pro vévodu a pak si vzít něco pro sebe..."
Upíral na Tomase nesouhlasný pohled. "...nebo nechat jeho zbrojnoše, aby něco sebral." Tomas upadl do rozpaků a Pug řekl: "Ale stejně se můžeme jít na ten vrak podívat! Jdeme!"
Puga totiž napadlo, že by mohl využít svého nového postavení, a kdyby se mu podařilo dostat se k lodi dřív, než bude většina věcí odnesena a než bude někdo zraněn, vévoda by s ním byl jistě spokojen. "Dobrá," povídá. "Osedlám koně a pojedeme dolů dřív, než bude všechno rozkradeno." Pug se otočil a utíkal ke stájím. Tomas jej dohonil, právě když otvíral velká dřevěná vrata. "Ale Pugu, já jsem nikdy na koni neseděl. Nevím, jak se na něm jezdí."
"To je jednoduché," prohlásil Pug a sundával postroj ze stojanů. Všiml si velké šedivé kobyly, na které jel toho dne, kdy se jemu a princezně přihodilo to dobrodružství. "Jen se mě drž kolem pasu a nespadneš."
Tomas vypadal pochybovačně. "Mám na tobě být závislý?" Zavrtěl hlavou. "A kdo se o tebe celá ta léta staral?"
Pug mu věnoval zlomyslný úsměv. "Tvoje matka. Teď přines ze zbrojnice meč pro případ, že bychom měli potíže. Konečně si zahraješ na vojáka."
Tomase ta vyhlídka potěšila a vyběhl ze dveří. O chvíli později se šedivák s dvěma chlapci na hřbetě vlekl z hlavní brány, směřuje po cestě dolů k Námořníkova hoři.

Příboj se tříštil o skály, když se chlapci dostali na dohled od trosek lodi, k nimž se blížilo několik vesničanů, kteří se však rychle rozptýlili, jakmile zahlédli jezdce na koni. Věděli, že v sedle může být jedině někdo urozený, kdo přijel vyhlásit zachráněné věci za vévodovy. V době, kdy Pug zastavil koně, už nebyl nikdo v dohledu.
Pug řekl: "Pojď, máme několik minut na to, abychom se porozhlédli, dokud se sem nedostanou další."
Chlapci sesedli z kobyly a nechali ji popásat se na malém travnatém plácku, vzdáleném jen asi devadesát metrů od skal. Chlapci běželi po písku a smáli se. Tomas zvedl meč do vzduchu a snažil se, aby jeho válečný pokřik, odposlouchaný ze ság, zněl divoce. Ne snad že by měl přehnanou důvěru ve své schopnosti, pokud by byl nucen meč použít; toto

gesto však mělo odradit případného útočníka - aspoň do doby, než dorazí hradní stráže.
Když se přiblížili k vraku, Tomas tiše hvízdl. "Tahle loď nenarazila jen tak do skal, Pugu. Vypadá, že ji zničila bouře."
Pug řekl: "Určitě z ní moc nezbylo, co?"
Tomas se podrbal za pravým uchem. "Ne, jenom část přídě. Nerozumím tomu. Včera v noci nebyla žádná bouřka, jenom silný vítr. Jak se mohla ta loď takhle rozbít?"
"To nevím." V tom Puga něco udeřilo do očí. "Podívej se na tu příď. Vidíš, jak je namalovaná."
Přední část lodi spočívala na skalách, kde uvízla až do té doby, než ji vyzdvihne příliv. Od paluby dolů byl trup natřen jasně zelenou barvou a odrážel sluneční světlo, jako by byl glazurovaný. Namísto ornamentálních řezeb zde byly namalovány ostře žluté složité vzory sahající až k čáře ponoru, pod níž se zbarvení měnilo do temně černé. Několik stop za špicí bylo vyobrazeno veliké modrobílé oko a veškeré hrazení na vyvýšené palubě, které mohli vidět, bylo bílé.
Pug chytil Tomase za ruku. "Podívej!" Ukázal do vody za přídí a Tomas spatřil roztříštěný bílý stěžeň, vyčnívající několik stop nad zpěněné vlny.
Tomas přistoupil blíž. "To určitě není loď z Království." Otočil se na Puga. "Možná byla z Quegu?"
"Ne," odpověděl Pug. "Viděl jsi stejně tolik queganských lodí jako já. Tahle není ani z Quegu, ani ze Svobodných měst. Nemyslím, že by kdy takováhle loď křižovala tyhle vody. Prohlédněme si to tady."
Tomase najednou přepadla tíseň. "Opatrně, Pugu. Je tu něco divného a já mám špatný pocit. Může tu někdo být."
Oba chlapci se okamžik rozhlíželi kolem, potom Pug rozhodl. "Nemyslím; cokoliv dokázalo zlomit ten stěžeň a vrhnout loď na pobřeží takovou silou, že vrak takhle dopadl, muselo určitě zabít každého, kdo byl na palubě."
Chlapci se obezřetně blížili k lodi a cestou nacházeli malé předměty, rozházené vlnami mezi skály. Viděli rozbité nádobí, prkna, cáry potrhaných červených námořnických oděvů a kusy lan. Pug zastavil a zvedl zvláštně vypadající dýku, vyrobenou z neznámého materiálu. Byla kalně šedá, světlejší než ocel, ale přesto velmi ostrá.
Tomas se pokusil vytáhnout na hrazení, ale nemohl na klouzavé skále najít vhodné opory. Pug procházel podél trupu, dokud mu vlny nehrozily smáčet boty; možná by se jim nic nestalo, ale Pug nechtěl riskovat, že si zničí své pěkné oblečení. Vrátil se zpátky k místu, kde stál Tomas, a studoval vrak.
Tomas ukázal za Puga. "Když vylezeme tam na tu římsu, můžeme se spustit na palubu."
Pug pohlédl na římsu čnějící ze samostatně stojící skály. Ta začínala dvacet stop po jejich levici, pokračovala směrem nahoru a přesahovala přes příď. Vypadalo to na snadný výstup a Pug souhlasil. Vytáhli se nahoru a pomalu se sunuli po římse, záda pevně přimknutá ke stěně. Cestička byla úzká, ale budou-li postupovat opatrně, je nebezpečí pádu malé. Dosáhli bodu nad trupem; Tomas vztáhl ruku. "Podívej, těla!"
Na palubě leželi dva muži, oba oděni v jasně modré zbroji neznámého vzhledu. Jeden měl hlavu roztříštěnou spadlou žerdí, druhý, ležící tváří dolů, nevykazoval žádné známky zranění, ale nehýbal se. Na zádech měl ten muž připásaný nezvykle vyhlížející meč s podivně zubatými okraji. Hlavu měl chráněnu stejně cizokrajnou modrou helmou ve tvaru nádoby, s okraji roztříštěnými do stran a dozadu. Tomas zakřičel, aby přehlušil burácení vlnobití. "Slezu dolů. Až budu na palubě, podáš mi meč a pak se taky spustíš, já tě zachytím."
Tomas podal Pugovi meč a pomalu se otočil. Klekl si tváří ke skále. Klouzal dozadu a spouštěl se dolů, dokud nevisel ve vzduchu. Pustil se, seskočil zbývající čtyři stopy a se zaduněním bezpečně přistál na palubě. Pug otočil meč a podal jej Tomasovi, pak svého přítele následoval a po chvíli stáli oba chlapci vedle sebe. Plocha přední paluby se svažovala k vodě a oni cítili, jak se pod jejich nohama loď pohupuje.
"Příliv stoupá," zakřičel Tomas. "To, co zbylo z lodi, se brzy zvedne a rozbije o skály. Všechno se zničí."
"Podívej se kolem," zařval Pug odpověď. "Všechno, co stojí za záchranu, můžeme zkusit hodit nahoru na římsu."
Tomas kývl a chlapci začali prohledávat palubu. Pug se snažil udržet co největší vzdálenost mezi sebou a těly, která míjel. Po celé palubě byly poházeny věci a tvořily zajímavou podívanou. Pokoušet se rozlišit, co je cenné a co ne, nebylo jednoduché. Na zadním konci paluby bylo rozbité zábradlí ohrazující žebřík, který vedl na to, co zbylo z hlavní paluby: asi šest stop prken, vystupujících nad vodu. Pug si byl jist, že pod vodou je jen o několik stop víc, poněvadž jinak by loď byla položena na skalách výš. Zadní část lodi už musel odnést příboj.
Pug si lehl na palubu a vyklonil se přes okraj. Po pravé straně žebříku spatřil dveře. Zaječel na Tomase, aby jej následoval, a začal opatrně sestupovat po žebříku. Spodní paluba se prohýbala, podpěry byly propadlé. Rukama se chytil držadla žebříku. Za chvilku stál Tomas vedle něj, obešel Puga a přistoupil ke dveřím. Visely napůl vytržené z pántů, chlapci se skrz ně protáhli a ocitli se uvnitř. Kajuta byla temná, jediné okénko bylo na přepážce u dveří. V šeru uviděli mnoho drahých látek a roztříštěné zbytky stolu. Věc, která vypadala jako skládací lehátko nebo nízká postel, byla převrácena v rohu. Po zemi bylo rozházeno několik malých truhlic a jejich obsahy se povalovaly po celé místnosti jakoby rozházené nějakou obří rukou.
Tomas se snažil prohrabat nepořádkem, ale o ničem se nedalo určit, zda to má nějakou hodnotu či důležitost. Našel jednu malou glazovanou misku neobvyklého provedení s jasně barevnými figurkami po stranách a vložil ji do záhybu své tuniky.
Pug stál tiše, něco v kabině upoutalo jeho pozornost. Hned jak sem vstoupil, přepadl jej divný, naléhavý pocit.
Vrak se naklonil a připravil Tomase o rovnováhu. Chlapec se chytil truhlice a upustil přitom meč. "Loď v se zvedá. Měli bychom radši jít."
Pug neodpověděl, jeho pozornost byla zaměřena na ten zvláštní pocit. Tomas ho zatáhl za ruku. "Pojď. Loď se může každou minutou rozbít."
Pug zavrtěl hlavou. "Chviličku. Je tu něco..." Hlas se mu vytratil. Náhle přešel rozházenou místnost a vytáhl zásuvku ze skříňky s petlicí. Byla prázdná. Trhnutím otevřel druhou, pak třetí. V té byl předmět, který hledal. Vytáhl ven srolovaný pergamen, ovázaný černou stuhou s černou pečetí, a zastrčil jej za košili.
"Jdeme," zakřičel, když míjel Tomase. Uháněli po žebříku nahoru a klopýtali přes palubu. Příliv zvedl loď dost vysoko,

takže se snadno vytáhli na římsu, obrátili se a sedli si.
Loď se teď vznášela na vlnách, pohupujíc se dopředu a dozadu, a na obličeje obou chlapců dopadala mokrá tříšť.
Dívali se, jak příď klouže po skalách, dřevo hlasitě a plačtivě praskalo a jeho zvuk připomínal sténání umírajícího. Příď se zvedla do výše a chlapce pocákaly vlny, které narážely na útes pod jejich výčnělkem.
Loď zamířila na moře a pomalu se nakláněla do stran, dokud ji vzdouvající se příliv nepřiměl zastavit.
Pak se rozvážně vydala směrem ke skalám. Tomas popadl Puga za ruku a naznačil mu, aby ho následoval. Vstali a stejnou cestou se pomalu vraceli k pláži. Když dospěli na místo, kde se skála klenula nad pískem, seskočili.
Hlasitý skřípot je přinutil otočit se a oni spatřili, jak trup narazil do útesu. Dřevo se s ohlušujícím praskotem rozletělo.
Vrak se naklonil na pravobok a předměty z paluby začaly klouzat do moře.
Náhle se Tomas naklonil a chytil Puga za paži. "Podívej!" Ukázal na vrak, zmítaný přílivem.
Pug nevěděl, na co ukazuje: "Co je to?"
"Na chviličku jsem měl pocit, že na palubě je jen jedno tělo."
Pug na něj pohlédl. Tomasův výraz vyjadřoval obavy. Najednou se obavy změnily ve vztek. "Proklatě!"
"Co?"
"Když jsem padal v té kajutě, upustil jsem meč. Fannon mě roztrhne."
Zvuk podobný výbuchu provázel konečné zničení vraku, když jej příboj plnou silou vrhl proti útesům. Nyní budou trosky kdysi dobré, i když cizí lodi smeteny do moře a v průběhu několika příštích dní rozesety po mílích pobřeží směrem na jih.
Hluboké zasténání zakončené ostrým výkřikem donutilo chlapce obrátit se. Za nimi stál chybějící muž z paluby, zvláštní meč držel chabě v levé ruce a vlekl se po písku. Pravou ruku měl pevně přitisknutou k boku; zpod modrého náprsního plátu a zpod přilby mu vytékala krev. Udělal vrávoravý krok kupředu. Tvář měl popelavou a oči rozšířené bolestí a zmatkem. Zakřičel na chlapce něco nesrozumitelného. Ti pomalu o krok ustoupili a zdvihli ruce, aby ukázali, že jsou neozbrojeni.
Učinil další krok směrem k nim a podlomila se mu kolena. Vztyčil se, zavrávoral a na chvíli zavřel oči. Byl malý a zavalitý se svalnatýma rukama a nohama. Pod náprsním plátem měl krátkou košili z modré látky. Na předloktích měl výztuhy a na nohách chrániče, které vypadaly jako kožené. Byl obutý v lehkých sandálech. Zakryl si obličej dlaní a potřásl hlavou. Pak otevřel oči a znovu se na chlapce zadíval. Opět promluvil cizím jazykem. Když chlapci nic neříkali, zdálo se, že ho to rozčílilo, a vyštěkl další sérii neznámých slov, podle tónu zřejmě otázky.
Pug změřil vzdálenost, nutnou k proběhnutí kolem toho muže, jenž zabíral úzký pruh pláže. Rozhodl se, že nestojí za to riskovat, zda má muž dost sil na to, aby použil zle vyhlížející meč. Jako kdyby poznal, co si chlapec myslí, voják odvrávoral o několik kroků doprava a odřízl jim cestu úplně. Znovu zavřel oči a zbytky barvy z jeho tváře zmizely. Jeho pohled začal bloumat a meč mu vypadl z chabých prstů. Pug vykročil k němu, teď už bylo zřejmé, že jim nemůže ublížit.
Když se přibližoval k muži, seshora zaznělo volání. Pug a Tomas spatřili prince Aruthu v čele skupiny jezdců. Zraněný voják bolestivě otočil hlavu směrem k přijíždějícím koním a oči se mu rozšířily. Ve tváři se mu objevila čirá hrůza a pokusil se uprchnout. Udělal tři vratké kroky k vodě a upadl obličejem do písku.

Pug stál v blízkosti dveří ve vévodově poradní místnosti. Několik stop od něj seděla kolem kulatého stolu znepokojená skupinka. Kromě vévody a jeho synů zde byli také otec Tully, Kulgan, který se vrátil teprve před hodinou, mistr šermíř Fannon a vrchní podkoní Algon. Tón jednání byl vážný, neboť příjezd cizí lodi byl považován za potenciálně nebezpečný pro celé Království.
Pug vrhl krátký pohled na Tomase, jenž stál na druhé straně dveří. Tomas se předtím nikdy nezdržoval v přítomnosti šlechty jinak než při obsluhování v jídelně a jeho přítomnost ve vévodově poradní místnosti jej zneklidňovala. Mistr Fannon promluvil a Pug k němu obrátil svou pozornost.
"Shrňme tedy, co víme," řekl starý mistr šermíř. "Je zřejmé, že tito lidé jsou pro nás cizinci." Pozvedl misku, kterou Tomas přinesl z lodi. "Tato miska je vyrobena způsobem, který je našemu mistru hrnčíři naprosto neznámý. Nejprve se domníval, že je jednoduše z vypálené a glazované hlíny, ale po podrobnějším prozkoumání zjistil něco jiného. Je zhotovena z nějakého druhu usně, dlouhé a jako pergamen tenké proužky byly obtočeny kolem formy - možná dřevěné - a pak laminované jakýmsi typem pryskyřice. Je mnohem pevnější než cokoliv, co známe."
Na ukázku mrštil miskou proti stolu. Místo aby se rozbila, jak by se stalo v případě hliněné misky, vydala tupý zvuk. "A nyní, jejich zbraně a zbroj jsou ještě víc udivující." Ukázal na modrý náprsní plát, helmici, meč a dýku. "Zdají se být vyrobeny podobným způsobem." Zvedl dýku a nechal ji upadnout. Vydala týž tupý zvuk jako miska. "Přes svou lehkost je téměř stejně pevná jako naše nejlepší ocel."
Borric pokývl. "Tully, ty jsi na světě déle než kdokoliv z nás. Slyšel jsi někdy o takto postavené lodi?"
"Ne." Tully si zamyšleně hladil bezvousou bradu. "Ani u Hořkého moře, ani u Královského moře, dokonce ani ve Velké Keshi jsem neslyšel o takové lodi. Mohl bych poslat zprávu do chrámu Ishapu v Krondoru. Mají tam záznamy, které sahají dál do minulosti. Možná budou něco vědět o těchto lidech."
Vévoda přikývl. "Prosím, udělej to. Také musíme poslat zprávu elfům a trpaslíkům. Žijí zde mnohem déle než my a uděláme jen dobře, pokusíme-li se od nich získat nějaké informace."
Tully naznačil souhlas. "Královna Aglaranna by mohla rovněž o těchto lidech vědět, pokud přicházejí zpoza Nekonečného moře. Třeba už tyto břehy navštívili dříve."
"Směšné," odfrkl vrchní podkoní Algon. "Za Nekonečným mořem nežijí žádné národy. Jinak by nebylo nekonečné."
Kulgan na něj shovívavě pohlédl. "Existují teorie, podle kterých se za Nekonečným mořem nacházejí další země. Jenom nemáme lodě, které by byly schopny podniknout tak dlouhou cestu."
"Teorie," to bylo jediné, co Algon dodal.

"Ať jsou tihle cizinci kdokoliv," vložil se do debaty Arutha, "měli bychom se snažit o nich zjistit, co je jen možné."
Algon a Lyam se na něj tázavě podívali, zatímco Kulgan a Tully na něj hleděli bez výrazu. Borric a Fannon pokývli a Arutha pokračoval. "Z popisu, který máme od chlapců, to očividně byla válečná loď. Těžká a nahoru prohnutá příď je připravena na naražení do jiné lodi, vysoká přední paluba je skvělé místo pro lučištníky a nízká střední paluba je vhodná pro přeskakování do napadené lodě. Domnívám se, že zadní paluba byla rovněž zvýšená. Kdyby z vraku zbylo víc, vsadím se, že bychom našli i lavice pro veslaře."
"Válečná galeona?" zeptal se Algon.
Fannon vypadal netrpělivě. "Samozřejmě, ty prosťáčku." Kdysi mezi těmi dvěma panovalo přátelské soupeření, které v průběhu let pokleslo v poněkud nepřátelské popichování. "Podívej se na zbraň našeho hosta." Ukázal na široký meč. "Jak by se ti chtělo bojovat proti chlapovi mávajícímu touhle hračkou? Přeťal by tvého koně přímo pod tebou. Tahle zbraň je lehká a účelná přes všechny ty křiklavé barvičky. Hádal bych, že je to pěšák. Tak mocně stavěný muž může určitě běžet půl dne a stále bojovat." Pohladil si mimoděk knír. "Ti lidé mají mezi sebou nějaké válečníky!"
Algon pomalu kývl. Arutha se posadil zpět do své židle a udělal z rukou stříšku, konečky prstu prohnuté. "Čemu nerozumím," řekl vévodův mladší syn, "je, proč se snažil utéci. Neměli jsme tasené zbraně a neútočili jsme. Neměl žádný důvod prchat."
Borric pohlédl na starého kněze. "Dozvíme se to vůbec někdy?"
Tully vypadal znepokojeně a vraštil obočí. "Měl v pravém boku zapíchnutý dlouhý kus dřeva a dostal velkou ránu do hlavy. Ta helmice mu zachránila lebku. Má vysokou horečku a ztratil spoustu krve. Možná nepřežije. Mohl bych to zkusit se spojením vědomí, pokud se probere natolik, aby se kontakt podařilo navázat." Pug věděl o kontaktu dvou vědomí; Tully mu to už předtím vysvětlil. Byla to metoda, kterou umělo využít jen velmi málo kleriků a která představovala obrovské nebezpečí pro oba subjekty. Starý kněz musel cítit nesmírně silnou potřebu získat od zraněného muže informace, když se rozhodl tak riskovat.
Borric se obrátil ke Kulganovi. "Co je to za svitek, který chlapci našli?"
Kulgan zamával rukou. "Udělal jsem krátkou předběžnou prohlídku. Bezpochyby je to magická záležitost. Myslím, že proto také Pug cítil nutkání prozkoumat kajutu a tu truhlu. Kdo je tak citlivý na magii jako on, musel to cítit." Pohlédl přímo na vévodu. "Ale rozhodně nechci zlomit pečeť, dokud neprovedu podrobné studium, abych určil přesněji účel svitku. Porušení zakleté pečeti může být velmi nebezpečné, pokud se neprovede opatrně. Stačí jediný neopatrný krok a svitek by mohl zničit sám sebe nebo, což by bylo horší, toho, kdo se pokouší jej rozbalit. Nebylo by to poprvé, co bych takovou past u svitku s velkou mocí spatřil."
Vévoda zabubnoval prsty do stolu. "Dobrá. Odložíme tuto schůzku. Jakmile zjistíme něco nového, ať už ze svitku nebo od poraněného muže, znovu ji svoláme." Otočil se k Tullymu. "Podívejte se, jak to s tím mužem vypadá, a kdyby se probral, užijte všechno své umění a zjistěte od něj, co se dá." Vstal a ostatní se také zvedli. "Lyame, vyšli zprávu elfí královně a trpaslíkům do Kamenných hor a Šedých věží o tom, co se stalo. Požádej je o radu."
Pug otevřel dveře. Vévoda vyšel ven a ostatní jej následovali. Pug s Tomasem odešli jako poslední, a když procházeli velkým sálem, Tomas se do Puga zavěsil.
"To jsme tedy něco začali."
Pug potřásl hlavou. "Prostě jsme byli první, kdo toho muže objevil. Kdybychom to nebyli my, tak by ho našel někdo jiný."
Tomas pookřál, když opustili poradní místnost a unikli vévodově bedlivé pozornosti. "Jestli se to vyvine špatně, doufám, že si to budou pamatovat."

Kulgan vyšel nahoru po schodech do svého pokojíku ve věži, Tully se také vydal do svých komnat, kde byl zraněný muž ošetřován Tullyho akolyty. Vévoda se svými syny se rovněž odebral do soukromých pokojů a zanechali chlapce v předsálí o samotě.
Pug a Tomas si zkrátili cestu přes zásobárnu a vstoupili do kuchyně. Megar dohlížel na kuchyňské pomocníky, z nichž někteří chlapcům zamávali na pozdrav. Když spatřil svého syna a chráněnce, usmál se a řekl: "Tak do čeho jste se to vy dva zase zamíchali" Megar byl pohyblivý muž s pískovými vlasy a otevřenou tváří. Připomínal Tomase, tak jako hrubý náčrt připomíná hotovou kresbu. Byl to dobře vyhlížející muž středního věku, ale chyběly mu ty jemné rysy, které odlišovaly Tomase.
Megar se usmíval. "Všichni jsou zneklidněni kvůli tomu muži v Tullyho pokojích a poslové pobíhají sem a tam, z jednoho místa na druhé. Neviděl jsem takový zmatek od té doby, co přijel před sedmi lety na návštěvu princ z Krondoru."
Tomas sebral z talíře jablko a vyskočil, aby se posadil na stůl. Mezi sousty otci podrobně vylíčil, co se přihodilo.
Pug se opíral o pult a naslouchal. Tomas vyprávěl příběh téměř bez přikrášlování. Když skončil, Megar potřásl hlavou. "Inu, inu. Tak cizinci. Doufám, že to nejsou loupeživí piráti. Měli jsme teď dlouho mír. Deset let od doby, kdy Bratrstvo temné stezky - naznačil odplivnutí - proklínám jejich vražedné duše, rozdmýchali ty trable s gobliny. Nemůžu říct, že bych takový nepořádek znovu vítal. Posílat všechny ty zásoby do odlehlých vesnic! Vařit podle toho, co se nejrychleji kazí. Nemohl jsem ukuchtit pořádné jídlo celé týdny."
Pug se usmál. Megar měl schopnost vymýšlet ty nejhorší možnosti a od základu je rozpitvat - až k tomu, kolik nepohodlí to přinese sloužícím při umývání nádobí.
Tomas seskočil z pultíku. "Měl bych se nejspíš vrátit do kasáren a počkat na mistra Fannona. Uvidíme se později." Vyběhl z kuchyně.
Megar se zeptal: "Je to vážné, Pugu?"
Pug pokrčil rameny. "To opravdu nemohu říct. Nevím. Vím, že Tully a Kulgan mají strach a vévoda o tom přemýšlí tolik,

že chce mluvit s elfy a trpaslíky. Mohlo by být."
Megar pohlédl na dveře, kterými vyběhl Tomas. "Byla by to zlá doba pro válku a zabíjení." Pug si všiml špatně skrývaných obav v Megarově obličeji a nemohl přijít na nic, co by řekl otci, jehož syn se právě stal vojákem.
Pug se zvedl od stolu. "Měl bych už taky jít, Megare." Zamával ostatním a vyšel z kuchyně na nádvoří. Neměl náladu na studium, neboť jej poplašil vážný tón debaty v poradním sále. Nikdo to neřekl nahlas, ale všichni se zaobírali možností, že by cizí loď byla předvojem válečného loďstva.
Pug se zatoulal až na kraj pevnosti a vylezl po třech schůdcích do princezniny malé květinové zahrádky. Posadil se na kamennou lavičku, živé ploty a řady růžových keřů zakrývaly výhled na většinu nádvoří. Stále ale bylo vidět na vrchní ochozy s patrolujícími hlídkami. Zajímalo ho, zda se mu to jen zdá, nebo zda jsou dnes hlídky obezřetnější než jindy.
Jemné zakašlání ho přimělo ohlédnout se. Na druhé straně zahrádky stála princezna Carline s panošem Rolandem a se svými dvěma budoucími dvorními dámami. Dívky skrývaly úsměv, protože Pug byl v pevnosti přece jen tak trochu zvláštností. Carline je poslala pryč se slovy: "Chci mluvit s panošem Pugem o samotě." Roland váhal, pak se prkenně uklonil. Puga popudil temný pohled, který mu Roland věnoval, když odcházel s mladými dámami.
Ty se obě ohlížely přes rameno a hihňaly se, což Rolandově podrážděnosti ještě přidávalo.
Pug vstal, když se k němu Carline přiblížila, a neobratně se poklonil. Ledabyle prohodila: "Ach, jen si sedni. Jsem znuděná těmi nesmysly a mám jich dost od Rolanda."
Pug si sedl. Dívka zaujala místo vedle něho a chvilku oba mlčeli. Konečně řekla: "Neviděla jsem tě déle než týden. Měl jsi hodně práce?"
Pug byl neklidný, stále jej mátlo dívčino rtuťovité střídání nálad. Od onoho dne, kdy ji zachránil před troly, byla na něj neustále milá, což vyvolalo bouři klevet mezi hradními sloužícími. K ostatním, a zvlášť k Rolandovi, zastávala odměřená.
"Byl jsem zaměstnán studiem."
"Ach jé. Trávíš příliš mnoho času v té strašlivé věži."
Pugovi se jeho pokoj ve věži nezdál ani trochu strašlivý - kromě toho, že byl trochu z ruky. Byl jeho vlastní a cítil se tam dobře.
"Mohli bychom se projet, Vaše Veličenstvo, kdybyste chtěla."
Dívka se usmála. "Ráda bych. Ale obávám se, že lady Marna to nedovolí."
Pug byl překvapen. Myslel si, že poté, co princeznu ochránil, dokonce i, její poručnice připustí, že je vhodným společníkem. "Proč ne?"
Carline povzdechla. "Říká, že když jsi byl poddaný, znal jsi své místo. Teď, když je z tebe dvořan, předpokládá, že bys měl mít určité nároky." Přes rty jí přeběhl lehký úsměv.
"Nároky?" otázal se nechápavě Pug.
Carline stydlivě odpověděla. "Myslí si, že máš snahu dosáhnout vyššího stavu. Domnívá se, že se snažíš uplatnit na mě jistý vliv."
Pug zíral na Carline. Náhle mu svitlo a on vyhrkl: "Ach! Vaše Veličenstvo." Postavil se. "Nikdy bych takovou věc neudělal. Myslím tím, že by mě nikdy nenapadlo... myslím..."
Carline pojednou vstala a vrhla na Puga rozzlobený pohled. "Kluci! Všichni jste hlupáci." Nadzdvihla lem dlouhých zelených šatů a odkráčela.
Pug se znovu posadil, zmatenější než kdykoliv předtím. Bylo to skoro, jako kdyby... Nechal myšlenku zapadnout. Čím víc se zdálo, že ho má ráda, tím víc ho ta vyhlídka zneklidňovala. Carline byla víc než princezna z pohádek, jak si ji ještě donedávna představoval. Jediným dupnutím své malé nožky dokázala udělat takový rozruch, že to otřáslo pevností. Byla to dívka se složitou povahou a protichůdnými náladami.
Z dalšího dumání jej vytrhl Tomas, který uháněl kolem. Zahlédl přítele, vyletěl po schodech nahoru a bez dechu se zastavil před Pugem. "Vévoda nás chce. Ten muž z lodi zemřel."

Chvatně se shromáždili ve vévodově poradní komnatě, až na Kulgana, který neodpověděl na poslovo klepání. Předpokládalo se, že je hluboce zaujat problémem magického svitku.
Otec Tully byl bledý a vyčerpaný. Pug byl jeho vzhledem zděšen. Neuplynula ani hodina a starý klerik vypadal, že nespal několik nocí. Oči měl začervenalé a kolem nich tmavé kruhy. Jeho tvář zpopelavěla a na čele se mu perlil pot.
Borric nalil knězi pohár vína z konvice postavené na přilehlé polici a podal mu jej. Tully zaváhal, protože žil střídmě, pak se ale zhluboka napil. Ostatní zaujali svá místa kolem stolu.
Borric se podíval na Tullyho a zeptal se prostě: "Nuže?"
"Voják z pláže nabyl vědomí jen na několik minut, poslední záchvěv před koncem. Během té krátké doby jsem měl možnost vstoupit do kontaktu s jeho myslí. Byl jsem s ním v jeho posledních horečnatých snech a snažil jsem se dozvědět o něm co nejvíce. Málem jsem spojení nepřerušil včas."
Pug zbledl. Během propojení myslí se vědomí kněze i subjektu stalo jedním a týmž. Kdyby Tully neukončil kontakt s tím mužem v okamžiku, kdy umíral, duchovní by mohl zemřít nebo zešílet, protože ti dva sdíleli pocity, strach a city stejně jako myšlenky. Teď pochopil, proč Tully vypadá tak vyčerpaně: starý kněz vynaložil velkou spoustu energie na udržení nitky spojující jej s nespolupracujícím subjektem a byl účasten bolesti a hrůze umírajícího člověka.
Tully se znovu napil vína a pokračoval. "Jestliže sny onoho skonávajícího muže nebyly jen výplodem horečnaté mysli, pak se bojím, že jeho přítomnost zde značí závažný problém." Tully opět usrkl vína a odsunul sklenku na stranu.
"Jméno toho muže bylo Xomich. Byl prostým vojákem národa Honshonů z místa zvaného Tsuranuannská říše."
Borric promluvil: "Nikdy jsem neslyšel o takovém národu ani o takové říši."
Tully přikývl a řekl: "Byl bych překvapen, kdyby ano. Loď toho muže nepochází z žádného moře v Midkemii." Pug s Tomasem se podívali jeden na druhého. Pug cítil zamrazení stejně jako Tomas, jehož tvář pobledla.

Tully pokračoval. "Můžeme se jen dohadovat, jak se to všechno událo, ale jsem si jist, že ta loď pochází z jiného světa, odděleného od našeho v čase i prostoru." Než se stačil někdo zeptat, řekl: "Dovolte mi to vysvětlit."
"Ten muž měl vysokou horečku a jeho mysl těkala." Tullyho tvář se zacukala při vzpomínce na bolest: "Byl členem čestné stráže někoho, na koho myslel jen jako na 'Ctihodného'. Některé představy byly rozporné, ale vypadá to, jako by jejich cesta byla považována za zvláštní díky přítomnosti Ctihodného a díky samotné povaze mise. Jediná konkrétní myšlenka, kterou jsem zachytil, byla, že Ctihodný se nepotřebuje přepravovat lodí. Kromě toho nemám víc než krátké a útržkovité dojmy. Bylo tam nějaké město, které znal jako Yankoru, pak velká bouře a náhlá oslepující jasná záře, která mohla být bleskem zasáhnuvším loď, ale já si to nemyslím. Byla tam myšlenka na kapitána a druhy smetené vlnou přes palubu. Pak náraz na skály." Na chviličku se odmlčel. "Nejsem si jist, zda tyto vzpomínky jdou za sebou v tomto pořadí, pravděpodobnější mi připadá, že posádka byla ztracena před tím oslepujícím světlem."
"Proč?" zeptal se Borric.
"Dostanu se k tomu," odvětil Tully. "Nejprve bych rád vysvětlil, proč se domnívám, že ten muž byl z jiného světa. Tenhle Xomich vyrůstal v zemi, kde vládla velká armáda. Je to rasa válečníků, jejichž lodě ovládaly moře. Ale jaká moře? Podle mých vědomostí jsme nikdy nepřišli do kontaktu s těmito lidmi. A jsou tu ještě další vize, které jsou daleko přesvědčivější. Obrovská města, daleko větší než ta v srdci Velké Keshe, největší nám známá. Vojenská přehlídka při velkých svátcích, pochodující kolem tribuny; městská posádka větší než Královská východní armáda."
Algon řekl: "Ale pořád to neznamená, že nejsou z -" odmlčel se, protože pro něj bylo těžké to připustit "- druhé strany Nekonečného moře." Tato představa se mu zdála být přijatelnější než poznámka o nějakém místě mimo tento svět.
Tullyho přerušení rozladilo. "Je tu ještě mnohem, mnohem víc. Procházel jsem jeho sny, mnohé z nich o domově. Vzpomíná na stvoření nepodobná kterýmkoliv, jaká jsem kdy spatřil, věci se šesti nohama, tahající vozy jako oslové, a další, které vypadají jako hmyz nebo plazi a mluví jako lidé. Jeho zem byla horká a slunce si pamatoval větší, než je naše, a zelenější. Tento muž nebyl z našeho světa." Poslední věta byla vyslovena rozhodně a odstranila zbytky pochyb. Tully by nikdy neučinil takové prohlášení, dokud by si nebyl zcela jist.
Místnost byla tichá a každý se pokoušel strávit, co bylo řečeno. Chlapci se dívali na sebe a sdíleli týž pocit. Zdálo se, že nikomu se nechce promluvit, jako by jediné slovo navěky zpečetilo knězovu zprávu jako fakt, zatímco zůstat tiše znamenalo, že by všechno mohlo pominout jako zlý sen. Borric vstal a přešel k oknu. Pohlédl na hladkou zadní hradní zeď a zíral na ni, jako by tam něco hledal, něco, co by mu poskytlo odpověď na všechny otázky, které mu vířily hlavou. Rychle se otočil a zeptal se: "Jak se sem dostali, Tully?"
Kněz pokrčil rameny. "Snad Kulgan by uměl nabídnout teorii, která by to vysvětlovala. Co jsem vysoudil jako nejpravděpodobnější sled událostí, je toto: loď se dostala do bouře; kapitán lodi a jeho posádka se utopili. Ctihodný, ať už je to kdokoliv, učinil poslední pokus a vyslovil zaklínadlo, které přeneslo loď z jejich světa do našeho, a oni se objevili v blízkosti Námořníkova hoře. Loď se pohybovala velkou rychlostí už tam, a protože tu vál západní vítr a loď buďto neměla žádnou posádku, nebo posádku čítající jen několik námořníků, narazila na útesy. Nebo se prostě objevila přímo na skalách a rozbila se v témže okamžiku, kdy se tu vynořila."
Fannon zavrtěl hlavou. "Z jiného světa. Jak je to jen možné?"
Starý kněz na znamení nejistoty zdvihl ruce nad hlavu. "Můžeme jenom spekulovat. Ishapiané mají v chrámech staré svitky. Některé z nich jsou považovány za kopie starších prací, které jsou zase kopiemi ještě starších svitků. Tvrdí, že originály jsou datovány v neporušené linii zpět až k válkám Chaosu. Mezi nimi jsou zmínky o 'dalších úrovních' a 'dalších dimenzích' a jejich smysl se nám už dávno vytratil. Jedna věc je ale jasná - hovoří o neznámých zemích a lidech a naznačují, že kdysi lidstvo cestovalo na jiné světy nebo z jiných světů do Midkemie. Tyto poznámky byly tématem náboženských debat po staletí a nikdo nemůže s jistotou říci, je- li v nich obsažena pravda." Odmlčel se a po chvíli řekl: "Až dodnes. Kdybych neviděl, co bylo v Xomichově mysli, nikdy bych takovou teorii nepoužil k vysvětlení těchto událostí. Ale teď..."
Borric přešel ke své židli, stoupl si za ni a pevně sevřel oběma rukama její opěradlo. "Zdá se to nemožné."
"To, že tu byla loď a ten muž, je fakt, otče," pronesl Lyam.
Arutha doplnil poznámku svého bratra. "A musíme se dozvědět, jaká je pravděpodobnost, že bude tato záležitost zopakována."
Borric řekl Tullymu: "Měl jste pravdu, když jste řekl, že možná stojíme před závažným problémem. Kdyby ta velká říše obrátila pozornost na Crydee a Království..."
Tully potřásl hlavou. "Borrici, je to snad už tak dávno, co jsem tě učil, že ti to vůbec nedochází?" Zdvihl kostnaté ruce nad hlavu, když chtěl vévoda protestovat. "Odpusťte mi, můj lorde. Jsem starý a unavený a zapomněl jsem na dobré způsoby. Ale pravda zůstává pravdou. Mocný národ, či spíše spojení národů, to jsou, a kdyby měli prostředky, jak se k nám dostat, bylo by to snad strašné, ale nejdůležitější je možnost, že ten jejich Ctihodný je mág nebo kněz vysokého umění. Protože pokud není jediný, pokud je v té říši takových víc a pokud se opravdu pokoušejí dosáhnout tohoto světa pomocí magie, tak nás čekají skutečně krušné chvíle."
Když nikdo kolem stolu stále nejevil známky pochopení toho, co se snažil naznačit, Tully pokračoval jako trpělivý učitel vysvětlující látku slibným, ale někdy pomalým studentům. "Výskyt té lodi zde může být výsledkem náhody, a je-li tomu tak, máme tu pozoruhodný případ a nic jiného. Pokud však bylo jejich záměrem se zde objevit, pak jsme možná ve vážném nebezpečí, poněvadž přenést loď z jednoho světa do druhého je ukázkou magie zcela mimo mou představivost. Jestliže tito lidé, Tsurané, jak samy sebe nazývají, vědí, že jsme zde, a vládnou-li prostředky, jak se k nám dostat, pak se nemusíme obávat jen armády, která předčí velikostí a silou vojska Velké Keshe, ale také se díváme do tváře magii daleko silnější, než jsme kdy poznali."
Borric přitakal, neboť takto vyjádřený závěr byl zřejmý. "Musíme k tomu mít Kulganovo vyjádření."
"Jednu věc, Arutho," ozval se znova Tully. Princ vzhlédl ze své židle, protože byl ponořen v myšlenkách. "Vím, proč se

Xomich snažil utéci před tebou a tvými muži. Myslel si, že jste tvorové, které znal ze svého světa, stvoření podobná kentaurům, nazývaná Thšn, Tsurany velmi obávaná."
"Proč by si to myslel?" zeptal se Lyam, jako by ho to zmátlo.
"Nikdy neviděl koně nebo jiného podobného tvora. Předpokládám, že tito lidé žádné nemají."
Vévoda si znovu sedl. Zabubnoval prsty do stolu a promluvil. "Jestli to, co otec Tully říká, je pravda, pak musíme učinit nějaká opatření, a to rychle. Je-li to jen náhoda, která přivedla tyto lidi k našim břehům, pak se nemáme čeho obávat. Ale pokud je v tom nějaký záměr, pak můžeme očekávat vážnou hrozbu. Jsme nejméně početní ze všech královských posádek a mohla by to být těžká věc, pokud by sem přišli a napadli nás."
Ostatní souhlasně zabručeli a vévoda pokračoval. "Měli bychom se snažit pochopit, že vše, co tu bylo řečeno, jsou stále jen dohady, ačkoliv já sám mám sklon s Tullym souhlasit ve většině bodů. Měli bychom znát Kulganův názor na tento problém." Obrátil se k Pugovi. "Chlapče, běž se podívat, zdali se k nám může tvůj mistr už připojit."
Pug kývl a otevřel dveře, pak se rozběhl pevností. Doběhl ke schodům do věže a nahoru je bral po dvou. Zvedl ruku k zaklepání, a přepadl ho zvláštní pocit, jako by stál v blízkosti místa, kam udeřil blesk, způsobivšího, že se mu na rukou i na hlavě zježily chlupy a vlasy. Cítil, že něco není v pořádku a zabušil na dveře. "Kulgane! Kulgane! Není vám nic?" zakřičel, ale neozvala se žádná odpověď. Zkusil závoru a zjistil, že je zamčeno. Vrazil do dveří ramenem a pokusil se je vyrazit, ale držely pevně. Zvláštní pocit pominul, ale strach z Kulganova mlčení narůstal. Rozhlédl se, zda nenajde něco k vypáčení dveří, ale nenašel nic, a rozběhl se zpátky dolů.
Uháněl do velkého sálu. Stáli tu na svých místech strážci v crydeeských uniformách. Křikl na dva nejbližší: "Vy dva, pojďte se mnou. Můj mistr má potíže." Bez váhání následovali chlapce po schodech nahoru, jejich boty duněly na kamenných stupních.
Když doběhli k mágovým dveřím, Pug rozkázal: "Vyražte je!" Rychle položili kopí a štíty stranou a rameny se opřeli do dveří. Jednou, dvakrát, třikrát se vzepřeli a dřevo kolem zámku zaprotestovalo a prasklo. Ještě jeden náraz a dveře se rozletěly. Strážní vyrovnali pád a ustoupili dozadu, zmatek a údiv ve tvářích. Pug se protáhl mezi nimi a nahlédl do pokoje.
Na podlaze ležel v bezvědomí Kulgan. Jeho modrá kutna byla pomačkaná a jednou rukou si zakrýval tvář, jakoby na obranu. Dvě stopy od něho, kde měl stát pracovní stůl, zela prázdnota. Pug zíral na místo ve vzduchu. Velká koule čehosi šedivého se tetelila stopami porušeného spektra. Nebylo skrz to vidět, nebylo to však z žádné hmoty. Z šedého prostoru trčel pár lidských rukou natahujících se po kouzelníkovi. Když se ruce dotkly látky jeho šatů, zastavily se a začaly ji ohmatávat. Zdálo se, že se rozhodly a postupovaly po jeho těle, dokud nerozeznaly Kulganovu paži. Ruce ji popadly a snažily se ji zvednout k prázdnotě. Pug stál ochromen hrůzou, protože ať na druhé straně nicoty bylo cokoliv nebo kdokoliv, snažilo se to zavalitého mága zdvihnout a protáhnout skrz. Vynořil se další pár rukou a chytil čarodějovu paži vedle místa, kde ji držel ten první. Kulgan se sunul k prázdnotě.
Pug se otočil a popadl jedno z kopí opřených o protější stěnu, kam je umístily ohromené stráže. Dřív než některý ze zbrojnošů stačil zasáhnout, zvedl je do výše šedého prostoru a hodil.
Kopí přeletělo deset stop, které je dělilo od Kulgana a zmizelo v prázdnotě. Necelou vteřinu nato upustily ruce Kulgana a stáhly se. Náhle šedá prázdnota vtáhla vzduch, který ji v okamžení vyplnil, a přestala existovat. Pug přiskočil ke Kulganovi a poklekl vedle něj.
Mág dýchal, ale jeho tvář byla bledá a zkropená potem. Kůži měl chladnou a lepkavou. Pug běžel ke Kulganově pryčně a stáhl z ní deku. Když čaroděje přikrýval, zakřičel na stráže: "Přiveďte otce Tullyho."

Pug a Tomas tu noc seděli a nemohli spát. Tully se staral o mága a zprávy o Kulganově stavu byly příznivé. Kulgan utrpěl otřes, ale během jednoho, dvou dnu se zotaví.
Vévoda Borric se vyptal Puga a stráží na to, čeho byli svědky, a v hradu zavládla vřava. Všechny stráže byly v pohotovosti a hlídky v odlehlých oblastech vévodství byly zdvojeny. Vévoda stále nevěděl, je-li nějaká souvislost mezi objevením se lodi a podivnou manifestací v Kulganově obydlí, ale nechtěl ponechávat bezpečnost svého panství náhodě. Po celé délce hradeb hořely louče a do Longpointského majáku a do města pod ním byly vyslány stráže.
Tomas seděl vedle Puga na lavičce v princezniné zahradě, jednom z mála klidných míst v hradu. Tomas se na Puga zamyšleně podíval. "Mám dojem, že ti Tsurané přicházejí."
Pug si prohrábl vlasy. "To přece nevíme."
Tomasův hlas zněl unaveně. "Jen mám takový pocit."
Pug kývl. "Zítra se to dozvíme, jestli nám Kulgan bude už moct říct, co se stalo."
Tomas pohlédl ven směrem k hradbám. "Nikdy jsem to tu neviděl takhle divné. Ani když Temné bratrstvo a goblini zaútočili, když jsme byli malí, pamatuješ"
Pug přitakal, chvíli mlčel a pak řekl: "Tehdy jsme věděli, čemu čelíme. Temní elfové napadali hrady odpradávna. A goblini... no, to jsou prostě goblini."
Dlouho seděli potichu; po nějaké době jim zvuk kročejí na chodníčku oznámil, že někdo přichází. Mistr šermíř Fannon v kroužkové košili a tabardu před nimi zastavil. "Cože? Tak pozdě vzhůru? Oba byste měli být v posteli." Starý bojovník se otočil a přehlížel hradby. "Je mnoho těch, kteří dnes v noci nemohou usnout." Obrátil se opět k chlapcům a dodal: "Tomasi, voják se potřebuje naučit vyspat, kdykoliv je to možné, protože je mnoho dlouhých dní, kdy na spánek není čas. A ty, panoši Pugu, bys měl také spát. No tak hajdy do postele."
Chlapci kývli, popřáli mistru šermíři dobrou noc a odešli. Šedovlasý velitel vévodovy gardy za nimi dlouho hleděl. Nějaký čas postál tiše v zahradě, osamělý se svými neklidnými myšlenkami.

Puga probudily kroky, které se ozvaly za jeho dveřmi, minuly je však a pokračovaly dál. Rychle si natáhl kalhoty a

tuniku a spěchal po schodech nahoru do Kulganova pokoje. Když procházel nešetrně odstraněnými dveřmi, spatřil vévodu a otce Tullyho, stojící nad Kulganovou pryčnou. Pug zaslechl hlas svého mistra, zněl slabě, když si Kulgan stěžoval na to, že ho drží v posteli. "Říkám vám, že jsem v pořádku," trval Kulgan na svém. "Jen mě nechte trochu projít a budu hned zase jako rybička."
Tully měl také ještě unavený hlas, když říkal: "A zase omdlíš, viď? Prožil jsi ošklivý otřes, Kulgane. Ať to bylo cokoliv, co tě připravilo o vědomí, zasadilo ti to pořádnou ránu. Měl jsi štěstí, mohlo to být daleko horší."
Kulgan si všiml Puga, který tiše postával u dveří a nechtěl vyrušovat. "Ha, Pugu," zvolal a jeho hlas částečně nabral na své obvyklé síle. "Pojď dál, pojď dál. Vyrozuměl jsem, že ti vděčím za to, že jsem se nevydal na nečekanou pouť s neznámou společností."
Pug se pousmál, neboť i přes bledé líce to byl zase ten starý žoviální Kulgan. "Doopravdy jsem neudělal skoro nic, pane. Jen jsem cítil, že je něco v nepořádku, a jednal jsem."
"Jednal rychle a dobře," prohodil vévoda s úsměvem. "Tomuto chlapci opět vděčím za záchranu života jednoho z mých lidí. Už bych mu pomalu mohl udělit titul 'Ochránce vévodových služebníků'."
Pug se usmál, potěšen vévodovou pochvalou. Borric se otočil k mágovi. "Dobrá, vidím, že jste plný síly, tak bychom mohli začít mluvit o včerejšku. Je vám dost dobře?
Otázka mu vysloužila Kulganův rozhněvaný pohled. "Samozřejmě, že je mi dost dobře. To se vám právě snažím už deset minut vysvětlit." Kulgan začal vstávat z postele, ale závrať ho přemohla. Tully položil pevnou ruku na jeho rameno a uložil ho zpět na vysoký stoh polštářů, na kterém spočíval.
"Tady můžeš mluvit stejně dobře. Teď zůstaneš v posteli."
Kulgan neprotestoval. Zakrátko se cítil lépe a prohlásil: "Dobrá, ale můžete mi, prosím, podat mou dýmku
Pug přinesl Kulganovi dýmku a váček na tabák, a zatímco mág plnil hlavičku, podal mu dlouhou hořící třísku z koše na oheň. Kulgan si zapálil dýmku, a když hořela podle jeho představ, opřel se se spokojeným výrazem o polštáře. "Tak," řekl, "kde začneme?"
Vévoda mu rychle vypověděl, co Tully odhalil, a kněz přidal několik detailů, které vévoda přehlédl. Když skončili, Kulgan kývl. "Váš předpoklad o původu těchto lidí je správný. Počítal jsem s touto variantou, když jsem viděl artefakty donesené z lodi, a události ze včerejška, které se odehrály v této místnosti, mi to jen potvrdily." Na chviličku se odmlčel a rovnal si myšlenky. "Ten svitek byl osobním dopisem tsuranského mága jeho ženě, ale byl i něčím víc. Pečeť byla obdařena magickou silou, která donutila čtenáře vyslovit zaklínadlo, připojené na konec vzkazu. Je to pozoruhodné kouzlo, které umožňuje komukoliv přečíst svitek, ať už umí nebo neumí normálně číst."
Vévoda řekl: "To je zvláštní věc."
Tully si přisadil: "Je to udivující."
"Použité postupy jsou pro mě naprosto nové," souhlasil Kulgan. "Přesto, neutralizoval jsem to zaklínadlo, takže jsem mohl číst onen dopis beze strachu z magických léček, obvyklých v soukromých dopisech psaných mágy. Jazyk mi byl samozřejmě cizí, takže jsem musel použít další zaříkadlo, aby mi překládalo. Ale přesto, že jsem díky tomu zaříkadlu rozuměl jazyku, některé věci jsem plně nepochopil.
Mág jménem Fanatha cestoval lodí do města v jeho domovském světě. Když byli na moři několik dní, udeřila krutá bouře. Loď ztratila stěžeň a mnoho členů posádky bylo smeteno přes palubu. Mág věnoval krátký čas napsání svitku - byl napsán v chvatu - a jeho zaklетí. Zdá se, že ten muž mohl kdykoliv opustit loď a vrátit se domů nebo kamkoliv jinam naprosto bezpečně, ale zabránil mu v tom zájem o loď a její náklad. Nemám v tomto směru příliš jasno, ale tón toho dopisu naznačoval, že takové riskování jeho života kvůli ostatním v lodi bylo nějak neobvyklé. Další matoucí věcí je zmínka o povinnosti vůči někomu zvanému 'Vojevůdce'. Možná se chytám stébla, ale ten tón mě vede k tomu, abych se domníval, že to byla záležitost cti nebo slibu, spíš než nějaké osobní povinnosti. V každém případě dopsal dopis, zapečetil jej a pomocí magie přemístil loď."
Tully nedůvěřivě potřásl hlavou. "Neuvěřitelné."
"A podle toho, jak chápeme magii, neproveditelné," vzrušeně dodal Kulgan.
Pug zaznamenal, že vévoda nesdílí Kulganův profesionální zájem a vypadá skutečně znepokojeně. Chlapec si pamatoval Tullyho poznámky o tom, co by magie takové síly znamenala v případě, že by se tito lidé rozhodli napadnout Království. Čaroděj pokračoval. "Tito lidé vládnou mocí, o které můžeme jen snít. Ten mág se vyjadřoval velmi jasně v mnoha ohledech - jeho schopnost vtěsnat tolik myšlenek do tak krátkého vzkazu ukazuje na velmi dobře organizovanou mysl.
Velmi se snažil, aby přesvědčil svou ženu, že udělá, co bude v jeho silách, aby se vrátil. Poukázal na otevření trhliny vedoucí do 'nového světa', neboť - a tomu tak úplně nerozumím - most byl už vytvořen a nějaké zařízení, kterým disponoval, chybí... nějaká schopnost nebo něco, co by přeneslo loď v rámci jeho světa. Podle všeho to byl jeden z nejzoufalejších pokusů. Zaklel svitek podruhé - a to bylo to zaříkadlo, které mě nakonec dostalo. Myslel jsem, že neutralizací prvního zaklínadla jsem zneškodnil i to druhé, ale mýlil jsem se. To druhé kouzlo bylo nastaveno tak, že počne účinkovat, jakmile někdo dokončí hlasité čtení svitku, což je další nevídaný kousek magického umění. To kouzlo zapříčinilo otevření další trhliny, aby mohl být svitek dopraven na místo zvané 'Shromaždiště' a odtud doručen jeho ženě. Málem jsem se do praskliny dostal s tím svitkem."
Pug popostoupil dopředu a bez přemýšlení vyhrkl: "Potom ty ruce mohly patřit jeho přátelům, kteří se mu snažili pomoct."
Kulgan pohlédl na svého učedníka a přikývl. "Je to jedna z možností. V každém případě můžeme z téhle epizody odvodit mnohé. Tihle Tsurané mají schopnost ovládat magii, o které můžeme jen v náznacích spekulovat. Víme velmi málo o výskytu trhlin a nic o jejich podstatě."
Vévoda vypadal překvapeně. "Prosím, vysvětlete to."

Kulgan zadýmal z plných plic a řekl: "Magie je ve své podstatě nestabilní. Čas od času se zaklínadlo zdeformuje - proč, to nevíme - do takové míry, že... naruší základní materii. Na krátkou dobu se tak objeví trhlina a vytvoří se průchod vedoucí... kamsi. Ještě méně je známo o takovýchto událostech, víme jen, že vyžadují obrovskou spoustu energie."
Tully se přidal: "Existují sice teorie, ale nikdo opravdu nerozumí tomu, proč vlastně zaklínadla a magické pomůcky tak často explodují takovým způsobem a proč vzniká nestabilita reality. Stalo se několik podobných případů, ale máme pouze popisy z druhé ruky, na kterých můžeme stavět. Ti, kteří byli svědky otevření trhlin, zemřeli, nebo zmizeli."
Kulgan se vrátil k vyprávění. "To, že byli zničeni se vším, co se nacházelo v dosahu několika stop, je považováno za zákon magie." Chvilku vypadal zamyšleně. "Podle všech pravidel jsem měl být mrtev těsně poté, co se trhlina objevila v mé pracovně."
Vévoda jej přerušil. "Podle vašeho popisu jsou tyhle trhliny, jak je nazýváte, nebezpečné?"
Kulgan přisvědčil. "A také nepředvídatelné. Jsou jednou z nejméně kontrolovatelných sil, které kdy byly objeveny. Jestli ti lidé vědí, jak je vytvářet a ovládat, aby se daly použít jako brána mezi světy, potom mají magii nejsilnějšího ražení."
Tully řekl: "Existují některé domněnky o povaze trhlin, ale tohle je poprvé, kdy máme něco jako pádný důkaz."
Kulgan poznamenal: "Oho! Divní lidé a neznámé předměty se čas od času náhle objevují už léta, Tully. Tohle by určitě vysvětlilo, odkud pocházejí."
Tully nechtěl jeho názor podpořit. "To jsou jen teorie, Kulgane; nemáme jistotu. Ti lidé byli všichni mrtví a pomůcky... nikdo nerozumí těm dvěma nebo třem, které nebyly spáleny a pokrouceny k nepoznání."
Kulgan se usmál. "Opravdu? A co ten muž, který se objevil před dvaceti lety v Saladoru?" K vévodovi dodal: "Ten muž nemluvil žádným známým jazykem a byl oblečen v prapodivných šatech."
Tully pohlédl přes svůj nos dolů na Kulgana. "Také byl beznadějně šílený a nikdy nepromluvil jediné srozumitelné slovo. V chrámech jej dlouho pozorovali -
Borric zbledl. "Bohové! Národ válečníků, s vojskem několikrát větším, než je naše, který má přístup do našeho světa, kdy se mu zachce. Doufejme jen, že neobrátí své pohledy na Království."
Kulgan pokýval a vyfoukl obláček kouře. "Přesto jsme dosud neslyšeli o žádném dalším výskytu těchto lidí a možná se jich nemusíme obávat, ale mám pocit..." Nechal na chvíli myšlenku nedokončenou. Převrátil se trochu na bok, aby odstranil pocit menšího nepohodlí, a potom řekl: "Možná to nic není, ale poukaz na most v tom vzkazu mě znepokojuje. Trochu to vypadá, že stálé propojení obou světů už existuje. Doufám, že se mýlím." Otočili se za zvukem kroků dunících nahoru po schodech. Strážce přispěchal a postavil se před vévodou do pozoru, podávaje mu malý papírek.
Vévoda propustil toho muže a rozbalil vzkaz. Rychle jej přečetl a podal Tullymu. "Poslal jsem rychlé jezdce k elfům a trpaslíkům, s holuby na doručení odpovědi. Královna elfů poslala zprávu, že už je na cestě do Crydee a bude tu do dvou dnů."
Tully potřásl hlavou. "Co jsem na světě, nikdy jsem neslyšel, že by lady Aglaranna opustila Elvandar. Mrazí mě z toho v kostech."
Kulgan řekl: "Věci asi začínají být vážné, pokud sem jede. Rád bych se pletl, ale vypadá to, že nejsme jediní, kdo má novinky o Tsuranech."
V místnosti se rozhostilo ticho a Puga přepadl pocit beznaděje. Snažil se ho zbavit, ale jeho ozvěna ho pronásledovala několik dalších dní.

Kapitola šestá
RADA ELFŮ

Pug se vyklonil z okna. Navzdory tomu, že už od rána pršelo, na nádvoří panoval velký rozruch. Přípravy byly stejné jako před každou důležitou návštěvou, ale přesto to tentokrát bylo něco nového, když tou návštěvou měli být elfové. Dokonce i posel královny Aglaranny, který se v pevnosti objevoval zřídka, byl předmětem zvědavosti, protože elfové se jen vzácně vydávali na jih od řeky Crydee. Elfové žili stranou od lidí a jejich způsoby byly považovány za zvláštní a magické. Žili v těchto lesích dávno předtím, než na Západ přišli lidé, a panovala nevyhlášená dohoda, že, přestože bylo vyhlášeno Království, jsou svobodní.
Zakašlání přimělo Puga otočit se. Spatřil Kulgana sedícího nad tlustým svazkem. Mág chlapci pohledem naznačil, aby se vrátil ke studiu. Pug zavřel okenice a sedl si na pelest. Kulgan řekl: "Za hodinu budeš mít dostatek času do sytosti se na elfy vynadívat. Pak už bude málo času na studium. Musíš se naučit co nejlépe využívat čas, který máš k dispozici."
Fantus popolezl k Pugovi a položil mu hlavu do klína. Pug ho nepřítomně poškrábal nad očními hřebínky, když zvedal knihu, a začal číst. Kulgan dal Pugovi za úkol zformulovat shodné vlastnosti zaklínadel, jak byly popsány různými mágy. Doufal, že to prohloubí jeho chápání podstaty magie.
Kulgan byl toho názoru, že Pugovo použití zaklínadla proti trolům bylo výsledkem působení obrovského vypětí. Doufal, že studium učení ostatních kouzelníků by chlapci mohlo pomoct překonat bariéru, která mu bránila v pokroku. Kniha se Pugovi zdála fascinující a postupoval rychle dopředu. Pug pohlédl na mistra, který četl a vypouštěl ze své dlouhé dýmky velká oblaka kouře. Kulgan nevykazoval žádné známky slabosti z předešlého dne a trval na tom, že hoch využije tyto hodiny ke studiu namísto lenivého čekání na příjezd elfí královny a jejího dvora.
O pár minut později začaly Puga od štiplavého kouře pálit oči, otočil se tedy k oknu a otevřel okenice. "Kulgane?"
"Ano, Pugu?"
"Bylo by mnohem hezčí pracovat s vámi, kdybychom nějak mohli udržovat oheň kvůli teplu, ale vyhnat kouř ven."

Mezi čoudící nádobou na oheň a mágovou dýmkou byl vzduch zhoustlý bílošedým kouřem.
Čaroděj se hlasitě zasmál. "Pravdu díš." Zavřel oči, ruce se mu zamíhaly ve zběsilém pohybu a neslyšně vyslovil sérii zaříkadel. Zakrátko držel v ruce velkou kouli bílého a šedého dýmu, odnesl ji k oknu a vyhodil ven. Pokoj byl rázem svěží a čistý.
Pug se smál a potřásal hlavou. "Díky, Kulgane. Ale měl jsem na mysli poněkud řemeslnější řešení. Co byste říkal zhotovení komína nad ohniště?"
"To nepůjde, Pugu," odvětil Kulgan a posadil se. Ukázal na zeď. "Kdyby ho sem umístili tehdy, když věž stavěli, proč ne. Ale pokoušet se odstranit kameny odsud přes můj pokoj až nahoru na střechu by bylo obtížné a navíc drahé."
"Nemyslel jsem komín ve zdi, Kulgane. Víte, jak má výheň v kovárně kamenný příklop odvádějící žár a kouř nahoru na střechu?" Mág přitakal. "No a kdybychom měli od kováře jednu takovou z kovu a plechový komín by z toho příklopu odváděl kouř pryč, fungovalo by to zrovna tak, nebo ne?"
Kulgan chvíli rozvažoval. "Nevím, proč by nemělo. Ale kam bys dal ten komín?"
"Támhle." Pug ukázal na dva kameny na levé straně nahoře nad oknem. Byly špatně usazeny, když se věž stavěla, a teď mezi nimi byla široká škvíra, kterou do pokoje foukal vítr. "Tenhle kámen se muže vyndat," řekl a ukázal na ten víc vlevo. "Zkoušel jsem ho a je uvolněný. Komín by mohl začínat nad ohništěm, tady se ohnout" - ukázal na bod nad nádobou ve výši kamene - "a vycházel by tudy. Kdybychom zakryli prostor kolem něj, nefoukalo by sem."
Kulgan vypadal přesvědčeně. "Je to zajímavý nápad, Pugu. To by šlo. Ráno promluvím s kovářem a zeptám se, co si o tom myslí. Divím se, že to ještě nikoho nenapadlo."
Pug se cítil potěšen svým nápadem a vrátil se ke studiu. Znovu si přečetl pasáž, která ho zaujala už předtím, matoucí svou dvojznačností. Nakonec vzhlédl k mágovi a řekl: "Kulgane?"
"Ano, Pugu?" odpověděl čaroděj a zvedl oči od knihy.
"Tady je to znovu. Mág Lewton používá stejné formule jako Marsus, aby zmírnil dopad zaklínadla na toho, kdo jej použije, a namířil ho na vnější cíl." Položil tlustý svazek tak, aby neztratil to místo, a zvedl další. "Ale tady Dorcas píše, že použití této formule oslabuje zaklínadlo a zvyšuje pravděpodobnost, že nebude působit vůbec. Jak mohou existovat tak velké rozpory ohledně podstaty tak jednoduché konstrukce?"
Kulgan zúžil oči a měřil si svého studenta. Pak se opřel, dlouze potáhl z dýmky a vyslal před sebe mrak modrého kouře. "To jen dokazuje, co jsem ti říkal dříve, chlapče. Navzdory tomu, že my mágové jsme velmi marniví, co se týká našeho řemesla, je v něm obsaženo opravdu jen velmi málo řádu nebo skutečné vědy. Magie je sbírka lidových umění a dovedností předávaných od mistra k učedníkovi od počátku věků. Pokus a omyl, pokus a omyl je naše cesta. Nikdy se nikdo nepokusil vytvořit systém se zákony, pravidly a axiomy, které by byly snadno pochopitelné a obecně přijímané."
Přemýšlivě se na Puga zadíval. "Každý z nás je jako truhlář vyrábějící stůl. Každý vybere jiné dřevo, různé typy pil, někteří použijí dřevěné kolíky a otvory, jiní hřebíky, další kované spoje, někteří jej nalakují, jiní ne... nakonec vznikne stůl, ale prostředky k jeho výrobě nejsou v každém případě stejné. Snažíme se spíše poznat hranice, které omezují učení každého z ctihodných mudrců, než abychom hledali pro magii nějaký předpis. Pro Lewtona a Marsuse formule napomáhá konstrukci zaklínadla, podle Dorcase jí překáží."
"Rozumím tomu příkladu, Kulgane, ale nikdy nepochopím, jak všichni ti mágové mohou dokázat stejnou věc použitím tolika různých způsobů. Chápu, že každý z nich chce dosáhnout jistého výsledku a hledá různé cesty, ale něco mi tam schází."
Kulgan vypadal zaujatě. "Co ti schází, Pugu?"
Chlapec se zamyslel. "Já... já nevím. Je to, jako bych čekal, že najdu něco, co mi poví: 'Tohle je způsob, kterým se to musí dělat, jediný způsob...' nebo něco takového. Dává to smysl?"
Kulgan přisvědčil. "Myslím, že tě znám natolik dobře, abych ti rozuměl. Máš velmi dobře uspořádané myšlenky. Chápeš logiku mnohem lépe než většina ostatních, dokonce o mnoho starších studentů. Vidíš věci jako systém, spíše než jako náhodný sled událostí. Možná právě to je součástí tvých potíží."
Pugův výraz vyjadřoval zájem o to, co mág povídal. Kulgan pokračoval. "Mnohé z toho, co se tě snažím učit, je založeno na principu logiky - příčina a následek, ale mnohé není. Je to jako učit někoho hrát na loutnu. Můžeš mu ukázat prstoklad, ale tato znalost z něj neudělá skvělého trubadúra. Je to umění, ne učenost, co se ti vymyká."
"Myslím, že rozumím, Kulgane." Znělo to sklíčeně.
Kulgan vstal. "Netrap se tím; jsi ještě mladý a já v tebe zatím doufám." Jeho tón byl lehký a Pug z něj vycítil legraci.
"Pak tedy nejsem úplně ztracen?" otázal se s úsměvem.
"Pravdaže ne." Kulgan zamyšleně pohlédl na svého žáka. "Ve skutečnosti mám pocit, že jednoho dne bys mohl svůj smysl pro logiku využít ke zdokonalení magie."
Pug byl trochu poděšen. Nemyslel si o sobě, že by byl předurčen k tomu, aby vykonal velké skutky.
Oknem sem dolehlo volání a Pug spěchal vyhlédnout. Oddíl stráže klusal k přední bráně. Pug se obrátil na Kulgana. "Elfové určitě přijíždějí! Stráž je venku."
Kulgan pronesl: "Velmi dobře. Pro dnešek jsme skončili. Vím, že teď nebudeš mít stání, dokud se nepodíváš na elfy. Utíkej."
Pug vyběhl ze dveří a hnal se dolů po schodech. Bral je po dvou a na dno věže skočil přes poslední čtyři. Země se dotkl v plném běhu. Prolétl kuchyní a zabočil na hlavní nádvoří, když vtom zahlédl Tomase stojícího na voze na seno. Pug vyšplhal k němu, aby lépe viděl přes hlavy shromážděných zvědavců.
Tomas řekl: "Už jsem myslel, že nepřijdeš, že budeš celý den zamčený se svými knihami."
Pug odpověděl: "Tohle bych si nenechal ujít. Elfové!"
Tomas přátelsky šťouchl Puga loktem do žeber. "Nemáš už tenhle týden svoji dávku vzrušení vyčerpanou?"
Pug na něj vrhl temný pohled. "Když je ti to tak lhostejné, proč stojíš v dešti na tomhle voze?"

Tomas neodpověděl. Místo toho natáhl ruku. "Podívej!"
Pug se obrátil a viděl stráže vypnout se do pozoru, když jezdci v zelených pláštích vjížděli branou. Dojeli až k hlavním vratům pevnosti, kde je očekával vévoda. Pug a Tomas na ně hleděli s bázlivou úctou, neboť jeli na nejlepších bílých koních, jaké kdy chlapci viděli, bez použití sedel a uzd. Koně vypadali nedotčeni deštěm a jejich srst matně žhnula; zda to bylo nějakým kouzlem nebo odrazem šedého odpoledního světla, to Pug nedokázal posoudit. Jejich vůdce jel na obzvlášť velkém zvířeti, dobrých sedmnáct stop vysokém a s dlouhou vlající hřívou a hustým ocasem. Koně se na pokyn jezdce vzepjali na pozdrav a dav obdivně zašuměl.
"Elfí oři," poznamenal Tomas tiše. Tito koně byli legendárními jezdeckými zvířaty elfů. Martin Dlouhý Luk jednou chlapcům vyprávěl, že žijí ukryti v hlubokých mokřinách blízko Elvandaru. Říkalo se, že jsou inteligentní a mají magický původ a žádní lidé na nich nemohou jet. Také se říkalo, že jenom elfové s královskou krví jim mohou nařídit nést jezdce. Čeledíni přispěchali postarat se o koně, ale zpěvavý hlas řekl: "To není potřeba." To promluvila první jezdkyně, nesoucí se na největším koni. Bez pomoci seskočila mrštně dolů a dopadla lehce na nohy. Odhodila kápi dozadu a odhalila hřívu hustých rudých vlasů. Dokonce i v šeru deštivého odpoledne to vypadalo, jako by z nich vystřelovaly zlaté paprsky. Byla vysoká téměř jako Borric. Stoupala po schodech nahoru a vévoda jí vyšel naproti.
Borric zdvihl ruce a stiskl královniny na znamení pozdravu. "Vítejte, má lady, prokazujete mně a mému domu velikou čest."
Elfí královna odvětila: "Jste velice laskav, lorde Borrici." Její hlas byl sytý a překvapivě čistý. Nesl se přes celé nádvoří, takže každý v davu ji mohl zřetelně slyšet. Pug ucítil Tomasovu ruku mačkající jeho rameno. Ohlédl se a spatřil na jeho tváři uchvácený výraz. "Je překrásná," zašeptal vyšší chlapec.
Pug obrátil pozornost zpět na příchozí. Musel souhlasit, že královna elfů je opravdu nádherná, i když její krásu nebylo možno hodnotit zcela podle lidských měřítek. Oči měla veliké a bleděmodré, v šeru téměř zářící. Její tvář byla dokonale cizelovaná, s vysokými lícními kostmi a silnými, přesto však ženskými čelistmi. Měla plný úsměv a bílé zuby jí zářily mezi rudými rty. Na čele měla jednoduchou zlatou čelenku držící její vlasy vzadu a odhalující tak nahoru rostoucí uši bez lalůčků, které byly význačným rysem jejího rodu.
Ostatní z jejího doprovodu také sesedli, všichni oděni v bohatých šatech. Každá tunika byla jasně barevná a pod ní kontrastující kamaše. Jeden měl tuniku výrazně cihlově hnědou, další světle žlutou s jasně zelenou pelerínou. Někteří měli purpurové šerpy a jiní karmínové punčochy. I přes jasné barvy byli elegantní a nesli se s grácií, nebylo na nich nic křiklavého nebo nevkusného. Doprovázeli svoji královnu, všichni si byli podobni vzhledem, výškou, mladistvostí a mrštností pohybů.
Královna se otočila a řekla něco svým melodickým hlasem. Elfí oři se vzepjali na rozloučenou a vyběhli z brány, zanechávajíce za sebou překvapené přihlížející. Vévoda uvedl své hosty dovnitř a dav se brzy rozešel. Tomas a Pug tiše seděli v dešti.
Tomas řekl: "I kdybych žil do sta let, nikdy nepotkám žádnou jí podobnou."
Pug byl udiven, neboť jeho přítel dával takové city najevo jen vzácně. Chvilku cítil nutkání jej za to pokárat, ale cosi v kamarádově výrazu ho zadrželo. "Pojď," prohodil, "úplně promokneme."
Tomas následoval Puga dolů z vozu. Pug se na něj podíval. "Raději by ses měl převléct do suchého a půjčit si někde suchý tabard."
Tomas se zeptal: "Proč?"
S čertovským úsměvem Pug protáhl: "Ách, já jsem ti to neřekl? Vévoda chce, abys večeřel s dvořanstvem. Přeje si, abys vyprávěl elfí královně, co jsi viděl na lodi."
Tomas vypadal, jako že se zhroutí. "Já? Večeřet ve velkém sále?" Tváře mu pobledly. "Mluvit? S královnou?"
Pug se rozdováděně chechtal. "Je to prosté. Otevřeš pusu a slova už budou vycházet sama."
Tomas se rozmáchl k pořádnému pohlavku, ale Pug se ráně vyhnul, otočil se a popadl svého přítele zezadu. Pug měl sílu v pažích, ač nedosahoval Tomasovy výšky, a lehce strhl většího chlapce na zem. Tomas se bránil a brzy se oba nezřízeně chechtali. "Pugu, pusť mě."
"Ne, dokud se neuklidníš."
"Jsem v pořádku."
Pug jej pustil. "Co to do tebe vjelo?"
"To ty tvoje samolibé způsoby a taky to, že jsi mi o tom řekl až na poslední chvíli."
"Dobrá. Tak se tedy omlouvám, že jsem ti to neřekl hned. A co dál?"
Tomas měl nepříjemný pocit, nepříjemnější, než se dalo připsat dešti. "Nevím, jak jíst ve společnosti. Bojím se, že udělám něco hloupého."
"To je jednoduché. Jen se dívej, co dělám já. Drž vidličku v levé ruce a krájej nožem. Nepij z mis s vodou, jsou na mytí, a hodně je používej, protože budeš mít mastné ruce od žebírek. A dávej pozor, abys házel kosti přes rameno psům a ne na zem před vévodův stůl. A neutírej si pusu do rukávu, používej servítky, jsou tam od toho."
Kráčeli směrem k vojenské ubytovně a Pug udílel svému příteli pokyny ohledně dvorských mravů. Tomas byl uchvácen rozsahem Pugových znalostí.

Tomasův výraz se pohyboval někde na rozhraní mezi chorobou a ublížeností. Pokaždé, když si ho někdo všiml, cítil se, jako by byl přistižen při nejzávažnějším porušení etikety a vypadal, že mu je velmi zle. Kdykoliv jeho pohled zabloudil k čelnímu stolu a zachytil pohled královnin, stáhl se mu žaludek a ve tváři se mu zračila bolest.
Pug to zařídil tak, aby mohl Tomas sedět vedle něj u jednoho ze stolů nejvzdálenějších vévodovu. Pugovo obvyklé místo bylo u stolu lorda Borrice vedle princezny. Byl rád, že od ní může být pryč, protože princezna stále dávala najevo svou zlobu. Obyčejně si s ním povídala o tisíci malých klevet, které dvorní dámy považovaly za tak zajímavé, ale

minulou noc ho okázale přehlížela a štědře obdařovala svou pozorností překvapeného a očividně potěšeného Rolanda. Pug shledal vlastní reakci pomatenou, úleva se střídala s velkou dávkou zlosti. Zatímco cítil úlevu z osvobození od jejího hněvu, Rolandovo podlézání ho pálilo jako čert.
Pug byl poslední dobou rozladěn Rolandovým nepřátelstvím vůči sobě, špatně skrývaným za upjatým chováním. Nikdy předtím sice neměl k Rolandovi tak blízko jako Tomas, ale nikdy dříve neměli důvod mít zlost jeden na druhého. Roland byl Pugovým vrstevníkem, a jestliže se s někým dostal do křížku, nikdy nezneužíval svého postavení, ale vždy se snažil rozepři vyřešit tak, jak považoval za správné. A protože byl zkušeným bojovníkem už v době, kdy do Crydee přišel, jeho spory se stejně často řešily po dobrém i po zlém. Mezi Pugem a Rolandem nyní vládlo otevřené napětí a Pug se přistihl, že si přeje, aby se uměl prát stejně dobře jako Tomas; Tomas byl jediný chlapec, kterého Roland nebyl schopen přemoci pěstmi, jejich jediné střetnutí rychle skončilo Rolandovým výpraskem. Pug věděl, že stejně jako slunce vychází každé ráno, je střet s horkokrevným panošem nevyhnutelný. Děsil se toho, ale až konečně přijde, pocítí úlevu.
Pug mrkl na Tomase, který se utápěl v nejistotě a rozpacích. Obrátil svou pozornost zpět na Carlinu. Cítil se princeznou uchvácen, ale kdykoliv byla nablízku, cosi mu bránilo, aby se bez zábran dokázal kochat jejími půvaby. Byl nadšen její krásou - černými vlasy a modrýma očima, které rozžíhaly nepohodlné plameny obrazotvornosti - jeho představy byly vždy svaté a v jádru bezbarvé, chyběla jim jantarová a růžová záře, jakou měly tyto denní sny v době, kdy Carline byla nedostupnou a neznámou. Ale pozorování zblízka, byť i jen krátkou dobu, činilo takové idealizované hloubání nemožným. Princezna se ukázala být příliš těžko proniknutelnou na to, aby se hodila do jeho jednoduchých snu. Celkově mu tato otázka připadala složitá, ale když viděl Carline s Rolandem, zapomínal na svůj vnitřní svár a do popředí se drala méně intelektuální, avšak základnější pohnutka. Začínal žárlit.
Pug vzdychl a potřásl hlavou, přemýšlel o vlastních starostech a na Tomasovy nehleděl. Přinejmenším, pomyslel si Pug, nejsem v tom sám. K Rolandovu očividnému rozladění byla princezna zabrána do rozhovoru s princem Calinem z Elvandaru, synem Aglaranny. Princ se zdál být stejného věku jako Arutha nebo Lyam, ale i jeho matka vypadala na to, že je jí jen málo přes dvacet let. Všichni elfové, kromě královnina nejstaršího poradce Tathara, vyhlíželi velice mladě a Tathar nevypadal starší než vévoda.
Když bylo jídlo téměř u konce, většina vévodových dvořanů odešla. Vévoda vstal, nabídl Aglaranně rámě a odvedl ji i ostatní přizvané do poradní místnosti.
Potřetí během dvou dnů stáli chlapci ve vévodské komnatě. Pug byl klidnější než dříve, částečně díky sytému jídlu, zato Tomas vypadal mnohem rozrušenější. Pakliže vyšší hoch strávil uplynulou hodinu zíráním na elfí královnu, v těchto uzavřených prostorách se snažil dívat všude možně, jen ne jejím směrem. Pug měl dojem, že Aglaranna si všimla Tomasova chování a lehce se pousmála, ale zcela jist si být nemohl.
Dva elfové, kteří přišli s královnou, Calin a Tathar, okamžitě zamířili k postrannímu stolu, na kterém spočívala miska a ostatní artefakty sebrané tsuranskému vojákovi. Pečlivě je zkoumali, zaujati každým detailem.
Vévoda zahájil poradu a elfové si sedli na křesla po obou stranách královny. Pug a Tomas stáli jako obvykle u dveří.
Vévoda začal: "Řekli jsme vám, co se stalo, jak jsme nejlépe dovedli, a nyní se můžete přesvědčit na vlastní oči. Pokud se domníváte, že to bude užitečné, ti hoši vám mohou podrobně vyprávět události na lodi."
Královna naklonila hlavu, ale byl to Tathar, kdo promluvil. "Rád bych slyšel ten příběh přímo od očitých svědků, Vaše Milosti."
Borric pokynul chlapcům, aby přistoupili blíž. Udělali několik kroku dopředu a Tathar je oslovil: "Který z vás našel toho mimozemce?"
Tomas Pugovi pohledem naznačil, aby mluvil. Pug odvětil: "My oba, pane," nevěděl, jakého titulu pro elfa použít. Tathar se zdál být spokojený s obecným zdvořilým oslovením. Pug dopodrobna vylíčil události toho dne a nevynechal nic, co si pamatoval. Když skončil, Tathar mu položil několik otázek, jež oživily Pugovu paměť, a získal tak další podrobnosti, které se Pugovi vybavily.
Když byli hotovi, Pug ustoupil zpět a Tathar celý proces opakoval s Tomasem. Tomas začal mluvit přerývaně, zjevně v rozpacích, a královna elfů mu věnovala konejšivý úsměv. To ho však ještě víc rozrušilo a byl brzy propuštěn.
Tatharovy otázky poskytly další podrobnosti o lodi, maličkosti, na které chlapci zapomněli: po palubě rozeseté požární džbery naplněné pískem a prázdné police na kopí, dokazující Aruthovu domněnku, že se jedná o válečnou loď.
Tathar se opřel. "Nikdy jsme o takové lodi neslyšeli. Je v mnoha ohledech stejná jako jiné lodě, ale ne ve všech. Jsme znepokojeni."
Calin promluvil jakoby na tiché znamení. "Od smrti mého královského otce jsem sloužil jako vojevůdce Elvandaru. Je mou povinností dohlížet nad stopaři a patrolami, které hlídají naše území. Je nám už nějakou dobu známo, že v rozsáhlých lesích na jih od řeky Crydee se vyskytují zvláštní úkazy. Několikrát naši běžci narazili na člověkem vyšlapané stezky, a to v odlehlých oblastech lesa. Byly nalezeny jak nedaleko hranic Elvandaru, tak až u Severního průsmyku blízko Kamenných hor.
Naši stopaři se celé týdny snažili objevit ty muže, ale nacházeli jen cesty. Nebyly tam žádné známky ukazující na stopařskou nebo přepadovou skupinu. Ti lidé se hodně snažili, aby zamaskovali svou přítomnost. Kdyby neprošli tak blízko Elvandaru, možná by zůstali neobjeveni, ale nikdo nemůže proniknout do blízkosti našich domovů nepovšimnut. Před několika dny jeden z našich stopařů zahlédl tlupu cizinců, přecházejících řeku v blízkosti našich lesů a mířících směrem k Severnímu průsmyku. Sledoval je půl dne pochodu a pak je ztratil."
Fannon zvedl obočí. "Elfí stopař je ztratil?"
Calin lehce naklonil hlavu. "Ne z nedostatku schopností. Jednoduše vešli do hustého mlází a nikdy se na druhé straně nevynořili. Pokračoval po jejich cestě až k místu, kde zmizeli."
Lyam poznamenal: "Myslím, že teď už víme, kam odešli." Vypadal nezvykle ustaraně a připomínal svého otce víc než

kdy jindy.
Calin pokračoval. "Čtyři dny předtím, než jsme dostali váš vzkaz, vedl jsem hlídku, která spatřila tlupu nedaleko místa jejich posledního výskytu. Byli to malí a zavalití muži bez vousů. Někteří byli světlí a jiní tmaví. Bylo jich deset a pohybovali se lesem velmi nepřirozeně; při sebemenším zvuku zpozorněli. Ale při vší své opatrnosti stejně netušili, že jsou sledováni.
Všichni měli na sobě zbroj v jasných barvách - červené, modré, někteří zelené nebo žluté a chránili jednoho v černých šatech. Nesli meče, jako je ten na stole a ještě jiné, bez zubů, dále kulaté štíty a zvláštní luky, krátké a podivně dvojitě ohnuté dozadu."
Algon si poposedl. "To jsou prohýbané luky, jaké používali keshanští psí vojáci."
Calin rozhodil rukama. "Keshané jsou z tohoto území už dávno pryč, a pokud jsme říši znali, používali jednoduché luky z tisu nebo jilmu."
Algon vzrušeně vstoupil do hovoru. "Mají tajný způsob, jak vyrábět tyto luky ze dřeva a zvířecích rohů. Jsou malé, ale velmi účinné, i když ne tolik jako dlouhé luky. Jejich dostřel je překvapivě -"
Borric si významně odkašlal, nechtěl, aby se tu vrchní podkoní oddal svému zaujetí pro zbraně. "Kdyby Vaše Veličenstvo laskavě pokračovalo?"
Algon si sedl zpátky a červenal se jako rak. Calin pokračoval: "Sledoval jsem je dva dny. V noci zastavili a rozbili tábor, ani nerozdělali oheň, jak se báli, aby za sebou nenechali stopy. Všechny zbytky jídla a tělesný odpad sebrali do pytle a odnesli s sebou. Pohybovali se obezřetně, ale stejně pro nás nebylo těžké je sledovat. Když dorazili na kraj lesa, blízko ústí Severního průsmyku, nakreslili značky na pergamen, jako to udělali během cesty několikrát. Pak ten v černém aktivoval nějaké zvláštní zařízení a zmizeli." Mezi vévodovými lidmi proběhla vlna údivu. Obzvlášť Kulgan vypadal rozrušeně.
Calin se odmlčel. "Co na nich bylo ale nejpodivnější, to byl jejich jazyk, protože jejich řeč se nepodobala žádné nám známé. Mluvili sice potichu, ale slyšeli jsme je a jejich slova nedávala žádný smysl."
Pak promluvila královna. "Když tohle všechno slyším, znepokojuje mě to, neboť tito mimozemci očividně mapují Západ a volně se pohybují velkými lesy, kopci v Kamenných horách a teď po Královských pobřežích. Dokonce když jsme se připravovali poslat vám zprávu, zvěsti o nich přicházely častěji. V oblasti Severního průsmyku bylo spatřeno několik dalších skupin."
Arutha se naklonil dopředu a položil předloktí na stůl. "Pokud překročí Severní průsmyk, objeví cestu do Yabonu a Svobodných měst. V horách začne padat sníh a oni mohou zjistit, že jsme v zimě účinně odříznuti od pomoci."
Na okamžik se ve vévodově tváři objevilo zděšení a zradilo jeho stoické vystupování. Znova nabyl klidu a řekl: "Je tu stále ještě Jižní průsmyk a třeba se ve svém průzkumu nedostali tak daleko. Kdyby se objevili v té oblasti, trpaslíci by jejich přítomnost určitě zjistili. Vesnice v Šedých věžích jsou více rozptýlené než v Kamenných horách."
"Lorde Borrici," oslovila jej Aglaranna, "nikdy bych neopustila Elvandar, kdybych si nemyslela, že situace je kritická. Ale jestliže jsou opravdu tak mocní, jak vyplývá z vašich slov o té mimozemské říši, pak se bojím o všechny svobodné lidi na Západě. Přestože elfové nemají příliš v lásce Království jako takové, respektujeme vás z Crydee, protože jste byli vždy čestní a nikdy jste se nesnažili rozšířit vaše území na úkor našeho. Budeme vašimi spojenci, pokud tito mimozemci přijdou bojovat."
Borric seděl několik vteřin tiše. "Děkuji lady z Elvandaru za nabídku pomoci národa elfů pro případ války. Jsme také vašimi dlužníky za radu, kterou jste nám poskytli. Kdybychom nevěděli o událostech ve velkých lesích, pravděpodobně bychom poskytli cizincům daleko víc času při přípravách, ať už chystají cokoliv." Znovu se odmlčel, jako by zvažoval svá další slova. "A jsem přesvědčen, že tito Tsurané nás odhadli špatně. Průzkum cizí a neznámé země a zjišťování povahy a nálad jejího obyvatelstva, prosím, ale rozsáhlé mapování oblasti bojovníky může být jedině přípravou na invazi."
Kulganův hlas zněl unaveně, když říkal: "Nejspíše sem přitáhnou s mocnými hordami."
Tully zavrtěl hlavou. "Možná ne." Všechny oči se na něj obrátily. "Nejsem si úplně jist. Většina z toho, co jsem četl v Xomichově mysli byla zmatená, ale je tu něco o Tsuranuannské říši, co z ní činí národ odlišný od všech, které známe; je tu něco velmi zvláštního ohledně jejich smyslu pro povinnost a spojenectví. Nemohu vám říci, jak to vím, ale předpokládám, že by se mohli rozhodnout nejprve nás vyzkoušet jen malou částí své moci. Jako by jejich pozornost směřovala někam jinam a my byli jen vedlejší zájem." Potřásl hlavou, jako by se sám chtěl lépe vyznat ve svých pocitech. "Mám jen pocit, nic víc."
Vévoda seděl vzpřímeně a v jeho hlase zazněl rozkaz. "Budeme jednat. Zašlu vzkazy vévodovi Brucalovi z Yabonu a ještě jednou do Kamenných hor a Šedých věží."
Aglaranna přisvědčila: "Bude dobré dozvědět se, co objevili trpaslíci."
Borric řekl: "Doufal jsem, že už budeme mít zprávu, ale poslové se ještě nevrátili, ani holubi, které vezli."
Lyam prohodil: "Možná dravci. Na holuby se nedá vždy spolehnout. Nebo se třeba poslové ještě k trpaslíkům nedostali."
Borric se obrátil na Calina. "Je to už čtyřicet let od obléhání Carsu a od té doby spojení s trpaslíky příliš neudržujeme. Kdo nyní velí jejich klanům?"
Elfí princ odpověděl: "Jako dříve. Kamenné hory jsou pod praporem Harthorna z Hogarovy linie se sídlem ve vesnici Delmorii. Šedé věže náležejí k praporu Dolgana z Tholinovy linie a ten je ve vesnici Caldara."
"Oba je znám, ač jsem byl malý chlapec, když vyvolali obléhání Carsu Temným bratrstvem," řekl Borric. "Budou nelítostnými spojenci, nastanou- li potíže."
Arutha se zeptal: "A co Svobodná města a princ z Krondoru?"
Borric se pohodlně opřel. "Musím to promyslet, protože na Východě mají problémy, aspoň podle mých informací. Budu

nad tím rozvažovat dnes v noci." Stoupl si. "Děkuji vám všem za účast na poradě. Vraťte se do svých komnat a dopřejte si občerstvení a odpočinku. Rád bych vás požádal, abyste rozmýšleli o plánech ohledně útočníků pro případ, že by přišli, a sejdeme se opět nazítří."
Královna elfů vstala a vévoda jí nabídl rámě. Provedl ji dveřmi, které Tomas s Pugem drželi otevřené. Chlapci odešli poslední. Fannon vzal Tomase pod paží a odváděl ho k vojenské ubytovně, zatímco Kulgan stál venku s Tullym a dvěma elfími poradci.
Mág se obrátil na svého učedníka. "Pugu, princ Calin projevil zájem o tvou malou knihovnu kouzelnických knih. Ukázal bys mu je, prosím?"
Pug odvětil, že ano, a vedl prince nahoru po schodech ke svým dveřím a přidržel mu je. Calin vstoupil dovnitř a Pug za ním. Fantus spal, a když vešli, s úlekem se probudil. Vrhl na elfa nedůvěřivý pohled.
Calin pomalu přešel k dráčkovi a pronesl k němu několik jemných slov v jazyce, kterému Pug nerozuměl. Fantuse přešla nervozita a natáhl krk, aby ho mohl princ podrbat na hlavě.
Po chvíli se dráček zpytavě podíval na Puga. Pug ho ujistil: "Ano, je po večeři. Kuchyně bude plná zbytků." Fantus se s vlčím zazubením došoural k oknu a rypáčkem je otevřel. Zapleskala křídla a už byl venku a klouzavě se snášel ke kuchyni.
Pug nabídl Calinovi stoličku, ale princ odmítl: "Děkuji ti, ale vaše křesla a židle nejsou pro elfy příliš pohodlné. S tvým svolením bych se posadil jen tak na podlahu. Máš jednoho z nejneobvyklejších mazlíčků, panoši Pugu." Lehce se na Puga usmál. Pug byl poněkud rozpačitý z návštěvy elfího prince ve svém prostém pokojíku, ale elf se choval tak, že se chlapec začínal uvolňovat.
"Fantus není ani tak mazlíček jako stálý host. Má vlastní hlavu. Není pro něj neobvyklé, že tu a tam na několik týdnů zmizí, ale většinou zůstává tady. Musí jíst mimo kuchyň, když tu teď Meecham není."
Calin se zajímal, kdo je Meecham. Pug mu podal vysvětlení a dodal: "Kulgan ho poslal přes hory do Bordonu s některými vévodovými strážnými, než Severní průsmyk zapadne sněhem. Neřekl, proč odchází, Veličenstvo."
Calin pohlédl na jednu z chlapcových knih. "Radši bych byl oslovován Calin, Pugu."
Pug potěšeně přikývl. "Caline, co si myslíš, že vévoda udělá?"
Elf mu věnoval tajemný úsměv. "Řekl bych, že vévoda sám odhalí své plány. Můj odhad je, že Meecham připravuje cestu, kdyby jel vévoda na Východ. S největší pravděpodobností se to dozvíš zítra." Zvedl knihu, na kterou se díval. "Shledal jsi ji zajímavou?"
Pug se naklonil přes stůl a přečetl si název. "Dorcovo Pojednání o oživování předmětů? Ano, přestože se mi zdá trochu nejasná."
"Dobrý úsudek. Dorcas byl nejasný muž, nebo mi tak aspoň připadal."
Pug vyskočil. "Ale Dorcas zemřel před třiceti lety."
Calin se široce usmál a odhalil bělostné zuby. Jeho světlé oči zářily ve světle lucerny. "Pak něco víš o životě elfů?"
"Maličko," souhlasil Pug. "Jsi ale první elf, se kterým jsem kdy mluvil, přestože jsem možná jednou viděl dalšího elfa, když jsem byl úplně malý. Nejsem si jistý." Calin pohodil knihu stranou. "Vím jenom to, co mi vyprávěl Martin Dlouhý Luk, že umíte nějak mluvit se zvířaty a duchy. Že žijete v Elvandaru a přilehlých elfích lesích a většinou se zdržujete jen mezi příslušníky svého rodu."
Elf se zasmál, byl to jemný a melodický zvuk. "Téměř celá pravda. Jak znám přítele Dlouhého Luka, vsadil bych se, že příběhy byly přibarvené, protože, ač by neklamal, má elfí smysl pro humor." Pugův výraz naznačoval, že nepochopil. "Žijeme velmi dlouho, podle vašich měřítek. Učíme se oceňovat humor a často nacházíme pobavení na místech, kde člověk žádné nevidí. Nebo to můžeš prostě nazývat jiný náhled na život. Martin se tomu, myslím, naučil od nás."
Pug přitakal. "Posměšné oči."
Calin tázavě zvedl obočí. Pug mu to vysvětlil. "Mnoha lidem se zdá složité vyjít s Martinem. Připadá jim odlišný. Jednou jsem zaslechl vojáka, jak říká, že má posměšné oči."
Calin vzdychl. "Život byl pro Martina těžký. Byl ponechán sám sobě v raném věku. Silbanští mniši jsou dobří, laskaví muži, ale jsou špatně vybaveni pro vychovávání chlapce. Martin žil v lesích jako divoké zvíře, když utekl svým vychovatelům. Jednoho dne jsem ho našel, jak zápasí se dvěma našimi dětmi - když jsme velmi mladí, příliš se od lidí nelišíme. Během let vyrostl v jednoho z mála lidí, kteří mohou volně přicházet do Elvandaru, kdy se jim zachce. Je to drahý přítel. Ale myslím, že nese na svých bedrech zvláštní břímě samoty, nepatří docela ani do světa elfů, ani lidí, ale částečně do obou."
Pug viděl najednou Martina v jiném světle a rozhodl se pokusit se poznat vrchního lovčího lépe. Vrátil se k původnímu tématu a zeptal se: "Je to, co říkal, pravda?"
Calin přikývl. "V jistém směru. Můžeme mluvit se zvířaty jen tak, jako mohou lidé, uklidňujícím tónem, ale jde nám to lépe než většině lidí, neboť umíme daleko snadněji vypozorovat náladu divokých zvířat. Martin má něco z té dovednosti. Nemluvíme ovšem s duchy. Jsou stvoření, která, jak víme, lidé za duchy považují - dryády, vodníci, skřítci - ale jsou to přirozené existence, které mají blízko k naší magii."
V Pugovi to vzbudilo zájem. "Vaší magii?"
"Naše magie, která je součástí našich osobností, je nejsilnější v Elvandaru. Je to odkaz starý věky a dovoluje nám žít v našich lesích v míru. Pracujeme tam jako ostatní, lovíme, pečujeme o své zahrady, radujeme se, učíme naše mladé. Čas v Elvandaru utíká pomalu, neboť je to nestárnoucí místo. Proto si také pamatuji rozhovory s Dorcasem, protože, ač vypadám mladě, je mi více než sto let."
"Sto..." Pug kroutil hlavou. "Ubohý Tomas, byl ohromen, když se dozvěděl, že jsi královnin syn. "Tohle ho zničí."
Calin naklonil hlavu a po tváři mu přeběhl záblesk úsměvu. "Ten hoch, který byl s námi v poradním sále?"
Pug přisvědčil. Calin řekl: "Není to poprvé, kdy má moje královská matka takový účinek na člověka, ačkoliv starší muži

dovedou snadněji svoje city skrývat."
"Tobě to nevadí?" zeptal se Pug s pocitem, že musí Tomase chránit.
"Ne, Pugu, samozřejmě že ne. Všichni v Elvandaru královnu milují a je známo, že její krása je nedostižná. Neshledávám překvapivým, že tvůj přítel je unesen. Od odchodu mého královského otce se nejeden smělý šlechtic ucházel o Aglaranninu ruku. Teď je její smutek ukončen, takže se může znovu provdat, bude-li chtít. Že by to byl někdo tvé rasy, je nepravděpodobné, protože, ač bylo několik takových sňatků uzavřeno, jsou velmi vzácné a přinášejí nakonec mému rodu velký smutek. Bude žít mnoho délek lidského života, dají-li bohové."
Calin se rozhlédl po pokoji a pak dodal: "Tvůj přítel Tomas ze svých pocitů k první dámě elfů nejspíš vyroste. Stejně jako vaše princezna změní své city k tobě."
Pug byl na rozpacích. Byl zvědavý, o čem si Carline a elfí princ při večeři vyprávěli, ale bylo mu trapné se ptát. "Všiml jsem si, že jste spolu dlouho rozmlouvali."
"Čekal jsem, že se setkám s hrdinou sedm stop vysokým a se svatozáří kolem hlavy. Prý jsi zabil dvacítku trolů mávnutím ruky."
Pug se zarděl. "Byli jen dva a byla to spíš náhoda."
Calin vytáhl obočí. "I dva je výkon. Podezíral jsem tu dívku z okřídlené fantazie. Rád bych ten příběh slyšel."
Pug mu vyprávěl, co se stalo. Když skončil, Calin se ozval: "Je to neobvyklý příběh, Pugu. Vím jen málo o magii lidí, ale dosti na to, abych souhlasil s tím, že to, co jsi učinil, je skutečně podivné, jak říkal Kulgan. Elfí magie je od lidské dost odlišná, ale rozumíme jí lépe, než vy rozumíte té vaší. Nikdy jsem o takové události neslyšel, ale cítím s tebou. Příležitostně, v čase velké nouze se ozve vnitřní hlas a probudí síly, které podřimují hluboko uvnitř."
Pug přisvědčil. "Také si to myslím, ale bylo by pěkné pochopit o něco lépe, co se přihodilo."
"Možná pochopíš později."
Pug pohlédl na svého hosta a zhluboka vzdychl. "Také si přeju, abych porozuměl Carlině."
Calin pokrčil rameny a usmál se. "Kdo může porozumět cizí mysli? Domnívám se, že po nějaký čas budeš středem její pozornosti. Potom ji možná rozptýlí někdo jiný, třeba panoš Roland. Vypadá to, že ho má omotaného kolem prstu."
Pug odfrkl. "Roland! Ten... otrava."
Calin se chápavě usmál. "Pak tě princezna zajímá?"
Pug obrátil zrak vzhůru, jako by hledal pomoc u nějakého vyššího zdroje. "Mám ji opravdu rád," připustil s těžkým povzdechem. "Ale nevím, jestli mě zajímá tím zvláštním způsobem. Někdy mám dojem, že ano - zvlášť když vidím, jak se k ní Roland lísá - ale jindy mám pocit, že ne. Dělá mi to velmi těžké a já mám vždycky pocit, jako bych jí říkal samé špatné věci."
"Ne jako panoš Roland," nadhodil Calin.
Pug kývl. "Má dvorský původ a vychování. Zná všechny správné věci, které se mají říkat." Pug si podepřel záda lokty a melancholicky vzdychl. "Jsem z něj prostě otrávený jako z ničeho jiného. Cítím se kvůli němu jako nevychovaný balvan, který má místo rukou dva pahýly a pařezy místo nohou."
Calin měl pro něj porozumění. "Nepočítám se za odborníka ve vašich lidských záležitostech, Pugu, ale strávil jsem s lidmi dost času, abych věděl, že pocity si volíš sám; Roland z tebe dělá nemotoru jen proto, že ty mu to dovolíš. Odvážil bych se tvrdit, že kdybyste si vyměnili pozice, mladý Roland by se cítil podobně jako ty. Chyby, které vidíme na druhých, nikdy nevypadají tak hrozné jako ty naše. Roland by ti mohl závidět tvoji přímočarost a čestné jednání. Ale v každém případě, ať ty nebo Roland děláte cokoliv, bude to mít na princeznu jen malý účinek, do té doby, než si sama vybere vlastní cestu. Teď si tě romantizuje asi tak jako tvůj přítel naši královnu. A i kdyby se z tebe stal beznadějný neotesanec, neotřáslo by to jejím postojem, dokud na to nebude připravena. Myslím, že na tebe myslí jako na budoucího chotě."
Pug chvíli civěl, pak vydechl: "Chotě?"
Calin se usmál. "Mladí často bývají zaujati věcmi, které se mají vyřešit mnohem později. Předpokládám, že její rozhodnutí pramení částečně z tvé váhavosti a částečně z opravdového uznání tvých kvalit. Ona, jako každé dítě, prostě chce to, co nemůže mít." Přátelským tónem dodal: "Čas to všechno vyřeší."
Pug se naklonil dopředu s obavami ve tváři. "Ach, bohové, to jsem to pěkně zbabral. Polovina chlapců z pevnosti je do princezny zamilovaná. Kdyby jen věděli, jak děsivá může být skutečnost." Zavřel oči a chvíli je držel zavřené. "Bolí mě z toho hlava. Myslel jsem, že ona a Roland..."
Calin prohlásil: "Možná ho má jen jako nástroj, kterým provokuje tvůj zájem. Smutné je, že to vyústilo v řevnivost mezi vámi dvěma."
Pug pomalu kývl. "Taky si myslím. Roland je vcelku dobrý; trochu jsme se dřív přátelili. Ale od té doby, co jsem povýšil do tohoto stavu, chová se otevřeně nepřátelsky. Snažím se nevšímat si toho, ale člověku to časem začne vadit. Možná bych s ním měl promluvit."
"To by mohlo být rozumné. Ale nebuď překvapen, pokud tvá slova nepřijme. Pravděpodobně je jí velmi okouzlen."
Puga z toho tématu začínala bolet hlava a zmínka o kouzlech jej přivedla na nápad: "Řekl bys mi něco víc o elfí magii?"
"Naše magie je starobylá. Je součástí toho, co jsme a co tvoříme. Elfí kroky mohou být stejně tiché jako lidské a elfí šípy jsou schopny lépe zasáhnout cíl, neboť to je podstatou našich kouzel. Je to v nás, v našich lesích, našich výtvorech. Někdy může být slabounce vyvolána těmi, kdo jí plně porozuměli... Zaklínači, jako je Tathar. Ale není to jednoduché, poněvadž naše magie odolává manipulaci. Je spíše jako vzduch, který nás stále obklopuje, ač nespatřen. Naše lesy jsou lidmi považovány za zakleté, protože v nich žijeme již tak dlouho a naše magie dala vzniknout mysterii Elvandaru. Všichni, kdo tam přebývají, žijí v míru. Nikdo nemůže vstoupit do Elvandaru nepozván, chrání jej mocná umění, a dokonce vzdálené hranice elfích lesů působí proti tomu, kdo přichází s ďábelskými úmysly. Není tomu tak odjakživa, před dávnými věky jsme sdíleli osud s peklomory, těmi, které nazýváte Bratrstvem temné stezky. Od Velkého

zlomu, kdy jsme je vyhnali z našich lesů, se Elvandar změnil, stal se více naším místem, naším domovem, naší esencí."
Pug se zeptal: "Jsou Bratři temné stezky opravdu bratranci elfů?"
Calinovy oči potemněly. Odmlčel se a pak řekl: "Nemluvíme příliš o takových věcech, neboť si o mnohém přejeme, aby to nebyla pravda. Mohu ti říct toto: existuje spojení mezi peklomory, které nazýváte Bratrstvem, a mým lidem, přestože pradávné a vzdálené. Přejeme si, aby tomu tak nebylo, ale opravdu jsou našimi příbuznými. Jednou přijde chvíle, kdy se k nám opět připojí, nazýváme to Návratem." Vypadal, že mu je tento námět hovoru velmi nepříjemný.
Pug se omlouval: "Je mi líto, že -"
Calin mávl rukou. "Za zvídavost se student nemusí omlouvat, Pugu. Raději bych o tom však už nemluvil."
Povídali si dlouho do noci o mnoha věcech. Pug byl elfím princem nadšen a polichotilo mu, že mnoho věcí, které řekl, se zdálo být předmětem Calinova zájmu.
Konečně Calin prohlásil: "Už bych měl jít. Ač potřebuji málo odpočívat, přece jen potřebuji. A myslím, že ty zrovna tak."
Pug vstal a řekl: "Děkuji ti, žes' mi toho tolik řekl." Pak se usmál, napůl rozpačitě. "A že jsi se mnou mluvil o princezně."
"Potřeboval jsi to."
Pug vyprovodil Calina do velkého sálu, odkud ho sluha zavedl do jeho komnat. Pug se vrátil do svého pokojíku a uložil se k spánku, když tu byl vyrušen mokrým Fantusem, který rozhorleně frkal, protože musel letět v dešti. Dráček však brzy usnul, což se nedalo říci o Pugovi, jenž ležel a upíral oči na odrazy světla z koše na oheň, tančící po stropě, a nemohl přivolat spánek. Snažil se zahnat představy cizích válečníků, ale obrazy jasně oděných bojovníku táhnoucích západními lesy mu nedaly spát.

V hradu Crydee vládla příštího rána pochmurná nálada. Klevety služebnictva roznesly zprávu o Tsuranech, i když chyběly podrobnosti. Každý se věnoval svým povinnostem s jedním uchem nastraženým, aby mu neuniklo nic z toho, co vévoda hodlá učinit. Všichni se shodovali v jednom: Borric conDoin, vévoda z Crydee, nebyl mužem, který by čekal s rukama založenýma v klíně. Něco se stane, a to brzy.
Pug seděl na balíku sena a pozoroval Tomase cvičícího s mečem. Obracel se k výpadům, sekal zleva a hned zase zprava, znovu a znovu. Jeho údery byly polovičaté a nakonec meč znechuceně odhodil. "Není to k ničemu." Udělal pár kroků a sedl si vedle Puga. "Zajímalo by mě, o čem hovoří."
Pug pokrčil rameny. 'Oni' znamenalo vévodova rada; dnes chlapci nebyli přizváni, aby se jí zúčastnili, a poslední čtyři hodiny ubíhaly pomalu.
Náhle na nádvoří začalo být rušno, jak sloužící spěchali směrem k hlavní bráně. "Pojďme," vyhrkl Tomas. Pug seskočil z balíku a následoval svého druha.
Oběhli pevnost včas, takže stejně jako včera viděli stráže vybíhající ven. Bylo chladněji než včera, ale nepršelo. Chlapci vylezli na stejný vůz a Tomas se otřásl. "Myslím, že letos přijde sníh brzy. Možná zítra."
"Pokud ano, bude to nejčasněji napadlý sníh, co pamatuji. Měl sis obléct plášť. Jsi zpocený z cvičení a vzduch je mrazivý."
Tomas vypadal ublíženě. "Bohové, teď mluvíš jako má matka."
Pug se zatvářil naoko rozhněvaně. Vysoko nasazeným, nosovým tónem spustil: "A nemysli si, že za mnou přiběhneš, až budeš promodralý chladem a budeš kýchat a kašlat, a budeš u mě hledat spásu, protože u mě žádnou nenajdeš, Tomasi, synu Megarův."
Tomas se zakřenil. "Teď to zní úplně jako ona."
Otočili se, když zaslechli zvuk otevíraných velkých dveří. Vévoda a elfí královna šli v čele ostatních hostů z ústřední pevnosti, vévoda držel královnu za ruku na důkaz přátelství. Potom královna přiložila ruku k ústům a zazpívala sérii slov, ne hlasitých, ale přesto se nesoucích přes celý dav. Poddaní, kteří stáli na nádvoří, ztichli a brzy bylo slyšet dusot koňských kopyt.
Dvanáct bílých koní vběhlo branou a vzepjalo se na pozdrav elfí královně. Elfové rychle nasedli, každý vyskočil na hřbet elfího oře bez cizí pomoci. Zvedli ruce, bylo to gesto vévodovi na rozloučenou, pak se otočili a odcválali pryč.
Ještě několik minut poté, co odjeli, stáli shromáždění lidé nehybně, jako by odmítali uvěřit, že viděli elfy naposledy, možná naposledy v životě. Pomalu se začali rozcházet po své práci.
Tomas hleděl do dáli a Pug se k němu obrátil. "Co je?"
Tomas tiše řekl: "Přál bych si jednou spatřit Elvandar."
Pug ho chápal. "Možná se tam podíváš." Pak lehčím tónem dodal: "Ale pochybuju o tom. Protože ze mě bude mág a z tebe voják - a královna bude vládnout Elvandaru ještě dlouho po naší smrti."
Tomas hravě skočil po svém příteli a strhl jej do slámy. "Ach! Tak je to. No, já taky jednou pojedu do Elvandaru."
Přitlačil Puga k zemi a obkročmo si mu sedl na prsa. "A až se to stane, bude ze mě velký hrdina a za sebou budu mít mnoho slavných vítězství nad Tsurany. Uvítá mě jako čestného hosta. Co ty na to?"
Pug se smál a snažil se kamaráda odstrčit. "A já budu největší mág v zemi."
Oba se chechtali. Jejich hru přerušil hlas. "Pugu! Tady jsi."
Tomas vstal a Pug se posadil. Blížila se k nim zavalitá postava kováře Gardella. Byl to muž se sudovitým hrudníkem a řídkými vlasy, ale s hustým černým plnovousem. Paže měl zašpiněné od kouře a zástěru na mnoha místech propálenou.
Přišel ze strany k vozu a dal si ruce v bok. "Všude jsem tě hledal. Mám ten příklop, co mi o něj řekl Kulgan."
Pug se vyhrabal z vozu a Tomas hned za ním. Kráčeli za Gardellem směrem ke kovárně za centrální pevností. Statný kovář řekl: "Zatraceně dobrý nápad, tenhle příklop. Kovám už třicet let a nikdy mě nenapadlo použít rouru k ohništi. Musel jsem ji udělat hned, jak mi Kulgan o tom plánu řekl."
Vešli do kovárny, rozlehlé kůlny zaplněné velkou a malou výhní a kovadlinami několika velikostí. Ležely tu všechny

možné věci čekající na opravu: zbraně, železné třmeny a kuchyňské náčiní. Gardell popošel směrem k větší výhni a zvedl příklop. Byl asi tři stopy široký a tři stopy vysoký, ve tvaru kužele a nahoře s otvorem. Kusy kulaté kovové roury ležely opodál, vyrobené z obzvlášť tenkého plechu.
Gardell jim před očima podržel svůj výtvor, aby si jej mohli pořádně prohlédnout. "Udělal jsem to pěkně tenké a použil jsem hodně cínu, aby to bylo lehké, protože kdyby byla váha moc veliká, zhroutilo by se to." Špičkou ukázal na několik kovových prutů. "Uděláme nějaké dírky do podlahy a použijeme tohle jako podpěry. Možná to zabere trochu času, než to bude dokonalé, ale myslím, že tvůj vynález bude fungovat."
Pug se široce usmál. Nacházel veliké uspokojení v tom, když mohl sledovat, jak je jeho nápad uskutečňován. Byl to nový a příjemný pocit. "Kdy to tam budeme moci dát?"
"Teď, jestli chceš. Musím přiznat, že bych rád viděl, jak to bude vypadat."
Pug popadl nějaké roury a dráty a Tomas zrovna tak. Balancujíce s vratkým nákladem, vydali se k mágově věži. Pochechtávající se kovář jim rozvážně kráčel v patách.

Kulgan byl hluboce zamyšlen, když se vydával nahoru po schodech do svého pokoje. Náhle se shora ozval výkřik: "Pozor!" Kulgan vzhlédl právě včas, aby spatřil kamenný blok řítící se dolů a poskakující po stupních jakoby v záchvatu opileckého šílenství. Odskočil na stranu a kámen udeřil do zdi, zastavil se a odpočíval na úpatí schodiště. Do vzduchu se zvedl oblak prachu z malty a Kulgan kýchl.
Tomas a Pug letěli dolů s výrazem obav ve tvářích. Když shledali, že se nikomu nic nestalo, ulevilo se jim.
Kulgan na ně namířil rozzlobený pohled a otázal se: "Co má tohle znamenat?"
Pug vypadal zaraženě a Tomas se pokusil splynout se zdí. Pug promluvil první. "Snažili jsme se snést ten kámen dolů na nádvoří a on nám tak nějak vyklouzl."
"Tak nějak vyklouzl? Spíš to vypadalo, jako by se tudy prohnal roj démonu. A proč jste ten kámen nesli a odkud je?"
"To je ten uvolněný ze zdi v mém pokoji," odpověděl Pug. "Vyndali jsme ho, aby Gardell mohl usadit poslední rouru na své místo." Když Kulgan pořád vypadal nechápavě, Pug mu připomněl: "Je to k tomu příklopu nad ohniště, vzpomínáte?"
"Ach," vydechl Kulgan. "Ano. Už si vzpomínám." Objevil se sluha, který chtěl vyšetřit původ hluku, a Kulgan ho požádal, aby přivedl z nádvoří pár dělníků, kteří by odstranili kamenný blok. Sluha odešel a Kulgan řekl chlapcům: "Myslím, že bude lepší nechat někoho trochu většího, aby ten kámen odvlekl. Teď se pojďme podívat na ten zázrak."
Vyšli nahoru do chlapcova pokojíku a našli tam Gardella, jak právě upevňuje poslední část roury. Kovář se otočil, když vešli, a prohodil: "Tak, co si o tom myslíte?"
Nádoba byla přisunuta blíž k oknu a roura byla podepřena čtyřmi kovovými pruty stejné délky. Všechen kouř byl nasáván do příklopu a odváděn lehkou kovovou trubkou pryč. Naneštěstí byla však díra po odstraněném kameni podstatně větší než roura, takže většina kouře byla větrem hnána zpět do místnosti.
"Kulgane, co myslíte?" zeptal se Pug.
"Nu, chlapče. Je to velmi působivé, ale nevidím velké zlepšení, co se týče kvality zdejšího vzduchu."
Gardell silně udeřil dlaní do roury a rozezvučel ji kovovým zvukem. Silné mozoly chránily jeho ruce před popálením.
"To půjde, hned jak ucpu tu díru, mágu. Přinesu nějakou volskou kůži, kterou používám na výrobu štítů pro jízdní vojáky. Vyříznu uprostřed díru, natáhnu ji kolem roury a přitluču ji ke zdi. Přetřu ji činidlem a horko ji vysuší a vytvrdí. Pak bude držet teplo a chránit před deštěm a větrem a taky před kouřem." Kovář vypadal spokojen se svou zručností.
"No, přinesu tu kůži. Hned jsem tady."
Pug vypadal, že praskne pýchou, když hleděl na svůj vynález, a Tomasův výraz rovněž zrcadlil jeho nadšení. Kulgan se pro sebe chvíli pochechtával. Najednou se Pug obrátil k mágovi, vzpomněl si, kde strávil den. "Jaké jsou novinky z rady?"
"Vévoda posílá vzkazy všem urozeným ze Západu; podrobně popisuje, co se přihodilo, a žádá, aby Královská západní armáda byla připravena. Obávám se, že Tullyho písaři mají před sebou těžké dny, neboť vévoda chce mít zprávy přichystané co nejdříve. Tully má hlavu plnou starostí, protože mu bylo rozkázáno zůstat zde jako Lyamův poradce, společně s Fannonem a Algonem, po dobu vévodovy nepřítomnosti."
"Lyamův poradce? Nepřítomnosti?" ptal se Pug nechápavě.
"Ano, vévoda, Arutha a já se vydáváme na cestu do Svobodných měst a dál do Krondoru promluvit s princem Erlandem. Podaří-li se mi to, vyšlu dnes v noci snový vzkaz svému příteli mágovi. Belgan žije severně od Bordonu. Pošle zprávu Meechamovi, který by tam touhle dobou už měl být, aby nám našel loď. Vévoda cítí, že bude lepší, předá-li zprávy osobně."
Pug a Tomas byli vzrušeni. Kulgan věděl, že oba by rádi jeli. Návštěva Krondoru by byla největším dobrodružstvím v jejich mladém životě. Kulgan si mnul šedé vousy. "Nebude snadné zajistit tvé další studium, ale Tully ti může osvěžit zaklínadlo nebo dvě."
Pug vypadal, že praskne vzrušením. "Prosím, Kulgane, mohl bych jet také"
Kulgan předstíral překvapení. "Ty a jet? Nikdy jsem na to nepomyslel." Na chvíli se odmlčel a nechal narůstat napětí. "Inu..." Pugovy oči žadonily. "...myslím, že by to šlo." Pug radostně vykřikla vyskočil do výšky.
Tomas se snažil skrýt zklamání. Přinutil se k slabému úsměvu a pokoušel se vypadat šťastně kvůli Pugovi.
Kulgan přešel ke dveřím. Pug si povšiml Tomasova sklíčeného výrazu. "Kulgane?" řekl Pug. Kouzelník se otočil s mírným úsměvem na rtech.
"Ano, Pugu?"
"Tomas taky?"
Tomas zavrtěl hlavou, protože nebyl ani členem dvora, ani Kulganovým svěřencem, jeho oči však na Kulgana hleděly

prosebně.
Kulgan se široce usmál. "Myslím, že bychom vás raději měli držet pohromadě, abychom nemuseli čelit potížím na dvou místech současně. Tomas také. Zařídím to s Fannonem."
Tomas zavýskl a oba chlapci se začali vzájemně plácat po zádech.
Pug se zeptal: "Kdy odjíždíme?"
Kulgan se smál. "Během pěti dnů. Nebo dřív, pokud se ozvou trpaslíci. Byli vysláni běžci do Severního průsmyku, aby se podívali, je-li průchodný. Jestliže není, pojedeme přes Jižní průsmyk."
Kulgan odešel a zanechal v pokoji oba chlapce tančící ruku v ruce a řičící nadšením.

Kapitola sedmá
POROZUMĚNÍ

Pug spěchal přes nádvoří. Princezna Carline mu poslala vzkaz, ve kterém ho žádala o schůzku v květinové zahrádce. Bylo to poprvé, kdy s ním byla ochotná mluvit, od té doby, co tak překotně odešla z jejich posledního setkání, a Pug byl zneklidněn. Přestože mezi nimi došlo k různým neshodám a sporům, nechtěl, aby mezi nimi panovalo nepřátelství. Pod vlivem krátké rozmluvy s Calinem před dvěma dny vyhledal otce Tullyho a dlouze s ním rozprávěl.
Starý duchovní si našel čas na rozhovor s chlapcem i přes to, že na něj vévoda kladl spoustu úkolů. Pro Puga to bylo užitečné povídání a přidalo mu na sebejistotě. Závěrečné poselství od starého klerika bylo: Přestaň se obávat toho, co si myslí a cítí princezna, a začni zjišťovat, co si myslí a cítí Pug.
Vzal si knězovu radu k srdci a byl si teď jist, co řekne, začne-li princezna připomínat jakýkoliv druh 'porozumění' mezi nimi dvěma. Poprvé po mnoha týdnech měl Pug pocit, že ví, kam směřovat, ačkoliv si nebyl jist cílem, jehož by případně mohl dosáhnout.
Došel k princezniné zahrádce, zabočil za roh a zastavil se, neboť místo Carliny stál na schodech panoš Roland. S lehkým úsměvem Roland pokývl. "Dobrý den, Pugu."
"Dobrý den, Rolande." Pug se rozhlédl kolem.
"Čekáš někoho?" zeptal se Roland ve snaze vzbudit dojem nezávazného rozhovoru, nebyl však s to zakrýt bojechtivý tón. Levou ruku měl náhodou položenu na jílci meče. Nebýt zbraně, byl oblečen jako obvykle v tunice a kamaších zelené a zlaté barvy a vysokých jezdeckých botách.
"No, ve skutečnosti očekávám princeznu," prohlásil Pug se slabým náznakem vzdoru ve svém postoji.
Roland předstíral překvapení. "Opravdu? Lady Glynis mi říkala něco o vzkazu, ale pochopil jsem, že vztahy mezi vámi dvěma jsou napjaté..."
Přestože se Pug během posledních několika dnů snažil vcítit do Rolandovy situace, jeho nedbale nadřazený přístup a naprostá nesmiřitelnost Puga rozdráždily. Uvolnil průchod svému hněvu a vyštěkl: "Jako jeden panoš druhému, Rolande, dovol mi říci toto: jak se věci mají mezi mnou a Carline, do toho ti nic není!"
Na Rolandově tváři se objevil výraz neskrývaného hněvu. Vykročil kupředu a podíval se dolu na menšího chlapce. "Že mi do toho, sakra, nic není! Nevím, jakou hru hraješ, Pugu, ale jestli uděláš cokoliv, co by jí ublížilo, tak tě -
"Já a ublížit jí!" přerušil ho Pug. Byl ohromen silou Rolandova hněvu a rozzuřen jeho hrozbami. "Ona je ta, kdo si s námi pohrává a štve jednoho proti druhému -
Pojednou Pug ucítil, že se země pod ním zachvěla a zdvihla se, aby jej zezadu udeřila. Před očima mu vybuchla světla a v uších mu znělo klinkání zvonů. Trvalo dlouho, než zjistil, že ho Roland právě udeřil. Pug se vzpamatoval z úderu a znovu zaostřil pohled. Uviděl staršího a většího panoše stát nad sebou, obě ruce sevřené v pěsti. Skrz pevně stisknuté zuby Roland procedil: "Jestli o ní ještě jednou řekneš něco špatného, vytluču z tebe duši."
Pugův hněv narůstal každou vteřinou. Opatrně se postavil na nohy, očima visel na Rolandovi, který byl připraven k boji. S hořkou příchutí vzteku v ústech Pug promluvil: "Měl jsi více než dva roky na to, abys ji získal, Rolande. Tak toho nech."
Roland zkřivil obličej a zaútočil, podařilo se mu srazit Puga k zemi. Svalili se dolů v propletenci, Roland tloukl Puga bezbolestně do ramen a paží. Váleli a tahali se po zemi, ale žádný z nich nemohl tomu druhému způsobit velkou bolest. Pug obtočil paži kolem Rolandova krku a visel na něm, přestože se starší panoš zběsile zmítal. Náhle Roland zaklínil koleno proti Pugově hrudi a odkopl jej od sebe. Pug se převalil a vyskočil na nohy. Roland vstal jen o chviličku později a připravili se k boji. Rolandův výraz se změnil z běsnění v chladný, vypočítavý vztek, když si měřil vzdálenost mezi sebou a Pugem. Opatrně postupoval dopředu, levou ruku lehce ohnutou a předsunutou, pravou pěst připravenou před obličejem. Pug neměl s tímto typem pěstního souboje zvaného box žádné zkušenosti, ačkoliv jej několikrát viděl předvádět kočovníky za peníze. Roland zato už při několika příležitostech dokázal, že je více než letmo s tímto sportem obeznámen.
Pug se pokusil získat výhodu a rozmáchl se k děsivé ráně na Rolandovu hlavu. Roland se uhnul a Pug se protočil kolem dokola; panoš skočil dopředu, jeho levá ruka se vymrštila a zasáhla Puga do tváře. Pugovi se bolestivě zvrátila hlava dozadu, zaškobrtl a Rolandova pravačka jen těsně minula jeho bradu.
Pug zvedl ruce, aby se chránil před dalšími údery a zatřásl hlavou ve snaze odehnat jiskřičky tančící kolem jeho hlavy a zastiňující mu výhled. Jen tak tak se vyhnul další ráně. Přes Rolandovu ostražitost se mu podařil výpad. Ramenem ho nabral do žaludku a srazil k zemi. Poté se na něj vrhl a snažil se většímu chlapci přitisknout paže k bokům. Roland se ale vyškubl a omráčil Puga prudkým úderem loktem do spánku.
Když se Pug opět zvedal na nohy, bolest mu zkřivila tvář a svět se ještě jednou zatřásl. Dezorientován a neschopen obrany, Pug cítil Rolandovy údery velmi vzdáleně, jakoby němě a jen částečně vnímané jeho otupenými smysly. Matná

připomínka se vynořila v Pugově mozku. Bez varování se pod úrovní jeho bolestí zakaleného vědomí začal odvíjet proces. Do popředí se prodraly základní, zvířečtější instinkty a v roztržitém, těžko chápajícím podvědomí se vynořila nová síla. Jako při střetnutí s troly se před jeho vnitřním zrakem objevila planoucí, ohnivě jasná písmena a on je tiše vyslovoval.
Pugova osobnost zprimitivněla. S vědomím, jež mu zbývalo, byl nejjednodušším stvořením bojujícím o přežití s vražedným záměrem. Jediné, na co se soustředil, bylo vytlouct z protivníka veškerý život.
Najednou Pugovou myslí zaznělo poplašné varování. Velice silně pocítil, že koná něco nesprávného a zlého. Do popředí vystoupily měsíce tréninku, a jako by zaslechl křičet Kulganův hlas: "Tohle není způsob, jakým bys měl tu moc využít!", Pug protrhl pomyslný závoj, který mu halil vědomí, a otevřel oči.
Skrz mlhu blikotavých hvězdiček spatřil Rolanda klečícího necelý yard před ním, oči rozšířené, marně zápasícího s neviditelnými prsty obtočenými kolem jeho hrdla. Pug necítil žádnou spojitost s tím, co viděl, ale jak se mu navracelo jasné uvažování, náhle pochopil, co se přihodilo. Natáhl se a sevřel Rolandova zápěstí. "Přestaň, Rolande! Přestaň! To není skutečné. Nemáš na krku žádné ruce, jen svoje." Roland zaslepený a ohlušený panikou vypadal, že Pugův jekot neslyší. Pug sebral veškerou sílu, která mu ještě zbyla, a odtáhl Rolandovy ruce pryč, pak mu vlepil pořádný pálivý políček. Rolandovi slzely oči a pak se trhavě, sípavě nadechl.
Mezi supěním ze sebe Pug vypravil: "Byla to jen představa. Škrtil ses sám."
Roland se znovu dusivě nadechl a odstrčil Puga od sebe, ve tváři zřetelné stopy strachu. Chabě se pokusil tasit meč. Pug se k němu naklonil a pevně jej uchopil za zápěstí. Sotva schopen řeči, zavrtěl hlavou a řekl: "Není důvod."
Roland zíral Pugovi přímo do očí a strach začal pomalu ustupovat. Něco uvnitř něj se zlomilo a místo staršího panoše to byl jen vysílený, vyčerpaný mladý muž, který se musel posadit na zem. Těžce dýchaje, Roland se opřel zády o zídku, v očích se mu objevily slzy a zeptal se: "Proč?"
Puga vlastní vyčerpání donutilo podepřít si záda rukama. Prohlížel si pohlednou mladou tvář před sebou, zmítán pochybami. "Protože jsi v zajetí jejích kouzel, daleko mocnějších, než umím já." Pohlédl Rolandovi do očí. "Ty ji opravdu miluješ, nemám pravdu?"
Poslední záchvěv Rolandovy zloby pomalu vyprchával a jeho oči odrážely lehký přetrvávající strach, ale Pug viděl i hlubokou bolest a muka, když se mu po tvářích začaly koulet slzy. Ramena se mu zachvěla a on přikývl. Jeho dech byl trhavý, když se pokusil promluvit. Chvilku to vypadalo, že se znovu rozpláče, ale odehnal bolest a znovu nabyl duševní rovnováhy. Zhluboka se nadýchl, otřel si slzy a znovu nasál vzduch. Pohlédl přímo na Puga a pak se opatrně zeptal: "A ty?"
Pug se rozvalil a cítil, jak se mu vrací trochu síly. "Já... já to nevím jistě. Nutí mě o sobě pochybovat. Nevím. Někdy nemyslím na nikoho jiného a někdy si přeju, abych byl od ní co nejdál."
Roland naznačil, že chápe, a poslední zbytky strachu zmizely. "Co je jejím záměrem, nemám, hochu, tuchu."
Pug se zahihňal. Roland se na něj podíval a začal se také smát. "Nevím proč," řekl Pug," ale nějak mi to, co jsi řekl, připadá hrozně směšné." Roland přikývl a vybuchl smíchy. Brzy se oba popadali za břicho a slzy jim tekly po tvářích. Prázdnota vzniklá po vyprchání vzteku byla nahrazena lehkou závratí.
Roland se pomalu uklidňoval a zadržoval smích, vtom na něj Pug pohlédl a vyrazil ze sebe: "Nemám, hochu, tuchu!", což jim oběma přivodilo další záchvat smíchu.
"Nuže!" ostře pronesl hlas. Otočili se a spatřili Carlinu se dvěma dvorními dámami po boku, přehlížející scénu před sebou. Rázem oba chlapci ztichli. Vrhla po válejícím se páru nesouhlasný pohled a poznamenala: "Jelikož vypadáte zaujati sami sebou, tak nebudu vyrušovat."
Pug a Roland si vyměnili pohledy a propukli opět v bouřlivý řehot. Roland se svalil na záda, zatímco Pug seděl, nohy mu trčely dopředu a chechtal se do dlaní. Carline zaplály tváře vzteky a oči se jí rozšířily. S chladnou zuřivostí v hlase řekla: "Promiňte mi!", otočila se a přehnala se kolem dvorních dam. Když se nesla pryč, zaslechli její hlasité zvolání: "Kluci!"
Pug a Roland seděli ještě asi minutu, než je téměř hysterický záchvat přešel; pak se Roland zvedl a podal Pugovi ruku. Pug se chytil a Roland mu pomohl na nohy. "Promiň, Pugu, neměl jsem právo zlobit se na tebe." Ztišil hlas. "Nemohl jsem spát celé noci, když jsem na ni myslil. Čekám každý den na těch pár okamžiků, kdy mohu být s ní. Ale od té doby, co jsi ji zachránil, jediné, co jsem od ní slyšel, bylo tvé jméno." Roland se dotkl svého rozbolavělého krku a pokračoval: "Měl jsem takový vztek, že jsem myslel, že tě zabiju. A místo toho jsem, sakra, málem zabil sám sebe."
Pug se podíval do rohu, kudy zmizela Carline, a kývl na souhlas. "Já se taky omlouvám, Rolande. Neumím ještě dost dobře ovládat magii, a když ztratím soudnost, vypadá to, že se mohou dít strašné věci. Jako s těmi troly." Pug chtěl, aby Roland pochopil, že ač je kouzelnickým učedníkem, je to stále ten starý Pug. "Nikdy bych něco takového neudělal úmyslně - a obzvlášť ne příteli."
Roland si chvíli pozorně prohlížel Pugův obličej a zašklebil se, napůl s trpkou ironií, napůl omluvně. "Rozumím, choval jsem se hrozně. Měl jsi pravdu: ona nás jen štve proti sobě. Byl jsem blázen. Ty ji zajímáš."
Zdálo se, že Pug jakoby povadl. "Věř mi, Rolande, nemyslím, že by mi bylo co závidět."
Rolandův úsměv se roztáhl. "Je to dívka se silnou vůlí, to je jasné." Zmítaje se na rozhraní mezi sebelítostí a předstíranou vyrovnaností, Roland se rozhodl pro druhou možnost.
Pug potřásl hlavou. "Co s tím uděláme, Rolande?"
Roland vypadal překvapeně, pak se rozesmál. "Nehledej u mě radu, Pugu. Tančím, jak ona píská. Ale 'dívčí srdce se mění tak jako nestálý vítr', jak zní rčení. Nebudu ti dávat za vinu její jednání." Spiklenecky na Puga mrkl. "Ale nebude ti vadit když budu pozorně sledovat změny v počasí?"
Pug se navzdory vyčerpání zasmál. "Připadalo mi, že jsi nějak moc velkodušný ve svých ústupcích." Přes tvář mu přeběhl přemýšlivý výraz. "Víš, bylo by jednodušší - ne lepší, ale jednodušší - kdyby se mnou přestala jednou provždy

zaobírat, Rolande. Nevím, co si mám o tom všem myslet. Musím dokončit studia. Jednoho dne se budu muset starat o pozemky. Pak je tu ta záležitost s Tsurany. Všechno je to nějak moc rychlé, nevím, co mám s tím vším dělat."
Roland pohlédl na Puga s účastí. Položil svou ruku na rameno mladšího chlapce. "Zapomněl jsem, že je pro tebe celkem nové být učněm a šlechticem. Stejně ale nemohu říct, že bych někdy věnoval příliš mnoho času takovým úvahám, přestože o mém osudu bylo rozhodnuto už před mým narozením. Považuji takové úvahy za poněkud suché. Myslím, že by jim prospěl korbílek silného piva."
Pug pocítil všechny rány a modřiny a přikývl. "To možná ano. Ale obávám se, že Megar bude jiného mínění."
Roland si položil ukazovák podél nosu. "Mistr kuchař nás vůbec nemusí vyčenichat. Pojď, vím o místu, kde jsou uvolněná prkna u kůlny s pivem. Můžeme tam vyzunknout pohár nebo dva naprosto nerušeně."
Roland vykročil směrem ke skladu, ale Pug ho zadržel slovy: "Rolande, mrzí mě, že jsme se bili."
Roland se zastavil, na okamžik si Puga změřil a uculil se. "I mě." Natáhl ruku. "Mír."
Pug ji stiskl. "Mír."
Nechali princezninu zahrádku za zády a zahnuli za roh. Zastavili, protože před očima se jim vynořila scéna nefalšovaného utrpení. Tomas pochodoval napříč nádvořím, od vojenské ubytovny k boční bráně, a to v plné zbroji. Přes spodní vojenskou tuniku měl starou kroužkovou zbroj, předpisovou helmici a těžké kovové chrániče na vysokých botách. V jedné ruce nesl tvrzený štít a druhou balancoval těžké kopí, dvanáct stop dlouhé a s železným hrotem, krutě tížící jeho pravé rameno. Dodávalo mu poněkud komického vzhledu, neboť se pod jeho tíží nakláněl doprava a poněkud se kymácel, jak se snažil udržet je za pochodu v rovnováze.
Stál tam seržant vévodovy stráže, který mu hlasitě udával tempo. Pug znal toho vojáka, vysokého, přátelského muže jménem Gardan. Byl původem Keshan, což bylo na první pohled zřejmé podle jeho tmavé pleti. Jeho bílé zuby rozdělily tmavé, zastřižené vousy v úsměvu, když zahlédl Puga a Rolanda. Měl téměř stejně široká ramena jako Meecham a tutéž uvolněnou chůzi lovců a bojovníků. Ačkoliv měl vlasy lehce poprášené šedí, jeho tvář byla bez vrásek a vyhlížela mladě navzdory třiceti odslouženým létům. Mrkl na Puga a Rolanda a vyštěkl na Tomase: "Zastavit - stát!" Tomas se zastavil.
Pug s Rolandem se přibližovali a Gardan rozkázal: "Vpravo v bok!" Tomas uposlechl. "Přicházejí členové dvora. K poctě - zbraň!" Tomas vytrčil pravou ruku a kopí naklonil k pozdravu. Nechal klesnout špičku trochu moc nízko a málem se překotil ve snaze vytáhnout ji zpátky.
Pug s Rolandem se postavili vedle Gardana a velký voják jim věnoval obvyklý pozdrav a hřejivý úsměv. "Dobrý den, panoši." Otočil se na Tomase a zvolal. "Na rámě zbraň! Pochodem - vchod!" Tomas vykročil a pochodoval dle rozkazu na délku nádvoří ke kasárnám.
Roland se se smíchem zeptal: "Co je tohle? Zvláštní trénink?"
Gardan se rozkročil, jednu ruku na jílci meče, druhou namířenou na Tomase. "Mistr šermíř Fannon se domnívá, že to bude našemu mladému válečníkovi k užitku, když někdo bude dohlížet na to, zda své cvičení neodbývá kvůli únavě nebo jinému malichernému nepohodlí." Trochu ztišil hlas a dodal: "Je to houževnatý mladík a něco vydrží. Bude v pořádku, nejvýš ho budou trochu bolet nohy."
"Proč ta zvláštní péče?" zeptal se Roland. Pug zavrtěl hlavou, když Gardan vysvětloval.
"Náš mladý hrdina ztratil dva meče. Ztráta prvního byla ještě omluvitelná, protože se kolem nálezu tsuranské lodi semlelo tolik událostí. Ale druhý byl nalezen pohozený na mokré zemi to odpoledne, kdy odjela elfí královna se svým doprovodem, a Tomas nebyl v dohledu." Pug věděl, že se Tomas úplně zapomněl vrátit ke cvičení, když Gardell přišel s tím příklopem k ohništi.
Tomas došel na konec určené cesty, udělal čelem vzad a vracel se zpátky. Gardan si prohlížel špinavé a potrhané chlapce a řekl: "Co jste, vy dva gentlemani, vyváděli?"
Roland si teatrálně odkašlal a odvětil: "Ale... dával jsem Pugovi první lekci v pěstním souboji."
Gardan natáhl ruku, vzal Pugovu bradu do prstů a otáčel s ní, aby si mohl prohlédnout chlapcův obličej. Ohodnotil škody a obrátil se na Rolanda: "Rolande, připomeň mi, abych tě nikdy nežádal o vyučování svých chlapců šermu - takové ztráty bychom neunesli." Pustil Pugův obličej a řekl mu: "Zítra ráno budeš mít nádherné oko, panoši."
Aby změnil téma, Pug se zeptal: "Jak se daří tvým synům, Gardane?"
"Docela dobře, Pugu. Učí se řemeslu a sní o tom, že zbohatnou, až na nejmladšího, Faxona, který se hodlá o příští Volbě stát vojákem. Z ostatních se pod dohledem mého bratra Jeheila stanou odborníci na výrobu dvoukoláků." Smutně se pousmál. "Když zůstal doma Faxon sám, je tam prázdno, ačkoliv moje žena je za ten klid vděčná." Pak odhalil zuby v širokém nakažlivém úsměvu, který nebývá vidět často a nemůže zůstat neopětován. "Ale nebude dlouho trvat a starší kluci se ožení. Pak se nám budou pod nohama motat vnoučata a dům bude čas od času plný veselého žvatlání."
Tomas se přiblížil a Pug se zeptal: "Mohu mluvit s odsouzencem?"
Gardan se smál a tahal se za krátké vousy. "Myslím, že bych se mohl na chvíli dívat jinam, ale buď stručný, panoši."
Pug se oddělil od Gardana hovořícího s Rolandem a sladil krok s Tomasem pochodujícím k opačnému konci nádvoří.
"Jak to jde?" zeptal se Pug.
Koutkem pusy Tomas vycedil: "Ale celkem dobře. "Ještě dvě hodiny a můžete mě rovnou pohřbít."
"Nemůžeš si odpočinout?"
"Jednou za půl hodiny mám pět minut, kdy mohu stát v pozoru." Dorazil na konec své dráhy, provedl přiměřeně ostré 'čelem vzad' a vydal se na cestu ke Gardanovi a Rolandovi. "Když byl ten kouřovod hotový, vrátil jsem se na nádvoří a zjistil jsem, že meč tam není. Všude jsem ho hledal. Málem jsem ztloukl Rulfa, protože jsem myslel, že ho schoval, aby mě naštval. Když jsem se vrátil do kasáren, Fannon seděl na mém lůžku a olejoval ostří. Myslel jsem, že se ostatní potrhají smíchy, když říkal: 'Pokud jsi usoudil, že jsi dostatečně zběhlý v boji mečem, možná bys měl zájem pocvičit se ve správném pochodování s plnou polní.' Za trest mám celý den chodit," dodal žalostně. "Já umřu."

Minuli Rolanda a Gardana a Pug se hodně snažil, aby s Tomasem soucítil. Jako ostatním i jemu připadala situace komická. Skrývaje své pobavení, snížil hlas a spiklenecky pronesl: "Raději půjdu. Kdyby tudy šel mistr šermíř, mohl by ti napařit den pochodování navíc."
Tomas nad tou představou zaúpěl. "Bohové ať mě spasí. Zmiz, Pugu."
Pug zašeptal: "Až skončíš, přijď za námi do pivního skladu, budeš-li toho schopen." S tím zanechal Tomase jeho osudu a přidal se ke Gardanovi a Rolandovi. Poté se obrátil k seržantovi se slovy: "Díky, Gardane."
"Rádo se stalo. Náš mladý budoucí rytíř bude v pořádku, přestože se teď cítí mizerně. Taky ho rozčiluje, že má obecenstvo."
Roland přikývl. "No, myslím, že teď dlouho žádný meč neztratí."
Gardan se smál. "Taky pravda. Mistr Fannon by mu odpustil ten první, ale ne druhý. Myslí si, že je rozumné zajistit, aby si na to Tomas nezvykal. Váš přítel je nejlepší student, kterého mistr šermíř učil od doby prince Aruthy, ale neříkejte mu to. Fannon je vždycky nejtvrdší na ty nejschopnější. No, přeju vám oběma hezký den, panoši. A, chlapci," - zastavili se - "o té pěstní lekci se nebudu nikde zmiňovat."
Poděkovali seržantovi za diskrétnost a kráčeli směrem ke kůlně s pivem. Za nimi se rozléhal po nádvoří Gardanův hlas odpočítávající Tomasovy kroky.

Pug se nořil do druhého korbele a Roland dopíjel čtvrtý, když se mezi uvolněnými prkny objevil Tomas. Byl zbaven brnění a zbraní, špinavý a zpocený. Značně vysílen prohodil: "To musí být konec světa; Fannon mi odpustil zbytek trestu."
"Proč?" zeptal se Pug.
Roland se lenivě natáhl k polici, vedle níž seděl na pytli zrní, jehož bude brzy použito k výrobě piva. Vzal z příhrady pohár a hodil jej Tomasovi. Ten ho zachytil a ponořil jej do džberu, o který měl Roland opřené nohy.
Tomas se zhluboka napil, otřel si ústa hřbetem ruky a řekl: "Něco se děje. Fannon se přiřítil dolů, řekl mi, abych odložil ty hračky, a skoro odvlekl Gardana pryč, jak hrozně pospíchal."
Pug zauvažoval. "Možná se vévoda připravuje k odjezdu na východ?"
Tomas přitakal. "Možná." Prohlížel si oba přátele s jejich čerstvě sedřenými tvářemi. "Dobře. Co se přihodilo?"
Pug pohlédl na Rolanda a naznačil mu, aby vysvětlil žalostný stav jejich vzhledu. Roland stáhl koutek do strany a řekl: "Cvičně jsme zápasili, připravujeme se na vévodský turnaj v pěstním souboji."
Pug se málem zadusil pivem, jak ho to rozesmálo. Tomas potřásl hlavou. "To vám tak budu věřit. Prali jste se o princeznu?"
Pug s Rolandem si vyměnili pohledy; jako jeden muž se vrhli na Tomase a svalili ho společnými silami na podlahu. Roland jej přitiskl k zemi, potom Pug zaujal jeho místo, Roland vzal z poloviny vyprázdněný korbel a zvedl jej do výše. Přehnaně slavnostním tónem prohlásil: "Zdeť prohlašuji tebe, Tomasi, Prvním Prorokem Crydee!" Při těch slovech vylil obsah poháru do tváře vzpouzejícího se hocha.
Pug si říhl a řekl: "Já také." A vylil zbytek svého piva na svého přítele.
Tomas prskal pivo a se smíchem volal: "Správně! Měl jsem pravdu!" Bojoval s vahou, která na něm spočívala, a dodal: "Teď slezte! Nebo ti musím, Rolande, připomínat, od koho jsi měl posledně krvavý nos?"
Roland se odtahoval velmi pomalu, opilecká důstojnost ho nutila pohybovat se s rozvážností ledovce. "Zcela správně." Obrátil se k Pugovi, který se rovněž odvaloval z Tomasova těla, a řekl: "Přesto musím uvést některé skutečnosti na pravou míru. Jediný důvod, proč mi Tomas zkrvavil nos, byl, že měl během našeho boje nespravedlivou výhodu."
Pug se podíval na Rolanda zakalenýma očima a zeptal se: "Jakou nespravedlivou výhodu?"
Roland přiložil prst na rty na znamení tajemství a odpověděl: "Vyhrával."
Roland se svalil zpět na pytel zrní a Pug s Tomasem zařvali smíchy. Pugovi se ta poznámka zdála tak vtipná, že nemohl přestat, a když slyšel Tomasův smích, rozveselil se dvojnásob. Konečně se posadil, sípavě dýchal a žebra ho bolela. Když popadl dech, řekl Pug: "O tu roztržku jsem přišel. Dělal jsem něco jiného, ale nemohu si vzpomenout co."
"Učil ses dole ve vesnici opravovat sítě, když sem Roland přijel z Tulanu, jestli se dobře pamatuju."
Roland s úšklebkem vyprávěl: "Dostal jsem se do sporu s někým - nevíš s kým?" Tomas zavrtěl hlavou. "No prostě, dostal jsem se do sporu a tenhle hubený hoch" - Tomas začal protestovat, ale Roland ho přerušil, pohybuje zvednutým ukazovákem ze strany na stranu: "Ale ano, byl jsi hubený. Hodně hubený. Nemohl jsem uvěřit, že tenhle hubený chlapec - hubený obyčejný kluk - by si dovolil říkat mně - nově jmenovanému členu vévodova dvora a, nutno dodat, gentlemanovi - jak se mám chovat. Tak jsem udělal jedinou věc, kterou za takových okolností může udělat pravý gentleman."
"Co?" zeptal se Pug.
"Praštil jsem ho do brady." Všichni tři se znovu rozesmáli.
Tomas při té vzpomínce potřásl hlavou a Roland mezitím pokračoval. "Pak mi dal ten nejhorší výprask od doby, kdy mě můj otec naposledy při něčem přistihl.
"Tehdy jsem se rozhodl začít brát vážně pěstní souboj."
S přídechem předstírané vážnosti Tomas řekl: "Inu, byli jsme tehdy mladší."
Pug znovu naplnil poháry. S obtížemi zahýbal čelistmi a prohodil: "No, právě teď mám pocit, jako by mi bylo sto."
Tomas chvíli oba upřeně pozoroval. "Vážně, proč jste spolu zápasili?"
Se směsicí humoru a lítosti Roland odpověděl: "Našeho drahého lorda dcerka, dívka fabulózního šarmu..."
"Co je to fabulózní?" zeptal se Tomas.
Roland na něj pohlédl s opileckým pohrdáním. "Pohádkový, jelito!"

Tomas zavrtěl hlavou. "Nemyslím si, že je princezna pohádkový jelito -" Uhnul a místem, kde byla před zlomkem vteřiny jeho hlava, proletěl Rolandův pohár. Pug se znovu svalil smíchy.
Tomas se zazubil, když Roland obřadně sundával z police další pohár. "Jak jsem řekl," začal a plnil přitom pohár, "naše lady, dívka fabulózního šarmu - bez dalších otázek - si vzala do hlavy - z důvodu plně pochopitelných jen bohům - obdařovat zde našeho mladého mága svou pozorností. Proč - když může trávit čas se mnou - si nedovedu představit." Odmlčel se, aby si odříhl. "V každém případě, diskutovali jsme o správném způsobu, jak tuto skutečnost přijímat."
Tomas mrkl po Pugovi, pusu od ucha k uchu. "Máš můj obdiv, Pugu. To jsi tedy pěkné kvítko."
Pug se cítil uzardělý. Potom, s hříšně potměšilým úsměvem, řekl: "Ano? A co takhle jistý mladý budoucí voják, všem dobře známý, který byl spatřen, jak se plíží do spíže s jistou dívkou z kuchyně?" Opřel se a s výrazem předstíraných obav dodal: "Bojím se pomyslet, co by se mu stalo, kdyby to zjistila Nela..."
Tomas otevřel ústa dokořán. "To by... to bys nemohl!"
Roland si lehl a držel si boky. "Nikdy jsem neviděl tak skvělé zosobnění čerstvě chycené ryby!" Posadil se, zašilhal a rychle otevřel a zavřel pusu. Všichni opět upadli v neudržitelné veselí.
Nalili si další rundu a Roland pozdvihl pohár. "Gentlemani, přípitek!"
Pug a Tomas zvedli korbele.
Rolandův hlas zvážněl, když říkal: "Nezáleží na tom, jaké neshody mezi námi v minulosti byly, jste dva chlapíci, které s radostí považuji za přátele." Zdvihl pohár výš a dodal: "Na přátelství!"
Všichni vyprázdnili své poháry a zase si dolili. Roland znovu promluvil: "Ruku na to."
Chlapci spojili ruce a Roland řekl: "Ať půjdeme kamkoliv, ať uplyne kolik chce let, již nikdy více nebudeme bez přátel."
Pug byl unesen náhlou slavnostností slibu a vydechl: "Přátelé!"
Tomas jako ozvěna zopakoval ono slovo po Pugovi a všichni tři si na stvrzení slibu stiskli ruce.
Znova byly poháry vyprázdněny; odpolední slunce se pomalu sneslo za obzor a tři chlapci utápěli čas v narůžovělých odlescích kamarádství a piva.

Pug se probudil, aniž měl jakýkoliv pojem o čase a prostoru. Slabé žhnutí téměř vyhaslého ohniště obarvilo pokojík růžovými a černými polostíny. Za dveřmi se ozývalo lehké, ale vytrvalé klepání. Pomalu vstal a málem upadl, stále obluzený z opileckých závodů. Zůstal s Tomasem a Rolandem ve skladišti celý večer až do noci a úplně zmeškal večeři. "Pořádně se podívali na zoubek" hradním zásobám piva, jak to opsal Roland. Nevypili nikterak velké množství, ale protože mnoho nevydrželi, vypadalo to jako heroický výkon.
Pug si natáhl kalhoty a dokymácel se ke dveřím. Měl pocit, že mu pod očními víčky drhne písek a ústa že má plná troudu. Se zvědavostí, kdo se může domáhat vstupu uprostřed noci, otevřel dveře.
Minul jej rozmazaný stín. Pug se otočil a spatřil Carlinu stojící v pokoji, zahalenou v těžkém plášti. "Zavři dveře!" sykla. "Někdo může přecházet přes úpatí schodiště a zahlédnout nahoře světlo."
Pug tupě poslechl. Jediná věc, která prolétla jeho myslí, byla, že je málo pravděpodobné, aby slabounká záře, kterou vydávaly doutnající uhlíky, pronikla až na dno věže. Zatřepal hlavou a snažil se vzpamatovat. Přešel k ohništi, zapálil třísku a rozsvítil s ní lucernu. Místností se rozlila radostná záře.
Pomalu se počal probírat z kocoviny. Princezna podrobně zkoumala pokoj a snad přepočítávala knihy a svitky, neuspořádaně se povalující ve stozích vedle jeho pryčny. Její pohled pronikl do všech koutů, pak řekla: "Kde je ta věc, ten drak, kterého tu chováš?"
Pugovi se povedlo zaostřit pohled a donutil svůj vzpouzející se jazyk odpovědět: "Fantus? Je někde venku a dělá to, co asi draci dělají."
Svlékla si plášť a přikývla. "V pořádku. On mě děsí." Posadila se na Pugovu neustlanou postel a přísně se na něj podívala. "Chci s tebou mluvit." Pugovi se rozšířily oči a zíral, neboť Carline měla na sobě jen lehkou bavlněnou noční košili. Sice ji zakrývala od krku až ke kotníkům, ale byla tenká a obepínala jí tělo s vyzývavou naléhavostí. Pug si náhle uvědomil, že je oblečen jen v kalhotách a rychle popadl tuniku z podlahy, kam ji upustil, než usnul, a začal si ji přetahovat přes hlavu. Zatímco bojoval s oděvem, poslední zbytky alkoholové mlhy se vypařily. "Bohové!" zašeptal s hrůzou. "Kdyby se o tom dozvěděl tvůj otec, dal by mi setnout hlavu."
"Ne, kdybys měl dost důvtipu a mluvil potichu," odpověděla princezna.
Pug přešel ke stoličce vedle pryčny a opilou vratkost vystřídal děs. Princezna zaznamenala jeho pošramocený vzhled a s nádechem nesouhlasu poznamenala: "Ty jsi pil." Když to nepopřel, dodala: "Když jste se ty a Roland neobjevili u večeře, divila jsem se, kam jste vy dva zmizeli. Je dobře, že otec také vynechal jídlo s dvořanstvem, protože jinak by někoho poslal, aby vás našel."
Pugova stísněnost rostla ohromnou rychlostí, jak se mu vybavovaly příběhy o strašlivých osudech neurozených milenců šlechtičen. Že byla Carline nepozvaným hostem a že se nestala žádná nepřístojnost, byly maličkosti, které by vévoda jistě neshledal ani trochu důležitými. Potlačuje paniku, Pug řekl: "Carline, tady nemůžeš zůstat. Dostaneš nás oba do větších potíží, než si umím představit."
Její výraz se zdál rozhodný. "Neodejdu, dokud ti neřeknu, co jsem ti přišla říct."
Pug věděl, že je marné se přít. Viděl ten pohled už nesčíslněkrát předtím. S odevzdaným povzdechem prohlásil: "Dobrá, co mi tedy chceš?"
Carline rozevřela oči v údivu nad jeho tónem. "Dobře, jestli budeš takový, nic ti neřeknu!"
Pug potlačil zaúpění, opřel se a zavřel oči. Pomalu pokýval hlavou a řekl: "Dobrá tedy, omlouvám se. Prosím, co chceš, abych udělal."
Poplácala dlaní na pryčnu vedle sebe. "Pojď a posaď se tady."
Vyhověl jí a snažil se přitom nevšímat si pocitu, že o jeho osudu - a náhle krátkém životě - bylo rozhodováno touto

vrtošivou dívkou. Spíš přistál, než se posadil vedle ní. Zachichotala se stenu, který přitom vydal. "Ty ses opil! Jaké to je?"
"V tomto okamžiku to není bůhvíjak zábavné. Připadám si jako použitý kuchyňský hadr."
Snažila se tvářit soucitně, ale její modré oči prozrazovaly veselí. Teatrálně ohrnula nosík a prohlásila: "Vy kluci děláte samé zajímavé věci, jako je boj s mečem a lukostřelba. Být správná dáma je dost nudné. Otec by dostal záchvat, kdybych někdy vypila víc než jeden pohár míseného vína k večeři."
S rostoucím zoufalstvím v hlase Pug podotkl: "To se ale nedá přirovnat k záchvatu, který dostane, jestli tě tu najde. Carline, proč jsi sem přišla?"
Nevšímala si jeho otázky. "Co jste dělali dnes odpoledne s Rolandem, bojovali?" Přisvědčil. "Kvůli mně?" zeptala se a zasvítily jí oči.
Pug vzdychl: "Ano, kvůli tobě." Její potěšený výraz nad odpovědí ho popudila do hlasu se mu vplížil hněv. "Carline, ošklivě jsi ho využila."
"Je to bezpáteřný idiot!" odsekla. "Kdybych mu řekla, aby skočil z hradeb, udělal by to."
"Carline," už téměř naříkal, "proč jsi -
Otázku nedokončil, dívka se naklonila a zakryla mu ústa svými. Polibek byl jednostranný, protože Pug byl příliš omráčen, než aby se na něco zmohl. Rychle si sedla zpátky. Pug na ni civěl a ona řekla: "No?"
Neschopen jakéhokoliv přemýšlení, Pug ze sebe vyrazil: "Co?"
V očích jí blýsklo. "Polibek, prosťáčku."
"Ach!" řekl Pug, stále ohromen. "Bylo to... pěkné."
Vstala a podívala se na něj, oči rozšířené směsicí hněvu a rozpaků. Založila ruce a poklepávala nohou, což vydávalo zvuk, jako když letní krupobití bubnuje na okenice. Tón jejího hlasu byl nízký a tvrdý. "Pěkné! To je všechno, co řekneš?"
Pug se na ni díval a uvnitř něj se vzdouvaly rozporuplné pocity. V tomto okamžiku si navzdory neklidu téměř bolestně uvědomoval, jak roztomile princezna vypadá v tlumeném světle lucerny. Její rysy náhle ožily, rozpuštěné černé vlasy jí lemovaly obličej a tenký obleček díky založeným rukám pevně obepínal její ňadra. Díky zmatku působil jeho postoj neúmyslně náhodně, což ještě rozdmychávalo její rozčarování. "Jsi první muž - když nepočítám otce a bratry - kterého jsem kdy políbila, a všechno, co řekneš, je 'pěkné'."
Pug se nemohl vzpamatovat. Stále zaplaven bouřlivými pocity, vyhrkl: "Velmi pěkné."
Carline si dala ruce v bok a její noční košilka poodhalila poněkud zneklidňujícím způsobem to, co mělo zůstat skryto, a ona přitom shlížela dolů na Puga, jako by nemohla uvěřit svým uším. Přísně ovládaným hlasem promluvila: "Přijdu sem a odevzdám se ti. Riskuji, že budu na zbytek života zavřena do kláštera." Pug si všiml, že se zapomněla zmínit o jeho možném osudu. "Každý jiný chlapec - a ne málo starších šlechticů - na Západě se může přetrhnout, abych si ho všimla. A ty se mnou zacházíš jako s nějakou kuchyňskou služtičkou, kterou má mladý lord jen pro pobavení."
Pugovi se vrátila řeč, ani ne tak o své vůli jako díky zjištění, že princezna se pře o něco důrazněji, než by bylo ospravedlnitelné. Náhle jej udeřilo poznání, že jen lehce nadsadila upřímný hněv, a řekl: "Carline, počkej. Dej mi trochu času."
"Trochu času! Dala jsem ti týdny. Myslela jsem... no, myslela jsem, že si rozumíme."
Pug se snažil tvářit sklíčeně a jeho myšlenky letěly jako splašené. "Posaď se, prosím. Nech mě to vysvětlit."
Zaváhala, pak se posadila zpět vedle něj. Poněkud nemotorně vzal její ruce do svých. Vtom jej zasáhla dívčina blízkost, její teplo, vůně vlasů a pokožky. Pocit touhy, který zažil tehdy na útesech, se vrátil s ohromující naléhavostí a musel vší silou držet své myšlenky na uzdě, aby dokázal vyslovit to, co chtěl.
Snažil se nevnímat nával horka, který právě zažil, a promluvil. "Carline, opravdu mě zajímáš. Moc. Někdy si myslím, že tě miluji stejně jako Roland, ale většinou jsem jen zmatený, když jsi nablízku. To je ten problém: mám v sobě příliš zmatku. Většinou nerozumím tomu, co cítím."
Oči se jí zúžily, protože toto očividně nebyla odpověď, jakou očekávala. Její tón byl ostrý, když řekla: "Nevím, co tím myslíš. Nikdy jsem nepoznala chlapce, který by tak usiloval o pochopení věcí."
Pug se dokázal přinutit k úsměvu. "Mágové jsou vedeni k tomu, aby hledali vysvětlení. Pochopení věcí je pro nás velmi důležité." Zahlédl záblesk porozumění v jejích očích, a proto rychle pokračoval. "Mám teď dva úřady a oba jsou pro mě nové. Možná ze mě nebude mág, navzdory Kulganově snaze, protože mám se spoustou věcí potíže. Opravdu se ti nevyhýbám, víš, ale s těmi potížemi, které mám, musím nad studiem trávit co nejvíc času."
Viděl, že jeho vysvětlení u ní vzbudilo sympatie, a změnil taktiku. "V každém případě nemohu věnovat příliš mnoho času úvahám nad svou druhou povinností. Možná skončím jako další šlechtic u dvora tvého otce, budu se starat o své panství - třeba malé - pečovat o své nájemce, sloužit ve zbrani a všechno ostatní. Ale nemohu na to doopravdy myslet, dokud úplně nevyřeším tu záležitost se studiem magie. Musím se i nadále snažit, dokud nebudu plně přesvědčen, že jsem zvolil špatně. Nebo dokud mě Kulgan nepropustí," dodal tiše.
Odmlčel se a pozoroval její obličej. Její velké modré oči ho se zaujetím sledovaly. "Mágové nejsou v Království příliš důležití. Myslím tím, že kdybych se stal mistrem magie... No, dokázala by sis představit, že by ses provdala za kouzelníka, bez ohledu na jeho stav?"
Vypadala maličko poplašeně. Rychle se naklonila a znovu jej políbila. Zamávala tím jeho už tak dost otřeseným klidem. "Ubohý Pugu," zašeptala a trošku se odtáhla. Její jemný hlas mu sladce pronikal k uším. "Nemusíš jím být. Myslím, mágem. Máš půdu a titul, a jak znám otce, může zařídit vše ostatní, až přijde čas."
"Není otázkou, co chci být, copak to nevidíš? Je to otázka toho, co jsem. Část problému může tkvět v tom, že se práci plně neoddávám. Kulgan mě vzal do učení zrovna tak z lítosti jako z potřeby, to přece víš. A navzdory tomu, co Tully řekl, nikdy jsem nebyl opravdu přesvědčen o tom, že bych byl nějak výjimečně nadaný. Ale možná musím zasvětit sám

sebe, vnitřně se přesvědčit o tom, že se stanu čarodějem." Nadechl se. "A jak se mi to má podařit, když se mám zabývat pozemky a úřady? Nebo získávat nové?" Odmlčel se. "Nebo tebou?"
Carline se kousala do spodního rtu a Pug zvítězil nad nutkáním obejmout ji a říct, že všechno bude dobré. Nepochyboval o tom, že jakmile by to jednou udělal, věci by se mu rychle vymkly z rukou. Ze svých omezených zkušeností věděl, že žádná dívka, ani ta nejhezčí z města, v něm dosud nevyvolala tak silné city.
Řasy jí trochu zakryly oči, když je sklopila a zašeptla: "Udělám, cokoliv řekneš, Pugu." Pug pocítil chvilkovou úlevu, pak k němu plně dolehl význam toho, co právě řekla. Ach, bohové! pomyslel si. Žádný kouzelnický trik ho nemohl zadržet před návalem mladistvé vášně. Horečně hledal něco, co by ho zbavilo touhy, a vzpomněl si na jejího otce. Představa zamračeného vévody z Crydee, stojícího před šibenicí, zaplašila většinu jeho touhy.
Pug se zhluboka nadechl a řekl: "Svým způsobem tě miluji, Carline." Její tvář zářila a on, ve snaze zabránit nejhoršímu, učinil poslední krok. "Ale myslím si, že bych se měl pokusit udělat si jasno sám v sobě, než se začnu zabývat tím ostatním." Jeho soustředění bylo vystaveno přetěžké zkoušce, protože princezna očividně nedbala na jeho dodatek, zaměstnána líbáním jeho tváře.
Potom přestala a narovnala se. Šťastný výraz vybledl a změnil se v přemýšlivý, jakmile její přirozená inteligence zvítězila nad dětinskou potřebou získat všechno, co chce. V jejích očích se odrazilo pochopení, když Pug pokračoval. "Kdybych si vybral teď, Carline, možná bych do smrti své volby litoval. Chtěla bys čelit té možnosti, že bych k tobě kvůli tomu rozhodnutí cítil zášť?"
Chvíli neříkala nic a pak tiše odpověděla: "Ne, nemyslím, že bych to snesla, Pugu."
S úlevou si oddychl a cítil, že napětí mizí. Náhle se pokoj zdál chladný a oba se zatřásli. Carline stiskla jeho ruce s překvapivou silou. Přemohla se k úsměvu a nuceně klidným hlasem řekla: "Rozumím, Pugu." Zhluboka se nadechla a tiše dodala: "Myslím si, že proto tě miluji. Nikdy bys nebyl k nikomu neupřímný. A nejmíň sám k sobě."
"Nebo k tobě, Carline." Oči jí zvlhly, ale nepřestala se usmívat. "To není lehké," pokračoval Pug, přemožen svými city k té dívce. "Prosím, prosím, věř mi, není to lehké."
Náhle napětí pominulo a Carline se lehounce zasmála. Pugovi to znělo jako rajská hudba. Zajata napůl cesty mezi slzami a smíchem, Carline řekla: "Ubohý Pugu. Já jsem tě vyvedla z míry."
Na Pugově tváři se objevil výraz ulehčení nad tím, že mu porozuměla. Cítil se unášen vděkem a náklonností k ní. Pomalu zavrtěl hlavou a jeho úsměv po uvolněném napětí vypadal trochu přihlouple. "Nemáš ani ponětí, Carline. Ani ponětí jak." Natáhl ruku a něžně se dotkl její tváře. "Máme čas. Nikam neodcházím."
Zpod sklopených řas ho sledovaly její oči s obavami. "Brzy odjedeš s mým otcem."
"Myslím, až se vrátím. Budu tady léta." Jemně ji políbil na tvář. Přinutil se k lehčímu tónu a poznamenal: "Nemohu dostat panství ještě tři roky, takový je zákon. A domnívám se, že ještě nejméně tak dlouho se tvůj otec nebude chtít s tebou rozloučit." Pokusil se o ironický úsměv a dodal: "Za tři roky mě možná nebudeš chtít ani vidět."
Schoulila se mu do náruče, hlavu položila na jeho prsa a pevně ho tiskla. "Nikdy, Pugu. Nikdy nebudu milovat nikoho jiného." Pug vychutnával pocit její blízkosti. Její tělo se chvělo, když říkala: "Nevím, jak to mám říct, Pugu. Jsi jediný, kdo se pokusil... porozumět mi. Vidíš mnohem víc než kdokoliv jiný." Maličko se od ní odtáhl, vzal jí obličej do dlaní a zvedl jej. Znovu ji políbil a ucítil na jejích rtech slané slzy. Odpověděla na jeho polibek, tiskla jej pevněji a vášnivě ho líbala. Skrz tenkou látku nočního oděvu cítil žár jejího těla a slyšel její slabounké vzdechy. Znovu se začal poddávat bezvědomé vášni a jeho tělo jej přestávalo poslouchat. Sebral odvahu a jemně se vymanil z Carlinina objetí. Pomalu se donutil od ní odtáhnout a s lítostí v hlase zašeptal: "Myslím, že by ses měla vrátit do svých komnat, Carline."
Carline vzhlédla k Pugovi, tváře rozpálené a ústa lehce pootevřená. Dýchala přerývaně a Pug svedl krutou bitvu se svou vášní. S větší přesvědčivostí opakoval: "Měla by ses vrátit do svých komnat teď."
Pomalu vstali z pryčny, oba si mocně uvědomovali blízkost toho druhého. Pug ji podržel za ruce o chvíli déle, pak ji pustil. Otočil se a podal jí plášť, přidržel ho, aby se mohla obléci. Vyprovodil ji ke dveřím, pootevřel je a škvírou se díval, zda je schodiště prázdné. Nikdo se neobjevil, tak otevřel dveře dokořán. Vyšla ven, pak se otočila a tiše řekla: "Vím, že si občas myslíš, že jsem hloupá, a někdy opravdu jsem. Ale miluji tě."
Než stačil cokoliv říct, zmizela na schodišti a temnotou se neslo jen slabé šustění jejího pláště. Pug neslyšně zavřel dveře a sfoukl lampu. Lehl si na pryčnu a zíral do tmy. Stále ve vzduchu cítil její svěží vůni a připomněl si pocit měkkého teplého těla pod rukama. Teď, když byla pryč a s ní i nutnost sebeovládání, nechal touhu pronikat svým tělem. Viděl před sebou její tvář, oživlou vášní. Zakryl si oči předloktím, potichu zasténal a pro sebe si řekl: "Zítra se budu nenávidět."

Puga probudily rány na dveře. Jeho první myšlenka, když neohrabaně vylézal z postele, byla, že za dveřmi stojí vévoda, který se dozvěděl o Carlinině návštěvě. Přišel, aby mě dal pověsit! bylo jediné, co ho napadlo. Venku byla ještě tma, takže Pug otevřel dveře v očekávání nejhoršího. Místo dívčina rozhněvaného otce, přivádějícího skupinu hradních strážných, stál před jeho pokojem hradní poslíček.
"Omlouvám se, že vás budím, panoši, ale mistr Kulgan si přeje, abyste k němu ihned přišel," řekl a ukazoval směrem ke Kulganovu pokoji. "Ihned," zopakoval, neboť Pugovu úlevu považoval za rozespalý zmatek. Pug přikývl a zavřel dveře.
Přebíral si to v hlavě. Byl ještě oblečen, když znovu usnul, zapomněl se svléknout. Tiše stál a bušící srdce se mu pomalu uklidňovalo. Oči měl jakoby zanesené pískem, žaludek se mu houpal a k tomu cítil nepříjemnou pachuť v ústech. Došel k malému stolku a opláchl si obličej studenou vodou, brumlaje, že už nikdy nepozře jediný pohár piva.
Pug vstoupil do Kulganova pokoje a našel mága, jak stojí nad hromadou osobních věcí a knih. Na židli vedle mágovy postele seděl otec. Tully. Kněz pozoroval kouzelníka, jak přidává věci na neustále rostoucí haldu, a prohlásil: "Kulgane, nemůžeš si vzít všechny ty knihy s sebou. Potřeboval bys na ně dvě muly navíc, a kam je chceš dát na lodi,

kde ti nebudou k ničemu, to mi tedy opravdu není jasné."
Kulgan se podíval na dvě knihy, které držel v ruce, jako matka na své mladé. "Ale já je s sebou musím vzít, abych mohl chlapce dál vyučovat."
"Pche! Abys měl co přemílat kolem táborového ohně a na palubě lodi. Ušetři mě výmluv. Pojedete co nejrychleji k Jižnímu průsmyku, abyste tam byli dřív, než zapadne sněhem. A kdo muže číst na palubě lodi křižující Hořké moře v zimě? Chlapec zmešká jen měsíc nebo dva. Pořád mu ještě zbývá více než osm let. Nech ho odpočinout."
Pug byl tím rozhovorem popletený a snažil se položit otázku, ale ti dva staří kumpáni si ho ani nevšimli, jak byli zabráni do slovní potyčky. Po několika dalších Tullyho kousavých poznámkách se Kulgan vzdal. "Předpokládám, že máš pravdu," uznal a pohodil knihy na pryčnu. Všiml si Puga stojícího u dveří a řekl: "Cože? Ty jsi tu ještě?"
Pug namítl: "Ještě jste mi neřekl, proč jste pro mě poslal, Kulgane."
"Ach?" zamrkal Kulgan jako sova, které se posvítí do očí. "Neřekl?" Pug kývl. "Dobrá tedy. Vévoda rozkázal, abychom byli připraveni za úsvitu vyrazit. Trpaslíci neodpověděli, ale nebudeme čekat. Severní průsmyk je téměř jistě neprůjezdný a vévoda se bojí sněhu v Jižním." A Kulgan jen tak mimochodem dodal: "Což by měl. Můj nos mi říká, že sníh je pomalu tady. Před námi je časná a tuhá zima."
Tully vstal a zavrtěl hlavou. "A to říká člověk, který před sedmi lety předpověděl kruté sucho, a zatím přišly nejhorší záplavy, co pamatuji. Kouzelníci! Šarlatáni jste, jeden jako druhý." Pomalu došel ke dveřím, tam se zastavil a podíval se na Kulgana. Jízlivost nahradily upřímné obavy. "Ačkoliv tentokrát máš pravdu, Kulgane. Bolí mě v kostech. Zima je na spadnutí."
Tully odešel a Pug se zeptal: "My odjíždíme?"
Kulgan vztekle řekl: "Ano! Copak jsem to právě neřekl? Dej si věci dohromady a rychle. Ani ne za hodinu bude svítat."
Pug se obrátil k odchodu, když vtom Kulgan řekl: "Ještě okamžik, Pugu."
Mág přistoupil ke dveřím a podíval se ven, aby se ujistil, že Tully schází po schodišti a je mimo doslech. Kulgan se otočil na Puga a řekl: "Co se týče tvého chování, nemohu ti nic vytknout... ale kdybys měl ještě někdy v budoucnu nějakého nočního návštěvníka, doporučoval bych ti nevystavovat se dalšímu... pokušení. Nejsem si jist, zda by sis podruhé vedl tak dobře jako tentokrát."
Pug ztuhl. "Vy jste nás slyšel?"
Kulgan ukázal na místo, kde se setkávala zeď s podlahou. "Ta věc k ohništi vychází ze zdi stopu tady pod tím a zdá se, že výborně přenáší zvuk." Nepřítomně dodal: "Musím se podívat, zda povede zvuk stále tak dobře, až se vrátíme."
Znovu pohlédl na chlapce a navázal. "Každopádně, pracoval jsem dlouho do noci a neměl jsem v úmyslu naslouchat, ale slyšel jsem každé slovo." Pug zrudl. Kulgan pokračoval. "Nechci tě uvádět do rozpaků, Pugu. Choval ses správně a předvedl jsi překvapivou moudrost." Položil mu ruku na rameno. "Obávám se, že asi nejsem ten pravý, kdo by ti měl radit, poněvadž mé zkušenosti se ženami jakéhokoliv věku jsou velmi skrovné, nemluvě o tak mladých a tvrdohlavých." Podíval se Pugovi zpříma do očí. "Ale vím tolik, že je téměř nemožné v žáru okamžiku chápat dlouhodobý dopad. Jsem hrdý, že jsi to dokázal."
Pug se sebevědomě usmál. "Bylo to docela jednoduché, Kulgane. Jen jsem na něco soustředil svou mysl."
"Na co?"
"Na trest smrti."
Kulgan se zasmál, byl to ostrý, štěkavý zvuk, a pak řekl: "Velmi dobře, ale pro princeznu by to byla stejná pohroma, Pugu. Městská šlechtična ze dvora na Východě se může povyrazit s tolika milenci z jakéhokoliv stavu, s kolika se jí zachce, zachová-li diskrétnost. Ale jediná dcera pohraničního vévody, který je tak blízkým příbuzným krále, si takový přepych nemůže dovolit. Musí být v každém ohledu mimo podezření. Dokonce i podezření by Carlině mohlo ublížit. Kdo ji má rád, měl by to vzít v úvahu. Rozumíš?"
Pug přikývl. Teď se mu teprve plně ulevilo, že odolal pokušení předešlých hodin.
"Dobře, vím, že budeš v budoucnu opatrný." Kulgan se usmál. "A nevšímej si starého Tullyho. Je jen rozmrzelý, že mu vévoda nařídil zůstat. Pořád si myslí, že je stejně mladý jako jeho akolyté. Teď utíkej a připrav se. Ani ne za hodinu bude svítat."
Pug přisvědčil a spěšně odešel, zanechávaje za sebou Kulgana napospas stohu knih tyčících se před ním. S lítostí vzal nejbližší a položil ji na polici. Po chvíli sebral další a nacpal ji do vaku. "Jedna ničemu neublíží," prohlásil k neviditelnému duchovi Tullyho, který nesouhlasně kroutil hlavou. Naskládal zbytek knih zpátky na polici, až na poslední díl, který ukryl do vaku. "No dobrá," řekl vzdorně, "dvě!"

Kapitola osmá
CESTA

Z oblohy se sypal těžký mokrý sníh. Pug se chvěl ve svém teplém plášti zimou, protože už deset minut seděl v sedle a čekal, až se na cestu připraví i zbytek vévodovy družiny.
Nádvoří bylo zaplněné spěchajícími a pokřikujícími muži, přivazujícími zásoby ke hřbetům nákladních mul. Rodící se svítání propůjčilo nádvoří lehkou barevnost namísto původní černi a šedi, které přivítaly Puga, když sešel z věže. Nosiči už donesli jeho zavazadlo dolů a přivázali jej na muly společně s ostatními věcmi.
Za Pugem se ozvalo vyděšené "Hou!" Otočil se a spatřil Tomase, jak zběsile škube za uzdu a zvedá tak živému hnědákovi hlavu do výšky. Stejně jako Pugův lehký válečný kůň s lesklou srstí měl daleko ke klidnému tažnému zvířeti, na kterém jeli onehdá k vraku. "Netahej tak silně," zavolal Pug. "Zařízneš mu udidlo do huby a pobláznís ho. Několikrát jemně zatáhni a povol."

Tomas poslechl, kůň se zklidnil a postavil se po bok Pugovu zvířeti. Tomas seděl, jako by z jeho sedla trčely hřeby. Tvář měl staženou soustředěním a snažil se odhadnout, co jeho kůň provede v příštím okamžiku.
"Kdybys neměl včera pochodové cvičení, mohl jsi jít jezdit a získat trochu zkušeností. Teď tě budu muset učit po cestě."
Tomas vypadal vděčně za nabídku pomoci. Pug se usmál. "Než se dostaneme do Bordonu, budeš jezdit jako královský kopiník."
"A chodit jako natržená stará panna." Tomas se nadzdvihl ze sedla. "Už teď mám pocit, jako bych seděl hodiny na velkém balvanu. A to jsem teprve vyšel ze stájí."
Pug seskočil na zem a prohlédl osedlání Tomasova koně. Nechal Tomase zahýbat nohou, aby mohl zkontrolovat upevnění třmenů, a zeptal se: "Kdo ti sedlal toho koně?"
"Rulf, proč?"
"Myslel jsem si to. Oplácí ti za tvoje výhrůžky kvůli tomu meči anebo se ti mstí za mě, protože jsi můj přítel. Nedovolil by si něco provést mně, protože jsem panoš, ale tobě klidně zauzluje řemeny od třmenů. Pár hodin jízdy a měsíc by sis nesedl ani k jídlu, pokud by tě kůň rovnou neshodil a nesrazil by sis vaz. Slez dolů, ukážu ti to."
Tomas sesedlal - jeho pohyb byl něčím mezi skokem a pádem. Pug mu ukázal uzly. "Třely by se ti o vnitřní stranu stehen a večer bys v nich měl vydřené díry. A nejsou dost dlouhé." Pug řemeny rozvázal a nastavil je na správnou délku. "Bude se ti to zdát chvíli divné, ale musíš držet paty dole. Budu ti to připomínat tak dlouho, až ti z toho bude zle, ale když to pak budeš dělat, aniž bys na to musel myslet, ušetří ti to problémy. A nesnaž se ho tisknout koleny; to je špatné a bolely by tě z toho nohy tak, že bys zítra nemohl chodit." Přidal ještě několik základních pokynů a prohlédl ještě popruhy u sedla. Byly uvolněné. Když se je pokusil utáhnout, kůň ostře nasál vzduch. Pug ho poplácal po boku, kůň odfrkl a Pug rychle zatáhl za popruh. Pak řekl: "Někdy během dne bys pravděpodobně zjistil, že se nakláníš na jednu stranu, což je nanejvýš nepohodlná pozice."
"Zatracený Rulf!" Tomas se otočil ke stájím. "Vytluču mu kosti z těla!"
Pug popadl Tomase za paži. "Počkej, nemáme čas na rvačky."
Tomas chvíli stál se zaťatými pěstmi, pak se uvolnil a oddechl si. "Stejně nejsem ve stavu, kdy bych se mohl prát." Obrátil se k Pugovi, který prohlížel koně.
Pug pokýval hlavou a přisvědčil. "Já taky ne." Dokončil kontrolu sedla a uzdy a kůň se začal plašit. Pug jej uklidnil. "Rulf ti také dal dost temperamentní zvíře. Tenhle chlapík by tě nejspíš shodil ještě před polednem a byl by na zpáteční cestě do stáje dřív, než bys dopadl. S bolavýma nohama a zkrácenými třmeny bys neměl nejmenší šanci. Vyměním ho s tebou." Tomasovi se ulevilo a vyškrábal se na hřbet druhému koni. Pug znovu nastavil třmeny pro oba jezdce.
"Můžeme si je zase vyměnit, až zastavíme na oběd." Pug pak ukonejšil válečného koně, napnutého jako struna, a mrštně se vyšvihl do sedla. Když hnědák ucítil na uzdě jistou ruku a pevné nohy na bocích, výrazně se zklidnil.
"Hej! Martine," zvolal Tomas, když se vévodův vrchní lovčí objevil v jeho zorném poli. "Cestuješ s námi?"
Posměšný úsměv rozčísl tvář lovce, který měl přes svůj kožený oděv přehozen těžký zelený plášť. "Jenom kousek, Tomasi. Mám vést nějaké stopaře kolem hranice Crydee. Až se dostaneme k jižnímu rameni řeky, vydám se přímo na západ. Dva z mých stopařů už jsou na cestě a 'čistí' vévodovi cestu."
"Co si myslíš o té záležitosti s Tsurany, Martine?" zeptal se Pug.
Tvář stále mladě vyhlížejícího vrchního lovčího se zachmuřila. "Jestliže jsou znepokojeni i elfové, pak je skutečně čeho se obávat." Otočil se směrem k přední části shromážděných jezdců. "Omluvte mě, musím udělit pokyny svým mužům." A zanechal chlapce o samotě.
Pug se zeptal Tomase: "Co tvoje hlava dnes ráno?"
Tomas udělal obličej. "Teď je asi o dvě čísla menší, než když jsem se probudil." Tvář se mu poněkud rozjasnila. "Ale to vzrušení přece jen nějak zmírňuje neustálé tepání uvnitř. Cítím se skoro dobře."
Pug zíral na pevnost. Vzpomínky na včerejší noční příhodu se stále prohánělly jeho hlavou a náhle zalitoval, že musí odjet s vévodou.
Tomas zaznamenal Pugovu zádumčivou náladu a otázal se: "K čemu ta mrzutost? Netěšíš se na cestu?"
"To nic. Jen tak přemýšlím."
Tomas chvilku Puga upřeně pozoroval. "Myslím, že rozumím." S hlubokým povzdechem klesl zpátky do sedla a jeho kůň zaržál a začal podupávat. "Já jsem docela rád, že odjíždíme. Myslím, že Nela nějak přišla na tu věc, o které jsme mluvili včera."
Pug se zasmál. "To tě naučí dávat si pozor, koho si vodíš do spíže."
Tomas se zaraženě usmál.
Dveře od pevnosti se otevřely a vévoda s Aruthou vyšli ven, doprovázeni Kulganem, Tullym, Lyamem a Rolandem. Carline je následovala s lady Marnou v patách. Vévoda a jeho společníci zamířili k čelu konvoje, ale Carline spěchala k místu, kde seděl Pug s Tomasem. Strážcové, které míjela, ji zdravili, ale ona jim nevěnovala sebemenší pozornost. Došla až k Pugovi, a když se zdvořile uklonil, řekla: "Ach, slez z toho hloupého koně."
Pug sešplhal a Carline ho objala kolem krku a na okamžik se k němu pevně přitiskla. "Dávej na sebe pozor a šťastnou cestu," popřála mu. "Ať se ti nic nestane." Odtáhla se a krátce jej políbila. "A vrať se brzy domů." Zadržujíc slzy, odspěchala za otcem a bratrem, kteří čekali na rozloučení.
Tomas teatrálně výskl a rozesmál se, zatímco Pug znova nasedal, a kolemstojící vojáci se pokoušeli skrýt své pobavení.
"Vypadá to, že s vámi má princezna nějaké plány, můj lorde," posmíval se Tomas. Uhnul před políčkem, který mu chtěl Pug vlepit hřbetem ruky. Ten pohyb však vyplašil jeho koně a v tom okamžení měl Tomas plné ruce práce přesvědčit jej, aby se vrátil zpět do řady. Oř však byl rozhodnut jít kamkoliv, jen ne tam, kam chtěl Tomas; teď se smál pro změnu zase Pug. Nakonec se mu podařilo dostat se se svým koněm k Tomasovi a zavedl jeho nespolečenskou kobylku zpět

do řady. Ta sklopila uši, otočila se a štípla Pugova koně. "S Rulfem si budeme vyřizovat účty oba, protože nám dal koně, kteří nesnášejí jeden druhého. Vyměníme toho tvého s některým z vojáku."
Tomas s úlevou napůl sesedl, napůl se zřítil na zem a Pug vyřídil výměnu s jedním vojákem vzadu. Když bylo vše hotovo a Tomas se vrátil na své místo, přistoupil k nim Roland a podal oběma ruku. "Vy dva, buďte teď na sebe opatrní. Čeká vás spousta potíží, aniž byste je museli vyhledávat."
Přisvědčili, že na sebe budou dávat pozor, a Roland prohodil k Pugovi: "Dohlédnu tu na tvoje záležitosti."
Pug postřehl jeho výsměšný úsměv, letmo pohlédl směrem, kde stála Carline se svým otcem, a poznamenal: "Nepochybuji o tom," a pak dodal, "Rolande, ať se stane cokoliv, tobě taky hodně štěstí."
Roland řekl: "Děkuji ti. Beru to tak, jak to říkáš." K Tomasovi prohodil: "Bez vás tu určitě bude nuda."
Tomas odvětil: "S tím, co se děje, by trocha nudy nezaškodila."
Roland se ušklíbl: "Dokud jí není příliš mnoho, viď? Opatrujte se. Jste otravná dvojka, ale nechtěl bych vás ztratit."
Tomas se smál, když je Roland opouštěl s přátelským zamáváním. Pug panoše sledoval, jak míří k vévodově skupince, a zahlédl Carlinu stojící vedle svého otce. Otočil se k Tomasovi. "Tohle rozhodlo. Jsem rád, že jedu. Potřebuji si odpočinout."
Seržant Gardan se vydal zpátky podél kolony s příkazem k odjezdu a pak už vyrazili. Vévoda s Aruthou jeli v čele, Kulgan a Gardan bezprostředně za nimi. Martin Dlouhý Luk a jeho stopaři klusali na svých koních po stranách. Následovalo dvacet párů ozbrojených jezdců, kteří obklopovali Tomase a Puga. Nakonec vyrazila karavana mul nesoucích zavazadla, kterou doprovázelo pět párů strážných. Nejdříve pomalu, potom s rostoucí rychlostí projeli branami hradu a vydali se po cestě dolů na jih.

Byli na cestě už tři dny, z toho poslední dva projížděli hustými lesy. Toho rána přejeli jižní rameno řeky Crydee, zvané Hraniční řeka. Označovala hranici mezi Crydee a panstvím barona z Carsu, jednou z vazalských provincií lorda Borrice. Martin Dlouhý Luk a jeho muži se vydali na východ.
Sněhy časné zimy přišly náhle a pokryly podzimní krajinu bílým popraškem. Mnoho lesních obyvatel bylo zastiženo nepřipravených na zimu, králíci měli stále ještě spíše víc hnědou než bílou srst, husy a kachny si plavaly po napůl zamrzlých jezírkách, když se zastavily na své cestě na jih, aby si odpočinuly. Sníh se snášel v poryvech těžkých mokrých vloček, ve dne vždy trochu roztál a v noci přimrzal, takže se na povrchu vytvořila tenká vrstva ledu. Tichým zimním vzduchem se neslo praskání ledu a zmrzlého listí pod ním, jak se kopyta koní a mul prolamovala nepevnou vrstvou.
Odpoledne Kulgan zahlédl létající ohnivé dráčky, kroužící v dálce. Skrz stromy je bylo sotva vidět. Barevná stvoření - červená, zlatá, zelená a modrá - se prohánělа nad vrcholky stromů, zmizela na chvíli z dohledu a pak se opět vynořila, aby spirálovitě stoupala vzhůru s řevem a malými obláčky ohně. Kulgan zastavil, nechal karavanu přejít a počkal na Puga a Tomase. Když ho dojeli, upozornil je na ten úkaz a řekl: "To je namlouvací rituál. Podívejte, čím jsou samci útočnější, tím větší sklízejí úspěch u samiček. Přál bych si mít čas, abychom to mohli lépe studovat."
Pug pohledem sledoval tvory vznášející se nad mýtinou a najednou, trochu s úlekem povídá: "Kulgane, není to támhle Fantus, ten, co se vznáší na okraji?"
Kulganovy oči se rozšířily. "Dobří bohové! Myslím, že je."
Pug se zeptal: "Mám ho zavolat?"
Mág se uchechtl. "Podle pozornosti, jíž se mu dostává, si myslím, že by to nebylo vhodné."
Když doháněli vévodův průvod, ztratili dračí slet z očí. Kulgan vysvětloval: "Na rozdíl od jiných tvorů se dráčci namlouvají s prvním sněhem. Samičky nakladou vejce do hnízd, pak celou zimu spí a zahřívají vajíčka svým tělem. Na jaře se mladí vylíhnou a jejich matky se o ně starají. Fantus pravděpodobně stráví několik dalších dní... ehm, zachováváním rodu. Pak se vrátí do pevnosti a bude celý zbytek zimy otravovat Meechama a lidi z kuchyně."
Tomas a Pug se rozesmáli. Tomasův otec dával velmi jasně najevo, že považuje dráčka za druh trestu, něco jako bohy seslaný mor do jeho uklizené kuchyně. Ale několikrát měli chlapci příležitost Megara vyslídit, jak štědře dává té obludce nejchutnější a nejšťavnatější zbytky od večeře. Za patnáct měsíců, co se Pug učil u Kulgana, se Fantus stal pro většinu z vévodových poddaných křídlatým, šupinatým domácím mazlíčkem, ačkoliv byli i tací, jako například princezna, kteří shledávali jeho dračí vzhled poněkud zneklidňujícím.
Pokračovali ve své cestě na východ, zatím mířili jižně k průsmyku tak rychle, jak jim terén dovoloval. Vévoda měl obavy, zda se jim podaří dosáhnout Jižního průsmyku dřív, než jej sníh učiní neprůchodným a odřízne je tak až do jara od východní oblasti. Kulganův smysl pro předpovídání počasí naznačil, že mají velkou naději dostat se tam dřív, než přijde první velká sněhová bouře. Brzy dojeli k okraji nejhlubší části velkých jižních lesů, k Zelenému srdci.
V samém nitru mokřadů na ně čekaly na předem dohodnutých místech dva oddíly strážných z pevnosti Carsu s čerstvými koňmi. Vévoda Borric vyslal na jih holuby s pokyny pro barona Bellamyho, který stejnou cestou poslal odpověď, že koně budou připraveni. Strážní se zvířaty spěchali na místa setkání z posádkového města Jonrilu, državy Bellamyho a Tolburta z Tulanu v blízkosti velkých lesů. Výměnou koní ušetří vévoda tři, možná čtyři dny cesty do Bordonu. Martinovi stopaři mokřady zkontrolovali a zajistili vévodovi a jeho doprovodu bezpečnou cestu. Na místo prvního setkání měla družina dorazit později toho dne.
Pug se podíval po Tomasovi. Vyšší chlapec už seděl na koni o něco lépe, ale stále máchal rukama jako kuře pokoušející se vzlétnout, jakmile byli donuceni k rychlejšímu klusu. Gardan sjel zpátky podél řady až k místu, kde těsně před strážci zavazadel jeli oba chlapci. "Dávejte pozor," zavolal. "Odtud až k Šedým věžím je to nejtemnější část Zeleného srdce. Dokonce i elfové tudy projíždějí rychle a v početných tlupách." Seržant vévodovy stráže obrátil koně a pospíchal zpět do čela skupiny.
Cestovali po celý zbytek dne, každé oko přitom sledovalo ostražitě les a pátralo po známkách možných potíží. Tomas s

Pugem lehce rozprávěli, Tomas prohodil poznámku o vyhlídkách na dobrý boj. Jejich žertování znělo vojákům rozmístěným kolem nich nadutě. Sami jeli tiše a ostražitě. Na místo setkání dorazili těsně před západem slunce. Byla to paseka značných rozměrů, s několika pařezy zarostlými travou a podrostem, vyčuhujícími ze sněhu, což vypovídalo o tom, že stromy byly vymýceny už dávno.
Čerství koně stáli na hlídce, každý uvázán na dlouhém provaze, a kolem nich bdělo šest strážců. Jakmile vévodova karavana vjela na mýtinu, okamžitě měli zbraně v pohotovosti. Sklonili je však, když spatřili známý prapor Crydee. Byli to muži z Carsu, oděni v šarlatové uniformy barona Bellamyho, v místě srdce rozdělené na čtvrtiny zlatým křížem. Štít každého z nich nesl stejné znamení.
Velitel šesti vojáků zasalutoval. "Šťastné shledání, můj pane."
Borric opětoval pozdrav pokynem hlavy. "Koně?" zeptal se stručně.
"Jsou v dobrém stavu a odpočatí po dlouhém čekání. Stejně jako muži."
Borric sesedl a jiný voják vzal otěže jeho koně.
"Potíže?"
"Žádné, můj pane, ale tohle místo je jako stvořené pro lidi, pro které je zákon jen prázdným pojmem. Celou předešlou noc jsme drželi hlídky po dvou a cítili jsme na sobě plíživé pohledy." Velitel byl zjizvený veterán, který svého času bojoval s gobliny a bandity. Nepatřil k těm, kteří dávají volný průchod vzletné fantazii, a vévoda si to dobře uvědomoval. "Zdvojnásobte hlídky pro tuto noc. Koně odvedete ke své posádce zítra. Raději bych je nechal den odpočinout, ale tohle je opravdu zlé místo."
Princ Arutha postoupil dopředu. "Také jsem cítil něčí pohledy posledních pár hodin, otče."
Borric se obrátil znovu k veliteli. "Je možné, že jsme sledováni bandou brigantů, kteří se snaží vyslídit účel naší cesty. Pošlu s vámi dva muže, jeďte se podívat zpátky. Padesát nebo čtyřicet osm mužů není velký rozdíl, ale osm je o mnoho lepší počet než šest." Jestliže velitel pocítil nějakou úlevu, nedal to na sobě znát, jen jednoduše řekl: "Díky, můj pane."
Borric muže propustil a společně s Aruthou došli doprostřed tábora, kde hořel velký oheň. Vojáci vztyčovali hrubé přístřešky proti větru, stejně jako to dělali každou noc jejich putování. Borric zahlédl mezi koňmi i dvě muly a všiml si, že přivezly žoky se slámou. Arutha sledoval jeho pohled. "Bellamy je moudrý muž, slouží Tvé Milosti dobře."
Kulgan, Gardan a chlapci se přiblížili ke dvěma šlechticům, kteří se hřáli u ohně. Tma se rychle snášela, dokonce i v pravé poledne bylo ve sněhem zapadlém hvozdu jen málo světla. Borric se rozhlédl kolem a zatřásl se víc než jenom z chladu. "Tohle místo nevěstí nic dobrého. Uděláme nejlépe, když odtud budeme co nejdřív pryč."
Rychle se najedli a uložili se ke spaní. Pug a Tomas se k sobě přitiskli a vylekaně sebou trhali při každém podezřelém zvuku, dokud je únava neukolébala k spánku.

Vévodova družina se nořila hlouběji do lesa, kde byl podrost místy tak neprůchodný, že stopaři museli měnit směr nebo se dokonce rychle vracet a vytyčovat skupině jinou cestu. Houštiny zde nabývaly pravého smyslu toho slova - po celé Midkemii by snad člověk nenašel obdobu.
Pug k Tomasovi prohodil: "Pochybuji, že tu někdy svítí slunce." Mluvil tiše. Tomas pomalu přikývl a očima stále sledoval okolní les. Od doby, kdy před třemi dny opustili muže z Carsu, cítili, jak každým dnem roste napětí. Zvuky lesa byly stále řidší a tišší, jak postupovali dál, a teď už se nikde neozýval ani hlásek. Bylo to, jako by se i zvěř a ptáci tomuto koutu světa vyhýbali. Pug věděl, že to bylo způsobeno tím, že jen málo zvířat nemigrovalo na jih nebo se neukládalo k zimnímu spánku, ale nijak to nezmenšovalo jeho a Tomasův děs.
Tomas zpomalil. "Cítím, že se stane něco hrozného."
Pug mu oponoval. "To už říkáš dva dny." Po minutě dodal: "Doufám, že nebudeme muset bojovat. Nevím, jak mám s tím mečem zacházet, přestože ses pokoušel mi to ukázat."
"Tady," řekl Tomas a něco vytáhl. Pug si to vzal a zjistil, že to je malý váček s několika oblázky a prak. "Myslel jsem, že by ses cítil líp s prakem. Taky jsem si jeden vzal."
Pokračovali v jízdě další hodinu, pak zastavili a snědli studené jídlo. Měli za sebou polovinu dopoledne, Gardan prohlížel jednoho koně po druhém a ujišťoval se, zda je v pořádku. Každý z vojáku si byl vědom toho, že nesmí přehlédnout ani to nejmenší zranění či nemoc. Kdyby kůň klopýtl, jeho jezdec by k sobě přibral ještě jednoho a oba by se museli pokusit dostat domů na vlastní pěst. Vévoda si bohužel nemohl dovolit žádné zdržení. Bylo to něco, na co nikdo takovou dálku od bezpečného útočiště nechtěl ani pomyslit, natož o tom mluvit nahlas.
Někdy uprostřed odpoledne se měli setkat s další vyčleněnou jednotkou s čerstvými koňmi. Sebevražedná rychlost prvních čtyř dní byla nahrazena opatrnou chůzí, neboť spěchat mezi stromy by mohlo být nebezpečné. Rychlostí, kterou postupovali, tam budou včas. Přesto se však vévoda znepokojoval nad pomalým postupem.
Jeli dál a dál, čas od času byli přinuceni zastavit a počkat, až vojáci prosekají cestu křovinami. Údery jejich mečů se rozléhaly tichem lesů. Poté opět sledovali stezku vyznačenou stopaři.
Pug byl ponořen v myšlenkách na Carline, když tu náhle se z předních řad, kam chlapci nedohlédli, ozval výkřik. V tom okamžiku vojáci jedoucí blízko Puga a Tomase vyrazili kupředu, nevšímali si houští a instinktivně uhýbali před nízko visícími větvemi.
Pug s Tomasem popohnali koně za ostatními a zakrátko jejich smysly vnímaly jen rozmazaný hnědobílý obraz, když v letu míjeli sněhem poprášené stromy. Drželi se nízko, těsně nad krkem svých koní, a vyhýbali se tak většině větví, zatímco se zuby nehty snažili udržet na hřbetě. Pug se ohlédl přes rameno a všiml si, že Tomas zůstává pozadu. Větvičky a roští se zachytávaly Pugovi za plášť, když se prodíral k pasece. Náhle k jeho uším pronikly zvuky bitvy a chlapec poprvé v životě spatřil boj v plném proudu. Koně na výměnu se snažili vyprostit z úvazů, když se kolem nich rozpoutala bitevní vřava. Pug jenom matně rozeznával obrysy soupeřů, temné, zahalené stíny sekající svými meči nahoru po jezdcích.

Jedna postava se oddělila a běžela k němu. Vyhnula se ráně jednoho strážného jen pár yardu před Pugem. Podivný válečník se na Puga zle ušklíbl a měl oči jen pro něj. Zvedl svůj meč k útoku, náhle zavřeštěl a chytil se za tvář. Mezi prsty mu protékala krev. Tomas přitáhl uzdu těsně za Pugem a s výkřikem hodil další kámen. "Myslel jsem si, že se dostaneš do kaše," volal. Pobídl koně a přeskočil ležící postavu. Pug stál chvíli jako přimražený, pak pobídl i svého koně. Vytáhl prak a mrštil pár kamenů, nemohl si však být jist, zda některý z nich zasáhl cíl.
Najednou se Pug ocitl na místě, kde panoval klid. Všude kolem viděl postavy v tmavošedých pláštích a kožené zbroji, proudící z lesa. Vypadali jako elfové, jejich vlasy však byly tmavší a křičeli jazykem, který zněl Pugovým uším velmi nepříjemně. Z okraje lesa vylétly šípy a sedla crydeeských koní se začala vyprazdňovat.
Všude kolem byly rozesety mrtvoly útočníku i vojáků. Pug zahlédl nehybná těla tuctu mužů z Carsu a dvou Martinových předních stopařů, uvázaná kolem ohně tak, aby muži vypadali jako živí. Tmavě rudé skvrny od krve zabarvily sníh pod nimi. Past byla nastražena dobře, vévoda zamířil přímo doprostřed mýtiny a nechal se obelstít.
Hlas lorda Borrice se rozlehl nad vřavou. "Ke mně! Ke mně! Jsme obklíčeni!"
Pug se rozhlížel po Tomasovi, zatímco zběsile kopal svého koně a poháněl ho směrem k vévodovi a shromážděným mužům. Šípy vyplnily vzduch a ozvěna výkřiků umírajících se odrážela v okolních mokřadech. Borric zvolal: "Tudy!" a přeživší jej následovali. Prorazili do lesa skrz útočící lučištníky. Nelidské vřeštění provázelo jejich kroky, když uháněli pryč z nastražené pasti. Nakláněli se nízko nad krky svých koní a uhýbali před šípy a nízko visícími větvemi.
Pug prudce strhl koně stranou a vyhnul se tak velkému stromu. Ohlížel se kolem, ale Tomase neviděl. Pug nespouštěl oči ze zad jezdce před sebou, rozhodl se soustředit jen na to, aby neztratil z dohledu mužova záda. Děsivé hlasité výkřiky se ozývaly zezadu a další hlasy odpovídaly ze stran. Pug měl sucho v ústech a ruce se mu v tlustých rukavicích nepříjemně potily.
Uháněli lesem a kolem nich zněly ozvěny výkřiků. Pug ztratil přehled o vzdálenosti, kterou ujeli, ale zdálo se mu, že je to už více než míle. Přesto se z houštin stále ozývalo volání udávající ostatním směr vévodova úprku.
Náhle Pug prorazil hustým porostem a donutil zpěněného a supějícího koně ke krátkému, ale strmému stoupání. Ze všech stran jej obklopovalo šedozelené příšeří, probleskované jen tu a tam bílými stopami světla. Na vrcholku návrší stál vévoda s taseným mečem a k němu se sjížděli ostatní. Arutha seděl vedle svého otce, obličej navzdory chladu lesklý potem. Supící koně a vyčerpaní vojáci se shromáždili kolem. Pugovi se ulevilo, když zahlédl Tomase společně s Kulganem a Gardanem.
Když se přiblížil poslední jezdec, vévoda se otázal: "Kolik?"
Gardan přelétl zrakem ty, kteří přežili, a oznámil: "Ztratili jsme osmnáct mužů, máme šest raněných a přišli jsme o všechny muly a zavazadla."
Borric přikývl. "Necháme chvíli koně odpočinout. Oni přijdou."
Arutha řekl: "Zůstaneme tady, otče?"
Borric zavrtěl hlavou. "Je jich příliš mnoho. Nejméně sto jich zaútočilo na mýtině." Odplivl si. "Vlezli jsme jim do rány jako králík do oka." Krátce se rozhlédl. "Ztratili jsme nejméně polovinu družiny."
Pug se zeptal vojáka, který stál za ním: "Kdo to byl?"
Voják se na Puga podíval. "Bratrstvo temné stezky, panoši, kéž každého z těch bastardů navštíví Kahooli se svými kůly," odpověděl, dovolávaje se boha pomsty. Voják kolem naznačil rukou kruh. "Cestují po malých tlupách napříč Zeleným srdcem, ačkoliv nejčastěji žijí v horách odsud na východ a nahoře na Severních pláních. Těchhle bylo jako much, proklatá smůla."
Vzadu se rozlehl křik a vévoda zvolal: "Přicházejí. Jedeme!"
Ti, kteří přežili, se otočili a vyrazili. Znova se hnali houštinami před svými pronásledovateli. Pro Puga se čas zastavil, když zdolával nebezpečné yardy spletí větví. Dvakrát blízko něho vykřikli muži, zdali kvůli úderu větve nebo zásahu šípem, Pug nevěděl.
Opět se přihnali na paseku a vévoda rozkázal zastavit. Gardan podotkl: "Vaše milosti, koně už dlouho nevydrží takové tempo."
Borric zlostně udeřil do hrušky svého sedla a tvář mu potemněla vzteky. "Proklatci! Kde vlastně jsme?"
Pug otáčel hlavou. Neměl nejmenší představa, kde se právě nacházejí vzhledem k místu, z něhož byl veden prvotní útok, a soudě podle výrazu ostatních nebyl na tom nikdo o mnoho lépe.
Arutha řekl: "Kterým směrem je východ?" Vysoké stromy a zatažená obloha s rozptýleným světlem se proti nim spikly a nebylo možné nijak určit směr.
Kulgan se ozval: "Okamžik, Vaše Milosti," a zavřel oči. Opět se v lese za mimi ozvalo volání jejich pronásledovatelů. Kulgan otevřel oči a ukázal. "Tudy. Tam je východ." Bez jediné otázky nebo poznámky vévoda pobídl koně naznačeným směrem a pokynul ostatním, aby jej následovali. Pug cítil silnou potřebu držet se někoho známého a snažil se dostat k Tomasovi, ale nepodařilo se mu to kvůli tlaku ostatních jezdců. Těžce polykal a připustil si, že má pořádný strach. Křečovitý výraz na tvářích vojáků, kteří cválali poblíž, jej přesvědčil, že není se svým pocitem sám.
Znovu uběhl nějaký čas a oni se stále hnali temnými koridory Zeleného srdce. Každá příležitost k úniku byla vždy zmařena ozvěnami křiku Temných bratrů, jímž oznamovali ostatním jejich cestu. Občas Pug zahlédl v dálce rychle se pohybující stín, který se ihned ztratil v šeru stromů, a bylo zřejmé, že běžci udržují se zbytkem vévodovy družiny stejný kurs. Nezdálo se sice, že by je chtěli zadržet, ale stále se drželi poblíž.
Ještě jednou nařídil vévoda zastavit. Otočil se ke Gardanovi a rozkázal: "Průzkumníky! Zjistěte, jak jsou blízko. Musíme si odpočinout." Gardan ukázal na tři muže, ti seskočili a běželi zpátky podél trasy jejich ústupu. Jediné zazvonění meče a přiškrcený výkřik oznámil jejich střet s nejbližším stopařem Temného bratrstva.
"Proklatě!" zvolal vévoda. "Honí nás dokolečka jako stádo a ženou nás zpátky do svého středu, kde jsou nejsilnější. Už se pohybujeme víc na sever než na východ."

Pug využil příležitosti a popojel blíž k Tomasovi. Koně byli zpěnění a chvěli se, jak se z nich v mrazivém vzduchu odpařoval pot. Tomas se slabě usmál, ale neřekl nic.
Muži se rychle pohybovali mezi koňmi a zkoumali poranění. Za několik minut přiběhli průzkumníci. Byli zpocení a jeden z nich oznámil: "Pane, jsou dost blízko za námi, je jich nejméně padesát, šedesát."
"Jak dlouho jim potrvá, než nás dostihnou?"
Muži odkapával z obličeje pot, když odpovídal: "Pět minut, můj pane." S ponurým humorem dodal: "Ti dva, které jsme zabili, je zdrží, ale ne déle, než jsem řekl."
Borric promluvil ke skupině: "Na okamžik si odpočineme, pak pojedeme."
Arutha poznamenal: "Okamžik nebo hodinu, jaký je v tom rozdíl? Koně jsou na pokraji svých sil. Měli bychom zastavit, než se přižene ještě víc Bratrů."
Borric zavrtěl hlavou. "Musím se dostat k Erlandovi. Je nezbytně nutné, aby se dozvěděl o příchodu Tsuranů."
Šíp, bezprostředně následovaný dalším, vyletěl zpoza blízkých stromů a další jezdec se skácel. Borric zvolal: "Jedeme!"
Přinutili vyčerpané koně odklusat hlouběji mezi stromy a zpomalili do chůze. Dávali přitom pozor na případný útok.
Vévoda dal rukama signál, aby se vojáci rozprostřeli tak, že byli kryti ze všech stran. Zvířata odfrkávala pěnu z rozšířených nozder a Pug věděl, že jsou u konce svých sil.
"Proč nezaútočí?" zašeptal Tomas.
"Nemám ponětí," odpověděl Pug. "Jen nás tlačí zezadu a ze stran."
Vévoda zvedl ruku a zástup zastavil. Nebylo slyšet žádný zvuk jejich pronásledovatelů. Otočil se a tiše pronesl: "Možná nás ztratili. Předejte si zprávu, aby byli prohlédnuti koně -" Kolem hlavy mu prosvištěl šíp a minul jej jen o vlásek. "Kupředu!" vykřikl a nasadili trhavý klus po stezce, kterou sledovali.
Gardan zavolal: "Můj pane, vypadá to, že chtějí, abychom se stále pohybovali kupředu."
Borric drsným šeptem zaklel, pak se zeptal: "Kulgane, kterým směrem je východ?"
Mág opět zavřel oči a Pug věděl, že se oním zaklínadlem opakovaně vysiluje. Nebylo nijak složité, pokud člověk stál klidně, ale v těchto podmínkách ho muselo nesmírně vyčerpávat. Kulganovy oči se otevřely a on ukázal doprava. Skupina mířila k severu.
Arutha řekl: "Znovu nás donutili lehce zatočit, otče, zpátky k jejich hlavní síle."
Borric zvedl hlas. "Jen blázen nebo dítě by se držel tímto směrem. Na můj rozkaz, zabočit vpravo a zaútočíme." Počkal, až si všichni muži připraví zbraně, a potichu se pomodlil k bohům, aby koně vydrželi ještě jeden cval. Pak vévoda zvolal: "Teď!" Jako jeden muž se zástup obrátil doprava a jezdci pobídli své ochablé koně. Z hloubi lesa vylétl déšť šípu a muži i koně zasténali.
Pug se sehnul před větví, zoufale se držel uzdy a v rukou se mu klátil meč a štít. Cítil, jak mu štít vyklouzává, a snažil se ho zachytit, přitom ucítil, jak jeho kůň zpomaluje. Nedokázal udržet nutnou vládu nad zvířetem a zároveň se ohánět zbraní. Pug přitáhl uzdu, riskuje chvilkové zastavení, a uspořádal svou zbroj. Zvuk zprava přilákal jeho pozornost. Méně než pět yardů od něj stál lukostřelec z Bratrstva temné stezky. Pug zastal chviličku stát jako zařezaný, a stejně tak i lučištník. Puga udeřila do očí jeho podobnost s elfím princem Calinem. Ty dvě rasy se od sebe lišily jen nepatrně, byli stejně vysocí i stavění, rozdíl byl pouze v očích a vlasech. Tětiva jeho luku se zadrnčením praskla a on stál s pohledem upřeným na Puga, zatímco klidně napínal novou.
Pugův údiv nad takovou blízkostí příslušníka Bratrstva mu na chvíli dal zapomenout na důvod, proč zastavil. Ochromeně tam stál a pozoroval, jak lučištník opravuje svoji zbraň, uchvácen jeho chladně účelnými pohyby.
Ten vytáhl z toulce šíp a začal jej upevňovat do nové tětivy. Náhlý popud donutil Puga jednat. Jeho vrávorající kůň zareagoval na Pugovy divoké kopance do slabin a znovu se rozběhl. Pug šíp nezahlédl, ale zřetelně jej slyšel a cítil prolétnout kolem ucha. To už znovu cválal, lukostřelec zůstal vzadu a Pug dohánět vévodovu skupinu.
Zvuky zepředu Puga přiměly ještě zběsileji pobízet koně, ačkoliv to ubohé zvíře vykazovalo všechny známky toho, že se pohybuje na hranici svých možností. Pug se proplétal lesem, což mu značně znesnadňovalo panující šero.
Pojednou se před ním objevil jezdec ve vévodských barvách a Pug jej brzy předhonil, protože jeho kůň přece jen nesl menší váhu, a byl tedy nepatrně čerstvější. Terén byl teď zvlněnější a Pug byl zvědav, zda se už dostali k úpatí Šedých věží.
Náhle zaslechl zaržání, a když se ohlédl přes rameno, spatřil vojáka, jehož právě předjel, vyhozeného ze sedla. Jeho kůň se zhroutil a z nozder mu vytryskla zpěněná krev. Pug a další jezdec zastavili. Voják se obrátil a přijel k místu, kde stál jeho druh. Natáhl ruku a nabídl muži, aby jel s ním. Voják, jenž přišel o koně, jen zavrtěl hlavou, plácl stojící zvíře po zadku a poslal jej opět dopředu. Pug věděl, že všichni jejich koně už sotva nesou jednoho jezdce, pod dvojnásobnou váhou by se v každém případě zhroutili po několika krocích.
Voják vytasil meč a dorazil zraněného koně, pak se otočil a čekal na blížící se Temné bratry. Pugovi vytryskly slzy, když si uvědomil vojákovu odvahu. Druhý jezdec zakřičel přes rameno něco, čemu chlapec nerozuměl, a pak ho předjel. V okamžiku, kdy jej míjel, zavolal: "Pospěš, panoši!"
Pug vrazil koni paty do slabin a zvíře nabralo trhavý cval.
Prchající skupina pokračovala v klopýtavém, vyčerpávajícím útěku. Pug se prohnal mezi jezdci až na místo blízko vévody. Po několika minutách dal lord Borric znamení, aby zpomalili. Vjeli na další paseku. Borric přelétl zrakem družinu. Přes tvář mu přeběhl výraz bezmocného vzteku vystřídaný překvapením. Držel ruku zvednutou a hemžení jezdců ustalo. Z lesa se ozývaly výkřiky, ale dělila je od nich přece jen jistá vzdálenost.
Arutha měl oči rozšířené údivem, když se ptal: "Setřásli jsme je?"
Vévoda pomalu přikývl, soustředěn na vzdálené volání. "Na nějakou chvíli. Když jsme prorazili skrz jejich lučištníky, museli jsme se jich na krátko zbavit. Ale brzy to zjistí a rychle se vrátí zpátky. Máme deset, přinejlepším patnáct minut k dobru." Prohlédl si otrhanou skupinku. "Kdybychom tak našli nějaký úkryt."

Kulgan popojel na vrávorajícím koni k vévodovu boku. "Můj pane, možná bych měl jedno řešení, ale je riskantní a mohlo by být osudné."
Borric řekl: "Ne osudnější než čekat, až si pro nás přijdou. Jaký je tvůj plán?"
"Mám amulet, který ovládá počasí. Plánoval jsem ho využít na moři proti bouřím, protože jeho síla je omezená. Mohl bych se s ním pokusit skrýt místo, na kterém se schováme. Ať všichni muži shromáždí koně na nejvzdálenějším okraji mýtiny, u toho skalního výčnělku. A ať drží zvířata potichu."
Borric vydal příslušné rozkazy a koně byli odvedeni na protější stranu palouku. Uklidňující ruce poplácaly vyčerpané a vyděšené koně a utišily je po jejich dlouhém úprku.
Shromáždili se v nejvyšším bodě úzkého průseku, zády k žulovému výčnělku, který se rozkládal nad jejich hlavami jako šedivá pěst. Země kolem nich se mírně svažovala do tří stran. Kulgan začal procházet po obvodu natěsnané skupiny. Tichým hlasem vyslovoval zaklínadlo a mával přitom amuletem v složitém obrazci. Brzy se šedé odpolední světlo pomalu vytrácelo a kolem mága se začala sbírat mlha. Nejdříve to byly jen řídké chomáčky, pak se zformovaly další, hutnější cáry a ty se spojily v lehký opar.
Zanedlouho prostor mezi vévodovou družinou a linií stromů zbělal. Kulgan se pohyboval rychleji a mlha houstla, vyplňujíc mýtinu mléčnou bělí, jejíž ohnisko se soustředilo u kouzelníka a jež se rozšiřovala do všech směrů mezi stromy. Během několika minut nebylo vidět dál než na několik yardů.
Kulgan rázoval dál a dál, vysílaje husté kotouče mlhy a ztemňuje už tak dost šedé světlo mezi stromy. Paseka pomalu černala, jak nyní šerá mlha s každým vysloveným zaříkadlem houstla a bytněla.
Potom se Kulgan zastavil a naklonil se k vévodovi: "Všichni musí zůstat potichu. Kdyby temní elfové bloudili v mlze, nakloněný terén by je, doufám, svedl jednou nebo druhou stranou od skály. Ale ať se nikdo ani nepohne. Sebemenší šramot by nás prozradil."
Všichni muži přikývli, pochopili, že jim hrozí bezprostřední nebezpečí. Budou stát v samém středu této husté mlhy v naději, že Temní bratři projdou kolem a nechají si tak vévodu a jeho lidi ještě jednou v zádech. Byla to sázka na život - buď všechno, nebo nic. Kdyby se to podařilo, měli naději dostat se odsud dostatečně daleko dřív, než Bratrstvo prohlédne léčku a bude se vracet zpátky.
Pug se podíval na Tomase a zašeptal: "Dobře, že to tu je tak kamenité, jinak bychom jim nechali pěkné stopy."
Tomas němě přisvědčil, příliš se bál mluvit. Voják stojící vedle naznačil Pugovi, aby byl tiše, a mladý panoš zmlkl.
Gardan a několik strážců společně s vévodou a Aruthou zaujali pozice v přední linii a připravili si zbraně pro případ, že by manévr náhodou nevyšel. Křik byl stále hlasitější, jak se Temné Bratrstvo přibližovalo směrem, odkud přišli. Kulgan stál v blízkosti vévody a tiše zaříkával, shromažďoval kolem sebe víc a víc mlhy a posílal ji dopředu. Pug věděl, že se mlha bude rychle šířit a zahalovat stále větší oblast, dokud bude Kulgan pokračovat v zaklínání. Každou minutou se zamlžoval další kus Zeleného srdce a podstatně ztěžoval útočníkům situaci.
Pug pocítil mokro na tváři a vzhlédl. Začínal padat sníh. S obavami prohlížel mlhu, aby zjistil, zda na ni nemají snášející se vločky nepříznivý vliv. Díval se celou dlouhou minutu, pak si tichounce oddechl. Kdyby nic jiného, sníh mlžnému maskování napomáhal.
Nedaleko se ozvalo slabé zakopnutí. Pug ztuhl a všichni muži kolem něj zrovna tak. Ozval se zvláštní jazyk Bratrstva. Pug pocítil svrbění mezi rameny, ale neodvažoval se pohnout a snažil se nevnímat neodbytný, nepříjemný pocit na zádech. Mrkl po straně na Tomase. Tomas stál strnule a ruku držel svému koni na tlamě. V husté mlze vypadal jako socha. Všichni zbylí koně věděli, že ruka na čenichu je rozkaz ke klidu.
V mlze zazněl další hlas a Pug téměř nadskočil. Zdálo se, jako by volající stál přímo před ním. Z místa o něco dál přišla znova odpověď.
Gardan stál těsně před Pugem, chlapec pozoroval, jak se velitelova záda zaškubala. Gardan si pomaličku klekl a bezhlesně položil meč a štít na zem. Pohyboval se velmi pomalu, zvedl se a vytáhl z opasku nůž. Pak náhle vkročil do mlhy, jeho pohyby byly rychlé a plynulé, připomínal kočku mizející do noci. Zaslechli slabý zvuk a Gardan se znovu objevil.
Před ním se zmítalo tělo Temného bratra, jedna Gardanova obrovská černá ruka se pevně svírala kolem jeho úst. Druhá ruka ho škrtila. Pug viděl, že velitel neriskoval ani ten kratičký okamžik, který by mu trvalo zabořit nůž do zad toho stvoření. Gardan zatínal zuby bolestí, když mu tvor svými ostrými nehty rozdíral ruku do krve. Ten zase vyvaloval oči a bojoval o vzduch k dýchání. Gardan stál jako vrostlý do země. Díky své neuvěřitelné síle držel škubajícího se Temného bratra nad zemí. Obličej tvora zčervenal, pak zfialověl. Z Gardanovy ruky stékala krev od drápajících nehtu, ale silný voják se téměř nepohnul. Pak Temný bratr ochabl. Gardan trhl jeho krkem do strany a zlomil mu vaz. Poté nechal nehybné tělo potichu sklouznout na zem.
Gardan měl oči rozšířené úsilím a tiše supěl ve snaze popadnout dech. Pomalu se otočil, poklekl a vrátil nůž na své místo. Sebral meč a štít, stoupl si a vrátil se znovu k hlídkování v mlze.
Pug cítil bázlivou úctu a obdiv k veliteli, ale jako všichni ostatní se mohl jen tiše dívat. Přešel nějaký čas a hlasy ptající se po místě úkrytu uprchlíků se ozývaly stále slaběji. Hlahol se vzdaloval a pak, k nesmírné úlevě všech přítomných, se na mýtině rozhostilo ticho. Vévoda zašeptal: "Minuli nás. Vyveďte koně. Jedeme na východ."

Pug se rozhlédl šerem. Vpředu vedli skupinu vévoda Borric a princ Arutha. Gardan se držel vedle Kulgana, který byl stále ještě velmi vyčerpaný magickým zákrokem. Tomas beze slova kráčel v blízkosti svého přítele. Z padesáti strážných, kteří se s nimi v Crydee vydali na cestu, jich zbylo třináct. A na konci dne měli jen šest koní. Ostatní byli svými jezdci s pevně semknutými rty tiše utraceni, když už nebyli schopni další chůze.
Plahočili se stále kupředu, šplhali výš do předhoří. Slunce zapadlo, ale vévoda rozkázal pokračovat v cestě, obával se návratu jejich pronásledovatelů. Muži nakračovali opatrně, nejistí za noci v drsném terénu. Temnotu čas od času

prořízlo tiché zaláteření, to když některému z poutníků na zledovatělé skále uklouzla noha.
Pug vlekl své tělo, otupělé únavou a mrazem. Den se mu zdál nekonečný, už si ani nepamatoval, kdy naposledy zastavil nebo jedl. Jednou mu voják podal koženou nádobu s vodou, ale ten jediný osamocený lok byl už jen matnou vzpomínkou. Hrábl rukou, sebral hrst sněhu a vložil jej do úst, ale tající ledový chlad mu poskytl jen malou úlevu.
Začalo sněžit hustěji, nebo se to Pugovi alespoň zdálo; vločky neviděl, ale bodaly jej do tváře mnohem častěji a prudčeji. Mrazivě štípaly a Pug se pod svým pláštěm třásl.
Vévodův šepot zazněl tichou temnotou jako zadunění hromu. "Stát. Pochybuji, že by šli v takové tmě. Odpočineme si tady."
Někde vpředu bylo slyšet Aruthův tichounký hlas: "Do rána zapadají naše stopy sněhem."
Pug klesl na kolena a přitáhl si plášť pevně kolem sebe. Blízko něj se ozval Tomas. "Pugu?"
Tiše odpověděl: "Tady."
Tomas těžce dopadl vedle něho. "Myslím...," vyrážel ze sebe mezi supěním, "že se už... nikdy nepohnu."
Pug se zmohl jen na přikývnutí. Opodál se znovu ozval vévodův tichý hlas. "Žádný oheň."
Gardan odpověděl: "Tohle je zlá noc na studený tábor, Vaše Milosti."
Borric řekl: "Souhlasím, ale pokud jsou ti synové pekla někde poblíž, oheň by ty řičící bestie přivedl přímo k nám. Stulte se dohromady, abyste udrželi teplo a nikdo nezmrzl. Postavíme stráže a ostatním řekni, ať spí. S rozbřeskem chci vyrazit, abychom od nich udržovali co největší vzdálenost." Pug pocítil, jak se kolem něj mačkají těla, ale nepohodlí kvůli teplu mu nevadilo. Brzy upadl do neklidného spánku a často se během noci probouzel. A pak se náhle rozednilo.

Tři další koně zemřeli během noci a jejich těla ležela nezakrytá na sněhu. Pug vstal a cítil se ztuhlý, přepadla jej lehká závrať. Neovladatelně se třásl a podupáváním se snažil trochu rozproudit krev ve svém zmrzlém a rozbolavělém těle.
Tomas se zavrtěl, pak se s úlekem probudil a rozhlížel se, co se kolem děje. Neohrabaně se vyškrábal na nohy a přidal se k Pugovi, poskakoval a máchal rukama. "Nikdy v životě mi nebyla taková zima," procedil skrz drkotající zuby.
Pug se rozhlédl po okolí. Nacházeli se v prohlubni mezi výčnělky žulové skály, holé a šedé, která se za nimi vypínala do výše třiceti stop a tam se spojovala s dalšími v hřeben. Země se svažovala od jejich stezky dolů a Pug si všiml, že stromy jsou zde tenčí. "Pojď se mnou," prohodil k Tomasovi a začal se drápat na skálu.
"Zatraceně!" ozvalo se zdola a Pug i Tomas se ohlédli. Spatřili Gardana klečícího nad nehybným tělem strážného.
Velitel pohlédl na vévodu a řekl: "Zemřel v noci, Vaše Milosti." Potřásl hlavou a dodal: "Byl zraněn a vůbec se o tom nezmínil."
Pug počítal; kromě něj, Tomase, Kulgana, vévody a jeho syna už zbývalo jen dvanáct vojáků. Tomas se podíval vzhůru na Puga, který šplhal první, a zeptal se: "Kam jdeme?"
Pug si uvědomil, že šeptá. Naklonil hlavu a odpověděl: "Podívat se, co je za tím."
Tomas přikývl a pokračovali ve výstupu. Zkřehlé prsty protestovaly, když se měly chytat tvrdé skály, ale po chvíli námahy Pug ucítil, jak se mu tělem znovu rozlévá teplo. Natáhl se a chňapl po vrchním okraji stěny. Vytáhl se nahoru přes hřeben a čekal na Tomase.
Tomas přelezl přes okraj a popadal dech. Podíval se za Puga a vydechl: "Ach, sláva!"
Před nimi se majestátně zvedaly vysoké štíty Šedých věží. Za nimi vycházelo slunce a vrhalo na severní stranu hor růžové a zlaté záblesky, zatímco západní část byla ještě ponořena v indigové temnotě. Obloha byla jako vymetená, nikde ani mráček. Celá scenérie byla posypána bělostným sněhem.
Pug zamával směrem ke Gardanovi. Velitel přešel k úpatí jejich skály, vylezl kousek nahoru a řekl: "Co je tam?" Pug odvětil: "Šedé věže! Ani ne pět mil odsud."
Gardan naznačil chlapcům, aby se vrátili dolu. Slézali stejnou cestou, posledních pár stop překonali skokem a s žuchnutím dopadli na zem. To, že jejich cíl byl na dohled, je postavilo na nohy. Postoupili k místu, kde stál Gardan a radil se s vévodou, Aruthou a Kulganem. Borric mluvil tiše a jeho slova se jasně nesla ostrým ranním vzduchem.
"Vezměte všechno, co nesli mrtví koně a rozdělte to mezi muže. Vezmeme zbývající koně, ale nikdo nepojede. Není potřeba zvířata zakrývat, stejně za sebou zanecháme spoustu stop."
Gardan zasalutoval a začal kroužit mezi vojáky. Ti stáli po jednom nebo po dvou a střežili prostranství před možnými útočníky.
Borric se otázal Kulgana: "Máte potuchy, kde leží Jižní průsmyk?"
"Zkusím použít svůj magický zrak, můj pane." Kulgan se soustředil a Pug ho pozorně sledoval, neboť vnitřní zrak byl další z věcí, které mu v jeho studiu unikaly. Trochu to připomínalo používání křišťálu, avšak bez oné hmatatelné názornosti. Byl to spíš pocit, tušení vztahu mezi pozorovanou věcí a čarodějem. Po několika tichých minutách Kulgan řekl: "Nemohu říci, pane. měl-li jsem předtím jistotu, později představu, tak teď nemám nejmenší tušení, kterým směrem může průsmyk být."
Borric přikývl. "Přál bych si mít s sebou Dlouhého Luka. Zná tuhle oblast." Obrátil se na východ, jako by viděl Šedé věže skrz skálu, která stála v cestě. "Jedna hora vypadá jako druhá."
Arutha nadhodil: "Otče, na sever?"
Borric se nad Aruthovou logikou pousmál. "Ano. Pokud přechod leží na sever odsud, stále ještě máme šanci přejít, dokud úplně nezapadne. Jakmile se dostaneme na druhou stranu hor, počasí bude tam na východě mírnější - jak tomu aspoň touhle roční dobou bývá. Mělo by se nám podařit dorazit do Bordonu. Jsme-li už severněji než průsmyk, pak bychom se mohli dostat k trpaslíkům. Ti nám poskytnou přístřeší a možná znají další cestu na východ." Zkoumavě si prohlédl vyčerpanou skupinu. "S třemi koňmi a pitnou vodou z roztátého sněhu vydržíme další týden." Podíval se nahoru a studoval nebe. "Pokud vydrží počasí."
Kulgan poznamenal: "Neměli bychom mít špatné počasí ještě dva, možná tři dny. Blíže to již nemohu určit." Skrz stromy

k nim z hloubi lesa dolehl vzdálený křik. V okamžení všichni ztuhli. Borric se podíval na Gardana. "Veliteli, jak jsou, podle vás, daleko?"
Gardan se zaposlouchal. "Těžko říct, můj pane. Jednu, dvě míle, snad víc. V lese se zvuky nesou divně, navíc když je takováhle zima."
Borric kývl. "Shromážděte muže. Ihned odcházíme."
Pugovi krvácely konečky prstů a krev prosakovala skrz promáčené rukavice. Pokaždé, když to šlo, vévoda vedl poutníky přes skály, aby stopařům Temného bratrstva znesnadnil pronásledování. Každou hodinu byli vysíláni strážní zpátky, aby dělali falešné stopy. Táhli za sebou deky z mrtvých koní a maskovali tak pravý směr jejich cesty, jak nejlépe uměli.
Stáli na okraji průseku, kruhu obnažené skály, obklopeného ze všech stran roztroušenými borovicemi a smrky. Stromy tu rostly podstatně tenčí než v nižších polohách, kmeny se ztenčovaly s tím, jak stoupali do hor a drželi se spíš drsného, kamenitějšího terénu, než aby riskovali pronásledování. Od svítání směřovali na severovýchod, sledovali hřeben rozeklaných skal směrem k Šedým věžím, ale k Pugově zděšení hory vypadaly pořád stejně daleko.
Slunce stálo vysoko nad hlavou, ale Puga příliš nehřálo, neboť od Šedých věží vál studený vítr. Chlapec zaslechl poblíž Kulganův hlas. "Dokud vítr fouká od severovýchodu, nebude sněžit, protože na vrcholky hor dosud nenapadl žádný sníh, a tudíž tam není vlhkost, která by se srážela. Kdyby se vítr změnila vál ze západu nebo severozápadu, od Nekonečného moře, máme sníh na krku okamžitě."
Pug supěl, jak se škrábal po skalách a balancoval na kluzkém povrchu. "Kulgane, musíme se i teď učit?"
Několik mužů se zasmálo a ponuré napětí několika dnů se poněkud uvolnilo. Dosáhli prostranné plošiny, za kterou následovalo další strmé stoupání, a vévoda nařídil zastavit. "Rozdělejte oheň a poražte jedno zvíře. Počkáme zde na poslední zadní hlídku."
Gardan rychle poslal muže, aby nasbírali v lese dřevo, a jednoho, aby odvedl dva z koní pryč. Zvířata byla napjatá jako struny, bolely je nohy a byla unavená a hladová. Navzdory jejich výcviku je Gardan chtěl držet z dosahu pachu krve.
Vybraný kůň zaržál a rázem utichl. Když se oheň rozhořel, vojáci dali rožnit maso a brzy se vzduchem nesla vůně pečeně. Přestože Pug předpokládal, že nebude mít na jídlo ani pomyšlení, sbíhaly se mu nad tou vůní sliny. Za chvíli mu někdo podal klacek s velkým kusem opečených jater, která okamžitě zhltl. Opodál se Tomas stejně tak vypořádával s kusem vyškvařené kýty.
Když byli s jídlem hotovi, ještě horké maso bylo zabaleno do pruhů koňských pokrývek a roztrhaných tabardů a rozděleno mezi muže.
Pug a Tomas seděli vedle Kulgana a přihlíželi, jak vojáci zhášejí oheň, zahlazují stopy po táboření a připravují se na další pochod.
Gardan přistoupil k vévodovi. "Můj pane, zadní hlídka má zpoždění."
Borric přikývl. "Vím. Měli se vrátit už před půl hodinou." Podíval se dolů z kopce směrem k rozlehlému lesu, zahalenému mlhou. "Počkáme ještě pět minut a pak vyrazíme."
Čekali v naprosté tichosti, ale nedočkali se. Konečně Gardan vydal rozkaz k pochodu. "Dobrá, chlapci. Jdeme."
Muži se seřadili za vévodou a Kulgan s chlapci vykročili za nimi. Pug počítal. Zbylo jen deset vojáků.

O dva dny později přišly kvílející větry, ledové jehly se zabodávaly do nekryté pokožky. Každá z postav plahočících se pomalu k severu se halila co nejtěsněji do plášťů a opírala se do větru. Všichni si natrhali hadry a obalili si jimi boty v chabém pokusu zabránit omrznutí. Pug se marně snažil udržovat řasy neobalené ledem, ale řezavý vítr mu hnal do očí slzy, které rychle zamrzaly a omezovaly jeho vidění.
Pug slyšel Kulganův hlas překřikující vítr. "Můj pane, přichází bouře. Musíme najít nějaký úkryt nebo zahyneme."
Vévoda přisvědčil a mávnutím ruky vyslal dva muže dopředu hledat útočiště. Oba se klopýtavě rozběhli, pohybovali se sice jen o něco málo rychleji než ostatní, ale snažili se, seč mohli, aby splnili úkol.
Ze severozápadu se valily mraky a obloha černala. "Kolik je času, Kulgane?" zakřičel vévoda přes vytí větru.
Mág zamával rukou nad hlavou, vichr mu odfoukl vlasy a vousy a odkryl tak jeho vysoké čelo. "Nejvýš hodina."
Vévoda znova kývl a nabádal své muže k rychlejšímu pohybu.
Smutný zvuk plačtivého zařehtání prořízl vzduch a voják oznámil, že pošel poslední kůň. Borric zastavil a se zaklením nařídil co nejrychleji maso zbourat. Vojáci zvíře porcovali, odřezávali kouřící pláty masa a předtím, než je zabalili, chladili je ve sněhu. Když byli hotovi, maso bylo rozděleno mezi muže.
"Jestli se nám podaří najít úkryt, rozděláme oheň a upečeme maso," zakřičel vévoda.
Pug tiše dodal, že pokud nenajdou přístřešek, maso vůbec nevyužijí. Znovu se vydali na pochod.
O malou chvíli později se dva strážní vrátili se zprávou o jeskyni vzdálené méně než čtvrt míle. Vévoda nařídil, aby je tam dovedli. Začal padat sníh hnaný silným větrem. Nebe bylo tmavé a vidět bylo ani ne na několik desítek stop. Pug cítil závrať a musel bojovat ze všech sil, aby vytáhl nohy ze sněhu. Obě ruce měl zkřehlé a byl přesvědčen, že má omrzlé ruce i nohy.
Tomas vypadal o trochu lépe, byl o něco tvrdšího založení, ale přesto tak vyčerpaný, že nemohl mluvit. Jen se plahočil po boku svého přítele.
Pak, v jediném okamžiku, ležel Pug tváří na sněhu, cítil nádherné teplo a chtělo se mu spát. Tomas vedle mágova učedníka poklekl. Zatřásl s ním a chlapec, který se ocitl téměř v bezvědomí, zasténal.
"Vstávej," křičel Tomas. "Už je to jen kousek."
Pug se vydrápal na nohy, podpíraný Tomasem a jedním z vojáků. Když vstal, Tomas naznačil vojákovi, že se o svého přítele postará. Voják přikývl, ale zůstal poblíž. Tomas povolil jednu z mnoha šňůr na dece, kterou měl kolem sebe omotanou kvůli teplu, přivázal jeden konec Pugovi k opasku a napůl vedl, napůl táhl menšího chlapce s sebou.

Chlapci následovali strážné, ti jim pomohli kolem skalního výčnělku a náhle se ocitli u ústí jeskyně. Udělali několik vrávoravých kroků dopředu do temnoty úkrytu a klesli na kamenitou zem. Oproti palčivému mrazu venku se jeskyně zdála vyhřátá a oba vyčerpáním usnuli.

Puga probudila vůně linoucí se z pečené koniny. Vstal a všiml si, že v místech, kam nedosáhne mihotavé světlo ohně, vládne tma. Všude kolem byly navršeny hromady větví a soušek a muži poctivě přikrmovali oheň. Ostatní stáli okolo a opékali kusy masa. Pug zahýbal prsty a zjistil, že ho ošklivě bolí, ale když stáhl roztrhané rukavice, známky omrzlin naštěstí nenašel. Šťouchl do Tomase, aby jej probudil, druhý chlapec se zvedl na lokty a zamrkal ve světle ohně.
Gardan stál na protější straně ohniště a mluvil se strážným. Vévoda seděl nedaleko v tichém rozhovoru se svým synem a Kulganem. Za Gardanem a strážcem už nebylo vidět nic než tmu. Pug si nemohl vzpomenout, kterou část dne se dostali do jeskyně, ale on i Tomas museli spát celé hodiny.
Kulgan si všiml, že jsou vzhůru, a přišel k nim. "Jak vám je?" zeptal se se stopami obav ve tváři. Chlapci naznačili, že s ohledem na okolnosti se cítí celkem dobře. Pak si na Kulganův rozkaz stáhli boty a Kulgan byl rád, že nemají žádné omrzliny, přestože, jak řekl, jeden z vojáků neměl takové štěstí.
"Jak dlouho jsme spali?" zeptal se Pug.
"Celou minulou noc a dnešní den," odpověděl mág s povzdechem.
Teprve teď si Pug všiml, že byla udělána spousta práce. Nejenže byly nařezány keře na topení, někdo je také přikryl několika dekami. Pár do oka chycených králíků viselo blízko vchodu do jeskyně hned nad řadou vyrovnaných, čerstvě naplněných kožených měchů na vodu. "Mohli jste nás vzbudit," řekl Pug se známkami obav v hlase.
Kulgan zavrtěl hlavou. "Vévoda nechtěl odejít, dokud bouře nepřejde, a to bylo teprve před pár hodinami. V každém případě jste ty a Tomas nebyli jediní, kdo byli unaveni. Myslím, že ani neohrožený velitel by nevydržel o mnoho déle, pokud by spal pouze jedinou noc. Vévoda počká do zítra, jak se věci vyvinou. Předpokládám, že bychom mohli vyrazit, nezmění-li se počasí."
Kulgan vstal a zlehka chlapcům pokynul, aby se ještě pokusili usnout, bude-li to možné, a přešel k vévodovi. Puga překvapilo, jak někdo, kdo právě prospal čtyřiadvacet hodin, může být ještě unaven, ačkoliv, pomyslel si, lepší by bylo něco teplého do žaludku, než se znovu ponoří do snů. Tomas přikývl na nevyslovenou otázku a oba se vyřítili směrem k ohni. Jeden z vojáků, zaměstnaný pečením masa, jim podal horké porce.
Chlapci zhltali jídlo a opřeli se o stěnu rozlehlé jeskyně. Pug začal na Tomase mluvit, ale zachytil pohled vojáka, hlídkujícího u ústí jeskyně, a to odvedlo jeho pozornost. Strážcovou tváří se mihl podivný výraz, zatímco mluvil s velitelem Gardanem, a kolena mu podklesla. Gardan jej v pádu zachytil a položil na podlahu. Oči rozložitého velitele se rozšířily, když spatřil, že z mužova těla vyčnívá šíp.
Zdálo se, že se čas na chvíli zastavil. Pak Gardan vykřikl: "Útok!"
Zvenčí se ozval jekot a do osvětleného prostoru vpadla postava, přeskočila zátaras z křoví, pak znovu proletěla nad ohništěm a srazila k zemi vojáka, který pekl maso. Přistála kousek před chlapci a otočila tvář k těm, které při svém letu minula. Tvor byl zabalen v plášti a kalhotách z kožešin. Na jedné ruce měl štít střední velikosti s mnoha šrámy utrženými v bitvách a v druhé držel vysoko zvednutý zahnutý meč.
Pug ani nedýchal, když stvoření zrakem přelétalo společnost v jeskyni, cenilo tesáky a z jeho nelidských rtů vycházelo vrčení. Oči mu žhnuly odraženým světlem plamenů. Tomasův výcvik se projevil a jeho meč, na kterém celou cestu tolik lpěl, byl v okamžení vytažen z pochvy. Tvor se dovedně sklonil směrem k Pugovi, který se odvalil stranou, a vyhnul se ráně. Ostří zazvonilo, když narazilo do země. Poté provedl otřesený Tomas výpad a zasáhl tvora do hrudi. Ten upadl na kolena a zachrčel. Plíce se mu naplnily krví, pak padl na tvář a skonal.
Do jeskyně se vrhli další útočníci a pustili se do souboje s crydeeskými muži. Ozývaly se nadávky a kletby a v úzkém prostoru jeskyně znělo řinčení mečů. Vojáci i útočníci bojovali tělo na tělo, protože se nemohli pohnout víc než o několik málo stop. Někteří z vévodových mužů zahodili meče a tasili dýky, které se pro boj zblízka hodily lépe.
Pug popadl svůj meč a hledal soupeře, ale žádného nenašel. V mihotavém světle ohně spatřil, že útočníků je podstatně méně než zbylých vojáků; na každého z nich se sesypali dva nebo tři a rychle se s útočníky vypořádali.
Náhle byl v jeskyni klid, až na těžké oddechování strážných. Pug se rozhlédla uviděl jen jednoho padlého muže, toho, který byl zasažen šípem. Několik dalších mělo lehká zranění. Kulgan mezi nimi pobíhal a prohlížel jejich rány, pak ohlásil vévodovi "Můj pane, žádná další vážná zranění nejsou."
Pug pohlédl na mrtvá stvoření. Šest jich leželo rozvalených na podlaze jeskyně. Byli jen o málo menší než lidé. Nad kartáčovitým, vystouplým obočím ubíhalo dozadu nízké čelo, lemované hustými černými vlasy. Jejich kůže s nádechem do modrozelena byla většinou hladká, kromě tváře jednoho z nich, na níž rašilo něco jako mladické vousy. Ve smrti měli otevřené oči, velké a kulaté, s velkými panenkami na žlutém pozadí. Všichni zemřeli s úšklebkem na škaredém obličeji a odhalili dlouhé zuby, které se podobaly klům.
Pug došel ke Gardanovi zírajícímu do tmy a hledajícímu stopy po dalších obludách. "Kdo to byl, veliteli?"
"Goblini, Pugu. Ale nechápu, co dělali tak daleko od svého obvyklého území."
Přistoupil k nim vévoda a řekl: "Jen půl tuctu, Gardane. Nikdy jsem neslyšel o tom, že by goblini útočili na ozbrojené muže, pokud by nebyli v naprosté převaze. Byla to sebevražda."
"Můj pane, podívejte, tady," ozvalo se volání Kulgana klečícího nad tělem jednoho goblina. Odtáhl špinavou kožešinovou vestu, kterou měl tvor na sobě, a ukázal na špatně obvázanou, dlouhou a roztřepenou jizvu na hrudníku. "To není od nás. Ta rána je tak tři, čtyři dny stará a špatně se hojí."
Strážci prohlédli i ostatní těla a oznámili, že další tři měli nezahojené čerstvé rány, které nepocházely z tohoto boje. Jeden měl zlomenou ruku a bojoval bez štítu.
Gardan prohlásil: "Pane, neměli žádnou zbroj. Jen zbraně, které drželi v rukou." Ukázal na mrtvého goblina, který měl na

zádech přivázaný luk a za opaskem zastrčený prázdný toulec. "Měli jen jeden jediný šíp a ten vystřelili po Danielovi."
Arutha zíral na tu řež. "To bylo šílenství. Čiré bláznovství."
Kulgan přisvědčil. "Ano, Výsosti, šílenství. Byli unaveni bojem, zmrzlí a vyhladovělí. Vůně pečeného masa je musela přivést k nepříčetnosti. Podle jejich vzhledu bych soudil, že nějakou dobu nejedli. Raději vsadili všechno na jeden jediný poslední útok, než aby se dívali, jak jíme, a umírali přitom zimou."
Borric znovu pohlédl na gobliny, pak přikázal svým mužem, aby vynesli těla ven z jeskyně. Poté položil otázku spíš sám sobě. "Ale proti komu bojovali?"
Pug řekl: "Proti Bratrstvu?"
Borric zavrtěl hlavou. "Oni sami jsou částí Bratrstva, s nímž se spolčují proti nám. Navzájem se nechávají na pokoji. Ne, to byl někdo jiný."
Tomas se přidal k těm, kteří stáli u vchodu, a rozhlédl se. Nebylo pro něj tak snadné jako pro Puga mluvit s vévodou, ale nakonec se odvážil. "Můj pane, trpaslíci?"
Borric přitakal. "Pokud trpaslíci podnikli nájezd na nedalekou vesnici goblina, vysvětlovalo by to, proč byli neozbrojeni a nevybaveni potravinami. Mohli popadnout nejbližší zbraně, prosekat si cestu ke svobodě a při nejbližší příležitosti vzít nohy na ramena. Ano, pravděpodobně to byli trpaslíci."
Stráže, které vynášely těla ven na sníh, vběhly zpátky do jeskyně. "Vaše Milosti," řekl jeden z nich, "zaslechli jsme mezi stromy pohyb."
Borric se otočil k ostatním. "Připravte se!"
Každý muž v jeskyni se rychle chopil zbraně. Brzy všichni slyšeli dusot nohou na zledovatělém sněhu. Zvuk nabíral na síle, jak se kroky přibližovaly, a oni čekali. Pug napjatě držel svůj meč a potlačoval strach, který mu podlamoval kolena. Náhle ti venku zastavili a znění kroků utichlo. Potom bylo slyšet, jak se jeden pár nohou oddělil od ostatních a vydal se blíž. Z noci se vynořila postava a mířila přímo k jeskyni. Pug natahoval krk, aby viděl přes vojáky, a vévoda pronesl: "Kdo přichází této noci?"
Malá osoba, ne vyšší než pět stop, odhrnula kápi svého pláště a odhalila tak kovovou helmici, posazenou na chomáčích hustých hnědých vlasů. V zářících zelených očích se odráželo mihotání plamenů. Huňaté nazrzlé obočí se stýkalo nad velkým, hákovitě zahnutým nosem. Postava si pozorně prohlížela družinu, pak dala znamení za sebe. Ze tmy se vyloupli další tvorové a Pug se tlačil dopředu, aby měl lepší výhled. Tomas stál těsně vedle něj. Zahlédli, jak blížící se postavy vedou několik mul.
Vévodovi a vojákům se viditelně ulevilo a Tomas vydechl. "To jsou trpaslíci!"
Několik strážných se zasmálo společně s trpaslíkem, který stál nejblíž. Výsměšně si Tomase změřil a prohlásil: "Koho jsi, chlapče, čekal? Snad že vás odsud dostanou nějaké pěkné dryády?"
Vůdce trpaslíků vstoupil do světla ohně. Zastavil se před vévodou a řekl: "Podle tvého tabardu vidím, že ty jsi muž z Crydee." Udeřil se do prsou a obřadně se představil. "Mé jméno jest Dolgan, náčelník vesnice Caldara a vojvoda trpasličího národa ze Šedých věží." Z pláště, překrytého až po pás dlouhým vousem, vylovil dýmku, plnil ji a rozhlížel se po ostatních v jeskyni. Potom řekl již méně oficiálním tónem: "Nuže, co, ve jménu bohů, přivádí tuto ubohou družinu do těchto mrazivých a opuštěných míst?"

Kapitola devátá
MAC MORDAINŮV PRŮCHOD

Trpaslíci převzali hlídku. Pug i ostatní z Crydee se sesedli kolem ohniště a hltali jídlo připravené Dolganovými muži. Nad ohněm v nádobě bublal dušený pokrm. Byly rozdány horké bochníky chleba, jaký si trpaslíci brávali s sebou na dlouhé cesty a jenž po rozlomení tvrdé, silné kůrky odhalil tmavou sladkou střídu z medového těsta. Uzené ryby, dovezené na hřbetech nákladních mul, byly vítanou změnou oproti koňské stravě posledních několika dnů.
Pug vzhlédl ze svého místa vedle Tomase zaneprázdněného ládováním se třetí porcí chleba a ryb. Sledoval, jak se trpaslíci účelně starají o všechno kolem tábora. Většina z nich se zdržovala venku, zdálo se, že jim chlad nevadí tolik jako lidem. Dva pečovali o zraněného muže, který vypadal, že přežije, jiná dvojice rozdělovala horké jídlo vévodovým mužům a další plnili poháry pivem z velkého měchu plného hnědé pěnivé tekutiny.
S Dolganem jich bylo čtyřicet. Vůdce trpaslíků byl doprovázen dvěma syny, starším Weylinem a mladším Udellem. Oba byli svému otci neuvěřitelně podobní, ačkoliv Udell byl o něco tmavší a měl černé vlasy místo červenohnědých. Oba však působili klidněji ve srovnání s otcem, který zeširoka rozkládal rukama, v nichž třímal dýmku a pohár piva, když hovořil s vévodou.
Trpaslíci byli na jakémsi druhu patroly na okraji lesa. Pug však pojal podezření, že hlídka v takové vzdálenosti od jejich vesnic je neobvyklá. Narazili na stezku goblinů, kteří zaútočili před několika minutami, a vydali se za nimi v těsném sledu. To bylo velké štěstí, protože jinak by vévodovu družinu vzhledem k tomu, že noční bouře zahladila po mužích z Crydee všechny stopy, beznadějně minuli.
"Pamatuji si tě, lorde Borrici," řekl Dolgan, usrkávaje přitom piva ze svého poháru. "Ačkoliv jsi byl sotva odrostlé batole, když jsem naposledy zavítal do Crydee. Povečeřel jsem s tvým otcem. Uctil nás dobrou hostinou."
"A přijedeš-li znovu do Crydee, Dolgane, doufám, že shledáš můj stůl stejně uspokojivým." Potom mluvili o vévodově poslání. Dolgan zůstával po celou dobu přípravy jídla zamlklý a přemýšlel. Najednou zpozoroval, že mu vyhasla dýmka. Smutně si povzdechl a odložil ji na stranu, načež si všiml, že Kulgan kouří svoji a vyfukuje přitom úctyhodná oblaka kouře. Viditelně se rozzářil a zeptal se: "Neměl bys tabák na jedno pokouření, mistře mágu?" Vyslovoval chrčivé hrdelní 'ř' jako všichni trpaslíci, když mluvili jazykem Království.

Kulgan vzal váček s tabákem a podal jej trpaslíkovi. "S radostí," odpověděl Kulgan, "moje dýmka a váček na tabák jsou dvě věci, které s sebou nosím za všech okolností. Smířil jsem se ztrátou některých osobních věcí - ačkoliv to, že jsem přišel o dvě knihy, mě hluboce rmoutí - ale nedokážu si představit, že bych vydržel za daných okolností, aniž bych si mohl dopřát potěšení ze své dýmky."
"Ba, ba," souhlasil trpaslík a zapaloval si svou vlastní. "Pravdu díš. Kromě jesenního piva - a společnosti mé drahé manželky a dobrého boje, samozřejmě - je málo věcí, které by snesly srovnání s nezkalenou radostí z dobrého kouření."
Z plna hrdla natáhl a vypustil velké mračno dýmu, aby dodal svým slovům důraz. Pak přes jeho hrbolatý obličej přeběhl přemýšlivý výraz a on řekl: "Teď k novinkám, které přinášíte. Jsou to podivné zprávy, ale vysvětlují mnohé záhady, které nás po nějakou dobu znepokojují."
Borric se zeptal: "Jaké záhady"
Dolgan ukázal ven z jeskyně. "Jak jsme vám říkali, hlídkujeme v této oblasti. Je to pro nás nové, neboť mnoho jar nebyly na území podél hranic našich dolů a statků žádné potíže." Usmál se. "Příležitostně nás obtěžovali výjimečně smělí bandité či peklomoři - po vašem Temní bratři - nebo kmen goblinů, ještě hloupějších, než bývá zvykem. Ale většinu času jsme žili v poklidu.
Ale není tomu dlouho, co se začalo všechno obracet k horšímu. Asi před měsícem, nebo trochu dříve, jsme začali pozorovat známky pohybu peklomorů a goblinů. Stěhují se ze svých vsí dál na sever od našeho území. Poslali jsme chlapce, aby se na to podívali. Našli jak gobliní, tak peklomoří vesnice opuštěné. Z některých byli jejich obyvatelé vyhnáni, ale jiné zůstaly prázdné bez jakýchkoliv známek násilí.
Je úplně zbytečné, abych zdůrazňoval, že zbavit se těchto zlotřilců je pro nás stále nesnadnější. Naše vsi jsou na vysoko položených luzích a náhorních plošinách a tam se neodváží zaútočit, ale jak táhnou, loupí naše stáda v údolích - to je důvod, proč jsme začali hlídkovat tady dole v podhůří. S nadcházející zimou sháníme stáda na nejníže položená luka, a tak musíme být obezřetní.
Kvůli velkému počtu peklomorů a goblinů, prchajících z hor dolů do lesů, vaši poslové zřejmě nedosáhli svého cíle. Teď máme alespoň potuchy, co způsobilo jejich migraci."
Vévoda přisvědčil. "Tsurané."
Dolgan se na chvilku zamyslela Arutha mezitím poznamenal: "Potom jich je velká síla."
Borric se na svého syna tázavě podíval, Dolgan se zachechtal a prohlásil: "To je chytrý chlapec, ten tvůj syn, lorde Borrici." Přemýšlivě pokýval hlavou a řekl: "Ba, princi. Jsou tam a je jich síla. Navzdory několika závažným omylům nejsou peklomoři nezkušení bojovníci." Znovu se odmlčel a na několik minut se ponořil do vlastních myšlenek. Potom vyklepal močku ze své dýmky a promluvil: "Naši muži se nepočítají mezi nejlepší válečníky Západu pro nic za nic, ale trpasličí národ není natolik početný, aby se mohl zbavit obtížných sousedů. Vystrnadit takové spousty, jaké teď táhnou přes naše území, by vyžadovalo drahně mužů, dobře ozbrojených a zásobených."
Kulgan řekl: "Dal bych nevímco, kdybych věděl, jak se dostali až do těchto hor."
"Já bych raději věděl, kolik jich je," podotkl vévoda.
Dolgan si znovu naplnil dýmku a poté, co se rozhořela, se zamyšleně zahleděl do ohně. Weylin a Udell na sebe kývli a Weylin pronesl: "Lorde Borrici, je jich možná na pět tisíc."
Než stačil polekaný vévoda cokoli říci, vytrhl se Dolgan ze svého snění. Zaklel a prohlásil: "Spíš jich bude k deseti tisícům!" Obrátil se a pohlédl na vévodu, jehož výraz zřetelně naznačoval, že nepochopil, co zde bylo řečeno. Dolgan dodal: "Napadla nás celá řada možností, jež je přiměly odstěhovat se - mor, vnitřní bojůvky mezi tlupami, škůdce v plodinách, působící hladomor. Na všem máme svůj podíl, ale ani jedno z toho nebylo tím pravým důvodem. Napadení cizí armádou nám vůbec nepřišlo na mysl.
Podle množství prázdných měst odhadujeme, že několik tisíc goblinů a peklomorů se uchýlilo do Zeleného srdce. Některé z vesnic jsou jen shlukem chatrčí, které by mí dva chlapci bez potíží porobili. Ale další jsou zdí obehnanými pevnostmi, vybudovanými na kopcích, s jedním, dvěma sty válečníky hlídajícími hradby. Našli jsme během měsíce tucet takových opuštěných sídel. Kolik mužů byste asi tak potřeboval k vykonání takového skutku, lorde Borrici?"
Poprvé v životě viděl Pug na vévodově tváři zřetelně se odrážet strach. Borric se naklonil dopředu, opřel si ruce o kolena a řekl: "Mám v Crydee patnáct set mužů, počítám-li i ty z pohraničních posádek. Mohu povolat dalších osm stovek nebo tisíc bojovníku z Carsu a stejně tolik z Tulanu, ačkoliv by to pro město bylo téměř neúnosné. Odvedenců z měst a vesnic by mohlo být přinejlepším tisíc, a většinou by to byli staří veteráni z obléhání Carsu, anebo mladí chlapci bez sebemenších zkušeností."
Arutha se ušklíbl stejným způsobem jako jeho otec, když říkal: "Nanejvýš čtyři a půl tisíce proti desetitisícové armádě, navíc celou třetinou z toho si nemůžeme být jisti."
Udell se podíval ze svého otce na lorda Borrice. "Můj otec nemá žádné pochybnosti o našich schopnostech, ale ani o schopnostech peklomorů, Vaše Milosti. Ať jich je pět tisíc nebo deset tisíc, budou to zkušení a tvrdí bojovníci, když vyhnali nepřátele naší krve tak rychle."
"Pak se domnívám," řekl Dolgan, "že bys měl co nejrychleji poslat zprávu svému staršímu synovi a vazalským baronům, aby se drželi v bezpečí opevnění vašich měst, a pospíšit si do Krondoru. Bude potřeba celé Západní královské armády, abychom s příchodem vesny odolali těmhle příchozím."
Tomas náhle vstoupil do hovoru. "Je to opravdu tak zlé?" zeptal se a ihned upadl do rozpaků, že vyrušil poradu. "Omlouvám se, můj pane."
Borric mávl rukou, jako že se nic nestalo. "Je možné, že se obáváme víc, než je nutné, a spřádáme možnosti, které snad nenastanou, ale správný voják je vždy připraven na nejhorší, Tomasi. Dolgan má pravdu. Musím požádat prince o pomoc." Pohlédl na Dolgana. "Ale abych povolal do zbraně Západní armádu, musím se dostat do Krondoru."
Dolgan řekl: "Jižní průsmyk je uzavřen a vaši lidští lodníci mají dost rozumu, než aby v zimě čelili Úžině temnot. Ale je

zde ještě jiná možnost, ač je to dost náročná cesta. Tyto hory jsou podkopány mnoha doly a starobylé tunely vedou pod celými Šedými věžemi. Spousta jich byla vykopána mými lidmi při těžbě zlata a železa. Některé z nich byly přirozeně vytvořeny v dobách, kdy se formovalo toto pohoří. A zase další tu existovaly už tehdy, když sem náš národ přišel, a jen bohové vědí, kdo je vyhloubil. Je zde jeden průchod, který vede pod celou šíří hor a vychází na druhé straně, jen jeden den pochodu od stezky do Bordonu. Projít jej trvá dva dny a mohou se objevit různá nebezpečí."
Trpasličí bratři pohlédli na svého otce a Weylin se zeptal: "Otče, Mac Mordainův průchod?"
Dolgan kývl hlavou. "Ba, opuštěný důl mého děda a předtím jeho otce." K vévodovi poznamenal: "Vykopali jsme mnoho mil tunelů vedoucích horami a některá propojení se starobylými průchody, o kterých jsem hovořil. O Mac Mordainově průchodu se vedou chmurné a podivné řeči, neboť je spojen s těmi starými chodbami. Nemálo trpaslíka se vydalo do hlubin věkovitých dolů, aby našli pověstné bohatství, a mnoho se jich vrátilo. Ale někteří zmizeli. Jakmile se trpaslík jednou pustí po stezce, vždycky najde cestu zpátky, takže se nemohli jen tak ztratit. Něco se jim muselo přihodit. Říkám vám to jen proto, abyste byli připraveni na vše, ačkoliv pokud se budeme držet chodeb vykopaných mými předky, nebudeme se příliš vystavovat nebezpečí."
"My, příteli trpaslíku?" otázal se vévoda.
Dolgan se zašklebil. "Kdybych vám jen ukázal cestu, během hodiny byste byli beznadějně ztraceni. Ne, nemám příliš velký zájem cestovat do Rillanonu a vysvětlovat králi, jak se mi podařilo ztratit jednoho z jeho nejlepších vévodů. Ochotně vás povedu, lorde Borrici, a chci za to jen málo." Mrkl na Puga a Tomase a pak dokončil, co měl na jazyku. "Řekněme tak váček tabáku a dobrou večeři v Crydee."
Vévodovi to poněkud vylepšilo náladu. S úsměvem řekl: "Ujednáno. Přijmi mé díky, Dolgane."
Trpaslík se obrátil ke svým synům. "Udelle, vezmi polovinu skupiny s jednou z mul a vévodovy muže příliš nemocné nebo zraněné na to, aby pokračovali v cestě. Pojedete do hradu Crydee. Někde v zavazadle je roh s inkoustem a brk, zabalené v pergamenu; najdi je pro Jeho Lordstvo, aby mohl sdělit pokyny svým lidem. Weyline, vezmi zbytek našich do Caldary, pak pošli zprávu ostatním vsím dřív, než přijde blizard. S vesnou vytáhnou trpaslíci ze Šedých věží do války."
Dolgan se podíval na Borrice. "Dosud nikdo, kam až sahá paměť mého národa, nepokořil naše vysokohorské vísky. Ale to by právě mohlo někoho lákat, aby to zkusil. Trpaslíci budou stát na straně Království, Vaše Lordstvo. Žijeme už dlouho v přátelských vztazích, obchodujete čestně a pomáháte nám, kdykoli požádáme. A my nikdy neutíkáme z bitvy, do které jsme povoláni."
Arutha řekl: "A co Kamenné hory?"
Dolgan se zasmál. "Děkuji Vaší Výsosti za osvěžení mé paměti. Starého Harthorna a jeho klany by bolestně znepokojilo, kdyby přišel dobrý boj a oni nebyli pozváni. Pošlu běžce i do Kamenných hor."
Pug a Tomas se dívali, jak vévoda píše vzkazy pro Lyama a Fannona, pak je plné žaludky a vyčerpání navzdory předcházejícímu dlouhému spánku ukolébaly. Trpaslíci jim zapůjčili těžké pláště, do kterých zabalili borové větve, a vytvořili si tak pohodlné matrace. Pug se několikrát během noci převalil a probral se ze sna a vždy slyšel tiché hlasy. Více než jednou také zaslechl jméno Mac Mordainův průchod.

Dolgan vedl vévodovu družinu podél kamenitého úbočí Šedých věží. Vyrazili za svítání; trpaslíkovi synové se vydali se svými lidmi za svěřenými úkoly. Dolgan kráčel před vévodou a jeho synem, za nimi šel Kulgan a chlapci. Pět vojáků z Crydee, kteří byli schopni pokračovat v cestě, je následovali pod dohledem velitele Gardana a vedli dvě muly. Pug poklusával za funícím mágem a radil: "Kulgane, požádejte je o odpočinek. Jste úplně uřícený."
Mág odpovídal: "Ne, chlapče, to bude dobré. Až budeme v dolech, zpomalíme. Už to nebude dlouho trvat."
Tomas pozoroval zavalitou postavu Dolgana kráčejícího v čele skupiny, sledoval, jak se jeho krátké nožky míhají a udávají slušné tempo. "Copak se nikdy neunaví?"
Kulgan zavrtěl hlavou. "Trpaslíci jsou proslavení svou silnou konstitucí. Při bitvě o Carskou pevnost, kdy hrad málem padl do rukou Temnému bratrstvu, trpaslíci z Kamenných hor a Šedých věží byli na cestě na pomoc obléhaným. Poslové jim donesli zprávu o hrozící zkáze a trpaslíci běželi den a noc a ještě půl dne k tomu, aby napadli Bratrstvo zezadu, a nijak to nezmenšilo jejich bojeschopnost. Bratrstvo bylo přemoženo a nikdy už se nespojilo pod jedním vůdcem." Silně se u toho zadýchal. "Nebylo to žádné prázdné chlubení, když Dolgan mluvil o nabídce pomoci přicházející od trpaslíků, protože jsou to nepochybně nejlepší válečníci z celého Západu. I když je jich co do počtu málo, ve srovnání s lidmi jen hadatští horalé se jim přibližují svými schopnostmi vedení horského boje."
Pug a Tomas se na trpaslíka kráčejícího vpředu podívali s nově nabytým uznáním. Ačkoliv se pohybovali rychle, jídlo předešlého večera a další dnešního rána jim pomohlo nabrat sil a chlapci nemuseli vynakládat příliš velké úsilí, aby stačili ostrému tempu.
Došli ke vchodu do dolu, zarostlému křovím. Vojáci jej vyčistili a odhalili širokou nízkou chodbu. Dolgan se otočil k družině. "Možná se tu a tam budete muset sehnout, ale trpasličí šachty jsou většinou dost vysoké, aby jimi prošli mezci s nákladem. Měli byste mít spoustu místa."
Pug se usmál. Trpaslíci se ukázali být větší, než čekal podle pohádek a pověstí, v průměru byli čtyři a půl až pět stop vysocí. Kromě toho, že měli krátké nožky a široká ramena, velmi se podobali lidem. Bude to trochu složité pro vévodu a Gardana, ale Pug byl jen o několik palců vyšší než trpaslík, takže se mu půjde docela snadno.
Gardan nařídil zapálit louče, a když byli všichni připraveni, Dolgan je zavedl do dolu. Jakmile vstoupili do šera tunelu, trpaslík poznamenal: "Buďte opatrní, protože jen bohové vědí, kdo v těchto chodbách přebývá. Možná nebudeme mít potíže, ale vždycky je lepší mít se na pozoru."
Pug vešel dovnitř a zahalilo ho přítmí. Ohlédl se přes rameno a na pozadí slábnoucího světla spatřil obrysy Gardana. Na kratičký okamžik v jeho mysli vytanula vzpomínka na Carline a Rolanda a podivil se, jak vzdálený a nezaujatý jejich

soupeřením si teď připadal. Potřásl hlavou a znovu upřel pohled do černi tunelu před sebou.

Šachta byla vlhká. Každou chvíli míjeli boční chodby, které se o něco dál opět rozvětvovaly. Pug do každé z nich nahlížel, ale jejich stěny vždy rychle pohltila tma. Louče vydávaly mihotavé světlo a stíny mužů tančily na stěnách, zvětšujíce a zmenšujíce se pokaždé, když se rozestupy mezi muži zkrátily či prodloužily, nebo zvedala-li se či snižovala výška stropu. Na několika místech museli mulám stlačit hlavu dolů, ale většinou bylo v jejich průchodu dost místa. Pug zaslechl, jak si Tomas, kráčející před ním, pro sebe bručí. "Nechci tady dole zůstat, ztratil jsem tu veškerý smysl pro orientaci." Pug nic neřekl, neboť doly na něj působily tísnivým dojmem.
Po nějaké době došli do rozlehlé jeskyně, ze které vycházelo několik chodeb. Zástup zastavil a vévoda nařídil, aby byly rozestaveny hlídky. Louče byly zaklíněny do stěn a muly napojeny. Pug a Tomas zůstali na stráži a Pug si už asi posté pomyslel, že se stíny vně nejbližšího okruhu kolem ohně zrovna pohybují. Brzy je přišli vystřídat vojáci a chlapci se připojili k ostatním, kteří se se zájmem věnovali jídlu. Dostali sušené maso a suchary. Tomas se zeptal Dolgana: "Co je to za místo?"
Trpaslík zabafal z dýmky. "To je lom, chlapče. Když mí lidé dolovali v této oblasti, vytvořili mnoho takových míst. Setkají-li se silné žíly železa, zlata, stříbra a dalších kovů, propojí se mnoho šachet. A jak se kovy těží, utvářejí se tyto sluje. Je tu dole také mnoho přírodních jeskyní, stejně velikých, ale jiného vzhledu. Je v nich mnoho štíhlých kamenných věží rostoucích ze země a dalších, které visí ze stropu, ne jako v téhle. Uvidíš sám, jednom z nich budeme procházet."
Tomas se podíval nad sebe. "Jak je vysoká?"
Dolgan vzhlédl. "Nemohu přesně říci. Snad sto stop, možná dvakrát nebo třikrát tolik. Tyto hory jsou stále bohaté na kovy, ale když v nich děd mého děda začal kutat, žíly byly velké přímo nepředstavitelně. Je tu na sta tunelů, jimiž jsou hory provrtány skrz naskrz, na mnoha úrovních nad i pod touhle. Přes tamtu šachtu" - ukázal na jednu na stejné úrovni, jako bylo dno lomu - "vede další tunel, který se napojuje na další a pak zase další. Kdybys jej sledoval, skončíš nahoře v Mac Broninově Alrothu, dalším opuštěném dolu. Za ním by ses mohl vydat na cestu do Mac Owynova Duru, kde by se pár mých lidí zajímalo, jak se ti podařilo dostat do jejich zlatého dolu." Zasmál se. "Ačkoliv pochybuji, že bys našel cestu, pokud bys nebyl rozený trpaslík."
Potáhl z dýmky. Zbývající stráže se přicházely najíst. Dolgan prohlásil: "Měli bychom se raději vydat na cestu."
Tomas vypadal poplašeně. "Myslel jsem, že tu zůstaneme na noc."
"Slunce ještě stojí vysoko na obloze, hošíčku. Máme před sebou půl dne, než půjdeme spát."
"Ale já myslel..."
"Já vím. Je snadné ztratit tady dole pojem o čase, pokud v tom nemáš cvik."
Dali dohromady všechno vybavení a znovu se pustili na pochod. Po chvíli narazili na sérii kroutících se a zatočených chodeb, které se zdánlivě svažovaly. Dolgan vysvětlil, že vchod na východní straně je o několik set stop níž než na straně západní, a tudíž půjdou většinou z kopce.
Později prošli dalším lomem, menším, než byl ten první, ale přesto působivým díky množství tunelů, které se z něj rozbíhaly. Dolgan bez váhání jeden zvolil a vedl do něj ostatní.
Brzy před sebou zaslechli hukot vody. Dolgan přes rameno řekl: "Za okamžik spatříte výjev, jaký ještě neviděl žádný živý člověk a jen velmi málo trpaslíků."
Jak pokračovali v chůzi, zvuk pádící vody nabýval na hlasitosti. Vstoupili do další jeskyně, tentokrát přirozeně vytvořené, několikrát větší, než byla první. Chodba, kterou sem přišli, se rozšířila do římsy dvacet stop široké, probíhající podél pravé strany sluje. Všichni nahlíželi přes okraj, ale nespatřili nic než temnotu rozpínající se v hloubce pod nimi.
Stezka se stočila, a když prošli kolem stěny, která jim dosud bránila ve výhledu, přivítal je obraz, před kterým všichni zůstali stát jako přimražení. Na opačné straně jeskyně se přes skalní výběžek řinul mocný vodopád. Dobře tři sta stop nad místem, kde stáli, se vléval do sluje, rozbíjel se o kamenný povrch protější stěny a mizel v temnotě dole. Naplňoval jeskyni hlukem, který znemožňoval zaslechnout jeho nárazy na dno a určit tak aspoň přibližně jeho hloubku. Skrz kaskádu probleskovaly tančící barvy, žhnoucí vlastním vnitřním světlem. Červená, zlatá, zelená, modrá a žlutá světélka blikotala na bílé pěně padající podél stěny a třpytila se krátkými záblesky výrazné svítivosti tam, kde voda narážela na skálu a vykreslovala tak v temnotě pohádkovou malbu.
Dolgan překřičel burácení vody. "Před dávnými věky tekla z Šedých věží do Hořkého moře řeka Wynnula. Silné zemětřesení pod ní otevřelo hlubokou trhlinu a teď padá do velkého podzemního jezera. Jak prochází skalou, nabírá minerály a získává tak tyto třpytivé barvy." Chvíli stáli tiše a obdivovali nádheru podzemního vodopádu v Mac Mordainově průchodu.
Vévoda vydal pokyn k dalšímu pochodu, a tak pokračovali v cestě. Kromě podívané na vodopád je osvěžily mlžné kapičky vody a chladný vzduch proudící jeskyní. Pokračovali dál, hlouběji do dolů a míjeli nespočet tunelů a chodeb. Po nějakém čase se Gardan chlapců zeptal, zda jsou v pořádku. Oba odpověděli, že se sice cítí unaveni, ale jinak nemají potíže.
Později dorazili do buhvíkolikáté jeskyně a Dolgan prohlásil, že je čas k nočnímu odpočinku. Rozsvítili další louče a vévoda řekl: "Doufám, že jich budeme mít dost na zbytek cesty. Hoří rychle."
Dolgan odtušil: "Dej mi pár mužů a přineseme nějaké staré kmeny na oheň. Válí se jich tu kolem spousta, jen se musí dávat pozor, aby jednomu nespadl na hlavu strop."
Gardan a dva další muži následovali trpaslíka do bočního tunelu, zatímco ostatní sundávali náklad z mul a zaopatřovali je. Muly dostaly vodu z kožených měchů a malé množství zrní, které nesly pro případ, že by neměly možnost pastvy.
Borric se posadil vedle Kulgana. "Posledních pár hodin mám podivný pocit. Jsou to jen mé představy, nebo tohle

místo věstí nějaké zlo?"
Kulgan přikývl a mezitím se k nim přidal Arutha. "Také jsem něco cítil, ale chvíli je to tady a pak to zase zmizí. Je to něco, co neumím pojmenovat."
Arutha se k nim svalil a dýkou bezmyšlenkovitě čmáral v prachu. "Tohle místo vyvolává v každém z nás znepokojující pocity. Pravděpodobně všichni cítíme totéž: hrůzu z pobytu v místech, kam člověk nepatří."
Vévoda prohodil: "Doufám, že je to tak. Tohle by bylo špatné místo pro boj -" odmlčel se a pak dodal "- nebo pro útěk." Chlapci drželi stráž, ale přesto rozhovor slyšeli, stejně jako všichni ostatní, protože nikdo jiný nemluvil a zvuk se v jeskyni dobře nesl. Pug potichu řekl: "Taky bych tenhle důl už rád měl za sebou."
Tomas se ve světle louče zazubil a přes tvář mu přelétl potměšilý výraz. "Bojíš se tmy, chlapečku?"
Pug odfrkl. "Ne víc než ty, ale ty by sis to měl přiznat. Myslíš si, že bys odsud našel cestu ven?"
Tomasovi ztuhl úsměv na rtech. Další rozhovor přerušil návrat Dolgana a ostatních. Nesli pořádnou zásobu rozlámaného dřeva, použitého kdysi v šachtách k výdřevě. Oheň, krmený suchým starým dřevem, se brzy rozhořel a zakrátko byla jeskyně osvětlená jasnou září.
Chlapci byli na stráži vystřídáni a vrhli se na jídlo. Jakmile byli hotovi, rozložili své pláště. Pugovi připadala tvrdá, špinavá zem nanejvýš nepohodlná, ale byl velmi unaven a spánek jej brzy přemohl.

Vedli muly hlouběji do dolů, kopyta zvířat klapala po kamenech a ozvěna tohoto zvuku se rozléhala temnými chodbami. Kráčeli celý den, jen v poledne se nakrátko zastavili a pojedli. Nyní se blížili ke sluji, ve které podle Dolganových slov měli strávit druhou noc. Pug měl zvláštní pocit, doslova mrazivý. Přepadl jej za poslední hodinu několikrát a působil mu velké obavy. Pokaždé se ohlédl za sebe. Tentokrát mu Gardan řekl: "Také to cítím, jako by se něco blížilo."
Vešli do dalšího lomu a Dolgan se zastavil se zvednutou rukou. Veškerý pohyb ustal a trpaslík čemusi naslouchal. Pug a Tomas rovněž napínali uši, ale neslyšeli žádný zvuk. Nakonec trpaslík řekl: "Chvilenku jsem myslel, že slyším... ale asi to nic není. Utábořím se tady." Donesli si s sebou zbylé dřevo a rozdělali oheň.
Když se Pug s Tomasem vrátili ze své hlídky, nalezli kolem ohně zaraženou skupinu. Dolgan právě oznamoval: "Tahle část Mac Mordainova průchodu se nejvíce přibližuje nejhlubším starobylým tunelům. Z další sluje, do které se dostaneme, vede několik chodeb přímo do starých dolů. Jakmile ji projdeme, čeká nás rychlý výstup na povrch. Měli bychom být venku zítra kolem poledne."
Borric se rozhlédl. "Toto místo možná vyhovuje tvé povaze, trpaslíku, ale my budeme rádi, až budeme pryč."
Dolgan se zasmál plným, srdečným smíchem, jehož ozvěna se odrážela od stěn jeskyně. "To není tak, že to místo vyhovuje mé povaze, ale že má povaha vyhovuje místu. Lehce mohu cestovat pod horami, neboť mí lidé jsou odjaktěživa horníci. Ale kdybych si mohl vybrat, raději bych trávil čas na vysokohorských pastvinách v Caldaře a staral se o svá stáda nebo seděl v dlouhé hale se svými bratry, pil pivo a pěl balady."
Pug se zeptal: "Trávíte hodně času zpíváním balad?"
Dolgan si ho s úsměvem změřil a oči se mu ve světle ohně blýskaly. "Ba, ba. Neb zimy jsou v horách dlouhé a tuhé. Jakmile jsou stáda bezpečně na zimních pastvinách, nemáme toho příliš na práci. Tak zpíváme balady, popíjíme jesenní pivo a čekáme na vesnu. Je to hezký život."
Pug přikývl. "Jednou bych rád spatřil vaši vesnici, Dolgane."
Dolgan zabafal ze své věčně zapálené dýmky. "Možná ji jednou uvidíš, hošíčku."
Rázně se pustili do příprav na noc a zakrátko Pug pravidelně oddychoval. Jednou se uprostřed noci, kdy oheň téměř skomíral, probudil a cítil týž mrazivý pocit, jaký jej už zaplavoval dříve. Posadil se a rozhlédl se kolem, po celém těle se mu rozléval chladný pot. Viděl vojáky, kteří drželi stráž, stojící v blízkosti jejich loučí. Kolem sebe zahlédl obrysy spících postav. Na chvilku pocit zesílil, jako by se blížilo něco hrůzného, a Pug málem probudil Tomase, když tu náhle pocit pominul a zanechal chlapce unaveného a propoceného. Lehl si zpátky na zem a brzy upadl do bezesného spánku.

Probudil se promrzlý a ztuhlý. Stráže připravovaly muly na cestu, aby zakrátko mohli všichni vyrazit. Pug probudil Tomase, který nelibě nesl, že byl vytržen ze sna. "Byl jsem doma, v kuchyni, a matka mi nakládala velký talíř s klobásami a obilnými koláčky pokapanými medem," protáhl se rozespale.
Pug po něm hodil sucharem. "Tohle ti musí stačit, než dorazíme do Bordonu. Pak se najíme."
Sbalili skrovné zásoby, naložili je na muly a vydali se na cestu. Jak pokračovali v chůzi, Pugovi se opět vrátila ledová předtucha z předešlé noci. Několikrát se vynořila a zase zmizela. Ubíhaly hodiny a nakonec přišli do poslední gigantické jeskyně. Tady je Dolgan nechal na okamžik zastavit a upíral zrak do šera. Pug zaslechl, jak říká: "Na chvilku jsem měl dojem..."
Náhle se Pugovi naježily vlasy na zátylku a přepadl ho pocit bezbřehé hrůzy, strašnější než předtím. "Dolgane, lorde Borrici!" zaječel. "Děje se něco příšerného!"
Dolgan zůstal stát jako přikovaný a naslouchal. Z hloubi jednoho tunelu se ozval slabý sten.
Kulgan zvolal: "Také něco cítím."
Vtom se zvuk ozval znovu, o něco blíž a ozvěna mrazivého sténání se odrazila od klenutého stropu a znemožnila tak určit místo, kde stál jeho původce.
"U všech bohů!" zaječel trpaslík. "To je zlort! Rychle! Utvořte kruh, jinak se k nám dostane a bude s námi amen."
Gardan postrčil chlapce dopředu a vojáci odtáhli muly doprostřed sluje. Rychle uvázali obě úzkostí šílená zvířata a zformovali se kolem nich do kruhu. Tasili zbraně. Gardan si stoupl před oba chlapce a zatlačil je dozadu, blíž k mulám. Oba měli meče připravené v rukách, ale drželi je nejistě. Tomas slyšel, jak mu buší srdce, a Pug se koupal ve studeném potu. Hrůza, která jej předtím zaplavila, nerostla od chvíle, kdy jí Dolgan dal jméno, ale ani neustupovala.
Zaslechli ostrý sykot nabíraného vzduchu a ohlédli se doprava. Před vojákem, který zvuk vydal, se z temnot vynořila

postava; černější než čerň, která ji obklopovala, se vznášejícími se obrysy, jež připomínaly člověka, a se dvěma červenými žhnoucími uhlíky namísto očí.
Dolgan zvolal: "Držte se blízko u sebe a hlídejte svého souseda. Není možné to zabít, ale má to nerado dotek studeného kovu. Nedopusťte, aby se vás dotkl, jinak z vás vysaje život. To je jeho potrava."
Přibližovalo se to k nim pomalu, jako by to nemělo potřebu spěchat. Na okamžik se to zastavilo, jako by odhadovalo možnosti obrany, jež se mu postavila.
Zlort vydal další hluboký, táhlý sten, který zněl, jako kdyby všechna hrůza a beznaděj světa pojednou dostala ústa. Náhle jeden strážný udeřil a ťal po zlortovi. Když meč zasáhl svůj cíl, obluda pronikavě zaúpěla a po celém ostří se roztančily chladné modré plamínky. Stvoření couvlo, pak náhle s nečekanou rychlostí útok opětovalo. Z jeho těla se oddělil stín ve tvaru ruky, strážný zaječel a zhroutil se k zemi.
Mulám, splašeným zlortovou přítomností, se podařilo vytrhnout úvazy. Strážní byli sraženi jejich kopyty na zem a zavládl zmatek. Pug ztratil zlorta z dohledu, ale v tomto okamžiku jej víc zajímala vířící kopyta. Snažil se prodrat mezi vojáky z jejich dosahu. Za sebou uslyšel Kulganův hlas a spatřil stát mága po boku prince Aruthy. "Zůstaňte u sebe, všichni," rozkázal čaroděj. Pug uposlechl a přimáčkl se spolu s ostatními ke Kulganovi. Galerií se mezitím rozezvučel křik dalšího strážného. Ve vteřině se kolem nich začal tvořit velký mrak bílého kouře vycházejícího z Kulganova těla.
"Musíme zde nechat muly," prohlásil mág. "Ať živý nebo mrtvý, neodváží se vstoupit do tohoto dýmu, ale nemohu jej udržovat pohromadě dlouho. Musíme teď uniknout."
Dolgan namířil prstem na chodbu na opačné straně jeskyně, než kudy do ní vstoupili. "Musíme jít touto cestou."
Přitisknuti jeden k druhému se vydali směrem k tunelu a kolem nich znělo hrůzostrašné hýkání. Na podlaze ležela těla: dvě mrtvé muly vedle padlých vojáků. Upuštěné louče poblikávaly a dodávaly celému výjevu zdání zlého snu, když vtom se černočerný obrys vynořil nad semknutou družinou. Natáhl se k okraji kouře a ucukl při jeho doteku. Pohyboval se těsně na jeho hranici a nebyl schopen, či netoužil do bílého dýmu vkročit.
Pug se podíval za obludu a podlomila se mu kolena.
Za stvořením zřetelně uviděl Tomase, jak stojí ve světle louče, kterou držel v ruce. Tomas bezmocně pohlédl skrz příšeru na Puga a prchající skupinu. "Tomasi!" vyrazil ze sevřeného hrdla a za tím výkřikem následoval vzlyk.
Skupina na kratičkou chvíli zastavila a Dolgan řekl: "Nemůžeme zastavit. Všichni bychom kvůli tomu chlapci zahynuli. Musíme pokračovat dál." Pevná ruka sevřela Pugovo rameno, když vykročil na pomoc svému příteli. Ohlédl se a zjistil, že je to Gardan, kdo ho drží. "Musíme ho tu nechat, Pugu," řekl s ponurým výrazem na ebenové tváři. "Tomas je voják. Chápe to." Pug byl bezmocně vlečen pryč. Viděl, jak je zlort chvíli sleduje, pak se zastavil a obrátil se směrem k Tomasovi.
Ať už jej navedl Puguv křik nebo nějaký ďábelský smysl, nemrtvé stvoření se vydalo za Tomasem a pomalu se k němu přibližovalo. Chlapec zaváhal, pak se otočil a rozběhl se k dalšímu tunelu. Zlort zařičel a vyrazil za ním. Pug ještě zahlédl, jak světlo Tomasovy louče mizí v chodbě a pak jej pohltila tma.

Tomas spatřil utrápený výraz na Pugově tváři, když byl jeho přítel tažen Gardanem pryč. Když se muly utrhly, podařilo se mu uniknout z jejich dosahu a protlačit se mezi vojáky. Náhle však ke své hrůze zjistil, že je od nich odříznut. Snažil se najít způsob, jak zlorta oběhnout a dostat se k nim. ale obluda byla příliš blízko průchodu, kterým skupina unikala. Když se Kulgan a ostatní vnořili do chodby, Tomas spatřil, že se zlort obrací směrem k němu. Začal se přibližovat, Tomas na vteřinu zaváhal, ale pak vyběhl k jinému z tunelů.
Světlo a stíny se bláznivě míhaly po stěnách, jak Tomas uháněl chodbou, a ozvěna jeho kroku se rozléhala v šeru. Louč držel pevně v levé ruce a v pravé svíral meč. Ohlédl se přes rameno a zahlédl, kterak jej pronásledují dvě žhnoucí oči, ale nezdálo se, že by se přibližovaly. Se skličujícím odhodláním si pomyslel, že pokud ho to dostihne, pak to dostihne nejrychlejšího běžce mezi všemi v Crydee. Natáhl krok, utíkal dlouhými, lehkými skoky a šetřil silami i dechem. Věděl, že kdyby byl donucen zastavit a obrátit se k příšeře tváří, jistě by zahynul. Počáteční strach se poněkud zmírnil a teď cítil, jak jeho myslí prostupuje chladná rozvaha, vychytralé uvažování kořisti, která ví, že nemá cenu bojovat. Všechnu svou energii soustředil do běhu. Pokusí se zbavit se toho netvora všemi možnými způsoby.
Zahnul do boční chodby a uháněl skrz ni, čas od času se přesvědčoval, zda jej stvoření stále následuje. Žhnoucí rudé oči se objevily u vchodu do tunelu, do kterého zabočil, a nepřestávaly se držet za Tomasem. Vzdálenost mezi nimi se však zdála narůstat. Hlavou mu prolétla úvaha, že mnozí možná zemřeli rukou obludy jen proto, že měli příliš velký strach, než aby mohli utíkat. Zlortova síla spočívá v ochromujícím děsu, který vyvolává.
Nová stáčející se chodba. Zlort je mu však stále v patách. Vpředu ležela rozlehlá jeskyně a Tomas zjistil, že vbíhá do téže sluje, ve které zlort napadl jeho skupinu. Kroužil dokola a teď se sem dostal jiným tunelem. Uháněl po kamenité zemi, když zpozoroval těla mul a vojáků ležících v prachu. Zastavil se na tak dlouho, aby sebral novou louč, neboť jeho byla už téměř dohořelá, a zapálil ji.
Ohlédl se zpátky, uviděl blížící se nemrtvé stvoření a znovu se rozběhl. Jiskřička naděje zaplála na okamžik v jeho hrudi, protože kdyby se mu podařilo narazit na správnou chodbu, mohl by dohnat ostatní. Dolgan říkal, že z této jeskyně vede přímá cesta na povrch. Zvolil jednu, o níž si myslel, že by to mohla být ta pravá, ačkoliv byl zmaten a nemohl si být jist, zda zvolil správně.
Zlort zuřivě vybuchl, když si všiml, že mu kořist znovu uniká, a vydal se za ní. Tomas cítil hrůzu, která téměř hraničila s radostným vzrušením, když jeho dlouhé nohy ukrajovaly vzdálenost rozpínající se před ním. Nabral druhý dech a nasadil rovnoměrné tempo. Nikdy v životě tak dobře neběžel, ale také k tomu nikdy neměl tak dobrý důvod.
Po čase, který se zdál být věčností, se dostal ke skupině postranních chodeb ležících těsně vedle sebe. Naděje odumřela, neboť tohle nebyla přímá cesta, o které se zmiňoval trpaslík. Jednu z nich náhodně vybral, zabočil do průchodu a nalezl další bohaté rozvětvení. Proběhl kolem několika dalších bočních chodeb a zatočil tak rychle, jak jen

dovedl, proplétaje se bludištěm šachet. Protáhl se kolem stěny vytvořené mezi dvěma takovými tunely, na malou chvíli zastavil a popadal dech. Krátce se zaposlouchal a jediné, co slyšel, byl tlukot vlastního srdce. Byl příliš zaneprázdněn, než aby se mohl podívat zpět, a nebyl si jistý, kde se zlort právě nachází.
Náhle se chodbami slabě rozlehl rozběsněný jek a zdálo se, že je dost daleko. Tomas se sesul na zem a cítil, jak je jeho tělo slabé. Další výkřik zazněl ještě slaběji a Tomas s určitostí věděl, že zlort ztratil jeho stopu a pohybuje se jiným směrem.
Zaplavil jej pocit úlevy, který mu téměř přivodil záchvat nepříčetného smíchu. Brzy jej však vystřídalo vědomí závažnosti situace. Posadil se a uvažoval. Kdyby se mu podařilo najít cestu zpět k mrtvým zvířatům, měl by alespoň vodu a potravu. Ale když vstal, zjistil, že nemá nejmenší tušení, kterým směrem jeskyně leží. Proklel se za to, že nepočítal zatáčky, kterými se vydával, a pokusil se přibližně určit směr, kterým běžel. Upamatoval se, že zahýbal většinou doprava, takže když půjde zpátky většinou nalevo, mohlo by se mu podařit najít jednu z chodeb vedoucích do lomu. Opatrně se podíval za první roh a vydal se na cestu, doufaje, že najde v tom bludišti správný směr.

Po uplynutí nějaké doby Tomas zastavil a rozhlédl se po druhé velké sluji, na niž narazil od chvíle, kdy unikl před zlomem. Stejně jako první i tato postrádala mrtvoly mul a mužů - a s nimi i vytouženou vodu a potravu. Tomas otevřel svůj váček a vytáhl malou sušenku, kterou si uložil do zásoby, aby ji mohl okusovat cestou. Příliš mu však od hladu nepomohla.
Když ji snědl, vydal se znovu hledat nějaký klíč, který by mu pomohl ven. Věděl, že má jen krátkou dobu, než jeho louč vyhasne, ale odmítl prostě sedět a čekat na bezejmennou smrt ve tmě.
Zanedlouho zaslechl zvuk vody odrážející se od stěn chodby. Spěchal za hlukem, žízeň jej poháněla kupředu. Vstoupil do rozlehlé sluje, největší, jakou dosud spatřil, pokud byl schopen to posoudit. V dálce slyšel slabý hukot vodopádu Mac Mordainova průchodu, ale nebyl si jist, kterým směrem leží. Někde vysoko nad ním se vinula v temnotě stezka, po které šli před dvěma dny. Tomasovi spadlo srdce do kalhot, dostal se hlouběji pod zem, než by si byl pomyslel.
Tunel se rozšířil do jakéhosi přístaviště a mizel dole v místě, které připomínalo nějaké velké jezero pravidelně šplouchající o stěny jeskyně a naplňující prostor mnohonásobnou ozvěnou. Tomas padl na kolena a hltavě pil. Voda chutnala po minerálech, ale byla čistá a osvěžující.
Když se napil, sedl si na paty a rozhlédl se kolem. Kotviště bylo z udupané hlíny a písku a nezdálo se, že by bylo vytvořené přírodními silami. Tomas odhadoval, že trpaslíci možná používali lodě, aby se dostali přes jezero, ale mohl si jen představovat, co leží na druhé straně. Pak jej napadlo, že lodě k přeplutí jezera mohl používat i někdo jiný než trpaslíci, a znovu se v něm ozval strach.
Po levé ruce zpozoroval hromadu dřeva, naskládanou v místech, kde se setkávalo přístaviště se stěnou jeskyně. Přešel k ní, sebral několik polínek a zažehl oheň. Dřevo pocházelo většinou z trámů používaných pro výdřevu chodeb, ale objevilo se také několik větví a klacků. Musel je sem přinést vodopád shora, z míst, kde se řeka noří do hory, pomyslel si Tomas. Pod hromadou našel několik rostoucích vláknitých rostlinek plevele. Podivil se jejich schopnosti růst bez slunečních paprsků a byl za ně nesmírně vděčný, protože si mohl udělat několik neumělých loučí omotáním stonků kolem naplavených dřev. Vyrobené louče svázal do hroznu, použil na to řemen od pochvy na meč, které se kvůli tomu musel vzdát. Přinejmenším, napadlo ho, mám trochu světla. Pocit, že bude o něco déle vidět, kam kráčí, ho uspokojoval.
Přihodil na malý oheň několik větších kusu trámů a ten se zakrátko jasně rozhořel. Náhle se sluj rozsvítila a Tomas se počal otáčet dokola. Celá jeskyně zářila blyštivým světlem, jak nějaký druh minerálu nebo krystalu zachycoval mihotání plamenů a odrážel je tak, že bylo opět zachyceno a odráženo. Třpytivá duha se rozlévala po stěnách a stropě a dodávala jeskyni pohádkový nádech všude tam, kam oko dosáhlo.
Tomas stál minutu v němém úžasu a vpíjel se do té nádhery, věděl, že nikdy nebude moci slovy popsat, co tu vidí. Napadlo ho, že je možná jediný člověk na světě, který kdy něco takového spatřil.
Bylo těžké od té podívané odtrhnout oči, ale Tomas se přinutil. Použil další louče, aby prozkoumal místo, na kterém se nacházel. Pod přístavištěm už nic nebylo, ale nalevo zpozoroval další tunel, který opouštěl jeskyni v nejvzdálenějším bodě písečného výběžku.
Sebral své louče a procházel po náspu. Když vešel do tunelu, světlo začalo skomírat, protože vysušené dřevo hořelo velmi rychle. Jeho smysly ale uchvátil další zázračný výjev. Stěny i strop byly jakoby tvořené drahokamy, odrážely svit z jeskyně a záře stále osvětlovala chodbu. Znovu stál Tomas bezhlesně a obdivoval se tomu, co viděl. Třpyt pomalu ustupoval a zakrátko byla jeskyně i chodba opět tmavá, až na louč a zarudlé žhnutí uhasínajícího ohně.
Tomas se musel natáhnout, aby se dostal do další chodby, ale podařilo se mu to, aniž ztratil meč či louče nebo si namočil boty. Obrátil se zády k jeskyni a pokračoval v cestě.
Kráčel hodiny a hodiny, dohořela další louč a on zapálil novou. Ta mu poskytla celkem uspokojivé množství světla. Měl stále strach, ale měl rovněž dobrý pocit z toho, že si i za takových podmínek zachoval jasnou hlavu. Byl si jist, že mistr šermíř Fannon by ho za jeho počínání pochválil.
Šel ještě chvíli a došel ke křižovatce. V prachu se válely kosti nějakého tvora, o jehož osudu se už nikdo nic nedozví. Všiml si stop nějakého dalšího malého stvoření, jež vedly pryč, ale byly nezřetelné a zašlé věkem. Protože Tomas neměl lepší nápad, rozhodl se je následovat. Stopy brzy zmizely v prachu.
Nebylo nic, podle čeho by mohl odhadovat čas, ale měl pocit, že už musí být hluboká noc. V temných chodbách se zdálo, že zde čas nemá žádnou moc, ale Tomas cítil, že bez odpočinku bude ztracen. Potlačil zárodek zmatku a pokračoval v chůzi. Snažil se vzpomínat na příjemné zážitky z domova a snít o budoucnosti. Najde cestu ven a stane se velkým hrdinou v nastávající válce. A na mysli mu vytanula představa, kterou miloval ze všech nejvíc, totiž že bude cestovat do Elvandaru a opět spatří překrásnou elfí královnu.
Pokračoval tunelem, který se mírně svažoval. Tato oblast vypadala jinak než ostatní chodby a jeskyně, způsob jejich

tvarování a vyztužování byl odlišný. Pomyslel si, že Dolgan by mu uměl říct, proč tomu tak je a kdo tu pracoval.
Vešel do další jeskyně a rozhlédl se. Některé z tunelů byly tak nízké, že by jimi vzpřímený člověk sotva prošel. Další byly zase dost prostorné pro celou skupinu mužů kráčejících bok po boku a nad hlavami by jim zbylo ještě hodně místa. Doufal, že to znamená, že menší tunely vyhloubili trpaslíci, a vydal se jedním z nich, mířícím vzhůru, s nadějí, že by ho mohl dovést na povrch.
Po chvíli se rozhlédl kolem a zpozoroval římsu, která se hodila k odpočinku. Pokud vyskočí, dosáhne na ni. Přešel k ní a vyhodil nahoru meč a svazek loučí. Pak opatrně hodil i zapálenou louč a vytáhl se nahoru. Prostor byl dostatečně velký, aby se zde mohl vyspat a neskutálet se dolů. Čtyři stopy vysoko na stěně byla malá díra o průměru asi tří stop. Tomas do ní nahlédl a zjistil, že se rychle rozšiřuje do takových rozměrů, že se v ní může klidně postavit, a rozpíná se do temnoty.
Uchlácholen tím, že na něj nahoře nic nečíhalo a že cokoliv by přicházelo zespodu, by jej probudilo, si Tomas kolem sebe omotal plášť, podložil hlavu rukama a odložil světlo. Měl strach, ale byl tak vyčerpán, že zakrátko usnul. Převaloval se v neklidných snech o rudě žhnoucích očích pronásledujících jej nekonečnými černými chodbami a potil se hrůzou. Utíkal tak dlouho, dokud se nedostal na zelené místo, kde si mohl odpočinout a plně vychutnat slastný pocit bezpečí pod pohledem krásné ženy s rudozlatými vlasy a bleděmodrýma očima.
Probudil se s úlekem, když zaslechl bezejmenné volání. Neměl představu, jak dlouho spal, ale cítil, že dost dlouho na to, aby mohl znovu utíkat, bude-li potřeba. Potmě se natáhl pro louč a sáhl do váčku pro křesadlo. Přiložil je k omotané louči a vykřesal jiskřičku. Pak rychle přiblížil louč k ústům a z jiskry rozfoukal ohýnek. Rozhlédl se kolem a nezjistil v jeskyni žádné změny. Slabá ozvěna jeho vlastních pohybů bylo to jediné, co slyšel.
Uvědomil si, že jeho jedinou nadějí na přežití je zůstat v pohybu a snažit se najít cestu ven. Vstal a chystal se slézt z římsy, když tu náhle zaslechl z jámy pod sebou lehký šramot.
Nahlížel dolů, ale nic neviděl. Znovu se ozval tichý zvuk a Tomas napínal uši, aby určil jeho původ. Znělo to téměř jako dupání nohou, ale nebyl si jist. Málem vykřikl, včas se však zarazil, protože neměl žádný důkaz, že to jsou jeho přátelé, kteří se pro něj vracejí. Představivost mu naznačila i mnoho jiných možností a žádná z nich nebyla příjemná.
Na chvilku se zamyslel a pak se rozhodl. Cokoliv tu vydávalo zvuky, mohlo ho také vyvést na denní světlo, i kdyby jen tím, že mu to nevědomky ukáže cestu. Protože neměl žádnou další volbu, jež by byla přitažlivější, protáhl se malou dírou a vkročil do další chodby.

Kapitola desátá
ZÁCHRANA

Z dolu se vynořila zcela vyčerpaná skupina mužů. Ti, kteří přežili, se sesuli na zem, neměli daleko k naprostému vysílení. Pug po Tomasově zmizení bojoval celé hodiny se slzami, které se mu hnaly do očí. Teď ležel na mokré zemi, zíral na šedou oblohu a necítil vůbec nic. Kulgan byl vyčerpán ze všech nejvíc, vydal ze sebe poslední zbytky sil na udržování kouzla, které je zbavilo zlorta. Většinu cesty ho ostatní nesli na ramenou a bojovali s jeho tíhou. Všichni kromě Dolgana, který zapálil oheň a držel hlídku, upadli do hlubokého spánku.
Hlasy Puga probudily do jasné hvězdnaté noci. Přivítala jej vůně pečeného jídla. Když se Gardan a tři zbylí vojáci probrali, Dolgan jim přenechal bdění nad ostatními a podařilo se mu mezitím chytit do pasti párek králíků. Ti se teď opékali nad ohněm. Probudili se i všichni ostatní, kromě Kulgana, který hluboce chrápal.
Arutha a vévoda zpozorovali, že se chlapec probudil, a princ přistoupil na místo, kde seděl. Mladší vévodův syn si nevšímal sněhu a posadil se na zem vedle Puga, zabaleného do svého pláště. "Jak se cítíš, Pugu?" zeptal se Arutha a v očích se mu zračil zájem.
Bylo to poprvé, kdy měl Pug možnost poznat Aruthovu citlivou povahu. Snažil se promluvit, ale do očí se mu draly slzy. Tomas byl jeho přítelem tak dlouho, jak si jen pamatoval, a byl mu spíše bratrem než kamarádem. Když chtěl odpovědět, z hrdla se mu vydral trhavý vzlyk a cítil, jak se mu po tvářích koulejí horké, slané slzy.
Arutha Puga objal a nechal jej vyplakat na svém rameni. Když Puga přešel prvotní nával žalu, princ řekl: "Není nic zahanbujícího na oplakávání ztráty přítele, Pugu. Můj otec a já s tebou sdílíme tvou bolest."
Dolgan přistoupil a postavil se za prince. "Já rovněž, Pugu, protože to byl sympatický mladík. Všichni s tebou cítíme."
Zdálo se, že trpaslík o něčem uvažuje, a poté promluvil k vévodovi.
Kulgan se zrovna probral ze sna a posadil se jako medvěd právě vytržený ze zimního spánku. Posbíral si myšlenky, a když spatřil Aruthu s Pugem, rychle zapomněl na svoji bolest a připojil se k nim.
Bylo toho málo, co mohli říci, ale Puga uklidňovala i pouhá jejich blízkost. Konečně znovu nabyl klidu a odtáhl se od prince. "Děkuji, Vaše Výsosti," řekl a popotáhl. "Už budu v pořádku."
Přisedli si k Dolganovi, Gardanovi a vévodovi k ohni. Borric vrtěl hlavou nad něčím, co trpaslík řekl. "Děkuji ti za tvou odvahu, Dolgane, ale to nemohu připustit."
Dolgan zabafal z dýmky a přátelský úsměv rozčísl jeho vousy. "A jak mě hodláš zastavit, Milosti? Jistě ne násilím?"
Borric zakroutil hlavou. "Ne, samozřejmě že ne. Ale jít tam, by bylo čiré šílenství."
Kulgan a Arutha si vyměnili tázavé pohledy. Pug tomu nevěnoval přílišnou pozornost, ztracen v chladném, nepřátelském světě vlastních úvah. Navzdory tomu, že se právě probudil, chtělo se mu znovu spát a poddat se hřejivé a úlevné náruči spánku.
Borric jim oznámil: "Tenhle bláznivý trpaslík se chce vrátit zpátky do dolů."
Než stihli Kulgan a Arutha říct něco na protest, ozval se Dolgan: "Vím, že je jen malá naděje, že ten chlapec zlému duchovi unikl, ale pokud ano, bloudí tam ztracený a opuštěný. Tam dole jsou tunely, do kterých nikdy nevstoupila

noha trpaslíka, natož chlapce. Když jsem jednou v šachtě, nečiní mi potíže nalézt cestu zpátky, ale Tomas tímto smyslem nadán není. Narazím-li na místo, kudy šel, najdu i jeho. Má-li mít nějakou naději se z dolů dostat, bude potřebovat mé služby. Pokud žije, dovedu ho domů, na to máte slovo Dolgana, Tagarova syna, náčelníka vesnice Caldara. Nemohl bych odpočívat tuto zimu v dlouhé hale, kdybych to nezkusil."
Puga trpaslíkova slova vytrhla z letargie. "Myslíte, že ho můžete najít, Dolgane?"
"Existuje-li někdo, kdo může, pak jsem to já," odpověděl. "Nedělej si velké naděje, neboť není příliš pravděpodobné, že unikl zlortovi. Poskytl bych ti špatnou službu, kdybych ti to neřekl, chlapče." Když zahlédl v Pugových očích znovu slzy, rychle dodal: "Ale pokud je nějaký způsob, já ho najdu."
Pug přikývl a zmítal se na rozhraní mezi bezútěšností a nově nabytou nadějí. Chápal napomenutí, ale přesto odmítl vzdát se slabého záblesku uklidnění, které mu Dolganova nabídka přinesla.
Dolgan přešel k místu, kde ležel jeho štít a sekyra, a zvedl je. "Až se rozední, běžte rychle po stezce vedoucí skrze lesy dolů z kopců. Ač toto není Zelené srdce, skrývá mnohá nebezpečenství pro tak malou skupinu. Sejdete-li z cesty, miřte stále na východ. Narazíte na cestu do Bordonu. Odtamtud jsou to tři dny pochodu. Ať vás bohové ochraňují."
Borric přikývl a Kulgan přistoupil k trpaslíkovi chystajícímu se na cestu. Podal Dolganovi váček. "Ve městě dostanu další tabák, příteli trpaslíku. Prosím, vezmi si tenhle."
Dolgan jej přijal a usmál se na Kulgana. "Díky, mágu. Jsem tvým dlužníkem."
Borric si stoupl před trpaslíka a položil mu ruku na rameno. "My jsme tvými dlužníky, Dolgane. Až zavítáš do Crydee, připravíme ti jídlo, jaké jsme slíbili. To a ještě mnohem víc. Ať tě provází štěstí."
"Díky, Vaše Lordstvo. Budu se těšit." Bez dalšího slova se Dolgan ponořil do černi Mac Mordainova průchodu.
Dolgan zastavil u mrtvých mul jen na tak dlouho, aby sebral potravu, vodu a lucernu. Trpaslíci nepotřebují světlo, aby viděli na cestu - dávno už přizpůsobili své smysly životu v temnotách. Ale, pomyslel si, zvýší to vyhlídky na nalezení Tomase, jehož může světlo přilákat. Pokud je ovšem ještě naživu, v duchu zasmušile dodal. Nebezpečí, že přiláká nežádoucí pozornost, mu nevadilo.
Vkročil do tunelu, kde naposledy Tomase zahlédl, a hledal známky jeho průchodu. Byla tam jen tenká vrstva prachu, ale tu a tam spatřil její lehké porušení, s největší pravděpodobností šlépěje. Sledoval je a dospěl do prašnější chodby, kde se otisky chlapcových bot rýsovaly zcela zřetelně. Spěšně se po nich vydal.
Po několika minutách se Dolgan vrátil do téže jeskyně a zaklel.
Cítil, že má malou naději najít znovu chlapcovy stopy mezi všemi těmi známkami po boji se zlortem. Krátce si oddechl a začal prozkoumávat každý z tunelů, vedoucích ze sluje, ve snaze zachytit alespoň malou stopu. Po hodině hledání zpozoroval v tunelu napravo od toho, kterým poprvé přišel, jediný otisk boty mířící pryč od jeskyně. Vydal se jím a nalezl několik dalších šlápot rozmístěných daleko od sebe, což naznačovalo, že hoch musel utíkat. Spěchal dál a v hlubší vrstvě prachu narazil opět na jeho stopy.
Dolgan došel až do jeskyně na jezeře a znovu téměř ztratil směr, dokud si nevšiml chodby v blízkosti přístaviště. Přebrodil se vodou a vyškrábal se nahoru do tmelu, v němž se Tomasovy stopy znovu objevily. Slabé světlo jeho svítilny nebylo dostatečně silné, aby osvětlilo krystaly v jeskyni, ale i kdyby bylo, nezastavil by se a nevěnoval by jim jediný pohled, tak silná byla jeho vůle najít ztraceného chlapce.
Pokračoval směrem dolů a ani jednou si neodpočinul. Věděl, že Tomas setřásl zlorta už před drahnou dobou. Stopy ukazovaly, že většinu cesty kráčel mírnějším tempem: šlépěje v prachu vypovídaly, že šel, neběžel, a ohniště napovědělo, že se i zastavil. Ale podzemí skrývalo i jiné hrůzy, než byl zlort, o nic méně strašlivé.
Dolgan znovu téměř ztratil cestu v poslední jeskyni a našel ji jedině díky tomu, že ho napadlo prozkoumat římsu nad místem, kde se stopy ztrácely. Měl potíže se na ni vydrápat, ale když se mu to konečně podařilo, všiml si černého místa tam, kde chlapec zhasil louč. Tady musel Tomas odpočívat. Dolgan se rozhlédl po prázdné jeskyni. Vzduch byl v této hloubce pod zemským povrchem nehybný. Dokonce i trpaslík, který byl pod zemí jako doma, považoval toto místo za zneklidňující. Podíval se dolů na černý bod na římse. Ale jak dlouho se tu Tomas zdržel a kam pak šel?
Dolgan spatřil díru ve zdi, a ačkoliv kolem nebyly žádné stopy, rozhodl se, že je to jediná cesta, kudy mohl Tomas jít. Prolezl skrz ni a sledoval průlez, dokud se nerozšířil do větší chodby, vedoucí dolů do útrob pohoří.
Dolgan pokračoval podél něčeho, co vypadalo jako shluk kročejí, jako by tudy procházela celá tlupa. Tomasovy stopy tu byly rovněž a Dolgan měl obavy, protože nemohl určit, zda chlapec šel před nebo za nimi, nebo zdali se k nim přidal. Pokud Tomase někdo zajal a držel ho jako vězně, Dolgan věděl, že každý okamžik může být osudný.
Tunel se vinul dolu a zakrátko byl vystřídán velkou síní, vytvořenou z velkých kamenných bloků sesazených jeden na druhém a pečlivě ohlazených. Za celý svůj život nic takového neviděl. Podlaha teď mírně stoupala a Dolgan postupoval dopředu úplně tiše. Stopy zmizely, protože kámen byl tvrdý a nebyl na něm žádný prach. Vysoko nad hlavou Dolgan rozeznal první z několika křišťálových svícnů, visících ze stropu na řetězech. Každý se dal na kladce spustit dolů, aby mohly být zapáleny svíce. Ozvěna jeho kroků se dutě odrážela od vysokého stropu.
Na nejvzdálenějším konci haly uviděl velké dřevěné dveře s velkým zámkem a železnými závěsy. Byly maličko pootevřené a škvírou se linul úzký proužek světla.
Dolgan se k nim nehlučně připlížil a potajmu nahlédl dovnitř. Civěl na obraz, který mu vyvstal před očima, a bezděky zvedl štít i sekeru.
Na hromadě zlatých mincí a drahokamů velikosti mužské pěsti seděl Tomas a cpal se něčím, co vypadalo jako ryba. Naproti němu se rýsovala postava, jejíž vzhled způsobil, že Dolgan zapochyboval o svých smyslech.
Na podlaze spočívala hlava velká jako malý vůz. Pokrývaly ji šupiny o velikosti štítu temně zlaté barvy a dlouhý ohebný krk ubíhal směrem, ve kterém se v šeru gigantického sálu rozvalovalo obrovské tělo. Neuvěřitelně velká křídla byla složena na zádech a jejich splývavé okraje se dotýkaly země. Dvě vztyčené uši byly nahoře na hlavě odděleny vznešeně vyhlížejícím hřebínkem se stříbrnými tečkami. Široká tlama se rozvírala ve vlčím šklebu a odhalovala zubiska

velká jako široké meče. Na okamžik se objevil dlouhý rozeklaný jazyk.
Dolgan bojoval s naléhavým nutkáním utéci, které jej přepadlo. Nakonec zastal jedině díky tomu, že Tomas tam klidně seděl a podle všeho se dělil o jídlo s nejobávanějším nepřítelem všech trpaslíků: velkým drakem. Udělal krok dopředu a jeho boty zazvonily o kamennou podlahu.
Tomas se otočil po zvuku a drak zvedl gigantickou hlava. Obrovské rubínové oči se upřely na malého vetřelce. Tomas vyskočil na nohy a po tváři se mu rozlil radostný výraz. "Dolgane!" Sklouzl dolu z haldy bohatství a spěchal k trpaslíkovi.
Dračí hlas zaduněl velkým sálem a rozléhal se jako bouře valící se údolím. "Vítej, trpaslíku. Tvůj přítel mi sdělil, že bys ho neopustil."
Tomas stál před trpaslíkem, kladl mu jednu otázku za druhou, ale trpaslíkovy myšlenky se rozutíkávaly. Za chlapcem tiše seděl král všech draků a sledoval rozmluvu, zatímco trpaslík měl potíže zachovat vyrovnanost, která mu byla za jiných okolností vlastní. Nevěnoval Tomasovým otázkám pozornost a jemně ho odstrčil stranou, aby si mohl draka lépe prohlédnout. "Přišel jsem jen já," řekl tiše chlapci. "Ostatní mě nechtěli nechat, abych tě hledal sám, avšak jejich poslání je tak důležité, že museli pokračovat v cestě.
Tomas přitakal: "Rozumím."
"Co za čáry je ale tohle?" zeptal se Dolgan tiše.
Drak se zachechtal a hala se otřásla. "Pojď do mého příbytku, trpaslíku, a já ti povím." Položil svou velkou hlavu zpátky na zem a oči stále upíral nad místo nad Dolganovou hlavou. Trpaslík se pomalu přibližoval, štít a sekeru podvědomě v pohotovosti. Drak se zasmál hlubokým, zvučným hlasem jako voda řítící se do kaňonu. "Uvolni svou ruku, malý válečníku, neublížím ni tobě, ni tvému příteli."
Dolgan svěsil ruku se štítem a připevnil si sekeru za opasek. Rozhlédl se kolem a zjistil, že stojí v prostorné síni, vytvořené z otesaných kamenů této hory. Na všech stěnách visely velké tapiserie a prapory, vybledlé a potrhané; něco na jejich vzhledu Dolgana zneklidňovalo, byly cizí a starobylé - tyto plamence nevytvořila ruka žádného tvora, kterého znal, člověka, elfa ani goblina. Z trámů na stropě visely další obrovité křišťálové lustry. Na vzdálenějším konci sálu se na podestě nacházel trůn a před ním se táhly řady dlouhých stolů s židlemi. Na stolech stály křišťálové karafy a zlaté talíře. Vše bylo pokryto letitým prachem.
Jinak byla hala plná bohatství: hromady zlata, drahokamů, koruny, stříbro, drahocenné zbroje, role drahých látek, vyřezávané komody ze vzácných dřev, vykládané intarziemi, vypovídajícími o nevšedním umění řezbářů.
Dolgan se posadil na pohádkovou kupu zlata, která by mu stačila na celý dlouhý život, a nepřítomně ji rozhrnul, aby si udělal pohodlí. Tomas si sedl vedle něho a trpaslík vytáhl dýmku. Nedal to na sobě znát, ale potřeboval se uklidnit a k tomu mu dýmka vždycky dobře posloužila. Zapálil od lucerny třísku a přiložil ji k dýmce. Drak jej sledoval a pak se zeptal: "Ty snad teď umíš vydechovat oheň a kouř, trpaslíku? Jsi nějaký nový druh draka? Může být vůbec drak tak maličký?"
Dolgan zavrtěl hlavou. "To je jen má dýmka." Vysvětlil, jak se používá tabák.
Drak odvětil: "To je zvláštní věc, ale vy jste vůbec zvláštní národ, abych tak řekl."
Dolgan nad tou poznámkou povytáhl obočí, neřekl však nic. "Tomasi, jak ses dostal až sem?"
Zdálo se, že si Tomas draka vůbec nevšímá, a Dolganovi to připadalo uklidňující. Kdyby se té velké potvoře zachtělo ublížit jim, nedalo by jí to příliš mnoho práce. Draci byli bezesporu nejmocnější tvorové v celé Midkemii. A tohle byl nejmocnější drak, o kterém kdy Dolgan slyšel, a nejméně dvakrát větší než ti, proti kterým v mládí bojoval.
Tomas dojedl rybu a odpověděl na Dolganovu otázku. "Dlouho jsem chodil a pak jsem došel na místo, kde jsem se mohl vyspat."
"Ba, to jsem našel."
"Vzbudily mě nějaké zvuky a našel jsem stopy, které vedly až sem."
"Ty jsem také viděl. Měl jsem strach, že tě unesli."
"Ne, to ne. Byla to tlupa goblinů a několik Temných bratří, mířících na tohle místo. Měli velký strach, co je čeká vpředu, a vůbec si nevšímali, co je za nimi, takže jsem je mohl sledovat pěkně zblízka."
"To, co jsi udělal, bylo nebezpečné."
"Já vím, ale zoufale jsem hledal cestu ven. Myslel jsem, že by mě mohli vyvést na povrch, počkal bych, až by byli pryč, a pak bych nepozorovaně proklouzl. Kdybych se dostal nahoru, zamířil bych na sever a pokusil se najít vaši vesnici."
"Smělý plán, Tomasi," odvětil uznale Dolgan a v očích se mu zračila pochvala.
"Došli až sem a já je pořád stopoval."
"Co se s nimi stalo?"
Drak promluvil: "Poslal jsem je pryč, trpaslíku, protože to nebyla společnost, kterou bych vyhledával."
"Poslal pryč? Jak?"
Drak trochu pozvedl hlavu a Dolgan uzřel, že jeho šupiny jsou místy vybledlé a někde má dokonce holá místa. Rudé oči byly lehce potaženy a Dolgan si náhle uvědomil, že drak je slepý.
"Draci už dlouhé věky zacházejí s magií, i když odlišnou od magií ostatních bytostí. Jen díky tomuto umění tě vidím, trpaslíku, protože světlo je mým očím už dlouho upíráno. Poslal jsem ta špatná stvoření daleko na sever. Nevědí nyní, jak se tam ocitli, ani co se jim přihodilo zde."
Dolgan zabafal z dýmky a přemýšlel nad tím, co právě slyšel. "Mezi pověstmi mého národa jsou i legendy o dračích čarodějích, ale ty jsi první, kterého jsem spatřil."
Drak pomalu sklonil hlava k zemi, jako by byl unaven. "Protože já jsem poslední ze zlatých draků a žádná z menších saní neumí kouzlit. Přísahal jsem, že nikdy nezmařím žádný život, ale nechtěl jsem, aby jejich rasa vstoupila na místo mého odpočinku."

Tomas se vložil do hovoru. "Rhuagh byl ke mně laskavý, Dolgane. Nechal mě tu do té doby, než mě najdeš, protože věděl, že se někdo blíží."
Dolgan se podivil drakově předvídavosti.
Tomas pokračoval: "Dal mi k jídlu uzenou rybu a poskytl mi místo k odpočinku."
"Uzenou rybu?"
Drak se znovu ozval: "Koboldi, které nazýváte permoníky, mě uctívají jako boha a nosí mi oběti, vyuzené ryby chycené v podzemním jezeru a poklady nasbírané v hlubokých slujích."
"Ach ano," řekl Dolgan, "permoníci nikdy neoplývali přílišným důvtipem."
Drak se zachechtal. "Opravdu. Koboldi jsou stydliví a ubližují jen těm, kdo je obtěžují v jejich hlubinách. Jsou to prostí tvorové a těší je, že mají svého boha. A protože nemohu již více lovit, toto uspořádání věcí mi velice vyhovuje."
Dolgan zvažoval svoji další otázku. "Nechci být neuctivý, Rhuaghu, ale mám s draky takovou zkušenost, že příliš nemilují příslušníky jiných rodů než svého vlastního. Proč jsi pomohl tomu chlapci?"
Drak na okamžik zavřel oči, pak je znovu otevřel a obrátil se směrem k trpaslíkovi. "Věz, trpaslíku, že tomu tak nebývalo vždy. Tvůj národ je starý, ale můj je, s výjimkou jediného, ze všech nejstarší. Byli jsme tu dávno před elfy a peklomory. Sloužili jsme těm, jejichž jméno nesmí být vysloveno, a byli jsme šťastni."
"Dračí vládci?"
"Tak je nazýváte ve svých legendách. Byli to naši mistři a my jejich sluhové, stejně jako elfové a peklomoři. Když opustili tuto zemi a vydali se na cestu mimo naši představivost, stali jsme se nejmocnějšími ze svobodných národů, dávno předtím, než trpaslíci a lidé zavítali do těchto končin. Vládli jsme nad oblohou a všemi věcmi, protože jsme byli mocnější jiných.
Před dávnými věky přišli do těchto hor trpaslíci a lidé a nějaký čas jsme žili v míru. Ale věci se mění a brzy vyvstaly spory. Elfové vyhnali peklomory z lesů, které se dnes nazývají Elvandar, a lidé a trpaslíci válčili s draky. Byli jsme silní, ale lidé jsou jako stromy v lese, jejich množství je nespočetné. Brzy můj národ prchl na jih a já jsem zbyl v těchto horách sám. Žiji zde už celou věčnost, neboť jsem nedokázal opustit svůj domov. Magií jsem ovládl ty, kdož sem přišli a hledali tento poklad, a zabil ty, jejichž umění zmařilo mé pokusy zamlžit jim mysl. Zhnusilo se mi zabíjení a řekl jsem si, že už nezmařím další život ani tak odporným tvorům, jako jsou peklomoři. Proto jsem je poslal daleko. Chlapci jsem pomohl proto, že si nezaslouží, aby mu někdo ubližoval."
Dolgan si draka pozorně prohlížel. "Děkuji ti, Rhuaghu."
"Tvé díky přijímám, Dolgane ze Šedých Věží. Mám radost i z tvého příchodu. Už bych dlouho nemohl chlapci poskytovat úkryt, přivolal jsem Tomase pomocí svého magického umění, aby držel stráž při mém umírání."
"Cože?" hlesl Tomas.
"Drakům je dáno, že znají hodinu své smrti, Tomasi, a moje se už blíží. Jsem starý, dokonce i z pohledu svého národa, a prožil jsem plný život. Jsem smířen s tím, že tomu tak je. My přijímáme smrt tímto způsobem."
Dolgan vyhlížel znepokojeně. "Přesto mi připadá divné tu takhle sedět a poslouchat, jak o tom mluvíš."
"Proč, trpaslíku? Není pravda, že tví lidé, nadejde-li jejich chvíle a oni se vydají na cestu, jsou posuzováni nikoli podle toho, jak dlouho žili, ale jak žili?"
"Ba, máš pravdu."
"Proč by pak mělo záležet na tom, zda známe hodinu své smrti nebo ne? Je to jedno. Měl jsem všechno, v co může jedinec mého druhu doufat: zdraví, společníky, bohatství i odpočinek. To je vše, po čem jsem kdy toužil, a vše jsem také dostal."
"Je to moudrá věc, vědět, co chceme, a ještě moudřejší je, víme-li to i poté, co jsme toho dosáhli," řekl Dolgan.
"Pravda. A ještě moudřejší je vědět, co je nedosažitelné, protože pak úsilí nemá smysl. Je zvykem mého národa držet stráž u umírajícího, ale nikdo mého rodu není tak blízko, aby mohl přijít. Prosím vás, abyste tu počkali, dokud má chvíle nenadejde. Slibujete?"
Dolgan pohlédl na Tomase, který kýval hlavou na souhlas. "Samozřejmě, draku, počkáme, i když to není nic, co by těšilo naše srdce."
Drak zavřel oči; "Tomas a Dolgan si všimli, že mu začínají pod sklopenými víčky vodnatět. "Děkuji tobě, Dolgane, i tobě, Tomasi."
Drak ležel na podlaze a vyprávěl jim o svém životě, v myšlenkách opět brázdil nebesa nad Midkemií, nad vzdálenými městy, ve kterých žili tygři, a nad horami, kde orli uměli mluvit. Dlouho do noci vyprávěl podivuhodné a úchvatné příběhy.
Když jeho řeč začala být přerývaná, Rhuagh řekl: "Jednou na toto místo přišel člověk, mág mocného umění. Nemohl jsem jej odsud vyhnat svou magií, ani jsem ho nemohl zabít. Bojovali jsme po tři dny, jeho umění proti mému, a nakonec mě přemohl. Myslel jsem, že mě zabije a odnese mé poklady, ale místo toho zůstal, neboť jeho jediná myšlenka byla naučit se ode mě mému umění, aby nebylo ztraceno, až zemřu."
Tomase to naplnilo údivem, protože ač věděl od Puga o magii jen málo, považoval ji za podivuhodnou věc. V duchu před sebou viděl ten titánský souboj obrovských sil.
"S sebou měl zvláštní stvoření podobné goblinovi, ale čestné a s jemnějšími rysy. Zůstal se mnou po tři roky, zatímco jeho sluha přicházela odcházel. Naučil se všechno, co jsem mu dokázal předat, neboť bylo nemožné jej odmítnout. Ale i on byl dobrým učitelem a jeho vědomosti mi velmi usnadnily život. Jeho zásluhou jsem se naučil vážit si podstaty života, a proto jsem se zařekl, že ušetřím každého, kdo sem zavítá. Jemu také druzí působili utrpení stejně jako mně v dobách války s lidmi, kdy mnohé z toho, co jsem miloval, bylo zničeno. Tento muž znal umění, jak léčit rány srdce a duše, a když odešel, cítil jsem se jako vítěz, ne jako poražený." Odmlčel se a polkl a Tomas postřehl, že se mu mluví čím dál tím hůř. "Když se mnou nemůže dlít v hodinu mé smrti drak, přál bych si, aby držel hlídku on, chlapče, neboť on je

první tvého rodu, jehož považuji za přítele."
"Kdo to byl, Rhuaghu?" zeptal se Tomas.
"Jmenoval se Macros."
Dolgan vypadal zamyšleně. "Slyšel jsem to jméno, jméno mága nejvlivnějšího umění. Je téměř legendou a žil prý někde na Východě."
"Legendou není, Dolgane," řekl Rhuagh rozhodně. "Je možné, že je již mrtev, neboť je to už velmi dávno, co se mnou trávil svůj čas." Drak se odmlčel. "Můj čas se chýlí ke konci, takže si musím pospíšit. Požádám tě o dobrodiní, trpaslíku." Maličko pohnul hlavou a pokračoval: "V černé schránce je mágův dar, jenž má být využit v tomto okamžiku. Je to hůlka vytvořená za pomoci magie. Macros mi ji zde zanechal, aby zde po mé smrti nezbyly žádné kosti, jež by mohl někdo znectít. Mohl bys mi ji podat?"
Dolgan přešel k označené truhličce. Otevřel schránku a našel černou kovovou hůlku, spočívající na modré sametové podušce. Zvedl ji a shledal, že je vzhledem ke své velikosti značně těžká. Podal ji drakovi.
Drak znovu promluvil a jeho slova už byla téměř nesrozumitelná, neboť jazyk mu již otékal. "Za okamžik se mě tou hůlkou dotkneš, mé bytí se skončí."
"Dobrá," povzdechl Dolgan, "ač mě jen pramálo potěší vidět tvůj konec, draku."
"Předtím však mám na srdci ještě jednu věc. Ve schránce vedle té první je dar pro tebe, trpaslíku. Můžeš si vzít, cokoliv se ti bude líbit, protože já už to nebudu k ničemu potřebovat. Ale ze všech věcí, jež se v této hale nacházejí, je ve skříňce něco, co bych rád, aby ti patřilo." Pokusil se otočit hlavu k Tomasovi, ale nemohl. "Tomasi, děkuji i tobě, že jsi se mnou strávil mé poslední chvíle. V truhlici s darem pro trpaslíka je dar i pro tebe. Také si vezmi, cokoliv si budeš přát, protože tvé srdce je dobré." Zhluboka se nadechl a Tomas slyšel, jak mu v hrdle zachřestilo. "Teď, Dolgane."
Dolgan vztáhl ruku s prutem a lehce se dotkl dračí hlavy. Zprvu se nedělo nic. Rhuagh tiše pronesl: "Byl to Macrosův poslední dar."
Najednou se kolem draka rozlilo nazlátlé světlo. Bylo slyšet slabé dunění, jako by zdi rezonovaly ozvěnou slavnostní hudby. Zvuk sílil zároveň s narůstající světelnou září a prostor začal pulsovat energií. Tomas a Dolgan se dívali, jak z dračích šupin mizejí vybledlá místa. Jeho kůže se rozzářila zlatou blyštivou září a povlak jeho očí se začal protrhávat. Pomalu zvedl hlavu a oni věděli, že znovu vidí sál i všechno, co se v něm nacházelo. Hřeben na hlavě se mu narovnal a mohutná křídla se nadzdvihla a odhalila stříbřitý lesk pod nimi. Zažloutlé zuby mu zbělely do briliantova a zašlé černé drápy zazářily jako naleštěný eben. Postavil se a vysoko zdvihl hlava.
Dolgan tiše poznamenal: "To je ten nejvelkolepější pohled, jaký jsem kdy spatřil."
Světlo pomalu nabývalo na intenzitě a Rhuagh znovu připomínal sám sebe v dobách mladistvé síly. Vztyčil se do celé své impozantní výše a po hřebeni mu tančily stříbrné odlesky. Drak prudce zaklonil hlavu a s radostným výkřikem vyplivl směrem k vysoce klenutému stropu mocný plamen. Hlasem připomínajícím fanfáru sta trumpet najednou zvolal: "Vřelé díky tobě, Macrosi. Je to vskutku královský dar."
Pak se zvláštní harmonické dunění změnilo a nahradil je naléhavější, hlasitější zvuk. Na krátký okamžik měli jak Dolgan, tak i Tomas dojem, že mezi pulsujícími tóny zaslechli hlubokou dutou ozvěnu, která říkala: "Rádo se stalo, příteli."
Tomas pocítil na tvářích vlhkost a dotkl se jí. Slzy radosti z nově získané čiré krásy prýštily drakovi z očí. Drak rozepjal svá velká zlatá křídla, jako by se chystal vzlétnout. Mihotavé světlo zjasnělo a Tomas s Dolganem stěží udrželi otevřené oči, ačkoliv se jim je od té podívané nechtělo odtrhnout. Zvuk v místnosti zesílil natolik, že se ze stropu nad jejich hlavami začal snášet prach a podlaha se chvěla. Drak se vznesl do výšky s rozepjatými křídly a náhle zmizel v oslepujícím záblesku studeného bílého světla. V tom okamžení byl sál jako dřív a zvuk utichl.
Ticho, které po drakově zmizení nastalo, bylo nesnesitelné a Tomas se ozval: "Pojďme pryč, Dolgane. Nechci tady zůstávat."
Dolgan vypadal zamyšleně. "Máš pravdu, Tomasi, také nemám příliš velkou chuť tu setrvávat. Ale měli bychom si ještě vzít dračí dary." Přistoupil k truhlici, kterou drak popsal, a otevřel ji.
Jeho oči se rozšířily vzrušením, když sáhl dovnitř a na světlo vytáhl trpasličí kladivo. Držel ho před sebou a hleděl na něj s posvátnou úctou. Hlavice byla ze stříbřitého kovu, který ve světle lucerny zářil namodralými odlesky. Po straně na ní byly vyryty nějaké symboly. Rukojeť byla vyřezána z dubového dřeva a vyhlazena, po celé délce se táhly nápisy. Pod hladkým povrchem byly vidět husté letokruhy. Dolgan slabě pronesl: "To je Tholinovo kladivo. Bylo dlouho pryč od mých lidí. Jeho návrat přinese radost do všech trpasličích dlouhých hal po celém Západě. Je to symbol našeho posledního krále, ztracený před mnoha a mnoha lety."
Tomas přišel blíž, aby se podíval, a všiml si ve skříncе ještě něčeho. Natáhl se přes Dolgana a vyňal velký chumel bílé látky. Rozbalil jej a spatřil, že je to ve skutečnosti bílý tabard s vyobrazením zlatého draka na přední straně. Uvnitř truhly se ještě nacházel štít s týmž znakem a zlatá helmice. Nejnádhernější ze všeho byl však zlatý meč s bílým jílcem. Pochvu měl zhotovenou z hladkého, slonovinově bílého materiálu, který byl pevný jako kov. Pod bílým chomáčem ležela zlatá kroužková zbroj, kterou Tomas vytáhl s překvapeným "Ach!"
Dolgan jej pozoroval a prohlásil: "Vezmi si to, chlapče. Drak řekl, že je to dárek pro tebe."
"Je to pro mě příliš krásné, Dolgane. Patří to spíš nějakému princi nebo králi."
"Domnívám se, že předchozí majitel to již nevyužije, mladíku. Ty věci byly svobodně darovány a ty s nimi můžeš naložit podle vlastního uvážení. Ale mám pocit, že na nich bude něco zvláštního, když byly uloženy ve stejné truhlici s kladivem. Tholinovo kladivo je mocná zbraň, vykovaná ve starobylé kovárně v Mac Cadmanově Alairu, nejstarším dolu v těchto horách. Odpočívá v něm magie, kterou v historii trpaslíků dosud nic nepředčilo. S tím pozlaceným mečem a zbrojí to bude nejspíš zrovna tak. Možná je v tom nějaký záměr, že se ti dostaly do rukou."
Tomas chvíli uvažoval a pak si rychle stáhl svůj těžký plášť. Jeho tunika se sice pod kroužkovou košili nehodila, ale zlatá zbroj přes ni přesto hladce sklouzla, částečně i proto, že byla původně vyrobena pro mohutnější postavu. Přes ni

natáhl tabard a nasadil si na hlavu přilbu. Vzal si meč a štít a postavil se před Dolgana. "Vypadám směšně?"
Trpaslík si jej pečlivě prohlížel. "Je ti to trochu velké, ale brzy do toho dorosteš, o tom není pochyb." Měl dojem, že na způsobu, jak chlapec stojí a drží v jedné ruce meč a v druhé štít, něco je. "Ne, Tomasi, nevypadáš legračně. Třeba ne příliš uvolněně, ale rozhodně ne směšně. Ty věci jsou skvělé a řekl bych, že ty se je naučíš nosit, jak se patří."
Tomas kývl, sebral plášť, otočil se ke dveřím a zvedl i meč. Zbroj byla překvapivě lehká, o mnoho lehčí než ta, kterou si oblékal v Crydee. Chlapec poznamenal: "Nechce se mi brát nic dalšího, Dolgane. Asi to zní divně."
Dolgan k němu přistoupil. "Ne, hochu, protože já také nechci nic z dračího pokladu." Ohlédl se a přelétl zrakem síň. Pak dodal: "Ačkoliv nastanou noci, v nichž si na něj vzpomenu. Možná se sem jednoho dne vrátím, ale pochybuji o tom. Teď pojďme najít cestu domu." Vyrazili a brzy se dostali do chodeb, které Dolgan dobře znal a které je vyvedou na povrch.

Dolgan chytil Tomase za paži v tichém varování. Chlapec dobře věděl, že nemá mluvit. Také vnímal to podivné napětí, stejné jako den předtím, kdy je napadl zlort. Ale tentokrát je cítil téměř fyzicky. Neživá, nemrtvá stvůra byla nablízku.
Tomas sklonil lucernu a zakryl světlo. Oči se mu rozšířily v němém údivu, neboť namísto očekávané černi slabě rozeznával trpaslíkovu postavu, kterak se pomalu pohybuje kupředu. Bezmyšlenkovitě ho oslovil: "Dolgane -
Trpaslík se otočila vtom se za jeho zády vynořil černý tvar. "Za tebou!" vykřikl Tomas.
Dolgan se bleskurychle otočil, aby stál zlortovi čelem, a instinktivně zvedl štít a Tholinovo kladivo. Stvoření z polostínů na trpaslíka zaútočilo a jedině Dolganovy zkušenosti z bitev a trpasličí schopnost vycítit protivníkův pohyb v inkoustové tmě jej zachránily, protože vykryl výpad svým železným kovaným štítem. Obluda vztekle zavyla, když se dotkla studeného kovu. Pak Dolgan máchl bájnou zbraní svých předka, a jakmile se kladivo dotklo netvorova těla, zlort zaječel. Po hlavici kladiva se rozběhlo modrozelené světélkování a obluda se stáhla a naříkala v agónii.
"Zůstaň za mnou," volal Dolgan. "Jestli mu vadí železo, pak dotek Tholinova Kladiva je pro něj opravdu bolestivý. Možná by ho to mohlo i odehnat."
Tomas se chystal trpaslíka uposlechnout, pak ale ucítil, jak se jeho pravá ruka přesouvá k pochvě visící na levém boku a vytahuje z ní zlatý meč. Náhle mu připadlo, že mu špatně padnoucí zbroj sedí kolem ramen nějak lépe a štít se mu drží tak lehce a vyváženě, jako by jej nosil léta. Jako by ho něco řídilo, přemístil se Tomas za Dolgana a pak udělal krok před něj, meč připravený k boji.
Netvor poněkud zaváhal a pak se pohnul směrem k Tomasovi. Tomas zvedl meč a přichystal se k úderu. S výkřikem naprosté hrůzy se zlort obrátil a prchal. Dolgan překvapeně zíral na Tomase, který se mezitím vzpamatoval a zasunul meč do pochvy.
Dolgan se vrátil pro lucernu a zeptal se: "Proč jsi to udělal, chlapče?"
Tomas odpověděl: "Já... nevím." S nenadálým pocitem rozpaků nad tím, že neuposlechl trpaslíkových pokynů, řekl: "Ale zapůsobilo to. Je pryč."
"Ano, zapůsobilo," souhlasil Dolgan a sňal kryt ze svítilny. Na světle si chlapce pozorně prohlédl.
Tomas prohodil: "Myslím, že to kladivo vašich předků jej pěkně vyděsilo."
Dolgan na to neřekl nic, ale věděl, že to nebyl ten pravý důvod. Obluda uprchla před pohledem na Tomase v jeho zlaté a bílé zbroji. Pak trpaslíka udeřilo ještě jiné poznání. "Hochu, jak jsi věděl, že je ta nestvůra za mnou?"
"Viděl jsem ji."
Dolgan se obrátil a prohlížel si Tomase s neskrývaným údivem. "Ty jsi ji viděl? Jak? Zakryl jsi přece světlo."
"Nevím jak. Prostě jsem ji viděl."
Dolgan znovu nasadil na lucernu kryt a postavil se. Pak poodstoupil o několik stop a zeptal se: "Kde jsem teď, chlapče?"
Bez zaváhání před něj Tomas předstoupil a položil mu ruku na rameno. "Tady."
"Co-?" zakoktal trpaslík.
Tomas se dotkl helmice a štítu. "Říkal jste přece, že jsou zvláštní."
"Je to tak, chlapče. Ale to jsem nevěděl, že jsou tak zvláštní."
"Měl bych je odložit?" zeptal se s obavami chlapec.
"Ne, ne." Dolgan položil lucernu opět na zem a podotkl: "Můžeme se teď pohybovat o mnoho rychleji, když se nemusím strachovat o to, co vidíš a co ne." Přinutil se dodat svému tónu veselý nádech. "A navzdory tomu, že v celé zemi nejsou dva lepší válečníci než my dva, bude nejlepší, když nebudeme nikoho zbytečně upozorňovat na svou přítomnost světlem lampy. Drakova poznámka o tom, že jsou tady dole peklomoři, mi na klidu nepřidala. Pokud se odvážila jedna tlupa riskovat hněv mých lidí, mohou tu být i další. Zlorta možná postrašil tvůj zlatý meč a moje kladivo, ale na dvacet nebo dokonce více peklomorů by to nemuselo udělat takový dojem."
Tomas nepřišel na nic, co by k tomu dodal, a oba se vydali na cestu ven z temnot.

Třikrát se zastavili a ukryli, když je míjela skupina spěchajících goblinů nebo Temných bratrů. Ze svého tmavého úkrytu dobře viděli, že mnozí z těch, kteří procházeli kolem, utrpěli zranění a někteří museli být podpíráni svými druhy, když spěšně pokulhávali za svou bandou. Jakmile byli pryč i poslední z nich, Dolgan se otočil k Tomasovi a řekl: "Nikdy v dějinách se goblini ani peklomoři neodvážili vstoupit do našich dolů v takovém počtu. Obávají se mých lidí tolik, že se o to nikdy ani nepokusili."
Tomas k tomu podotkl: "Vypadají pěkně uboze, Dolgane, mají s sebou ženy a děti a nesou velká zavazadla. Před něčím utíkají."
Trpaslík přikývl. "Všichni se stěhují směrem od severního údolí v Šedých věžích do Zeleného srdce. Něco je žene stále na jih."

"Tsurané?"
Dolgan přisvědčil. "Také si myslím. Pojď. Měli bychom se vrátit do Caldary, jak nejrychleji to půjde." Vydali se na pochod a tunely a chodbami směřovali k domovu.
Když o pět dní později dosáhli Caldary, byli oba vyčerpaní. V horách napadla spousta sněhu a šlo se jim ztěžka. Jakmile se přiblížili k vesnici, byli spatřeni strážemi a brzy jim vyběhla vstříc celá ves, aby je pozdravila.
Odvedli je do dlouhé haly a Tomasovi přidělili pokojík. Chlapec byl tak unavený, že okamžitě usnul, a dokonce i statný trpaslík se cítil na pokraji sil. Trpaslíci souhlasili se svoláním rady starších na příští den, aby si promluvili o nejnovějších zprávách, které do údolí dorazily.
Tomas se probudil vyhladovělý. Vstal, protáhl se a překvapilo jej, že necítí vůbec žádnou ztuhlost. Usnul ve zlaté zbroji a podle všeho se měl probudit rozlámaný, s rozbolavělými svaly a klouby. Namísto toho se cítil výborně odpočatý. Otevřel dveře a vkročil do haly. Nikoho neviděl, dokud nedošel až do ústřední místnosti v dlouhé hale. Tam sedělo kolem velkého stolu několik trpaslíků s Dolganem v čele. Tomas v jednom z nich poznal Weylina, Dolganova syna. Dolgan chlapci pokynul k jedné z židlí a představil jej společnosti.
Všichni trpaslíci Tomase pozdravili a on zdvořile odpovídal. Většinou ale upíral zraky na spousty jídla, které se vršily na stole.
Dolgan se zasmál a řekl: "Poslouž si, chlapče; není žádný důvod, abys hladověl, když je prostřená tabule." Tomas si naložil talíř hovězím, sýrem a chlebem a popadl džbánek piva, ačkoliv na něj neměl příliš velkou chuť a bylo ještě brzy. Rychle do sebe naházel vše, co měl na talíři, a začal na něj vršit další porci, rozhlížel se přitom kolem, zda to někomu nebude vadit. Většina trpaslíků však byla zabrána do složitého rozhovoru, jehož téma nebylo Tomasovi srozumitelné a mělo co do činění s umístěním zimních skladišť v několika vesnicích v této oblasti.
Dolgan později rozpravu přerušil se slovy: "Teď, když je tu Tomas s námi, měli bychom, myslím, raději mluvit o Tsuranech."
Tomas při zaslechnutí svého jména nastražil uši a obrátil svou pozornost plně na to, co Dolgan říká. Ten pokračoval. "Poté, co jsem opustil hlídku, dorazili běžci z Elvandaru a Kamenné hory. Tito cizinci byli mnohokrát zpozorováni nedaleko Severního průsmyku. Utábořili se v kopcích jižně od Kamenné hory."
Jeden z trpaslíků poznamenal: "To je záležitost Kamenné hory, dokud nás nepovolají do zbraně."
Dolgan odpověděl: "Pravda, Orwine, ale máme rovněž zprávy, že byli spatřeni, jak se pohybují do údolí a z něho jižně od průsmyku. Vtrhli na území, které už tradičně patří nám, a to je záležitost Šedých věží."
Trpaslík oslovený jako Orwin souhlasně přikývl. "To vskutku je, ale stejně nemůžeme nic dělat dříve, než přijde jaro."
Dolgan si položil nohy na stůl a zapálil si dýmku. "A to je také pravda. Ale můžeme být jen vděčni za to, že Tsurané rovněž nemohou do jara nic podnikat."
Tomas odložil sousto hovězího, které držel v ruce. "Už přišel blizard?"
Dolgan na něj pohlédl. "Už je to tak, průsmyky jsou zapadlé sněhem, protože první zimní blizard udeřil včera v noci. Teď jimi neprojde nic, a ze všeho nejméně celá armáda."
Tomas pohled opětoval. "Pak..."
"Budeš tuto zimu naším hostem, protože ani nejzdatnější běžec se neprobojuje z těchto hor dolu do Crydee."
Tomas se opřel zády o opěradlo, protože přes veškeré pohodlí, které v trpasličí dlouhé hale měl, by si býval přál o něco známější prostředí. Přesto s tím nemohl nic dělat. Odevzdaně si povzdechl a vrátil se zpět k jídlu.

Kapitola jedenáctá
ČARODĚJŮV OSTROV

Do Bordonu se plahočila skupina unavených poutníků. Kolem nich jeli na koních vojáci natalské jízdní hlídky, oděni ve svých obvyklých šedých tunikách, kalhotách a pláštích. Byli právě na obhlídce, když zahlédli na míli od bran města cestovatele, a teď jim dělali ozbrojený doprovod. Borrice rozzlobilo, že jim, zmoženým cestou, vojáci nenabídli koně, ale dobře svůj hněv ovládal. Nebylo snadné v téhle tlupě pobudů odhalit vévodu z Crydee a jeho družinu, a i kdyby sem dorazili v lepším stavu, mezi Svobodnými městy natalskými a Královstvím panovala pokud ne přímo nevraživost, pak jistě ne tak docela vřelé vztahy.
Pug pohlížel na vnější tvář Bordonu s údivem. Bylo to, z pohledu Království, malé město, sotva větší než průměrné přístavní městečko, ale přesto o mnoho větší než Crydee. Všude, kam dopadl jeho zrak, pospíchali lidé za neznámými úkoly, zaneprázdnění a uspěchaní. Poutníkům věnovali jen malou pozornost, až na příležitostný pronikavý pohled obchodníka nebo trhovkyně. Nikdy předtím chlapec neviděl pohromadě tolik lidí, koní, mezků a vozů. Vládla tam změť barev a zvuků, které útočily na jeho smysly. Za jízdní hlídkou běželi poštěkávající psi a dovedně uhýbali před údery kopyt rozhněvaných koní. Několik chlapců z ulice pokřikovalo na skupinu cizinců neslušnosti, poněvadž se díky ozbrojenému doprovodu zřejmě domnívali, že se jedná o vězně. Puga se jejich hrubosti vzdáleně dotkly, ale jeho pozornost spíše přitahovalo neznámé prostředí cizího města.
Bordon, stejně jako ostatní města v této oblasti, neměl stálé vojsko, ale namísto něj vydržoval posádku natalské jízdní hlídky, následovníka proslulých imperiálních keshanských průvodců a vojáku, kteří se řadili mezi nejlepší jezdce a stopaře Západu. Ta dokonale stačila k tomu, aby odradila případné útočníky a v případě potřeby dokázala poskytnout dostatek času k seskupení domobrany. Jízdní hlídky byly formálně svrchované a zbavovaly své působiště zločinců a renegátů naprosto nezávisle. Po vyslechnutí vévodova příběhu a zmínce o Martinu Dlouhém Lukovi - kterého velmi dobře znali - se velitel hlídky rozhodl postoupit celou záležitost místnímu prefektovi.
Skupina byla odvedena do prefektovy kanceláře, umístěné v malé budově nedaleko náměstí. Členové hlídky byli

očividně rádi, že se zajatců zbavili, a jakmile předali péči o ně místním úřadům, vrátili se zpět ke své původní činnosti.
Prefekt byl malý, vykrmený mužík s jasně barevnými šerpami kolem objemného těla a mnoha silnými zlatými prsteny na obou rukách. Když mu kapitán jízdní hlídky vysvětloval, jak narazili na vévodovu družinu, hladil si tmavé naolejované vousy. Poté, co vojáci odjeli, chladně pozdravil Borrice. Vévoda mu objasnil, že jsou očekáváni Talbottem Kilranem, největším loďařem ve městě a Borricovým prostředníkem při obchodování se Svobodnými městy. Prefektovo chování se okamžitě změnilo. Vzal je z kanceláře do svého soukromého sídla a nabídl jim horkou černou kávu. Poslal jednoho ze svých sluhů se vzkazem do Kilranova domu a tiše vyčkával, jen příležitostně narušuje ticho několika neformálními větami vyměněnými s vévodou.
Kulgan se naklonil k Pugovi a řekl: "Náš hostitel patří k druhu lidí, kteří nejdříve počkají, kam zafouká vítr, než se sami vyjádří; čeká na zprávu od obchodníka, předtím než se rozhodne, zda jsme vězni, nebo hosté." Mág se zasmál. "Až vyrosteš, zjistíš, že všichni ti, kteří dostali malou funkci, jsou na celém světě stejní."
O něco později se do dveří prefektova domu přihnala běsnící bouře v podobě Meechama, který vlekl za loket jednoho z Kilraneových starších úředníků. Úředník rychle potvrdil, že ano, toto je skutečně vévoda z Crydee a, ano, opravdu je očekáván Talbottem Kilranem. Prefekt se podřízeně omlouval a vyjádřil naději, že vévoda promine dočasné nepohodlí, ale současné podmínky... v těchto složitých dobách... jistě prý pochopí. Choval se nepříjemně podlézavě a jeho úsměv byl neupřímný.
Borric naznačil, že všechno chápe velmi dobře. Bez dalšího otálení opustili prefektův dům a vyšli ven, kde na ně čekalo několik čeledínů s koňmi. Rychle nasedli a Meecham s úředníkem je vedli přes město směrem ke čtvrti v kopcích, kde stály velké honosné domy.
Dam Talbotta Kilranea se nacházel na vrcholku nejvyššího kopce a byl z něj výhled na celé město. Cestou viděl Pug dole pod nimi zakotvené lodě. Tucty z nich neměly vztyčené stožáry a po dobu převládajícího špatného počasí byly očividně odstavené. Několik menších člunu, které se obvykle nevzdalovaly od pobřeží, směřovalo na sever do Ylithu nebo do některého z dalších Svobodných měst a opatrně vplouvalo do přístavu nebo vyplouvalo na moře. Většinu času byl však v zátoce klid.
Když dojeli k domu, prošli velkou branou vedoucí skrz nízkou zeď a ihned se k nim rozběhli sluhové, aby se postarali o jejich koně. Když sesedli, jejich hostitel jim právě vycházel vstříc.
"Vítejte, lorde Borrici, vítejte," volal a na jeho vyzáblé tváři se rozléval hřejivý úsměv. Talbott Kilrane vypadal přesně jako vlk, který se znova narodil v lidském těle. Měl plešatějící hlavu, ostře řezané rysy a malá tmavá očka. Nákladná róba nedovedla příliš zakrýt jeho vychrtlost, ale uvolněné chování a zájem v očích vylepšovaly jeho nepřitažlivý zjev. Navzdory svému vzhledu připadal muž Pugovi sympatický. Zahnal sluhy, aby připravili pro družinu pokoje a teplé jídlo. Odmítl naslouchat vévodovu líčení o jeho poslání. Zvedl obě ruce a prohlásil: "Později, Vaše Milosti. Můžeme dlouho rozprávět poté, co si odpočinete a najíte se. Očekávám vás dnes k večeři, ale zatím jsou pro vás i pro vaše muže připraveny horké koupele a čistá lůžka. Nechám do vašich komnat dopravit nějaké teplé jídlo. Dobrý pokrm, oddech a čisté šaty - a budete se cítit jako nový člověk. Potom si můžeme promluvit."
Tleskl rukama o sebe a předstoupil lokaj, který je zavedl do jejich pokojů. Vévoda a jeho syn měli oddělené komnaty, zatímco Pug a Kulgan byli ubytováni společně. Gardan měl sdílet pokoj s Meechamem a vévodovi vojáci bydleli ve služebnickém křídle.
Kulgan nechal Puga, aby se vykoupal první, a chvíli mluvil se svým sluhou. Pak Kulgan s Meechamem odešli do Meechamova pokoje a Pug ze sebe stáhl špinavé šaty. Uprostřed místnosti byla velká kovová vana naplněná voňavou vodou, za které se kouřilo. Vstoupil do vany, ale rychle nohu vytáhl ven. Po třech dnech chůze ve sněhu se mu voda zdála vařící. Jemně dal nohu zpátky do vody, a když teplotě přivykl, pomalu se ponořil do lázně.
Seděl ve vaně, záda opřená o zvolna se svažující stěnu. Vnitřek vany byl lakovaný a Pug vnímal zvláštní klouzavý hladký povrch, tolik odlišný od povrchu dřevěných koupacích nádob, které měli doma. Namydlil si celé tělo voňavým mýdlem a smyl špínu z vlasů, pak si na hlava vylil džber studené vody a opláchl se.
Usušil se a oblékl si čistou noční košili, která tu pro něj byla připravena. Přestože bylo časně, ulehl do vyhřáté postele. Jeho poslední myšlenka byla na chlapce s pískovými vlasy a věčným úsměvem. Jak se nořil do spánku, přemítal, zda Dolgan jeho přítele nalezl.
Jednou během dne ho probudil broukavý zvuk, který vydával Kulgan, když se horlivě mydlil, a šplouchání vody. Pug znova zavřel oči a v okamžení opět usnul.
Spal tvrdě, když jej Kulgan budil k večeři. Jeho tunika a kalhoty byly vyprané a malé trhliny na košili měl vyspravené. Boty někdo vyčistil a nablýskal do vysokého lesku. Když stál před zrcadlem a prohlížel se, poprvé si všiml jemného černého stínu na tvářích. Naklonil se blíž a zjistil, že to jsou první známky vousů.
Kulgan jej pozoroval a pak poznamenal: "Nu, Pugu. Mám ti nechat přinést břitvu, aby sis holil tvář jako princ Arutha? Nebo si budeš pěstit velkolepé vousy?" Nadneseně si přitom hladil svůj vlastní šedivý plnovous.
Pug se usmál poprvé od doby, kdy opustili Mac Mordainuv průchod. "Myslím, že tyhle starosti mohu ještě na nějaký čas odložit."
Kulgan se zasmál potěšen tím, že se chlapci vrátil humor. Mág byl znepokojen hloubkou Pugova žalu nad ztrátou Tomase a ulevilo se mu, když viděl, že se s tím chlapec začíná vyrovnávat. Kulgan přidržel otevřené dveře. "Můžeme?"
Pug maličko sklonil hlavu a napodobuje dvorskou úklonu, řekl: "Račte, mistře mágu. Až po vás" - a vybuchl smíchy.
Kráčeli do jídelního sálu, velké a dobře osvětlené místnosti, která však přece jen nedosahovala velikosti té v hradu Crydee. Vévoda a princ Arutha už byli usazeni a Kulgan s Pugem rychle zaujali svá místa u tabule.
Borric právě dokončoval popis událostí v Crydee a ve velkých lesích, když si Kulgan s Pugem sedali. "Takže," říkal, "jsem se rozhodl doručit tuto zprávu osobně, protože věřím, že její důležitost si to zasluhuje."
Kupec se opřel o opěradlo své židle a sluhové mezitím nosili velké množství rozličných druhů pokrmů. "Lorde Borrici,"

pronesl pomalu Talbott, "když mě váš muž Meecham poprvé navštívil, jeho žádost vaším jménem byla poněkud nejasná. Věřím, že jedině díky tomu, jakým způsobem byla doručena." Zmiňoval se tím o magii, kterou využil Kulgan, aby poslal zprávu svému kolegovi Belganovi, jenž pak předal vzkaz Meechamovi. "Nikdy bych si nepomyslel, že se vaše rozhodnutí vyrazit do Krondoru projeví - jak se nyní zdá - tak životně důležitým i pro mé vlastní lidi." Odmlčel se a po chvíli pokračoval. "Jsem pochopitelně znepokojen poselstvím, které přinášíte. Měl jsem původně v úmyslu zprostředkovat vám jednání s někým, kdo by vám pronajal loď, ale teď jsem odhodlán vyslat vás na moře v jedné z mých vlastních plachetnic." Zvedl malý zvonek, který ležel blízko jeho ruky, a zazvonil. Během okamžiku stál u jeho ramene sluha. "Pošli vzkaz kapitánovi Abramovi, aby přichystal Královnu bouře. Vypluje zítra za odpoledního přílivu do Krondoru. Později vydám podrobnější pokyny."
Sluha se uklonil a odspěchal. Vévoda řekl: "Děkuji vám, mistře Kilrane. Doufal jsem, že pochopíte závažnost celé situace, ale nepředpokládal jsem, že najdeme loď tak rychle."
Kupec se podíval přímo na Borrice. "Vévodo Borrici, dovolte mi být upřímný. Mezi Svobodnými městy a Královstvím nepanuje přílišná náklonnost. A, abych byl ještě upřímnější, ještě méně je oblíbeno jméno conDoin. Byl to váš děd, kdo vedl hordy proti Walinoru a obléhal Natal. Byl zastaven pouhých deset mil od tohoto města a tato vzpomínka je pro mnohé z nás stále živá. Jsme původem Keshané, ale jsme od narození svobodní a máme pro dobyvatele malé pochopení." Vévoda seděl ztuhle na své židli a Kilrane pokračoval: "Přesto jsme nuceni připustit, že kdysi váš otec a nyní i vy jste byli dobrými sousedy a obchodovali jste se Svobodnými městy poctivě a velkodušně. Věřím, že jste čestný muž, a je nanejvýš pravděpodobné, že ti Tsuraně jsou přesně takoví, jak říkáte. Nepovažuji vás za muže, jenž má sklony k přehánění."
Vévoda se po těchto slovech poněkud uvolnil. Talbott usrkl vína a vrátil se ke svému monologu. "Byli bychom blázni, kdybychom nepoznali, že naše zájmy jsou totožné se zájmy Království a že každý zvlášť máme pramalou naději na úspěch. Až odjedete, nechám svolat schůzku Gildovní a Kupecké rady a budu hlasovat pro podporu Království v této záležitosti." Usmál se a všichni kolem stolu věděli, že si je naprosto jist svým vlivem a autoritou, podobně jako se jim těšil vévoda na svém panství. "Myslím, že nebude příliš těžké přesvědčit radu o tom, že je to jediné moudré rozhodnutí. Krátká zmínka o té tsuranské galeoně a připomenutí, jak by si asi vedly naše plachetnice proti flotile takových lodí, by mi měly pomoci je získat na naši stranu."
Borric se zasmála udeřil dlaněmi do stolu. "Mistře kupče, teď vidím, že své bohatství jste nezískal jen díky šťastné náhodě. Vaše bystrost se muže srovnávat s bystrostí otce Tullyho. Stejně jako vaše vědomosti. Máte mé díky."
Vévoda s kupcem pak pokračovali v rozhovoru dlouho do noci, ale Pug se cítil stále unaven a odešel spát. Když se o několik hodin později odebral do svého pokoje i Kulgan, našel chlapce odpočívat klidně, s mírumilovným výrazem ve tváři.

Královna bouře plula hnána vichřicí a napnuté plachty ji vrhaly vstříc rozběsněnému moři. Noc byla díky vířícímu dešti ledových jehliček zabodávajících se do tváří tak černá, že pro ty, kteří stáli na palubě, se vrcholky stožárů ztrácely v mlhavé tmě.
Na palubě se postavy choulily pod těžké, kožešinou lemované, naolejované pláště ve snaze uchovat si v tom kousavě chladném mokru alespoň trochu tepla a sucha. Po rozbouřeném moři se plavili už dva týdny, ale tohle bylo zdaleka nejhorší počasí, které zažili. Shora z lanoví se ozval křik a kapitánovi se donesla zpráva, že dva muži spadli ze svých stanovišť přes palubu. Vévoda Borric zavolal na kapitána Abrama: "Nemůžeme pro ně něco udělat?"
"To ne, pane. Jsou to mrtví muži a hledat je by bylo bláznovství, i kdyby to bylo možné, což není," zakřičel kapitán v odpověď a jeho hlas se ztrácel v dunění bouře.
Nahoře v lanoví byla této noci plná sestava hlídek, muži odstraňovali námrazu, která se tvořila na stěžních a hrozila přidat jim takovou váhu, že by se pod ní mohli zlomit a loď by nemohla v plavbě pokračovat. Kapitán Abram se držel jednou rukou hrazení a pátral po možných známkách potíží. Celé jeho tělo bylo s lodí v dokonalém souladu. Vedle něj stáli vévoda s Kulganem, jejichž postoj nebyl na rozkymácené palubě tak úplně jistý. Zespoda se ozval táhlý skřípavý zvuk a kapitán zaklel.
O chvíli později se před nimi objevil námořník. "Kapitáne, v boku je díra a nabíráme vodu."
Kapitán mávl na jednoho ze svých důstojníků, kteří stáli na hlavní palubě. "Vezmi dolů posádku, ucpěte otvor a pak mi podej zprávu."
Důstojník rychle sebral čtyři muže, kteří jej doprovodili do podpalubí. Kulgan pojednou vypadal, jako by se ocitl v transu. Po minutě promluvil: "Kapitáne, tahle bouře potrvá ještě tři dny."
Kapitán proklel osud, který na něj bohové seslali, a řekl vévodovi: "Nemohu utíkat před bouří další tři dny s lodí, která nabírá vodu. Musíme najít nějakou pevninu a opravit kýl."
Vévoda přikývl a překřičel bouřku: "Obrátíme se do Quegu?"
Kapitán zavrtěl hlavou a z černých vousů mu odletovala voda a sníh. "Nemohu ji v tomhle větru obrátit na Queg. Budeme muset přistát u Čarodějova ostrova."
Kulgan potřásl hlavou, ačkoliv ostatní si toho gesta nepovšimli. Mág se zeptal: "Není jiné místo, kam bychom se uchýlili?"
Kapitán pohlédl na Kulgana a pak na vévodu. "Ne tak blízko. Hrozilo by, že přijdeme o stěžeň. A navíc, i kdybychom neztroskotali a nepotopili se, ztratili bychom místo tří dnů šest. Moře je čím dál divočejší a obávám se, že bych mohl přijít o další muže." Zakřičel na kormidelníka a důstojníky své rozkazy a zakrátko nabrali jižnější kurs. Mířili k Čarodějovu ostrovu.
Kulgan společně s vévodou sešli do podpalubí. Nepravidelné houpání lodi způsobilo, že sejít dolů po žebříku a pak dál úzkou chodbičkou bylo poměrně náročné. Zavalitým mágem to házelo ze strany na stranu, když se drali ke svým

kajutám. Vévoda vstoupil do kajuty, kterou sdílel se svým synem, a Kulgan vešel do své. Gardan, Meecham a Pug se pokoušeli odpočívat na kymácejících se lůžkách. Pro chlapce to byla těžká doba, protože celé první dva dny mu bylo zle. Pak sice mořská nemoc trochu ustoupila, ale stejně se nemohl přinutit spolykat slané vepřové a suchary. Kvůli rozbouřenému moři kuchař nemohl vařit nic jiného, takže to byla jediná strava, kterou měli k dispozici.
Lodní trámy vrzaly a protestovaly proti nárazům vysokých vln a z přídi se ozývalo bušení kladiv, jak se lodníci usilovně snažili opravit proražený kýl.
Pug se překulil a podíval se na Kulgana. "Co bouře?"
Meecham se zvedl na loket a pohlédl na svého pána. Gardan zrovna tak. Kulgan jim objasnil situaci: "Vichřice potrvá ještě tři dny. Stáhneme se do závětří ostrova a počkáme tam, dokud nepovolí."
"Jakého ostrova?" zeptal se Pug.
"Čarodějova ostrova."
Meecham vyskočil ze svého lůžka a udeřil se hlavou o nízký strop. Klel a třel si bouli, a zatímco Gardan potlačoval smích, zvolal: "Ostrov Macrose Černého?"
Kulgan přisvědčil a jednou rukou se přidržoval, aby udržel rovnováhu, protože loď se právě přehoupla přes hřeben vysoké vlny a mířila dolů do hluboké prolákliny. "Nejsi sám, komu se ten nápad příliš nezamlouvá, ale kapitán má strach o svou loď." Jako kdyby plachetnice chtěla jeho slovům dodat patřičný důraz, v trupu zapraskalo a poplašně zaskřípělo.
"Kdo je Macros?" vyptával se Pug.
Kulgan vypadal chvíli zamyšleně jak kvůli chlapcově otázce, tak kvůli úderům, které se ozývaly z míst, kde posádka spravovala proražený trup. Pak řekl: "Macros je velký čaroděj, Pugu. Pravděpodobně ten největší, jaký kdy po světě chodil."
"A spojenec démonů z nejnižšího pekelného kruhu," dodal Meecham. "Jeho umění je nejčernější ze všech a dokonce i kněží Lims-Kragmy se bojí na jeho ostrov vkročit."
Gardan se smál. "Takového mága, který dokáže poděsit i služebníky bohyně smrti, bych chtěl tedy vidět. Musí být mocný."
"To jsou jenom pověsti, Pugu," vysvětloval Kulgan. "Co o něm víme, je, že když pronásledování mágů v Království vrcholilo, Macros se uchýlil na tento ostrov. Dosud nikdo necestoval ani tam, ani zpátky."
Pug se na svém lůžku posadil, zaujat tím, co slyšel, a nevšímal si děsivých zvuku bouře. Sledoval, jak se Kulganův obličej koupe v matném polosvětle lampy, houpající se v šíleném rytmu při každém naklonění lodi.
"Macros je velmi starý," pokračoval Kulgan. "Jaká kouzla jej drží při životě, to nikdo neví, ale žije tam už přes tři sta let."
Gardan se posmíval: "Nebo tam postupně žije několik mužů stejného jména."
Kulgan přikývl. "Možná. V každém případě se o něm neví nic určitého - kromě strašlivých zkazek vyprávěných námořníky. Řekl bych, že i když Macros praktikuje černou magii, pověsti o něm jsou značně přehnané. Snad i proto, aby se uchránil vetřelců."
Umlčelo je hlasité zapraskání, jako by se v trupu rozštíplo další prkno. Kajuta se zakomíhala, když loď zachytil další poryv větru, a Meecham nahlas řekl to, co si všichni mysleli: "A já doufám, že všichni budeme moct vystoupit na břeh Čarodějova ostrova."

Loď zamířila k jižní zátoce. Budou muset počkat, až bouře trochu povolí, než spustí dolů potápěče, aby zjistili rozsah škod na proraženém kýlu.
Kulgan, Pug, Gardan a Meecham vyšli na palubu. Zde, v prostoru chráněném vysokými útesy, bylo počasí o něco mírnější. Pug kráčel k místu, kde stál kapitán s Kulganem. Sledoval jejich zraky až na vrcholek útesů.
Vysoko nad zálivem stál hrad a jeho vysoké vížky se rýsovaly proti šedivé obloze. Byla to podivná budova. Štíhlé věže a výčnělky se tyčily k nebi jako nějaká tlapa s drápy. Hrad byl temný, kromě jediného okna ve vysoké věži, ze kterého se linulo modré pulsující světlo. Vypadalo to, jako by tam byly zajaty blesky, jež nyní pracovaly pro svého pána.
Pug zaslechl, jak Meecham říká: "Tam nahoře, na útesu. Macros."

O tři dny později se vynořili potápěči na povrch a ohlásili kapitánovi rozsah škody způsobené na lodi. Pug byl na hlavní palubě s Meechamem, Gardanem a Kulganem. Princ Arutha a jeho otec stáli v blízkosti kapitána a očekávali konečné rozhodnutí o stavu lodi. Vysoko nad nimi kroužili mořští ptáci hledající zbytky a odpadky, které se kolem lodí vždy vyskytovaly. Zimní bouře jim podstatně zkrátila i tak dost hubené množství potravy, a tak pro ně byla objevivší se loď vítaným zdrojem živobytí.
Arutha sešel dolů na hlavní palubu, kde čekali ostatní. "Zabere to celý dnešní den a zítřejší dopoledne, než se poškození odstraní, ale kapitán se domnívá, že pak bychom měli vydržet až do Krondoru bez dalších vážnějších potíží."
Meecham a Gardan si vyměnili významné pohledy. Kulgan nechtěl propást příležitost a zeptal se přímo: "Budeme se moci vylodit na břeh, Vaše Výsosti?"
Arutha si rukou v rukavici poškrábal hladce oholenou bradu. "Asi ano, ale žádný námořník nás tam nejspíš nedopraví."
"Nás?" zeptal se mág.
Arutha se ušklíbl. "Už mám své kajuty až nad hlavu, Kulgane. Cítím potřebu protáhnout si nohy na pevné zemi. Kromě toho byste bez dohledu strávil celý den touláním po místech, kde nemáte co pohledávat." Pug vzhlédl k hradu a Kulgan jeho pohled zachytil.
"Budeme se od toho hradu a od cesty k němu držet pěkně zpátky, aby bylo jasno. Příběhy týkající se tohoto ostrova

vyprávějí vlastně jen o tom, co zlého se stalo těm, kteří vstoupili do čarodějových síní."
Arutha dal znamení námořníkovi. Připravili pro ně člun a čtyři muži a jeden chlapec do něj nasedli. Člun byl pomalu spouštěn na vodu posádkou, jež se navzdory chladnému větru, který po bouři stále vál, silně potila. Z letmých pohledů, které nepřestávali vrhat po vrcholku útesů, Pug poznal, že se nepotí ani kvůli počasí, ani kvůli námaze.
Jako kdyby četl jeho myšlenky, Arutha poznamenal: "Asi budou v Midkemii i pověrčivější lidé, než jsou námořníci, jen nedokážu říct kde."
Když byl člun na vodě, Meecham a Gardan odvázali lana, kterými byl člun uvázán ke kladce. Pak se oba neobratně chopili vesel a začali veslovat směrem k pobřeží. Nejprve to byl trhaný, nesladěný pohyb, ale díky káravému pohledu prince a několika poznámkám ohledně toho, jak je možné, že muži, kteří strávili život v přímořském městě, se nenaučili pádlovat, se konečně loď pohnula správným způsobem.
Dopluli na písčitý výběžek pláže v malé zátoce, která roztínala útesy v zálivu. Nahoru směrem k hradu mířila stezka, která se křížila s další, probíhající napříč ostrovem.
Pug vyskočil ze člunu a pomohl jej vytáhnout na břeh. Když byl na suché zemi, vylezli i ostatní a protahovali si nohy.
Pug měl pocit, jako by je někdo pozoroval, ale pokaždé, když se rozhlédl, nebylo v dohledu nic než skály a několik mořských ptáků, kteří přečkávali zimu v trhlinách na stěně útesu.
Kulgan s princem zkoumali dvě cestičky vedoucí z pláže. Mág se díval na stezku, která se odvracela od čarodějova hradu, a prohlásil: "Když prozkoumáme tenhle chodníček, nemělo by se nám nic stát. Zkusíme to?"
Dny nudy a uvěznění převážily nechuť, kterou zprvu pociťovali. S rázným pokývnutím Arutha vyrazil na cestu vzhůru.
Pug šel jako poslední za Meechamem. Muž se širokými rameny byl ozbrojen jen širokým mečem, na kterém spočívala jeho ruka. Pug měl v pohotovosti svůj prak, protože se stále necítil s mečem úplně srostlý i přesto, že mu Gardan dával hodiny, kdykoli to bylo možné. Chlapec nepřítomně ohmatával svůj prak a jeho oči byly upoutány scenerií, která se před nimi otvírala.
Po cestě vyplašili několik bouřňáků a mořských racků, kteří uletěli, jakmile se skupina přiblížila. Ptáci vydávali pronikavý odmítavý křik a vznášeli se nad svými hnízdy, dokud výletníci nepřešli. Pak se vrátili do bezpečí, které jim kopcovitá krajina poskytovala.
Muži vyšli na vrcholek prvního ze série kopců a uviděli, jak se cesta vedoucí od hradu noří za další návrší. Kulgan prohodil: "Musí někam vést. Budeme pokračovat?" Arutha přitakal a ostatní neřekli nic. Pokračovali ve své cestě, dokud nedorazili do malého úzkého údolí, po obou stranách ohraničeného nízkými kopci. Na jeho dně stálo několik stavení.
Artuha se tiše zeptal: "Co myslíš, Kulgane? Jsou obydlená?"
Kulgan je chvíli pozoroval, pak se obrátil na Meechama. Ten udělal krok dopředu a upřeně hleděl před sebe. Jeho pohled přitom poletoval ze dna údolí až nahoru na vrcholky kopců, které jej obklopovaly. "Myslím, že ne. Není vidět žádný kouř ani se neozývají zvuky pracujících lidí."
Arutha vykročil dolů z kopce směrem k budovám a ostatní jej následovali. Meecham se obrátil a chvíli se díval na Puga. Pak si všiml, že chlapec je - pokud nepočítal prak - neozbrojený. Vytáhl dlouhý lovecký nůž a bez jediného slova jej Pugovi podal. Ten krátce pokývl na znamení díky a mlčky nůž přijal.
Dosáhli návrší, které se prostíralo nad obydlími, a Pug spatřil podivně vyhlížející dům; hlavní budovu obklopoval rozlehlý dvůr a několik vedlejších stavení. Celé to bylo obehnáno nízkou zdí, ne vyšší než čtyři stopy.
Pokračovali po cestě z kopce až k bráně, která vedla skrze zídku. Na dvoře rostlo několik planých ovocných stromků a zeleninová zahrada byla zarostlá plevelem. Před průčelím hlavní budovy stála kašna se sousoším tří delfínů. Přiblížili se ke kašně a spatřili, že vnitřek mělké nádrže je vydlážděn modrými dlaždicemi, časem silně vybledlými. Kulgan fontánu pečlivě zkoumal. "Je to dost chytře postaveno. Domnívám se, že voda přitékala skrz tlamy těch delfínů."
Arutha souhlasil. "Viděl jsem královské kašny v Rillanonu a byly podobné, ačkoliv postrádaly takovouhle majestátnost."
Na zemi ležel sněhový poprašek a zdálo se, že chráněné údolí i celý ostrov měly jen málo srážek i během nejkrutějších zim. Ale přesto bylo chladno. Pug poodešel o kus dál a prohlížel si dům. Byl jednopodlažní s vestavěnými okny, vzdálenými od sebe zhruba deset stop. Ve zdi, před níž stál, byly jen jedny dveře se dvěma křídly, které byly vytrženy z pantů.
"Ať tu žil kdokoliv, nebyl připraven na žádné nesnáze."
Pug se obrátil na Gardana, který stál za ním a rovněž si měřil zrakem stavení. "Není tu žádná hlídková věž," pokračoval velitel. "A ta nízká ohrada je spíš na to, aby nelezl dobytek do zahrady, než kvůli obraně."
Meecham se k nim mezitím připojil a zaslechl Gardanovu poslední poznámku. "No, moc se tu o obranu nestarali. Je to nejnižší místo na celém ostrově, když ovšem nepočítám koryto toho potoka, které jsme viděli za domem, když jsme scházeli z kopce." Otočil se a upřeně hleděl nahoru na hrad, jehož nejvyšší věž byla vidět i z tohoto údolíčka. "Tamhleto stavěli s myšlenkou na ohrožení. Tady," řekl a rozmáchlým gestem objal budovy kolem, "to bylo postaveno lidmi, kteří toho o potyčkách věděli sakra málo."
Pug přikývl a zamířil dál. Gardan s Meechamem se odebrali směrem k opuštěným stájím.
Pug obešel dům a objevil několik menších stavení. V pravačce sevřel nůž a vstoupil do nejbližšího z nich. Střecha byla propadlá a dovnitř proudilo svrchu světlo. Na podlaze ležely červené střešní tašky, vybledlé a roztříštěné. Místnost vypadala jako skladiště, po obvodu tří stěn se táhly velké dřevěné police. Pug prozkoumal i další místnosti v té budově a všechny byly stejného uspořádání. Celé stavení bylo jakýmsi velkým skladovacím prostorem.
Přesunul se do další budovy, která se ukázala být prostornou kuchyní. U jedné stěny stála mohutná kamenná pec, dost velká na to, aby se na ní mohlo vařit v hrncích maso z několika dobytčat najednou. Rožeň, zavěšený nad jejím zadním otvorem, byl tak dlouhý, že by se na něm dala péct hovězí čtvrť nebo celé jehně. Mamutí porcovací špalek stál

uprostřed místnosti, zjizvený nespočetnými ranami sekáčku a nože.
Pug prohlédl zvláštní bronzovou nádobu v koutě, zanesenou prachem a pavučinami. Obrátil ji dnem vzhůru a vypadla dřevěná lžíce. Když vzhlédl, uvědomil si venku za dveřmi kuchyně něčí pohyb.
"Meechame? Gardane?" zavolal, když se pomalu přibližoval ke dveřím. Když vyšel ven, nikdo nebyl na dohled, ale zachytil další nezřetelný pohyb u zadních dveří hlavní budovy.
Pospíchal k těm dveřím, neboť předpokládal, že jeho druhové jsou už uvnitř. Když vkročil do domu, zahlédl stín dole v boční chodbě. Na chvilku se zastavil, aby si prohlédl tento zvláštní dům.
Dveře před ním byly otevřené, byly to posuvné dveře, jejichž kolejničky už dávno nedržely na svém místě. Otvorem bylo vidět na hlavní otevřený dvůr. Dům měl ve skutečnosti čtvercový půdorys. Střechu nesly na jejím vnitřním okraji, zasahujícím částečně na dvůr, mohutné pilíře a místo v samém středu nádvoří zaujímala další kašna a malá květinová zahrádka. Stejně jako venku i tato fontána byla neopravená a záhonky zarostlé plevelem.
Pug se obrátil směrem k síni, ve které předtím zahlédl pohyb. Prošel skrz nízký boční průchod do větší stinné chodby. Místy ve střeše chyběly tašky. Děrami sem po nich proudilo slabé světlo, a chlapec tedy bez potíží viděl na cestu. Minul dva prázdné pokoje, napadlo ho, že to asi původně byly ložnice.
Zabočil za roh, ocitl se přede dveřmi podivně vyhlížející místnosti a vstoupil dovnitř. Zdi byly pokryté mozaikou mořských tvorů, prohánějících se mořskou pěnou, a spoře oblečených mužů a žen. Sloh byl pro Puga úplně nový. Těch několik tapiserií a nástěnných maleb, které měl možnost vidět ve vévodových sálech, bylo velmi realistických, ve věrných barvách a detailním provedení. Tyto mozaiky zachycovaly lidi i zvířata v náznacích a obrysech, aniž by zdůrazňovaly podrobnosti.
V podlaze byla velká prohlubeň, připomínala nádrž, se schody vedoucími dolů na dno. Z protější stěny bazénku trčela kovová rybí hlava a přesahovala nad prohlubeň. Účel té místnosti Pug nechápal.
Jako kdyby někdo četl jeho myšlenky, ozval se za ním hlas: "To je tepidárium."
Pug se otočil a uviděl za sebou stát muže. Byl středně velký, s vysokým čelem a hluboko posazenýma černýma očima. Spánky mu šedivě prokvétaly, ale jeho vous byl černý jako noc. Měl na sobě hnědou róbu z prosté látky a kolem pasu spletenou šňůru. V levé ruce držel masivní dubovou hůl. Pug se postavil do střehu a před sebou držel dlouhý lovecký nůž.
"To není nutné, chlapče. Odlož svůj skramasax, nechci ti ublížit." Usmál se na Puga tak, že se chlapec uklidnil.
Pug sklonil nůž a zeptal se: "Jakže jste nazval tuto místnost?"
"Tepidárium," odpověděl a vstoupil do místnosti. "Teplá voda byla vedena trubkami do bazénu, koupající se svlékli a odložili šaty na tamty police." Ukázal na regály na zadní stěně.
"Služebnictvo je vypralo a usušilo, zatímco se hosté, kteří přišli na večeři, tady koupali."
Pugovi se zdála představa hostů koupajících se společně v cizím domě poněkud odvážná, ale neřekl nic. Muž pokračoval: "Za těmito dveřmi" - namířil prstem na vchod vedle lázně - "se nacházel další bazén s velmi horkou vodou v místnosti zvané calidárium. Za ní pak další se studenou vodou v místnosti zvané frigidárium. Je tu ještě čtvrtá místnost, jmenuje se unctorium, kde služebníci natírali koupající vonnými oleji. A drhli jim pokožku dřevěnými hůlkami, takže nemuseli používat mýdlo."
Pug byl všemi těmi koupacími místnostmi zmaten. "Zní to, jako kdyby trávili spoustu času očistou. Je to všechno nějak divné."
Muž se opřel o svou hůl. "Tak ti to jistě musí připadat, Pugu. Ale myslím si, že by těm, kteří tento dům postavili, připadaly vaše sály v pevnosti stejně divné."
Pug sebou trhl. "Jak je možné, že znáte mé jméno?"
Muž se znovu usmál. "Slyšel jsem, jak tě oslovuje ten vysoký voják, když jste se blížili k domu. Pozoroval jsem vás a držel se z dohledu, dokud jsem si nebyl jist, že nejste piráti, kteří přišli hledat pradávné poklady. Jen málo pirátů je tak mladých, proto jsem se domníval, že mluvit s tebou bude bezpečné."
Pug si muže pozorně prohlížel. Bylo na něm něco, co navozovalo dojem, že jeho slova mají nějaký skrytý význam. "Proč byste se mnou měl mluvit?"
Muž se posadil na kraj vypuštěného bazénku. Lem jeho kutny se přitom stáhl dozadu a odhalil tak masivní, křížem uvázané sandály. "Jsem hodně osamělý a příležitost promluvit s cizinci je pro mě vzácná. Tak jsem si myslel, že bys mohl být na krátký čas mým hostem, strávit se mnou aspoň pár chvil, než se vrátíš na svou loď."
Pug se také posadil, ale v bezpečné vzdálenosti od cizince. "Žijete tady?"
Muž se rozhlédl po místnosti. "Ne, ačkoliv jsem tu kdysi bydlel, ale je to už dávno." V jeho hlase zazněl zamyšlený tón, jako kdyby ta zmínka vyvolala dávno pohřbené vzpomínky.
"Kdo jste?"
Muž se znovu usmál a Pug cítil, jak jeho napětí mizí. V jeho chování bylo něco uklidňujícího a Pug věděl, že nemá v úmyslu mu ublížit. "Nejčastěji jsem nazýván cestovatelem, neboť jsem viděl mnoho zemí. Zde mě znají jako poustevníka, protože tak žiji. Můžeš mě oslovovat, jak je ti libo. Není v tom žádný rozdíl."
Pug si jej pozorně měřil. "Nemáte žádné pořádné jméno?"
"Mnoho, tak mnoho, že jsem jich už dokonce pár zapomněl. Při narození jsem dostal jméno stejně jako ty, ale mezi lidmi mého národa je to jméno, které zná jedině otec a nejvyšší kněz."
Pug nad tím chvíli hloubal. "Je to všechno dost zvláštní, podobně jako tenhle dům. Kdo jsou vaši lidé?"
Muž zvaný cestovatel se dobrosrdečně zasmál. "Jsi pěkně zvědavý, Pugu, plný otázek. To je správné." Krátce se odmlčel a pak řekl: "Odkud jsi ty a tví společníci? Na lodi v zálivu vlaje natalská vlajka Bordonu, ale tvůj přízvuk a oděv jsou královské."
Pug odvětil: "Jsme z Crydee," a krátce popsal muži účel jejich cesty. Poustevník mu položil několik krátkých otázek, a

aniž by si toho byl Pug vědom, v několika minutách popsal muži celý sled událostí, které je dovedly až na tento ostrov, včetně plánů pro zbytek výpravy.
Když skončil, cestovatel prohlásil: "To je vskutku podivuhodný příběh. Mělo mě napadnout, že se přihodí mnoho zvláštních událostí předtím, než skončí to neobyčejné setkání dvou světů."
Pug se na něj tázavě zadíval. "Tomu nerozumím."
Cestovatel potřásl hlavou. "Ani to od tebe nečekám, Pugu. Řekněme, že se dějí věci, které mohou být pochopeny jedině zkoumáním skutečnosti, pomocí níž se projevily, a to ještě s odstupem času, který oddělí účastníky od jejich účasti."
Pug se podrbal na koleně. "Mluvíte jako Kulgan, když se mi pokouší vysvětlit, jak působí magie."
Cestovatel přikývl. "Trefné přirovnání. Ačkoliv někdy jediným způsobem, jak pochopit působení magie, je provozovat ji."
Pug se rozzářil. "Vy jste také mág?"
Cestovatel si mnul dlouhé černé vousy. "Někdo si myslí, že jsem, ale pochybuji, že Kulgan a já chápeme věci stejným způsobem."
Pugův výraz zřetelně naznačoval, že to považuje za neuspokojivé vysvětlení, ačkoliv se to neodvážil říct nahlas.
Cestovatel se naklonil dopředu. "Umím použít jedno či dvě zaklínadla, jestli to zodpoví tvou otázku, Pugu."
Pug zaslechl, jak se ze dvora ozývá volání jeho jména. "Pojď," řekl cestovatel. "Tví přátelé tě volají. Měli bychom raději jít a ujistit je, že jsi v pořádku."
Opustili lázně a vydali se přes vnitřní nádvoří. Od průčelí domu jej oddělovala velká přední hala a oni jí prošli ven.
Když ostatní spatřili Puga v doprovodu cestovatele, rychle se rozhlédli kolem a tasili zbraně. Kulgan a princ jim vyšli naproti a postavili se před ně. Cestovatel zvedl ruce na znamení, že není ozbrojen.
Princ promluvil první. "Kdo je ten muž, Pugu?"
Pug cestovatele představil. "Nechce nám nic udělat. Skrýval se, dokud nezjistil, že nejsme piráti." Podal svůj nůž Meechamovi.
Pokud mu vysvětlení nestačilo, Arutha to nedal na sobě znát. "Co je tvým posláním v těchto místech?"
Cestovatel rozhodil rukama, hůl držel v ohbí levé paže. "Přebývám tu, princi z Crydee. Myslel jsem si, že tuto otázku bych měl spíš položit já."
Princ ztuhl, když jej muž takto oslovil, ale brzy se uvolnil. "Je-li tomu tak, pak máš pravdu, neboť my jsme vetřelci. Přišli jsme hledat úlevu od samovazby na lodi. Nic jiného."
Cestovatel přikývl. "Pak vítejte ve vile Beatě."
Kulgan se ozval: "Co je vila Beata?"
Cestovatel učinil pravou rukou rozmáchlé gesto. "Tento dům je vila Beata. V jazyce jejích stavitelů to značí 'požehnaný domov' a po mnoho let tomu tak skutečně bylo. Jak vidíte, pamatuje lepší časy."
Všichni se v přítomnosti cestovatele cítili uvolněně díky jeho konejšivému chování a přátelskému úsměvu. Kulgan řekl: "Co se stalo s těmi, kteří postavili toto zvláštní místo?"
"Jsou mrtví... nebo odešli. Považovali tento ostrov za požehnaný, pojmenovali jej Insula Beata, když na něj poprvé přišli. Utekli sem před velkou válkou, která změnila běh jejich dějin." Jeho tmavé oči se zamlžily, jako by mu ta vzpomínka působila nesmírnou bolest. "Velký král zemřel... nebo se myslí, že je mrtev, někteří říkají, že se možná vrátí. Byla to hrůzyplná a smutná doba. Sem se uchýlili, aby nalezli mír."
"Co se s nimi stalo pak?" zeptal se Pug.
Cestovatel pokrčil rameny. "Piráti nebo goblini? Nemoc nebo šílenství? Kdo může říct? Našel jsem tento dům tak jako vy a ti, kdo zde žili, už byli pryč."
Arutha řekl: "Mluvíš o neobvyklých věcech, příteli cestovateli. Vím o tom málo, ale toto místo vypadá opuštěné už po staletí. Jak to, že víš o těch, kteří tu žili?"
Cestovatel se usmál. "Není to zase tak dávno, jak by sis představoval, princi z Crydee. A já jsem starší, než vypadám. Vděčím za to dobrému jídlu a pravidelnému koupání."
Meecham si po celou dobu cizince pozorně prohlížel, z těch, kteří se vylodili na břeh, byl nejpodezíravější. "A co ten Černý? Neobtěžuje vás?"
Cestovatel se přes rameno ohlédl po vrcholku hradu. "Macros Černý? Mág a já nemáme důvody ke sporům. Nechal mě volně využívat svůj ostrov, pokud mu nebudu překážet v práci."
Stín podezření se mihl na Pugově tváři, ale neřekl nic a cestovatel pokračoval: "Takový mocný a strašlivý čaroděj se nemusí obávat prostého poustevníka, v tom se mnou určitě budete souhlasit." Naklonil se kupředu a spiklenecky dodal: "Kromě toho, myslím si, že jeho pověst je z valné části přehnaná a zveličená, aby to odstrašovalo vetřelce. Pochybuji, že by byl schopen činů, které jsou mu připisovány."
Arutha poznamenal: "Pak bychom jej možná mohli navštívit."
Poustevník se na prince zahleděl. "Nemyslím, že byste byli v hradu vítáni. Čaroděj je přečasto zaneprázdněn vlastní prací a trpí vyrušování jen velmi nerad. Možná že není pověstným tvůrcem všeho zla, jak si někteří představují, ale přesto umí způsobit více potíží, než by stálo za jednu návštěvu. A celkově je to dost mizerný společník." V jeho slovech zazněl slabý nádech posměchu.
Arutha se podíval kolem a prohlásil: "Myslím, že všechno zajímavé, co jsme chtěli, jsme už viděli. Snad bychom se měli vrátit na loď."
Když nikdo nebyl proti, princ se zeptal: "A co ty, příteli cestovateli?"
Cizinec rozhodil rukama v neurčitém gestu. "Vrátím se zpět do své samoty, Vaše Výsosti. Vaše krátká návštěva mi byla potěšením a chlapcovy zprávy o dění ve světě zrovna tak, ale pochybuji, že byste mě zítra našli, kdybyste se snad

rozhodli mě hledat."
Bylo zřejmé, že jim nechce sdělit nic bližšího, a Arutha cítil, jak v něm roste rozladění nad jeho nejasnými odpověďmi.
"Pak ti přeji sbohem, cestovateli. Ať tě bohové provázejí."
"I tebe, princi z Crydee."
Když se obrátili k odchodu, Pug cítil, jak jej něco chytilo za kotník, a těžce dopadl na Kulgana. Oba se v jednom chumlu svalili na zem a cestovatel pomohl chlapci na nohy. Meecham a Gardan se ujali zavalitého mága. Kulgan se postavil, ale jakmile přesunul váhu na kotník, počal se znovu sesouvat k zemi. Arutha a Meecham jej zachytili. Cestovatel řekl: "Zdá se, že máš vymknutý kotník, příteli mágu. Tady." Natáhl ruku s holí. "Moje hůl je z pevného dubu a unese tvoji váhu, až se budeš vracet na loď."
Kulgan přijal nabízenou podpěru a opřel se do ní celou svou silou. Zkusil jeden krok a zjistil, že s pomocí hole se může vydat na cestu. "Děkuji ti, ale co ty?"
Cestovatel pokrčil rameny. "Je to jen hůl, mohu si lehce najít jinou, příteli mágu. Možná jednoho dne budu mít příležitost požádat tě, abys mi ji vrátil."
"Budu ji pro tebe do té doby opatrovat."
Cestovatel se odvrátil a řekl: "Dobrá. Tedy do onoho dne ještě jednou sbohem."
Sledovali ho, jak se vrací do stavení, a pak pohlédli jeden na druhého, ve tvářích výraz údivu. Arutha promluvil jako první. "Podivný muž, ten cestovatel."
Kulgan přisvědčil. "Podivnější, než si myslíte, princi. Když odešel, cítil jsem, jak mizí nějaké kouzlo, jako by použil zaklínadlo, aby mu všichni věřili."
Pug se obrátil na Kulgana. "Chtěl jsem se ho zeptat na spoustu věcí, ale připadalo mi, jako by mi v tom někdo bránil."
Meecham se přidal: "Taky jsem měl takový pocit."
Gardan poznamenal: "Víří mi v hlavě jedna myšlenka. Nemohu se zbavit dojmu, že jsme mluvili se samotným čarodějem."
Pug přitakal: "Také si myslím."
Kulgan se opřel o hůl a řekl: "Snad. Je-li tomu tak, měl jistě důvod pro to, aby skrýval svoji pravou tvář." Hovořili a pomalu se vzdalovali od vily.
Když došli až k zátočině, kde nechali člun, Pug ucítil, jak jej něco škrábe na hrudi. Sáhl do tuniky a našel malý složený kousek pergamenu. Když jej vytahoval, prsty se mu z toho nálezu třásly. Nepamatoval si, že by si jej tam dával. Cestovatel mu jej musel vhodit za košili, když mu pomáhal na nohy.
Kulgan nasedal do člunu a letmo se ohlédl. Když spatřil Pugův výraz, zeptal se: "Co tam máš?"
Pug mu podal pergamen a ostatní mezitím mága obestoupili. Kulgan svitek rozbalil. Přečetl jej a přes obličej mu přelétl údiv. Znova jej přečetl, tentokrát nahlas. "Vítám ty, již přicházejí beze zloby v srdcích. Ve dnech, které teprve přijdou, poznáte, že naše shledání nebylo dílem náhody. Do našeho příštího setkání opatrujte poustevnickou hůl jako znamení přátelství a dobré vůle. Do stanovené doby se nepokoušejte mě najít, neboť tak je předurčeno. Macros."
Kulgan podal zprávu zpět Pugovi, který ji znovu přelétl. "Pak ten poustevník byl opravdu sám Macros!"
Meecham se poškrábal ve vousech. "To je něco, co přesahuje mé chápání."
Kulgan vzhlédl k hradu, kde stále v jednom okně zářilo světlo. "I mé, starý brachu. Ale ať to znamená cokoliv, myslím, že čaroděj je na naší straně, a to je dobré."
Vrátili se na loď a odebrali se do svých kajut. Když se probrali z nočního odpočinku, našli loď připravenou odplout s polední přílivem. Zvedli plachty, do nichž jim začal vát příznivý, lehký vítr, který je provázel až do Krondoru.

Kapitola dvanáctá
PORADNÍ HLASY

Pug byl nepokojný. Seděl u okna a díval se z princova paláce v Krondoru ven. Už tři dny hustě sněžilo. Vévoda a Arutha se denně setkávali s princem Krondoru. Prvního dne Pug vyprávěl svůj příběh o nalezení tsuranské lodi a pak mu bylo dovoleno se vzdálit. Jasně si ten neohrabaný rozhovor pamatoval.
Byl překvapen, že je princ tak mladý. Mohlo mu být kolem třiceti let, ale nepůsobil příliš energickým dojmem ani se netěšil dobrému zdraví. Puga vylekalo, když během jejich rozmluvy přerušil princovy poznámky zuřivý záchvat kašle. Obličej mu přitom zbledl a leskl se potem - neklamná známka toho, že - pokud se zdraví týče - je na tom hůř, než jeho chování naznačovalo.
Mávnutím ruky zamítl Pugovu nabídku, že odejde a vrátí se, až se to bude princi lépe hodit. Erland z Krondoru byl hloubavý člověk, který trpělivě naslouchal Pugovu líčení a zmírňoval chlapcovy rozpaky z toho, že stojí před dědicem královského trůnu. Jeho oči Puga sledovaly chlácholivě, s velkou dávkou porozumění, jako by to byla běžná věc, že má před sebou neobratného chlapce. Po vyslechnutí vyprávění strávili ještě chvíli hovorem o nepodstatných maličkostech, o Pugových studiích, o nenadálém povýšení do šlechtického stavu a princ vyhlížel tak, jako by jej vše zajímalo.
Pug dospěl k názoru, že se mu princ Erland líbí. Druhý nejmocnější muž v Království a vůbec nejmocnější na Západě byl vřelý a přátelský a staral se o pohodlí i toho nejméně významného hosta.
Pug se rozhlédl po pokoji, stále si nemohl zvyknout na nádheru paláce. Dokonce i tato malá komnata byla bohatě vyzdobena, s postelí s nebesy namísto obyčejné pryčny. Bylo to poprvé, kdy Pug v takové spal, a zjistil, že je těžké pohodlně ležet na tlustých měkkých matracích vycpaných peřím. V rohu místnosti stála šatna s více oděvy, než mohl Pug unosit za celý život, všechny z drahých tkaných látek a dobrého střihu a všechny očividně v Pugově velikosti.

Kulgan mu vysvětlil, že je to dar od prince.
Ticho pokoje Pugovi připomnělo, že se v posledních dnech velmi málo viděl s Kulganem a ostatními. Gardan a jeho vojáci odjeli toho rána s množstvím zpráv od vévody pro prince Lyama a Meecham byl ubytován s hradními strážemi. Kulgan se účastnil asi poloviny schůzek s princem a Pugovi zbývala spousta času pro sebe. Přál si, aby s sebou býval měl své knihy, aby čas, který trávil v Krondoru, měl aspoň nějaký smysl. Od svého příjezdu tu vlastně neměl co na práci.
Nejednou Puga napadlo, jak by se asi Tomasovi líbil tento nový palác - zdálo se, že je postaven spíš ze skla a kouzel než z kamene - a lidé v něm. Přemýšlel o svém ztraceném příteli a doufal, že se Dolganovi podařilo jej najít, ale snažil se tomu příliš nevěřit. Bolest ze ztráty sice poněkud otupěla, ale vzpomínka byla stále živá. Celý minulý měsíc se tu a tam přistihl, jak se ohlíží v očekávání, že uvidí Tomase stát poblíž.
Pugovi se už nechtělo déle lenošit, otevřel dveře a podíval se dolů chodbou, která vedla po celé délce východního křídla princova paláce. Procházel halou a hledal nějakou známou tvář, která by mu pomohla narušit jednotvárnost. Kolem něj prošla stráž, mířící opačným směrem, a zasalutovala. Pug si ještě nezvykl na to, že mu vojáci salutují pokaždé, když projdou kolem, ale jako členu vévodovy družiny a panoši mu příslušely veškeré pocty.
Došel až do malého sálu, který se rozhodl prozkoumat. Jeden je jako druhý, pomyslel si. Princ osobně mu dovolil využívat všechny prostory paláce, ale Pug se přesto ostýchal. Teď jej nuda dohnala k tomu, že se rozhodl vyhledat dobrodružství, nebo aspoň tolik dobrodružství, kolik za daných okolností bylo možné najít.
Pug objevil okno s výklenkem, ze kterého byl odlišný pohled na pozemky přiléhající k paláci než z jeho pokoje. Posadil se. Za hradbami spatřil krondorský přístav rozkládající se před ním - jako bíle zahalená vesnice pro panenky, pomyslel si. Z mnoha komínů vycházel kouř, jediná známka života ve městě. Lodě kotvící v zálivu vypadaly jako zmenšeniny skutečných plavidel a čekaly na příznivější podmínky k vyplutí.
Mladý hlásek, který se ozval za ním, vytrhl Puga ze zamyšlení. "Jsi princ Arutha?"
Pug se otočil a před sebou spatřil děvče asi tak šesti- nebo sedmileté, s velkýma zelenýma očima a temně červenohnědými vlasy, propletenými stříbrnou stužkou. Její šaty byly jednoduché, ale slušivé, z červené látky s bílou kraječkou na rukávech. Měla hezký obličejík, ale výraz hlubokého soustředění mu dodával komické vážnosti.
Pug na okamžik zaváhal a pak řekl: "Ne, já jsem Pug. Přijel jsem s princem."
Děvčátko se nikterak nesnažilo zakrýt své zklamání. S pokrčením ramen přistoupila blíž a sedla si vedle Puga. S týmž vážným výrazem na něj pohlédla a prohlásila. "Doufala jsem, že bys mohl být princ, protože jsem ho chtěla spatřit dřív, než odjedete do Saladoru."
"Salador," vydechl Pug bezvýrazně. Doufal, že cesta skončí návštěvou prince. Poslední dobou často myslíval na Carlinu.
"Ano. Otec říkal, že odjedete všichni hned do Saladoru a pak nastoupíte na loď do Rillanonu, abyste viděli krále."
"Kdo je tvůj otec?"
"Princ, hlupáčku. Copak ty nic nevíš?"
"Vypadá to, že ne." Pug se podíval na děvče a spatřil v ní budoucí Carlinu. "Ty musíš být princezna Anita."
"Samozřejmě. A jsem také opravdová princezna. Ne dcera vévody, ale dcera prince. Můj otec mohl být král, kdyby chtěl, ale on nechtěl. Kdyby byl, byla by ze mě jednou královna. Ale nebude. Co děláš ty?"
Otázka přišla náhle, bez upozornění a přistihla Puga nepozorného. Dětské žvatlání nebylo příliš zajímavé a on je nesledoval pozorně. Víc se zajímal o scenerii za oknem.
Zaváhal, pak odpověděl: "Jsem učněm vévodova mága."
Princezně se rozšířily oči a ujistila se: "Opravdového mága?"
"Dost opravdového."
Její malý obličejík zářil zájmem. "Může proměňovat lidi v ropuchy? Maminka říkala, že mágové proměňují lidi v ropuchy, když jsou zlí."
"Nevím. Zeptám se ho, až ho uvidím - pokud ho ještě uvidím," zamumlal pro sebe.
"Ach, vážně? Strašně moc ráda bych to věděla." Vypadala naprosto unesena vyhlídkou na to, že se dozví, zda je ta pohádka pravdivá. "A mohl bys mi, prosím, říct, kde najdu prince Aruthu?"
"To nevím. Sám jsem ho neviděl dva dny. Proč ho chceš vidět?"
"Maminka říkala, že se za něj možná jednoho dne provdám. Chci se podívat, zdali je hezký."
Představa sňatku tohoto útlého dítka s vévodovým mladším synem Puga zprvu ohromila. Nebylo to nic neobvyklého, šlechtici často zasnubovali své děti léta před dosažením jejich dospělosti. Za deset let z ní bude mladá dáma a princ bude stále ještě mladý muž, hrabě na nějakém menším panství v Království. Přesto se to Pugovi zdálo neuvěřitelné.
"Myslíš, že by se ti líbilo žít jako hraběnka" zeptal se Pug, a jakmile to vyslovil, uvědomil si, že je to hloupý dotaz.
Princezna jeho názor potvrdila pohledem, za který by se nemusel stydět ani otec Tully.
Řekla: "Hlupáčku! Jak bych to měla asi vědět, když ještě ani není jisté, za koho mě maminka a otec provdají?"
Dítě vyskočilo. "No, musím se vrátit. Neměla bych tady být. Kdyby mě našli mimo mé komnaty, potrestali by mě. Doufám, že budete mít příjemnou cestu do Saladoru a Rillanonu."
"Děkuji."
S náhlým výrazem obav ve svém dětském obličejíku se princezna zeptala: "Neřekneš nikomu, že jsem tu byla, že ne?"
Pug jí věnoval spiklenecký úsměv. "Ne. Tvé tajemství je u mě v naprostém bezpečí." S úlevou se usmála a opatrně se rozhlédla na obě strany chodby. Když už byla na odchodu, Pug poznamenal: "Je to hezký muž."
Princezna se zastavila. "Kdo?"
"Princ. Někdy příliš dumá a má své nálady, ale celkově je to milý člověk."
Princezna se na okamžik zamračila, když přemýšlela o tom, co jí Pug sdělil. Potom se zářivým úsměvem prohlásila: "To je

dobře. Nechci si vzít někoho, kdo není milý." Se zahihňáním zahnula za roh a byla pryč.
Pug tam seděl ještě chvíli, pozoroval padající sněhové vločky a přemýšlel o dětech zabývajících se záležitostmi stavu, a především o holčičce s velkýma vážnýma zelenýma očima.

Té noci byla celá družina pozvána princem na slavnost. Všichni šlechtici a většina boháčů žijících v Krondoru byli té společenské události přítomni. K večeři zasedlo přes čtyři sta lidí a Pug shledal, že sedí u stolu se samými cizími tvářemi, které, ač projevily úctu před jeho vznešeným oděvem a skutečností, že seděl v čele, ho zdvořile, avšak bezvýhradně ignorovaly. Vévoda a princ Arutha byli usazeni čelního stolu s princem Erlandem a jeho ženou, princeznou Alicií, společně s vévodou Dulanicem, kancléřem knížectví a rytířem-maršálkem Krondoru. Kvůli Erlandovu chatrnému zdraví bylo velení krondorského vojska svěřeno Dulanicovi a muži, se kterým právě hovořil, lordu Barrymu, admirálovi krondorského loďstva. Další královští ministři seděli na koncích tabule a ostatní hosté měli místa u menších stolů. Pug seděl u jednoho z těch, které byly od prince nejvíce vzdáleny.
Sloužící pobíhali do sálu a ze sálu a nosili velké podnosy s jídlem a konvice vína. Sálem procházeli trubadúři a zpívali své nejnovější balady a popěvky. Žongléři a akrobaté předváděli svoje umění mezi stoly, většinou přehlíženi večeřícími hosty, ale přesto ze sebe vydávali všechno, neboť kdyby mistr ceremoniář usoudil, že se snaží málo, už by je příště nepovolal.
Stěny byly ověšené obrovskými prapory a bohatě zdobenými tapiseriemi. Byly tu všechny vlajky větších panství v království, od zlaté a hnědé - barev Crydee, až po zelenobílou vlajku dalekého Ranu na východě. Za princovým stolem visel prapor Království se zlatým lvem v purpurovém poli, s mečem a korunkou na hlavě, starobylým znakem conDoinů. Vedle něj visela vlajka Krondoru se stříbrným znakem orla na purpurovém pozadí, vznášejícího se nad horským štítem. Jedině princ a král Rillanonu mohli oblékat královskou barvu, stejnou jako pole na praporech. Borric a Arutha měli přes své tuniky červené šerpy, označující, že jsou příbuznými královské rodiny. Bylo to poprvé, co Pug oba viděl obléknout si formální odznaky svého stavu.
Všude kolem bylo vidět i slyšet jásot, ale i přes celou síň si mohl Pug všimnout, že hovor u princova stolu poněkud vázne. Borric a Erland strávili většinu času u večeře s hlavami blízko u sebe v soukromém rozhovoru.
Puga vylekal dotek na rameni, otočil se a spatřil necelé dvě stopy za sebou tvářičku děvčátka, vykukující zpoza těžkého závěsu. Princezna Anita si položila prst na ústa a pokynula mu, aby šel za ní. Pug věděl, že ostatní u stolu mají oči jen pro vysoce urozené a sotva si všimnou odchodu bezejmenného chlapce. Vstal, protáhl se za závěs a ocitl se v malém výklenku pro služebnictvo. Před ním visela další záclona, která, jak Pug předpokládal, zakrývala vchod do kuchyně, a skrz ni jukal malý uprchlík z postýlky. Pug došel k místu, kde Anita čekala, a zjistil, že je to dlouhá spojovací chodba mezi kuchyní a velkým sálem. Podél stěny se táhly dlouhé stoly s nádobím a sklenicemi.
Pug se zeptal: "Co tady děláš?"
"Pst!" zašeptala hlasitě. "Nesmí mě tu přistihnout."
Pug se na dítě usmál. "Nemyslím, že by ses musela obávat, že nás někdo uslyší. Na to je tu příliš velký rámus."
"Přišla jsem se podívat na prince. Který to je?"
Pug jí naznačil, aby vstoupila do malého výklenku, a trošku poodhrnul závěs. Ukázal k čelnímu stolu a řekl: "Je to ten druhý od tvého otce, v černostříbrné tunice s červenou šerpou."
Dítě se vytáhlo na špičky a prohlásilo: "Nic nevidím."
Pug děvčátko na chvíli zvedl. Usmála se na něj. "Jsem tvým dlužníkem."
"Rádo se stalo," odpověděl Pug s potměšilou vážností. Oba se zachichotali.
Princezna sebou polekaně trhla, když se blízko za závěsem ozval hlas. "Musím jít!" Vyrazila z výklenku, proběhla druhým závěsem a zmizela z dohledu směrem ke kuchyni a své únikové cestě.
Závěs oddělující výklenek od hodovního sálu se rozhrnul a vyděšený sluha zíral na Puga. Nevěděl, co by řekl, proto jen přikývl. Chlapec tam podle všeho neměl co dělat, ale jeho oděv naznačoval, že ostrá slova by v tomto případě nemusela být na místě.
Pug se rozhlédl kolem a nakonec nepříliš přesvědčivě prohlásil: "Hledám cestu do své komnaty, ale patrně jdu špatně."
"Křídlo pro hosty je prvními dveřmi doleva z jídelní haly, mladý pane. Ehm... tahle cesta vede do kuchyně. Přejete si, abych vás vedl" Sluha očividně neměl valnou chuť ukazovat Pugovi cestu a Pug zase neměl zájem o průvodce. "Ne, díky. Najdu to sám," odpověděl.
Pug se vrátil zpět ke svému stolu, jeho odchod zůstal nepovšimnut. Zbytek večeře proběhl bez nehody, až na příležitostný pátravý pohled obsluhujícího.

Čas po večeři strávil Pug hovorem se synem kupce. Dva mladíci se setkali v přeplněné místnosti, kde se konala princova recepce. Setrvali spolu asi hodinu, vyplněnou vzájemnými zdvořilostmi, dokud chlapcův otec nepřišel a neodvlekl jej s sebou. Pug chvíli postával, přehlížen všemi ostatními princovými hosty, pak se rozhodl, že se může klidně vytratit, aniž by někoho urazil - nikomu tady nebude chybět. Kromě toho od večeře nezahlédl ani vévodu, ani prince, ani Kulgana. Na recepci měli očividně hlavní slovo nespočetní místní úředníci a princezna Alicia, okouzlující dáma, která s Pugem kratičce pohovořila, když kolem ní procházel.
Pug našel Kulgana, jak na něj čeká v jejich pokoji. Bez dlouhých řečí mu Kulgan oznámil: "Odjíždíme za úsvitu, Pugu. Princ Erland nás posílá do Rillanonu navštívit krále."
Pug řekl: "Proč princ posílá nás?" Jeho tón byl rozmrzelý, neboť se mu velmi stýskalo po domově.
Než mohl Kulgan odpovědět, dveře se rozletěly a princ Arutha vpadl dovnitř. Puga překvapilo, že Arutha dával otevřeně najevo svůj vztek.
"Kulgane! Tady jsi," spustil Arutha a zabouchl za sebou dveře. "Víš, co náš královský bratranec hodlá podniknout

ohledně tsuranské invaze?"
Než stačil Kulgan otevřít ústa, princ si odpověděl sám. "Nic! Nehne ani prstem, aby poslal do Crydee pomoc, dokud otec nenavštíví krále. To zabere nejméně další dva měsíce."
Kulgan zvedl ruku. Na místě vévodova poradce Arutha spatřil opět svého učitele. Kulgan, stejně jako Tully, mohl v případě potřeby stále napomínat oba vévodovy syny. "Uklidni se, Arutho."
Arutha zavrtěl hlavou a přitáhl si židli. "Omlouvám se, Kulgane, měl jsem držet svůj hněv na uzdě." Povšiml si Pugova zmatku. "Omlouvám se i tobě, Pugu. Je zde mnoho věcí, o kterých nevíš. Možná..." Tázavě se podíval na Kulgana.
Kulgan vyňal dýmku. "Můžete mu to klidně říct, pojede s námi. Stejně by to brzy zjistil."
Arutha zabubnoval prsty o opěradlo židle, pak si sedl dopředu a začal: "Můj otec a Erland jednali celé dny o nejlepším způsobu, jak se utkat s lidmi z jiného světa, kdyby opravdu přišli. Princ dokonce připouští, že je pravděpodobné, že zaútočí." Odmlčel se. "Ale neudělá nic, aby svolal Západní armádu, dokud nebude mít povolení od krále."
"Nerozumím," řekl Pug. "Nespadají vojska Západu pod princovo velení a nemůže je použít, jak považuje za vhodné?"
"Už ne," protáhl Arutha s úšklebkem. "Král poslal před necelým rokem zprávu, že armádu nelze povolat bez jeho výslovného rozkazu." Arutha se opřel zády o opěradlo své židle a Kulgan vyfoukl oblak kouře. "Je to porušení tradic. Armáda Západu nikdy neměla jiného velitele než prince z Krondoru, právě tak jako Východní armádě velí odjakživa král."
Pugovi stále nebylo jasné, co to všechno značí. Kulgan mu vysvětlil situaci. "Princ je královským maršálem pro západní oblast, jediný muž kromě krále, který muže dávat rozkazy vévodovi Borricovi a dalším rytířům-generálům. Když povolá do zbraně, každý vévoda od Malacova Kříže po Crydee mu pošle své posádky i odvedence. Král Rodric se z důvodu známých pouze jemu samému rozhodl, že bez jeho požehnání nesmí nikdo shromáždit žádnou armádu."
Arutha podotkl: "Otec by přišel na princovo zavolání bez ohledu na cokoliv a stejně tak i ostatní vévodové."
Kulgan přikývl. "To je možná právě to, čeho se král obává. Západní armáda byla po dlouhou dobu více vojskem princovým než královským. Kdyby tvůj otec chtěl, většina šlechticů by shromáždila své jednotky, neboť jej ctí téměř tak jako prince Erlanda. A kdyby král řekl ne..." Nechal větu vyznít do ztracena.
Arutha přisvědčil. "Rozkol v celém království."
Kulgan se zahleděl na dýmku. "Možná dokonce občanská válka."
Pug byl rozhovorem znepokojen. I přes nedávno získaný titul to byl stále chlapec z pevnosti. "I kdyby to bylo na obranu Království?"
Kulgan pomalu pokýval hlavou. "I tak. Pro některé muže, a král mezi ně patří, je stejně důležité to, jakým způsobem se věci dějí, jako to, jestli se vůbec dějí." Kulgan se odmlčel. "Vévoda Borric o tom nebude mluvit, ale mezi ním a některými vévody z Východu, obzvlášť jeho bratrancem Guy de Bas-Tyrou, jsou už dlouho neshody. Tahle rozepře mezi princem a králem povede jedině ke zvýšení napětí mezi Západem a Východem."
Pug odevzdaně seděl na svém křesle. Věděl, že tohle je důležitější, než dokáže pochopit, ale přesto mu ve víru událostí stále cosi unikalo. Jak by mohl král odmítnout princův návrh na shromáždění vojsk k obraně Království? Navzdory Kulganovu vysvětlení mu to stále nedávalo smysl. A o jakém druhu potíží s Východem to vévoda nechce mluvit?
Mág vstal. "Musíme zítra vstávat brzy, takže bychom se měli raději uložit k spánku. Do Saladoru je dlouhá cesta, a pak nás čeká ještě mnoho dní na lodi do Rillanonu. Tou dobou, kdy dorazíme ke králi, přijde do Crydee první jarní obleva."

Princ Erland popřál vévodovým mužům šťastnou cestu, když na nádvoří paláce nasedali na koně. Byl bledý a při loučení vypadal ustaraně.
Princeznička stála u okna nad schody a mávala Pugovi maličkým kapesníkem. Pug si při tom vzpomněl na jinou princeznu a v duchu si kladl otázku, zda z Anity vyroste druhá Carline, nebo zda bude ještě temperamentnější.
Vyjeli z nádvoří, kde se k nim připojil doprovod krondorských královských lancerů, připravených doprovodit je až do Saladoru. Potrvá tři týdny, než přejdou hory a pak bažiny obklopující Temné slatě a než nechají za sebou Malacův Kříž - hraniční město dělící Království na východní a západní část - a dojedou do Saladoru. Tam nastoupí na loď a po dalších dvou týdnech se doplaví do Rillanonu.
Lanceři byli zahaleni v silných šedých pláštích, pod kterými bylo možno zahlédnout purpurové a stříbrné tabardy, znak vojska prince z Krondoru, a jejich štíty nesly symboly krondorského paláce. Byla to pro vévodu velká čest, že jej doprovázela princova vlastní palácová stráž namísto vyčleněné jednotky městské posádky.
Jakmile opustili město, začal se z oblohy znovu sypat sníh a Puga napadlo, zda ještě vůbec někdy uvidí jaro v Crydee. Seděl tiše na svém koni, zatímco se celá skupina vlekla na východ, a snažil se utřídit si dojmy z posledních několika týdnů. Po chvíli to ale vzdal a s povzdechem se odevzdal tomu, co bylo nezvratné.
Jízda do Saladoru nakonec netrvala tři, ale čtyři týdny. V horách západně od Temných slatí je zastihla bouřka nevídané síly. Byli nuceni ubytovat se v hostinci za vesnicí, která dostala své jméno díky bažinám, jež se rozprostíraly všude okolo. Byla to malá hospoda a všichni se museli několik dní tísnit pohromadě, bez ohledu na stav či hodnost. Jídlo bylo prosté a pivo průměrné, a když bouře ustala, byli rádi, že nechávají Temné slatě za sebou.
Další den ztratili poté, co narazili na vesnici sužovanou bandity. Pohled na blížící se kavalerii sice zahnal brigantny na útěk, ale vévoda nařídil vyčistit celou oblast, aby bylo jisté, že se zločinci nevrátí, jakmile vojáci zajedou za nejbližší kopec. Vesničané vévodu a jeho muže uvítali s otevřenou náručí a nabídli jim své nejlepší jídlo a nejteplejší postele. Posuzováno vévodovými měřítky byly to dary chudičké, přesto však přijal vévoda jejich pohostinnost vlídně, neboť věděl, že dávají vše, co mají. Pug si užíval prostého jídla i společnosti plnými doušky, protože od doby, kdy opustil Crydee, mu tohle nejvíce připomínalo domov.
Když byli vzdáleni od Saladoru jen půl dne cesty, narazili na patrolu městských strážných. Jejich velitel vyjel dopředu, zastavil svého koně a zvolal: "Co přivádí princovu osobní stráž na území Saladoru?" Ta dvě města se neměla navzájem

příliš v lásce, Krondořané navíc jeli bez heraldického praporu. Jeho tón nenechával nikoho na pochybách, že považuje jejich přítomnost za narušení svého teritoria.
Vévoda Borric shodil plášť z ramen a odhalil svůj tabard. "Dones svému pánovi zprávu, že Borric, vévoda z Crydee, se blíží k městu a očekává, že bude lordem Kerusem přivítán, jak se sluší a patří."
Velitel stráží zaraženě koktal: "Přijměte mou omluvu, Vaše Milosti. Neměl jsem tušení... nemáte žádný prapor..."
Arutha suše prohodil: "Přišli jsme o něj před nějakou dobou v hvozdech."
Velitel vypadal zmateně. "Můj pane?"
Borric řekl: "Zapomeňte na to, veliteli. Jen pošlete zprávu svému pánovi."
Velitel zasalutoval. "Neprodleně, Vaše Milosti." Obrátil koně a pokynul jednomu z jezdců, aby přijel k němu. Dal mu potřebné rozkazy a voják pobídl svého koně směrem k městu a tryskem zmizel z dohledu.
Velitel se znovu otočil na vévodu. "Pokud Vaše Milost dovolí, mí muži jsou vám plně k dispozici."
Vévoda přelétl zrakem cestováním zmožené Krondořany, kteří se nepokrytě bavili velitelovými rozpaky. "Myslím, že třicet zbrojnošů bohatě stačí, veliteli. Saladorská městská stráž je pověstná zabezpečováním okolí svého města před briganty."
Velitel, který nepostřehl, že si z něj vévoda dělá legraci, se při těch slovech nafoukl. "Děkuji vám, Vaše Milosti."
Vévoda prohlásil: "Vy a vaši muži se můžete vrátit zpět k obhlídce."
Velitel opět zasalutoval a připojil se ke svým mužům. Udal rozkaz k odjezdu a zástup strážců projel kolem vévodovy družiny. Když se míjeli, velitel nařídil pozdrav a všichni do jednoho před vévodou sklonili špičky svých kopí. Borric projev úcty opětoval ledabylým mávnutím ruky, a když strážní přejeli, poznamenal: "Dost toho šaškování, jedeme do Saladoru."
Arutha se zasmál a řekl: "Otče, takové muže bychom potřebovali na Západě."
Borric se otočil a zeptal se: "Tak? A proč?"
Zatímco se koně dali do pohybu, Arutha svou poznámku vysvětlil. "Aby leštili boty a štíty."
Vévoda zvedl koutky úst k úsměvu a Krondořané propukli v smích. Západní vojáci si svých kolegů z Východu příliš nevážili. Na Východě byl nastolen mír dlouho předtím, než se Západ otevřel rozpínání Království, a ve východním panství se nedělo nic, co by vyžadovalo opravdové válečnické schopnosti. Strážní prince z Krondoru byli bitvami zocelenými veterány, zatímco o těch ze Saladoru se mezi západními bojovníky říkalo, že největší válečné umění projevují při vojenských přehlídkách.
Skupina postupovala rychle kupředu a zakrátko mohla spatřit první známky toho, že se blíží k městu: obdělaná pole a zahrady, vesnice, hostince podél cesty a vozy plně naložené zbožím. V zapadajícím slunci zahlédli konečně brány Saladoru.
Když vjeli do města, na ulicích stáli v plném počtu osobní strážci lorda Keruse a lemovali cestu až k samotnému paláci. Stejně jako v Krondoru ani zde nestál hrad, neboť s tím, jak se země postupně stávala civilizovanější, nebylo zapotřebí takové obrany města a jeho centra.
Projížděli městem a Pug si stále zřetelněji uvědomoval, jak málo má hraniční městečko Crydee společného s opravdovým městem. I přes poměrně velkou politickou moc byl vévoda Borric stále jen pánem pohraniční provincie. Na ulicích postávali občané města a okukovali vévodu z divokého pohraničí na západním pobřeží. Někteří provolávali slávu, neboť to celé vypadalo trochu jako přehlídka, ale většina z nich stála tiše a ze shromážděných lidí čišelo zklamání z toho, že vévoda vypadá úplně jako ostatní lidé a není to žádný krví zbrocený barbar.
Když projeli na nádvoří, rozběhli se k nim služebníci, aby se jim postarali o koně. Voják z palácové stráže zavedl vojáky z Krondoru do vojenských ubikací, kde si před návratem do princova města odpočinou. Další, s odznaky velitelské hodnosti na tunice, vedl Borricovu družinu po schodech nahoru.
Pug se udiveně rozhlížel, neboť tento palác byl dokonce větší než princův v Krondoru. Prošli několika vnějšími místnostmi na centrální nádvoří. Zde byla velká zahrada, ozdobená kašnami a stromy, a za ní stál samotný palác. Pug zjistil, že budova, kterou procházeli, byla jen jedním z několika stavení obklopujících vévodův dům. Divil se, k čemu může vévodovi být tolik budov a tak početné služebnictvo.
Přešli zahradu a vystoupali po dalších několika schodištích k uvítacímu výboru, který stál ve dveřích do hlavního paláce. Kdysi dávno mohla tato budova být citadelou chránící město, které ji obklopovalo. Pug si však nedokázal dost dobře představit, jak to tu vypadalo dřív, a to díky nespočetným úpravám, které v průběhu mnoha let přeměnily starobylou pevnost v zářící monument ze skla a mramoru.
Komoří vévody Keruse, starý vysušený mužík s bystrýma očima, znal od pohledu každého šlechtice - od hranic s Keshí na jihu až po Tyr-Sog na severu - který stál za zmínku. Jeho paměť na tváře a události často zachránila vévodu Keruse před mnoha nepříjemnými či trapnými situacemi. Zatímco vévoda vystupoval po širokém schodišti z nádvoří, komoří poskytl Kerusovi několik základních údajů o jeho osobě a odměřil správnou dávku žádoucích zdvořilostí.
Vévoda Kerus vzal Borricovu ruku do svých. "Ach, lorde Borrici, prokazujete mi svou nečekanou návštěvou velkou čest. Kdybyste jen poslal zprávičku o svém příjezdu, přichystal bych vhodnější uvítání."
Vstoupili do předpokoje, vévoda v čele. Borric řekl: "Je mi líto, že jsem vám způsobil potíže, ale obávám se, že povaha mé mise mě nutí k velké rychlosti, takže dvorské formality musely být odloženy stranou. Nesu vzkaz pro krále a potřebuji vyplout co nejdříve."
"Samozřejmě, lorde Borrici, ale jistě tu budete moci krátkou dobu pobýt, řekněme týden nebo dva?"
"S lítostí musím odmítnout vaše laskavé pozvání. Pokud to bude možné, chtěl bych nastoupit na loď ještě dnes v noci."
"To je vskutku smutná zpráva. Tolik jsem doufal, že byste mohl být na nějakou dobu mým hostem."
Skupina došla až do vévodova audienčního sálu, kde komoří udělil pokyny domácímu služebnictvu, jež se okamžitě

rozeběhlo připravit pokoje pro hosty. V té veliké hale s vysokými klenutými stropy, gigantickými lustry a obrovskými obloukovými skleněnými okny se Pug cítil jako trpaslík. Byla to největší místnost, jakou dosud spatřil, dokonce ještě větší než sál prince z Krondoru.
Byla prostřena velká tabule s vínem a ovocem a cestovatelé se k ní okamžitě vrhli. Pug se posadil nepříliš elegantně, celé tělo měl po cestě rozbolavělé. Po dlouhých dnech strávených v sedle se z něj stal dobrý jezdec, ale tato skutečnost nijak nepomáhala uvolnit namožené svaly.
Lord Kerus hořel zvědavostí dozvědět se události posledních tří měsíců, které mu Borric mezi jednotlivými sousty líčil. Když byl s vyprávěním u konce, Kerus vypadal zkormouceně. "To jsou vskutku závažné zprávy, lorde Borrici. V Království je nestálá situace. Jsem si jist, že princ vám sdělil některé potíže, které se vyskytly od doby, kdy jste naposledy navštívil Východ."
"Ano, to udělal. Ale neochotně a v chvatu. Uvědomte si, že je tomu již třináct let, co jsem naposledy cestoval do hlavního města na Rodricovu korunovaci a obnovit své vazalství. Vypadal tehdy jako mladý muž s dostatečně bystrou myslí a zdálo se, že pro něj nebude těžké naučit se vládnout. Ale podle toho, co jsem slyšel v Krondoru, se mnohé změnilo."
Kerus vrhl rychlý pohled kolem, pak mávnutím odehnal sloužící. Významně se zadíval na Borricovy společníky a zvedl tázavě obočí.
Lord Borric prohlásil: "Tito lidé mají mou naprostou důvěru a v žádném případě mě nezradí."
Kerus kývl. Nahlas pak řekl: "Kdybyste se chtěli trochu projít, než si půjdete odpočinout, možná by vám přišla vhod malá procházka."
Borric se zamračil a chtěl něco říci, ale Arutha položil ruku na otcovu paži a souhlasně přikývl.
Borric řekl: "Zajímavá nabídka. Domnívám se, že navzdory chladu nám krátká procházka prospěje."
Vévoda pokynul Kulganovi, Meechamovi a Gardanovi, aby zůstali, ale lord Kerus naznačil, že by je měl Pug doprovodit. Borric dal najevo své překvapení, ale přisvědčil. Prošli několika malými dveřmi do zahrady a hned zamířili ven. Kerus zašeptal: "Bude to vypadat méně podezřele, když půjde chlapec s námi. Nemohu už věřit ani svým vlastním sluhům. Král má své špehy všude."
Borric byl rozzuřen. "Král umístil své zvědy do vašeho vlastního domu?"
"Ano, lorde Borrici, s naším králem se udála velká změna. Vím, že Erland vám nevyprávěl celý příběh, ale je tu něco, co musíte vědět."
Vévoda i jeho doprovod sledovali vévodu Keruse, který vyhlížel znepokojeně. Odkašlal si a letmo se rozhlédl po zasněžené zahradě. Ozářená světlem, které sem dopadalo z oken paláce, a svitem měsíce, se zimní krajina jevila jako vytesaná z bílého a modrého křišťálu, porušená jen jediným chodníčkem lidských stop.
Kerus ukázal na šlépěje a oznámil jim: "Tyhle stopy jsem udělal já dnešního odpoledne, když jsem rozvažoval, co vám mohu říct, aniž bych sebe nebo vás vystavil nebezpečí."
Ještě jednou vrhl krátký pohled kolem, zda není někdo na doslech, a pokračoval: "Když Rodric III. zemřel, všichni očekávali, že korunu převezme Erland. Po předepsaném smutku ishapianští kněží povolali všechny dědice, kteří přicházeli v úvahu, aby přednesli své nároky. O vás se předpokládalo, že budete jedním z nich."
Borric přikývl. "Znám ten zvyk. Dostal jsem se do města pozdě. Tak jako tak bych se svého nároku vzdal, takže má nepřítomnost nebyla podstatná."
Kerus přitakal. "Dějiny mohly vypadat jinak, kdybyste tam tehdy byl, Borrici." Snížil hlas. "Riskuji vlastní krk, když vám to říkám, ale mnozí, dokonce i někteří z nás z Východu, by vás nabádali, abyste korunu přijal."
Borricův výraz naznačoval, že takové věci nerad slyší, ale Kerus přesto pokračoval. "V době, kdy jste dorazil, veškerá zákulisní politika už byla připravena - a mnozí lordi souhlasili s tím, aby na trůn usedl Erland - ale byl to napjatý den a celá záležitost byla polovinu doby zpochybňována. Proč Rodric starší nejmenoval svého následníka, to tedy nevím. Ale když kněží vyloučili všechny vzdálené příbuzné, kteří neměli skutečný nárok na trůn, stáli před nimi tři muži: Erland, mladý Rodric a Guy du Bas-Tyra. Kněží je požádali o prohlášení a každý z nich je přednesl. Rodric i Erland zde byli oprávněně, na rozdíl od Guye du Bas-Tyry, jehož účast měla být jen formální, podobně jako vaše, pokud byste se dostavil včas."
Arutha jim suše vstoupil do hovoru. "Doba smutku zajišťuje, aby se králem nestal žádný ze západních lordů."
Borric vrhl po svém synovi nesouhlasný pohled, ale Kerus řekl: "Ne tak docela. Kdyby o nástupnických právech byly nějaké pochybnosti, kněží by pozdrželi obřady do doby příjezdu tvého otce, Arutho, což se již dříve stalo."
Podíval se na Borrice a ztišil hlas. "Jak jsem řekl, očekávalo se, že korunu převezme Erland. Ale když mu ji nabídli, odmítl a postoupil nárok Rodricovi. Nikdo v té době nevěděl o Erlandově chatrném zdraví, takže mnozí lordi považovali toto rozhodnutí jako nezvratné potvrzení práv mladého Rodrica jako jediného králova syna. S podporou, kterou chlapec měl od Guy du Bas-Tyry, shromážděný kongres lordů jeho nástupnictví schválil. Pak začala skutečná bitva o to, kdo se stane královským regentem, kterou nakonec vyhrál strýc vaší zemřelé manželky."
Borric kývl. Pamatoval si boj o to, kdo bude jmenován dočasným zástupcem panovníka. Jeho pohrdáníhodný bratranec Guy téměř toto postavení získal, ale Borricův opožděný příjezd byl pro tuto záležitost načasován dobře. Vévoda z Crydee podpořil Caldrica z Rillanonu a za přispění vévody Brucala z Yabonu a prince Erlanda zvrátili poměr hlasů a vyřadili tak Guye ze hry.
"Dalších pět let se nedělo nic, kromě několika malých pohraničních potyček s Keshí. Jinak byl klid. Před osmi lety - Kerus se znovu odmlčel, aby se rozhlédl okolo "- Rodric uvedl do chodu plán veřejného zvelebování, jak to nazývá, vylepšuje cesty a mosty, staví přehrady a tak podobně. Zpočátku to nebylo tak zlé, ale postupně se zatížení zvýšilo, daně rostly rok od roku a teď jsou svobodní lidé, vesničané, dokonce nižší šlechtici téměř stahováni z kůže. Král rozšířil svůj plán a nyní přestavuje hlavní město na největší město v lidských dějinách, jak sám říká.

Před dvěma lety přišla za králem malá skupina vybraných šlechticů a žádala jej, aby přestal plýtvat penězi z královské pokladnice a sňal část břemene z poddaných. Král se rozzuřil, obžaloval šlechtice ze zrady a nechal je hromadně popravit."
Borricovy oči se rozšířily. Sníh pod jeho botami suše zapraskal, když se vévoda nečekaně obrátil. "O tom jsme na Západě nic neslyšeli!"
"Když se ta zpráva donesla k Erlandovi, neprodleně se vydal ke králi a požadoval odškodnění pro rodiny popravených pánů a snížení daní. Král - tak se to aspoň povídá - byl připraven svého strýce uvěznit, ale odradilo jej od toho několik poradců, kterým dosud důvěřoval. Podařilo se jim přesvědčit ho, že takový akt, v historii Království neslýchaný, by určitě vyvolal povstání západních pánů proti králi."
Borricův výraz potemněl. "To měli pravdu. Kdyby ten hoch Erlandovi zkřivil vlásek, Království by se neodvratně rozpoltilo."
"Od té doby princ nevkročil na půdu Rillanonu a záležitosti týkající se Království řeší poradci, neboť ti dva muži spolu nepromluví jediného slova."
Vévoda vzhlédl k obloze a v hlase se mu zračila starost. "To je mnohem horší, než jsem slyšel. Erland mi řekl o daních a jeho odmítnutí uvalit je na Západ. Řekl mi, že král souhlasil, protože chápe, že je nutno udržovat vojenské posádky na Severu a na Západě."
Kerus pomaličku vrtěl hlavou. "Král souhlasil teprve tehdy, když mu jeho posluhovači barvitě zobrazili situaci znázorňující vojska goblinů valící se ze Severu a plenící města v jeho Království."
"Erland hovořil o napětí panujícím mezi ním a jeho synovcem, ale ani ve světle zpráv, které přináším, neprozradil nic o činech Jeho Veličenstva."
Kerus se zhluboka nadechl a vykročil ještě k jednomu kolu procházky. "Borrici, strávil jsem tolik času s udavači z královského dvora, že jsem zapomněl, že vy ze Západu jste zvyklí mluvit přímo." Kerus zůstal chvíli potichu, pak pokračoval. "Náš král už není tím mužem, kterým kdysi býval. Někdy se zdá, že je to zase ten starý král, veselý a otevřený, s hlavou plnou velkolepých plánů s Královstvím; jindy je... jako někdo úplně jiný, jako kdyby jeho duši posedl nějaký zlý duch. Buď opatrný, Borrici, protože jen Erland stojí blíž trůnu nežli ty. Náš král si je té skutečnosti dobře vědom - i když tys na to nikdy nepomyslel - a vidí dýky a jed tam, kde žádné nejsou."
Ticho se rozhostilo nad celou skupinou a Pug viděl, že Borric je hluboce znepokojen. Kerus mu nedopřál oddychu. "Rodric má strach, že ostatní prahnou po koruně. Není to vyloučeno, ale rozhodně po ní nedychtí ti, které z toho podezírá. Kromě krále jsou jen čtyři muži, kteří nesou jméno conDoin, a všichni z nich jsou váženi pro svou osobní čest." Borric při té lichotce krátce sklonil hlavu. "Ale je nejméně tucet takových, kteří by byli schopni prokázat rodová pouta s trůnem, počítajíc v to královu matku a lidi kolem ní. Jsou to všechno východní lordi a žádný z nich by se nevzdal příležitosti prosadit svůj nárok před Shromážděním lordů."
Borricova tvář se ještě více zakabonila. "Mluvíte o zradě."
"O zradě v srdcích muže, ne v jejich skutcích... zatím."
"Jak mohly věci na Východě zajít tak daleko, aniž bychom o nich na Západě měli potuchy"
Kerus přikývl, mezitím se dostali opět k nejvzdálenějšímu konci zahrady. "Erland je čestný muž a jako takový neposkytne sluchu neověřeným klevetám, natož aby je dál sděloval, ani vám ne. Jak jste řekl, je to třináct let, co jste naposledy navštívil Rillanon. Všechny příkazy a nařízení od krále stále ještě musí projít princovým dvorem. Jak byste se to měl dozvědět?"
"Obávám se, že je jen otázkou času, než se jeden z králových poradců vyškrábe nahoru po padlých hlavách nás, kteří stále věříme, že jedině šlechtici jsou skutečnými strážci blaha národa."
Borric prohodil: "Potom se svým upřímným proslovem vystavuješ velkému nebezpečí."
Vévoda Kerus pokrčil rameny a naznačil, že by se už měli vrátit do paláce. "Nebyl jsem vždy mužem, který měl co na srdci, to na jazyku, lorde Borrici, ale tohle je složitá doba. Kdyby projížděl mým panstvím kdokoliv jiný, zůstalo by jen u zdvořilé konverzace. Vy jste výjimečný muž, neboť když se princ svému synovci odcizil, vy jste jediný v Království, kdo má moc a postavení na to, aby dokázal ovlivnit krále. Nezávidím vám vaši těžkou pozici, milý příteli.
Když byl králem Rodric III., patřil jsem mezi nejmocnější muže na Východě, ale měřeno vlivem, který mám na dvoře Rodrica IV., mohl bych být stejně dobře nevázancem bez kousku půdy." Kerus se odmlčel. "Váš bratranec s černým srdcem, Guy, je nyní králi nejblíž a mezi vévodou z Bas-Tyry a mnou nepanuje vzájemná náklonnost. Naše důvody k nenávisti nejsou tak osobní jako vaše, ale až vyjde jeho hvězda, moje zapadne nadobro."
Kerus zatleskal rukama o sebe, neboť jej začal štípat mráz. "Ale mám pro vás i jednu dobrou zprávu. Guy se na zimu uchýlil na své panství nedaleko Mysu Náznaků, takže král je v současné době osvobozen od jeho intrik." Kerus chytil Borrice za ruku. "Použijte veškerý vliv, který máte, na to, abyste zamezil králově vznětlivosti, lorde Borrici, neboť kvůli invazi, o které přinášíte zprávu, musíme zůstat jednotní. Vleklá válka by nás připravila o poslední zbytky sil, jimiž právě neoplýváme, a kdyby Království mělo skutečně podstoupit takovou zkoušku, nevím nevím, zda by vydrželo."
Borric neodpověděl, protože Kerusova řeč předčila nejtemnější obavy halící jeho mysl po opuštění dvora prince Erlanda. Vévoda ze Saladoru řekl: "Ještě jednu poslední věc, Borrici. Protože Erland před třinácti lety odmítl nastoupit na trůn a pověsti o jeho zdraví nelhaly, mnozí členové Shromáždění lordů od vás budou očekávat vedení. Kam půjdete vy, půjde mnoho dalších, dokonce i někteří z nás z Východu."
Borric chladně řekl: "Mluvíte o občanské válce?"
Kerus zamával rukou a ve tváři se mu objevil bolestný výraz. Jeho oči byly vlhké, jako by neměl daleko k slzám. "Jsem vždy oddaný koruně, Borrici, ale kdyby měly věci dojít tak daleko, Království musí přetrvat. Žádný člověk není důležitější než Království."
Borric vycedil skrz zaťaté zuby: "Král je Království."

Kerus prohlásil: "Nebyl byste tím mužem, kterým jste, kdybyste řekl něco jiného. Pevně doufám, že namíříte královu energii na řešení tohoto problému na Západě, protože kdyby bylo Království ohroženo, obávám se, že jiní by nesdíleli vaši vznešenou víru."
Borric ubral na síle hlasu, když stoupali po schodech vedoucích ze zahrady. "Vím, že to myslíte dobře, lorde Kerusi, a že vaším srdcem vládne láska k zemi. Zachovejte svou víru a modlete se, neboť já udělám vše, co bude v mých silách, abych zajistil trvání našeho Království."
Kerus se zastavil přede dveřmi, které představovaly poslední možné zastavení před vstupem do paláce. "Obávám se, že brzy budeme všichni plavat v pěkně hlubokých vodách, milý lorde Borrici. Modlím se, aby invaze, o níž jste hovořil, nebyla tou vlnou, která nás smete. Existuje- li nějaký způsob, jak bych vám mohl pomoci, jsem vám k službám." Otočil se ke dveřím, jež jim otevíral sluha. Nahlas pak řekl: "Popřeji vám dobrou noc, neboť vidím, že jste již všichni unaveni."
V místnosti vládlo napětí, které ještě vzrostlo, když Borric, Arutha a Pug znova vstoupili. Vévoda byl v zasmušilé náladě. Služebnictvo se chystalo zavést hosty do jejich pokojů. Pug následoval chlapce přibližně svého věku, oblečeného do livreje ve vévodských barvách. Když opouštěl síň, ohlédl se přes rameno a spatřil vévodu a jeho syna, jak tiše hovoří s Kulganem.
Pugovi byl přidělen malý, ale elegantní pokojík. Bez ohledu na bohatství a nádheru pokrývek Pug padl na postel oblečený. Mladý sluha se jej zeptal: "Budete potřebovat mou pomoc při svlékání, panoši?"
Pug si sedl a podíval se na chlapce s tak upřímným výrazem údivu, že sluha ustoupil o krůček vzad. "Budete si ještě něco přát, panoši?" zeptal se, očividně na rozpacích.
Pug se rozesmál. Chlapec tam chvíli nejistě postával, pak se uklonil a ve spěchu opustil místnost. Pug si stáhl oděv a v duchu se divil východním šlechticům, jak si mohou nechat od sluhů pomáhat při svlékání. Byl příliš unaven na to, aby si šaty složil, nechal je volně sklouznout na zem do jednoho chumlu.
Pak sfoukl svíčku vedle lůžka a chvíli jen tak ležel ve tmě, zneklidněn večerním rozhovorem. Věděl o dvorních intrikách jen málo, ale věděl, že Kerus musel mít velký strach mluvit tak, jak mluvil, před cizinci, i přes Borricovu pověst velice čestného muže.
Pug myslel na všechny události posledních měsíců a věděl, že jeho sny o tom, jak král odpoví na volání Crydee vlajícími prapory, byly pouhou dětinskou fantazií, otřesenou nyní tvrdým dopadem skutečných událostí.

Kapitola třináctá
RILLANON

Loď vplouvala do přístavu. Klima Královského moře bylo mírnější než podnebí Hořkého moře a cesta ze Saladoru probíhala klidně. Jen museli většinu plavby křižovat proti stálému severovýchodnímu větru a místo dvou týdnu na moři uplynuly tři.
Pug stál na přední palubě a choulil se co nejúžeji do svého pláště. Bodavý mráz zimních větrů už ustoupil mírnějšímu chladu, jako kdyby mělo každým dnem přijít jaro.
Rillanon byl nazýván klenotem Království a Pug usoudil, že mu to jméno plným právem náleží. Nebyl jako ta semknutá města na Západě, ale vyznačoval se naopak soustředěním vysokých štíhlých věží, honosně klenutých mostů a jemně se vinoucích ulic, rozptýlených v nádherném zmatku po vypínajících se kopcích. Na vznešených věžích pleskaly ve větru vlajky a plamence, jako by celé město oslavovalo prostou skutečnost své existence. Pugovi se i převozník plavící se v bárce tam a zpátky mezi zakotvenými loděmi a přístavní hrází zdál barevnější a pestřejší jen proto, že byl v zajetí rillanonského kouzla.
Vévoda ze Saladoru pro Borrice objednal ušití vévodské vlajky a ta teď vlála na nejvyšším stožáru jejich lodi, zpravujíc tak úřady v královském městě o příjezdu vévody z Crydee. Borricova plachetnice získala od velitele přístavu přednostní povolení vplout do zálivu a zakrátko se dostala do bezpečí královského přístaviště. Družina se vylodila a setkala se se skupinou královské osobní stráže. V čele stráží stál starý šedovlasý muž, který Borrice vřele uvítal.
Oba muži se objali a starší z nich, oděný v královském purpuru a zlatě strážců a přirozeně i s vévodským znakem na srdci, pronesl: "Borrici, tak rád tě opět vidím. Jak je to už dávno! Deset... jedenáct let?"
"Caldricu, starý příteli. Je to už třináct let." Borric si jej se zaujetím prohlížel. Muž měl jasné modré oči a vousy barvy pepř a sůl.
Caldric potřásl hlavou a usmál se. "Je to trochu moc dlouhá doba, co jsme se neviděli." Rozhlédl se po ostatních. Upřel zrak na Puga a zeptal se: "Je tohle tvůj mladší chlapec?"
Borric se zasmál. "Ne, ačkoliv by pro mě nebyla ostuda, kdyby byl." Ukázal na vytáhlou postavu Aruthy. "Tohle je můj syn. Arutho, pojď a pozdrav svého prastrýce."
Arutha postoupil vpřed a vzájemně se objali. Vévoda Caldric, pán z Rillanonu, rytíř-generál královské osobní gardy a královský kancléř, pak Aruthu lehce odstrčil a změřil si jej na vzdálenost paže. "Byl jsi malý chlapec, když jsem tě viděl naposledy. Měl jsem tě poznat, máš některé otcovy rysy, také mi hodně připomínáš mého drahého bratra - otce tvé matky. Děláš mé rodině čest."
Borric řekl: "Nuže, starý válečný oři, co je nového v tvém městě?"
Caldric odpověděl: "Mám ti mnoho co říci, ale ne zde. Zavedeme tě teď do královského paláce a ubytujeme tě v pohodlí. Měli bychom mít spoustu času na vzájemnou návštěvu. Co tě přivádí do Rillanonu?"
"Přicházím s naléhavou záležitostí za královským veličenstvem, ale není to nic, o čem by se dalo hovořit jen tak na ulici. Jeďme do paláce."
Vévoda a jeho družina dostali koně a vojenský doprovod jim uvolňoval cestu davem, když se proplétali městem. Jestli

Krondor a Salador zapůsobily na Puga svou nádherou, Rillanon jej naprosto ohromil a zbavil slov.
Ostrovní město bylo vystavěno na mnoha kopcích a protékalo jím několik malých říček, valících se dolu do moře. Vypadalo jako město mostů a kanálů, právě tak jako město věží a věžiček. Mnohé budovy se zdály být zcela nové a Pug si pomyslel, že to musí být zajisté součást králova plánu pro přestavbu města. Na několika místech potkali dělníky vyměňující staré kameny ve zdech budov za nové nebo vztyčující nové stěny a střechy. Novější budovy měly povrch z pestrobarevných kamenných mozaik, mnohé z mramoru a křemene, dodávajících jim jemný bílý, růžový či modrý nádech. Ulice dlážděné kočičími hlavami byly čisté a odpadní kanálky nebyly kupodivu ucpané odpadky, jak tomu bylo v jiných městech. Ať si je jinak jaký chce, pomyslel si hoch, jedno je jisté: král spravuje překrásné město.
Přímo před palácem tekla jedna z řek, takže cesta dovnitř vedla po vysokém mostu, který se majestátně klenul nad vodou a končil až na hlavním nádvoří. Palác tvořil shluk obrovských budov vzájemně propojených dlouhými chodbami, které se šplhaly po vrcholku návrší uprostřed města. Zdi byly pokryty pestrobarevným kamenem, který jim propůjčoval duhový vzhled.
Jakmile vstoupili na nádvoří, z hradeb zazněly trumpety a stráže se vypjaly do pozoru. Služebníci učinili krok vpřed, aby se postarali o koně, zatímco dav šlechticů a královských úředníků stál nedaleko vchodu do paláce připraven uvítat hosty.
Když se přiblížili, Pug si nemohl nevšimnout, že pozdravy těchto mužů jsou formální a že jim chybí osobní hřejivost, jakou mělo přivítání lorda Caldrica. Stál za Kulganem a Meechamem a slyšel Caldricův hlas. "Můj lorde Borrici, dovolte mi představit barona Graye, správce královského domu Jeho Veličenstva." Baron byl malý buclatý mužíček v přiléhavé tunice z rudého hedvábí a světle šedých, pytlovitých kalhotách, které končily u kolen. "Hrabě Selvec, první důstojník královského loďstva." Vysoký, vyzáblý muž s úzkým navoskovaným knírkem se prkenně uklonil. Postupně byl lordu Borricovi představen celý zástup dvořanů. Každý z nich krátce vyjádřil potěšení z příjezdu lorda Borrice, ale Pug cítil, že v jejich slovech není mnoho upřímnosti.
Pak byli zavedeni do svých komnat. Kulgan musel protestovat proti tomu, aby byl oddělen od svého služebníka, neboť baron Gray chtěl Meechama poslat do odlehlého služebnického křídla paláce, ustoupil však, když se za Kulganovu žádost postavil Caldric jako královský kancléř.
Pokoj, který byl Pugovi přidělen, svou nádherou daleko předčil všechno, co chlapec dosud spatřil. Podlaha byla z leštěného mramoru, stěny z téhož materiálu byly navíc vykládány něčím, co vypadalo jako zlato. V místnůstce nalevo od ložnice, ve které viselo na zdi obrovské zrcadlo, se nacházela velká pozlacená vana. Správce uložil jeho věci - které nashromáždil cestou, neboť jeho vlastní zavazadla se cestou v lesích ztratila - do obrovského šatníku, který byl schopen pojmout mnohokrát více věcí, než Pug vlastnil. Muž skončil s úklidem a obrátil se k Pugovi s otázkou: "Mám vám připravit koupel, pane?"
Pug přisvědčil, protože po třech týdnech strávených na lodi měl pocit, jako by se na něj šaty lepily. Když byla koupel připravena, sluha oznámil: "Lord Caldric očekává vévodovu družinu za čtyři hodiny k večeři, pane. Mám se v tu dobu pro vás vrátit?"
Pug odpověděl, že ano, zaujat mužovou diplomacií. Věděl pouze, že Pug přijel s vévodou, a nechal na něm rozhodnutí, zda se jej pozvání na večeři týká či nikoliv.
Pug vklouzl do horké vody a hluboce si vzdechl úlevou. Když byl ještě chlapcem z pevnosti, nikdy koupání příliš nepřivykl, dával spíše přednost smytí špíny v moři nebo v potocích blízko hradu. Teď tomu však začínal přicházet na chuť. Hloubal nad tím, co by si o tom myslel Tomas. Nechal se unášet hřejivým oparem vzpomínek, jedním proudem velmi příjemným - na tmavovlasou, roztomilou princeznu, a druhým smutným - na chlapce s pískovými vlasy.

Večeře předchozí noci byla neformální záležitostí, při níž lord Caldric hostil družinu vévody Borrice. Teď stáli všichni v královském trůnním sále a čekali, až budou představeni králi. Hala byla rozlehlá, s vysokými klenutými stropy a celou jižní stěnu vyplňovalo od podlahy až ke stropu vysoké okno, z něhož byl překrásný výhled na město. Stovky šlechticů postávaly kolem, zatímco vévoda a jeho muži byli uváděni mezi přihlížejícími do centrální části síně.
Pugovi nikdy nepřišlo na mysl, že by snad vévoda mohl vypadat chudě oblečený; vždycky nosil to nejlepší, co v Crydee bylo, stejně jako jeho děti. Ale mezi okázalostí rozprostírající se všude, kam oko pohlédlo, vypadal jako havran uprostřed hejna pávů. Tu šustila perlami posetá pláštěnka, tam zase zlatými nitěmi protkávaná tunika - šlechtici se navzájem překonávali ve velkoleposti svých oděvů. Všechny dámy byly oblečeny v nejdražším hedvábí a brokátech, ale muže převyšovaly svým leskem jen nepatrně.
Zastavili před trůnem a Caldric ohlásil vévodu. Král se usmál a Puga udeřila do očí jeho vzdálená podoba s princem Aruthou, ačkoliv královo chování bylo uvolněnější. Naklonil se na trůnu dopředu a řekl: "Vítej do našeho města, bratranče. Je hezké vidět v tomto sále po tolika letech barvy Crydee."
Borric udělal krok vpřed a poklekl před Rodricem IV., králem Ostrovního království. "Jsem potěšen, že se s Vaším Veličenstvem znovu setkávám."
Monarchovou tváří kmitl náznak stínu, pak se král znovu usmál. "Představ nám své společníky."
Vévoda představil svého syna a král řekl: "Nuže, je tedy pravda, že ještě jedna linie conDoinů kromě nás samých nese krev rodiny mé matky." Arutha se uklonil a ustoupil zpět. Další byl představen Kulgan jako jeden z vévodových poradců. Meecham, který na vévodově dvoře neměl žádné postavení, zůstal ve svém pokoji. Král prohodil nějakou zdvořilou frázi a pak byl představen Pug. "Panoš Pug z Crydee, Vaše Veličenstvo, pán na statku Lesní hlubina a člen mého dvora."
Král tleskl dlaněmi o sebe a zasmál se. "Chlapec, který zabíjí troly. Jak podivuhodné. Cestovatelé přinesli ten příběh z dalekého pobřeží Crydee. Rádi bychom jej slyšeli vyprávět od samotného původce tak odvážného činu. Musíme se setkat později, abys mi mohl o tom divu vyprávět."

Pug se neohrabaně uklonil a cítil na sobě tisíc pohledů. Už dříve si přál, aby se příhoda s troly nebyla bývala rozšířila, ale nikdy po tom netoužil tolik jako právě nyní.
Učinil krok zpět a král oznámil: "Dnes v noci pořádáme ples na počest příjezdu našeho bratrance Borrice."
Vstal, nařasil kolem sebe purpurovou róbu a přetáhl si zlatý řetěz, odznak svého úřadu, přes hlavu. Páže položilo řetěz na temně rudou sametovou podušku. Král potom zvedl ze svých černých vlasů korunu a podal ji dalšímu pážeti.
Dav se uklonil, když scházel dolů z trůnu. "Pojď, bratranče," promluvil k Borricovi, "pojďme se uchýlit na můj soukromý balkon, kde můžeme hovořit bez vší té úřední přísnosti, která mě už začíná nudit."
Borric přikývl a přidal se ke králi, dávaje přitom znamení Pugovi a ostatním, aby počkali. Vévoda Caldric oznámil, že audience je pro dnešek skončena, a ti, kteří přišli za králem s peticí, se mají vrátit nazítří.
Dav se pomalu začal vytrácet ven dvěma velikými křídly a Arutha, Kulgan a Pug nadále setrvávali na svých místech. Přistoupil k nim Caldric a řekl: "Ukážu vám místnost, ve které můžete počkat. Bylo by dobré, kdybyste zůstali nablízku, pokud by Jeho Veličenstvo zatoužilo po vaší přítomnosti."
Dvorní správce je vedl malými dveřmi poblíž těch, kterými doprovázel Borric krále. Vstoupili do prostorné a pohodlné místnosti, uprostřed níž stál dlouhý stůl s ovocem, sýrem, chlebem a vínem. U stolu bylo mnoho židlí a podél stěn bylo rozestaveno několik divanů s navršenými buclatými polštářky.
Arutha přešel k velkým skleněným dveřím a mrkl skrze ně. "Vidím otce a krále, jak sedí na královském balkoně."
Kulgan a Pug si stoupli vedle něj a podívali se směrem, kterým Arutha ukázal. Dva muži seděli za stolem a pozorovali město a moře za ním. Král mluvil a jeho řeč doprovázela rozmáchlá gesta, Borric poslouchal a přikyvoval.
Pug prohodil: "Nečekal bych, že Jeho Veličenstvo bude vypadat jako vy, Vaše Výsosti."
Arutha opáčil s ironickým úsměvem: "Není to tak překvapivé, uvážíme-li, že můj otec je bratrancem jeho otce, stejně jako má matka byla sestřenicí jeho matky."
Kulgan položil Pugovi ruku na rameno. "Mnohé šlechtické rodiny spojuje více než jeden svazek, Pugu. Bratranci a sestřenice ze čtvrtého nebo pátého kolena se z politických důvody žení a vdávají mezi sebou a upevňují tak rodinná pouta. Pochybuji, že je na Východě jediná šlechtická rodina, která by nebyla v příbuzenském vztahu s královským rodem, ač by možná spojení bylo nepřímé a vzdálené."
Vrátili se ke stolu a Pug uždibl kousek sýra. "Král vypadá, že má dobrou náladu," opatrně se přiblížil k tématu, které jim všem leželo v hlavě.
Kulgan byl potěšen obezřetným způsobem, kterým chlapec pronesl svou poznámku, neboť po odjezdu ze Saladoru je Borric všechny nabádal k velké opatrnosti ohledně toho, co jim sdělil lord Kerus. Své napomenutí nakonec ještě podtrhl starým rčením: "V síních moci a slávy nejsou žádná tajemství, a dokonce hluší v nich mohou slyšet."
Arutha řekl: "Náš monarcha je náladový muž; doufejme, že mu ta dobrá nálada vydrží i poté, co vyslechne otcovy novinky."
Odpoledne pomalu plynulo a ti tři stále čekali na vévodu. Když se stíny prodloužily, Borric se náhle objevil ve dveřích. Přešel přes místnost a postavil se proti nim, ve tváři znepokojený výraz. "Jeho Veličenstvo strávilo většinu odpoledne popisováním svých plánů na znovuzrození Království."
Arutha se zeptal: "Pověděl jsi mu o Tsuranech?"
Vévoda přisvědčil. "Naslouchal a potom mi pokojně sdělil, že celou záležitost uváží. 'Promluvíme si asi tak za den,' to bylo všechno, co k tomu dodal."
Kulgan poznamenal: "Aspoň vypadal, že má dobrou náladu."
Borric si svého starého poradce změřil. "Obávám se, že příliš dobrou. Očekával jsem alespoň nějaké známky neklidu. Netrmácel bych se přes celé Království kvůli nějaké bezvýznamné maličkosti, ale jím to, co jsem mu řekl, jak se zdá, vůbec nepohnulo."
Kulgana ta slova zasáhla. "Už jsme dobu určenou pro tuhle cestu dosti překročili, doufejme, že Jeho Veličenstvu nebude trvat dlouho, než se rozhodne jednat."
Borric se ztěžka posadil na židli a natáhl se pro sklenici vína. "Doufejme."

Pug vstoupil do královy soukromých komnat, ústa vyschlá dychtivým očekáváním. Za pár minut bude hovořit s králem Rodricem a představa, že bude o samotě s panovníkem, jej nadmíru vzrušovala. Zatím pokaždé, když se dostal do blízkosti některého mocného šlechtice, schovával se ve stínu vévody nebo jeho syna, vždy vystoupil jen krátce, aby podal zpráva o Tsuranech, a hned zase zmizel v pozadí. Teď měl být jediným hostem nejmocnějšího muže na sever od hranic Velké Keshe.
Správce domu jej provedl dveřmi na králův vlastní balkon. Podél okrajů velké otevřené terasy stálo několik sloužících a král seděl sám za nádherně vyřezávaným stolem, nad nímž se rozprostíral nadýchaný baldachýn.
Den byl jasný. Jaro přišlo záhy, stejně jako předtím zima, a mezi poryvy větru bylo ve vzduchu cítit teplo. Pod balkonem, za živými ploty a kamennými zídkami ohraničujícími pozemek paláce viděl Pug město Rillanon a moře za ním. Pestrobarevné střechy jasně zářily v poledním slunci, neboť zbytky sněhu během posledních čtyř dnů zcela roztály. Lodě vplouvaly do přístavu, jiné z něj vyplouvaly a cesty se hemžily lidmi. Zvenčí sem doléhal slabý křik trhovců a podomních obchodníků, přehlušující lomoz na ulicích, který zde, na místě, kde král obědval, zněl už jen jako slabý bzukot. Když se Pug přiblížil ke stolu, jeden ze sluhů pro něj odsunul židli. Král se otočil a řekl: "Ah! Squire Pugu, prosím, posaď se."

(Squire - příslušník nižší šlechty, zeman.)

Pug se začal klanět, ale král ho zadržel: "To stačí, netrvám na formalitách, když obědvám s přítelem."

Pug zaváhal, pak, když si sedal, řekl: "Vaše Veličenstvo mi prokazuje velikou čest."
Rodric nad tím mávl rukou. "Pamatuji si, jaké to je, být chlapcem ve společnosti mužů. Když jsem byl jen o málo starší, než jsi teď ty, převzal jsem korunu. Do té doby jsem byl jen synem svého otce." Jeho oči se na chvilku zahleděly do dáli. "Princ, to je pravda, ale stále jen chlapec. Můj názor nevážil nic a zdálo se, že nikdy nedokážu uspokojit otcovy požadavky - v lovu, jízdě na koni, plachtění nebo v šermu. Často jsem se schovával před svými učiteli, i před Caldricem. To se všechno změnilo, když jsem se stal králem, ale stále si pamatuji, jaké to bylo." Obrátil se na Puga, zasněný pohled zmizel a král se usmál. "A já si opravdu přeji, abychom byli přáteli." Odvrátil zrak a znovu jej upřel na něco velmi vzdáleného. "Člověk nemůže mít mnoho přátel, že? A protože jsem král, je mnoho takových, kteří prohlašují, že jsou mými přáteli, ale nejsou." Na chvilku se odmlčel, pak se opět vytrhl ze svého snění. "Co si myslíš o mém městě?"
Pug odpověděl: "Nikdy jsem nic podobného neviděl, Veličenstvo. Je překrásné."
Rodric si prohlédl scenerii, kterou měli před sebou jako na dlani. "Ano, to je, viď?" Pokynul rukou a sluha nalil víno do křišťálových sklínek na vysokých nožkách. Pug ze své usrkl; ještě vínu nepřišel na chuť, ale tohle se mu zdálo velmi dobré, lehké ovocné, s jemnou příchutí koření. Rodric promluvil: "Věnoval jsem velké úsilí tomu, abych z Rillanonu vytvořil skvostné místo pro ty, kteří tu žijí. Jednou přijde den, kdy všechna města v Království budou stejně nádherná, jako je toto. Kam oko pohlédne, všude samá krása. Potrvá stovky životů, než ten den nastane, já se mu mohu jen přiblížit tím, že půjdu příkladem těm, kteří jej budou chtít následovat. Ale kde já položím cihlu, vyroste zázrak. A ti, kteří na něj pohlédnou, budou vědět, že je to má práce - bude to můj odkaz."
Král mluvil dost nesouvisle a Pug zcela nechápal vše, co říkal, když pokračoval ve vyprávění o budovách a zahradách a vymýcení ošklivosti. Náhle změnil král téma. "Pověz mi, jak jsi zabil ty troly."
Pug se pustil do líčení a král mu visel na rtech. Když byl chlapec u konce, panovník prohlásil: "To je opravdu podivuhodný příběh. Je lepší než různé jeho podoby, které se dostaly na můj dvůr, protože není ani z poloviny tak heroický, ale zato dvakrát působivější, protože je pravdivý. Máš statečné srdce, squire Pugu."
Pug rozpačitě odvětil: "Děkuji, Veličenstvo."
Rodric se zamyslel. "Ve svém povídání ses zmínil o princezně Carlině."
"Ano, Veličenstvo."
"Neviděl jsem ji od té doby, co byla miminkem v matčině náručí. Jaká žena z ní vyrostla?"
Pugovi připadala ta náhlá změna předmětu hovoru zvláštní, přesto však odpověděl: "Je z ní nádherná žena, Veličenstvo, velmi se podobá své matce. Je bystrá a pohotová, třebaže poněkud temperamentní."
Král přikývl. "Její matka byla překrásná žena. Je-li dcera jen z poloviček taková, pak musí být opravdu rozkošná. Umí vést spor?"
Pug vypadal zmateně. "Veličenstvo?"
"Dovede vznášet námitky, ovládá principy logiky? Umí se přít?"
Pug rázně přisvědčil. "Ano, Vaše Veličenstvo. Princezna je velice bystrá a pohotová."
Král zamnul rukama. "Dobrá. Musím říct Borricovi, aby ji sem poslal na návštěvu. Většina dam z Východu je, abych tak řekl, dosti fádních, bez jiskry. Doufal jsem, že Borric zajistí té dívce dobrou výchovu. Rád bych se setkal se ženou, která je zběhlá v logice a filosofii a umí hbitě dokazovat a řečnit."
Pug si náhle uvědomil, co měl král na mysli pod pojmem přít se, a že to nebylo zdaleka totéž, co si pod tímto pojmem představoval sám. Rozhodl se však, že se nebude o rozdílnosti pohledů zmiňovat.
Král mezitím pokračoval. "Mí ministři na mě velice naléhají, abych si našel manželku a dal Království dědice. Měl jsem dosud mnoho práce a, upřímně řečeno, mezi dvorními dámami jsem nenašel jedinou, která by mne trochu zaujala - ach, ty jsou dobré tak na procházky při měsíčním svitu a... podobné věci. Ale stěží si dokážu představit jedinou z nich jako královnu a matku svého syna. Pravdou však zůstává, že bych se již skutečně měl postarat o to, abych ji nalezl. ConDoinova jediná dcera by mohla být tou, u níž bych mohl začít."
Pug se už už chtěl zmínit o další conDoinově dceři, pak ale ten nápad raději rychle opustil, neboť si vzpomněl na napětí panující mezi králem a Anitiným otcem. Kromě toho bylo té dívce teprve sedm let.
Král znovu náhle změnil téma. "Už čtyři dny mne bratranec Borric zavaluje pohádkami o těch cizincích, Tsuranech. Co ty si o té záležitosti myslíš?"
Puga dotaz očividně vyvedl z rovnováhy. Nikdy by si nepomyslel, že by se ho král mohl ptát na jakýkoliv názor, natož ohledně problému tak závažného, jako je otázka bezpečnosti Království. Dlouze se zamyslel ve snaze nalézt co nejlepší odpověď, a pak řekl: "Podle všeho, co jsem slyšel a viděl, Vaše Veličenstvo, myslím si, že tihle Tsurané nejenže chystají invazi, ale ve skutečnosti jsou už tady."
Král zvedl obočí. "Tak? Rád bych slyšel tvé zdůvodnění."
Pug pečlivě zvažoval slova. "Pokud byli spatřeni tolikrát, kolikrát jsme se dozvěděli, Veličenstvo, a vezmeme-li v úvahu, jak kradmo a potají se snaží na našem území pohybovat, nebylo by logické se domnívat, že jich je zde mnohem více, než víme, nebo si myslíme?"
Král přikývl. "Dobrý předpoklad. Pokračuj."
"Potom možná ani není pravda, že jakmile napadl sníh, nacházeli jsme jejich stopy méně často, neboť se snažili zdržovat v odlehlejších oblastech."
Rodric přikývl a Pug pokračoval. "Jsou-li tak bojechtiví, jak o nich vévoda a ostatní tvrdí, domnívám se, že mapovali Západ proto, aby nalezli nejvhodnější místo, kam by přivedli během zimy své vojáky proto, aby mohli na jaře zahájit ofenzívu."
Král udeřil dlaní do desky stolu. "Dobré cvičení v logice, Pugu." Pokynul služebnictva, aby přineslo jídlo, a řekl: "Teď se pojďme najíst."

Na stůl se začaly snášet jen pro ně pokrmy nejrozličnějších druhů a v neuvěřitelném množství. Pug si nabíral malá sousta od mnoha jídel, aby nevypadal netečný ke králově velkodušnosti. Rodric se ho během oběda zeptal na několik věcí a Pug odpovídal, jak nejlépe dovedl.
Když byl Pug s jídlem hotov, král položil lokty na stůl a začal si mnout hladce oholenou bradu. Dlouhý čas zíral do prázdna, až z toho začal být Pug rozpačitý. Nevěděl, jak se má správně chovat ke králi, který je pohroužen do vlastních myšlenek. Nakonec se rozhodl tiše sedět a vyčkávat.
Po nějaké době se Rodric vynořil ze svého zamyšlení. V jeho hlase zazněly známky znepokojení, když se podíval na Puga, a poté promluvil: "Proč nás ti lidé chtějí napadnout zrovna teď? Je tolik práce, která se musí dokončit. Nemohu dopustit, aby válka narušila mé plány." Postavil se a chvíli přecházel po balkonu sem a tam. Nechal přitom Puga stát, neboť ten se zvedl ze židle zároveň s králem. Rodric se k Pugovi obrátil. "Musím poslat pro vévodu Guye. Ten mi poradí. On takovým věcem rozumí."
Znovu začal přecházet z jedné strany terasy na druhou a díval se přitom na město, zatímco Pug stál vedle své židle. Slyšel, jak si panovník pro sebe něco mumlá o velkém díle, které nesmí být přerušeno. Pak ucítil, jak jej někdo zatahal za rukáv. Otočil se a spatřil správce paláce, tiše stojícího po jeho boku. s úsměvem a gestem namířeným ke dveřím mu naznačil, že rozhovor je u konce. Pug následoval muže ven ze dveří a podivoval se nad schopností služebnictva rozpoznávat královy nálady.
Pug byl zaveden zpět do svého pokoje a požádal sluhu, aby odnesl lordu Borricovi zprávu, že by jej Pug rád navštívil, není-li vévoda příliš zaneprázdněn. Vstoupil do své komnaty, posadil se a rozvažoval. Chvíli nato jej ze zamyšlení vytrhlo zaťukání na dveře. Udělil klepajícímu povolení vstoupit a týž sluha, kterého poslal se vzkazem za vévodou, vešel dovnitř. Sdělil Pugovi, že vévoda si jej přeje ihned vidět.
Pug vyšel za mužem ze svého pokoje a poslal jej pryč s tím, že cestu do vévodova pokoje najde bez pomoci. Kráčel pomalu a v hlavě si rovnal slova, která chtěl vévodovi říct. Dvě věci byly chlapci zcela zřejmé: král nebyl potěšen tím, že Tsurané představují možnou hrozbu Království, a lorda Borrice stejně tak nepotěší, že Guy du Bas-Tyra byl povolán do Rillanonu.

Jako při každé večeři v posledních několika dnech panovala u stolu pochmurná nálada. Pět mužů z Crydee sedělo za stolem ve vévodových komnatách a kolem pobíhali služebníci z paláce s purpurově zlatými odznaky na tmavých tunikách.
Vévodu velmi rozčilovalo, že nemůže odjet z Rillanonu zpět na Západ. Od doby, kdy opustili Crydee, už uplynuly téměř čtyři měsíce - tedy celá zima. Na krku měli jaro a Tsurané se jistě chystali zaútočit - všichni byli přesvědčeni, že je to jen otázka dní. Aruthův neklid jen odrážel nepokoj jeho otce. Dokonce i Kulgan vypadal, že mu čekání nesvědčí. Jedině Meecham, který své pocity nikdy nedával najevo, vypadal s vyčkáváním smířený.
Pugovi se také stýskalo po domově. Palác jej už dávno znudil. Přál si být zpátky ve své věži a u svých studií. Také si přál znovu spatřit Carlinu, ačkoliv o tom nikomu neřekl. Poslední dobou zjišťoval, že si ji pamatuje v jiném světle, a odpustil jí všechny vlastnosti, které mu na ní kdysi tak vadily. Rovněž si se smíšenými pocity uvědomoval, že by se už mohl dozvědět o Tomasově osudu. Dolgan by už brzy měl poslat do Crydee zprávu, pokud do hor přišlo jarní tání brzy.
Borric přetrpěl několik dalších setkání s králem, a pokud mu bylo známo, všechna skončila stejně neúspěšně. Posledního se zúčastnil před několika hodinami, ale dokud budou v místnosti sloužící, nezmíní se o tom ani slovem.
Když bylo poslední nádobí sklizeno a služebníci nalévali královu nejlepší keshanskou brandy, ozvalo se zaklepání a vstoupil vévoda Caldric, který ihned všechny sluhy odehnal. Když byl vzduch čistý, obrátil se k vévodovi.
"Borrici, omlouvám se, že vyrušuji, ale mám novinu."
Borric, stejně jako všichni ostatní, povstal. "Prosím, posaď se s námi. Tady, vezmi si sklenici."
Caldric přijal nabízenou brandy a posadil se do Pugovy židle, zatímco chlapec si přitáhl jinou. Vévoda z Rillanonu usrkl svého nápoje a řekl: "Před necelou hodinou dorazili poslové od vévody z Bas-Tyry. Guy vyjádřil znepokojení nad možností, že král by mohl být 'přespříliš' zastrašován těmi 'pověstmi' o potížích na Západě."
Borric se vztyčil a mrštil svou sklenicí přes celý pokoj o zeď. Roztříštila se na tisíc kousků a nazlátlá tekutina pomalu stékala po stěně dolů, zatímco vévoda chroptěl vzteky. "Na co si to tady ten Guy hraje? Co má znamenat 'ty pověsti' a 'přehnané zastrašování'?!"
Caldric pozvedl ruku a Borric se trochu uklidnil a znovu si sedl. Starý vévoda prohlásil: "Zprávu pro Guye jsem psal vlastní rukou. Všechno, co jsi řekl, každý údaj a každý předpoklad v ní byl obsažen. Jediné, co mě napadá, je, že si Guy zajišťuje, aby král neučinil žádné rozhodnutí do doby, než dorazí do paláce."
Borric zabubnoval prsty do stolu a vzhlédl ke Caldricovi. V očích mu plápolaly plamínky hněvu. "Co si ten Bas-Tyra myslí? Pokud začne válka, bude se bojovat v Crydee a v Yabonu. Mí lidé budou trpět. Moje země bude zpustošena."
Caldric pomalu zavrtěl hlavou. "Budu mluvit přímo, starý příteli. Od toho odcizení mezi králem a jeho strýcem Erlandem se Guy snaží dosáhnout toho, aby jeho prapor vlál v Království nejvýše. Myslím si, že se nemůže dočkat, až se Erlandovo zdraví ještě více zhorší, a už se vidí, jak si obléká krondorský purpur."
Skrze zaťaté zuby vévoda vycedil: "Pak mě dobře poslouchej, Caldricu. Nenaložil bych to břímě na záda ani sobě, ani svým lidem pro jiný než nejvyšší cíl. Ale je-li Erland tak nemocný, jak si myslím, navzdory tomu, že prohlašuje něco jiného, bude to Anita, kdo nastoupí na trůn v Krondoru, a ne Černý Guy. I kdybych měl do Krondoru přivést celou Západní armádu a měl se ujmout regentství sám, tak se to prostě stane, ať si Rodric přeje cokoliv. Pokud by ovšem král nechtěl dosadit na západní trůn někoho jiného."
Caldric upřel klidně svůj zrak na Borrice. "A stal by ses cejchovaným zrádcem koruny?"
Borric udeřil pěstí do stolu. "Proklínám den, kdy se zrodil ten zlosyn. Stydím se za to, že je to můj příbuzný."
Caldric malou chvíli počkal, dokud se Borric neuklidnil, a pak řekl: "Znám tě lépe, než se znáš sám, Borrici. Nepozvedl

bys válečný prapor Západu proti králi, ačkoliv bys s radostí uškrtil svého bratrance Guye. Vždy mě velmi rozesmutní, když si vzpomenu, jak se dva nejlepší vojevůdci království vzájemně nenávidí."
"Jistě, má to svou příčinu. Pokaždé, když se žádá pomoc pro Západ, je to bratranec Guy, kdo je proti. Jak to můžeš nevidět? Jedině díky tobě, Brucalovi z Yabonu a mně samému nebyl Guy jmenován královským regentem pro první tři roky Rodricovy vlády. Přišel za každým vévodou z Království a nazýval tě unaveným stařikem, který se nehodí pro to, aby vládl královým jménem. Jak na to můžeš zapomínat?"
Caldric vypadal opravdu unaveně a stařе, když tak seděl na židli a jednou rukou si clonil oči, jako by světlo v místnosti bylo pro něj příliš jasné. Tiše prohlásil: "Já to všechno vidím a nezapomínám. Ale je to také můj přiženěný příbuzný, a kdybych tu nebyl, jaký si myslíš, že by měl na Rodrica vliv? Jako chlapec si ho král zidealizoval, viděl v něm bájného hrdinu, bojovníka v první linii, obránce Království."
Borric si opřel záda o vysoké opěradlo židle. "Omlouvám se, Caldricu," řekl a jeho hlas ztratil něco ze své skřípavé ostrosti. "Vím, že jednáš pro blaho nás všech. A Guy byl opravdu hrdinou, který před lety vedl vojska přes Vichechton. Neměl jsem mluvit o věcech, s nimiž nejsem přímo obeznámen."
Arutha vše celou dobu jen mlčky sledoval, ale jeho oči vyzařovaly stejnou zlobu jako oči jeho otce. Posunul se na své židli dopředu a vévodové na něj pohlédli. Borric se zeptal: "Chceš něco říct, můj synu?"
Arutha široce rozhodil rukama. "Mezi tímhle vším mě znepokojuje jedna otázka: pokud Tsurané zaútočí, jaký užitek bude mít Guy z toho, že donutí krále otálet?"
Borric znovu zabušil prsty o desku stolu. "To je otázka. Navzdory svému pletichaření by Guy neohrozil Království ani proto, aby mě tím zničil."
"Neposloužilo by mu," pokračoval Arutha, "kdyby nechal Západ trochu trpět, dokud král bude váhat, a pak by přijel na pomoc v čele Východní armády, hrdina - dobyvatel, jako tomu bylo ve Vichechtonu?"
Caldric chvíli zvažoval nastíněnou možnost. "Ani Guy by ty cizince tolik nepodceňoval, aspoň doufám."
Arutha přešel po místnosti. "Ale zamysleme se nad tím, co víme. Nesouvislé myšlenky umírajícího muže. Předpoklad povahy lodi, kterou viděl z nás, kteří jsme tady, jen Pug a já zachytil na okamžik její tvar, když se potápěla. Dohady kněze a mága, obě tato povolání má Guy v malé úctě. Nějaké stěhování Temných bratrů. Takové zprávy nemusel vůbec vzít v úvahu."
"Ale to všechno je přece docela průkazné," odporoval Borric.
Caldric pozoroval, jak mladý princ pochoduje po pokoji. "Možná máš pravdu. Co té zprávě zřejmě chybí, je naléhavost vašich slov, naléhavost, kterou pergamen a inkoust nemohou pojmout. Až přijede, musíme ho přesvědčit."
Borric svá slova téměř vyštěkl: "To má přece rozhodnout král, ne Guy!"
Caldric podotkl: "Ale král hodně dá na Guyovy rady. Pokud máš získat velení nad západními vojsky, je to Guy, kdo o tom musí být přesvědčen."
Borric se zdál být ohromen. "Já? Netoužím velet vojenskénm praporu. Já si jen přeji, aby mi Erland mohl okamžitě poskytnout pomoc, pokud by to bylo třeba."
Caldric položil obě dlaně na stůl. "Borrici, přes všechnu svoji moudrost jsi stále jen venkovský vévoda. Erland nemůže vést armádu. Není v dobrém stavu. I kdyby mohl, král by to nedovolil. Ani by nedal svolení Erlandovu maršálovi Dulanicovi. Viděl jsi Rodrica v jeho nejlepší náladě, jakou v poslední době měl. Když jej přepadnou chmury, obává se o svůj život. Nikdo se to neodváží říct, ale král podezírá svého strýce, že spřádá intriky, aby se zmocnil koruny."
"Směšné!" zvolal Borric. "Koruna měla podle práva náležet před třinácti lety Erlandovi. Nebyl určen jednoznačný nástupce. Rodricův otec neoznačil jmenovitě svého následovníka a Erlandův nárok byl stejně právoplatný jako králův, možná i víc. Jedině Guy a další, kteří věřili, že budou chlapce moci využít, prosadili na trůn Rodrica. Většina shromáždění by byla jmenovala králem Erlanda."
"Já vím, ale časy se změnily a ten chlapec už není více chlapcem. Je z něj teď vystrašený mladý muž, který je ze svého strachu nemocen. Zda to způsobil vliv Guye a těch ostatních nebo nějaká duševní nemoc, to nevím. Král nepřemýšlí tak jako jiní lidé. Nedělá to žádný král, a Rodric ze všech nejméně. Možná to vypadá směšně, ale on svému strýci nesvěří velení nad západními vojsky. Obávám se rovněž toho, že jakmile jednou dopřeje sluchu Guyovi, nedostaneš ho ani ty."
Borric otevřel ústa, aby něco řekl, ale Kulgan jej přerušil. "Promiňte mi, Vaše Milosti, ale mohl bych něco navrhnout?"
Caldric pohlédl na Borrice a ten přisvědčil. Kulgan si odkašlal a zeptal se: "Dal by král do rukou Západní armádu vévodovi Brucalovi z Yabonu?"
Borricova i Caldricova tvář se pomalu rozjasňovala, jak k nim doléhalo plné uvědomění si toho, co Kulgan právě řekl. Náhle vévoda z Crydee zvrátil hlavu a rozesmál se. Udeřil pěstí o stůl a téměř křičel: "Kulgane! I kdybys mi nesloužil dobře po celá ta léta, tak dnes v noci bys to vynahradil." Obrátil se ke Caldricovi. "Co si o tom myslíš?"
Caldric se poprvé od doby, kdy vešel do místnosti, usmál. "Brucal? Ten starý válečný pes? V celém Království není čestnějšího muže. A není ani z nástupnického rodu. Ani Guyovi by se ho nepodařilo znectít. Kdyby získal velení nad vojsky..."
Arutha dokončil větu za něj. "Povolal by otce na místo svého nejvyššího poradce. Ví, že otec je nejlepší vojevůdce na Západě."
Caldric seděl vzpřímeně na své židli a ve tváři se mu zračilo vzrušení. "Velel bys dokonce i armádě z Yabonu."
"Ano," poznamenal Arutha, "a LaMutu, Zünu, Ylithu a všem ostatním."
Caldric povstal. "Myslím, že to půjde. Zítra králi nic neříkejte. Počkám na vhodný okamžik a naznačím mu to sám. Modlete se, aby to Jeho Veličenstvo přijalo."
Caldric se vzdálil a Pug cítil, že poprvé mají naději na zdárný výsledek své výpravy. Dokonce i Arutha, kterého celý týden halil temný mrak bezútěšnosti, vypadal téměř šťastně.

Puga probudilo bušení na dveře. Ospale zavolal, aby vstoupil, ať už to tluče kdokoliv, a dveře se otevřely. Dovnitř nahlédl královský správce. "Pane, král nařizuje všem z vévodovy družiny, aby se odebrali do trůnního sálu. Neprodleně." Držel lucernu, aby se Pug lépe orientoval.
Chlapec jej požádal, aby počkal za dveřmi, že hned přijde, a počal si spěšně natahovat šaty. Venku byla ještě tma a Puga trápily obavy nad tím, co asi zapříčinilo tuto nenadálou schůzku. Pocit naděje z předešlého večera po Caldricově odchodu byl ten tam a místo něho se dostavil hryzavý strach z toho, že nepředvídatelný král se určitě nějak dozvěděl o jejich plánu předejít příjezdu vévody z Bas-Tyry.
Ještě si dopínal opasek, když vybíhal z pokoje. Spěchal chodbou, v patách se sluhou, který nesl lucernu, aby zaplašil tmu, jež v paláci vládla. Louče a svíce, které obvykle osvětlovaly všechny prostory, byly v tuto noční dobu vyhaslé. Když doběhli do trůnního sálu, právě se blížili vévoda, Arutha i Kulgan a všichni bojácně pohlíželi na krále, který rázoval v nočním oděvu kolem trůnu. Vévoda Caldric stál po straně s velmi vážným výrazem v obličeji. Místnost byla tmavá, osvětlovaly ji jedině lucerny, které měli v rukou sloužící.
Jakmile se shromáždili před trůnem, Rodric začal běsnit. "Bratranče! Víš, co tady mám?" ječel a mával před sebou svazkem pergamenů.
Borric odpověděl, že neví. Rodric nepatrně ztišil hlas. "To je zpráva z Yabonu! Ten starý blázen Brucal nechal ty Tsurany zaútočit a zničit jednu z našich posádek. Podívej se na to!" Už téměř naříkal a hodil svitky po Borricovi.
Kulgan je sbíral a podával vévodovi. "Nevadí," prohlásil král a jeho hlas zněl náhle skoro normálně. "Řeknu ti, co v nich je."
"Útočníci napadli Svobodná města nedaleko Walinoru. Zaútočili v elfích lesích. Udeřili v Kamenných horách. Napadli Crydee."
Borric jej bez rozmyslu přerušil: "Jaké jsou zprávy z Crydee?"
Král přestal pochodovat. Podíval se na Borrice a Pug v jeho očích zahlédl záblesk šílenství. Panovník zavřel oči, pak je znovu otevřel a Pug viděl, že král přichází k sobě. Jemně potřásl hlavou a zvedl ruku ke spánku. "Mám jen zprostředkované zprávy od Brucala. Když mi tenhle vzkaz před šesti týdny poslal, podnikli proti Crydee jen jeden výpad. Tvůj syn Lyam podal zprávu o naprostém vítězství a o tom, že vetřelci byli zatlačeni hluboko do lesů."
Caldric vystoupil dopředu. "Všechny zprávy mluví o tomtéž. Těžce ozbrojené skupiny pěšáků zaútočily v noci, než roztály sněhy, a povedlo se jim využít momentu překvapení. Víme jen málo, ale jisté je, že laMutanská posádka nedaleko Kamenných hor byla zničena. Všechny ostatní nájezdy se snad podařilo odrazit." Významně se na Borrice zadíval. "Není tu ani zmínka o tom, že by Tsurané používali kavalerii."
Borric poznamenal: "Pak měl zřejmě Tully pravdu a oni nemají koně."
Král vypadal, že ho přepadla závrať, udělal vrávoravý krok vzad a ztěžka dosedl na trůn. Znovu přiložil ruku ke spánku a řekl: "Co mají znamenat ty řeči o koních? Mé Království je napadeno. Ti bastardi se odvážili zaútočit na mé vojáky."
Borric se podíval na krále. "Co si Jeho Veličenstvo přeje, abych udělal?"
Králův hlas zesílil. "Udělal? Chtěl jsem počkat na příjezd svého věrného vévody z Bas-Tyry, než učiním nějaké rozhodnutí. Ale teď musím jednat."
Odmlčel se a jeho tvář nabyla vlčího vzhledu, jak mu tmavé oči žhnuly ve světle lucerny. "Uvažoval jsem o tom, že bych svěřil velení Západních armád Brucalovi, ale ten zpropadený starý blázen nedokáže ubránit ani své vlastní posádky."
Borric chtěl už už něco pronést na Brucalovu obranu, ale Arutha, který svého otce dobře znal, mu stiskl paži a vévoda se přiměl mlčet.
Král řekl: "Borrici, musíš přenechat Crydee svému synovi. Své schopnosti již dostatečně prokázal, když pro nás vybojoval naše jediné vítězství." Oči se mu rozutekly a zachichotal se. Pak potřásl hlavou a z hlasu se mu vytratil horečný tón. "Ach, bohové, tyhle bolesti. Mám pocit, že se mi rozskočí hlava." Na chvíli zavřel oči. "Borrici, přepustíš Crydee Lyamovi a Aruthovi; vkládám do tvých rukou vlajku Západní armády; jeď do Yabonu. Brucal je pod velkým tlakem, neboť většina nepřátelských jednotek útočí na LaMut a Zün. Až tam dorazíš, můžeš požádat o vše, co budeš potřebovat. Ti útočníci musí být vytlačeni z naší země."
Králova tvář zbledla a na čele se mu zaleskl pot. "Tohle je mizerná hodina pro vydání se na cestu, ale už jsem poslal do přístavu příkazy, aby ti připravili loď. Musíš vyrazit teď hned."
Vévoda se uklonil a otočil se. Caldric řekl: "Doprovodím Jeho Veličenstvo do jeho komnat. Pak s vámi pojedu do přístavu, až budete připraveni."
Starý kancléř pomohl králi vstát z trůnu a vévodova družina opustila trůnní sál. Spěchali zpátky do svých pokojit, kde našli sloužící, kteří jim již chystali jejich zavazadla. Pug vzrušeně postával opodál, protože se měl konečně vrátit domů.

Stáli na molu a dávali sbohem Caldricovi. Pug s Meechamem čekali a vysoký sluha řekl: "Nuže, chlapče. Nějakou dobu to ještě potrvá, než se podíváme domů, teď, když jsme vstoupili do války."
Pug vzhlédl k zjizvené tváři muže, jenž jej kdysi dávno našel v bouřce. "Proč? My nejedeme domů?"
Meecham zavrtěl hlavou. "Princ popluje z Krondoru skrz Úžinu temnot, aby se připojil ke svému bratrovi, ale vévoda popluje do Ylithu a pak do Brucalova tábora někde poblíž LaMutu. Kam jde lord Borric, jde Kulgan. A kam jde můj mistr, jdu i já. A co ty?"
Pug cítil tlak kolem žaludku. Co říkal Meecham, byla pravda. Patřil ke Kulganovi, ne k lidu Crydee, ačkoliv věděl, že kdyby o to požádal, mohl by se vrátit domů společně s princem. Tato událost byla neklamným znamením, že jeho dětství je u konce. "Kam jde Kulgan, jdu i já."
Meecham jej poplácal po rameni a prohlásil: "Dobrá, aspoň tě mohu naučit pořádně používat ten tvůj meč, kterým

pořád máváš jako rybářova žena koštětem."
S malou radostí nad touto vyhlídkou se Pug chabě usmál. Zakrátko se nalodili a vydali se na cestu směrem k Saladoru, první zastávce na jejich dlouhé cestě na Západ.

Kapitola čtrnáctá
INVAZE

Toho jara hodně pršelo. Válečná operace byla zdržována a zpomalována všudypřítomným bahnem. Ještě nejméně jeden měsíc bude zima a mokro, než se vlády nad počasím ujme krátké a horké léto.
Vévoda Brucal z Yabonu a lord Borric stáli nad stolem pokrytým mapami. Déšť bubnoval na střechu stanu, který tvořil střed velitelského stanoviště. Ze dvou stran k němu přiléhaly další dva stany, ve kterých měli oba šlechtici ložnice. Vzduch v centrálním stanu byl prosycen kouřem, částečně z čadících luceren a částečně z Kulganovy dýmky. Mág se projevil jako schopný poradce obou vévodů a jeho magické umění poskytovalo cennou pomoc. Dokázal určit počasí a svým vnitřním zrakem zjišťoval - třebaže ne příliš často - pohyby nepřátelských oddílů. A během dlouhých let, kdy přečetl každou knihu, která se mu dostala do ruky, včetně dějin a válečných příběhu, se z něj stal ucházející znalec taktiky a strategie.
Brucal ukázal na nejnovější mapu, která ležela na stole. "Dobyli tento bod i tento. Stále drží tenhle" - položil ukazováček na další místo na mapě - "navzdory naší usilovné snaze je odtamtud vytlačit. Také se zdá, že se pohybují podél této linie odsud až sem." Jeho prst klouzal podél východních svahů Šedých věží. "Zřejmě je v tom nějaký zvláštní vzorec, ale ať jsem proklet, dokážu-li určit, kam zamíří příště." Starý vévoda vypadal unaveně. Poslední dva měsíce probíhaly tu a tam ojedinělé boje a žádná ze zúčastněných stran doposud nezískala zřetelnou výhodu.
Borric zkoumal plán. Červená místa označovala tsuranské pevnosti: ručně vykopaná hliněná opevnění, každé bráněné minimálně dvěma sty muži. Také se mělo za to, že na určitých místech mají oddíly záloh, jejichž přibližná umístění označovaly žluté body. Bylo známo, že každé napadené tsuranské pozici přišly další oddíly rychle na pomoc, mnohdy tak rychle, že posila dorazila během několika minut. Modrá místa ukazovala na umístění královských hlídek, z nichž většina byla rozmístěna kolem kopce, na jehož vrcholku stál velitelský stan.
Dokud na místa bojů nedorazili těžkooděnci a stavitelé z Ylithu a Tyr-Sogu a nepostavili trvalá opevnění, Království vedlo hlavně mobilní válku, neboť většina shromážděných oddílů patřila ke kavalerii. Vévoda z Crydee souhlasil s hodnocením druhého muže. "Zdá se, že jejich taktika zůstává stále stejná: nasadit nevelkou útočnou sílu, dobýt a držet dobyté území. Brání našim oddílům v přístupu, ale odmítají se pohnout, když se stáhneme. Je v tom nějaký plán, ale nedokážu určit jaký."
Vstoupil strážce. "Mí pánové, venku čeká elf a žádá o přijetí."
Brucal zamručel: "Uveď ho dál."
Strážný podržel cíp látky, který zakrýval vchod, stranou a elf vstoupil. Červenohnědé vlasy se mu lepily k hlavě a z pláště mu na zem odkapávala voda. Lehce se vévodům uklonil.
"Jaké jsou zprávy z Elvandaru?" zeptal se Borric.
"Moje královna vám posílá pozdravy." Rychle se přitočil k mapě. Ukázal na průsmyk mezi Šedými věžemi na jihu a Kamennými horami na severu - týž, na který Borricovy jednotky teď tlačily z východu. "Mimozemci tímto průsmykem přepravují velký počet vojáků. Postoupili až na hranice elfích lesů, ale nesnaží se vstoupit na naše území. Je teď těžké průsmykem projít." Zašklebil se. "Několik jsem jich přiměl k čilému pronásledování na půl dne. Běhají skoro tak dobře jako trpaslíci. Ale nedokážou se udržet v lese." Obrátil svou pozornost zpět k mapě. "Je tu jedna zpráva z Crydee o tom, že se jejich průzkumná skupina utkala s hlídkou na koních, ale nic, co by se bezprostředně týkalo hradu samotného. Žádná zpráva o nepřátelském pohybu ze Šedých věží, Carsu ani Tulanu. Vypadá to, že jim stačí udržet se podél průsmyku. Vaše jednotky na Západě se k vám nebudou moci připojit, protože teď se jim nepodaří prorazit."
"Máte nějakou představu o počtu těch cizinců?" zeptal se Brucal.
"To nikdo přesně neví, ale podél této cesty jsem jich viděl několik tisíc." Jeho prst putoval podél severního okraje průsmyku od elfích lesů až ke královskému táboru. "Trpaslíci z Kamenných hor jsou necháváni na pokoji, dokud se nepohnou směrem na jih. Mimozemci upírají vstup do průsmyku i jim."
Borric se zeptal elfa: "Vyskytla se někdy zpráva o tom, že by Tsuraně disponovali kavalerií?"
"Nikdy. Všechna sdělení vypovídají jen o pěším vojsku."
Kulgan poznamenal: "Domněnka otce Tullyho o tom, že nemají koně, se potvrzuje."
Brucal vzal štětec a inkoust a zanesl čerstvé informace do mapy. Kulgan stál za jeho zády a nahlížel mu přes rameno.
Borric promluvil k elfovi: "Až si odpočineš, dones své paní mé pozdravy a přání dobrého zdraví a úspěchů. Kdybyste posílali běžce na Západ, předejte, prosím, stejnou zprávu i mým synům."
Elf se uklonil. "Jak si můj pán přeje. Vrátím se do Elvandaru bez prodlení." Otočil se a opustil stan.
Kulgan prohlásil: "Myslím, že to mám." Ukázal na nové červené body na mapě. Tvořily napříč průsmykem půlkruh. "Tsuraně se snaží udržet tuto oblast. To údolí tvoří střed kruhu. Domnívám se, že se budou každému snažit zabránit, aby se tam přiblížil."
Oba vévodové vypadali zmateně. "Ale jaký to má účel? Není tam nic, co by mělo z vojenského hlediska nějakou hodnotu. Je to, jako by nás přímo zvali, abychom je v tom údolí obklíčili."
Náhle Brucal prudce vtáhl vzduch. "To je ústí mostů. Dívejte se na to v souvislosti s překračováním řeky. Tady mají podpěru na téhle straně trhliny, jak to nazývá mág. Mají přece pouze tolik zásob, kolik jejich vojáci skrz ni dokážou přepravit. Nemají nad oblastí dostatečnou kontrolu, aby zabránili slídění, takže potřebují rozšířit území, které ovládají, a

než zaútočí, nahromadí si tam zásoby."
Brucal se obrátil k mágovi. "Kulgane, co si o tom myslíte? Tohle je spíše váš obor."
Mág se naklonil nad mapou, jako by se snažil odhalit nějaké tajemství v ní skryté. "Nevím nic o magii, kterou používají. Nevíme, jak rychle dokážou přenášet zásoby a vojáky skrz trhlinu, protože to nikdy nikdo neviděl na vlastní oči. Možná k tomu potřebují rozsáhlou oblast, kterou jim právě toto údolí poskytuje. Nebo jsou možná omezeni časem, který mají na přenos oddílů."
Vévoda Borric chvíli uvažoval. "Potom můžeme udělat jen jedinou věc. Musíme do údolí poslat výzvědnou skupinu, abychom se dozvěděli, co tam dělají."
Kulgan se usmál. "Pojedu také, pokud Vaše Milost dovolí. Vaši vojáci by nemuseli mít nejmenší tušení, co vidí, je-li účastna magie."
Brucal chtěl vyslovit námitku, pohled upřený na mágově rozměrné postavě. Borric mu přeťal nit. "Nenech se jeho vzhledem zmást. Jezdí jako opravdový voják." Obrátil se ke Kulganovi. "Měl byste raději s sebou vzít Puga. Kdyby jeden padl, pak může donést zprávu ten druhý."
Kulgan vypadal při těch slovech nešťastně, ale viděl v tom moudré rozhodnutí. Vévoda z Yabonu řekl: "Jestliže zaútočíme na Severní průsmyk, pak na toto údolí a odvedeme jejich síly, pak malá rychlá skupinka jezdců by mohla prorazit sem." Ukázal na malý přechod, který vedl z východu na jižní okraj údolí.
Borric prohlásil: "Je to dost smělý plán. Už jsme se s Tsurany mazlili příliš dlouho a udržovali mezi sebou stálý předěl. Pochybuji, že něco takového budou čekat." Mág potom navrhl, aby si pro zbytek večera šli odpočinout, protože nazítří je čeká těžký den. Na okamžik ještě zavřel oči, aby vévodům oznámil, že déšť ustane a na druhý den budou mít slunečno.

Pug ležel zabalený v dece a snažil se usnout, když do jejich stanu vstoupil Kulgan. Meecham seděl před ohněm, připravoval večeři a odháněl od jídla nenasytného Fantuse. Ohnivý dráček našel svého pána před týdnem, a když se snášel střemhlavým letem ke stanům, vyvolalo to mezi vojáky značné zděšení. A jedině Meechamovy hlasité protesty zabránily jednomu z lučištníků, aby hravého dráčka nezastřelil opeřeným šípem. Kulgan měl radost, že svého mazlíčka zase vidí, ale upadl do rozpaků, když měl vysvětlit, jak je tvor našel. Dráček okamžitě zamířil do mágova stanu, zabral si místo na spaní vedle Puga a kradl za Meechamovými zády jídlo.
Zatímco si mág svlékal plášť, z něhož kapala voda, Pug se posadil. "Do oblasti, již teď ovládají Tsurané, bude vyslána výprava. Má za úkol prolomit kruh, který vytvořili kolem malého údolí, a zjistit, co tam provádějí. Ty a Meecham pojedete na ten výlet se mnou, budu mít aspoň po svém boku přátele."
Puga ta zpráva vzrušila. Meecham strávil dlouhé hodiny tím, že jej učil, jak zacházet s mečem a štítem, a Pugův starý sen o vojančení se vrátil. "Ostří mého meče je připravené, Kulgane."
Meecham vyprskl a dal se do smíchu. Mág po něm vrhl temný pohled. "Dobrá, Pugu. Ale budeme-li mít štěstí, nebudeme bojovat. Pojedeme s malým oddílem připojeným k většímu, který odláká Tsurany. My projedeme rychle na jejich území a zjistíme, co tam ukrývají. Pak budeme uhánět tak rychle, jak jen to bude možné, zpátky, abychom podali zpráva. Díky bohům, že nemají koně, jinak bychom si nemohli dovolit podniknout tak smělý průzkum. Proletíme kolem nich, a než si stačí uvědomit, co se děje, budeme pryč."
"Možná bychom mohli vzít nějakého zajatce," nadhodil chlapec s nadějí v hlase.
"To by byla vítaná změna," prohodil Meecham. Tsurané se projevili jako nelítostní bojovníci, odhodlaní raději zemřít než se nechat zajmout.
"Pak bychom se možná dozvěděli, proč přišli do Midkemie," nevzdával se Pug.
Kulgan vypadal zamyšleně. "Je toho málo, co o těch Tsuranech víme. Kde leží místo, ze kterého přicházejí? Jakým způsobem se přepravují ze svého světa do našeho? A jak jsi sám řekl, otázka, která všechny pálí nejvíc, co tady hledají? Proč vtrhli do naší země?"
"Kov."
Kulgan a Pug pohlédli na Meechama, který lžící míchal jídlo a jedním okem pokukoval po Fantusovi. "Nemají žádný kov a chtějí náš." Když zjistil, že na něj Kulgan s Pugem stále bezvýrazně civí, zavrtěl hlavou. "Myslel jsem, že jste na to už přišli, proto jsem si to nechával pro sebe." Položil misku s jídlem na stranu, sáhl za sebe a vyňal zpod svého lůžka jasně červený šíp. "Malá upomínka," podotkl a podržel šíp tak, aby si jej mohli prohlédnout. "Podívejte se na špičku. Je to z téhož materiálu, z jakého mají zhotovené meče, nějaký druh dřeva, tvrzený jako ocel. Prohlédl jsem hodně věcí, které přinesli vojáci, a neviděl jsem jediný tsuranský předmět, který by byl z kovu."
Kulgan vypadal ohromeně. "Samozřejmě! Je to všechno tak jednoduché. Objevili způsob, jak projít ze svého světa do našeho, poslali zvědy a nalezli zemi bohatou na rudy, které nemají. Tak sem poslali vojsko. To také vysvětluje, proč se usadili ve vysoko položeném horském údolí namísto v nižších lesích. Mají tak volný přístup do... trpasličích dolů!" Vyskočil. "Raději o tom hned zpravím vévody. Musíme poslat trpaslíkům vzkaz, aby byli ostražití a dávali pozor, aby jim Tsurané nevnikali do šachet."
Kulgan se vyřítil úzkým průchodem ven a Pug zamyšleně seděl dál na svém lůžku. Po nějaké chvíli se zeptal: "Meecham, proč se nepokusili obchodovat?"
Meecham potřásl hlavou. "Tsurané? Podle toho, co jsem viděl, chlapče, vsadil bych se, že obchodovat je ani nenapadlo. Je to pěkně bojechtivá cháska. Ti bastardi se perou jako sto čertů. Kdyby měli kavalerii, hnali by celou tuhle hordu kalupem zpátky až do LaMutu a pak by nejspíš nechali to město shořet na troud i s vojskem. Ale kdyby se nám podařilo je utahat, jako to dělají buldoci, prostě na nich jen viset, dokud nepadnou, možná by se to tu mohlo za nějaký čas urovnat. Podívej, co se stalo v Keshi. Ztratili na severu polovinu Bosanie, kterou pak získalo Království, jenom proto, že Konfederace na jihu říši jednoduše vyčerpala jednou rebelií za druhou."

Pug po nějaké době vzdal čekání na Kulgana, snědl večeři sám a chystal se do postele. Meecham se přestal snažit odhánět dráčka od Kulganova jídla a rovněž se uložil k spánku.
Pug ležel na lůžku, ve tmě civěl na strop stanu a naslouchal bubnování deště i dráčkovu nadšenému přežvykování. Zakrátko se pohroužil do spánku a snil o tmavém tunelu, v jehož hlubinách mizela mihotavá světélka.

Stromy rostly hustě vedle sebe a vzduch těžkl kotouči husté mlhy, když se zástup pomalu prodíral lesem. Každých několik minut byly vysílány předsunuté hlídky, které dávaly pozor, aby jim Tsurané nenastrojili nějakou léčku. Slunce se ztrácelo vysoko v korunách stromů a celou scénu halil šedozelený opar, snižující viditelnost na pouhých několik yardů.
V čele skupiny jel mladý velitel laMutské armády jménem Vandros, syn starého laMutského hraběte. Byl zároveň jedním z vyrovnanějších a schopnějších důstojníků Brucalovy armády.
Jeli ve dvojicích, Pug seděl na koni vedle vojáka, hned za Kulganem a Meechamem. Zepředu přišel povel k zastavení, Pug přitáhl svému koni uzdu a seskočil. Přes lehký gambeson měl oblečenou dobře naolejovanou kroužkovou zbroj.

(Gambeson - košile, která se oblékala pod zbroj.)

Na ní pak tabard laMutského vojska se znakem vlčí hlavy v modrém kruhu. Silné vlněné kamaše měl zastrčené do vysokých bot, v levé ruce nesl štít a za pasem mu visel meč; cítil se jako opravdový voják. Jedinou chybičku představovala přilba, která mu byla trochu velká a dodávala mu poněkud komického vzhledu.
Velitel Vandros se vrátil dozadu, kde stál Kulgan, a sesedl. "Stopaři zjistili tábor asi půl míle před námi. Domnívají se, že je jejich stráže nezahlédly."
Velitel vytáhl mapu. "Jsme asi tak tady. Povedu své muže a zaútočíme na nepřátelskou pozici. Kavalerie ze Zünu nás bude podporovat z boku. Skupině, ve které pojedete vy, bude velet poručík Garth. Minete nepřátelské ležení a budete pokračovat dál směrem k horám. Pokusíme se k vám potom připojit, ale pokud vás nedostihneme do západu slunce, budete muset jet dál sami.
Nepřestávejte se pohybovat, i kdyby to měla být jen pomalá chůze. Popohánějte koně, ale snažte se je udržet naživu. Na koni ty cizince vždycky předjedete, ale pěšky bych vám nedával příliš mnoho naděje na návrat. Umí utíkat jako ďáblové.
Až budete v horách, projděte přes přechod. Do údolí vjeďte hodinu po východu slunce. Severní průsmyk bude napaden za úsvitu, takže dostanete- li se bezpečně do údolí, měli byste, doufám, po cestě k Severnímu průsmyku narazit jen na několik vojáků. Jakmile se dostanete do údolí, v žádném případě nezastavujte. Pokud někdo padne, musíte ho nechat. Cílem výpravy je přinést velitelství zprávy. Teď se pokuste odpočinout si. Mohla by to být na dlouhou dobu vaše jediná příležitost. Zaútočíme za hodinu."
Odvedl svého koně zpět do čela zástupu. Kulgan, Meecham a Pug seděli beze slova. Mág neměl žádné zbraně, neboť tvrdil, že by překážely magii. Pug byl spíš nakloněn věřit tomu, že by více překážely jeho povážlivému objemu. Meechamovi se na boku houpal meč, stejně jako všem ostatním, ale kromě něj měl ještě luk. Dával přednost lukostřelbě před bojem zblízka, ale po dlouhých hodinách výcviku Pug věděl, že mu meč není ani trochu cizí.
Hodina ubíhala pomalu a Pug cítil, jak jeho vzrušení roste, neboť měl o válečnické slávě ještě chlapecké představy. Zapomněl už na hrůzu, která doprovázela jejich střetnutí s Temnými bratry, když mířili k Šedým věžím.
Byl vydán rozkaz a oni znova nasedli. Nejprve jeli velice pomalu, dokud se Tsurané neobjevili v dohledu. Když les prořídl, nabrali rychlost, a jakmile se dostali na volné prostranství, popohnali koně do trysku. Před jejich zraky se vynořilo hliněné opevnění, navršené do výše prsou proti nájezdům kavalerie. Pug zahlédl míhající se jasně barevné helmice tsuranských bojovníků bránících tábor. Když jezdci zaútočili, vzduch se naplnil ozvěnou zvuků boje, nesoucí se mezi stromy z těch míst, kde zünské oddíly napadly další tsuranské tábory.
Země se otřásala pod údery koňských kopyt, ženoucích se přímo na nepřátelské ležení. Znělo to jako valící se dunění hromu. Tsuranští vojáci se skryli za opevněním a stříleli po útočnících z luků, většina šípů však nezasáhla žádný cíl. Když první část oddílu najela na valy, druhá skupina zabočila ostře doleva, vyhnula se táboru a ujížděla pryč. V cestě jim stálo několik tsuranských bojovníků, kteří se nestihli ukrýt za opevnění. Rozběhlí koně do nich naráželi a vojáci se káceli jako podťatí. Dva z nich se přiblížili, aby se pokusili jezdce seknout velkými obouručními meči, ale jejich ranám se všichni vyhnuli. Meecham řídil svého koně jen nohama, neboť ruce měl zaměstnané střílením. Dvěma šípy skolil oba šermíře.
Mezi zvuky bitvy za sebou zaslechl Pug i zaržání zasaženého koně, a pak najednou projížděl hustým křovím na okraji lesa. Stále udržovali co nejvyšší rychlost, proplétali se mezi stromy a uhýbali před nízkými větvemi. Před očima se jim míhal zelenohnědý kaleidoskop.
Skupina cválala téměř půl hodiny, pak koně začali být unaveni, a tak zmírnili tempo. Po chvíli Kulgan zavolal na poručíka Gartha, zastavili a zkontrolovali svou pozici podle mapy. Budou-li pomalu postupovat po zbytek dne a celou noc, dorazí k ústí průsmyku těsně před rozedněním.
Meecham nahlédl přes hlavy Kulgana a poručíka, klečících nad mapou. "Znám tohle místo. Jako malý kluk jsem tady lovil, když jsem žil nedaleko Hushe."
Puga to udivilo. Bylo to poprvé, co se Meecham vůbec zmínil o čemkoliv ze své minulosti. Pug předpokládal, že Meecham pochází z Crydee, a překvapilo jej, že vyrůstal ve Svobodných městech. Představit si Meechama jako malého chlapce se mu však nepodařilo.
Meecham pokračoval. "Je tu cesta přes hřeben hor, stezka, která vede mezi dvěma nižšími štíty. Není to o moc víc než pěšinka pro horské kozy, ale pokud povedeme koně celou noc, s východem slunce bychom mohli být v údolí. Tu cestu

je z téhle strany těžké najít, pokud nevíte, kde ji hledat. Směrem od údolí je to skoro nemožné. Vsadil bych se, že o ní Tsurané nemají ani zdání."
Poručík si Kulgana změřil tázavým pohledem. Mág se podíval na Meechama a pak řekl: "Možná by to stálo za pokus. A Vandrosovi můžeme zanechat značky po trase. Když půjdeme pomalu, možná nás dohoní dřív, než se dostaneme do údolí."
"No dobrá," prohlásil poručík, "naší největší výhodou je pohyblivost, takže se nebudeme zbytečně zastavovat. Meechame, v kterých místech vyjdeme?"
Vysoký muž se naklonil přes poručíkovo rameno a ukázal na mapě místo nedaleko jižního okraje údolí. "Tady. Když potáhneme asi pul míle přímo na západ, pak uhneme na sever, můžeme se dostat do samého srdce údolí." Meechamův prst klouzal po mapě a doplňoval jeho slova. "Tohle údolí má na severu i na jihu většinou lesy a uprostřed je veliká louka. To je místo, kde by mohli být, jestliže mají velký tábor. Je to otevřená pláň, takže pokud pro nás ti cizinci nechystají nějaké překvapení, měli bychom být schopni projet jim přímo před nosem, než se stačí vzpamatovat a zastavit nás. Nejnebezpečnější bude dostat se skrz severní les, pokud tam mají rozmístěné jednotky. Ale jakmile budeme za nimi, nic nám už nebude stát v cestě k Severnímu průsmyku."
"Všichni souhlasí?" zeptal se poručík. Když se nikdo neozval s připomínkou, vydal rozkaz, aby muži vedli koně, a Meecham se ujal role průvodce.
Přibližně hodinu před západem slunce došli až k ústí přechodu, o kterém si Pug pomyslel, že název kozí pěšina je pro něj poměrně příléhavý. Poručík rozestavil hlídky a nařídil odsedlat. Pug vysušil svého koně plnými hrstmi dlouhé trávy a pak jej uvázal. Třicítka vojáků byla zaměstnána péčí o zvířata a o zbraně. Pug cítil ve vzduchu napětí. Úprk kolem tsuranského tábora vojáky vzrušil a nyní dychtili po boji.
Meecham ukázal Pugovi, jak obalit meč a štít hadry, natrhanými z vojenské deky. "Nebudeme dnes v noci tyhle hračky potřebovat a nic v těch kopcích nebude znít tak hlasitě jako kov cinkající o kov. Snad jen kromě klapotu kopyt o skály."
Pug pozorně sledoval, jak obaluje koni kopyta koženými punčochami určenými pro tento účel, které vytáhl ze sedlové brašny. Pug odpočíval a slunce začalo zapadat. Během krátkého jarního soumraku vyčkával, dokud nedostal rozkaz znovu sedlat. Když byli všichni připraveni, vojáci začali rovnat koně do zástupu.
Meecham s poručíkem procházeli podél řady a znovu mužům opakovali své pokyny. Budou se pohybovat po jednom za sebou, Meecham půjde první, za ním poručík a tak dále až k poslednímu vojákovi. Levými třmeny každého oře provlékli provaz a každý muž jej pevně uchopil vedle svého vlastního zvířete. Když byli všichni na svých místech, Meecham vykročil.
Stezka strmě stoupala a koně museli čas od času pořádně zabrat, aby se vyškrábali nahoru. Ve tmě, která vládla, se pohybovali pomalu a vojáci museli dávat velký pozor, aby nesešli z cesty. Meecham několikrát muže zastavil a zkoumal pěšinku před nimi. Po těchto zastávkách se chodníček přehoupl přes hluboký úzký zářez mezi dvěma vrcholky a cesta se začala svažovat. Za další hodinu se rozšířila a oni se zastavili k odpočinku. S Meechamem byli vysláni na průzkum další cesty dva muži, zatímco zbylí unavení vojáci se zhroutili na zem, aby uvolnili ztuhlé nohy. Pug si uvědomoval, že vyčerpání způsobilo jak napětí vyvolané tím, že přes přechod kráčeli mlčky, tak samotný výstup, ale to jeho bolavým nohám moc nepomohlo.
Po přestávce, která byla příliš krátká na to, aby se dala nazývat odpočinkem, se znovu vydali na pochod. Pug klopýtal dál a únava otupila jeho smysly natolik, že se mu svět zúžil jen na nekonečný sled zvedání jedné nohy a její kladení před druhou a pak druhé před první, stále dokola. Několikrát byl doslova vlečen koněm před sebou díky tomu, že stále pevně třímal v ruce provaz, který je spojoval.
Pojednou si Pug uvědomil, že se zástup zastavil, a shledal, že jsou v malé prohlubni mezi dvěma návršími a vpředu pod nimi je vidět do údolí. Z tohoto místa potrvá jen několik minut, než sjedou z mírného úbočí na rovnou zem.
Kulgan se vrátil zpátky k místu, kde stál chlapec se svým zvířetem. Statný čaroděj vypadal, že šplhání po horách jej vůbec nenamáhá, a Pug užasl nad svaly, které se musely skrývat pod vrstvami tuku. "Jak se cítíš, Pugu?"
"Řekl bych, že to přežiji. Ale kdyby to nikomu nevadilo, příště bych raději jel." Oba mluvili šeptem, ale mág si neodpustil tiché zachechtání.
"Úplně ti rozumím. Zůstaneme tady do rozbřesku. Ten bude za necelé dvě hodiny. Doporučuji ti, aby ses pokusil trochu vyspat, protože máme před sebou ještě pěkný kus těžké cesty."
Pug přikývl a beze slova se uložil ke spánku. Štít si dal pod hlavu jako polštář, a než mág stačil odejít, hluboce spal. Nevyrušilo jej ani to, že přišel Meecham a zbavoval jeho koně kožených punčoch.

Ze sna vytrhlo Puga jemné zatřesení. Měl pocit, jako by zavřel oči teprve před několika vteřinami. Před ním seděl na bobku Meecham a něco držel. "Tady, chlapče. Sněz to."
Pug přijal nabízené jídlo. Byl to měkký chléb s ořechovou příchutí. Po dvou soustech se Pug začal cítit o něco lépe. Meecham mu řekl: "Jez rychle, odjíždíme za pár minut." Vrátil se zpátky k poručíkovi a mágovi, kteří stáli vedle svých koní. Pug dojedl chleba a nasedl. Bolest z jeho nohou zmizela, a když seděl na hřbetě svého oře, náhle cítil touhu být už na cestě.
Poručík se obrátil tváří k mužům. "Pojedeme na západ - potom, na můj rozkaz, na sever. Bojujte jen tehdy, budete-li napadeni. Naším posláním je vrátit se se zprávami o Tsuranech. Když kdokoliv z mužů padne, nesmíme zastavovat. Pokud se oddělíte od ostatních, vraťte se zpátky, jak nejlépe to půjde. Zapamatujte si co nejvíce z toho, co uvidíte, protože každý z vás může být ten jediný, kdo bude moci předat zprávu vévodům. Ať nás všechny ochraňují bohové."
Několik vojáků proneslo krátké modlitby k různým božstvům, nejčastěji k Tithovi, bohu války, a pak už vyrazili. Zástup sjížděl dolů z kopce a zakrátko dosáhl roviny údolí. Slunce se škrábalo nad vrcholky hor za nimi a krajina se koupala v narůžovělém svitu. Na úpatí hor překročili malou říčku a vjeli na planinu porostlou vysokou trávou. Daleko před nimi se

tyčil háj a další bylo možno zahlédnout na severu. Na severním okraji údolí visel ve vzduchu dým z táborových ohňů. Nepřítel si zde mohl být jist svým bezpečím, pomyslel si Pug. Podle množství kouře tam muselo být dosti velké ležení. Doufal, že Meecham měl pravdu a všichni jsou utábořeni na volném prostranství, kde měli královští vojáci dobré předpoklady jim ujet.
Po chvíli poslal poručík všem vzkaz a zástup se stočil na sever. Udržovali koně v mírném klusu, aby jim šetřili síly na dobu, kdy je budou jistě potřebovat.
Když se přiblížili k lesu, rozprostírajícímu se v jižní části údolí, Pug zahlédl mezi stromy před nimi letmé záblesky barev, ale nebyl si jist, zda se mu to jen nezdálo. Když však dojeli téměř až k nim, zpoza stromů se ozval výkřik. Poručík zvolal: "Je to jasné, viděli nás. Jeďte, co můžete, a držte se pohromadě." Popohnal svého koně jako první a brzy se celá skupina hnala skrz les. Pug spatřil, že jezdci vpředu se stočili doleva, a obrátil i svého koně jejich směrem. Pak zahlédl mezi stromy průsek. Zvuk hlasů sílil, když proletěl kolem prvních stromů a jeho oči se pokoušely přivyknout lesní temnotě. Doufal, že kůň vidí lépe než on, jinak by se mu mohlo lehce přihodit, že skončí uvnitř stromu.
Zvíře, rychlé a vycvičené pro boj, uhánělo mezi kmeny a Pug začal mezi větvemi rozeznávat barevné šmouhy. Tsuranští vojáci spěchali, aby vetřelce na koních zastavili, ale museli se proplétat mezi stromy, které jim v tom úspěšně bránily. Jezdci se řítili lesem rychleji, než stačili Tsurané posílat zprávy a nějak na jejich přítomnost zareagovat. Pug věděl, že tato výhoda jim příliš dlouho nevydrží; dělali takový rozruch, že nebylo možné, aby si nepřítel brzy neuvědomil, co se děje.
Po zběsilém úprku lesem se dostali na další volné prostranství, kde už na ně tsuranští bojovníci čekali. Jezdci zaútočili a většina obránců se rozutekla, aby je běžící koně kopyty nerozdupali. Jeden z nich však zůstal stát na svém místě navzdory čiré hrůze, která se mu zračila v obličeji, a mával modrým obouručním mečem. Jeden kůň bolestně zaržál a jezdec byl vyhozen ze sedla, protože zvířeti pod ním useklo ostří pravou nohu. Pugovi boj zmizel v mžiku z očí, neboť uháněl nezmenšenou rychlostí dál.
Kolem ramene Pugovi prosvištěl šíp, bzučící jako rozzuřená včela. Chlapec se nahrbil co nejníž nad koňský hřbet ve snaze poskytnout střelcům v zádech tak malý cíl, jak jen to bylo možné. Před ním se jeden z jezdců skácel pozadu ze sedla a z hrdla mu trčel červený šíp.
Netrvalo dlouho a ocitli se mimo dosah tsuranských šípů. Uháněli vstříc hliněnému náspu, navršenému přes starou cestu z jižních dolů. Stovky pestře oděných postav spěchaly ukrýt se za něj. Poručík dal jezdcům povel vyhnout se valu a objet jej na západní straně.
Jakmile bylo jasné, že hodlají násep minout a nebudou útočit, několik tsuranských lučištníků přelezlo vrcholek opevnění a utíkalo směrem ke skupince, aby se je pokusili zastavit. V okamžiku, kdy se dostali na dostřel, vzduch se jedním rázem vyplnil červenými a modrými paprsky. Pug zaslechl zaržání dalšího koně, ale neviděl ani zasažené zvíře, ani jeho jezdce.
Rychle se hnali pryč z dosahu lučištníků a vnořili se do dalšího hájku. Poručík na okamžik přitáhl svému koni uzdu a zakřičel: "Od této chvíle miřte přímo na sever. Jsme skoro na louce a nebudeme tam vůbec kryti, takže rychlost je naším jediným spojencem. Pak až budete v lese na severu, nezastavujte se. Naše jednotky tam možná prorazily, a dostaneme-li se za ten les, měli bychom být v bezpečí." Meecham popsal ten háj jako dvě až tři míle široký. Odtamtud to byly další tři míle volné země k Severnímu průsmyku, kde už se začínala krajina vlnit.
Zpomalili do chůze, snažili se koním dopřát co nejvíce odpočinku. Viděli malé postavy tsuranských válečníků, jak se k nim zezadu blíží, ale věděli, že je nemohou v žádném případě dostihnout do té doby, kdy byli rozhodnuti opět vyrazit tryskem. Před nimi Pug spatřil stromy dalšího porostu, zvětšující se každou minutou. Cítil oči, které se tam skrývaly, pozorovaly je a čekaly.
"Od chvíle, kdy budeme na dostřel, jeďte tak rychle, jak to jen půjde," zavolal poručík. Pug sledoval, jak vojáci vytahují své meče a luky, a tasil i svou vlastní zbraň. Držel meč pevně v pravé ruce, což mu působilo jisté nepohodlí, a klusal směrem k lesu.
Náhle byla všude kolem spousta šípů. Pug cítil, jak se mu jeden z nich odrazil od přilby, ale přestože jej nijak vážně nezranil, zasáhl jej takovou silou, že se mu bolestivě zvrátila hlava a do očí mu vhrkly slzy. Poslepu pobízel koně do cvalu a snažil se mrkáním vyčistit oči. Na levé paži nesl štít a v pravé držel meč, takže v okamžiku, kdy se mu podařilo prohlédnout, už se kolem něj míhaly kmeny stromu. Jeho válečný kůň naštěstí dobře reagoval na pobízení nohama a nesl jej statečně skrz nepřátelské pozice.
Voják ve žluté zbroji se vynořil zpoza stromu a pořádně se rozmáchl k ráně, kterou hodlal Pugovi zasadit. Tomu se podařilo úder vykrýt štítem, levou paží mu však proběhla palčivá bolest. Přes ruku se pokusil vojáka seknout mečem, ten však uskočil a ráně se vyhnul. Pug zaťal svému koni paty do slabin, a než se stačil voják vzpamatovat k další ráně, byl pryč. Všude kolem se rozléhalo dunění bitvy. Mezi stromy se Pugovi dařilo jen tu a tam zahlédnout obrysy svých druhů.
Několikrát srazil k zemi tsuranské vojáky, kteří se mu postavili do cesty a snažili se ho zastavit. Jeden z nich se dokonce pokusil chytit se jeho otěží, ale Pug ho uspal zásahem do miskovité helmice. Zdálo se mu, že se všichni zapletli do jakési bláznivé hry na schovávanou, ve které pěšáci vyskakovali za každým druhým stromem.
Pojednou Pug ucítil na pravé tváři ostrou pálivou bolest. Dotkl se líce hřbetem ruky s mečem a cítil mokro. Když niku odtáhl, na kloubech spatřil vlastní krev. Pociťoval odtažitý údiv. Šíp, který jej škrábl, ani neslyšel.
Ještě dvakrát přejel další vojáky, válečný kůň je odkopl na stranu. Pak se náhle vynořil z lesa a do očí jej udeřila mozaika vjemu. Přitáhl na okamžik uzdu a pozoroval výjev před sebou. Necelých sto yardů na západ od místa, kde vyjel z lesa, stálo obrovité zařízení, dlouhé několik set stop, a na každém konci trčela do vzduchu dvacet stop vysoká tyč. Kolem se hemžilo několik mužů, první Tsurané, které Pug viděl bez zbroje. Tito muži měli na sobě dlouhé černé kutny a byli naprosto neozbrojení. Mezi tyčemi se ve vzduchu mihotala šedá mlhavá prázdnota, podobná té, kterou tehdy

viděli v Kulganově pokoji, a zakrývala výhled na oblast bezprostředně za ní. Z oparu právě vytahovala dvě šedá zavalitá šestinohá stvoření, ovládaná dvěma vojáky v červené zbroji, nějaký vůz. Opodál stálo několik dalších vozů a za nimi se popásala skupinka těch prapodivných nestvůr.
Za tím zvláštním zařízením se na louce rozprostíralo velké ležení s více stany, než dokázal Pug spočítat. Ve větru vlály prapory a vlajky neznámého křiklavého vzhledu a v nose pálil štiplavý kouř, stoupající z táborových ohňů a unášený větrem.
Mezi stromy se objevili další jezdci a Pug znova pobídl svého koně, vyhýbaje se cestou neobvyklému útvaru. Šestinozí patvoři zvedli hlavy a pomalu uhýbali ženoucím se koním z cesty. Zdálo se, že na ten pohyb vynakládají jen nepatrné úsilí, potřebné právě jen k tomu, aby jezdcům umožnili průjezd.
Jeden z černě oděných můžu se rozběhl jezdcům vstříc. Zastavil a ustoupil stranou, když se hnali kolem. Pug v letu zaznamenal výraz jeho hladce oholené tváře, rty se mu pohybovaly a oči upínal na cosi za chlapcem. Pug zaslechl výkřik, ohlédl se a uviděl jezdce na zemi. Kůň spadlého vojáka byl vrostlý do země jako socha. Několik cizích vojáku spěchalo, aby muže zajalo, ale Pug už byl opět otočený dopředu. Hned za podivným zařízením byla po levé straně postavena skupina jasně barevných stanů. Vpředu byla cesta volná.
Pug zachytil Kulganův pohled a maličko zpomalil, aby se dostal k mágovi blíž. Třicet yardů po pravém boku viděl další jezdce. Uháněli dál a Kulgan na chlapce zavolal něco, čemu nebylo rozumět. Mág si ukázal na tvář, potom na Puga, který pochopil, že se jeho mistr ptá, zda je v pořádku. Pug zamával mečem a usmál se a mág úsměv opětoval.
Pojednou se nějakých sto yardů před nimi ozvalo hlasité zabzučení a objevil se černě oblečený muž, který jako by vyrostl ze země. Kulganův kůň se hnal přímo na něj, ale muž stál bez hnutí a v ruce držel nějakou zvláštně vyhlížející pomůcku, kterou mířil na mága.
Vzduch zhoustl energií. Kulganův kůň zaržál a padl jako podťatý. Tlustý mág udělal salto přes koňovu hlava a dopadl na zem, stihl však zmírnit pád tím, že pod sebe vsunul rameno a převalil se přes něj. Neobyčejně energicky vyskočil na nohy a narazil vší silou do muže v černé róbě.
Navzdory jasnému rozkazu Pug přitáhl otěže, obrátil se a rozběhl se zpátky. Našel mága sedět obkročmo na hrudníku menšího muže. Každý svíral pravou rukou levé zápěstí svého protivníka. Pug si všiml, že se navzájem drží v moci očima a podstupují souboj vůlí. Kulgan už dříve tuto zvláštní magickou sílu Pugovi vysvětloval. Byl to způsob, kterým mág dokáže zlomit vůli někoho jiného a podřídit ji své vlastní. Vyžadovalo to obrovskou koncentraci a bylo to velmi nebezpečné. Pug seskočil ze svého koně a spěchal k místu, kde muži měřili své síly. Plochou svého meče udeřil černě zahalenou postavu do spánku. Muž upadl do bezvědomí.
Kulgan se vyhrabal na nohy. "Děkuji ti, Pugu. Myslím, že bych ho neporazil. Nikdy jsem se ještě nesetkal s takovou mentální silou." Kulgan pohlédl ke svému koni, který sebou bezmocně škubal. "Ten je mi už k ničemu." Otočil se k Pugovi a řekl mu: "Poslouchej dobře, protože doneseš zprávu lordu Borricovi. Podle rychlosti, kterou procházel vůz trhlinou, předpokládám, že dokážou přepravit několik set mužů denně a pravděpodobně ještě mnohem víc. Řekni vévodovi, že by byla sebevražda pokoušet se jim ten přístroj sebrat. Jejich mágové jsou příliš mocní. Ani si nemyslím, že bychom zařízení, které udržuje trhlinu otevřenou, dokázali rozbít. Kdybych měl čas to lépe prozkoumat... Musí zavolat posily z Krondoru a možná i z Východu."
Pug popadl Kulgana za paži. "Nemohu si to všechno zapamatovat. Pojedeme ve dvojici."
Kulgan mu chtěl odporovat, ale byl příliš slabý, než aby ho chlapec nemohl odvléct k místu, kde kůň čekal. Nevšímaje si Kulganových námitek, donutil jej vylézt do sedla. Pug na chviličku zaváhal, neboť věděl, že zvíře je unavené, ale nakonec rozhodl: "Kdyby nás měl nést oba, nikdy by to nedokázal, Kulgane," zavolal, když předtím plácl koně po zadku. "Najdu si jiného."
Zatímco kůň, který na svém hřbetě nesl Kulgana, upaloval pryč, Pug přelétl zrakem své okolí. Nedaleko něj, ani ne dvacet stop od místa, kde stál, se procházel kůň bez jezdce. Když se však k němu Pug přiblížil, utekl. Pug zaklel, otočil se a hleděl do očí Tsuranovi v černých šatech, který se právě stavěl na nohy. Muž vypadal zmatený a slabý a Pug na něj zaútočil. Na mysli měl přitom jedinou myšlenku: dostat zajatce - podle toho, jak ten muž vypadal, to byl určitě mág, a to by už stálo za to. Pug využil chvíle překvapení a srazil čaroděje k zemi.
Muž se vyděšeně snažil odplazit pryč, když mu Pug zamával před obličejem svým mečem. Muž před sebe natáhl jednu ruku v odevzdaném gestu a Pug zaváhal. Náhle mu celým tělem projela nesnesitelná bolest a chlapec měl co dělat, aby se udržel na nohou. Vrávoral na místě a očima zaslepenýma agonií zahlédl známou postavu, která se k němu blížila na koni a volala jeho jméno.
Pug potřásl hlavou a bolest náhle zmizela. Meecham stále letěl k němu a Pug věděl, že vysokému příteli by se podařilo odvléct Tsurana do vévodova tábora, pokud jej Pug nenechá utéct. Proto se otočil, ihned zapomněl na bolest a začal zmenšovat vzdálenost mezi ním a Tsuranem, který stále napůl ležel, napůl seděl na zemi a ruku měl napřaženou v tom zvláštním gestu. Přes mágovu tvář přelétl záchvěv zděšení, když zjistil, že se k němu chlapec nepřestává blížit. Pug za sebou slyšel Meechama, jak stále volá jeho jméno, ale nespouštěl oči z Tsurana.
Několik nepřátelských válečníků utíkalo po louce, aby pomohlo svému napadenému mágovi, ale Pug už byl jen několik stop od něj a Meecham je dostihne za pár okamžiků.
Mág nečekaně vyskočil na nohy, sáhl do šatu a vylovil z nich malý předmět, jenž ihned aktivoval. Věcička vydala hlasitý bzukot. Pug vyrazil směrem k muži, aby mu zařízení, ať už to bylo cokoliv, vyrazil z ruky. Bzučení se změnilo v hřmění a Pug opět zaslechl Meechamův křik, určený jemu, v témže okamžiku, kdy narazil do mága a zabořil mu rameno do žaludku.
Vzápětí svět vybuchl myriádami bílých a modrých světélek a Pug se barevnou duhou propadl do hluboké temnoty.

Pug otevřel oči. Nějakou chvíli se zoufale snažil zaostřit, neboť v jeho zorném poli neustále tančily hvězdičky. Pak se

probral zcela k vědomí a zjistil, že je ještě noc a mihotání způsobují plameny táborového ohně, nacházejícího se v malé vzdálenosti od místa, kde ležel. Pokusil se posadit a všiml si, že má ruce svázané za zády. Vedle něj se ozvalo zasténání. V kalném světle rozeznal rysy laMutského kavaleristy, ležícího několik stop od něho. Byl také zraněný. Ve tváři se mu zračilo vyčerpání a od okraje vlasů až k lícní kosti se mu táhla ošklivě vyhlížející řezná rána, jejíž okolí bylo pokryto zaschlou krví.
Pugovu pozornost upoutaly tiše hovořící hlasy za jeho zády. Převalil se a uviděl dva tsuranské vojáky v modrých zbrojích, jak stojí na stráži. Mezi chlapcem a dvěma cizinci mluvícími neznámým melodickým jazykem leželo několik dalších spoutaných zajatců. Jeden ze strážných si všiml Pugova pohybu a řekl něco tomu druhému, který přikývl a odspěchal pryč.
Za okamžik se vrátil s dalším vojákem, který měl na sobě pro změnu červenožlutou výstroj a na přilbě vysoký chochol. Nařídil těm dvěma, aby Puga postavili. Chlapec byl hrubě vytažen na nohy a nově příchozí stál před ním a pozorně si jej prohlížel. Muž měl tmavé vlasy a šikmé, daleko od sebe posazené oči, jaké už předtím Pug viděl na bitevním poli u tsuranských mrtvých. Lícní kosti měl ploché a nad očima mu rostlo huňaté obočí, olemované hustou černou ofinou. V matném světle ohně vypadala jeho pleť téměř zlatá.
Nebýt jejich malé postavy, většina tsuranských vojáků by mohla být klidně považována za příslušníky některých národů v Midkemii, ale tihle zlatí muži, jak si je Pug pojmenoval, připomínali spíš keshanské obchodníky ze vzdáleného obchodního města Shing Lai, jež Pug viděl před lety v Crydee.
Důstojník prohlédl Pugův oděv. Potom si klekl a zkoumal Pugovy boty. Vstal a vyštěkl rozkazy na vojáka, který jej přivedl. Ten zasalutoval a otočil se k Pugovi. Popadl svázaného hocha a někam jej vedl křížem krážem přes tsuranské ležení.
V samém středu tábora stál velký stan, kolem kterého visely na zkřížených standartách veliké prapory. Na všech byla vyobrazena zvláštní roztodivná stvoření mimozemského vzhledu, vymalovaná v křiklavých barvách. Některé z nich nesly znaky neznámé abecedy. Bylo to místo, na něž byl Pug z části odvlečen, z části dostrkán mezi stovkami vojáků, kteří tiše seděli a leštili koženou výstroj či opravovali zbraně. Někteří se dívali, když procházel kolem, ale jinak byl tábor nezvykle klidný, chyběl v něm onen halas a hemžení, které znal Pug z ležení jejich vlastních vojsk. Kromě zvláštních křiklavých praporů bylo tu ještě něco navíc, co dodávalo tomuto místu nepozemskou atmosféru. Pug se snažil vrýt si do paměti všechny podrobnosti, aby, pokud se mu podaří uniknout a podat zprávu, mohl vévodovi Borricovi sdělit něco užitečného. Jeho smysly však byly zahlceny takovou spoustou nezvyklých vjemů, že mezi vším, co viděl, nedokázal rozpoznat, co stojí za zapamatování a co ne.
U vchodu do velkého stanu byl strážný, jenž vlekl Puga, zastaven dalšími dvěma vojáky, oděnými v černooranžové zbroji. Poté, co si vyměnili několik slov, poodhrnuli cíp stanové látky a násilím vtlačili Puga dovnitř. Upadl tváří na vysokou hromadu kožešin a tkaných rohoží. Z místa, kde ležel, viděl Pug další vlajky, pověšené na stěnách stanu. Stan byl bohatě vyzdobený hedvábnými závěsy a vystlaný tlustými koberci a polštáři.
Něčí ruce jej drsně postavily zpříma a Pug uviděl několik mužů, kteří ho upřeně pozorovali. Všichni kromě dvou stáli, oblečeni do barevných zbrojí a přileb s chocholy, odznaku tsuranských důstojníků. Oba zbývající seděli na vyvýšeném stupni, pokrytém polštáři. Jeden z nich měl na sobě prostou černou kutnu s kapucí, jež zvýrazňovala jeho hubený bledý obličej a holou lebku: tsuranský mág. Ten druhý byl oblečen v draze působících oranžových šatech s černým lemováním v délce po lokty a po kolena, což působilo dojmem, že jsou pohodlné. Podle jeho šlachovitého, svalnatého vzhledu a několika zřetelných jizev Pug usoudil, že je to nejspíš válečník, který odložil na noc svoje brnění.
Muž v černém něco ostatním řekl vysoko posazeným zpěvavým hlasem. Žádný z přítomných mužu neodpověděl, ale ten v oranžovém oděvu přikývl. Velký stan byl osvětlen jedinou lucernou, která byla umístěna nedaleko dvou sedících mužů. Ten hubenější v černém si poposedl dopředu a světlo lampy mu osvítilo tvář zespoda, dodávajíc mu tak poněkud démonického vzhledu. Slova, která vyřkl, zněla přerývaně a byla silně zabarvena cizím přízvukem.
"Já znám jen... málo... z tvé řeči. Ty rozumíš?"
Pug přisvědčil. Srdce mu zběsile tlouklo a jeho mysl pracovala na plné obrátky. Teď měl příležitost uplatnit Kulganův trénink. Nejprve se uklidnil a rozehnal mlhu, která mu halila vědomí. Potom rozvinul všechny smysly a automaticky vnímal každou maličkost se snahou získat veškeré dostupné informace, které zvyšovaly jeho naději na přežití. Voják, jenž stál nejblíže u vchodu, vypadal, že odpočívá. Levou ruku měl pod hlavou a spočíval na hromadě polštářů a zajatci věnoval pozornost jen letmo. Ale Pug si povšiml, že jeho druhá ruka se nevzdaluje víc než několik palců od jílce ošklivě vyhlížející dýky, kterou měl zastrčenou za opaskem. Kratičký odlesk světla na lesklém laku prozradil přítomnost dalšího nože, napůl vyčnívajícího z polštáře, jenž měl pod pravým loktem muž v oranžovém.
Muž v černé kutně pomalu prohlásil: "Poslouchej, teď ti něco řeknu. Pak odpovídáš otázky. Když lžeš, zemřeš. Pomalu. Rozumíš?" Pug přitakal. Ani jej nenapadlo o tom pochybovat.
"Ten muž," pokračoval mág a ukázal na cizince v krátkých oranžových šatech, "je... velký muž. On je... vysoký muž. On je..." Použil slovo, kterému Pug nerozuměl. Když chlapec zavrtěl hlavou, mág to zkusil jinak. "On velká rodina... Minwanabi. On druhý za..." Horečně hledal správný výraz, potom pohnul hlavou v kruhu, jako by ukazoval na všechny muže ve stanu, kteří byli patrně důstojníky, soudě podle hrdých chocholů, jež zdobily jejich helmice. "...muž, kdo vede."
Pug přikývl a tiše řekl: "Váš pán?"
Mágovy oči se zúžily, jako by chtěl Puga napomenout, že mluvil, když nebyl tázán, ale místo toho se odmlčel a pak řekl: "Ano. Pán války. Jeho vůle, že my jsme tady. Ten je druhý po pánu války." Prstem znovu označil muže v oranžovém, který jeho snahu nezúčastněně pozoroval. "Ty jsi nic pro tento muž." Bylo zřejmé, že čaroděj je nešťasten z toho, že není schopen přesně vyjádřit, co by chtěl. Bylo jasné, že tento pán byl pro svůj lid velmi výjimečný, a překladatel se snažil přenést ten dojem i na Puga.

Cizí lord překládajícího mága přerušil a řekl několik vět, pak hodil hlavou k Pugovi. Holohlavý čaroděj přisvědčil, obrátil svou pozornost opět k Pugovi a zeptal se: "Ty jsi pán?"
Pug vypadal polekaně a vykoktal nesouhlasnou odpověď. Mág přikývl, přeložil to a jeho pán mu pokynul, aby pokračoval. Otočil se k Pugovi. "Ty oblékáš šaty jako pán, pravda?"
Pug přikývl. Jeho tunika byla z lepší látky, než byly podomácku tkané košile obyčejných vojáků. Pokusil se vysvětlit své postavení na vévodově dvoře. Po několika pokusech se vzdal s tím, že je nechal, aby se domnívali, že je nějaký vysoko postavený sloužící.
Mág vzal do ruky jakési malé zařízení a podržel je před Pugem. Chlapec na chvíli zaváhal, pak vztáhl ruku a vzal si to. Byla to krychle z materiálu podobného křišťálu s růžovými žilkami, které se proplétaly uvnitř. Po krátké době, kdy držel kostku v ruce, začala lehounce růžově žhnout. Muž v oranžovém vydal příkaz a mág tlumočil. "Ten muž říká, kolik mužů s tebou přijelo do..." Zaváhal a ukázal.
Pug neměl tušení, kde se nachází, ani kterým směrem muž ukázal. "Nevím, kde jsem," řekl. "Byl jsem v bezvědomí, když mě sem odvlekli."
Mág chvíli tiše přemýšlel, pak vstal. "Tudy," řekl a namířil prst v pravém úhlu ke směru, který označil předtím, "je vysoká hora, vyšší než jiné. Tudy," mávl lehce rukou, "v nebi, je pět ohňů, tak." Jeho ruka vykreslila vzor. Po nějakém čase Pug pochopil. Ten muž ukazoval směrem, kterým se rozkládala Kamenná hora a měl na mysli souhvězdí nazývané Pět klenotů. Byl v údolí, kterým projížděli. Průsmyk, jenž muž označil jako první, byl týž, který měli použít jako únikovou cestu.
"Já... opravdu, já nevím kolik."
Mág se pozorně zadíval na krychli, kterou Pug držel v ruce. Nepřestávala zářit slabě narůžovělým leskem. "Dobré, ty říkat pravdu."
Pug pochopil, že svírá nějaký předmět, který by informoval jeho věznitele v případě, že by se je pokusil obelhat. Cítil, jak jej obestoupilo temné zoufalství. Veškerá naděje na přežití, kterou choval v srdci, by musela být draze vykoupena jeho vlastizradou.
Mág položil několik otázek o povaze jednotek zdržujících se mimo údolí. Když jich většina zůstala nezodpovězena, neboť Pug se neúčastnil schůzek týkajících se válečné strategie, dotazy byly čím dál tím obecnějšího charakteru. Vztahovaly se k obyčejným věcem v Midkemii, Tsurany však přesto nesmírně zajímaly.
Výslech trval několik hodin. Pug několikrát za tu dobu pocítil slabost způsobenou jednak tlakem situace, jednak jeho celkovým vyčerpáním. Jednou dostal jakýsi silný nápoj, který mu sice na chvíli navrátil energii, ale zato mu způsobil závrať.
Odpověděl na všechny otázky. Několikrát se mu podařilo obelstít zařízení pravdy tím, že podal jen některé informace, na které byl přímo dotazován, ale dobrovolně ani slovo navíc. Mohl dokonce pozorovat, že oba, lorda i mága, vyvádí z míry jejich neschopnost poradit si s odpověďmi, které byly neúplné nebo složité. Konečně lord pokynul, že je výslech u konce, a Pug byl odtažen ven. Mág šel pomalu za ním.
Před stanem si čaroděj stoupl před Puga. "Můj pán říkat, 'já myslím, že ten sluha'" - ukázal Pugovi na hruď - "'on je'," zatápal po vhodném slově. "'On je chytrý.' Můj pán nevadí chytrý sluha, protože dobře pracovat. Ale on myslet, ty moc chytrý. On říkat, ty být opatrný, když být teď otrok. Chytrý otrok může žít dlouho. Moc chytrý otrok rychle zemřít, když..." Znovu se zarazil. Pak mu přes tvář přeběhl široký úsměv. "Když je šťast... šťastlivý. Ano... to být to slovo." Převaloval ten výraz v ústech, jako by jej vychutnával. "Šťastlivý."
Pug byl zaveden zpět do zajatecké oblasti a ponechán vlastním myšlenkám. Rozhlédl se kolem a viděl, že několik dalších vězňů je vzhůru. Mnozí vypadali zmateně a vystrašeně. Jeden z nich hlasitě plakal. Pug obrátil oči k obloze a spatřil, že okraje hor na východě zaplavuje růžový proužek světla, zvěstující úsvit.

Kapitola patnáctá
STŘETY

Déšť neustával. U vchodu do jeskyně se kolem malého ohně tísnila skupina trpaslíka a našedlé světlo kalného dne jim vrhalo do tváří stíny. Dolgan bafal ze své dýmky a ostatní si dávali do pořádku výzbroj. Opravovali potrhané a prořezané kožené součásti a čistili a olejovali kov. Nad ohněm bublalo v kotlíku dušené maso.
Tomas seděl v jeskyni až úplně vzadu, meč položený napříč přes kolena. Zasněně hleděl skrz ostatní, oči zaostřené na jakýsi bod daleko za nimi.
Sedmkrát se trpaslíci z Šedých věží odvážili postavit se nepříteli a sedmkrát utrpěli těžké ztráty. Ale pokaždé bylo jasné, že počet Tsuranů se nikterak nezmenšil. Mnoho trpaslíků zde nyní chybělo, za jejich životy zaplatili útočníci vysokou cenu, ale rodinám je už nic nevrátí. Dlouho žijící trpaslíci mají daleko méně dětí a je mezi nimi větší věkový odstup, než je tomu u lidí. Každá ztráta byla pro trpasličí národ daleko bolestnější a významnější, než by si lidé dokázali vůbec představit.
Pokaždé, když se trpaslíci shromáždili a zaútočili z dolů na nepřátelské ležení v údolí, Tomas byl mezi prvními. Jeho zlatá přilbice zářila trpaslíkům na cestu jako signální světlo. Jeho zlatý široký meč se vždy míhal nad jejich hlavami a pokaždé, když se ponořil do bitevní vřavy, vybral si mezi nepřáteli svou daň. V boji se chlapec změnil v mocného válečného hrdinu, jehož přítomnost na bitevním poli působila v tsuranských řadách zmatek a posvátnou hrůzu. Měl-li ještě nějaké pochybnosti o magické povaze své zbroje a zbraně po zlortově úprku, v první bitvě o ně přišel.
Sešlo se tehdy třicet trpaslíků z Caldary a vydali se šachtami k východu na jižní straně zabraného údolí. Podařilo se jim překvapit tsuranskou patrolu a pobít ji do jednoho muže. Ale během souboje byl Tomas odříznut od ostatních třemi

tsuranskými válečníky. Když se na něj sesypali, divoce mávajíce meči nad hlavami, cítil, jak se jej zmocnilo cosi podivného. Prolétl mezi dvěma z nich jako nějaký šílený akrobat a oba zabil jediným mávnutím meče ze strany na stranu. Třetího dostal mžik oka poté, dříve, než se stačil vzpamatovat z chlapcova náhlého pohybu.
Po tomto kousku Tomase naplnilo radostné pohnutí, jaké dosud nepoznal, ale které bylo zároveň poněkud zneklidňující. Celou cestu zpátky z boje se cítil nabit neznámou silou.
V každé jednotlivé bitvě byl stejně mocný a stejně zkušený v zacházení se zbraní. Ale nadšení, které jeho schopnosti provázelo, se stávalo naléhavější, silnější. Při posledních dvou potyčkách se začaly vynořovat vize. Dnes poprvé se však dostavily i mimo bitevní pole. Byly průsvitné jako představy, které se navzájem překrývaly.
Skrz ně viděl trpaslíky i les za nimi. Ale jeho pozornost poutaly obrazy lidí dávno zemřelých a míst, která dávno vybledla ze vzpomínek živých. Sály zlatě zdobené, osvětlené světlem loučí, které vrhaly tančící světlo, odrážející se v křišťálových jídelních soupravách, jimiž byla prostřena tabule. Sklenice, kterých se nikdy nedotkla lidská ruka, byly zdvihány ke rtům křivícím se v neznámém úsměvu. Před Tomasovýma očima večeřeli velcí vládcové jakési dávno vyhynulé rasy. Byli zvláštní, a přesto nějak povědomí. Vypadali podobně jako lidé, ale měli elfí oči a uši. Byli vysocí jako elfové, ale rozložitější v ramenou a se silnějšími pažemi. Jejich ženy byly krásné, i když ne zcela podle lidských měřítek.
Sen nabyl ostřejších rysů a zdál se hmotnější než kdykoliv předtím. Tomas napínal uši a zachytil slabý smích, tóny cizí hudby a slova pronášená těmi bytostmi.
Ze zasnění jej vytrhl Dolganův hlas. "Vezmeš si nějaké jídlo, mladíku?" Dokázal odpovědět jen jednou částí svého vědomí, díky níž vstal, přešel vzdálenost, která je dělila, a vzal si nabízenou misku s dušeným masem. Jakmile se jeho ruce dotkly nádoby, vize zmizela a chlapec potřásl hlavou, aby si ji vyčistil.
"Jsi v pořádku, Tomasi?"
Tomas se pomalu posadil a chviličku se na svého přítele upřeně díval. "Nejsem si jistý," řekl po nějaké době váhavě. "Je tu něco. Já... opravdu si nejsem jistý. Asi jsem jen unavený."
Dolgan chlapce pozoroval. Na jeho mladé tváři se už projevoval pustošivý vliv přestálých bitev. Už tolik nevypadal jako chlapec, ale spíše jako muž. Ale za jeho zocelením vzezřením, které se dalo po účasti v bojích očekávat, se skrývalo ještě něco jiného. Dolgan stále váhal, zda je to změna spíše k horšímu, nebo k lepšímu - anebo zda o ní vůbec lze uvažovat v těchto významech. Šest měsíců, během nichž Tomase pozoroval, mu nestačilo, aby došel k nějakému závěru.
Od té doby, co mu drak věnoval onu zbroj, se z Tomase stal bojovník s pohádkovými schopnostmi. A chlapec... ne, mladý muž sám nabíral na váze i přesto, že jídlo bylo někdy dost střídmé. Bylo to, jako by na něj působilo cosi, díky čemu rostl a sílil do rozměrů darované zbroje. I jeho rysy se formovaly zvláštním způsobem. Tomasův nos získával kostnatější tvar, jemněji cizelovaný než dříve. Obočí se mu poněkud více vyklenulo a oči dostávaly hloubku. Stále to byl Tomas, ale Tomas poněkud změněný, jako by si nasadil výraz někoho jiného.
Dolgan zhluboka potáhl ze své dýmky a zahleděl se na chlapcův bělostný tabard. Sedmkrát v bitvě a stále neposkvrněný. Špína, krev a vůbec veškeré znečištění se látky, ze které byl ušit, ani nedotkly. A znak zlatého draka se blyštěl stejně jasně, jako když jej poprvé spatřili. Stejné to bylo se štítem, který nosil do bitev. Zachytil již tolik ran a stále na něm nebyl jediný šrám. Trpaslíci byli znalí magických zbraní, neboť jejich rasa používala kouzel při zhotovování mocných zbraní. Ale tohle bylo něco jiného. Bude nejlepší počkat a přesvědčit se na vlastní oči, co to přinese, než se rozhodne, jak s celou záležitostí naložit.
Když byli hotovi s hubeným jídlem, jeden ze strážných z okraje tábora přišel na mýtinku před jeskyní. "Někdo přichází."
Trpaslíci se rychle ozbrojili a stáli připraveni. Namísto podivně obrněných Tsuranů se objevil jediný muž, oděný v tmavošedém plášti a tunice, jaké nosili natalští strážci. Kráčel přímo do středu paseky a hlasem ochraptělým po několika dnech běhu rozmoklými lesy pronesl: "Buď pozdraven, Dolgane ze Šedých věží."
Dolgan vystoupil dopředu. "Bud pozdraven, Grimsworthe z Natalu."
Strážci od doby, kdy útočníci zajali Svobodné město walinorské, působili jako stopaři a běžci. Muž vstoupil do jeskyně a posadil se. Dostal misku s dušeným pokrmem a Dolgan se jej zeptal: "Jaké jsou novinky?"
"Obávám se, že žádné dobré," zněla odpověď mezi sousty masa. "Útočníci drží pevnou linii za údolím, severovýchodním směrem k LaMutu. Do Walinoru přibyly čerstvé posily z jejich domovského světa a Svobodná města jsou stále odříznuta od Království. Třikrát zaútočili na hlavní tábor královského vojska, když jsem jej před dvěma týdny opouštěl, a od té doby jistě znovu. Sužují hlídky z Crydee. Mám vám říct, že se předpokládá, že brzy vtrhnou do vaší oblasti."
Dolgan vypadal zmateně. "Proč si to vévodové myslí? Naše patroly nezjistily na tomto území žádnou zvýšenou aktivitu. Každou průzkumnou skupinu, kterou sem vyšlou, zneškodníme. Mám-li se k tomu vyjádřit, pak to spíš vypadá, že nás nechávají na pokoji."
"Nejsem si jistý. Slyšel jsem, že mág Kulgan si myslí, že Tsurané chtějí kovy z vašich dolů, ačkoliv nemám tušení proč. Tlumočím vám jen názor vévodu. Předpokládají útok na vchody do šachet, které vedou do údolí. Mám vám sdělit, že do jižní části údolí se budou asi stahovat další tsuranské oddíly, protože zatím se žádné větší potyčky nevyskytly na severu, jedině malé srážky.
Teď musíte udělat to, co bude podle vás nejlepší." Zakončil svou zprávu a obrátil plně svou pozornost na jídlo.
Dolgan uvažoval. "Řekni mi, Grimsworthe, jaké jsou nové zprávy o elfím národě?"
"Je jich málo. Od chvíle, kdy vetřelci vtrhli do jižní oblasti elfích lesů, jsme od nich odříznuti. Poslední elfí běžec se přes ně dostal déle než týden předtím, co jsem se vydal na cestu. Podle posledních zpráv se barbary podařilo zastavit u brodu přes řeku Crydee, v místě, kde protíná lesy.
"Také se objevují zvěsti o neznámých nestvůrách bojujících po boku Tsuranů. Ale pokud vím, ty obludy viděli jen lidé

z několika vypálených vesnic, takže bych jejich slovům nepřikládal příliš velkou váhu.
"Přesto je tu jedna zajímavá novinka. Zdá se, že hlídka z Yabonu podnikla neobvykle široký vpád k okraji Blankytného jezera. Na jeho březích našli to, co zbylo z Tsuranů a tlupy goblinů, podnikajících nájezdy ze Severních plání. Přinejmenším se nemusíme strachovat o severní hranice. Možná by se nám podařilo zařídit, aby se chvilku prali mezi sebou a nechali nás v klidu."
"Anebo proti nám použili obvyklý postup," prohlásil Dolgan. "Ale to je, myslím, nepravděpodobné, protože goblini mají ve zvyku nejprve zabíjet a pak teprve vyjednávat."
Grimsworth se srdečně zachechtal. "Stejně člověka jistým způsobem uspokojuje, že by se ty dva národy se zkrvavenýma rukama mohly pobít navzájem."
Dolgan přisvědčil. Doufal, že má Grimsworth pravdu, ale znepokojilo jej pomyšlení na to, že by se Národy Severu - jak trpaslíci nazývali obyvatele Severních plání - zapojily do války.
Grimsworth si otřel ústa hřbetem ruky. "Zůstanu zde jen pro dnešní noc, protože mám-li se bezpečně dostat přes jejich linie, musím se pohybovat rychle. Staví nějaké hlídky na pobřeží a odříznou tak Crydee pokaždé na několik dní. Nějaký čas pobudu tam, pak se vydám na dlouhý běh do vévodského ležení."
"Vrátíš se?" zeptal se Dolgan.
Strážce se usmál a jeho zuby se bělostně zaleskly na pozadí tmavé pleti. "Snad, budou-li tomu bohové nakloněni. Ale pokud ne já, pak jeden z mých bratrů určitě. Je možné, že se setkáš s Vysokým Leonem, protože ten byl vyslán do Elvandaru, a jestliže se mu nic nestalo, měl by se tu objevit s poselstvím od královny Aglaranny. Bylo by dobré vědět, jak si na tom elfové stojí." Tomas zvedl hlavu a přestal se utápět ve svých myšlenkách, jakmile zaslechl jméno elfí královny.
Dolgan zabafal z dýmky a přitakal. Grimsworth se otočil a poprvé za celou dobu promluvil přímo k němu. "Přináším ti vzkaz od vévody Borrice, Tomasi." Byl to právě Grimsworth, kdo přišel od trpaslíků se zprávou, že Tomas je živ a zdráv. Tomas se chtěl vrátit ke královským vojenským jednotkám, ale natalský běžec jej odmítl vzít s sebou, odvolávaje se na svou potřebu cestovat rychle a tiše. Grimsworth pokračoval ve sdělování vzkazu. "Vévoda se raduje ze štěstí, které tě provází, a z tvého dobrého zdraví. Ale posílá i jednu závažnou zprávu. Tvůj přítel Pug se zúčastnil prvního nájezdu na tsuranské ležení a padl jim do rukou. Lord Borric s tebou sdílí tvoji ztrátu."
Tomas chvíli stál bez jediného slova a potom se uchýlil hluboko do jeskyně. Seděl úplně vzadu, několik prvních okamžiků ztuhlý jako skála, která jej obklopovala, a poté se mu začala jemně chvět ramena. Třas rostl a sílil, dokud Tomasem neprobíhaly prudké, neovladatelné záchvěvy a zuby mu nedrkotaly jakoby zimou. Po tvářích se mu začaly koulet slzy a cítil palčivou bolest, vystupující z útrob až k hrdlu a svírající jeho hrudník. Nehlasně zalapal po dechu a otřásly jím hluboké tiché vzlyky. Když bolest dosáhla téměř nesnesitelného stupně, v samém středu jeho bytosti vzklíčilo semínko chladného sebeovládání, které se rychle rozrůstalo a zatlačovalo hořkou bolest.
Dolgan, Grimsworth i všichni ostatní vzhlédli, když se Tomas vrátil k ohni. "Mohl byste, prosím, vyřídit vévodovi, že mu děkuji za to, že na mě myslel?" požádal strážce.
Grimsworth přisvědčil. "Ano, udělám to, hochu. Myslím, že bude dobré, když se mnou půjdeš do Crydee, pokud se chceš vrátit domů. Jsem si jist, že princ Lyam najde pro tvůj meč využití."
Tomas dumal. Bylo by to hezké, spatřit opět domov, ale v pevnosti by byl zase jen dalším učedníkem, dokonce i kdyby nesl zbraň. Nechali by ho bojovat, jedině když by byla napadena pevnost, ale docela určitě by jej nenechali účastnit se vyjížděk.
"Děkuji ti, Grimsworthe, ale zůstanu. Je tu ještě mnoho práce a rád bych byl u toho. Požádám tě, abys pověděl mé matce a otci, že se mi daří celkem dobře a myslím na ně." Posadil se a ještě dodal: "Je-li mým osudem vrátit se do Crydee, vrátím se tam."
Grimsworth se na Tomase tvrdě podíval a zdálo se, že chce něco říci, ale pak si všiml, že Dolgan slabě vrtí hlavou. Natalští strážci byli citlivější než ostatní lidé na Západě vůči způsobům trpaslíků a elfů. Dělo se tu něco, o čem se Dolgan prozatím rozhodl pomlčet, a Grimsworth se mohl jen sklonit před trpaslíkovou moudrostí.
Jakmile dojedli, byly postaveny hlídky a zbytek skupinky se připravil ke spánku. Oheň skomíral a Tomas znovu naslouchal vzdáleným zvukům nelidské hudby a znova sledoval tanec stínů. Ještě než ho spánek přemohl, zřetelně viděl jednu postavu stojící odděleně od ostatních. Byl to vysoký válečník s krutostí a silou ve tváři, oděný do bílého tabardu s vyobrazením zlatého draka.

Tomas stál se zády přitisknutými ke stěně podzemní chodby. Usmál se a byl to krutý a strašlivý úsměv. Oči měl doširoka otevřené a bělmo mu svítilo kolem bleděmodrých duhovek. Jeho tělo bylo téměř strnulé, jak tam stál bez jediného pohybu. Pouze prsty se mu svíraly a rozvíraly na jílci bílozlatého meče.
Před jeho očima se míhaly obrazy: vysocí, vznešení lidé, kteří létali na hřbetech draků a žili v sálech zbudovaných hluboko pod zemí. Sluchem svého vědomí slyšel slabé tóny a cizí jazyk. Ta dávno vymřelá rasa na něj volala, mocný národ, který vytvořil tuto zbroj, jež neměla být nikdy použita žádným z lidí.
Vize přicházely stále častěji. Většinou je mohl Tomas vyhnat ze své hlavy, ale když cítil, jak touha po boji narůstá, jako tomu bylo nyní, představy dostaly hloubku, barvu i zvuk. Nastražil uši, aby zaslechl slova. Přicházela k němu z velké dálky, ale téměř jim rozuměl.
Potřásl hlavou a vrátil se zpátky do přítomnosti. Rozhlédl se tmavým průchodem, už si na svou schopnost vidět ve tmě dávno zvykl a nepřekvapovalo ho to. Ukázal přes křižující tunel Dolganovi, který stál tiše a soustředěně se svými muži čtyřicet stop daleko, a ten mu zamával v odpověď. Na každé straně tunelu stálo šedesát trpaslíků a čekalo, až nepřátelé upadnou do nastražené pasti. Čekali na hrstku trpaslíků, kteří prchali před silou Tsuranů a vedli tak své nepřátele do léčky.

Zvuk kroků dunící chodbou je přiměl ke zbystření pozornosti. Po chvíli se přidal i cinkot zbraní. Tomas se napružil. Několik trpaslíků se dostalo do jeho zorného pole: pohybovali se pozpátku, zatlačováni meči svých protivníků. Když míjeli postranní tunel, bojující trpaslíci nenaznačili ani mrknutím oka, že jsou si vědomi přítomnosti svých bratrů po obou stranách.
Jakmile byli první tsuranští bojovníci za křižovatkou, Tomas vykřikl: "Teď!" a vyskočil dopředu. V okamžiku byl tunel zaplněn obracejícími se a zmítajícími těly. Tsurané byli většinou vyzbrojeni širokými meči, které se špatně hodily k boji v těsných prostorách, a trpaslíci točili jednoručními sekerami a kladivy s neobyčejnou obratností. Tomas se ohnal kolem sebe a několik postav padlo. Blikající tsuranské louče se bláznivě komíhaly a vrhaly na stěny i na strop tančící stíny, jež mátly oko.
Ze zadních řad Tsuranů se ozval výkřik a vetřelci začali pomalu ustupovat zpět chodbou. Ti se štíty se protlačili dopředu a vytvořili obrannou zeď, přes kterou mohli šermíři udeřit. Trpaslíci se nemohli dostat tak blízko, aby jim mohli způsobit nějaké škody. Pokaždé, když některý z trpaslíka zaútočil, hradba štítů zůstala pevně semknutá a na útočníka se sesypala sprška ran mečem. Přerušovaným úprkem se nepřítel stahoval.
Tomas se prodral dopředu, neboť on mohl dosáhnout přes štíty a zaútočit na vojáky. Srazil dva, ale stejně rychle, jak padli, nahradili je další. Trpaslíci je stále tlačili před sebou a oni ustupovali.
Dostali se až do lomu a sestoupili dolů co nejníže. Tsurané neprodleně zaujali pozici ve středu obrovské jeskyně a postavili kolem sebe ze štítů hustou stěnu. Trpaslíci na okamžik zaváhali, ale pak zaútočili.
Tomasovo oko zachytilo slabý náznak pohybu a chlapec vzhlédl na jednu z říms nad nimi. V temnotě dolů bylo nemožné vidět cokoliv zřetelně, ale Tomase náhle zaplavil zvláštní pocit a on zakřičel: "Podívejte se kolem!"
Většina trpaslíků prorazila štítovou hradbu a měli plné ruce práce, takže jej nemohli poslechnout. Několik z nich, kteří stáli nedaleko, však přestali na chvilku útočit a vzhlédli. Jeden, stojící vedle Tomase, zařval: "Nad námi!"
Shora se snášeli černí netvoři a zdálo se, že slézají přímo po skalní stěně. K nim sbíhaly po stezkách spojujících jednotlivé úrovně lidské postavy. Nad tsuranskými válečníky se rozzářilo světlo, to jak jejich druhové na vyšších stezkách odkryli lucerny a zapálili louče.
Tomas se ohromeně zastavil. Přesně za několika Tsurany, kteří přežili, spatřil ve středu sluje podivná stvoření, vnikající dovnitř ze všech otvorů jako roj mravenců, jimž byli velmi podobní. Na rozdíl od mravenců však tihle byli od poloviny těla vzpřímení a měli lidské ruce, ve kterých drželi zbraně. Na hmyzích obličejích měli velké složené oči, ale ústa velmi připomínala lidská. Pohybovali se neuvěřitelnou rychlostí, vrhali se na trpaslíky, kteří, ač překvapeni, opláceli jejich údery bez zaváhání, a bitva pokračovala.
Vřava nabývala na síle a několikrát se stalo, že Tomas musel čelit dvěma protivníkům zároveň - Tsuranům, příšerám, nebo oběma dohromady. Obludy byly očividně inteligentní, neboť bojovaly organizovaně a jejich nelidské hlasy křičely v jazyce Tsuranů.
Tomas skolil dalšího netvora, na okamžik vzhlédl a viděl další záplavu bojovníků řítících se z horních chodníků. "Ke mně! Ke mně!" křičel a trpaslíci se začali probojovávat k němu. Když jich byla většina poblíž, ozvalo se Dolganovo volání: "Zpátky! Všichni zpátky! Je jich příliš mnoho!"
Trpaslíci se začali pomalu přesunovat k tunelu, kterým přišli a jenž byl poměrně bezpečný. Tam budou schopni čelit menšímu počtu podivných tvorů a Tsuranů a, jak doufali, mohlo by se jim podařit ztratit se jim ve spletitých chodbách.
Když Tsurané i jejich spojenci uviděli, že trpaslíci ustupují, zaútočili s nebývalou silou. Tomas spatřil velké množství kreatur stahujících se ke vchodu do tunelu ve snaze odříznout trpaslíkům ústupovou cestu. Vymrštil se dopředu a slyšel sám sebe, jak se mu z hrdla dere neznámý válečný pokřik v jazyce, jemuž nerozuměl. Jeho zlatý meč se zaleskl a jedna z nestvůr se zaječením padla. Další proti němu roztočila široký meč a Tomas úder odrazil štítem. Slabší ruku by to jistě zlomilo, ale rána odskočila od bělostného štítu a tvor couvl, aby hned zaútočil znovu.
Tomas znovu ránu vykryl, přes ruku ťal svým mečem ve vodorovném švihu a oddělil příšeře hlavu od těla. Ta na chvíli ztuhla a pak se skácela k zemi. Přeskočil její mrtvé tělo a přistál před třemi vylekanými tsuranskými bojovníky. Jeden z nich nesl dvě lucerny a další dva byli ozbrojeni. Než muž s lampami stihl světla upustit, Tomas skočil dopředu a oba ozbrojené muže zabil. Třetí muž zemřel, když se pokoušel vytáhnout meč z pochvy.
Tomas se sehnul, aniž by odložil štít, a vzal jednu svítilnu. Otočil se a spatřil trpaslíky, jak se škrábou přes ležící těla příšer, které zabil. Někteří nesli zraněné druhy. Hrstka trpaslíků v čele s Dolganem zaměstnávala nepřátele, aby ostatní mohli bezpečně utéci. Trpaslíci, kteří nesli zraněné, se prohnali kolem Tomase.
Jeden, jenž zůstával během bitvy skrytý v tunelu, chvátal dopředu, jakmile zjistil, že jeho druhové jsou očividně na ústupu. Místo zbraní nesl v rukou dva vyduté kožené vaky, ve kterých šplouchala tekutina.
Zadní voj se snažil protlačit směrem k únikové chodbě. Dvakrát se vojáci pokusili je obklíčit a oddělit od zbytku skupiny. V obou případech zasáhl Tomas, napadl je a zneškodnil. Když Dolgan a jeho bojovníci stáli na tělech mrtvých nestvůr, Tomas vykřikl: "Připravte se skočit."
Vzal si od trpaslíka dva těžké vaky. "Teď!" zařval. Dolgan a druzí skočili zpět a zanechali Tsurany stát na druhé straně těl. Bez jediného zaváhání uháněli trpaslíci nahoru tunelem, zatímco Tomas hodil kůže s tekutinou na padlá těla. Vaky musely být neseny opatrně, neboť byly vyrobeny tak, aby praskly při nárazu. Oba obsahovaly naftu, kterou trpaslíci nabírali z hlubokých černých jezírek nacházejících se pod horami. Na rozdíl od olejů hořela i bez knotu.
Tomas zvedl lampu a mrštil jí doprostřed kaluže mazlavé tekutiny. Tsurané, kteří předtím zaváhali jen na kratičký okamžik, spěchali za uprchlíky, když lampa dopadla. V tunelu explodoval bílý žár a nafta začala hořet. Oslepení trpaslíci slyšeli za sebou křik Tsuranů, kteří byli zasaženi. Když se jim zrak vrátil, spatřili osamělou postavu ženoucí se chodbou. Poznali v ní Tomase, jenž na jasném pozadí vypadal jako černý stín.
Když doběhl až k nim, Dolgan poznamenal: "Pověsí se nám na paty, jakmile plameny uhasnou."
Pospíšili si po cestě křivolakými chodbami a zamířili zpět k východu na západní straně hor. Když ušli nějaký kus,

Dolgan skupinu zastavil. On a několik ostatních zůstalo stát bez hnutí a jeden trpaslík padl k zemi a přitiskl ucho k podlaze. Téměř okamžitě však vyskočil na nohy. "Přicházejí! Podle zvuku jsou jich stovky a jsou s nimi i nestvůry. Museli provést velkou ofenzívu."
Dolgan si dával vše dohromady. Ze sto padesáti trpaslíků, kteří nastrojili léčku, jich tady stálo sedmdesát a z těch bylo ještě dvanáct zraněných. Bylo možné, že další unikli jinými pasážemi, ale v této chvíli se všichni nacházeli ve vážném nebezpečí.
Dolgan jednal rychle. "Musíme se dostat do lesů." Rozběhl se napřed a ostatní jej následovali.
Tomas utíkal lehce, ale jeho myslí se honily představy. Přepadly jej v žáru bitvy, živější a jasnější než dříve. Viděl těla padlých nepřátel, přestože nevypadali jako Tsurané. Ochutnával krev padlých a jeho tělem se rozlévala magická energie, když pil přímo z jejich otevřených ran při slavnosti vítězství. Potřásl hlavou, aby představy zahnal. Jaká slavnost? divil se.
Dolgan promluvil a Tomas se přinutil věnovat jeho slovům pozornost. "Musíme najít jiné útočiště," říkal v běhu. "Možná bude nejlepší, když to zkusíme v Kamenné hoře. Naše vesnice tady jsou v bezpečí, ale nemáme žádnou základnu, ze které bychom podnikali výpady, neboť se domnívám, že Tsurané brzy převezmou kontrolu nad našimi doly. Ty jejich potvory bojují dobře ve tmě, a pokud jich mají hodně, mohou nás hnát jako lišku až do nejhlubších šachet."
Tomas přikývl, neschopen slova. Uvnitř hořel chladným plamenem nenávisti vůči Tsuranům. Napadli jeho zemi a zajali jeho druha, který mu byl ve všech směrech bratrem. A teď ještě kvůli nim hluboko pod zemí leží mnoho jeho trpasličích přátel mrtvých. Jeho tvář halila ponurá maska, když v duchu přísahal, že útočníky zničí za každou cenu.

Obezřetně se proplétali mezi stromy, pátrajíce po známkách přítomnosti Tsuranů. Třikrát za šest dní se střetli s jejich patrolami a jejich skupina nyní čítala dvacet dva trpaslíky. Ti vážněji zranění byli odneseni do bezpečí vysoko položených vesnic, kam se Tsurané patrně neodváží.
Teď se blížili k jižnímu okraji elfích lesů. Nejprve se pokusili zamířit na východ, směrem k průsmyku, a projít do Kamenné hory. Ale cesta byla hustě obsazena tsuranskými leženími a hlídkami, takže se museli stále stáčet k severu. Nakonec se rozhodli, že podniknou cestu do Elvandaru, kde by si mohli odpočinout od neustávajících bojů.
Ze své pozice asi dvacet yardů před ostatními se vrátil stopař a tiše ohlásil: "Tábor, u brodu."
Dolgan rozvažoval. Trpaslíci neuměli plavat a jejich jedinou nadějí, jak se dostat přes řeku, byl brod. Vypadalo to, jako kdyby Tsurané obsadili na této straně všechna místa, kde se dala řeka překročit. Musí najít místo, kde jejich vojáci nejsou, pokud ovšem takové existuje.
Tomas se rozhlédl. Začínal se snášet soumrak, a jestliže se mají přebrodit přes vodu v blízkosti tsuranských hlídek, bude to nejlepší provést v noci. Tomas to pošeptal Dolganovi, který němě přikývl. Dal stopaři znamení, aby prozkoumal oblast na západ od zjištěného ležení a našel vhodné místo, kde by se mohli ukrýt.
Po krátkém čekání se průzkumník vrátil se zprávou o úzkém skalním převisu, pod kterým by mohli vyčkat na noc. Pospíšili si k tomu místu a našli tam obrovský žulový balvan vyčnívající ze země, dvanáct stop vysoký a se zužující se základnou o průměru pětadvaceti či třiceti stop. Když odtáhli keře, našli díru, do které se mohli vtěsnat. Byla jen dvacet stop široká, ale zasahovala dozadu pod skálu do hloubky téměř čtyřiceti stop a prudce se svažovala. Když byli všichni bezpečně vměstnáni uvnitř, Dolgan poznamenal: "Tohle muselo být kdysi pod vodou - podívejte, jak je to zespodu ohlazené. Je to tu těsné, ale měli bychom tu být poměrně v bezpečí."
Tomas téměř neposlouchal, protože opět sváděl bitvu se svými představami, s denními sny, jak jim říkal. Zavřel oči, vize se vrátila a s ní i jemná melodie.

Vítězství bylo dosaženo rychle, ale Ashen-Shugar byl zadumaný. Vládce Orlích výšin cosi znepokojovalo. Na rtech mu stále ulpívala slaná příchuť krve Algon-Kokoona, tyrana z údolí vichrů, jehož choť nyní náležela Ashen-Shugarovi. Přesto ještě něco scházelo.
Pozoroval peklomorské tanečníky, kteří se pohybovali v dokonalém souznění s hudbou jen pro jeho potěšení. Vše bylo, jak mělo. Přece však Ashen-Shugar hluboko ve svém nitru cítil, že to není všechno.
Alengwan, ta, kterou elfové nazývali svou princeznou, a jeho poslední oblíbenkyně, seděla na podlaze vedle trůnu a čekala, až se s ní bude chtít potěšit. Muž sotva vnímal její rozkošnou tvář a pružné tělo, oděné v hedvábné šaty, které ještě umocňovaly její krásu.
"Jsi snad zneklidněn, můj pane?" zeptala se slabým hlasem; svou hrůzu z něj dokázala skrývat právě tak málo jako oděv její postavu.
Odvrátil svůj zrak. Zahlédla jeho nejistotu a vysloužila si tím smrt. Ale může ji zabít později. Poslední dobou jej opouštěla jeho touha po mase a při potěšení na lůžku i touha po té, která jej hnala do zabíjení. Teď se v myšlenkách věnoval svému bezejmennému pocitu, tomu přízračnému hnutí, jež se tak podivně vzdouvalo v jeho nitru.
Ashen-Shugar zvedl ruku a tanečníci padli na zem, čela pevně přitisknutá k chladnému kameni. Hudebníci uťali melodii v polovině noty, nebo to alespoň tak vypadalo, a v jeskyni zavládlo hrobové ticho. Pohybem ruky je propustil a oni se rozprchli ven z rozlehlé síně, u jejíhož vchodu minuli mocného zlatého draka, Shurugu, který trpělivě čekal na svého mistra...

"Tomasi," ozval se hlas.
Tomas s trhnutím hlavy otevřel oči. Dolgan držel dlaň na paži mladého muže. "Je čas. Už je noc. Usnul jsi, chlapče."
Tomas rychle potřásl hlavou a přetrvávající obrazy se rozplynuly. Cítil, jak se mu stáhl žaludek, když zmizel poslední mihotavý odlesk válečníka v bílé a zlaté, postávajícího nad zkrvaveným tělem elfí princezny.

Společně s ostatními se vyplížil zpod skalního převisu a znovu se vydali na cestu k řece. Les byl tichý, dokonce i noční ptáci byli zdánlivě opatrní s oznamováním své přítomnosti.
Dostali se k řece bez potíží, kromě toho, že jednou se museli ukrýt před procházející tsuranskou hlídkou. Postupovali podél toku se stopařem vpředu. Po několika minutách se pozorovatel vrátil. "Přes řeku vede písečná naplavenina."
Dolgan přikývl; trpaslíci se tiše pohybovali dopředu a na znamení se po jednom nořili do řeky. Tomas s Dolganem čekali, než ostatní přejdou. Když byl i poslední trpaslík ve vodě, zaslechli nedaleko na břehu varovný výkřik. Trpaslíci ztuhli. Tomas se rychle rozběhl za zvukem a překvapil tsuranského strážného, který se snažil prohlédnout tmu. Muž vykřikl, když byl sražen k zemi, a opodál se ozvalo další zvolání.
Tomas viděl světlo lucerny, které se k němu rychle blížilo, otočil se a prchal. Našel Dolgana, jenž stále čekal na břehu, a zakřičel: "Utíkej! Jsou nám v patách."
Tomas s Dolganem skočili do řeky, v níž nerozhodně postávalo několik trpaslíků. Voda byla ledová a přes naplaveninu se hnala velkou rychlostí. Tomas musel udržovat rovnováhu, když se prodíral dál. Voda mu sahala jen do pasu, ale trpaslíci byli ponořeni téměř až po bradu. Nikdy by nemohli v řece bojovat.
V okamžiku, kdy první tsuranský strážce skočil do vody, Tomas se otočil, aby vojáky zadržel, než se trpaslíkům podaří přebrodit se na druhou stranu. Do vody naskákali i další a chlapec měl jen kratičkou chvíli na to, aby se ohlédl po svých přátelích. Byli už téměř u protějšího břehu a Tomas zachytil ve světle tsuranských svítilen Dolganův pohled, v němž se zračila bezmocnost.
Tomas opět zaútočil na tsuranské vojáky. Čtyři nebo pět z nich se jej pokusilo obklíčit a jediné, co mohl dělat, bylo držet si je od těla. Kdyby se pokusil provést výpad a některého z nich zabít, nechal by vždy jednu stranu nechráněnou. Zvuk dalších blížících se hlasů mu řekl, že je jen otázka času, kdy jej udolají svou přesilou. Přísahal, že mu za to draze zaplatí, a ťal po jednom z mužů, rozštípl jeho štít a zlomil mu ruku. Zraněný voják s jekem odpadl.
Tomas jen tak tak zachytil ránu, která přišla jako odpověď, když tu náhle mu kolem ucha prolétlo něco bzučivého a tsuranský strážný zařval a padl. Z hrudi mu trčel dlouhý šíp. V okamžení byly šípy všude ve vzduchu. Několik dalších Tsuranů bylo zabito a zbytek se stáhl zpět. Každý voják ve vodě zemřel, než se stačil vyškrábat na břeh.
Něčí hlas zavolal: "Rychle, pospěš si. Odpoví stejným způsobem." Jako kdyby měl potvrdit toto varování, prosvištěl Tomasovi kolem hlasy šíp z opačného směru. Spěchal do bezpečí druhého břehu. Tsuranský šíp jej zasáhl do přilby a Tomas zavrávoral. Když se snažil znovu nabýt rovnováhy, další se mu zabodl do nohy. Vymrštil se dopředu a ucítil pod sebou písečnou půdu říčního břehu. Něčí ruce se natáhly dolů a neokázale jej vlekly bahnem.
Přepadl jej pocit nesmírné závrati a slyšel, jak nějaký hlas říká: "Otrávili své šípy. Musíme..." Zbytek se vytratil v temnotě.

Tomas otevřel oči. Zprvu neměl představu, kde vlastně je. Cítil lehkou závrať a měl sucho v ústech. Nad ním se vynořil nějaký obličej, jedna ruka mu lehce nadzdvihla hlavu a druhá přidržela u jeho rtu vodu. Zhluboka se napil a hned se cítil o něco lépe. Natočil trochu hlavu a spatřil opodál sedět dva muže. Projel jím krátký záchvěv zděšení, domníval se, že byl zajat, ale téměř okamžitě si všiml, že ti muži měli na sobě tmavozelené kožené pláště.
"Byl jsi velmi nemocný," řekl ten, který mu podal vodu. Tomas si teprve teď uvědomil, že ti muži jsou elfové.
"Dolgan?" zachroptěl.
"Trpaslíci byli odvedeni na poradu k naší paní. Nemohli jsme s tebou hýbat, protože jsme se báli toho jedu. Ti mimozemci mají nějaký neznámý jed, který zabíjí velmi rychle. Ošetřili jsme tě, jak nejlépe jsme uměli, ale ti, kteří jsou zasaženi jejich otráveným šípem, často umírají."
Tomas cítil, jak se mu pomalu vrací síla. "Jak dlouho?"
"Tři dny. Potácel ses na hranici mezi životem a smrtí, když jsme tě vylovili z řeky. Odnesli jsme tě jen tak daleko, jak jsme se odvážili."
Tomas se rozhlédl kolem a viděl, že je svlečený a leží pod přístřeškem z větví, přikrytý dekou. Ucítil vůni nad ohněm vařeného jídla a spatřil nádobu, ze které se to šťavnaté aroma linulo. Jeho hostitel si toho všiml a pokynul dalším elfům, aby podali misku.
Tomas se posadil a na chviličku se mu zatočila hlava. Dostal velký krajíc chleba a použil jej namísto lžíce. Jídlo bylo vynikající a každé sousto jej naplňovalo rostoucí silou. Během jídla pečlivě zkoumal své přísedící. Oba mlčenliví elfové si jej měřili bezvýraznými pohledy. Jedině ten, který mluvil, vykazoval známky pohostinnosti.
Tomas se na něj podíval a zeptal se: "Co nepřátelé?"
Elf se usmál. "Mimozemci se stále obávají překročit řeku. Zde je naše magie silnější a oni se cítí ztraceni a zmateni. Žádný z nich ještě nedosáhl našeho břehu a vrátil se živý zpátky."
Tomas přikývl. Když byl s jídlem hotov, cítil se překvapivě dobře. Pokusil se vstát a zjistil, že je jen lehce roztřesený. Po několika krocích se do jeho končetin vrátila síla a všiml si, že jeho rána se už zahojila. Strávil několik minut protahováním a rozhýbáváním svého těla, ztuhlého po třech dnech spánku na tvrdé zemi, pak se oblékl.
"Vy jste princ Calin. Pamatuji si vás z vévodova dvora."
Calin se na oplátku usmál. "A já si pamatuji tebe, Tomasi z Crydee, ačkoliv ses za poslední rok velice změnil. Mí společníci jsou Galain a Algavins. Pokud se na to cítíš, můžeme se připojit k tvým přátelům na královnině dvoře."
Tomas se usmál. "Pojďme."
Strhli tábor a vydali se na cestu. Zpočátku se pohybovali pomalu a dávali Tomasovi hodně času, aby nabral dech, ale po chvíli jim bylo zřejmé, že je mladík pozoruhodně svěží na to, jak blízko smrti se ocitl v posledních několika dnech. Brzy čtyři postavy běžely lesem. Tomas udržoval tempo i přesto, že nesl zbroj. Jeho zachránci vrhali jeden na druhého významné pohledy.
Běželi skoro celé odpoledne, než se zastavili k odpočinku. Tomas si prohlížel les kolem a prohlásil: "To je překrásné

místo."
Galain k tomu poznamenal: "Většina příslušníků tvé rasy by s tím nesouhlasila. Pro lidi je les hrozivý, plný zvláštních tvarů a děsivých zvuků."
Tomas se smál. "Mnoha lidem chybí představivost a těm ostatním naopak přebývá. Ten les je tichý a mírumilovný. Je to, myslím, nejmírumilovnější místo, jaké jsem kdy poznal."
Elfové na to nic neřekli, ale Calinovou tváří se mihl překvapený výraz. "Raději bychom měli pokračovat, chceme-li dorazit do Elvandaru do tmy."
Když se začal snášet soumrak, doběhli na obrovitou mýtinu. Tomas se zastavil a nohy mu při tom pohledu vrostly do země. Před ním se po celé šíři paseky tyčilo velikánské stromové město. Gigantické stromy, proti nimž byly i ty největší duby jen malými rostlinkami, se tu kupily jeden přes druhý. Byly navzájem pospojovány vznešeně klenutými větvovými mosty, na svrchní straně plochými, na kterých bylo možno zahlédnout elfy, přecházející z jednoho stromu na druhý. Tomas zvedl zrak a hleděl, jak se kmeny ženou do výšky, kde se ztrácejí ve spleti listí a větvoví. Listy byly temně zelené, ale tu a tam bylo vidět i stromy se zlatým, stříbrným, či dokonce bílým listovím, které se blýskalo v zapadajícím slunci. Celou oblastí se rozlévala slabounká záře a Tomas zapochyboval, že je tam někdy opravdová tma.
Calin položil Tomasovi ruku na rameno a prostě řekl: "Elvandar."
Pak si pospíšili přes mýtinu a Tomas zjistil, že elfí stromové město je dokonce ještě větší, než si nejprve představoval. Táhlo se do dálky na všechny strany a muselo měřit napříč nejméně míli. Tomas cítil rozechvělý úžas nad oním magickým místem.
Dostali se ke schodišti, vyřezanému do kmene, které se kroutilo nahoru až mezi větve. Vykročili po něm a Tomas znovu zažíval pocit nezkalené radosti, jako by bláznivé třeštění, které jej provázelo v bitvách, mělo svůj harmonický odraz v jemném štěstí.
Šplhali nahoru, a když míjeli větve, které sloužily elfům jako chodníky, Tomas viděl na obou stranách elfí muže i ženy. Mnozí z mužů byli oblečeni do válečných kůží jako jeho průvodci, ale mnoho dalších mělo na sobě dlouhé skvostné šaty či tuniky v jasných, sytých barvách. Všechny ženy byly krásné, dlouhé vlasy nosily volně rozpuštěné, ne jako dámy na vévodově dvoře. Mnohé měly do loken vpletené klenoty, které se blyštěly, když procházely kolem. Všechny byly vysoké a půvabné.
Vystoupali až ke gigantické větvi a opustili schody. Calin chtěl Tomase varovat, aby se nedíval dolu, protože věděl, že lidé se ve výškách cítí nejistě, ale Tomas stál na okraji a hleděl pod sebe bez jakýchkoliv známek nejistoty nebo závrati.
"Tohle je nádherné místo," řekl. Tři elfové si vyměnili tázavé pohledy, ale nepromluvili.
Znovu vykročili na cestu, a když přišli na křižovatku dvou větví, dva elfové odbočili a nechali Tomase a Calina pokračovat samotné. Vcházeli hlouběji a hlouběji - Tomas si byl na cestě z větví tak jistý jako elf - dokud nedošli na volné prostranství. Zde tvořil kruh stromů centrální prostor královnina obydlí. Stovka větví ústila na rozlehlou plošinu.
Aglaranna seděla na dřevěném trůnu obklopena dvořany. Blízko královny stál jediný člověk v šedém plášti natalských strážců, jehož černá pleť se leskla v nočním osvětlení. Byl to nejvyšší muž, kterého kdy Tomas spatřil, a mladík z Crydee věděl, že to musí být Vysoký Leon, o kterém mluvil strážce Grimsworth.
Calin vedl Tomase doprostřed prostranství a představil jej královně Aglaranně. Její tvář prozrazovala lehké překvapení, když se před ní objevila postava mladého muže v bílé a zlaté, ale rychle je opět potlačila. Svým sytým hlasem Tomase přivítala do Elvandaru a dovolila mu zůstat, jak dlouho si bude přát.
Slyšení bylo odloženo a Dolgan přišel k místu, kde stál Tomas. "Nuže, mladíku, jsem rád, že tě vidím uzdraveného. Když jsme tě opouštěli, nebylo jisté, zda budeš žít. Nechtělo se mi nechávat tě tam, ale myslím, že mě pochopíš, neboť jsem potřeboval předat zprávy o bojích blízko Kamenné hory."
Tomas přitakal. "Chápu to. Jaké jsou novinky?"
Dolgan zavrtěl hlavou. "Obávám se, že špatné. Jsme odříznuti od našich bratrů. Myslím, že nějaký čas budeme muset zůstat s elfími lidmi, a tyhle výšky se mi dvakrát nelíbí."
Tomas se při těch slovech hlasitě rozesmál. Dolgan se usmál, protože takový zvuk od Tomase slyšel poprvé od doby, kdy byl chlapec obdarován umírajícím drakem.

Kapitola šestnáctá
NÁJEZD

Vozy sténaly pod těžkými náklady. Ozývalo se práskání bičů a skřípot kol, jak pomalu se vlekoucí voli táhli svá břemena po cestě dolů k pláži. Arutha, Fannon a Lyam jeli před vojáky ochraňujícími vozy na jejich cestě mezi hradem a pobřežím. Za vozy kráčel otrhaný dav lidí z města. Mnozí z nich nesli zavazadla nebo táhli dvoukoláky a následovali vévodovy syny směrem k lodím.
Zamířili dolů po cestě, která se oddělovala od městské silnice, a Arutha přelétl zrakem napáchané škody. Kdysi vzkvétající město Crydee bylo nyní zahaleno oparem štiplavého modrého dýmu. Ranním vánkem se nesly zvuky kladiv a pil, zvěstující, že dělníci opravují všechno, co se opravit dá.
Tsurané podnikli nájezd při západu slunce před dvěma dny, přehnali se městem a pozabíjeli těch několik málo strážných dříve, než vyděšené děti, ženy a staří mužové stačili spustit poplach. Cizinci uháněli ulicemi a plenili vše, co jim přišlo pod ruku, dokud se nedostali k přístavu, kde zapálili tři lodě a dvě další těžce poškodili. Poničené lodě už byly na pomalé plavbě do Carsu, zatímco ty, které byly barbary ušetřeny, se přesunuly po pobřeží do svých dnešních pozic severně od Námořníkova hoře.
Tsurané většinu budov v blízkosti kotviště podpálili, ale přestože byly domy silně zpustošeny, daly se ještě opravit.

Požár se však rozšířil do centra města, kde si vybral největší daň. Síň Mistrů řemesel, dva hostince a tucet dalších menších budov se proměnilo v doutnající ruiny. Na jejich místech zbyly jen zčernalé trámy, propadlé krovy a opálené kameny. Než se jim podařilo dostat požár pod kontrolu, shořela celá jedna třetina Crydee.
Arutha stál na hradbách a pozoroval tu pekelnou záři, kterou vydávaly vysoké plameny, nad městem se odrážející od mraků. Potom, za úsvitu, se vydal s posádkou ven a zjistil, že Tsurané se již dávno stáhli hluboko do lesů.
Aruthu tato okolnost neustále znepokojovala. Fannon doporučil Lyamovi, aby nevyjížděl s vojáky před svítáním - obával se, že by to mohla být lest. Tsurané se mohli pokusit vylákat posádku z hradu a nechat jej tak nekrytý proti jejich napadení, nebo mohli čekat v záloze v lese v daleko větším počtu a celou posádku povraždit - a Lyam žádosti starého mistra šermíře vyhověl. Arutha si byl jist, že by dokázal většině škod zabránit, kdyby mu bylo dovoleno vyrazit do protiútoku bez prodlevy.
Když sjížděli dolů po pobřežní cestě, Arutha se utápěl v zamyšlení. Den předtím dorazily do hradu příkazy k odvelení Lyama z Crydee. Vévodův spoluvelitel byl zabit, a když válka vstoupila do třetího roku od svého počátku, otec si přál, aby se k němu Lyam přidal a přijel za ním do ležení v Yabonu. Z důvodu, kterým Arutha nerozuměl, vévoda Borric nesvěřil velení jemu, jak se očekávalo; namísto toho jmenoval velitelem posádky mistra šermíře. Ale, uvažoval mladý princ, přinejmenším mně Fannon nebude bez Lyama za zády tolik rozkazovat. Potřásl lehce hlavou ve snaze zaplašit svou podrážděnost. Miloval svého bratra, ale přál si, aby Lyam projevil více vůle k sebeprosazení. Od začátku války velel v Crydee Lyam, ale byl to Fannon, kdo o všem rozhodoval. Teď má Fannon jak vliv, tak i úřad.
"Zamyšlen, bratře?"
Lyam přitáhl trochu uzdu svému koni a jel teď po boku Aruthy. Ten zavrtěl hlavou a slabě se usmál. "Jen ti závidím."
Lyam bratrovi věnoval svůj nejhřejivější úsměv. "Vím, že sis přál jet, ale otcovy rozkazy jsou jasné. Je tě zapotřebí tady."
"Jak tu mohu být zapotřebí, když všechny návrhy, které jsem přednesl, zůstaly bez povšimnutí?"
Lyam nasadil smířlivý výraz. "Tebe stále trápí otcovo rozhodnutí jmenovat Fannona velitelem posádky."
Arutha se na svého bratra tvrdě podíval. "Je mi teď tolik, kolik bylo tobě, když tě otec jmenoval velitelem Crydee. Otec byl v mém věku jediným velitelem a druhým rytířem-generálem na Západě a trvalo jen čtyři roky, než se stal královským strážcem Západu. Děd mu důvěřoval natolik, že mu dal do rukou plné velení."
"Otec není jako děd, Arutho. Děd vyrůstal v dobách, kdy jsme v Crydee ještě válčili a přinášeli mír do nově podrobených zemí. Vyrostl ve válce. Otec nikoli. Všechno své umění získal v Údolí snů ve válce s Keshí. Nebránil svůj vlastní domov, jako to dělal děd. Časy se mění."
"A jak se mění, bratře," řekl Arutha suše. "Děd, stejně jako předtím jeho otec, by se neschovával v bezpečí za hradbami. Za celé dva roky téhle války jsme nepodnikli proti Tsuranům jediný větší útok. Nemůžeme je stále nechávat určovat běh války, jinak určitě zvítězí."
Lyam si změřil bratra a v jeho očích se odrážely obavy. "Arutho, vím, že se nemůžeš dočkat, až nepříteli ukážeme, ale Fannon má pravdu v tom, že si nemůžeme dovolit ztratit posádku. Musíme zde vytrvat a udržet, co máme."
Arutha vrhl letmý pohled na otrhané měšťany za nimi. "Řeknu těm lidem, kteří nás následují, jak dobře jsou chráněni."
Lyam si byl vědom Aruthovy hořkosti. "Vím, že mi to kladeš za vinu, bratře. Kdybych se řídil tvou radou a ne radou Fannona..."
Z Aruthova hlasu se vytratil skřípavý tón. "Není to tvá chyba," připustil. "Starý Fannon je jen opatrný. Také je toho názoru, že vojákova cena se měří šedivostí vousů. Já jsem stále jen vévodův chlapec. Myslím, že od nynějška přijdou všechny mé názory pěkně zkrátka."
"Drž svou netrpělivost na uzdě, mládenče," prohlásil s potměšilou vážností. "Možná někde uprostřed mezi tvou smělostí a Fannonovou opatrností naleznete zlatou střední cestu." Lyam se rozesmál.
Aruthovi vždy bratrův smích připadal nakažlivý a nedokázal potlačit úšklebek. "Možná, Lyame," odpověděl se smíchem.
Dorazili na pláž, kde na uprchlíky čekaly dlouhé čluny, aby je odvezly k lodím zakotveným dál od pobřeží. Kapitáni se nechtěli vrátit do přístaviště, dokud si nebudou jisti, že jim nehrozí žádný další útok, takže lidé prchající z města byli nuceni brodit se příbojem, aby se nalodili na připravené čluny. Muži i ženy vkročili do vln a zavazadla se svými věcmi a malé děti drželi vysoko nad hlavou. Starší děti hravě plavaly kolem a obracely celou záležitost v zábavu. Odehrávalo se také mnoho slzavých rozloučení, neboť většina městských mužů zde zůstávala, aby znovu postavila shořelé domy a sloužila jako dobrovolníci ve vévodově armádě. Ženy, děti a starci se poplaví podél pobřeží na jih do Tulanu, nejjižnějšího města ve vévodství, které dosud zůstalo uchráněno jak tsuranských nájezdů, tak i výpadů loupeživých Temných bratrů ze Zeleného srdce.
Lyam i Arutha seskočili z koní, o které se hned postaral jeden ze strážců. Bratři procházeli kolem vojáků, kteří opatrně nakládali bedýnky s poštovními holuby na jediný dlouhý člun, který byl vytažen na břeh. Ptáci budou přepraveni na lodi Úžinou temnot do vévodova tábora. Holubi, trénovaní k návratu do ležení, byli na cestě do Crydee. S jejich příjezdem bude z Martina Dlouhého Luka a jeho stopařů i z natalských strážců částečně sňata zodpovědnost za přepravu vzkazů z vévodského tábora a zpět do něj. Letos poprvé byli v táboře vychováni dospělí holubi, což bylo velmi důležité k tomu, aby se u nich vyvinul domovský instinkt.
Brzy byla zavazadla i uprchlíci naloděni a byl čas, aby odjel i Lyam. Fannon mu dal škrobené a suché sbohem, ale z jeho pečlivě ovládaného chování byly cítit obavy o vévodova staršího syna. Fannon neměl žádnou svoji rodinu a pro oba chlapce byl v době jejich dospívání jako strýc. Osobně je učil šermovat, udržovat zbraně i zbroj a seznamoval je s válečnou teorií. Zachovával odtažitý postoj, ale oba bratři na něm viděli nelíčené pohnutí.
Když Fannon odjel, bratři objali jeden druhého. Lyam promluvil: "Starej se o Fannona dobře." Arutha vypadal překvapeně. Lyam se zazubil a vysvětlil svou poznámku. "Nechci ani pomyslet na to, co by se stalo, kdyby tě otec

vynechal ještě jednou a jmenoval by velitelem posádky Algona."
Arutha zasténal a pak se rozesmáli oba společně. Vrchní podkoní v zásadě připadal v úvahu jako druhý velící po Fannonovi. Všichni v hradu k tomuto muži cítili upřímnou náklonnost a hluboký obdiv k jeho dokonalé znalosti koní, ale každý musel připustit, že mu chybějí obecné znalosti o čemkoliv kromě koní. Po dvou letech válečného stavu stále odmítal myšlenku, že útočníci přišli z jiného světa, což byl přístup, který přiváděl otce Tullyho k nepříčetnosti.
Lyam vstoupil do vody, kde pro něj dva námořníci drželi člun. Přes rameno zavolal: "A opatruj svou sestru, Arutho."
Arutha odpověděl, že bude. Lyam vskočil do člunu vedle drahocenných holubů a loď odrazila od břehu. Arutha sledoval, jak se s rostoucí vzdáleností zmenšuje.
Když už z ní byla jen malá tečka, pomalu se vrátil k místu, kde voják držel jeho koně. Zastavil se a dlouze se díval dolu na pláž. Na jihu se tyčily vysoké útesy, jimž dominovalo Námořníkovo hoře, rýsující se proti rannímu nebi. Arutha tiše proklel den, kdy se o jeho skály rozbila tsuranská loď.
Carline stála na vrcholku jižní věže v pevnosti, pozorovala obzor a choulila se před mořským vánkem do svého pláště. Zůstala v hradu, s Lyamem se rozloučila už dříve, protože si nepřála jet na pláž. Nechtěla, aby její strach narušoval Lyamovu radost z toho, že se připojí v ležení ke svému otci. Mnohokrát za poslední dva roky se v duchu hubovala za takové pocity. Její bratři byli vojáci, cvičení pro válku už od dětství. Ale od doby, kdy do Crydee dorazila zpráva o Pugově zajetí, nepřestala se o ně bát.
Lehké ženské odkašlání přimělo Carline otočit se. Lady Glynis, poslední čtyři roky princeznina společnice, se lehce pousmála a pokývnutím hlavy ukázala na nově příchozího, který se objevil u poklopu vedoucího do věže.
Ze vchodu v podlaze se vynořil Roland. Během uplynulých dvou let vyrostl a byl teď vysoký jako Arutha. Byl stále hubený, ale jeho chlapecké rysy už začaly ustupovat rysům muže.
Uklonil se a řekl: "Výsosti."
Carline přijala pozdrav úklonou hlavy a naznačila lady Glynis, aby je nechala o samotě. Glynis seběhla po schodišti dovnitř do věže.
Carline se jemně zeptala: "Ty jsi nejel na pláž s Lyamem?"
"Ne, Výsosti."
"Mluvil jsi s ním, než odjel?"
Roland upřel zraky k dalekému horizontu. "Ano, Výsosti, i když se musím přiznat, že jsem při jeho odjezdu neměl právě příjemné pocity."
Carline chápavě přisvědčila. "Protože tu musíš zůstat."
V jeho hlase zazněla hořkost. "Ano, Výsosti."
Carline se laskavě otázala: "Proč tak odtažitě, Rolande?"
Roland se podíval na princeznu, které bylo o letošním slunovratu sedmnáct let. Už to nebyla ta rozmazlená holčička se záchvaty náladovosti, změnila se v překrásnou mladou ženu s přemýšlivým pohledem na svět. Jen několik lidí v hradu vědělo o mnoha nocích, které provzlykala ve svých komnatách poté, co zpráva o Pugově zajetí dorazila až k branám hradu. Po týdenním žalu se Carline vynořila ze svého soukromí jako jiný člověk - umírněnější a méně paličatá. Nedávala své pocity příliš najevo, ale Roland věděl, že má na srdci jizvu.
Po chvilce ticha Roland odpověděl: "Výsosti, když..." zarazil se a pak pokračoval: "To není důležité."
Carline mu položila ruku na paži. "Rolande, ať se stalo cokoliv, vždy jsme byli přáteli."
"Jsem rád, že tomu tak je."
"Pak mi tedy řekni, proč mezi námi stojí zeď."
Roland vzdychl a v jeho odpovědi nebylo nic z jeho obvyklého uličnického humoru. "Je-li nějaká, Carline, tak já jsem ji nepostavil."
Na povrch se prodralo něco z dívčiny bývalé osobnosti a její hlas dostal ostré, popuzené zabarvení. "Jsem já tedy původcem toho odcizení?"
Roland vybuchl vzteky. "Přesně tak, Carline!" Prohrábl si rukou vlnité, hnědé vlasy a zeptal se: "Pamatuješ si na den, kdy jsem zápasil s Pugem? Ten den těsně předtím, než odjel."
Při připomínce Pugova jména ztuhla. Upjatě řekla: "Ano, pamatuji se."
"Dobrá, byla to hloupost, klukovská záležitost, ta rvačka. Řekl jsem mu, že pokud ti někdy ublíží, vytluču z něj duši. Pověděl ti to?"
V jejích očích se zaleskla vlhkost. Tiše pronesla: "Ne, o tom se nikdy nezmínil."
Roland se zahleděl na tu nádhernou tvář, kterou po léta miloval, a pokračoval. "Alespoň jsem tehdy znal svého soupeře." Ztišil hlas a vztek se z něj pomalu vytrácel. "Jsem rád, že z nás nakonec byli přátelé. Přesto jsem přísahal, že se nepřestanu pokoušet dobýt tvé srdce."
Carline se otřásla a zahalila se ještě úžeji do svého pláště, ačkoliv toho dne nebylo tak chladno. Cítila, jak je zmatená a jak se v ní dmou protichůdné pocity. Celá se chvěla. "Proč jsi přestal, Rolande?"
Rolandem projel náhlý výbuch kruté zlosti. Poprvé před princeznou odhodil masku chápavosti a dobrých způsobů. "Protože nemohu soupeřit se vzpomínkou, Carline." Její oči se rozšířily a začaly se z nich koulet po tvářích slzy. "Muži z masa a kostí se mohu postavit, ale se stínem z minulosti se nemohu pustit do křížku." Do jeho slov se prodral temný hněv. "Je mrtvý, Carline. Přeji si, aby tomu tak nebylo, byl mým přítelem a chybí mi, ale nechal jsem ho odejít. Pug je mrtev. Dokud si nepřipustíš, že je to pravda, budeš žít s falešnou nadějí."
Přiložila ruku hřbetem k ústům a její oči si Rolanda měřily s bezhlesým nesouhlasem. Náhle se otočila a utekla po schodech dolů.
Roland zůstal o samotě, opřel si lokty o chladný kámen ochozu a držel si hlavu v rukách. "Ach, jaký blázen se to ze mě stal!"

"Hlídka!" zvolal strážný z hradeb. Arutha a Roland se otočili zády k vojákům udílejícím pokyny odvedencům z odlehlých vesnic.
Došli k bráně a patrola vjela pomalu dovnitř - tucet špinavých, znavených jezdců, vedle kterých šel Martin a další dva stopaři. Arutha se pozdravil s vrchním lovčím a zeptal se: "Co to tam máte?"
Namířil přitom ukazováčkem na tři muže v krátkých šedých šatech, kteří stáli mezi oběma řadami jezdců. "Zajatce, Výsosti," odpověděl lovec a opřel se o svůj luk.
Arutha propustil vyčerpané jezdce a kolem vězňů se seskupili strážci. Arutha přešel k místu, kde čekali. Když se od nich dostal na vzdálenost paže, všichni tři padli na kolena do prachu a přitiskli čela k zemi.
Arutha při tom pohledu překvapeně vytáhl obočí. "Nikdy jsem neviděl někoho jim podobného."
Dlouhý Luk souhlasně přikývl. "Nemají žádné zbraně a nesnažili se bojovat ani utéct, když jsme je našli v lese. Udělali totéž, co teď, jen při tom mleli jako trhovkyně."
Arutha řekl Rolandovi: "Přiveď otce Tullyho. Trochu rozumí jejich jazyku, možná z nich něco dostane." Roland si pospíšil vyhledat kněze. Dlouhý Luk propustil oba stopaře, kteří zamířili okamžitě do kuchyně. Jeden ze strážných byl vyslán, aby zpravil o zajatcích mistra šermíře Fannona.
O několik minut později se vrátil Roland s otcem Tullym. Starý kněz z Astalonu byl oblečen v temně modré, téměř černé kutně, a jakmile jej vězni zahlédli, začali všichni tři něco šeptem drmolit. V okamžiku, kdy se Tully podíval jejich směrem, však okamžitě zmlkli. Arutha překvapeně obrátil svůj zrak k Martinovi.
Tully promluvil: "Tak copak tu máme?"
"Vězně," vysvětloval Arutha. "Jste tady jediný, kdo měl kdy co do činění s jejich jazykem, myslel jsem si, že by se vám mohlo podařit z nich něco dostat."
"Pamatuji si málo ze svého duševního kontaktu s Tsuranem Xomichem, ale mohu se o to pokusit." Kněz vyřkl několik váhavých slov, což vyústilo v naprostý zmatek, když všichni tři začali mluvit současně. Pak ten uprostřed cosi vyštěkl na své společníky a ti ztichli. Byl to muž malé postavy, stejně jako druzí dva, ale byl statný. Měl hnědé vlasy a našedlou pleť, ale jeho oči byly až nepřirozeně jasně zelené. Pomalu na Tullyho promluvil a z jeho chování bylo patrné, že se od předchozích dvou poněkud liší.
Tully potřásl hlavou. "Nejsem si zcela jist, ale domnívám se, že chce vědět, zda jsem Ctihodný tohoto světa."
"Ctihodný?" zeptal se Arutha.
"Ten umírající voják měl posvátnou hrůzu z někoho na lodi, koho nazýval 'Ctihodným'. Myslím, že to je spíš titul než nějaká konkrétní osoba. Kulgan měl nejspíš pravdu, když vyslovil přesvědčení, že tito lidé chovají ke svým mágům či kněžím nábožnou úctu."
"Kdo jsou tito muži?" chtěl vědět princ.
Tully k nim znovu s obtížemi pronesl několik slov. Muž uprostřed pomalu odpovídal, ale po chvíli jej Tully přerušil mávnutím ruky. K Aruthovi pak řekl: "Jsou to otroci."
"Otroci?" Až dosud se nikdo nesetkal s žádným Tsuranem, který by nebyl válečníkem. Odhalení, že Tsurané uplatňují otrokářství, bylo nové a překvapivé. V Království nebyl tento jev neznámý, nebyl však nikterak rozšířený a do otroctví byli bráni jen odsouzení zločinci. Podél Vzdáleného pobřeží se otroci téměř nevyskytovali. Aruthovi už samotná ta představa připadala divná a pobuřující. Lidé se mohli narodit jako nevolníci, ale i ten poslední poddaný měl svá práva, která šlechta musela respektovat a ctít. Otroci byli pouhým majetkem. S náhlou vlnou nevole se Arutha zamračil. "Pro rány boží, řekněte jim, ať vstanou."
Tully promluvil a muži pomalu vstali. Dva krajní těkali zrakem kolem jako vyplašená děcka. Třetí stál klidně a oči měl jen lehce sklopené. Tully jim položil další otázku a pomalu shledával, že znalost jejich jazyka se mu pomalu vrací.
Prostřední muž hovořil dlouho. Když skončil, Tully jeho slova přetlumočil: "Byli přiděleni na práci do oblasti nedaleko řeky. Tvrdí, že jejich tábor přepadli lesní lidé - zdá se, že má na mysli elfy - a ti malí."
"Bezpochyby trpaslíci," s úšklebkem doplnil Dlouhý Luk.
Tully mu věnoval mdlý pohled. Rozložitý lovčí se nepřestal usmívat. Martin byl jeden z mála mužů v hradu, jimž starý kněz nikdy nenaháněl strach. Bylo tomu tak i v dobách dávno předtím, než se stal členem vévodova dvora.
"Jak jsem řekl," pokračoval kněz, "elfové a trpaslíci napadli jejich ležení. Tihle utekli v obavách, že budou zabiti. Potulovali se po lesích několik dní, dokud je dnešního rána neobjevila naše hlídka."
Arutha poznamenal: "Ten chlapík uprostřed vypadá jinak než ti druzí dva. Zeptej se proč."
Tully na muže pomalu promluvil. Dotázaný odpověděl a v jeho hlase zazněl nepatrný náznak pohnutí. Když byl s odpovědí hotov, Tully překvapeně překládal. "Říká, že jeho jméno je Kcharatchakala. Kdysi býval tsuranským důstojníkem."
Mistr šermíř Fannon se vynořil z pevnosti a spěchal k místu, kde Arutha vyslýchal zajatce. Když velitel posádky v Crydee přišel blíž, zeptal se: "Copak to tady máte?"
Arutha mu vypověděl vše, co se zatím dozvěděli, a když skončil, Fannon přikývl. "Dobrá, pokračujte s výslechem."
Arutha se obrátil k Tullymu. "Chtěl bych vědět, jak se stal otrokem."
Kcharatchakala bez známky rozpaků vyprávěl svůj příběh. Když jej dopověděl, Tully pokýval hlavou. "Byl velitelem útoku. Zřejmě nějakou dobu potrvá, než rozluštíme, jaké postavení v naší armádě by tomu odpovídalo, ale myslím, že byl nejméně rytířem-poručíkem. Říká, že jeho muži uprchli z jedné z prvních bitev a jeho 'rod' ztratil mnoho cti. Někým, koho nazývá Válečným vůdcem, mu nebylo povoleno vzít si vlastní život. Namísto toho z něj udělali otroka, aby se z jeho hanebného postupu stal odstrašující příklad pro ostatní."
Roland tiše hvízdl. "Jeho muži utekli, a potrestán za to byl on."
Dlouhý Luk řekl: "Je znám nejeden případ, kdy se hrabě neosvědčil ve velení, a než se nadál, odvelel ho jeho vévoda

do služby k jednomu z pohraničních baronů na severní hranici."
Tully vrhl na Martina a Rolanda temný pohled. "Pokud jste už skončili..." Pak se obrátil na Aruthu a Fannona. "Podle toho, co říká, mu sebrali úplně všechno. Mohl by nám být užitečný."
Fannon dal najevo svou nedůvěru. "Může to být léčka. Nelíbí se mi jeho pohled."
Muž zvedl hlavu a změřil si Fannona nesouhlasným pohledem. Martin otevřel ústa překvapením. "U Kiliána! Vsadím se, že rozumí tomu, co jsi řekl."
Fannon si stoupl přímo před Kcharatchakalu. "Rozumíš mi?"
"Málo, pane." Zajatec měl silný přízvuk a mluvil zpěvavým hlasem, který se pro královský jazyk příliš nehodil. "Mnoho otroků od Království v Kelewan. Znát málo králův řeč."
Fannon se otázal: "Proč jsi to neřekl dřív?"
Odpověď byla prosta jakýchkoliv citových pohnutek. "Nebýt příkaz. Otrok poslouchat. Ne..." Obrátil se na Tullyho a pronesl několik slov v jazyce svého světa.
Tully vysvětlil: "Říká, že se od otroka neočekávají žádné podněty."
Arutha se zeptal: "Tully, myslíte, že se mu dá věřit?"
"Nemám tušení," zněla odpověď. "Jeho příběh je zvláštní, ale oni jsou ve srovnání s námi zvláštní lidé. Spojení myslí, které jsem použil u toho umírajícího vojáka, mi naznačilo mnohé, čemu stále ještě nerozumím." Tully pak něco řekl zajatci.
Tsuran upřel pohled na Aruthu a promluvil: "Kcharatchakala říkat." Usilovně se snažil najít správná slova. "Já Wedewayo. Můj dům, rodina. Můj rod Hunzan. Starý, moc čest. Teď otrok. Ne dům, ne rod, ne Tsuranuanni. Ne čest. Otrok poslouchat."
Arutha přikývl. "Myslím, že rozumím. Když se vrátíš zpět k Tsuranům, co s tebou udělají?"
Kcharatchakala odvětil: "Být otrok, možná. Zabít, možná. To stejné."
"A když zůstaneš zde?"
"Být otrok, být zabít?" Pokrčil rameny naprosto bez zájmu.
Arutha pomalu řekl: "Nedržíme zde otroky. Co bys dělal, kdybychom tě pustili na svobodu?"
Přes otrokovu tvář se kmitl záblesk pohnutí, otočil se k Tullynu a rychle vychrlil několik vět. Tully tlumočil: "Říká, že taková věc není v jeho světě možná. Ptá se, zdali něco takového můžeš udělat."
Arutha přisvědčil. Kcharatchakala ukázal na své dva společníky. "Oni pracovat. Oni vždy otrok."
"A ty?" zajímal se Arutha.
Kcharatchakala se na prince tvrdě podíval a promluvil na Tullyho, aniž by přitom z Aruthy spustil oči. Tully pak řekl: "Vypočítává svůj rodokmen. Prý je Kcharatchakala, velitel útoku Wedewayů z rodu Hunzanů. Jeho otec byl velitelem vojsk a jeho děd válečný vůdce rodu Hunzanů. Bojoval statečně a čestně a jen jedinkrát zklamal. Nyní je pouhým otrokem, nemá rodinu, rod, národ ani čest. Ptá se, zda mu míníš navrátit jeho čest."
Arutha se zeptal: "Jestliže přijdou Tsurané, co uděláte?"
Kcharatchakala namířil ukazováčkem na své dva druhy. "Ti mužové otrokové. Tsurani přijít, oni dělat nic. Čekat. Jít s..."
Vyměnili si s Tullym několik krátkých vět a Tully mu poskytl slovo, které hledal. "...vítězové. Oni jít s vítězové."
Podíval se na Aruthu a oči mu přitom svítily. "Ty udělat Kcharatchakala volný. Kcharatchakala být tvůj muž. Tvůj čest být Kcharatchakalův čest. Dát život, ty říct. Bojovat Tsurani, ty říct."
Fannon se ujal slova. "Vskutku věrohodná pohádka. Řekl bych, že je to nejspíš zvěd."
Tsuran s býčí hrudí se na Fannona zle podíval, pak náhle učinil k mistru šermíři dva rychlé kroky, a než stačil kdokoliv z mužů něco udělat, vytáhl Fannonovi zpoza opasku jeho dýku.
Dlouhý Luk vytasil nůž o zlomeček vteřiny později, zároveň s Aruthou, který vytáhl z pochvy meč. Roland a ostatní byli jen nepatrně pomalejší. Tsuran však neudělal žádné další výhružné gesto. Naopak jednoduše obrátil nůž v dlani a podal jej Fannonovi rukojetí napřed. "Mistr myslet Kcharatchakala nepřítel? Mistr zabít. Dát bojovník smrt, dát zpět čest."
Arutha zasunul meč zpátky do pochvy a vzal Kcharatchakalovi nůž z ruky. Vrátil nůž Fannonovi a prohlásil: "Ne, nezabijeme tě." Obrátil se na Tullyho. "Domnívám se, že ten muž by nám mohl být užitečný. V tomto okamžiku jsem nakloněn mu důvěřovat."
Fannon nevypadal právě potěšeně. "Možná je to velmi chytrý zvěd, ale snad máte pravdu. Nijak nám neublíží, pokud na něj budeme řádně dohlížet. Otče Tully, mohl byste vzít ty muže do kasáren a zjistit, co se od nich můžeme dozvědět. Přijdu tam za chvilku za vámi."
Tully něco řekl třem otrokům a pokynul jim, aby jej následovali. Ti dva bázlivější se pohnuli okamžitě, ale Kcharatchakala poklekl před Aruthou. Drmolil cosi ve své mateřštině a Tully překládal: "Požaduje, aby byl buď zabit, nebo přijat mezi tvé muže. Ptá se, jak může být člověk svobodný bez domu, rodu a cti. V jeho světě jsou takoví muži nazýváni šedými vojáky a nemají žádnou čest."
Arutha prohlásil: "Naše způsoby nejsou jako ty vaše. Zde může být muž svobodný i bez rodiny či klanu a může přitom mít i svou čest."
Kcharatchakala lehce naklonil hlavu, když naslouchal Aruthovým slovům, pak přikývl. Povstal a řekl: "Kcharatchakala rozumět." Pak s úsměvem dodal: "Brzy já být tvůj muž. Dobrý pán potřeba dobrý válečník. Kcharatchakala dobrý válečník."
"Tully, vezměte je s sebou a pokuste se zjistit, nakolik Kchar... Kcharatch..." Arutha se rozesmál. "Zlámu si na tom jazyk." Obrátil se k otrokovi. "Jestli tu máš sloužit, budeš potřebovat naše jméno."
Otrok se rozhlédl kolem a potom krátce pokývl.
Dlouhý Luk navrhl: "Pojmenujte ho Karel. Nejvíc se to podobá jeho vlastnímu jménu."

Arutha přisvědčil: "Stejně dobré jméno jako kterékoliv jiné. Od nynějška se budeš jmenovat Karel."
Nově pojmenovaný zajatec se zamyslel. "Kcharel?" Pokrčil rameny a sklonil hlavu na znamení souhlasu. Bez dalšího slova se připojil k otci Tullymu, který se se všemi vězni vydal směrem k vojenským prostorám.
Roland se zeptal: "Co o to všem soudíte?"
Fannon se ozval: "Čas ukáže, zda jsme se nechali oklamat."
Dlouhý Luk se smál. "Dohlédnu na Karlíka osobně, mistře šermíři. Je to tvrdý chlapík. Dokázal vydržet jít velmi rychle, když jsem je sem vedl. Možná, že z něj udělám stopaře."
Arutha mu skočil do řeči. "Ještě to nějakou dobu potrvá, než ho s klidným svědomím pustím za hradby."
Fannon se k tomu už víc nevyjadřoval. Obrátil se na Dlouhého Luka a zeptal se: "Kde jste je našli?"
"Na severu, u ramene řeky, kterému se říká Čisté. Byli jsme na stopě velké skupině bojovníků, která směřovala k pobřeží."
Fannon se nad tím trochu zamyslel. "Gardan vede další hlídku někde v těch místech. Možná zachytí jejich stopu a my se dozvíme, co mají ti bastardi pro letošek za lubem." Bez dalšího slova udělal čelem vzad a zamířil směrem k pevnosti.
Martin se zasmál. Aruthu to překvapilo a zeptal se: "Co ti teď připadá tak veselé, mistře lovčí?"
Martin zavrtěl hlavou. "Jen maličkost, Výsosti. Je to mistr šermíř sám. Nikdy by o tom nikomu neřekl, ale vsadím se, že by dal všechno, co má, jen kdyby se vévoda vrátil a převzal velení. Je to dobrý voják, ale nerad nese odpovědnost."
Arutha chvíli pozoroval, jak se mistr šermíř vzdaluje, a potom řekl: "Myslím, že máš pravdu, Martine." V jeho hlase zazněl zadumaný tón. "Poslední dobou jsme se s Fannonem zrovna neshodli, ale neuvědomil jsem si, že o pověření velet nikdy nežádal."
Martin snížil hlas a téměř šeptem pronesl: "Dovol mi poskytnout ti jednu radu, Arutho."
Princ přikývl. Martin ukázal Fannonovým směrem. "Kdyby se snad mistru šermíři něco přihodilo, rychle jmenuj na jeho místo nového muže; nečekej na otcův souhlas. Když budeš otálet, převezme velení Algon, a to je starý blázen."
Arutha při těch slovech, která vypustil z úst vrchní lovčí, znatelně ztuhl a Roland se snažil Martina umlčet varovným pohledem. Arutha chladně řekl: "Myslel jsem, že jste s vrchním podkoním přátelé."
Martin se usmál a v očích se mu zračilo zvláštní veselí. "To také jsme, stejně jako všichni ostatní z hradu. Ale ať se zeptáš kohokoliv, každý ti řekne totéž: vezmi mu jeho koně a z Algona zbyde jen obyčejný a poměrně prostý člověk."
Popuzen Martinovými způsoby Arutha opáčil: "A kdo by měl dostat to místo? Vrchní lovčí?"
Martin se rozesmál. Byl to srdečný, otevřený smích, ze kterého nebylo slyšet nic víc než čiré pobavení nad tou představou. Aruthův vztek při tom zvuku vyprchal.
"Já?" smál se lovčí. "Ať mě nebesa uchrání, Výsosti! Jsem jen obyčejný lovec. Ne, kdyby tato potřeba vyvstala, jmenuj Gardana. Je to rozhodně nejschopnější voják v Crydee."
Arutha si byl vědom toho, že Martin má pravdu, ale poddal se své netrpělivosti. "Dost. Fannon je v pořádku a já pevně věřím, že to tak i zůstane."
Martin přikývl. "Ať nad ním bohové drží ochrannou ruku... a nad námi všemi. Prosím za odpuštění, byla to jen pomíjivá obava. Teď bych s vaším dovolením rád odešel, jelikož jsem týden neměl v ústech teplé jídlo."
Arutha naznačil, že může odejít, a Martin vykročil ke kuchyni. Roland řekl: "V jednom ohledu se mýlí, Arutho."
Arutha stál se založenýma rukama a sledoval, jak Dlouhý Luk mizí za rohem. "V jakém, Rolande?"
"Ten muž je mnohem víc než jen prostý lovec, za něhož se označuje."
Arutha chvíli mlčel. "To tedy je. Něco v Martinovi způsobuje, že se s ním vždy cítím nesvůj, ale nikdy jsem nepřišel na to, čím to je."
Roland se zasmál a Arutha se zeptal: "Co je ti teď k smíchu, Rolande?"
Roland pokrčil rameny. "Jen to, že jste si ty a on v mnoha směrech dost podobní."
Arutha upřel na Rolanda nazlobený pohled a Roland potřásl hlavou. "Často se říká, že nejvíce nám na druhých vadí vlastnosti, které máme sami a jichž bychom se rádi zbavili. Je to pravda, Arutho. Oba máte stejný, maličko jedovatý druh humoru, téměř uštěpačný, a ani jeden z vás nestrpí pošetilost." Rolandův hlas zvážněl. "Myslím, že na tom není nic zvláštního. V mnohém jsi hodně po svém otci a Martin, protože nemá vlastní rodinu, přejímá chování od vévody."
Arutha se zamyslel. "Nejspíš budeš mít pravdu. Ale na tom muži mě znepokojuje ještě něco jiného." Nechal myšlenku nedokončenou, obrátil se a zamířil k pevnosti.
Roland vykročil za ním a uvažoval nad tím, zda si nedovolil příliš.

Byla bouřlivá noc. Temnotu roztínaly zuřivé blesky a od západu se valily mraky. Roland stál na věži a pozoroval úchvatné představení. Už od večeře byla jeho nálada černá jako obloha na západě. Den se mu příliš nevydařil. Nejdříve ho vyvedl z míry rozhovor s Aruthou u brány. Pak jej během jídla oblažovala Carline stejnou kamennou mlčenlivostí, jež trvala od jejich posledního setkání zde na věži před dvěma týdny. Carline vypadala zaraženější než obvykle, ale Roland cítil, jak ho probodává hněvivým pohledem pokaždé, když zabloudí zrakem k jejímu stolu. Roland měl stále před očima bolest, která se tehdy zračila princezně ve tváři. "Co jsem to jen za pošetilého blázna," povzdechl si nahlas.
"Nejsi blázen, Rolande."
Carline stála o několik kroků dál a hleděla na blížící se bouři. Kolem ramen si přidržovala šál, ačkoliv vzduch byl ještě vlahý. Zvuk jejích kroků zanikl v dunění hromu. Roland poznamenal: "Dnes není vhodná noc na postávání na věži, má lady."
Popošla k němu, stoupla si po jeho boku a zeptala se: "Bude pršet? Takové horké noci, jako je tato, přinášejí hřmění a blesky, ale jen zřídkakdy déšť."
"Bude pršet. Kde jsou tvé dvorní dámy?"
Ukázala ke dveřím do věže. "Na schodech. Bojí se blesků a kromě toho, chtěla jsem s tebou mluvit o samotě."

Roland na to neřekl nic a Carline se na chvíli odmlčela. Nocí létaly ohromující jasné záblesky energie, vzápětí následované praskavým rachotem hromů. "Když jsem byla malá," promluvila konečně, "otec mi vždycky říkal, že za nocí, jako je ta dnešní, se na nebi prohánějí bohové."
Roland jí pohlédl do tváře, osvětlené jedinou lucernou zavěšenou na hradbách. "Mně můj otec říkával, že spolu válčí."
Usmála se. "Rolande, měl jsi pravdu toho dne, kdy Lyam odjel. Utápěla jsem se v žalu a nebyla jsem schopna vidět věci tak, jak opravdu jsou. Pug by mi sám první řekl, že nic netrvá věčně. Žití v minulosti je pošetilé a okrádá nás o budoucnost." Maličko sklopila hlavu. "Asi to má něco společného s otcem. Nikdy se tak docela nezotavil z matčiny smrti. Byla jsem tehdy hodně malá, ale stále si pamatuji, jaký býval. Často se smál. Choval se tehdy podobně jako Lyam. Potom...no, byl spíše jako Arutha. Smál se, ale v jeho smíchu bylo něco navíc, hořkost."
"Něco jakoby uštěpačného?"
Přemýšlivě přisvědčila. "Ano, uštěpačného. Proč jsi to řekl?"
"Něčeho jsem si všiml... něco, o čem jsem dnes řekl tvému bratrovi. O Martinovi Dlouhém Lukovi."
Povzdechla si. "Ano, rozumím. Martin je taky takový."
Roland tiše řekl: "Ale ty jsi nepřišla mluvit o svém bratrovi ani o Martinovi."
"Ne, přišla jsem ti říct, že je mi moc líto, jak jsem se chovala. Dva týdny jsem se na tebe zlobila a neměla jsem na to právo. Řekl's jen to, co je pravda. Zachovala jsem se k tobě ošklivě."
Roland se zatvářil překvapeně. "Nechovala ses ke mně nehezky, Carline. To já jsem se ukázal jako neotesanec."
"Ne, neudělal jsi nic jiného než to, že ses zachoval jako přítel. Řekl jsi mi pravdu a ne to, co jsem chtěla slyšet. Muselo to být těžké... když uvážím, jak se cítíš." Vzhlédla k obloze a sledovala blížící se těžká mračna. "Když jsem se dozvěděla o Pugově zajetí, myslela jsem, že je konec světa."
Roland se pokusil dát najevo porozumění a poznamenal: "První láska je vždy těžká."
Carline se nad jeho průpovědí usmála. "Tak se to říká. A co ty?"
Roland předstíral bezstarostnost. "Zdá se mi, že je to pravda, Carline."
"Zůstaneš navždy mým dobrým přítelem?"
V jejím hlase zazněl upřímný zájem, který zasáhl mladého squira přímo u srdce. Snažila se mezi nimi udělat jasno jako vždy předtím, ale tentokrát bez těch malých lstí, kterých využívala jako malá dívenka. Její čestná snaha způsobila, že nepříjemný pocit z toho, že mu neoplatila jeho rozčilená slova, úplně zmizel. "Zůstanu, Carline. Vždycky budu tvým dobrým přítelem."
Schoulila se mu do náruče a on ji pevně objal a přitiskl její hlavu na svou hruď. Tichounce řekla: "Otec Tully tvrdí, že některá láska přichází znenadání jako vítr od moře a jiná vyrůstá ze semínka přátelství."
"Budu doufat ve sklizeň, Carline. Ale i kdybych se jí neměl dočkat, vždy ve mně budeš mít věrného přítele."
Nějakou chvíli pak stáli beze slova, konejšíce jeden druhého sice z rozdílných důvodů, avšak sdílejíce něhu, kterou si po dva roky oba odpírali. Každý z nich vychutnával hřejivou blízkost toho druhého a nevšimli si, co nedaleko od nich osvětlovaly nafialovělé blesky. Na obzoru se rozbouřeným mořem probojovávala do přístavu loď

Prapory na palisádách pleskaly ve větru a z nebe začaly padat první dešťové kapky. V malých prohlubinkách mezi jednotlivými kameny se sbírala voda. Od kaluží se odráželo žluté světlo luceren a vrhalo do tváří dvou mužů stojících na hradbách nepozemské stíny.
Moře ozářilo světlo blesku a voják řekl: "Tam! Viděl jste, Výsosti? Tři stupně jižně od Strážní skály." Natáhl ruku a ukázal tím směrem.
Arutha zíral do temnoty a obočí se mu krabatilo úsilím. "V té tmě nic nevidím. Je černější než duše Guis-wanových kněží." Voják při zmínce o krvelačném bohovi učinil rukou mimovolně ochranné znamení. "Nějaké zprávy ze signální věže?"
"Žádné, Výsosti. Ani signální světlo, ani posel."
Noc proťal další záblesk světla a Arutha spatřil loď, rýsující se v dálce. Zaklel. "Budou potřebovat signální světlo z Longpointu, aby se dostali bezpečně do přístavu." Bez dalšího slova se rozběhl dolů po schodech na nádvoří.
Nedaleko brány vydal příkaz veliteli, aby mu nechal připravit koně, a určil dva vojáky, kteří jej doprovodí. Zatímco tam stál a čekal, až budou jeho rozkazy splněny, déšť ustal a zanechal noc prosycenou čistým, ale horkým a vlhkým vzduchem. O několik minut později se objevil Fannon mířící od kasáren k Aruthovi. "Co se děje? Vyjížďka?"
Arutha mu podal vysvětlení. "Do přístavu připlouvá loď a na Longpointu nezažehli signální oheň."
Čeledín právě přiváděl Aruthovi koně, následován dvěma jízdními vojáky. Fannon prohlásil: "Tak to bys měl raději hned vyrazit. A vyřiď těm ochrápaným povalečům na majáku, že si s nimi budu chtít trochu popovídat, až jim skončí služba."
Arutha očekával, že mu Fannon bude jeho odjezd k majáku rozmlouvat, a pocítil úlevu, když se tak nestalo. Vyskočil na koně a strážní otevřeli bránu. Princ a dva muži vyjeli ven a zamířili po cestě dolů k městu.
Krátký deštík rozvoněl noc mnoha vůněmi: květinovou podél cesty a slanou od moře, kterou však, jakmile se přiblížili k městu, záhy vystřídal čpavý pach spáleného dřeva ze zuhelnatělých zbytků zničených budov.
Cválali tichými ulicemi, svažujícími se k přístavu. Dvojice strážných, hlídkujících u kotviště, hbitě zasalutovala, když se princ se svým doprovodem prohnal kolem. Rozbořené domy v blízkosti doků představovaly němý památník těch, kteří se po nájezdu uchýlili do bezpečí Carsu.
Trojice opustila město a pokračovala dál k majáku, ukrytému nyní za zatáčkou obepínající skalní výběžek. Těsně za městem maják poprvé letmo zahlédli, byl vystaven na přirozeném kamenitém ostrůvku, spojeném s pevninou dlouhou vyvýšenou cestou z opracovaných kamenných bloků, nahoře pokrytých udusanou hlínou. Kopyta koní dutě bubnovala po upěchovaném chodníku a jezdci se rychle blížili k vysoké věži. Temnou oblohu znovu rozčísl blesk a

osvítil okolní krajinu. Tři muži spatřili loď plující pod plnými plachtami do přístavu.
Arutha zakřičel na oba vojáky: "Roztříští se o skály, když jim nebude na cestu svítit signální oheň."
Jeden ze strážných zavolal v odpověď: "Podívejte, Výsosti. Někdo signalizuje."
Přitáhli koním uzdy a zastavili. Na úpatí věže uviděli postavy. Muž, oblečený v černém hávu, stál na molu a mával svítilnou dopředu a dozadu. Světlo muselo být jasně vidět z lodi, ne však z hradeb pevnosti. V matném osvětlení zahlédl Arutha nehybná těla crydeeských vojáků, ležící na zemi. Čtyři muži, rovněž celí v černém a se zvláštními kápěmi, které jim zakrývaly obličeje, se rozeběhli vstříc jezdcům. Tři z nich vytáhli z pouzder na zádech dlouhé meče, zatímco čtvrtý z nich na ně mířil z luku. Náhle voják po Aruthově pravici vykřikl a z prsou mu trčel šíp. Arutha zaútočil se svým koněm na ty tři, kteří se přibližovali; dva z nich byli odhozeni vířícími kopyty do stran a třetího ťal Arutha ostřím napříč do tváře. Muž padl, aniž se mu z hrdla vydral jediný zvuk.
Princ se na koni obrátil kolem dokola a spatřil, že jeho zbývající společník následoval princova příkazu a vrhl se na lučištníka. Další černě odění muži se vynořili ze tmy a tiše utíkali od majáku k místu boje.
Vtom Aruthův kůň bolestně zaržál. Arutha se sklonil a viděl, že nepřátelský šíp si našel svůj cíl. Oř se začal sesouvat k zemi. Arutha uvolnil nohy ze třmenů a přehodil levou nohu přes zraněný krk umírajícího zvířete. V okamžiku, kdy se bezvládné tělo dotklo země, volně seskočil. Dopadl, překulil se a vyskočil na nohy tváří v tvář malé postavě v černém, jež vysoko nad hlavou držela oběma rukama dlouhý meč. Ostří kmitlo vzduchem, Arutha uskočil doleva a zároveň se ohnal svou vlastní zbraní. Zasáhl protivníka do hrudi a rychle vytáhl zakrvácenou čepel ven. Stejně jako ti před ním, ani tento bojovník nevydal v okamžiku své smrti jediný zvuk.
Blesk ozářil muže blížící se z věže k Aruthovi. Princ se otočil, aby dal zbylému jezdci rozkaz k návratu do hradu, neboť chtěl varovat jeho obyvatele. Výkřik mu však zamrzl v hrdle při pohledu na roj postav v černém, jejichž ruce právě stahovaly vojáka ze sedla. Arutha se vyhnul úderu válečníka, jenž se mu první přiblížil na dosah a proběhl kolem dalších tří překvapených cizinců. Čtvrtému zasadil ránu jílcem svého meče do obličeje s úmyslem odhodit jej na stranu. Celou svou bytostí se soustředil na jedno jediné: prorazit řady nepřátel, dostat se do hradu a upozornit své lidi na hrozící nebezpečí. Zasažený muž odvrávoral dozadu a Arutha se pokusil kolem něj proběhnout. Útočník však v pádu natáhl ruku a zachytil Aruthu ve skoku.
Arutha tvrdě dopadl na kamennou zem a cítil, jak jej cizí ruce úporně drží za pravý kotník. Levou nohou vykopl dozadu a botou zasáhl útočníka do krku. Zazněl zvuk praskajícího hrtanu a vzápětí stisk povolil.
Arutha vyskočil na nohy v okamžiku, kdy se do jeho bezprostřední blízkosti dostal nový nepřítel a nespočet dalších mu uhánělo v patách. Arutha se vymrštil dozadu ve snaze udržet si od nich jistou vzdálenost. Opatek se mu zachytil ve spáře, a pak se náhle svět bláznivě zatočil. Arutha chvíli letěl vzduchem, potom se jeho ramena srazila se skálou a dál se kutálel dolu z vyvýšeného mola. Narazil ještě na několik dalších kamenů, než se nad ním zavřela ledová voda.
Jedině pronikavý dotek mrazivé koupele jej udržel při vědomí. Točila se mu hlava, ale přesto instinktivně zadržel dech. Mnoho vzduchu mu však nezbývalo. Bez rozmyslu si prorazil cestu k hladině a vynořil se s hlasitým chraplavým zasípáním. Byl stále omámen, nicméně mu zbylo tolik důvtipu, aby se znovu ponořil pod vodu, jakmile zaslechl zvuk šípu, který dopadl do vln nedaleko od něj. V neproniknutelné tmě, panující v přístavu, neviděl zhola nic, ale přilepil se ke skále a postupoval podél ní. Víc se přitahoval rukama, než plaval zpět směrem k tomu konci mola, na kterém stál maják. Doufal, že nájezdníci si budou myslet, že zamíří na druhou stranu.
Tiše se vynořil a mrkáním vyháněl slanou vodu z očí. Nahlédl přes okraj velkého balvanu a spatřil temné postavy prohledávající černou hladinu. Arutha se naprosto bezhlučně vmáčkl do skalní rozsedliny. Potlučené svaly a klouby mu při každém pohybu působily bolest, ale nezdálo se, že by měl nějakou zlomeninu.
Přístav osvítil další blesk. Arutha uviděl loď spěchající bez překážek do Crydee. Byla to obchodní loď, ale vybavená plachtami pro rychlou plavbu a zbraněmi pro boj. Lodivod, ať už to byl kdokoliv, musel být šílený génius. Vedl loď kolem skal tak těsně, až to bralo dech, a mířil ke kotvišti ostrou zatáčkou kolem přístavního mola. Arutha viděl muže v lanoví, šplhající bláznivě sem a tam a uvolňující plachty. Na palubě stál oddíl černě oblečených vojáků s přichystanými zbraněmi.
Arutha obrátil pozornost k muži stojícímu na hrázi a všiml si, že ostatním pokynul rukou. Ti se okamžitě rozeběhli k městu. Arutha, nevšímaje si palčivé bolesti v celém těle, se vytáhl nahoru a usilovně se plazil po kluzké skále na špinavou cestu. Maličko se zapotácel, ale podařilo se mu udržet rovnováhu a postavit se. Pohlédl směrem k pevnosti. Stále ještě nebylo vidět žádné známky potíží, věděl však, že stav klidu nepotrvá dlouho.
Arutha napůl vrávoral, napůl běžel k věži majáku a přinutil se vyšplhat nahoru po schodech. Dvakrát se mu zatmělo před očima a téměř omdlel, ale nakonec se dostal až na vrchol. Strážní leželi mrtví na zemi nedaleko signálního ohně. Olejem napuštěné dřevo bylo chráněno širokou rourou zavěšenou na řetězu. Ze všech stran proudil do věže otevřenými okny studený vítr.
Arutha našel váček mrtvého hlídače a vyndal z něj houbičku a křesadlo. Otevřel malá dvířka v boční části roury a tělem bránil větru, aby pronikl dovnitř. Na druhý pokus dřevo chytilo a objevil se malý plamínek. Rychle se rozšiřoval a zakrátko už oheň hořel naplno. Arutha zatáhl za řetězy a roura se zdvihla do výšky. Plameny zahučely a vyskočily až ke stropu, když se do nich opřel průvan.
U jedné zdi stála nádoba, kterou připravil Kulgan právě pro případ takového ohrožení. Arutha musel opět přemoci závrať, která jej přepadla, když se sehnul, aby vytáhl z opasku mrtvého strážného nůž. Použil jej k vylomení víka nádoby a pak celý její obsah vrhl do ohně.
Plameny se v okamžení zabarvily karmínovou září, což byl signál, který si nikdo nemohl splést s obyčejným světlem. Arutha se otočil směrem k hradu a postavil se stranou, aby světlo nezakrýval svým tělem. Plameny hořely stále jasněji a jasněji, Aruthovy smysly se opět začaly rozutíkávat. Dlouhou chvíli vládlo nocí ticho, pak náhle z hradeb zazněl poplach. Arutha pocítil úlevu. Červené světlo bylo znamením útoku na přístav a hradní posádka byla dobře připravena

pro takový boj. Fannon byl možná opatrný s prohánění tsuranských jednotek v noci po lesích, ale pirátská loď v jeho přístavu bylo něco, nad čím se nedalo s patřičnou odpovědí zaváhat.
Arutha se odpotácel dolů po schodech a u dveří se zastavil a opřel se, aby získal rovnováhu. Celé jeho tělo bylo spalováno ostrou bolestí a téměř jej ovládla závrať. Zhluboka se nadechl a zamířil k městu. Když došel k místu, kde ležel jeho mrtvý kůň, rozhlédl se kolem po svém meči. Vzpomněl si, že jej odnesl s sebou do přístavu. Udělal několik nejistých kroků k jednomu z mrtvých jezdců, ležícímu těsně vedle nehybného černooděnce s lukem. Arutha se sklonil, aby sebral meč padlého vojáka, a znovu se mu prudce zatmělo před očima. Opatrně se narovnal a na chvíli tak zůstal, neboť se bál, že by mohl ztratit vědomí, kdyby se vydal hned na cestu. Čekal proto, až zvonění v jeho hlavě ustane. Pomalu vztáhl ruku a dotkl se hlavy. Jedno obzvlášť bolestivé místo, na kterém vyskočila ošklivá boule, mu napovědělo, že se nejméně jednou udeřil do hlavy, když padal z hráze. Odtáhl prsty, lepkavé srážející se krví.
Arutha se vydal na cestu do města, po několika krocích se pronikavé zvonění v jeho hlavě znovu rozeznělo. Chvilku vrávoral dál, pak se pokusil přimět se k běhu. Po třech vratkých skocích se však raději vrátil k nemotorné chůzi. Pospíchal, jak nejrychleji mohl, minul zatáčku a dostal se na dohled od města. Slyšel slabé zvuky boje. V dálce viděl červená světla ohňů, vypínající se k noční obloze, označující místa nyní už bývalých domů. Výkřiky mužů a žen zněly Aruthovým uším podivně vzdáleně a neskutečně.
Přinutil se dát se do lehkého běhu, a když se přiblížil k městu, myšlenka na boj odehnala většinu mlhy halící jeho mysl. Vydal se ulicí kolem přístavu; budovy kolem byly v jednom ohni a všude zářilo světlo jako ve dne, nikdo však nebyl v dohledu. U mola kotvila loď nájezdníků, můstek, jenž spojoval loď s pevnou zemí, se nacházel na svém místě. Arutha se potichu připlížil, obával se, že tam budou rozestaveny hlídky. Když dorazil až k lávce, všude bylo ticho. Hluk boje sem doléhal z dálky, jako by se všichni nepřátelé probojovali do nitra města.
Už se začal chystat k odchodu, když tu náhle zaslechl z lodi volat jakýsi hlas: "Bohové dobří! Je tam někdo?" Hlas byl hluboký a silný, zněl v něm však ovládaný děs.
Arutha vyběhl nahoru po můstku, meč připravený v ruce. Na vrcholu se zastavil. Přímo před ním bylo otvorem v podlaze vidět jasné plameny, šlehající ze spodní paluby. Rozhlédl se kolem: kamkoliv jeho oči pohlédly, byla paluba pokryta mrtvými těly námořníků, koupajícími se ve vlastní krvi. Ze zadní části lodi se znovu ozval výkřik. "Ty, člověče! Jsi-li bohabojný muž z Království, pojď sem a pomoz mi."
Arutha prokličkoval mezi vším, co připomínalo krvavý masakr, a našel muže, sedícího u vnějšího hrazení. Byl vysoký, ramenatý a se silným hrudníkem. Mohlo mu být něco mezi dvaceti a čtyřiceti lety, patřil totiž k těm lidem, u nichž nelze věk blíže odhadnout. Držel se za pravou stranu břicha a skrz prsty mu protékala krev. Kudrnaté černé vlasy mu ubíhaly dozadu z čela a černé vousy měl krátce zastřižené. Podařilo se mu slabě se usmát, když ukazoval na černě zahalenou postavu ležící opodál. "Ti bastardi pobili moji posádku a zapálili mou loď. Tamhleten udělal tu chybu, že mě nezabil první ranou." Ukázal na část zlomeného ráhna, která mu ležela přes nohy. "Nedokážu pohnout s tím prokletým kusem dřeva a zároveň si přitom držet vnitřnosti. Kdybys to trochu nadzvedl, myslím, že bych se dokázal vyprostit."
Arutha pochopil, co se stalo. Muž byl doslova "přibitý" k palubě krátkým koncem ráhna, z něhož visela změť provazů a útržky plachty. Popadl delší konec a zabral, pohnul s ním sice jen o několik palců, ale stačilo to. Se zvukem připomínajícím napůl zachrochtání, napůl sten vytáhl zraněný muž nohy ven. "Myslím, že nemám zlomené nohy, chlapče. Podej mi ruku a uvidíme."
Arutha mu podal ruku a sám skoro ztratil rovnováhu, když tahal zavalitého námořníka na nohy. "Tak, to bychom měli," řekl poraněný muž. "Ty nejsi zrovna v bojové formě, co?"
"Budu v pořádku," odpověděl Arutha a podpíral muže, zatímco sám překonával náhlý záchvat nevolnosti.
Mořeplavec se o Aruthu opřel. "Pak bychom si měli raději pospíšit. Oheň se rozšiřuje." S Aruthovou pomocí přešel na druhou stranu můstku. Když se dostali, lapajíce po dechu, na přístavní molo, horko zesílilo. Zraněný námořník zasípal: "Musíme jít dál!"
Arutha přikývl a zavěsil si mužovu paži přes rameno. Vyrazili dolů po hrázi a vrávorali jako párek opilých námořníků nahoru do města.
Náhle se ozvala rána a oba muži byli sraženi k zemi. Arutha potřásl točící se hlavou a obrátil se. Za ním se k nebi tyčil vysokánský ohnivý sloup. Z lodi zbyla jen sotva viditelná silueta uprostřed žhnoucí žlutobílé výhně. Vlny žáru je zaplavovaly jedna po druhé, jako by stáli u dveří do obrovské pece.
Aruthovi se podařilo ze sebe vypravit: "Co to bylo?" Jeho společník se zmohl na stejně slabou odpověď: "Dvě stovky sudů s queganským olejem do svítilen."
Arutha nevěřil svým uším. "Neřekl jsi nic o oleji, když jsme byli na palubě."
"Nechtěl jsem, aby ses vyděsil. Už tak jsi vypadal, že jsi se silami téměř u konce. Počítal jsem, že buď se odtamtud dostaneme, nebo ne."
Arutha se pokusil vstát, ale znova spadl. Najednou se mu na chladných kamenech, jimiž bylo nábřeží vydlážděno, leželo velmi pohodlně. Oheň před jeho zrakem začal blednout a potom všechno pohltila tma.

Arutha otevřel oči a spatřil nad sebou rozmazané stíny. Zamrkal a obraz se vyjasnil. Nad jeho lůžkem se skláněla Carline, úzkostlivě sledující otce Tullyho, jenž jej vyšetřoval. Za Carlinou stál Fannon a vedle něj neznámý muž. Po chvíli se Arutha upamatoval. "To je ten muž z lodi."
Muž se zašklebil. "Amos Trask, naposledy kapitán Sidonie, dokud z ní ti bast - prosím princeznu za prominutí - ty prokleté pozemní krysy neudělaly hromadu popela. Stojím zde, abych Vaší Výsosti vyjádřil své díky."
Tully jej přerušil: "Jak se cítíš?"
Arutha se posadil a zjistil, že celé jeho tělo je propletencem rozbolavělých kostí a svalů. Carline svému bratrovi podložila záda polštáři. "Otlučený jako píšťala, ale přežiju to." Zatočila se mu hlava. "Cítím závrať."

Tully se podíval dolů na Aruthovu lebku. "Není divu. Utržil jsi ošklivou ránu. Možná budeš cítit závrať ještě několik dní, ale zdá se mi, že to není vážné."
Arutha upřel zrak na mistra šermíře. "Jak je to dlouho"
Fannon odpověděl: "Hlídka tě přinesla minulou noc. Teď je ráno."
"A nájezd?"
Fannon smutně pokýval hlavou. "Město je v troskách. Podařilo se nám je do jednoho zabít, ale v Crydee nezůstala jediná budova celá. Rybářská vesnice na jižním konci přístavu je nedotčená, ale jinak je všechno zničeno."
Carline poskakovala kolem Aruthy, urovnávala přikrývky a natřásala polštáře. "Měl bys odpočívat."
Princ prohlásil: "Právě teď mám hlad."
Přinesla mu misku s horkým vývarem. Podvolil se tomu, že místo pořádného jídla bude jíst lehkou polévku, ale odmítl, aby jej krmila lžičkou. Mezi sousty požádal: "Řekněte mi, co se stalo."
Fannon vypadal znepokojeně. "Byli to Tsurané."
Aruthova ruka se lžící se zastavila na půli cesty mezi miskou a ústy. "Tsurané? Myslel jsem, že to byli piráti z Ostrova zapadajícího slunce."
"Nejprve jsme si to mysleli také, ale poté, co jsme mluvili tady s kapitánem Traskem a tsuranskými zajatci, které tu máme, poskládali jsme si dohromady obrázek toho, co se skutečně přihodilo."
Vyprávění se ujal otec Tully. "Podle slov našich otroků byli tito muži zvláště vybráni pro to, co nazývají nájezdy smrti. Měli vpadnout do města, zničit, co šlo, a pak zemřít, aniž by se pokusili uniknout. Zapálili tu loď jako symbol jejich závazku a také proto, aby nám znemožnili ji případně použít. Podle toho, co říkali, se domnívám, že to považovali za velkou čest."
Arutha se podíval na Amose Traska. "Jak se jim podařilo zajmout vaši loď, kapitáne?"
"Ach, to je trpký příběh, Výsosti." Nahnul se maličko napravo a Arutha si vzpomněl na jeho zranění.
"Co vaše břicho"
Trask se zazubil a jeho tmavé oči zračily veselí. "Všivá rána, ale ne vážná. Ten dobrý otec ji spravil, že vypadá jako nová, Výsosti."
Tully vydal posměšný zvuk. "Ten muž by měl být v posteli. Jeho zranění je vážnější než tvoje. Nechtěl odejít, dokud se nepřesvědčí, že jsi v pořádku."
Trask si jeho poznámky nevšímal. "Už jsem měl horší. Jednou jsme bojovali s queganskou válečnou galeonou, která padla do rukou loupeživým pirátům a - ale to už je jiný příběh. Ptal jste se na mou loď." Přikulhal blíž k Aruthovu lůžku. "Byli jsme na cestě z Palanque s nákladem zbraní a oleje do lamp. S ohledem na zdejší situaci jsem myslel, že bych tu mohl dobře prodat. Propluli jsme úžinou brzy na jaře a doufali jsme, že budeme mít před ostatními loděmi náskok. Ale za to, že jsme propluli úžinou bez potíží, jsme zaplatili. Zběsilá bouře nás hnala od jihu a unášela nás déle než týden. Když ustala, zamířili jsme na východ k pobřeží. Myslel jsem, že nebudeme mít potíže určit naši pozici podle tvaru břehů. Když jsme však spatřili zemi, nikdo na palubě nebyl schopen rozeznat jediný orientační bod. Protože nikdo z nás nikdy nebyl na sever od Crydee, správně jsme odhadli, že nás bouře zahnala dál, než jsme se původně domnívali.
Pluli jsme ve dne a na noc jsme vždy zakotvili, protože jsem nechtěl podstoupit plavbu podél neznámých útesů a skalisek. Třetí noci připlavali od pobřeží Tsurané jako hejno delfínů. Ponořili se pod loď a vylezli nahoru po obou stranách. V okamžiku, kdy mě probudil ruch na palubě, vyrojilo se nade mnou dobře půl tuctu těch bast - prosím princeznu za prominutí - těch Tsuranů. Získat loď jim trvalo jen několik minut." Ramena mu poněkud poklesla. "Je to těžká věc, přijít o loď, Výsosti."
Stáhl obličej a Tully vstal a posadil jej na židli vedle Aruthovy postele. Trask pokračoval ve svém vyprávění. "Nerozuměli jsme tomu, co říkají, jejich jazyk je spíš pro opice než pro lidi - já sám mluvím plynně pěti civilizovanými jazyky a domluvím se tuctem dalších. Ale jak jsem řekl, jejich drmolení jsme nerozuměli ani zbla. Oni však dali své záměry jasně najevo.
Zahloubali se do mých map." Nešťastně se při té vzpomínce zatvářil. "Získal jsem je poctivě dole v Durbinu od jednoho kapitána na odpočinku. V těch mapách bylo padesát let zkušeností, byly v nich zakreslené břehy odsud od Crydee až po nejvzdálenější východní pobřeží Keshanské konfederace. A oni je jen tak rozhazovali po mé kabině jako nějaké staré hadry, dokud nenašli, co hledali. Byli mezi nimi nějací námořníci, protože jakmile se v mapách zorientovali, objasnili mi svůj plán.
Hoďte mě klidně jako návnadu rybám, ale kotvili jsme jen několik mil severně od mysu nad vaším majákem. Kdybychom byli pluli jen o chvilku déle, dorazili bychom bezpečně do crydeeského přístavu před dvěma dny."
Arutha ani ostatní neřekli nic. Trask pokračoval: "Začali se probírat mým nákladem a vyhazovali věci přes palubu bez ohledu na to, co to bylo. Přes pět stovek vynikajících queganských širokých mečů - přes palubu. Píky, nože, dlouhé luky, všechno - myslím, že nechtěli, aby se to jakýmkoliv způsobem dostalo do Crydee. Nevěděli, co si počít s queganským olejem - na vyložení těch sudů by potřebovali přístavní zvedáky - tak je tam nechali. Ale pečlivě se přesvědčili, že na palubě nezůstala jediná zbraň - kromě těch, které drželi v rukou. Pak se některé z těch zakrslých pozemských krys navlékly do těch černých hadru, doplavaly na břeh a zamířily dolů po pobřeží směrem k majáku. Zatímco byly na cestě, ostatní se modlili, klečeli a houpali se dopředu a dozadu, všichni, kromě několika lučištníků, kteří hlídali mé lidi. Pak náhle, asi tři hodiny po západu slunce, vstali a začali kopat do mé posádky a ukazovat na přístav na mapě. Vztyčili jsme plachty a vydali se dolů po pobřeží. Zbytek už znáte. Myslím, že předpokládali, že útok z moře nebudete očekávat."
Fannon to potvrdil. "Odhadli nás správně. Od jejich posledního nájezdu jsme hlídali pozorně lesy. Nemohli se dostat blíž než na den pochodu od Crydee, aniž bychom o tom věděli. Takhle nás zastihli nepřipravené." Slova starého mistra šermíře zněla unaveně a hořce. "Teď je město zničeno a nádvoří máme zaplněné vystrašenými měšťany."

Traskův hlas byl rovněž zahořklý. "Vysadili většinu svých lidí rychle na břeh, ale nechali dva tucty na palubě, aby podřezali mé muže." Přes tvář mu kmitl bolestný výraz. "Byli to tvrdí chlapi, mí hoši, ale vcelku to byli docela dobří muži. Nevěděli jsme, co se děje, dokud první z mých chlapců nezačali padat z ráhnoví s tsuranskými šípy v těle. Mysleli jsme si, že nás budou potřebovat, abychom je odtamtud zase dostali. Mí chlapci se potom začali bít, na to vemte jed. Ale nezačali dost brzy. Háčky ze zaklesávacích lan a prkna s hřebíky nejsou rovnocenná zbraň proti mečům a lukům."
Trask si zhluboka povzdechl, ve tváři se mu zračila bolest jak z toho, co vyprávěl, tak z čerstvého zranění. "Pětatřicet mužů. Přístavní krysy, hrdlořezové a zabijáci, ale byla to má posádka. Byl jsem jediný, komu bylo dovoleno jít a zabít je. Rozpoltil jsem lebku prvnímu Tsuranovi, který se ke mně přiblížil, vzal jsem jeho meč a zabil dalšího. Ale třetí mi jej vyrazil z ruky a zasáhl mě." Z hrdla mu vyrazil ostrý, krutý smích. "Přerazil jsem mu vaz. Chvilku jsem byl bez sebe. Museli si myslet, že jsem mrtvý. Další, co vím, je, že loď hořela a já jsem začal ječet. Pak jsem spatřil vás vycházet po spojovací lávce."
Arutha řekl: "Jste odvážný muž, Amosi Trasku."
Statnému muži přeběhla tváří vlna hlubokého žalu. "Ne dost odvážný, abych zachránil svou loď, Výsosti. Teď nejsem víc než jen další ztroskotaný námořník."
Tully se vložil do hovoru. "Tak to by pro dnešek stačilo. Arutho, potřebuješ odpočívat." Položil ruku na Traskovo rameno. "Kapitáne, vy byste udělal nejlíp, kdybyste následoval jeho příkladu. Vaše rána je vážnější, než jste ochoten si připustit. Odvedu vás do pokoje, kde si budete moci odpočinout."
Kapitán vstal a Arutha se ozval: "Kapitáne Trasku."
"Ano, Výsosti?"
"Potřebujeme v Crydee dobré muže."
V námořníkově obličeji se kmitl záblesk veselí. "Děkuji vám, Výsosti. Přesto, nevím, jak bych vám mohl být k užitku bez lodi."
Arutha řekl: "Já a Fannon pro vás jistě najdeme práce dost a dost."
Muž se jen lehce uklonil, neboť mu bránila rána na břiše. Společně s Tullym opustil místnost. Carline políbila Aruthu na tvář se slovy: "Teď odpočívej." Vzala misku od vývaru a Fannon ji doprovodil ven. Arutha usnul dříve, než se za nimi zavřely dveře.

Kapitola sedmnáctá
ÚTOK

Carline provedla výpad. Nízký úder vedla přímo dopředu a špičkou meče namířila smrtící ránu na solar plexus. Roland se jen tak tak ubránil silným máchnutím svého ostří, které úder vychýlilo do strany. Uskočil dozadu a na okamžik ztratil rovnováhu. Carline si všimla jeho zaváhání a znovu bez rozmyslu zaútočila.
Roland se zasmál a nečekaně odskočil, znova odrazil ostří jejího meče a udělal další krok, kterým se dostal mimo její dosah. Rychle přehodil meč z pravé ruky do levé, vztáhl ruku a chytil ji za zápěstí ruky, ve které držela meč. Na oplátku ji tak připravil o rovnováhu. Obtočil jí levou ruku kolem pasu, dával si přitom pozor na hranu jejího meče a pevně ji k sobě přitáhl. Snažila se mu vytrhnout, ale byl podstatně silnější, a jakmile se dostal za ni, nemohla už podniknout nic jiného než ze sebe chrlit jednu kletbu za druhou. "Byl to trik! Hnusný a odpudivý trik!" vykřikovala.
Bezmocně kolem sebe kopala, zatímco on se jen smál. "Nesmíš se tolik natahovat, i když to vypadá jako jednoznačná výhoda. Jsi poměrně rychlá, ale příliš zbrklá. Uč se trpělivosti. Počkej, až se ti soupeř úplně odkryje, a pak zaútoč. Stačí jen docela maličká chybička a jsi mrtvá." Rychle ji políbil na tvář a neobřadně ji od sebe odstrčil.
Carline odklopýtla dopředu, rychle získala ztracenou rovnováhu a obrátila se. "Darebáku! Takhle zacházet s členem královské rodiny." Popostoupila k němu, meč v pohotovosti, a pomalu kroužila kolem něho ve směru hodinových ručiček. Protože byl její otec pryč, Carline dotírala na Aruthu tak dlouho, dokud nedovolil, aby ji Roland vyučoval šermu. Její poslední námitka zněla: "Co si počnu, když vtrhnou Tsurané do hradu? Zaútočím na ně pletacími jehlicemi?"
Arutha nakonec ustoupil, unaven spíše ustavičným doprošováním, než přesvědčen o tom, že by byla kdy donucena použít zbraně.
Náhle Carline provedla výpad a zběsile zaútočila vysoko vedeným úderem. Donutila Rolanda ustupovat napříč malým nádvořím, rozkládajícím se za pevností. Mladík se dostal až k nízké zídce, opřel se o ni zády a vyčkával. Při dalším výpadu se mrštně prohnul a její rapír narazil do zdi v místě, které Roland opustil před zlomečkem vteřiny. Obtočil se kolem ní, hravě ji plácl plochou meče přes zadeček a zaujal pozici za jejími zády. "A neztrácej hlavu, nebo o ni přijdeš."
"Ach!" zvolala a otočila se tváří k Rolandovi. Její obličejík vyjadřoval něco mezi vztekem a pobavením. "Ty rošťáku!"
Roland stál ve střehu, ve tváři výraz potměšilé kajícnosti. Změřila si vzdálenost mezi nimi a začala se pomalu přibližovat. Na sobě měla těsně padnoucí pánské kalhoty - k obrovskému znechucení lady Marny - a mužskou tuniku, staženou v pase opaskem, na kterém visela pochva na meč. Za poslední rok Carlinina postava zženštěla a přiléhavý kostým až příliš zdůrazňoval její půvaby. Dosáhla osmnácti let a nebylo na ní už pranic holčičího. Speciálně ušité černé kotníkové botky opatrně klapaly po tvrdé zemi, když zkracovala vzdálenost, která je oddělovala. Dlouhé husté vlasy měla spletené do jediného copu, který se jí volně pohupoval kolem ramen.
Roland byl za tyto lekce s Carlinou vděčný. Znovu objevili mnohé z bývalé hravé zábavy, které si kdysi užívali, a Roland stále choval ve svém srdci naději, že její vztah k němu by se mohl vyvinout v něco víc než v pouhé přátelství. Celý rok, který uplynul od Lyamova odjezdu, spolu cvičili nebo podnikali vyjížďky kolem hradu, pokud to bylo bezpečné. Čas, který spolu strávili, přispíval k jejich vzájemnému sbližování a souznění, jež Roland dříve tolik postrádal. Carline byla nyní v jistém směru mnohem vážnější, přesto však znovu našla svou bývalou jiskru a smysl pro humor.

Roland chvíli stál ztracen v myšlenkách. Ta malá princeznička, zhýčkaná a rozmazlená, byla ta tam. Svéhlavé a náročné dítě, těžící ze své role, bylo nyní záležitostí minulosti. Na jeho místě stála nyní sebejistá mladá žena se silnou vůlí, zkalená nelehkými chvílemi.
Roland zamrkal a zjistil, že špičku jejího meče má přiloženu k ohryzku. S hravým gestem odhodil svou zbraň a řekl: "Vzdávám se, dámo!"
Zasmála se. "O čem jsi to snil za bílého dne, Rolande?"
Jemně odstrčil její meč na stranu. "Vzpomněl jsem si, jak rozrušená byla lady Marna, když jsi poprvé vyrazila na projížďku v těchhle šatech a vrátila ses celá špinavá a nevyhlížející příliš jako dáma."
Carline se nad tou vzpomínkou usmála. "Myslela jsem, že z toho bude týden nemocná." Pozvedla meč. "Přála bych si, abych našla nějaký důvod nosit je častěji. Jsou tak pohodlné."
Roland přikývl a široce se zazubil. "A velmi nápadné." Naoko potměšile pošilhával po křivkách Carlinina těla, obepnutých těsným oděvem. "Ačkoliv bych to spíš připisoval tomu, kdo je obléká."
Na znamení nelibosti zvedla nosík nahoru. "Jste darebný lichotník, pane. A proutník."
Roland se smíchy zakuckal, když zvedal svůj meč. "Myslím, že pro dnešek toho bylo dost, Carline. Snesu pouze jednu porážku za odpoledne. Kdyby měla přijít ještě další, musel bych s hanbou opustit hrad."
Oči se jí rozšířily a on viděl, že uhodil hřebík na hlavičku. "Ach! Pokořen pouhou dívkou, že ano?" řekla a postupovala dopředu s mečem připraveným k útoku.
Se smíchem tasil svou vlastní zbraň a pomalu ustupoval. "Ale, lady. To je neslýchané."
Namířila na něj špičku rapíru a změřila si jej nahněvaným pohledem. "Na to, aby se někdo zabýval mými způsoby, mám lady Marnu, Rolande. Nepotřebuji neotesance, jako jsi ty, aby mě poučoval."
"Neotesanče!" vykřikl a skočil dopředu. Odrazila jeho ostří, zaujala okamžitě pozici a téměř se jí podařilo útok opětovat. Roland však zastavil její ránu a nechal ostří klouzat jedno po druhém, dokud nestáli těsně tváří v tvář. Popadl její zápěstí volnou rukou a usmál se. "Přej si, aby ses nikdy nedostala do této pozice." Zmítala sebou ve snaze se osvobodit, ale držel ji pevně. "Dokud Tsuraně proti nám nezačnou posílat své ženy, každý, s kým budeš bojovat, bude silnější než ty. Z tohoto postavení budeš plně v jeho moci." Při těch slovech ji strhl k sobě a políbil ji.
Stáhla se zpátky a na její tváři se objevilo překvapení. Pak jí náhle meč vypadl z prstů a vztáhla po něm ruce. Stiskla jej překvapivou silou a líbala jej s vášní, jež odpovídala na jeho vlastní.
Po chvíli se odtáhl a ona si jej prohlížela se směsicí překvapení a touhy. Rty se jí pootevřely v něžném úsměvu a oči jí zářily. Zašeptala: "Rolande, já..."
Hradem se rozezněl poplach a z hradeb na druhé straně pevnosti se neslo volání "Útok!"
Roland potichu zaklel a udělal krok dozadu. "U všech bohů - proklatě špatně načasovaný osud." Zamířil do chodby, která vedla na hlavní nádvoří. S širokým úsměvem se otočil a řekl: "Nezapomeň, co jsi chtěla říct, dámo." Jeho dobrá nálada však rychle vyprchala, když spatřil, že se jej chystá následovat s mečem v ruce. "Kam jdeš?" zeptal se a veškerá lehkost se z jeho hlasu vytratila.
Vzpurně se ohradila: "Na hradby. Už nechci nikdy sedět ve sklepě."
Roland rázně prohlásil: "Ne. Nikdy jsi nezažila opravdový boj. Když je to jen sport, vedeš si s mečem celkem dobře, ale nechci riskovat, že ztuhneš při prvním ucítění zápachu krve. Půjdeš do sklepů s ostatními dámami a zamkneš se bezpečně uvnitř."
Roland s ní takovým způsobem nikdy předtím nemluvil a ona byla zmatena. Dříve se vždy choval buď jako škádlivý uličník, nebo něžný přítel. Teď to byl najednou úplně jiný muž. Začala protestovat, ale přerušil ji. Vzal ji za paži a napůl vedl, napůl táhl směrem ke dveřím do sklepení. "Rolande!" křičela. "Nech mě být!"
Klidně řekl: "Půjdeš tam, kam máš. A já půjdu také, kam mám. Nebudeme se o tom přít."
Vzepřela se jeho sevření, ale nevyškubla se mu, bylo příliš pevné. "Rolande! Okamžitě dej tu ruku pryč!" rozkazovala.
Nevšímal si jejích námitek a vlekl ji chodbou dál. Od vchodu do sklepa sledoval blížící se pár strážný. Roland zastavil a postrčil ne právě jemně Carlinu ke dveřím. Oči se jí rozšířily rozhořčením. Carline se obrátila ke strážci. "Uvězněte ho! Okamžitě! On" - vztekem vyzněl její hlas nepřirozeně vysoko - "Vztáhl na mě ruku!"
Voják zaváhal, díval se z jednoho na druhého, potom nerozhodně vykročil k Rolandovi. Ten zdvihl varovně ukazovák a namířil jím na strážného necelý palec od jeho nosu. "Doprovodíš Její Výsost na určené bezpečné místo. Nebudeš si všímat jejích protestů, a pokud se pokusí utéct, zabráníš jí v tom. Rozumíš?" Jeho tón nenechal nikoho na pochybách, že to myslí smrtelně vážně.
Strážce přikývl, ale stále se neosměloval dotknout se princezny. Aniž by spustil oči z vojákovy tváře, Roland pobídl princeznu směrem ke dveřím a prohlásil: "Pokud zjistím, že opustila tento sklep dříve, než zazní signál, že nebezpečí pominulo, sám se postarám o to, aby byli princ a mistr šermíř zpraveni o tom, že jsi dovolil, aby se princezna vystavila ohrožení."
To strážci stačilo. Možná nerozuměl tomu, zda má rozkazovat během útoku princezna nebo panoš, ale v jeho mysli nekmitl ani stín pochybnosti o tom, co by s ním provedl za takových okolností mistr šermíř. Otočil se ke sklepním dveřím dříve, než se Carline stačila vrátit, a řekl: "Tudy, Výsosti," a strkal ji před sebou dolů po schodech. Soptící Carline sestupovala pozadu po stupních. Roland za nimi zavřel dveře. Udělala ještě jeden krok pozpátku, otočila se a povýšeně kráčela dolů. Když dosáhli místnosti určené pro ženy z hradu a města po dobu útoků, Carline uviděla, jak se ostatní příslušnice něžného pohlaví k sobě vystrašeně tisknou.
Strážný se odvážil omluvně zasalutovat a řekl: "Prosím princeznu za prominutí, ale panoš vypadal nanejvýš rozhodně."
Náhle zloba z Carlinina obličeje vyprchala a na jejím místě vypučel malý úsměv. Zasněně opáčila: "Ano, to vypadal, že?"

Jezdci tryskem vjeli na nádvoří a mohutná brána se za nimi s třesknutím zavřela. Arutha, sledující scénu z hradeb, se otočil k Fannonovi.
Fannon si povzdechl: "Prokletý osud, potkalo nás to nejhorší, co mohlo."
Arutha poznamenal: "Osud s tím nemá nic společného. Tsurané by určitě neútočili, pokud by neměli výhodu na své straně." Okolí se zdálo být klidné, až na hořící město, neustálou připomínku války. Ale všichni věděli, že za městem, v lesích na východě a severovýchodě, se shromažďovala nepřátelská armáda. A podle posledních zpráv ke Crydee pochodovaly nejméně dva tisíce dalších Tsuranů.
"Zalez zpátky, ty krysami pohryzaný potulný pse!" Arutha shlédl dolů na nádvoří a spatřil Amose Traska, jenž kopanci zaháněl vyděšenou postavičku rybáře zpět do jedné z mnoha hrubých chatrčí, vystavěných uvnitř valů. V nich byli ubytováni poslední lidé z města, kteří ještě neodjeli na jih. Většina měšťanů zamířila do Carsu neprodleně po nájezdu smrti, ale několik jich zůstalo na zimu. Kromě hrstky rybářů, kterých zde bylo zapotřebí, aby pomáhali sytit posádku, měli všichni opustit Crydee na jaře a uchýlit se do bezpečí městských opevnění v Tulanu a Carsu. Ale ještě několik týdnů potrvá, než bude moci odplout první loď nadcházející plavební sezóny. Amos dostal na starost tyto poddané, když jeho loď před rokem shořela, a hlídal, aby se nepletli pod nohama a nepůsobili v hradu nějaké nepokoje. Bývalý námořní kapitán se ukázal být cenným darem seslaným bohy už během několika prvních týdnů po vypálení města. Amos měl přirozený a nezbytný talent k tomu, aby rozkazoval a držel tuhé, nezpůsobné a nepoddajné rybáře na uzdě. Arutha měl Traska za chvástala, lháře a nejspíš i za piráta, ale obecně jej celkem snášel.
Gardan vystoupil po schodech z nádvoří s Rolandem v patách. Gardan princi a mistru šermíři zasalutoval a řekl: "To byla poslední hlídka, pane."
"Teď už tedy musíme počkat jen na Dlouhého Luka," vyslovil Fannon nahlas myšlenku.
Gardan zavrtěl hlavou. "Žádná z patrol jej nezahlédla, pane."
"To bude proto, že Dlouhý Luk je nepochybně blíž k Tsuranům, než by se chtěl kterýkoliv voják s jasným uvažováním dostat," odvážil se hádat Arutha. "Kolik máme, myslíte, času, než přitáhne zbytek Tsuranů?"
Gardan namířil ruku na severovýchod a odhadl: "Méně než hodinu, pokud se budou prodírat přímo kupředu." Pohlédl na oblohu. "Mají necelé čtyři hodiny do setmění. Můžeme očekávat jeden útok ještě před soumrakem. Nejspíš ale zaujmou pozice, nechají své muže odpočinout a zaútočí za úsvitu."
Arutha mrkl po Rolandovi. "Jsou ženy v bezpečí?"
Roland se zazubil. "Všechny, ačkoliv tvá sestra pro mě bude mít několik ostrých slov, až tohle skončí."
Arutha mu úsměv oplatil. "Až tohle skončí, vyřídím to." Rozhlédl se kolem dokola. "Teď musíme čekat."
Oči mistra šermíře Fannona klouzaly po zdánlivě mírumilovné krajině před nimi. V jeho hlase se ozvaly známky obav smíšené s osudovou předurčeností, když říkal: "Ano, teď budeme čekat."

Martin zvedl ruku. Jeho tři stopaři se zastavili. Les byl tichý, pokud mohli soudit, ale všichni tři věděli, že Martin má ostřejší smysly než oni. Po chvíli se pohnul kupředu a zkoumal cestu před nimi.
Celých deset hodin, už od svítání, značili trasu pochodu tsuranských vojáků. Martin odhadoval, že Tsurané byli znovu vytlačeni z Elvandaru a od brodů podél toku řeky Crydee a nyní obrátili svou pozornost na hrad Crydee. Po tři roky Tsurané udržovali napětí na čtyřech frontách: proti vévodovým vojskům na východě, proti elfům a trpaslíkům na severu, crydeeskému panství na západě a Bratrstvu temné stezky a goblinům na jihu.
Průzkumníci se nevzdalovali od tsuranských předsunutých hlídek, čas od času se k nim přiblížili přespříliš. Dvakrát před nimi byli nuceni prchat, tsuranští vojáci projevili neobyčejnou touhu pronásledovat vrchního lovčího z Crydee a jeho muže. Jednou byli přepadeni a Martin přišel o jednoho ze svých stopařů v boji.
Martin chraplavě zakrákal jako vrána a v několika minutách se k němu jeho tři zbylí lidé přidali. Jeden z nich, muž s protáhlou tváří jménem Garret, poznamenal: "Táhnou dál na západ, než bych si pomyslel, že se jim bude chtít."
Dlouhý Luk rozvažoval. "Je to tak. Vypadá to, že možná plánují obklíčit hrad ze všech stran. Nebo možná prostě jen chtějí zaútočit z nečekaného úhlu." Pak s ironickým úšklebkem dodal: "Ale nejpravděpodobnější bude, že se chtějí jednoduše přehnat přes celou oblast předtím, než zaútočí, aby se ujistili, že nemají žádné rychlé jednotky v zádech."
Další stopař podotkl: "Jistě vědí, že sledujeme jejich trasu."
Martinův křivý úsměv se rozšířil. "O tom není pochyb. Řekl bych, že se naším pobíháním sem a tam příliš nezatěžují."
Zavrtěl hlavou. "Tihle Tsurané jsou povýšená banda." Ukázal postupně na své druhy a přikázal: "Garret půjde se mnou. Vy dva se vydáte přímo do hradu. Předejte mistru šermíři zprávu, že zhruba dva tisíce Tsuranů táhnou na Crydee." Dva určení muži se bez zbytečných dotazů vydali ostrým tempem na cestu do hradu.
Ke zbylému společníkovi Martin zlehka promluvil: "Pojď, vrátíme se k postupujícímu nepříteli a zjistíme, co se tam teď děje."
Garret potřásl hlavou. "Vaše veselí zrovna dvakrát nepomáhá zahnat moje obavy, mistře lovčí."
Dlouhý Luk se obrátil zpět na cestu, kterou přišli, a řekl: "Pro smrt je každý okamžik stejně vhodný jako kterýkoliv jiný. Přichází, kdy se jí zachce. Tak proč bychom si měli lámat hlavu s obavami?"
"No dobrá," přisvědčil Garret, ale výraz jeho tváře vypovídal o tom, že není přesvědčen. "Vážně, proč? Není to blízkost smrti, co mě leká; ale z toho vašeho přivolávání konce je mi úzko."
Martin se lehce zasmál a pokynul Garretovi, aby jej následoval. Pustili se do klusu a překonávali vzdálenost dlouhými uvolněnými skoky. Les byl prozářený sluncem, ale mezi hustými pletenci kmenů a křovin bylo mnoho míst, na kterých se mohl ukrývat a číhat nepřítel. Garret ponechal na Martinově rozhodnutí, zda je bezpečné tato místa míjet či nikoliv.
Pojednou oba muži náhle zastavili, když před sebou zaslechli zvuk nějakého pohybu. Nehlučně splynuli se stinnou houštinkou. Pomalu uběhla minuta a neozval se ani hlásek. Potom k nim dolehl tichý šepot, jemuž nebylo rozumět.
Do jejich zorného pole vstoupily dvě postavy, opatrně se pohybující po severojižní stezce, která přetínala tu, po které

běželi Martin s Garretem. Oba neznámí muži byli oděni v šedých pláštích a luky měli připraveny k výstřelu. Zastavili a jeden poklekl, aby prostudoval značky, jež tu zanechali Martin a jeho stopaři. Ukázal na zem a promluvil na svého druha, jenž přikývl a vrátil se stejnou cestou, kterou přišli.
Dlouhý Luk slyšel, jak Garret sykl, když nabíral dech. Byl to stopař Bratrstva temné stezky, kdo pečlivě prozkoumával celou oblast. Po nějaké době sledování se připojil ke svému druhovi.
Garret se chystal pohnout, ale Martin jej chytil za paži. "Ještě ne," zašeptal.
Garret promluvil stejně potichu: "Co dělají tak daleko na severu?"
Martin zavrtěl nevěřícně hlavou. "Proklouzli našimi hlídkami na úpatí hor. To byla od nás velká nedbalost, jaksi jsme na jihu zpohodlněli, Garrete. Nikdy nás nenapadlo, že by se vydali na Sever tak západně od hor." Chvilku nehlasně vyčkával, pak zašeptal: "Možná už se jim Zelené srdce znelíbilo a oni míří na Severní pláně, aby se přidali ke svým bratrům."
Garret začal něco říkat, ale okamžitě přestal, když další Temný bratr vstoupil na místo, které před několika okamžiky opustili ti dva. Rozhlédl se kolem a potom dal zvednutou rukou znamení. Na pěšině se objevily další postavy. Kráčely po jednom, po dvou i po třech. Temní bratři míjeli křižovatku a mizeli mezi stromy.
Garret seděl a zadržoval dech. Zaslechl, jak Martin téměř neslyšně počítá osoby procházející před jejich očima: "...deset, dvanáct, patnáct, šestnáct, osmnáct..."
Proud temně zahalených postav neustával a Garretovi se zdál téměř nekonečný. "Třicet jedna, třicet dva, třicet čtyři..."
Zástup dál proudil kolem a z lesa se vynořovali další a další Bratři. Po nějaké době Martin zašeptal: "Je jich víc než stovka."
Stále přicházeli, někteří z nich nyní nesli na zádech a na ramenou zavazadla. Mnozí měli na sobě tmavě šedé horské pláště, další byli oděni v zelených, hnědých nebo černých šatech. Garret se naklonil blíž k Martinovi a zašeptal: "Měl jste pravdu. Je to stěhování na Sever. Napočítal jsem už přes dvě stovky."
Martin přikývl. "A stále přicházejí."
Mnoho dalších minut křižovali Temní bratři stezku, dokud záplavu válečníků nevystřídaly otrhaně vyhlížející ženy a mladí. Když i ti přešli, přepochodovala přes křižovatku skupina dvaceti bojovníků, a pak nastal v oblasti klid.
Čekali nějakou chvíli v tichosti. Garret poznamenal: "Jsou jako elfové, když dokážou v lese ujít v takovém počtu takovou dálku a zůstat neodhaleni."
Martin se usmál. "Doporučoval bych ti, aby ses o té skutečnosti nezmiňoval před žádným elfem, kterého uvidíš."
Pomalu vstal a rozhýbal svaly, ztuhlé dlouhým sezením v křoví. Z východu k nim dolehl slabý hluk a Martinova tvář se stáhla v zamyšlení. "Jak daleko odhaduješ, že Temní bratři pochodují?"
Garret odpověděl: "Zadní část je tak sto yardů, začátek tak čtvrt míle, možná méně. Proč?"
Martin se široce usmál a Garreta znepokojilo potměšilé veselí v jeho očích. "Pojď, myslím, že vím, kde bychom mohli najít nějakou legraci."
Garret tiše zasténal: "Ach, mistře lovčí, vždycky, když se zmíníte o legraci, naskakuje mi husí kůže."
Martin přátelsky plácl muže hřbetem ruky do hrudi. "Pojď, statný chlapíku." Vrchní lovčí razil cestu a Garret jej následoval. Dlouhými skoky běželi lesem a lehce se vyhýbali nástrahám, které by méně zkušenému stopaři zůstaly skryté.
Dorazili k průseku a oba muži se zastavili. Na stezce před nimi, na samém pokraji viditelnosti, se v lesním přítmí plížila skupina tsuranských průzkumníků. Martin a Garret se skryli mezi stromy a vrchní lovčí řekl: "Hlavní voj je blízko za námi. Jestli se dostanou na křižovatku, kudy přešli Temní bratři, mohli by je začít pronásledovat."
Garret potřásl hlavou. "Nebo taky nemuseli, a proto se postaráme, aby začali." Zhluboka se nadechl a dodal: "No dobrá," krátce se pomodlil ke Kiliánovi, zpěvákovi zelených tišin a bohovi lesníků, a oba sňali luky z ramen.
Martin udělal pár kroků, vstoupil na stezku a namířil. Garret následoval jeho příkladu. Tsuranská předsunutá hlídka se dostala do jejich zorného pole, odsekávali hustý podrost, aby hlavní skupina mohla bez nesnází kráčet v jejich stopách. Martin vyčkal, až budou Tsuraně pohodlně na dostřel, pak vypustil šíp přesně v okamžiku, kdy si jich všiml první nepřátelský stopař. První dva jejich muži padli, a ještě než jejich těla klesla k zemi, ve vzduchu už byly další dva šípy. Martin a Garret vytahovali šípy z toulců zavěšených na zádech plynulými pohyby, nasadili šíp, napjali tětivu a vystřelili s nevídanou rychlostí a přesností. Od Martina to nebyl žádný projev laskavosti, že si před pěti lety vybral Garreta do služby. I v nejprudší vřavě dokázal stát klidně a dělat, co se mu poručilo, s výjimečnou zručností.
Deset ohromených Tsuranů padlo, aniž by stačili vyhlásit poplach. Martin s Garretem si klidně zavěsili luky na záda a čekali. Za nějakou chvíli se na stezce objevila opravdová hradba z barevné zbroje. Tsuranští důstojníci v čele zastavili a ohromeně si beze slova prohlíželi mrtvé průzkumníky. Pak spatřili dva lesníky, klidně stojící na stezce, a něco zvolali. Celé čelo zástupu se vyřítilo kupředu s tasenými zbraněmi.
Martin skočil do houštiny na severní straně cesty a Garret o krok za ním. Uháněli mezi stromy s Tsurany v patách. Martinův hlas naplnil lesní vzduch divokým loveckým pokřikem. Garret vřískal jak z nějakého nepojmenovatelného, bláznivého veselí, tak i ze strachu. Zvuky za nimi zesílily do ohlušujícího dunění, pronásledovala je celá horda Tsuranů, kličkujících mezi kmeny.
Martin je vedl na sever, souběžně s trasou, kterou táhlo Temné bratrstvo. Po nějaké době zastavila mezi jednotlivými hlubokými nádechy ze sebe vyrážel: "Pomalu, nechceme je přece ztratit."
Garret se ohlédl a viděl, že Tsuraně jsou pryč z dohledu. Oba se opřeli o strom a trpělivě vyčkávali. O chvíli později zahlédli prvního z pospíchajících Tsuranů. Změnil maličko kurs a utíkal teď na severozápad.
Se zřejmým znechucením Martin poznamenal: "Museli jsme zabít jediné zkušené stopaře na celém tom jejich zatraceném světě." Vyňal zpoza opasku lovecký roh a foukl do něj tak silně, že jeho zvuk tsuranského vojáka doslova přimrazil k zemi, v jeho tváři se objevilo zděšení, viditelné i z místa, kde Martin a Garret stáli.

Tsuran se rozhlédl dokola a uviděl oba lovce. Martin na muže zamával a společně s Garretem znovu vyrazili. Nepřátelský válečník zavolal na své druhy a pustil se za nimi. Čtvrt míle vedli oba lovci Tsurany lesem a potom se stočili k západu. Garret zakřičel, slova se mu jen těžko vyslovovala mezi sípavými nádechy. "Temní bratři... budou vědět... že jdeme."
Martin zavolal odpověď: "Pokud ovšem... všichni najednou... neohluchli." Podařilo se mu vyloudit úsměv. "Tsurané... mají převahu... šest proti... jednomu. Já... myslím, že... je to jenom... spravedlivé... nechat Bratrstvu... možnost... připravit léčku."
Garretovi zbylo právě dost dechu na zasténání a pokračoval za svým pánem. Prorazili houštím a Martin zastavil a strhl Garreta za tuniku. Ukázal bradou a oznámil: "Jsou přímo před námi."
Garret ze sebe vypravil: "Nevím... jak můžete něco slyšet... při tom zatraceném rámusu za námi." Podle hluku se zdálo, že je pronásleduje celý voj Tsuranů, ačkoliv les zvuk zesiloval a zkresloval místo, odkud přicházel.
Martin se zeptal: "Nosíš ještě tu... směšnou červenou spodní tuniku?"
"Ano, proč?"
"Utrhni pruh." Garret bez jediné otázky vytáhl nůž a zdvihl zelenou lesnickou tuniku. Pod ní se objevila křiklavě červená bavlněná košile. Ze spodní části odřízl dlouhý pruh a spěšně nacpal spodní tuniku do kalhot. Zatímco se Garret upravoval, Martin přivázal pruh látky na šíp. Ohlédl se zpátky do míst, kde se Tsurané toporně proplétali mezi stromy. "To musí být těma jejich pahýlovitýma nohama. Možná jsou schopní běžet celý den, ale v lese se vůbec neumí pohybovat." Podal šíp Garretovi. "Vidíš ten vysoký jilm naproti té malé mýtince?"
Garret přisvědčil. "A vidíš tu malou břízku za ním, nalevo?" Další přikývnutí. "Myslíš, že ji dokážeš trefit s tím hadrem uvázaným na šípu?"
Garret se ušklíbl, sáhl pro luk, nasadil šíp a vypustil jej. Šíp letěl téměř rovně a zabodl se do určeného stromu. Martin řekl na vysvětlenou: "Až se naši přátelé s nohama jako konve dostanou až sem, uvidí tam kmitnout tu barvu a zamíří napříč. Pokud se osudově nemýlím, Temní bratři jsou asi padesát stop na druhou stranu od tvého šípu." Vytáhl svůj roh a Garret si mezitím znovu pověsil luk na záda. "Ještě jednou jim zmizíme," prohlásil a hlasitě a dlouze zatroubil.
Tsurané zaútočili jako diví, ale Dlouhý Luk i Garret už byli daleko na jihovýchodě dříve, než zvuk loveckého rohu odumřel. Střemhlav prchali pryč, aby je Tsurané nezahlédli a neprohlédli tak jejich lest. Prorazili houštinou a ocitli se uprostřed skupinky žen a dětí posedávajících na pasece. Jedna mladá žena z Bratrstva právě skládala na zem veliký ranec. Při pohledu na dva muže se zastavila. Aby ji nesrazil, musel Garret zabrzdit tak prudce, že přitom sklouzl.
Její veliké hnědé oči si jej chviličku se zájmem prohlížely, když vstával ze země po jejím boku. Bez přemýšlení Garret vyhrkl: "Promiňte, madam," a zvedl ruku k čelu. Pak rázem zmizel za vrchním lovčím a za ním se rozlehly výkřiky překvapení a hněvu.
Když uběhli další čtvrtku míle, Martin poručil zastavit a zaposlouchal se. Ze severovýchodu sem vítr nesl zvuky bitevní vřavy, výkřiky a řinčení zbraní. Martin se široce usmál. "Teď budou mít obě strany na chvíli co dělat."
Garret unaveně klesl k zemi a řekl: "Příště mě pošlete do hradu, ano, vrchní lovčí?"
Martin poklekl vedle stopaře. "Tohle zabrání Tsuranům, aby se dostali ke Crydee do svítání. Nebudou schopni se do zítřka připravit na útok. Čtyři stovky Temných bratrů není něco, co si mohou bezstarostně nechat v zádech. Trochu si odpočineme a pak se vypravíme do Crydee."
Garret se opřel zády o kmen stromu. "Příznivá zpráva." S úlevou si zhluboka vzdychl. "To bylo o vlásek, mistře lovčí."
Martin se tajemně usmál. "Celý život je vlastně jen o vlásek, Garrete."
Garret pomalu pokýval hlavou. "Viděl jste tu dívku?"
Martin přitakal. "Co s ní?"
Garret vypadal popleteně. "Byla hezká... ne, spíš byla krásná, myslím tak nějak zvláštně. Ale měla dlouhé černé vlasy a její oči měly barvu vydří srsti. A měla smyslná ústa a živý pohled. Dost na to, aby se na ni muž rád podíval podruhé. To bych u Bratrstva rozhodně nečekal."
Martin přikývl. "Peklomoři jsou hezcí lidé, to je pravda, stejně jako elfové. Ale pamatuj, Garrete," prohlásil s úsměvem, "kdybys měl někdy příležitost potěšit se s peklomoří ženou, nezapomeň, že v témže okamžiku, kdy tě políbí, budeš mít vyříznuté srdce z těla."
Chvilku ještě odpočívali a naslouchali výkřikům a sténání, které se ozvěnou neslo od severovýchodu. Potom pomalu vstali a vydali se na cestu zpátky do Crydee.

Od samého počátku války omezovali Tsurané své nájezdy do oblastí bezprostředně přilehlých k údolí v Šedých věžích. Zprávy od elfů a trpaslíků hovořily o důlní činnosti, kterou se Tsurané v Šedých věžích zabývali. Mimo údolí vytvořili enklávy, ze kterých vyjížděli k útokům na královské pozice. Jednou nebo dvakrát ročně podnikali rozsáhlejší výpad proti vévodově Západní armádě, proti elfům v Elvandaru či zaútočili proti Crydee, ale většinu času se zdáli být spokojeni s tím, co se jim již podařilo dobýt.
A každým rokem rozšiřovali svou državu, budovali nové enklávy, zvětšovali oblast, kterou ovládali, a upevňovali své pozice, z nichž měli příštím rokem vést další výboje. Od doby pádu Walinoru se neuskutečnil očekávaný nátlak na pobřeží Hořkého moře, rovněž se Tsurané nepokusili získat la Mutské pevnosti nedaleko Kamenné hory. Města Walinor a Crydee byla zpustošena a opuštěna, ale spíš proto, aby je nemohlo Království využít, než aby se jich Tsurané opravdu zmocnili. S jarem třetího roku války doufali vůdci královských vojenských sil v generální útok, jenž by je vysvobodil z patové situace. Ten nyní přišel. A přišel v jediném možném místě, v místě nejslabší spojenecké fronty, v Crydee.
Arutha vyhlížel z hradeb a sledoval tsuranskou armádu. Po boku měl Fannona a Gardana a za nimi stál Martin Dlouhý Luk. "Kolik?" zeptal se a nespouštěl oči ze shromážděných nepřátel.

Martin promluvil: "Patnáct stovek, dva tisíce, je těžké to odhadnout. Dva tisíce dalších jich přicházelo včera, teď jich bude méně díky střetu s Temným bratrstvem."
Z lesa v dálce k nim doléhaly zvuky dělníků kácejících stromy. Mistr šermíř i vrchní lovčí soudili, že Tsurané porážejí stromy, aby z jejich dřeva vyrobili žebříky ke zlézání hradeb.
Martin řekl: "Nikdy bych si nepomyslel, že to řeknu, ale přál bych si, aby včera v lese bylo Temných bratrů aspoň čtyři tisíce."
Gardan si odplivl přes zeď. "Stejně je dobré, že se ti to tak povedlo, vrchní lovčí. Přijde nám vhod, povraždí-li se navzájem."
Martin se nevesele zasmál. "Také je dobře, že Temní bratři zabíjejí na potkání. Sice je mi jasné, že to nedělají z lásky k nám, ale hlídají jižní křídlo."
Arutha se vmísil do hovoru. "Pokud ovšem byla ta včerejší tlupa ojedinělý případ. Jestliže Bratrstvo opouští Zelené srdce, budeme se muset brzy obávat o Tulan, Jonril a Cars."
"Jsem moc rád, že si nerozumějí," podotkl Fannon. "Kdyby uzavřeli příměří..."
Martin zavrtěl hlavou. "Peklomoři jsou ochotni obchodovat pouze s dodavateli zbraní a s renegáty, kteří jim slouží za zlato. Nemají pro nás žádný další význam. A podle všeho, Tsurané jsou rozhodnuti změřit síly. Peklomoři nemají o nic menší cíle než my."
Fannon se ohlédl po chystajícím se tsuranském vojsku. Jasně zbarvené standarty se zvláštními, dosud nespatřenými symboly a ornamenty byly rozmístěny na různých místech podél nepřátelské čelní linie. Pod každým praporem stály ve skupinách stovky válečníků v různobarevných zbrojích.
Zazněl zvuk trubky a tsuranští vojáci obrátili tváře k hradbám. Každá ze standart byla vynesena o tucet kroků dopředu a zasazena do země. Hrstka vojáků s vysokými chocholy na přilbách, považovaná královskými vojáky za důstojníky, vykročila vpřed a zastavila se napůl cesty mezi vojskem a vlajkonoši. Jeden z nich, oděný ve světle modré zbroji, něco zvolal a ukázal přitom na pevnost. Z řad srocených nepřátel se vznesl jednotný výkřik a potom se další důstojník, tentokrát v jasně červené zbroji, pomalu vydal nahoru k hradu.
Arutha společně s ostatními v tichosti sledovali muže, jehož kroky beze spěchu ukrajovaly vzdálenost k bráně. Nedíval se napravo ani nalevo, ani nahoru na lidi na hradbách, pochodoval s očima upřenýma přímo před sebe, dokud nedošel až k bráně. Tam vyňal velkou sekeru a třikrát zabušil rukojetí na vrata.
"Co to dělá?" zeptal se Roland, který právě vyšel po schodech nahoru.
Tsuran znovu zabouchal na hradní bránu. "Myslím," promluvil Dlouhý Luk, "že nás vyzývá k otevření a opuštění pevnosti."
Potom se Tsuran napřáhl, mrštil sekerou proti vratům a nechal ji v nich zaseknutou. Beze spěchu se obrátil a pomalu odcházel pryč, nazpět k jásajícím Tsuranům.
"Co teď?" chtěl vědět Fannon.
"Myslím, že vím," řekl Martin a sňal luk, který mu visel přes rameno. Vytáhl šíp a nasadil jej na tětivu. Natáhl a vystřelil. Šíp se zabodl do země přesně mezi nohama tsuranského důstojníka a muž zastavil.
"Hadatští horalé z Yabonu mají podobné rituály," vysvětloval Martin. "Přikládají obrovskou důležitost předvádění odvahy a zručnosti tváří v tvář nepříteli. Někoho se dotknout a nechat jej naživu je čestnější než jej zabít." Ukázal směrem k důstojníkovi, který se ani nepohnul. "Kdybych jej zabil, byl bych beze cti, protože on nám ukázal, jak je statečný. Ale můžeme jim ukázat, že víme, jak hrát tuhle hru."
Tsuranský důstojník se obrátil, vytrhl šíp ze země a přelomil jej ve dví. Otočil tvář k pevnosti, vyhodil zlomený šíp do výše a vzdorovitě zavolal na ty, kteří stáli na hradbách. Dlouhý Luk znovu namířil a vystřelil. Druhý šíp se snesl dolů a odřízl péra z důstojníkovy helmice. Tsurané ztichli, když brka začala poletovat kolem jeho obličeje.
Roland nad tím zásahem nadšeně výskl a na hradbách vypukl jásot. Tsuran si pomalu sňal přilbu.
Martin řekl: "Nyní vyzývá jednoho z nás, buď aby ho zabil a ukázal, že nám chybí čest, nebo aby vyšel z hradu a odvážil se mu postavit čelem."
Fannon rozhodně prohlásil: "Nedovolím, aby se otevřely brány kvůli nějakému dětinskému soupeření!"
Dlouhý Luk se zašklebil. "Potom tedy pozměníme pravidla." Natáhl se přes okraj ochozu a zavolal dolů na nádvoří: "Garrete, tupý šíp na ptáky!"
Garret, stojící na nádvoří pod nimi, vyňal ze svého toulce šíp na střílení ptáků a hodil jej Martinovi. Martin ukázal ostatním těžkou kovovou kuličku, která sloužila místo špičky a používala se k omráčení lovných ptáků, jež by ostrý šíp roztrhal. Napjal tětivu, zamířil a vypustil upravený šíp.
Ten zasáhl tsuranského důstojníka do žaludku a odhodil jej dozadu. Každý na hradbách si dokázal představit zvuk, který Tsuran vydal, když mu kovový hrot vyrazil dech. Nepřátelské vojsko vztekle vykřiklo, utišilo se však, když zasažený muž vstal, očividně mimo sebe, ale jinak nevykazující známky zranění. Předklonil se, ruce opřel o kolena a zvracel.
Arutha suše podotkl: "Zásah přímo do jeho důstojnické vážnosti."
"No," řekl Fannon, "myslím, že je čas dát jim další lekci z královského válečného umění." Zvedl ruku vysoko nad hlavu. "Katapulty!" zvolal.
Z vrcholků věží podél hradeb a nahoře na pevnosti zavlály signalizační vlajky. Spustil ruku a výkonná zařízení vymrštila svá ramena. Z menších věží, na kterých byly rozmístěny balisty, zdálky vyhlížející jako gigantické kuše, se snesla záplava oštěpům podobných střel, zatímco z horní části pevnosti vymrštily katapulty koše plné kamení. Sprška střel a balvanů dopadla na nepřátelské vojsko, tříštila hlavy a končetiny a zapříčinila v jejich řadách vznik nepravidelných mezer. Obránci hradu slyšeli nářky a výkřiky zraněných, mezitím však už byly katapulty opět nabity a připraveny ke střelbě.

Tsurané pobíhali kolem dokola v nastalém zmatku, a když je zasáhla druhá vlna kamení a oštěpů, dali se bezhlavě na útěk. Obránci na hradbách propukli v ryčný jásot, který však odumřel, když spatřili, že Tsurané se znovu formují mimo dosah jejich strojů.
Gardan prohlásil: "Mistře šermíři, zdá se mi, že chtějí počkat, až nám dojdou síly."
"Myslím, že se mýlíš," řekl Arutha a natáhl ruku s namířeným ukazováčkem. Všichni se podívali naznačeným směrem: veliký počet Tsuranů se oddělil od hlavního voje a vyrazil kupředu, aby se zastavil těsně před dosahem jejich střel.
"Vypadá to, že se připravují k útoku," poznamenal Fannon, "ale proč jen s částí svých jednotek?"
Přišel k nim voják a ohlásil: "Výsosti, nikde jsme nezaznamenali příznaky toho, že by Tsurané chtěli zaútočit z jiné strany."
Arutha pohlédl na Fannona. "A proč útočí jen na jednu stěnu?" Po několika minutách princ prohodil: "Odhaduji tak tisíc."
"Spíš dvanáct set," upřesnil Fannon. Viděl, jak se v zadních řadách nepřítele objevily obléhací žebříky a postupují dopředu. "Teď, nebo nikdy."
Tisíc obránců čekalo uvnitř hradních zdí. Další muži z Crydee sice ještě byli k dispozici v odlehlých posádkách a hlídkových pozicích, ale hlavní jádro vévodových sil bylo zde. Fannon řekl: "Vydržíme jejich nápor tak dlouho, dokud zůstanou hradby neporušené. Pokud nebudou ve větší přesile než deset proti jednomu, dokážeme se s tím vypořádat."
I z ostatních hradeb přiběhli poslové. "Stále nic nepodnikají pod východní, severní ani jižní stěnou, mistře šermíři," hlásil jeden z nich.
"Zdá se, že jsou předurčeni k tomu, aby to dělali tím nejsložitějším způsobem." Fannon se na chvilku zamyslel. "Málo z toho, co jsme viděli, je pochopitelné. Nájezdy smrti, pochodování na dostřel katapultů, zbytečné plýtvání s časem při hrách se ctí. Přesto jim nechybějí dovednosti a nedostaneme od nich nic zadarmo." Strážnému pak řekl: "Předej zprávu, aby byli na ostatních hradbách ostražití, a buďte připraveni se v případě nutnosti přesunout."
Poslové odběhli a vyčkávání pokračovalo. Slunce se přesunulo po obloze za záda útočníků a do jeho západu zbývala hodina. Náhle zazněl hlahol rohů a víření bubnů a v panujícím hluku Tsurané zaútočili. Katapulty vymrštily své střely a mezi Tsurany vyoraly široké brázdy padlých. Přesto přicházeli další, tak dlouho, dokud se neprodrali až na dostřel čekajících lučištníků. Nájezdníky zaplavila vlna šípů a skosila přední řady do posledního muže, ale ti za nimi zaujali jejich místa, jasně pomalované štíty drželi nad hlavami a mířili k hradbám. Půltuctukrát muži klesli bez života k zemi a pustili se obléhacích žebříků jen proto, aby je místo nich mohli zvednout další, a pokračovali v postupu.
Tsuranští lukostřelci odpověděli svým protivníkům na hradbách stejnou sprškou šípů a muži z Crydee padali dolů z ochozů. Arutha se sklonil a ukryl se za hradby, když mu několik šípů prosvištělo nad hlavou. Potom se odvážil vyhlédnout mezi průhledy zubaté zdi. Jeho zorné pole zcela vyplnily hordy útočníků a přímo před ním se náhle objevil žebřík. Voják v jeho blízkosti popadl jeho horní konec a odstrčil jej od stěny. Druhý mu při tom pomáhal tyčí s hákem.
Arutha slyšel výkřiky Tsuranů, kteří padali se žebříkem. První voják, který odstrkával žebřík, pojednou spadl dozadu a z oka mu trčel tsuranský šíp. Padal a padal, až zmizel v hloubce nádvoří.
Náhle zpod hradeb zaznělo zvolání a Arutha vyskočil na nohy, riskuje přitom zásah šípem. Podíval se dolů. Podél celého úpatí vysoké stěny se stahovali tsuranští válečníci a poté se uchýlili do bezpečí vlastních řad.
"Co to dělají?" divil se Fannon.
Tsurané utíkali tak dlouho, dokud nebyli spolehlivě mimo dostřel katapultů, pak se obrátili a zformovali se do zástupů. Důstojníci procházeli sem a tam mezi svými muži a k něčemu je nabádali. Po chvilce propukli seřazení Tsurané v jásot.
"Ať se propadnu!" ozvalo se po Aruthově levici. Otočil se a uviděl Amose Traska s námořnickou šavlí v ruce. "Ti blázni si gratulují k tomu, že byli rozsekáni na kusy."
Scéna pod hradem byla příšerná. Tsuranští vojáci leželi rozeseti všude kolem jako nějaké hračky, které rozházelo obrovské nepořádné dítě. Několik se jich chabě plazilo a sténalo, ale většina z nich byla mrtvá.
Fannon řekl: "Počítám, že ztratili tak stovku nebo víc. Nedává to žádný smysl." Obrátil se k Rolandovi a Martinovi. "Zkontrolujte ostatní hradby." Oba odspěchali pryč. "Co to teď dělají?" zeptal se a pozoroval Tsurany. V rudé záři zapadajícího slunce je stále viděl sešikované v řadách, zapalovali louče a předávali je dál. "Určitě nechtějí zaútočit za soumraku? Budou ve tmě padat jeden přes druhého jako hrušky."
"Kdo ví, co mají za lubem?" zavrtěl hlavou Arutha. "Ještě jsem neslyšel, že by byl kdy útok pojat tak podivně."
Amos se ozval: "Prosím prince za prominutí, ale cosi o umění boje vím ze svých mladých let - a také jsem nikdy o ničem takovém neslyšel. Ani Keshané, kteří plýtvají psími vojáky jako opilý námořník penězi, ani oni by se nepokusili o takový čelní útok. Dal bych ruku do ohně, že chystají nějaký podraz."
"Ano," přisvědčil Arutha. "Ale jaký?"

Tsurané nepolevovali v útoku celou noc. Střemhlav se vrhali proti hradbám, aby umírali u jejich základny. Jednou se hrstce z nich podařilo dostat až nahoru, ale byli rychle pobiti a žebříky shozeny dolů. Za svítání se Tsurané stáhli. Arutha, Fannon a Gardan sledovali, jak Tsurané dosáhli bezpečí své pozice mimo dosah jejich šípů a katapultů. Při východu slunce se objevilo moře pestrobarevných stanů a nepřátelé se vrátili do svého tábora. Obránce udivilo množství mrtvých Tsuranů podél hradní zdi.
Po několika hodinách se stal pach mrtvých těl nesnesitelný. Fannon se přišel poradit s vyčerpaným Aruthou, jenž se právě chystal k opožděnému spánku. "Tsurané neučinili žádný pokus, aby získali zpět své mrtvé."
Arutha řekl: "Není žádný běžný jazyk, kterým bychom se s nimi mohli dorozumět, pokud k nim ovšem nechceš vyslat otce Tullyho s vlajkou příměří."
Fannon odpověděl: "Určitě by šel, ale nebudu jej vystavovat takovému nebezpečí. Ale přesto by nám během jednoho, dvou dnů mohla ta mrtvá těla způsobit velké problémy. Kromě zápachu a much s nespálenými mrtvolami přicházejí

nemoci. Je to způsob, kterým nám bohové dávají najevo svou nespokojenost s neúctou k mrtvým."
"Potom," prohlásil Arutha a natáhl si boty, které si právě vyzul, "se půjdeme raději podívat, co se s tím dá dělat."
Vrátili se k bráně, cestou tam uviděli Gardana, který už dělal plány, jak těla odstranit. Tucet dobrovolníků čekalo u vrat, aby shromáždili mrtvoly na jednu hromadu a pohřbili je žehem.
Arutha a Fannon došli k bráně, právě když Gardan vedl muže ven. Na hradbách stáli v bojovém střehu lukostřelci, aby případně kryli jejich návrat do pevnosti, ale brzy bylo jasné, že Tsurané nemají v úmyslu skupině škodit. Několik jich přišlo až na samý okraj jejich linie, posadili se a sledovali královské vojáky při práci.
Po půl hodině začalo být zřejmé, že muži z Crydee nebudou schopni dokončit práci, aniž by je příliš vyčerpala. Arutha zamýšlel poslat jim posily, ale Fannon to odmítl s tím, že to je možná to, na co Tsurané čekají. "Kdybychom měli dostat dovnitř početný oddíl, mohlo by se nám to stát osudným. Zavřeme-li bránu, přijdeme o muže, kteří zůstanou venku, a necháme-li ji otevřenou příliš dlouho, Tsurané vtrhnou dovnitř." Arutha musel souhlasit. Uvelebili se, aby sledovali své lidi, pracující v horkém dopoledni.
K polednímu tucet neozbrojených Tsuranů prošel podél dělící linie a opatrně se přiblížil k pracovní skupině. Ti na hradbách je ostře sledovali, ale když Tsurané dosáhli místa, kde se lopotili muži z Crydee, v tichosti začali zvedat mrtvá těla a nosit je na pohřební hranici.
S pomocí Tsuranů byly mrtvoly naskládány do vysoké hromady. Byly zapáleny louče a zanedlouho už těla zabitých polykaly plameny. Tsurané, kteří pomáhali dopravit těla na hranici, se dívali na muže, jenž vedl dobrovolníky. Stál opodál hořící vatry. Pak jeden z nepřátel promluvil a on i všichni jeho druhové se poklonili na znamení úcty těch, kteří byli spáleni. Důstojník, který vedl vojáky z Crydee, rozkázal: "Poctu mrtvým!" Dvanáct mužů z Crydee se postavilo do pozoru a zasalutovalo. Potom se Tsurané obrátili čelem ke královským vojákům a opět se uklonili. Důstojník zvolal: "Opětovat pozdrav!" a dvanáct mužů z Crydee zasalutovalo Tsuranům.
Arutha nevěřícně kroutil hlavou při pohledu na muže, kteří se snažili ještě před chvílí pobít navzájem, pak pracovali bok po boku, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě, a teď jedni druhým salutovali. "Otec říkával, že mezi podivným lidským podnikáním je válka rozhodně tím nejpodivnějším."

Když stálo slunce už nízko nad obzorem, přišli znovu. Jedna vlna útočníků za druhou se valila proti hradbám, aby se roztříštila o jejich úpatí. Čtyřikrát za noc udeřili a čtyřikrát byli odraženi.
Teď přišli znovu a Arutha pokrčením ramen zahnal únavu a přichystal se ještě jednou k boji. Viděl další Tsurany, připojivší se k těm před hradem, dlouzí hadi loučí se vinuli od lesů na severu. Po posledním útoku bylo jasné, že situace se obrací ve prospěch Tsuranů. Obránci byli po dvou nocích boje vyčerpáni a Tsurané do válečné vřavy vysílaly stále čerstvé oddíly vojáků.
"Chtějí nás utahat k smrti, ať to stojí, co to stojí," řekl zemdlený Fannon. Chystal se něco rozkázat strážím, když se v jeho obličeji objevil zvláštní výraz. Zavřel oči a sesul se k zemi. Arutha jej v pádu zachytil. Ze zad mu trčel šíp. Voják klečící po jeho boku se se zděšením v očích podíval na Aruthu, jako by se ptal: Co si teď počneme?
Arutha vykřikl: "Vezměte ho do pevnosti k otci Tullymu," a klečící muž společně s dalším vojákem zvedli bezvědomého mistra šermíře a snášeli jej dolů. Třetí voják se zeptal: "Jaké jsou rozkazy, Výsosti?"
Arutha se otočil dokola a viděl obavy ve tvářích crydeeských vojáků. Zvolal: "Jako doposud. Braňte hradby."
Boj byl skutečně těžký. Půltuctukrát se Arutha musel osobně utkat v souboji s tsuranskými vojáky, kterým se podařilo vylézt na vrchol stěny. Potom, po nekonečně dlouhé době, se Tsurané stáhli.
Arutha stál a lapal po dechu, šaty pod hrudním plátem promáčené potem. Zavolal o vodu a hradní sluha přiběhl se džberem. Napil se, po něm i všichni kolemstojící a znovu se obrátil, aby pozoroval nepřátelské šiky.
Opět Tsurané vyčkávali těsně za hranicí dostřelu katapultů a počet jejich loučí se zdál nezmenšený. "Princi Arutho," ozval se hlas za ním. Otočil se. Před ním stál vrchní podkoní Algon. "Právě jsem se doslechl o Fannonově zranění."
Arutha se zeptal: "Jak je mu?"
"Bylo to těsné. Rána je vážná, ale ne smrtelná. Tully si myslí, že přežije-li další den, vylíže se z toho. Ale nebude moct velet týdny, možná déle."
Arutha věděl, že Algon čeká na jeho rozhodnutí. Princ byl rytíř-kapitán královských armád a bez Fannona, velitel posádky. Byl ale rovněž nezkušený a mohl předat velení vrchnímu podkonímu. Arutha se rozhlédl kolem. "Kde je Gardan?"
"Tady, Výsosti," ozval se výkřik z místa dole na hradbách nedaleko od nich. Aruthu seržantův vzhled překvapil. Jeho temná pleť byla skoro šedivá od prachu, který se na něj přilepil a díky potu pevně držel. Jeho tunika i tabard byly prosáklé krví, která rovněž pokrývala jeho paže až k loktům.
Arutha sklonil oči ke svým vlastním rukám a zjistil, že vypadají stejně. Zavolal rozkaz: "Ještě vodu!" a oznámil Algonovi: "Gardan se stává mým zástupcem. Kdyby se mi cokoliv přihodilo, převezme velení nad posádkou. Jmenuji tímto Gardana dočasně mistrem šermířem."
Algon na chvíli zaváhal, jako by chtěl něco říci, pak přes jeho tvář přeběhl záblesk úlevy. "Ano, Výsosti. Rozkazy?"
Arutha se podíval zpátky směrem k řadám nepřátel, potom na východ. Objevovalo se tam první světlo nepravého svítání a slunce mělo vystoupat nad hory za necelé dvě hodiny. Zdálo se, že zvažuje známé skutečnosti, zatímco si smýval z rukou a obličeje krev. Konečně řekl: "Najděte Dlouhého Luka."
Vrchní lovčí byl vyvolán a dostavil se k princi za několik minut, následován Amosem Traskem, jemuž se po tváři rozléval široký úsměv. "Ať se propadnu, ti ale umí bojovat," prohlásil námořník.
Arutha si jeho poznámky nevšímal. "Je mi jasné, že na nás plánují vyvíjet neustálý a trvalý tlak. S tak malým zájmem, jaký chovají ke svým vlastním životům, nás mohou vyčerpat za pár týdnů. To je jediná věc, se kterou jsme nepočítali, s odhodlaností jejich mužů vrhat se do náruče jisté smrti. Chci nechat severní, jižní a západní stěny holé. Nechte tam

dost mužů, aby mohli hlídat a udržet se proti útočníkům, dokud se jim nedostane posil, ale ostatní přiveďte sem. Vojáci, kteří jsou tady, ať si odpočinou. Chci, aby se hlídky střídaly po šesti hodinách po celý den. Martine, jsou nějaké zprávy o dalším stěhování Temných bratrů?"
Dlouhý Luk pokrčil rameny. "Měli jsme toho trochu moc, Výsosti. Všichni moji muži byli posledních několik týdnů soustředěni v severních lesích."
Arutha se zeptal: "Myslíš, že bys mohl ještě před svítáním poslat několik stopařů, aby proklouzli přes hradby?"
Dlouhý Luk přemýšlel. "Kdyby se vydali na cestu okamžitě, a jestliže Tsurané nehlídají východní stěnu příliš pozorně, pak ano."
"Udělej to. Temní bratři nejsou takoví blázni, aby zaútočili na takovéhle vojsko, ale kdyby se podařilo najít několik tlup o velikosti té minulé a zopakovat tvou lest..."
Martin se zašklebil. "Povedu je sám. Raději bychom měli vyrazit hned, než bude úplné světlo." Arutha jej propustil a Martin utíkal dolů ze schodů. "Garrete!" zavolal. "Pojď, hochu. Užijeme si trochu legrace." Muži na hradbách slyšeli hlasité zasténání, když Martin shromažďoval své průzkumníky.
Arutha řekl Gardanovi: "Chci, aby do Carsu a Tulanu byly poslány vzkazy. Použij pět holubů do každého z měst. Nařiď baronům Belamymu a Tolburtovi, aby uvolnili své posádky a vyslali je neprodleně lodí do Crydee."
Gardan namítl: "Výsosti, to ale zbaví jejich města obranyschopnosti."
Algon se k námitce připojil. "Stěhují-li se Temní bratři na Severní pláně, budou mít Tsurané příští rok volnou cestu do jižních pevností."
Arutha řekl: "Za předpokladu, že se Temné bratrstvo stěhuje hromadně, což možná nestěhuje, a pokud Tsurané zjistí, že opustili Zelené srdce, což možná nezjistí. Mě znepokojuje tato bezprostřední hrozba, ne nějaká možná příštího roku. Pokud udrží takovýhle tlak trvale, jak dlouho můžeme vydržet?"
Gardan pokrčil rameny. "Několik týdnů, snad měsíc. Ne déle."
Arutha znovu pozorně zkoumal tsuranské ležení. "Drze si postavili stany podél okraje města. Potulují se našimi lesy a bezpochyby stavějí žebříky a obléhací stroje. Vědí, že nemůžeme podniknout hromadný výpad. Ale s osmnácti sty čerstvými vojáky z jižních pevností, útočícími po pobřežní cestě a z pláží, a s posádkou, valící se přímo kupředu, je můžeme z Crydee vystrnadit. Jakmile bude obléhání prolomeno, budou se muset stáhnout do východních enkláv. Můžeme je bez přestávky honit na koních a hlídat, aby se znovu nesrotili. Potom můžeme vrátit posily zpět do jižních posádek a příštím jarem budou připraveni odrazit jakýkoliv tsuranský útok."
Gardan poznamenal: "Dost smělý plán, Výsosti." Zasalutoval a opustil hradby s Algonem v patách.
Amos Trask nadhodil: "Vaši velitelé jsou opatrní muži, Výsosti."
Arutha se zeptal: "Ty souhlasíš s mým plánem?"
"Kdyby Crydee padlo, co na tom, že padne Cars nebo Tulan? Pokud ne letos, tak příští rok určitě. Mohlo by to být zrovna tak v jednom boji jako ve dvou nebo ve třech. Jak řekl seržant, je to smělý plán. Ale loď nemůžete získat, aniž byste se přiblížil natolik, abyste se mohl dostat na palubu. Máte myšlení dobrého korzára, kdyby vás někdy unavilo být princem, Výsosti."
Arutha si změřil Amose Traska se skeptickým úsměvem. "Korzár, je to tak? Myslel jsem, že se prohlašujete za poctivého obchodníka."
Amos vypadal na chvilku lehce vyvedený z rovnováhy. Potom propukl v srdečný smích. "Jenom jsem říkal, že mám pro Crydee zboží, Výsosti. Nikdy jsem se nezmínil, jak jsem k němu přišel."
"Dobrá, teď nemám na vaši pirátskou minulost čas."
Amose ta slova bodla jako vosa. "Nejsem pirát, pane. Sidonie měla pověření od markýze z Velké Keshe, které mi předal guvernér v Durbinu."
Arutha se zasmál. "Zajisté! A všichni vědí, že na světě není poctivější a právo ctící skupina, plavící se po volných mořích, než kapitáni z Durbinského pobřeží."
Amos pokrčil rameny. "Mají sklony k tomu, být trošku popudliví, to je pravda. A někdy si po svém vykládají představu o volné plavbě po volném moři, ale my dáváme raději přednost názvu privateer."
Zaduly trubky a zaduněly bubny a s ječivým válečným pokřikem se Tsurané vyřítili proti hradbám. Obránci vyčkávali, a jakmile útočící nepřátelé překročili neviditelné pásmo, značící hranici dostřelu crydeeských válečných strojů, snesla se mezi ně sprška smrti. Přesto přicházeli další.
Tsurané přešli další neviditelnou linii, za níž je čekala smrt v podobě šípů hradních lučištníků. Přesto přicházeli.
Valící se hordy se dostaly až ke stěně a obránci jim na hlavy házeli balvany a odstrkovali žebříky od zdi, rozsévajíce smrt mezi ty dole, mnoho nepřátel padlo. Přesto přicházeli.
Arutha rychle nařídil další doplnění posil a namířil je na místa nejtěžších bojů. Muži pospíchali splnit jeho rozkazy.
Sám pak stál na horní části západní stěny, uprostřed nejhustší vřavy, a odpovídal na útok útokem. Odrážel jednoho válečníka za druhým, jakmile dosáhli vrcholku hradeb. Dokonce byl schopen vnímat veškeré dění kolem, vykřikoval rozkazy, naslouchal odpovědím, zachytával obrazy ostatních vojáků. Viděl Amose Traska, odzbrojeného, jak udeřil Tsurana pěstí do obličeje takovou silou, že spadl z hradeb dolů. Potom se opatrně ohnul a zvedl svou šavli, jako by si ji tam prostě odložil, když se překulil po ochozu. Gardan se pohyboval mezi bojujícími druhy, radil obráncům, podporoval jejich bojového ducha a vedl je tak až za bod, kdy by se byli bývali už poddali svému vyčerpání.
Arutha pomohl dvěma vojákům odstrčit další žebřík, pak zíral, chvilkově zmaten, na jednoho z nich, jak se pomalu otáčí, sedá si na paty a dívá se na svou hruď, ze které trčí tsuranský šíp. Muž se pak opřel zády o stěnu a zavřel oči, jako by se rozhodl trochu se prospat.
Arutha zaslechl, jak někdo volá jeho jméno. Gardan stál několik stop od něj a ukazoval na severní úsek západní stěny. "Zdolali hradby!"

Arutha se prohnal kolem Gardana a v běhu řval: "Rozkaz zálohám, ať mě následují!" Řítil se podél zubatých výčnělků, dokud se nedostal k místu, kde byla obrana prolomena. Tucet Tsuranů stálo na každé straně dobytého úseku, rozšiřovali jej a bránili své druhy, kteří šplhali nahoru. Arutha se vrhl do čela, prodral se skrz unavené a překvapené strážné, kteří byli zatlačováni zpět podél ochozu. Arutha ťal mečem za štít prvního z Tsuranů a probodl mu krk. Nepřítelova tvář odrážela překvapení, potom se muž sesul a přepadl na nádvoří. Arutha zaútočil na dalšího s pokřikem: "Za Crydee! Za Království!"
To už byl Gardan u nich, tyčil se nad všemi jako černý obr a rozdával rány napravo nalevo. Náhle muži z Crydee začali postupovat po úzkém chodníčku kupředu jako přílivová vlna z masa a oceli. Tsurané stáli na svých místech, nechtěli se vzdát těžko dobyté výhody, a byli pobiti do posledního muže.
Arutha zasáhl tsuranského bojovníka spodním úderem svého rapíru a odhodil jej na zem v hloubce pod nimi. Pak se otočil a zjistil, že hradby jsou opět pod kontrolou obránců. Z řad Tsuranů se ozvalo troubení rohů a útočníci se stáhli. Arutha si všiml, že slunce už vystoupilo nad hory na východě. Konečně se dočkali rána. Přehlížel scénu pod sebou a cítil se náhle vyčerpanější než kdy dříve. Pomalu se obrátil a spatřil, že každý z mužů na hradbách na něj upírá oči. Vtom jeden z nich zvolal: "Sláva Aruthovi! Sláva princi z Crydee!"
Pak už se hrad otřásal salvami jásotu. Všichni do jednoho skandovali: "Arutha! Arutha!"
Arutha se tázavě podíval na Gardana a zeptal se: "Proč?"
S výrazem uspokojení seržant odpověděl: "Viděli, že jste se osobně zúčastnil boje proti Tsuranům, nebo se to doslechli od druhých. Jsou to vojáci a od svého velitele očekávají jisté věci. Teď jsou to vaši lidé tělem i duší, Výsosti."
Arutha stál tiše, zatímco vzduch byl plný nadšeného volání. Po chvíli zvedl ruku a nádvoří utichlo. "Počínali jste si dobře. Crydee je v dobrých rukách svých vojáků." Promluvil ke Gardanovi. "Vyměňte hlídky na hradbách. Možná nebudeme mít moc času na vychutnávání vítězství."
Jako kdyby se v jeho slovech ukrývala předpověď, stráže na nejbližší věži vykřikly: "Výsosti, podívejte se!"
Arutha spatřil, že tsuranské šiky byly znovu semknuté. Unaveně prohodil: "Copak nemají žádnou hranici?"
Namísto očekávaného útoku však z jejich řad vyšel jediný Tsuran, podle opeřené helmice beze sporu důstojník. Ukázal na hradby a Tsurané propukli v nadšený jekot. Kráčel dál až na území dosahu šípů. Několikrát se přitom zastavil a ukázal na hradby. Jeho modrá zbroj se v ranním slunci zářivě blýskala a útočníci s širokými gesty provolávali slávu hradu.
"Výzva?" nadhodil Gardan, sleduje zvláštní představení muže, který se právě otočil zády, nebral v potaz nebezpečí, v němž se tím ocitl, a kráčel zpět k vlastním řadám.
"Ne," řekl Amos Trask a stoupl si vedle Gardana. "Myslím, že vzdávají hold statečnému nepříteli." Amos nepatrně zavrtěl hlavou. "Podivní lidé."
Arutha položil spíše řečnickou otázku. "Budeme těmto lidem vůbec někdy rozumět?"
Gardan položil dlaň Aruthovi na rameno. "Pochybuji. Podívejte, opouštějí pole."
Tsurané pochodovali zpátky ke svým stanům, vztyčeným před zbytky města Crydee. Zanechali pouze několik hlídek, které pozorovaly hrad, ale bylo zřejmé, že hlavní síla byla stažena a bude vyčkávat. Gardan poznamenal: "Já bych dal příkaz k dalšímu útoku." V jeho hlase se zřetelně ozývala nedůvěra. "Musí přece vědět, že nemáme daleko k naprostému vyčerpání. Proč nepokračují v tlaku?"
Amos řekl: "Kdo ví? Možná jsou také unaveni."
Arutha zavrtěl hlavou. "Tyhle noční útoky mají svůj význam, ale já nevím jaký." Pokrčil rameny. "Časem se dozvíme, co na nás chystají. Nechte na hradbách hlídky, ale muži ať si odpočinou na nádvoří. Asi je jasné, že se jim nechce útočit za bílého dne. Nechte z kuchyně donést jídlo a vodu na opláchnutí." Příkazy byly předány a muži opustili své pozice. Někteří zůstali sedět na ochozech pod hradbami a na schodech, příliš unaveni, než aby se plahočili dolů. Další slezli na nádvoří a odhodili své zbraně stranou. Seděli ve stínu opevnění a sluhové mezi nimi roznášeli džbery s čerstvou vodou. Arutha se opřel zády o zeď. Tiše sám k sobě zabručel: "Oni se vrátí."
Vrátili se znovu v noci.

Kapitola osmnáctá
OBLÉHÁNÍ

Zranění muži sténali a nad horami se pomalu vyhoupl sluneční kotouč. Dvanáct za sebou jdoucích nocí se Tsurané vrhali proti hradbám, aby se za východu stáhli do svého tábora. Gardan stále neviděl žádný rozumný důvod, který by je hnal k nebezpečným nočním útokům. Sledoval, jak Tsurané sbírali své mrtvé a potom se vraceli zpět do ležení. Nechápavě kroutil hlavou. "Jsou divní. Jejich lučištníci nemohou střílet na hradby, jakmile jednou vztyčí žebříky, aby nezabíjeli vlastní muže. My takový problém nemáme, víme, že každý tam dole je nepřítel. Nechápu ty lidi."
Arutha si necitlivýma rukama smýval vsedě krev z obličeje a nevšímal si, co se děje kolem. Byl příliš unaven, aby Gardanovi odpověděl. "Tady," ozval se hlas poblíž a on stáhl navlhčenou látku z obličeje. Uviděl nabízený pohár. Přijal jej a jediným douškem jej vyprázdnil, vychutnávaje sílu dobrého vína.
Carline stála před ním, oblečená v tunice a kalhotách a u boku se jí houpal meč. "Co tady děláš?" zeptal se Arutha a vlastní unavený hlas mu zněl ostře a skřípavě.
Carlinino chování bylo rozhodné. "Někdo musí donést vodu a jídlo. Když jsou všichni muži celou noc na hradbách, kdo si myslíš, že je ráno schopen služby? Ne snad ta ubohá hrstička sluhů, kteří jsou příliš staří na to, aby bojovali, to je jisté."
Arutha se rozhlédl a spatřil další ženy, dámy z hradu vedle služek a manželek rybářů, jak procházejí mezi muži, kteří

vděčně přijímali nabízené jídlo a pití. Na tváři se mu objevil pokřivený úsměv. "Jak je?"
"Celkem dobře. Přesto odhaduji, že sezení ve sklepě je svým způsobem stejně vyčerpávající jako boj na hradbách. Každý zvuk bitvy, který tam dolehne, přiměje nějakou ženu k slzám." V jejím hlase zaznívalo lehký nesouhlas. "Mačkají se k sobě jako králíci. Ach, je to tak únavné." Chvilku stála tiše, pak se zeptala: "Viděl jsi Rolanda?"
Podíval se kolem sebe. "Minulou noc, na okamžik." Zakryl si tvář uklidňující chladivostí látky. Po chvíli ručník opět sňal a dodal: "Nebo to možná bylo předminulou noc. Ztratil jsem pojem o čase." Ukázal na ochoz, který byl nejblíže k pevnosti. "Měl by být někde tam. Dal jsem mu na starost zadní hlídky. Je zodpovědný za odražení bočního útoku."
Carline se usmála. Věděla, že Roland by se chtěl zúčastnit boje, ale s jeho povinnostmi to bylo nepravděpodobné, dokud Tsurané nezaútočí ze všech stran. "Děkuji ti, Arutho."
Arutha předstíral, že neví, o čem je řeč. "Za co?"
Poklekla a políbila jej na mokrou tvář. "Za to, že mě znáš lépe, než znám někdy samu sebe." Vstala a odešla pryč.

Roland procházel podél střílen a sledoval vzdálený les za širokým volným prostorem, jenž se táhl při východní stěně. Připojil se ke strážným stojícím u poplašného zvonu a zeptal se: "Něco nového?"
"Nic, pane."
Roland přikývl. "Sledujte pozorně. Toto je nejužší otevřené prostranství před hradbami. Pokud se rozhodnou zaútočit z boku, očekávám, že přijdou tudy."
Voják se odvážil: "Po pravdě, pane, proč pořád útočí jen na jednu stěnu? A proč zrovna na tu nejsilnější?"
Roland pokrčil rameny. "Nepředstírám, že to vím. Možná proto, aby ukázali své pohrdání nebo umění. Nebo z nějakého jiného, prapodivného důvodu."
Strážce se postavil do pozoru a zasalutoval. Carline se k nim potichu připlížila zezadu. Roland ji popadl za ruku a spěchal s ní odtamtud. "Jak si to představuješ, přijít sem nahoru?" spustil nevybíravě.
Její výraz úlevy nad tím, že jej našla živého a zdravého, se změnil v hněv. "Přišla jsem se podívat, jestli jsi v pořádku," zaprotestovala.
Vedl ji po schodech dolů na nádvoří a rozčiloval se: "Nejsme tak daleko od lesa, aby tsuranský lukostřelec nemohl připravit vévodu o jednoho člena rodiny. Nebudu vysvětlovat ani tvému otci, ani bratrům svoje důvody, proč jsem tě tam nechal."
"Ach! To je tvoje jediná pohnutka? Bojíš se mého otce."
Usmál se a jeho hlas zněžněl. "Ne. Samozřejmě že ne."
Opětovala jeho úsměv. "Měla jsem strach."
Roland se posadil na stupeň na úpatí schodiště, škubal plevel, který prorůstal mezi kameny a odhazoval jej na stranu. "K tomu není důvod. Arutha se postaral, abych příliš neriskoval."
Carline smířlivě prohlásila: "Ale přesto je to důležité místo. Pokud tady zaútočí, budeš muset vydržet jen s malým počtem vojáků, dokud vám nepřijdou na pomoc posily."
"Pokud zaútočí. Včera se tu zastavil Gardan a říkal, že si myslí, že je tohle brzy unaví. Že se zakopou k dlouhému obléhání a budou nás chtít vyhladovět."
Odvětila: "To by pro ně bylo osudné. Máme ve skladech dost jídla na celou zimu a oni moc potravy nenajdou, až napadne sníh."
Roland se v legraci uštěpačně otázal: "Copak to tu máme? Studentku taktiky?"
Změřila si jej jako unavený učitel výjimečně pomalu chápajícího žáka. "Poslouchám a umím si dát dvě a dvě dohromady. Domníváš se, že nedělám nic jiného, než že posedávám a čekám, až vy, muži, mi řeknete, jaká je situace? Kdybych se na to spoléhala, nedozvěděla bych se vůbec nic."
Zvedl ruce na znamení prosby. "Omlouvám se, Carline. Docela určitě nejsi žádný blázen." Vstal a vzal jednu její ruku do svých. "Ale ze mě jsi jednoho blázna udělala."
Stiskla mu dlaň. "Ne, Rolande, já jsem byla blázen. Trvalo mi skoro tři roky, než jsem pochopila, jak dobrý člověk jsi. A jak dobrý přítel." Naklonila se a lehce jej políbila. Vrátil jí polibek s překvapivou něžností. "A víc," dodala tiše.
"Až tohle skončí..." začal.
Volnou rukou mu zakryla ústa. "Teď ne, Rolande. Teď ne."
Usmál se, že chápe. "Raději bych se měl vrátit zpátky na hradby, Carline."
Znovu jej políbila a vydala se na hlavní nádvoří dokončit práci. Mladík se vyšplhal na ochoz a pokračoval v pozorování.

Bylo pozdní odpoledne, když se ozval křik stráží. "Pane! Tam v lese!" Roland se podíval naznačeným směrem a uviděl dvě postavy běžící napříč přes otevřenou plochu. Mezi stromy se ozýval hluk boje.
Královští lučištníci pozvedli své zbraně a Roland zakřičel: "Počkat! To je Dlouhý Luk!" Strážnému, který stál vedle něj, poručil: "Přineste provazy, rychle."
Dlouhý Luk s Garretem doběhli ke stěně právě v okamžiku, kdy byla lana spuštěna. Jakmile je vojáci nahoře zajistili, začali po nich spěšně šplhat. Přelezli přes vrcholek hradeb a zemdleně se sesuli po zubaté zdi na zem. Někdo jim podal dva kožené měchy s vodou a oni se zhluboka napili.
"Tak co?" zeptal se Roland.
Dlouhý Luk se usmál na půl pusy. "Našli jsme další tlupu cestovatelů mířících na sever, asi třicet mil jižně odsud. Zařídili jsme jim malou návštěvu u Tsuranů."
Garret vzhlédl k Rolandovi a kolem jeho očí se rýsovaly hluboké temné kruhy od vyčerpání. "On tomu říká tlupa. Pět stovek prokletých peklomorů v plné síle. Těch, co nás poslední dva dny pronásledovali lesem, musela být nejmíň

stovka."
Roland řekl: "Arutha bude mít radost. Tsuraně nás napadali každou noc od vašeho odchodu. Bude se nám hodit, že obrátí alespoň částečně svou pozornost jinam."
Dlouhý Luk přisvědčil. "Kde je princ?"
"Na západních hradbách, tam, kde probíhají všechny boje."
Dlouhý Luk se postavil a vytáhl zničeného Garreta na nohy. "Pojď se mnou. Raději podáme hned zprávu."
Roland dal strážným instrukce k ostražitému pozorování okolí a následoval oba lovce. Našli Aruthu, kterak dohlíží na to, jak jsou přidělovány nové zbraně místo otupených a polámaných. Kovář Gardell se svými učni sbírali ty, jež se ještě daly opravit, a vršili je na trakař, aby - až bude plný - zamířili ke kovárně a začali s prací.
Dlouhý Luk oznámil: "Výsosti, další banda peklomorů se dostala na sever. Přivedl jsem je sem, takže Tsuraně by dnes v noci mohli mít dost starostí, než aby na nás zaútočili."
Arutha vděčně odpověděl: "To je výborná zpráva. Pojď, dáme si pohár vína a ty nám povíš, co jsi viděl."
Dlouhý Luk poslal Garreta do kuchyně a následoval Aruthu a Rolanda do pevnosti. Princ poslal Gardanovi vzkaz, v němž ho žádal, aby se k nim připojil v poradním sále. Když se tam všichni shromáždili, vyzval Dlouhého Luka, aby jim vylíčil události na jeho cestě.
Martin se zhluboka napil z poháru, který stál před ním. "Nějakou chvíli to byla hra na honěnou. Lesy jsou plné jak Tsuranů, tak peklomorů. A všude je vidět známky toho, že k sobě navzájem nechovají přílišnou náklonnost. Napočítali jsme nejméně sto mrtvých na obou stranách."
Arutha se rozhlédl po ostatních třech mužích. "Víme jen málo o jejich myšlenkových pochodech, ale vypadá to od nich jako bláznovství, že se odvažují přijít tak blízko ke Crydee."
Dlouhý Luk zavrtěl hlavou. "Nemají příliš na výběr, Výsosti. Zelené srdce je téměř bez potravy a do svých hor se nemohou vrátit kvůli Tsuranům. Peklomoři se pokoušejí dostat na Severní pláně a nechtějí riskovat průchod v blízkosti Elvandaru. A protože zbývající cesty jsou nepřístupné díky tsuranským vojskům, jejich jediná cesta vede přes přilehlé lesy, pak na západ podél řeky až k pobřeží. Jakmile dojdou k moři, mohou se znovu stočit na sever. Musí se dostat do Velkého severního pohoří, než udeří zima, aby se mohli bezpečně připojit ke svým bratrům na Severních pláních."
Dopil víno a počkal, až mu sluha pohár opět naplní. "Podle všeho se téměř všichni peklomoři z jihu vydávají na cestu na Severní pláně. Vypadá to, že už je jich tady více než tisíc. Kolik jich tudy ještě projde během léta a podzimu, to ví jen bohové." Znovu se napil. "Tsuraně si budou muset hlídat východní křídlo a udělají jen dobře, když si dají pozor i na jižní. Peklomoři jsou vyhladovělí a mohli by se pokusit o nájezd na tsuranské ležení, zatímco jejich hlavní síla bude útočit na naše hradby. Kdyby se rozpoutala bitva mezi třemi stranami, nastal by zmatek."
"Pro Tsurany," prohodil Gardan.
Martin pozvedl číši jakoby k přípitku. "Pro Tsurany."
Arutha nešetřil chválou. "Počínal sis výtečně, vrchní lovčí."
"Děkuji vám, Výsosti." Zasmál se. "Nikdy bych si nepomyslel, že se dožiju dne, kdy se budu těšit z pohledu na Temné bratrstvo potulující se lesy kolem Crydee."
Arutha zabubnoval prsty do stolu. "Potrvá další dva nebo tři týdny, než budeme moci očekávat příjezd vojsk z Tulanu a Carsu. Pokud Temní bratři dostatečně potrápí Tsurany, mohli bychom vydržet i déle." Pohlédl Martinovi do očí. "Co se děje na východě?"
Dlouhý Luk rozložil své velké ruce na stole. "Nemohli jsme se dostat tak blízko, abychom toho viděli dost, ale něco se tam chystá. Mají velký počet mužů rozesetých po lese asi půl míle zpátky od okraje volného prostranství. Kdyby nebylo peklomorů, kteří se nám drželi v patách, Garret a já bychom se možná vůbec nedostali do hradu."
"Přál bych si vědět, co tam podnikají," poznamenal zamyšleně Arutha. "Tyhle noční útoky určitě kryjí nějakou lest."
Gardan se ozval: "Obávám se, že se to už brzy dozvíme."
Arutha vstal a ostatní se zvedli po něm. "V každém případě toho máme dost na práci. Ale jestli dnes v noci nepřijdou, všichni bychom toho měli využít k odpočinku. Nařiďte, ať postaví hlídky, a pošlete muže do ubytoven, ať se vyspí. Bude-li něco potřeba, najdete mě v mých komnatách."
Všichni přítomní jej následovali ven z poradního sálu a Arutha pak pomalu kráčel do svého pokoje. Jeho unavený mozek se pokoušel pochopit, že to, o čem mluvili, jsou nesmírně důležité věci, ale nepodařilo se mu to. Odložil pouze zbroj a padl oblečený napříč přes lůžko. Okamžitě usnul, ale jeho spánek byl neklidný a plný děsivých snů.
Po celý týden měli od nočních nájezdů klid, neboť Tsuraně byli opatrní a hlídali migrující Bratrstvo temné stezky. Jak Martin předpověděl, peklomory dohnal hlad k vysoké odvaze a dvakrát zaútočili přímo na srdce tsuranského ležení. Osmého dne odpoledne po prvním úderu peklomorů se Tsuraně opět shromáždili na poli před hradem a jejich šiky byly opět rozrostlé o posily z východu. Zprávy, přepravované poštovními holuby mezi Aruthou a jeho otcem, vypovídaly o nárůstu bojů i podél východní fronty. Lord Borric se domníval, že Crydee bylo napadeno oddíly čerstvě přepravenými z jejich domovského světa, poněvadž podél jeho bojové linie nebyl hlášen žádný větší pohyb tsuranských jednotek. Další zprávy přišly z Tulanu a z Carsu a jejich obsah přinesl velkou úlevu. Vojáci barona Tolburta opustili Tulan během dvou dnů od převzetí Aruthova vzkazu a jejich loďstvo se spojí s vojskem barona Bellamyho v Carsu. V závislosti na převažujícím větru potrvá jeden až dva týdny, než se posily doplaví do Crydee.
Arutha stál na svém obvyklém místě na západním valu s Martinem Dlouhým Lukem po boku. Dívali se, jak Tsuraně zaujímají pozice ve světle zapadajícího slunce, červeného signálního světla, jež smáčelo krajinu karmínovou barvou krve.
"Vypadá to, " ozval se Arutha, "že se dnes v noci chystají k velkému útoku."
Dlouhý Luk řekl: "Podle všech náznaků vyčistili oblast od nepohodlných sousedů, alespoň na nějaký čas. Peklomoři nám pomohli získat trochu času, ale nic víc, Výsosti."

"Zajímalo by mě, kolik se jich dostane až na Severní pláně."
Dlouhý Luk pokrčil rameny. "Nejspíš asi tak jeden z pěti. Ze Zeleného srdce vede na Sever dlouhá a náročná cesta i za nejpříznivějších okolností. Teď..." Nechal větu odeznít do ztracena.
Gardan vyběhl nahoru po schodech z nádvoří. "Výsosti, hlídka na věži hlásí, že Tsurané jsou sešikováni."
Zatímco mluvil, Tsurané nechali rozeznít válečné trubky i pokřiky a začali postupovat kupředu. Arutha tasil meč a mávnutím dal obsluhám katapultů rozkaz k palbě. Za katapulty a balistami následovali lučištníci, zasypávající útočníky záplavami šípů. Tsurané však přicházeli dál.
Celou noc se cizinci v jasných zbrojích v zástupech valili proti hradbám hradu Crydee. Mnozí zemřeli na poli před úpatím vysoké stěny, další u základny hradeb a několika se podařilo vyšplhat až nahoru. Také oni zaplatili svým životem. Přesto přicházeli další.
Šestkrát se vlna Tsuranů roztříštila o crydeeskou obranu. Nyní se připravovali k sedmému úderu. Arutha, pokrytý špínou a zaschlou krví, určoval, jak mají být podél zdi umístěny odpočaté oddíly. Gardan pohlédl k východu. "Jestli vydržíme ještě jednou, dočkáme se svítání. Potom bychom mohli mít chvíli klid," řekl a jeho hlas prozrazoval nesmírné vyčerpání.
"Vydržíme," prohlásil Arutha a i jeho hlas zněl jemu samotnému stejně zemdleně jako Gardanův.
"Arutho?"
Arutha spatřil Rolanda a Amose vycházející po schodech a za nimi dalšího muže. "Co se děje?" zeptal se princ.
Roland hlásil: "Na ostatních hradbách zatím klid, ale je tu něco, co bys měl vidět."
Arutha poznal v muži vzadu Lojzíka, hradního krysaře. Jeho povinností bylo vyhánět havěť z pevnosti. V rukou něco něžně držel.
Arutha se podíval pozorněji: byla to fretka, lehce sebou škubající ve světle ohně. "Výsosti," začal Lojzík a jeho hlas se třásl pohnutím, "to je -"
"Co, člověče?" naléhal Arutha netrpělivě. Útok byl na spadnutí a on nemohl mařit svůj čas truchlením nad ztrátou mazlíčka.
Roland se ujal slova, neboť Lojzík byl očividně přemožen smrtí ubohého zvířátka. "Krysařovy fretky se před dvěma dny nevrátily. Ta jediná se vyplazila ze skladiště za kuchyní. Lojzík ji tam našel před několika minutami."
Přiškrceným hlasem Lojzík prohlásil: "Jsou dobře vycvičené, pane. Jestli se nevrátily, tak proto, že jim v tom něco zabránilo. Na tohohle ubožáka někdo šlápl. Má zlomenou páteř. Musel se plazit celé hodiny, než se dostal zpátky."
Arutha odsekl: "Nevidím na tom nic důležitého."
Roland uchopil prince za paži. "Arutho, on je nechává lovit v krysích chodbách pod hradem!"
Pochopení Aruthu zasáhlo jako blesk z čistého nebe. Obrátil se ke Gardanovi a zvolal: "Kopáči! Tsurané musí kopat pod východní stěnou."
Gardan přisvědčil. "To by vysvětlovalo ten neustálý tlak na západní stranu - aby odvedli naši pozornost."
Arutha přikázal: "Gardane, převezmeš velení nad hradbami. Amosi, Rolande, vy pojďte se mnou."
Arutha uháněl po schodech dolů a pak přes nádvoří. V běhu zavolal na skupinu vojáků, aby je následovali a vzali s sebou lopaty. Doběhli na malé nádvoří za pevností a Arutha řekl: "Musíme najít ten tunel a zničit jej."
Amos poznamenal: "Vaše hradby jsou postaveny šikmo ven. Určitě poznali, že je nemohou podkopat a pak zapálit výdřevu, aby je prolomili. Jistě se snaží dostat své vojáky dovnitř hradu nebo dokonce pevnosti."
Roland vypadal silně znepokojen. "Carline! Ona a ostatní dámy jsou v těch sklepích."
Arutha nařídil: "Vezmi si nějaké lidi a jdi do sklepení." Roland okamžitě odběhl. Arutha poklekl a přitiskl ucho k zemi. Ostatní následovali jeho příkladu a poslouchali, zda uslyší zespodu zvuky krumpáčů.

Carline neklidně posedávala vedle lady Marny. Tlustá bývalá guvernantka dávala okatě najevo klidné soustředění nad svým vyšíváním, navzdory ostatním ženám, které rozrušeně šeptaly a šelestily. Zvuky bitev k nim vždy doléhaly jen jako vzdálené ozvěny, zkreslené silnými zdmi pevnosti. Nyní panovalo drásavé ticho.
"Ach! Sedět tady jako pták v kleci," povzdychla si Carline.
"Hradby nejsou vhodné místo pro dámu," odsekla jí lady Marna.
Carline vstala. Přecházela po sklepení a odříkávala: "Mohu obvazovat rány a nosit vodu. Všechny můžeme."
Ostatní dvorní dámy se po sobě podívaly, jako by princezna ztratila zdravý rozum. Žádná z nich si nedokázala představit, že by se měla podrobit takové zkoušce.
"Výsosti, prosím," řekla lady Marna, "měla byste klidně čekat. Bude tam spousta práce, až bude po bitvě. Teď byste měla odpočívat."
Carline se jí chystala ostře odpovědět, ale zarazila se. Zvedla ruku nad hlavu. "Slyšely jste něco?"
Všechny přerušily svou činnost a naslouchaly. Z podlahy se ozývalo slabé ťukání. Carline poklekla na chladnou dlažbu. "Má lady, to je neslýchané," začala lady Marna.
Carlina uťala její stěžování panovačným mávnutím ruky. "Ticho!" Položila ucho na kameny tvořící podlahu. "Něco tam je..."
Lady Glynis se otřásla. "Pravděpodobně tam běhají krysy. Tam dole jsou jich stovky." Její výraz naznačoval, že toto odhalení je nejméně příjemný představitelný fakt.
"Buďte tiše!" nařídila Carline.
Z podlahy náhle zazněl praskavý zvuk a Carline vyskočila na nohy. Z pochvy vytáhla meč, jakmile se v podlaze objevila trhlina. Kamenem projela špička dláta a v okamžení byl porušený kámen vysunut nahoru a do strany. Dámy zaječely, když se v podlaze otevřela puklina. Ve světle se ukázala hlava tsuranského válečníka, pokrytého špínou z podzemní chodby a pokoušejícího se vyšplhat nahoru. Hrot Carlinina meče se mu zabodl do hrdla a dívka zakřičela:

"Všichni ven! Přiveďte stráže!"
Většina žen seděla přimražena hrůzou, neschopna jediného pohybu. Lady Marna zvedla své objemné tělo z lavice, na níž doposud seděla, a vlepila políček jedné z městských dívek, která vyděšeně ječela. Děvče upřelo na lady Marnu děsem rozšířené oči, pak ale vyrazilo ke schodům. Jako na povel vyběhly za ní i ostatní a z plných plic volaly o pomoc.
Carline sledovala, jak Tsuran pomalu padá zpátky a blokuje otvor v podlaze. Kolem díry se však objevily další praskliny, ruce stahovaly další kamenné kostky dolů a rozšiřovaly tak průlez. Lady Marna byla napůli cesty ke schodům, když uviděla, že princezna se nepohnula z místa. "Princezno!" zavřeštěla.
Další muž se začal drápat vzhůru a Carline mu zasadila smrtelný úder. Potom byla donucena ustoupit, neboť kameny kolem jejích nohou se počaly bortit. Tsurané měli v úmyslu vytvořit široký průchod a nyní vchod zvětšovali a kameny stahovali dolů, aby se mohli vyrojit a přemoci obránce.
Jeden z mužů vyskočil nahoru a zatlačil Carlinu na stranu. Umožnil tak dalšímu, aby začal šplhat za ním. Lady Marna se hnala zpátky ke své bývalé chráněnkyni. Cestou popadla veliký kus uvolněného balvanu, kterým mrštila o nechráněnou lebku druhého muže. Z podzemní chodby se ozvalo zachroptění a cize znějící slova, když spadl na ty za ním.
Carline mezitím probodla stojícího muže a dalšího kopla do tváře. "Princezno!" naříkala lady Marna. "Musíme utéci!"
Carline neodpověděla. Vyhnula se ráně na nohy, kterou se ji snažil zneškodnit Tsuran, jenž se pak mrštně vyhoupl přes okraj otvoru. Carline provedla výpad a muž uhnul. Z díry už se drápal další a lady Marna zavřískala.
První muž se reflexivně otočil za hlasitým zvukem a Carline mu vnořila špičku rapíru do boku. Druhý z nich pozdvihl zubatý meč s úmyslem zaútočit na lady Marnu. Carline k němu přiskočila a zezadu mu zabodla meč do krku. Muž sebou zaškubal a skácel se k zemi, zubatá zbraň mu vypadla z prstů. Carline popadla lady Marnu a postrčila ji směrem ke schodům.
Z jámy se začali rojit Tsurané jako lesní včely a Carline se na úpatí schodů otočila. Lady Marna stála za svou milovanou princeznou a odmítala ji opustit. Tsurané se přibližovali obezřetně. Dívka už poslala na onen svět dost jejich druhů, aby si vysloužila jejich respekt a opatrnost.
Náhle kolem princezny prolétlo něčí tělo, to se Roland vrhl na Tsurany s vojáky z pevnosti v zádech. Mladý panoš se bil jako lev ve snaze zachránit Carlinu. Během horečnatého vpádu do sklepení zabil tři Tsurany téměř okamžitě. Ostatní se stáhli do díry a Roland za nimi.
Jakmile panoš zmizel z dohledu, Carline zaječela: "Rolande!" Ostatní strážní skočili před princeznu, aby od ní odřízli Tsurany, kteří ještě setrvávali ve sklepě, a několik dalších vojáků naskákalo odvážně do tunelu. Z podzemní chodby se teď rozléhaly výkřiky a sténání, chroptění i kletby.
Strážce vzal Carlinu za paži a začal ji vléct nahoru po schodech. Vlála za ním, bezmocná proti jeho silnému stisku, a se slzami v očích volala: "Rolande!"
Temnou šachtou se neslo chrčení vojáků, kteří vynakládali obrovské úsilí při kopání. Arutha našel tsuranskou chodbu a nařídil vyhloubit v její blízkosti ještě jednu. Nyní tedy kopali tunel z boku, aby překřížil ten tsuranský poblíž hradeb. Amos souhlasil s Aruthovým soudem, že je nutné nejprve vytlačit Tsurany zpátky za hradby a potom teprve nechat tunel zbortit. Jedině tak jim zabrání v přístupu do hradu.
Lopata projela hlínou a muži začali horečnatě vynášet hlínu a uvolňovat tak dostatečně široký průchod do tsuranské chodby. Na místo byla ve spěchu přinášena prkna a z nich narychlo budovány prozatímní podpěry, aby se jim půda nesesypala na hlavy.
Muži z Crydee vtrhli do nízkého tunelu a ocitli se uprostřed zběsilé vřavy. Tsuranští válečníci byli ve tmě semknuti s Rolandovými vojáky v souboji tělo na tělo. Muži bojovali a umírali v šeru hluboko pod zemí. Bylo nemožné vnést do nastalého zmatku nějaký řád v tak úzkém vězení. Převrácené svítilny slabě poblikávaly, ale mnoho světla nedodávaly.
Arutha přikázal vojákovi za ním: "Přiveďte další vojáky!"
"Provedu, Výsosti!" odpověděl voják a obrátil se směrem k boční šachtě.
Arutha vstoupil do tunelu Tsuranů. Tunel byl pouze pět stop vysoký, takže se musel pohybovat v předklonu, a dostatečně široký pro tři muže, pokud by šli těsně vedle sebe. Arutha šlápl na něco měkkého, co zasténalo bolestí. Minul umírajícího muže a pokračoval dál za zvukem bitvy.
To, co spatřil, předčilo jeho nejhorší noční můry. Scéna byla slabě osvětlena daleko od sebe rozmístěnými loučemi. V těsném prostoru se mohli nepříteli postavit pouze první tři muži. Arutha zvolal: "Nože!" a upustil svůj rapír na zem. Při omezené možnosti pohybu by se mohly krátké zbraně projevit jako účinnější.
Přiblížil se ke dvěma mužům prodírajícím se temnotami a chňapl po jednom z nich. Jeho ruka ucítila dotek chitinové zbroje a v následujícím okamžiku mu vrazil nůž do nekrytého krku. Mrštil teď už nehybným tělem proti druhému bojovníkovi a uviděl spleť těl několik stop od něj. Vojáci z Crydee i Tsurané se utiskovali navzájem a tlačili proti sobě vší silou. Tunel se vyplnil kletbami a výkřiky a vlhký pach země se smísil se zápachem krve a výkalů.
Arutha bojoval jako šílený, slepě mlátil kolem sebe po stěží rozeznatelných nepřátelích. Jeho vlastní strach jej hrozil přemoci, ozývaly se v něm primitivní pudy, které jej nabádaly utéct z tunelu i z nebezpečné půdy nahoře na zemi. Bojoval se svým zmatkem a pokračoval ve vedení útoku proti kopáčům.
Po jeho boku se ozvala chraplavá kletba, jejíž tón Arutha znal, patřil Amosu Traskovi. "Dalších třicet stop, chlapče!" zakřičel na něj.
Aruthovi nezbývalo než s Traskem souhlasit, neboť sám ztratil jakýkoliv pojem o vzdálenosti, kterou se již probojovali. Jeho lidé postupovali dál a mnozí z nich položili životy při pobíjení odolávajících Tsuranů. Čas se stal neměřitelný a z boje vnímaly oči jen rozmazaný sled jednotlivých výjevů.
Pak náhle Amos zařval: "Slámu!" a snopy suché slámy byly rychle poslány dopředu. "Louče!" zněl další příkaz a za snopy následovaly zapálené louče. Navršil slámu v blízkosti trámových podpěr a přiložil k ní hořící louči. Vyšlehly

plameny a on zaječel: "Opusťte tunel!"
Boj ustal. Všichni do posledního, jak Tsurané, tak muži z Crydee, se obrátili a prchali před ohněm. Těm, již chodbu vyhloubili, bylo naprosto jasné, že jejich dílo je ztraceno. Nepodnikli pokus o uhašení požáru a drápali se pryč ve snaze zachránit si holý život.
Tunel se vyplnil štiplavým kouřem a vojáci začali kašlat, zatímco se hrnuli ven z přecpaného tunelu. Arutha následoval Amose, oba přeběhli odbočku do boční šachty a vynořili se ve sklepě. Strážci, špinaví a zkrvavení, leželi zhroucení na kamenné podlaze a lapali po dechu. Vtom se ozvalo zadunění a po něm tříštivý rachot, nato se z otvoru vyvalil oblak horkého vzduchu a kouře. Amos se široce zazubil, tvář zcela pokrytou špínou. "Výdřeva se zbortila. Tunel je uzavřen."
Arutha ochromeně přikývl, zmožen a stále ještě omámen dýmem. Někdo mu podal pohár vody, zhluboka se napil a zchladil si tak rozbolavělé hrdlo.
Objevila se před ním Carline. "Jsi v pořádku?" zeptala se s výrazem obav ve tváři. Přikývl. Rozhlédla se kolem. "Kde je Roland?"
Arutha zavrtěl hlavou. "Nebylo tam dole nic vidět. Byl v tunelu?"
Zahryzla se do spodního rtu. Slzy jí vyhrkly z modrých očí, když přikyvovala. Arutha řekl: "Možná se z tunelu dostal a vylezl na nádvoří. Pojďme se podívat."
Zvedl se a Amos i Carline jej následovali nahoru po schodech. Vyšli z pevnosti a voják je zpravil o tom, že útok na hradby byl odražen. Arutha přijal zprávu s ulehčením a poté pokračovali v chůzi kolem pevnosti, dokud se nedostali k šachtě, kterou nařídil vykopat. Vojáci polehávali na trávě na nádvoří, kašlali a plivali a snažili se vyčistit si plíce od pálivého kouře. Vzduch byl hustý čpavým dýmem, neboť z šachty stále šlehaly plameny. Zaduněla další rána a Arutha pod podrážkami bot pocítil zachvění. Nedaleko zdi se objevila proláklina v místech, kde se tunel zbortil. "Rolande!" zvolal Arutha.
"Tady, Výsosti," přišla odpověď od vojáka.
Carline se prohnala kolem Aruthy a doběhla k Rolandovi ještě před princem. Panoš ležel na zemi, ošetřován vojákem, který odpověděl. Oči měl zavřené a jeho obličej byl bledý. Z rány na boku mu prosakovala krev. Voják řekl: "Musel jsem ho posledních několik yardů vléct, Výsosti. Nedokázal se udržet na nohou. Myslel jsem, že je to od kouře, dokud jsem si nevšiml té rány."
Carline si položila Rolandovu hlavu do klína, zatímco Arutha odřezával popruhy na jeho hrudním štítu a pak roztrhl spodní tuniku. Po chvíli se Arutha posadil na paty. "Je to mělká rána. Bude v pořádku."
"Ach, Rolande," zašeptala něžně Carline.
Roland otevřel oči a chabě se usmál. Jeho hlas zněl unaveně, ale nutil se do veselého tónu. "Copak je? Už sis myslela, že mě zabili?"
Carline zvolala: "Ach, ty netvore bez srdce." Jemně s ním zatřásla, ale nepovolila své sevření. Usmála se na něj. "Zkoušíš ty svoje triky i v takovou chvíli!"
Cukl sebou, když se pokusil pohnout. "Au, to bolí." Položila mu konejšivě dlaň na rameno.
"Nepokoušej se hýbat. Musíme ti tu ránu obvázat," prohlásila s výrazem, který se pohyboval někde mezi úlevou a hněvem.
Položil hlavu opět pohodlně do jejího klína a usmál se. "Nepohnul bych se ani za polovinu panství tvého otce."
Rozhněvaně se na něj podívala. "Co jsi to vyváděl, vrhnout se na nepřítele takovým způsobem?"
Roland vypadal upřímně v rozpacích. "Abych řekl pravdu, klopýtl jsem na schodech a nemohl jsem zastavit."
Přiložila tvář na jeho čelo, Arutha s Amosem se chechtali. "Jsi lhář. A já tě miluji," řekla tiše.
Arutha vstal, vzal Amose pod paží a odvedl jej pryč, aby mohli být Carline s Rolandem o samotě. Když došli na roh, spatřili bývalého tsuranského otroka Karla, jak roznáší vodu zraněným. Arutha jej zastavil.
Stál před nimi, přes rameno vahadlo se dvěma velkými džbery plnými vody. Krvácel z několika malých ranek a byl obalený špínou. Arutha se zeptal: "Co se ti stalo?"
Se širokým úsměvem Karel odpověděl: "Dobrý boj. Skočit do díry. Karel dobrý válečník."
Tsuranský zajatec byt bledý a lehce se potácel, když tam tak stál. Arutha nenacházel slova, proto mu naznačil, že může pokračovat v práci. Karel šťastně odspěchal. Arutha se obrátil na Amose. "Co si o tom myslíš?"
Amos v sobě dusil smích. "Měl jsem často co do činění s darebáky a ničemy, Výsosti. Moc o těch Tsuranech nevím, ale myslím si, že tohle je muž, se kterým se dá počítat."
Arutha sledoval, jak Karel rozděluje vodu vojákům, kteří ji potřebovali, a staví se nevšímavě k vlastním zraněním a únavě. "To nebyl špatný výkon, skočit do té díry bez rozkazů. Budu muset zvážit nabídku Dlouhého Luka, že ho vezme do služby."
Pokračovali pak každý po svém, Arutha dohlížel nad ošetřováním zraněných a Amos měl na starost úplné zničení tunelu.
Když přišlo svítání, na nádvoří panoval klid. Jen skvrna čerstvé hlíny tam, kde byl vchod do boční šachty, a dlouhá prohlubenina táhnoucí se od pevnosti k vnějším hradbám, svědčily o tom, že se v noci přihodilo něco neobvyklého.

Fannon kulhal podél hradeb, nakloněný na pravou stranu. Rána v jeho zádech byla téměř vyhojená, ale stále ještě nebyl schopen chodit bez cizí pomoci. Otec Tully jej podpíral a mířili k místu, kde čekali ostatní.
Arutha věnoval mistru šermíři úsměv a jemné jej vzal za druhou ruku, aby Tullymu ulehčil. Gardan, Amos Trask, Martin Dlouhý Luk a skupinka vojáků stála opodál.
"Co se to děje?" zeptal se Fannon a pohled na jeho mrzutě rozhněvanou tvář byl pro všechny na hradbách vítanou známkou toho, že se začíná uzdravovat. "Máte všichni dohromady tak málo důvtipu, že mě musíte vytrhovat z mého odpočinku a vléci mě až sem?"

Arutha ukázal na moře. Na obzoru bylo možno na pozadí blankytného oceánu a oblohy spatřit tucty malých teček. Ranní slunce se koupalo v mírných vlnách a odráželo se v myriádách briliantových záblesků. "Loďstvo z Carsu a z Tulanu se blíží k jižní pláži."
Ukázal na tsuranský tábor, kde se to hemžilo chvatnou činností. "Dnes je odsud vyprovodíme. Zítra touhle dobou vyčistíme celou oblast od cizinců. Poženeme je na východ a nedopřejeme jim oddechu. Bude jim trvat dlouho, než se znova srotí v takové síle."
Fannon tiše řekl: "Věřím, že máš pravdu, Arutho." Chvilku stál beze slova, pak znovu promluvil: "Slyšel jsem zprávy o tvém velení, Arutho. Počínal sis dobře. Děláš čest svému otci i celému Crydee."
Arutha se cítil dojat chválou mistra šermíře a pokusil se celou záležitost zlehčit, ale Fannon jej přerušil. "Ne, udělal jsi vše, co bylo třeba, a dokonce víc. Měl jsi pravdu. S lidmi, které máme, nemusíme být opatrní. Musíme je nechat bojovat." Povzdechl si. "Jsem už starý muž, Arutho. Je čas, abych uvolnil místo mladším."
Tully si posměšně odfrkl. "Nejsi starý. Byl jsem už knězem, když ty jsi byl ještě zabalený v povijanu."
Fannon se nad tím očividně nepravdivým tvrzením zasmál společně s ostatními a Arutha prohlásil: "Měl bys vědět, že pokud jsem si vedl dobře, pak jedině díky tvému učení."
Tully popadl Fannona za loket. "Možná nejsi starý, ale určitě jsi nemocný. Zpátky do pevnosti s tebou. Dnes už jsi měl pohybu až dost. Zítra můžeš začít pomalu chodit. Za pár týdnů už budeš zpátky ve službě a křičet na každého rozkazy jako dříve."
Fannon se pokusil o slabý úsměv a dovolil Tullymu, aby jej odvedl zpátky dolů po schodech. Když byli pryč, Gardan řekl: "Mistr šermíř měl pravdu, Výsosti. Děláte svému otci čest."
Arutha pozoroval blížící se lodě a jeho ostře řezané rysy se ještě zvýraznily, když se v jeho tváři objevil výraz tichého přemítání. Tiše poznamenal: "Pokud jsem si počínal dobře, pak je to proto, že jsem měl podporu dobrých mužů, z nichž mnozí už mezi námi nejsou." Zhluboka se nadechl a pokračoval: "Přispěli jste významně k tomu, že jsme vydrželi obléhání, ty, Gardane, a ty, Martine."
Oba muži se usmáli a zamumlali své díky. "A ty, piráte." Arutha se široce zašklebil. "Ty jsi také sehrál velkou úlohu. Jsme ti hluboce zavázáni."
Amos Trask se pokusil vypadat skromně, ale nepodařilo se mu to. "No, Výsosti, chránil jsem si vlastní kůži a náhodou přitom taky kůži těch ostatních." Opětoval pak Aruthovi úsměv. "Byl to vzrušující a skvělý boj."
Arutha se znova podíval na moře. "Doufejme, že brzy budeme mít ty vzrušující a skvělé boje z krku." Opustil hradby a pustil se dolů po schodišti. "Vydejte rozkazy, ať se všichni připraví na útok."
Carline stála na vrcholku jižní věže, ruku položenou kolem Rolandova pasu. Panoš byl díky svému zranění bledý, ale jinak měl radostnou náladu. "Konečně se vypořádáme s obležením, teď, když nám přijelo na pomoc celé loďstvo," řekl a pevně se k princezně přitiskl.
"Bylo to jako zlý sen."
Usmál se na ni a zahleděl se do jejích modrých očí. "Ne tak docela. Bylo tu jisté odškodnění."
Jemně ho pokárala: "Jsi protiva," a políbila jej. Když se od sebe odtrhli, prohlásila: "Pochybuji, že tvoje bláznivá odvaha byla něčím víc než pouhou lstí, jak získat moji náklonnost."
Předstíral bolestné škubnutí a zasténal: "Lady, já jsem zraněn."
Přivinula se k němu. "Tolik jsem se o tebe bála, nevěděla jsem, jestli neležíš někde v tunelu mrtvý. Já..." Nedokončila větu a její zrak ulpěl na severní věži pevnosti, na opačné straně, než právě stáli. Dívala se na okno v druhém podlaží, okénko vedoucí do Pugova pokoje. Ten směšný plechový komínek, z něhož se kdysi, když ještě Pug studoval, neustále valil dým, byl teď bez života a pouze připomínal, jak zoufale prázdná a opuštěná věž zůstala.
Roland sledoval její pohled. "Já vím," řekl. "Také se mi po něm stýská. I po Tomasovi."
Vzdychla si. "Zdá se to všechno tak dávno, Rolande. Byla jsem tehdy holčička, s holčičími představami o lásce a o životě." Zasněně dodala: "Některá láska přichází jako vítr od moře, zatímco jiná vyrůstá pomalu ze semínka přátelství a laskavosti. Kdysi mi to někdo říkal."
"Otec Tully. Měl pravdu." Pevně ji k sobě přitiskl. "Ale na každý pád - dokud cítíš, žiješ."
Pozorovala vojáky chystající se na blížící se útok. "Skončí to tím?"
"Ne, vrátí se znovu. Tahle válka dostala do vínku dlouhé trvání."
Stáli těsně vedle sebe a vychutnávali potěšení z prosté skutečnosti, že mají jeden druhého.

Kasumi z rodu Shinzawaiů, velitel ozbrojených sil vojska kanazawaiského klanu, strany Modrých kol, sledoval nepřítele na hradních zdech.
Stěží rozeznával postavy procházející podél střílen na vrcholku, ale všechny je dobře znal. Neuměl je pojmenovat, ale byli mu stejně povědomí jako jeho vlastní muži. Byl tam ten štíhlý mladík, který velí a bojuje jako démon a vnáší řád a směr do bitevní vřavy vždy, když je to zapotřebí. Černý obr nemůže být daleko, ten, který stává jako skála čelem ke všem útočníkům na hradbách. A také ten v zeleném hábitu, jenž se prohání lesy jako jelen, zahanbuje přitom Kasumiho muže lehkostí, s níž prochází přes jejich linie, ten tam také musí někde být. Zajisté nechybí ani ten se širokými rameny, zubící se muž se zahnutým mečem a šíleným úsměvem. Kasumi jim všem potichu vzdal hold jako statečným nepřátelům, i když jen barbarům.
Chingari z rodu Omechkelů, starší velitel útoku, přistoupil ke Kasumimu a postavil se po jeho boku. "Veliteli ozbrojených sil, barbarské loďstvo se blíží. Jejich muži se vylodí během hodiny."
Kasumi pohlédl na svitek, který držel v ruce. Od svítání, kdy jej donesli, ho přečetl už nejméně tucetkrát. Prohlédl jej ještě jednou, znovu studoval pečeť na spodním okraji, znak svého otce Kamatsua, pána Shinzawaiů. Beze slova přijal svůj osud a rozkázal: "Nařiďte přípravy k pochodu. Okamžitě strhněte tábor a začněte shromažďovat válečníky. Máme

rozkaz k návratu na Kelewan. Vyšlete stopaře napřed."
Chingariho hlas prozrazoval hořkost. "Právě teď, když je tunel zničen, máme klidně odejít?"
"To není žádná hanba, Chingari. Náš klan se vzdal členství v Partnerství pro válku stejně jako ostatní klany strany Modrých kol. Strana sváru zůstala zase jednou sama ve vedení této invaze."
Chingari s povzdechem pokýval hlavou. "Znovu se dostává do sporu politika s dobýváním. Mohlo to být slavné vítězství, kdybychom zabrali tak dobrý hrad."
Kasumi se zasmál. "Pravda." Pozoroval hemžení v hradu. "Jsou to ti nejlepší, se kterými jsme se kdy střetli. Už jsme se od nich mnohému přiučili. Hradby, které jsou v plintu sešikmené směrem ven, aby nemohly být podryty a zborceny, to je nová a užitečná vědomost.

(Plint (archit.) - podstavec ve tvaru desky.)

A ty potvory, na kterých jezdí. Ohé, ty se řítí dopředu jako Thünové tundrami u nás doma. Nějak se pokusím několik těch zvířat získat. Ach ano, tito lidé jsou víc než prostí pohani."
Po chvíli dalších úvah si vzpomněl. "Ať si naši stopaři a předsunuté hlídky dávají pozor na ty lesní ďábly."
Chingari si odplivl. "Ti smrdutí bastardi znovu táhnou na sever. Jsou nám stejným trnem v oku jako ti barbaři."
Kasumi řekl: "Až bude tento svět podroben, budeme s těmi stvořeními muset něco udělat. Z barbarů budou silní otroci. Někteří se možná ukážou vhodní jako svobodní vazalové, pokud budou přísahat věrnost našim rodům. Ale ty odporné lesní nestvůry budou muset být vyhlazeny." Kasumi se na chvíli odmlčel. Potom pokračoval: "Ať si ti pohané myslí, že jsme utekli ve strachu před jejich loďstvem. Toto místo je teď záležitostí klanů, které zůstaly ve Straně sváru. Tasio z Minwanabů ať si ale dá pozor, aby se mu tato posádka nedostala do zad, až se bude chtít přesunout na východ. Dokud se Kanazawaiové znovu nespojí s Nejvyšší radou, tahle válka se nás netýká. Nařiďte odchod."
Chingari zasalutoval svému veliteli a odešel. Kasumi se znovu zamýšlel nad důsledky otcova vzkazu. Věděl, že stažení všech sil strany Modrých kol bude mít za následek velké zdržení pro Vojevůdce a jeho stranu. Dozvuky takového pohybu budou pociťovat v celé Říši ještě několik let. Vojevůdce teď nebude dosahovat žádných jednoznačných vítězství, neboť po odjezdu těchto sil, oddaných kanazawaiským pánům a dalším klanům Modrých kol, si ostatní klany budou dlouho rozmýšlet, než se spojí k jednotnému postupu. Ne, pomyslel si Kasumi, od jeho otce a druhých pánů to byl sice smělý, ale velmi nebezpečný krok. Nyní se válka protáhne. Vojevůdce byl okraden o působivé podrobení tohoto světa. Nyní je nucen s příliš málo muži udržet příliš rozlehlou oblast. Bez nových spojenců nebude schopen nadále vyvíjet nátlak a postupovat kupředu. Jeho volba se teď omezila na pouhé dvě možnosti: stáhnout se z Midkemie a riskovat tak pokoření před Nejvyšší radou, nebo sedět, čekat a doufat v nový, zásadní obrat v politice.
Od Modrých kol to byl odvážný tah. Ale riziko bylo obrovské. A další sled tahů ve hře Rady byl ještě mnohem nebezpečnější. Tiše si v duchu říkal: Ach, můj otče, teď jsme se neodvratně zapletli do Velké Hry. Dáváme všanc mnohé - naši rodinu, náš rod, naši čest a možná i Říši samu.
Sroloval svitek a spustil jej do nejbližšího plechového koše, ve kterém hořel oheň. Když plameny svitek strávily, odložil pochmurné myšlenky a kráčel zpět ke svému stanu.